Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format
Adapt — remix, transform, and build upon the material

T. AZATYAN'ın Koleksiyonundan
ՀԱԽԱՐԱՅՈՑ Թ. ԱԶԱՏԵԱՆ ի թիւ 10

8579

Բիւր Նիւռւոզս

ՊԱՐԻՄ ՓԻՐ ՍԼԶՐՐ

ԵՎ

ՏԻՎԱՆԷՆԻՆ ՄԼՐՐԸ

T. AZATYAN'ın Koleksiyonundan
Ադամեանց թ. ԱԶԱՏՅԱՆ ի թիւ

8579 հ.

Միւթէրճիմի

ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

Նաշիրի

ԿԱՐԱՊԵՏ ՊԻՊԷՐԵԱՆ

معارف نظارت جليلهسنك ۹۱۱ نومرولى رخصتيله طبع اولنمشدر

Կ. ՊԻՊԷՐԵԱՆ ՄԱԹՊԱՒԱՍՐ
Եենի-ճամի, Չիչէք-բազարը Ն. 23
ՍԹԱՆՊՕԼ

1889

Ա—1

ՊԵՏ. ԳՐԱԿԱՆ
ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ԹԱՆԿԱՐԱՆ

ՊԻՐ ԻՔԻ ՍԷՕԶ

«Կիւնլէր՝ պիր պիրինի թէագըլ իտէր, վէ ֆագաթ եէքտիկէրինէ պէնզէմէզլէր։»

Սպիմին պու սէօզիւ կիւնլէր իչին օլմայըզ, պէհէր ինսանըն քէնտի էօմրիւ իչին օլտըղընը թաֆսիլէ համէթ եօզ տըր. չունքի կիւնլէր՝ հէր պիրիպիրինէ պէնզէրլէր ամմա, պիզիմ հէր կիւնիւմիզ պիր սիեագտա կէչմէզ։

Հէր կիւն եէնի պիր չէյ կէօրիւրիւզ. պիր կիւնիւն մէսէրրէթինի՝ ֆէրտասը կիւնիւն քէտէրի մահվ վէ զա՛իլ իտէր. պու կիւն պիլմէտիկիմիզի եարընն էօյրէնիրիզ. կիւնլէր կէչտիքճէ, ճէհալէթ եէրինէ քէտալէթ գա՛իմ օլըր, վէ օթուզ գըրդ սէնէլէր վէ պէլքի տէ տահա գիեատէ կէչիրմիշ օլտըղընմըզ էօմրիւ, պիր կիւն օլըր քի պէյէնմէզ օլըր, վէ կէչէն էօմրիւն պօչա կէչմիշ օլտըղընա էսէք իտէրիզ։ Իվվէթ, կիւնլէրին կէչմէքտէ օլտըղընը վէ եէքտիկէրինէ պէնզէմէմէքտէ պուլընմըղընը թաստիք իլէրիզ. էօմրիւն թէպէտտիւլաթընը ինսանա հիսս իթթիրմէյէ էն զիեատէ մէտար օլան չէյ, մէտէնիյէթ տիր քի, իլմ ու մուարիֆ սաեէսինէ հուսուլէ կէլիր. մէտէնի պիր մէմլէքէթ տէնիլիր իսէ, իլմ ու մուարիֆին պէյնէլ խալզ էն գիեատա բայտար օլտըղը մահալ անլաշըլըր. պէօյլէ պիր հալէ վասըլ օլան խալզ իսէ, թէսաուիֆի օլարագ նա՛իլ օլամայըզ, հէր սընըֆ էֆրատ պէյնինէ օգուսմազա օլան հէվվէս վէ արզու սաեէսինէ, օ մէվզըը պիլէ հայիզ օլակէլմիչ օլտըղը մուսթաղնիի թաֆսիլ տիր։ Պինաէն ալէյհ, ասըլ մէտէնիյէթին մէնզալը, իլմ տիր. իլմէ օգուսմագ իւէ խթիհսալ վէ իքթիսապ խիվիր։

Պու մուգատտէմէյէ ճահիլանէ պիր ճէվապ օլարագ, «հիքեայէ օգուսմագտան նէ էօյրէնիլէպիլիր» տէնիլիր իսէ, գարինի քիրամա արզ խիվէն հիքեաեաթը եագան զէվաթը զէվիւլ իհթիրամըն զայէթ պիմ զայէթ ագըլ զաթլար օլտըգլարընը, վէ պու միսիլու սարֆը զիհն վէ պէզի հաեաթ իթմէքտէն մագսատլարը, եալընըզ մէնաֆիի մատտիյէ իսթիհզարը խուսուսը օլմայըզ, պաշլըճա խալզըն կէօյնիւնիւ էյլէնտիրմէքտէ պէրապէր զիհնինի ույանտըրմագտան վէ թէնվիր իթմէքտէն իպարէթ օլտըղընը պէեան իլէ իքթիֆա, վէ պէօյլէ խատըմը մէտէնիյէթ օլան իւէյմա վէ ուգէլանըն ասարը պէրկիւզէտէլէրինի միւթալաա իտէրէք, մէտէնիյ[illegible] ճիհէթիյլէ միլէնի միւթէմմատինէի սահրէյէ նիսպէթլէ հէնուզ զայէթ[illegible]յ գալմըշ օլան միլէթտաշլարընն տահի լայըգը վէճհ իւզրէ միւսթէհզար օլմալարը, վէ հէր պիր կիւն կէչմէքճէ եէնի պիր չէյ էօյրէնէրէք, պիր կիւնիւն տիկէր կիւնէ պէնզէմէմէքտէ օլտըղընա տա՛իր պիմի չէհիրին գավիլնի թաստիգէ իգթիսար բէյտա իթմէլէրի մինղայրը հատտին արզու խիվիր։

Ա. ԱԼԻՖ

ՂԱՐԻՊ ՊԻՐ ՍԸՐՐ

ԵՒ ԱՕՏ

ՏԻՎԱՆԷՆԻՆ ՍԸՐՐԸ

ԳԸՍՄԸ ԷՎՎԷԼ

1

Մէվսիմի չէթանըն նիհայէթինէ տօղրու պաղչէն հավալար ղա-
յէթէ ֆէնալաշըր. վէ մէվսիմի սայֆըն հուշուինէ պէքլէնիլմէյի
սըրատա, եէնիտէն գըշ պաշլայօր կիպի շէհիտ ֆուրթունալար վէ
եաղմուրլար վէ սօղուգլար պաշլար:

Մէվսիմին պու միսիլու եէամընատան պիր կէճէ, եաղմուր ղի-
եատէսիյլէ եաղմագատա ըտը. օրթալըդ կէօզ կէօղիւ կէօրմէկէճէք
րատատէտ գարանլըդ ըտը. հէր թարաֆատա կազ-ֆէնէրլէրի պիր
պիրինի մովթէագըպ սէօնմէքտէ իտի. սօղագլարատան բէք ազ քէ-
սան միւրուր իտիպ, պունլար տա սօղուգատան տիթրէմէքտէ օլըդ-
լարընատան, վէ եաղմուրատան մուհաֆազա օլմագ իւզրէ, աչըզ օ-
տըգլարը չէմնիյէլէրի՝ րիւգյէարընէ չիտատէթի հասէպիյլէ գուլլան-
մատըգլարընատան, պիր ան էվվել էվլէրինէ ավտէթ էթմէք իւզրէ,
օլանճա գուվվէթլէրիյլէ գօչմագատա ըտըլար: Մա մաֆիհի արա
սըրա մէյխանէտէն գօղուլմուշ օլան պիր սէրխօշլըն տա, սայլարը-
նըն հէր պիր թէլինատէն սու ագատագ, շու տիվար սէնին, պու
տիվար պէնիմ թարզընտա, եօլընը չաշըրմըշ պիր քէլզ միսալի
ինինի արամագատա օլտըղը մուշահէտէ օլընմագատա ըտը:

Օ կէճէ Պուլլար Հօսմանտա իգամէթ իթմէքտէ օլան գօնթէս Մօպրէօնիւն խանէսինտէ, պիր պալօ թէրթիպ իտիլմիշ իտի։ Կասթօն Սօվէ նամբնտա կէնճ վէ հարիսի չէօհրէթ պիր րէսսամ, մէրքէզլէրտէն հիչ պիրինտէ պիր արապա պուլամատըղընտան, եիւղինտէն աշաղը պուղ կիպի սօղուղ սուլար ագա ագա, վէ քէմիքլէրինէ գատար ըսլանա ըսլանա, վէ Խարիստէն օլտըգճա պա՛իա օլան Բիկալ մահալլէսինէ լանէթ օգուէա օգուէա, գօշուպ տուրմագտա օլտըղը հալտէ, նակէհան ժէրմէն-Բիլճն սօգաղըյլա, Հուտօն սօգաղը արապընտաքի խանէլէրինին պիրինտէն նագապիլի թէսավվուր միւտհիշ վէ ֆագաթ ղայէթ իւլ ղայէ միւտհիշ պիր սէս ալարագ, տամարլարընտա ճէվէլան իտէն գանա վարընճայա գատար տօնուպ, պիր ատըմ տահա իլէրիյէ կիտէմէյէճէք պիր հալտէ, տուրտը գալտը. վէ կէօէա քի ֆէրտի վահիտ պուլընմաեան պուլվարընը իւղէրինտէ, սէսինի էշիթտիրէճէք կիպի, օրալարտա պիրիսինին գաթը իտիլմէքտէ օլտըղընը, օլանճա գուվվէթիյլէ պաղըրմաղա վէ թէէլաշը ադիմ իլէ էթրաֆընա պագմաղա պաշլատը. գուլագ աստը տինլէտի։ Պու տէհշէթլի սէսին արգասընտան ճան վէրէնլէրին սալտըրտըգլարը խըրըլտըեա միւշապիհ պիր սէտայը եէէս էֆզա տահա ղուհուր իթտի։ Պու սըրատա արթըգ հիչ պիր չէյ կէօրմէք վէ թէշխիս իթմէք վէ եախօտ իշիթմէք գապիլ տէյիլ իտի. չունքի եաղմուր պիր գաթ տահա չիտտէթլէ եաղմաղա պաշլայըպ, էվլէրին եիւղինտէն վէ սօգագլարտան սէյլէր պօշանմագտա ըտը։

Կասթօն Սօվէ գաբուլարընտան պիրինին իշինէ իւթիճա իթմիշ պիր բօյիս պուլմագ իւմիտլյէ, արամաղա պաշլատը ըսա տա, պուլվարըն պու ճիհէթինտէ հիչ պիր բօյիսէ թէօատիւֆ օլընմամագտա ըտը։

Ջուլմէթի վագըտընըն թէզայիւտինէ վէ քէօրէթի պարանըն թէչէտտիւտիւնէ բաղմէն, Կասթօն Սօվէ, ճէսուրանէ բօյիս մէրքէզի պուլընտըղընը պիլտիյի Պօշար սօգաղընա կիթտի, վէ բուղկէարտան սալլանարագ ըշըղը պաղէն կէօրիւնէն վէ պաղէն տախի ղայիպ օլան գըրմըզը ֆէնէրէ թէգարրուպ իթտիքտէ, գաբուլը իտի վէրտի։ Իչէրտէքի պէօլմէնին արգասընտա, բէքէնին իւսթիւնտէ պիրիսի եաթմըշ ուեումագտա ըտը։

Մէրգում, Կասթօնը կէօրտիւքտէ, կէօղէրի եարը աչըգ եարը գաբալը օլտըղը հալտէ. – Եինէ նէ՞ օլմըշ. – տէյու մըրըլտատըգտա Կասթօն, պուլվարտան կէչէրքէն տէհշէթլի պիր սէս իչթիմիշ օլտըղընը, վէ հէր հալտէ, օ ճիվարտա պիրիսի գաթլէ թէօատտի իտիլտիյինի, պէեան իչլէտի։

Եաթան հէրիֆ եէրինտէն գալգըպ, գօլլարընը կէրէ կէրէ. – Պէօյլէ մանՙասըզ վէ էսասսըզ պիր չէյ իչինի առամ ույանաըրըլըՙր մը։

— Մանՙասըզ վէ էսասսըՙզ մը։

— Շիւպհէսիզ. Պիր սէս իչթիմիշ օլտըղըն ֆարզ օլունսա պիլէ, նէրէտէն զուհուր իթմիշ իտիյինի պիլիՙրմիսին։ Ասլը ֆասլը օլմաեան պէօյլէ պիր չէյ իչին, սիչահլարը գուչանըպ վէ գաբուգաբու չալընըպ տա, բահաթճա ույգունսընա տալմըշ օլան խալգուեանտարըրըլըր, վէ գարը վէ չօլուղ չօճուղ գօրգունթարըրըլըՙր մը տէյու գրեաս իտէյօրսըն։ Պըրագ Սլլահընը սէվէրսէն. պէօյլէ պիր չէյէ ճիւրՙաթ իտէյիմ տէ եարըն ղազէթաճըլար տա գօլլարը սըղայըպ, պիր էյիճէ էօզէնսինլէը, էօյլէՙ մի։

— Տէմէք քի, կէլիպ, տինլէմէք վէ արամագ սօրմագ իչինէ կէլմէՙզ մի։

— Էօյլէ զանն իտէրիմ։

Կասթօն, բօյիսին հալինտէն վէ սէօղիւնտէն բէք զիեատէ հիտտէթլէնմէքտէ իտի իսէ տէ, էլինտէն պիր չէյ կէլմէմէքտէ վէ մէրգումըն եանը պաշընտա տուրան տագանճատան գօրգմագտա ըտը։

Բօյիս իսէ ասլա ֆիւթուր իթմէքսիզլին թէչրար եէրինէ եաթըպ. – Զաթէն թա՛րիֆ իթտիյին խանէլէը, պիզիմ մէրքէզին տախրէի նէզարէթի տախիլինտէ տէյիլ տիը, սէն կիթ Մօնմարթը սօղաընտաքի մէրքէզէ միւրաճաաթ էթ. վէ չըդարքէն գաբույը պիր էյիճէ գաբա. – տէտիքտէ, Կասթօն պիլմէճպուրիյէ տըշարըեա չըգտը։

Եաղմուր պէր վէճհի սագըդ եաղմագտա օլտըղը միսիլլու, րէսսամ օլտըգճա ըշըգը պիր եէրտէն չըդարզը ճիհէթլէ տըշարըսը պիւսպիւթիւն կէօղիւնէ գարանըդ կէօրիւնտիւյիւնտէն, կիտէճէյի թարաֆը թայէին իտէմէմէքտէ իտի։

Մալէղէրպ սօգաղընտա վագը օլան իգամէթկեահընա թէգարրուպ իթմիշ իտի։ Մարթիը սօգաղըյլա, Թրիւտէն ճատտէսինին քէօչէսինէ վարտըգտա, աեաղընը եէրէ ուրուպ. – Եօ՛գ. եօ՛գ, պէն պու իչին էսասընը անլամալըյըմ, պինաէն ալէյհ չու Մօնմարթը եօգուչընը տա թըրմանալըմ պագալըմ սօնու նէ օլուր. – տէյիպ,

եօգուչը չըգալը, վէ Ա.պպէս մէյտանընա մուվասըլէթ իթտի. օրատա մէրքէզ վար տըր տէյու պէլլէմիշ իտի իսէտ է, օրատա օլմայըպ, Գօնսթանա սօգաղընատա ըտը. բասթ կէլմիշ օլտըղը պիր թուլումպաճը, ըէսսամը մէրքէզէ կէօթիւրտիւ:

Կասթօնըն կիրմիշ օլտըղը Գօնսթանա սօգաղը ղայէթ տար վէ քիւչիւք պիր սօգագ օլուպ, խայըը վագըթատան պէրու օճիվարատա իգամէթ իթմէքտաէ օլտըղը հալտէ, մէղքիւր սօգաղա աեագ պիլէ պասմամըշ ըտը:

Գարաղօլհանէտաէ իբի նէօպէթճի պուլտը քի, պիրիսի ույումագատա վէ տիկէրիտէ, օթուրմըշ եագը եաղմագատա ըտը:

Կասթօն՝ մէսէլէյի թա'րիֆ իթտի. մէրգումընն գըեաֆէթինտէն վէ սէօզիւնտէն, միւթէպէրանը ահալի իլէ միւնասիպէթտէ պուլընտըղը զահիր օլմաղլէ, եագը եաղան բօլիս տէրհալ աեագ ղա գալգըպ.

— Սիզին իլէ պէրապէր կէլմէքտէն իճթինապ իթմէմ. լաքին, շուրասընը պէհանէ մէճպուրըմ քի, տըշարատան պիր սէս վէ եա կիւրիւլտիւ իչիթմէտիյիմ հալտէ, բասթ կէլէն գաբույը չալմաղա ճէսարէթ իտէմէմ, չունքի պիլ ախըրէ մէ'սուլ օլուրըմ. – տէտի:

Կասթօն Սօվէ բօլիսին էօնիւնէ տիւշտիւ. իթտիյէ չէյ ատէթա տիվանէլիք օլտըղընը պիլիր իտի. լաքին, իչիթմիշ օլտըղը տէհշէթլի սէս գուլաղընատան ասլա չըգմայըպ, վարթայը հէլաքտէ պուլընան պիր պիչարէնին սէսի օլտըղընա, վէ էն քիւչիւք պիր մէ'մուրըն տէլալէթ վէ մուավէնէթիյլէ, պիր մաղլումը ադիմ պիր թէհլիքէտէն գուրթարմագա մուվաֆֆագ օլաճաղընա գանատթը թամմէ հասըլ իթմիշ իտի:

Եաղմուր պիրագ քէսիլմիշ իտի: Կէօյտէ պիր գաչ եըլտըղ կէօրիւնէրէք, ղայէթ ճիւզլի պիր այարընըղդ հասըլ օլմըշ ըտը:

Րէսսամա ըէհպէրլիք իթմիշ օլան թուլումպաճը. – արթըգ պանա իհթիեաճընըղ եօգ տըր ա. – տէտիքտէ, ըէսսամ. – խայըը, տօսթըմ, թէչէքքիւր իտէրիմ, սէն կիթ բահաթընա պագ. – տէտի:

Բօլիս իլէ ըէսսամ, սիւր'աթլէ Լըբիք սօգաղընատան էնատիլէր:

Բօլիս. – Սաղ՝ մը, սօլ՝ մը:

Կասթօն. – Սօլա: Թախմինիմէ նագարէն, կէլմա չըգմաղընատան վէ եախօն Պօղ-ար բասագընատան բէք պա'իտ օլմամալը տըր:

Բօլիս. – Հօ՛, հօ՛. Էյէր օ թարաֆտա իսէ չաչըլմագ. չունքի օրատա պիր թագըմ ույուննըղ էվլէր օլտըղընը պիլիրիմ – տէ-

յիպ, եօլլարընա տէվամ իթտիլէր: Գուսթու սօգաղընըն քէօչէսինտէ, պիր արապա ախըրընըն իչինտէ, լագըրտը սէպէլէրի իչիտիլմէքտէ իտի: Ա.րապաճըլար, արապալարընը վէ հայվանլարընը հագըր իթմէքտաէ խոխլէր. ըէսսամ իլէ բօլիս, թա'րիֆ օլընան մահալէ մուվասէլէթ իթտիբլէրինտէ, խաֆիֆ պիր ղըճըրտը իչիտիլտի. Կասթօն՝ բօլիսին գօլընատան թուլթուպ, տիվարընը ալթընա կէօթիւրտիւ: Պիր իբի ատըմ էօթէտէ պիր գաբուս արալըգ իտիլտի. Գաբուսընըն արգասընատա պիրիսինին տուրմըշ, տըշարընը տինլէմէքտէ օլտըղընը, Կասթօն՝ մէրգումընն նէֆէս ալըշընատան տէրք իթտի: Ա.յնը վագըթատա, գաբուս գաբանըպ, պիրիսի չըգտը, վէ ըէսսամընն թա եանընատան կէչէրէք, վէ արգասընատան ղարիպ վէ միւէսսիր պիր գօգուս պըրագարագ, սիւրաթլէ սավուշտը կիթտի:

Րէսսամ՝ պիլա թէրէտտիւտ, թէսադըպէ միւսարատթ իլլէտի իսէ տէ, մէրգումմ պիր գաչ ատըմտա, սօգաղընն օրթասընը պուլուպ, պիրագ սօնրա տախի ատըմընըն սէսի իչիտիլմէզ օլտը: Ո տէրէճէճ սիւ'աթլէ կիթմէքտաէ իտի քի, թէգարրուպ իթմէք իհթիմալընն խարըճընատա ըտը: Րէսսամ՝ մէ'եուսէն, բօլիսին նէզտինէ ավատէթ իլէ. – Գաթիլի գաչըրտըգ:

— Կիտէն ատամընն պիր ճինաեէթ իչլէմիշ օլտըղընա, մէյտանատա հիչ պիր տէյիլ եօգ. պու ատամ իհթիչաթը աչըգանէսի պիր չախսը սալիս թարաֆընատան իխլալ իտիլմիշ պիր աչըգ տա օլատիլիր:

— Խայըը, խայըը. պէնիմ թախմինիմ տօղրը օլտըղընա, հիչ չիւպհէմ եօգ տըր:

— Եարընն սապահ իչին բէնիկի մէյտանա չըգար:

— Նի՞չին հէման չիմտի մէյտանա չըգմասըն:

— Վիրմիշ օլտըղընըգ թաֆսիլաթ պիր էվ խալգընը ուեանտըրըպ թա'ճիզ իտէճէք մէրթէպէտէ սաբահ տէյիլ տիր:

Կասթօն՝ բօլիսին էլինտէն թուլթուպ.

— Րէճա իտէրիմ, սէօզիւմէ մուխալիֆէթ իթմէ. պու էվտէ էօլիւմ թէհլիքէսինէ տիւշմիւշ պիր մաղլում պուլաճաղըմընգա ասլա վէ գա'թան չիւպհէմ եօգ տըր. գաբույը չալ, իչերիյէ կիր, գաբուճբեա սօղ. էյէր եարըն սանա պիր մէս'ուլիյէթ թահմիլ իտէն օլուր իսէ, գօրդմա, պէն սանա սէհապէթ իթմէյէ հազընըմ:

— Սէօզիւնիւղէ մուվաֆագաթ իտէրիմ. վէ ֆագաթ օնտան ղիեատէ պիր չէյ եաբամամ: Կիտէն չախսըն նէրէտէն չըգտըղընը պու գարանլըգտա սիզ կէօրէպիլէյնի՞ղ մի:

— Սէն եէրինտէն գըմըլտանըօ՞ն մը :

— Խայըը :

— Էօյլէ իսէ սօլ թարաֆտա թա եանը պաչընտաքի էվտէն չըգար :

Ֆիլ հագըգա բօլիս իքի ատըմ էօթէտէ պիր գաբու կէօրէրէք, չանը չէ.քամ, ամմա գաբու աչըլմատըղընտան պիր տահա չէ.քամ իտէ տէ, եինէ իչերտէն պիր սէս վէ եա հարէ.քէթ զուհուր իթ.մէ.մ։

Րէսսամ. – Պէլքի տէ գաթը ու թէլէֆ իտիլէն ատամ, պու էվին գաբուճքսը տըր. – տէյէրէք, չանը պիր քէրրէ տէ քէնտիսի ուրտաղընտա, իբրին չէ.քիլտիյի իչիտիլտի : Բօլիս իլէ Մօվէ իչերիյէ կիրտիլէր : Րէսսամ հէմտն պիր փիսրիթ չագըզ վէ սաղ թարաֆընտա պիր բէնճէրէ կէօրիւպ. ճամընը ուրտը :

Իչերտէն միւնասիպէթսիզ պիր սէս զուհուրիյլէ տէտի.քի. – Նէ՞ տիր օ. Նէ՞ տիր օ. եագամը պըրագըր տա չուրատան տէֆ՝ օ.լո՞ւր մըսընըզ, չաբգընըար, րեզիլլէր :

Բօլիս. – Ճամը աչ. եախօտ չաբուգ գալդ աեաղա. – տէտի :

Բօլիսին սուրէթի իֆատէսի գաթի՝ վէ գուվվէթլի օլտըղընտան, իչերտէն պիր կիւրիւլթիւ իլէ պէրապէր, պիր տէ ըշըգ եանտըրէնին բէրտէսինի աչըպ տա բօլիսին սըրմալը չապգասընը կէօրիւնճէ, գօրգուպ կէրի չէ.քիլտի :

— Բօլի՛ս տիր. Եա՛ Րապպիմ . . . քիմի՞ թէվգըֆ իթ.մէ.ք իչին կէլվիչմինիզ, պու էվտէ իգամէթ իտէնլէրին քեաֆֆէսի միւ՛թէպէր առամնար տըր. – տէտի :

Ֆիլ վագը էվին ահվալը տախիլիյէսի մունթազամ ըտը : Միեահ վէ պէեազ մէրմէրլէ մէֆրուշ օլան հավլը ղայէթ թէմիզ իտի : Պիր աղ էօթէտէ, պէօյիւք պիր ճամլը գաբուներն արգասընտա, գատէմէլերի խալը գաբլը պիր նէրտիւպան միւշահէտէ օլընմագտա ըտը :

Բօլիս. – Գօրգմա. Թէլաշ իթ.մէ տէ, սուալլէրիմէ ճէվապ վէր. պէյքի, աղիմ պիր ֆէյլաքէթին էօնիւնիւ ալմըշ օլուրսուն : Պու մօսիէօ պուրատան կէչէր իքին գուլաղընտա տէհչէթլի պիր սէս կէլմիչ. մուախխարէն պու էվտէն պիրիսի չըգար, վէ խըրսըզ վէ եախօտ գաթիլ կիպի սավուշտը կիթտի :

Գաբուճը գարը խէլէճան իչէ բօլիսի տինլէտիքտէն սօնրա. – Գուլաղընըզա կէլէն սէս պուրատան չըգմամըշ օլտըղընա էվին իմ, ույգուտ ղայէթ խաֆիֆ տիր. պուրատան օլսա ըտը, հէր հալտե իչիտէճէք իտիմ. տըշարըեա պու էվտէն ատէմ չըգմամըշ օլտըղընա տա հիչ չիւպհէմ եօգ տըր :

Բօլիս. – Շիւպհէն եօ՞գ մը տըր :

Գարը. – Ա՛սլա, ագչամըն սաաթ օնընտան պէրու գաբուներն իբրինի չէ.քմէմիշ իմ :

Բօլիս. – Պէլքի պիրիսի չէ.քմիշ աչմըշ տըր տա, սէն ֆարգ իթ.մէմիշսին տիր :

Գարը. – Խայըը, օտամը քիլիտլէրիմ. գաբուսը գավի տիր. վէ պիր տէ, իչերտէն տահմա սիւրպիւլէրիմ. գաբուներն իբրինէ կէլինճէ, օտամա կիրիպ տէ ուճընտան չէ.քիլմէտիքճէ տըշարտան չէ.քիլմէզ, վէ գաբու աչըլտաճ. չունքի տիվարըն իչինէ կէօմիւշ տիր :

Բօլիս՝ կասթօնըն եիւզիւնէ պագարագ. – Պու իչ եարընա գաչաճագ. – տէյիպ, իքիսի տէ տըշարըեա չըգտըըար : Պուլվարտա թէ.ք թիւ.ք կէչէն տէօնէն բէ.յտա օլմըշ ըտը. ամէլէ թագըմը իչլէրինէ կիթմէ.քտաէ իտիլէր :

Կասթօն. – Տիկէը պիր թէճրիւպէյէ տահա թէչէպպիւս իթ.մէ.ք իսթէմէ՞զ մի սին :

Բօլիս. – Խայըը. Ամիրլէրիմին էմրի օլմատըգճա, պունտան զիեատէ պիր չէյ եարամամ, սօնրա պաչըմ պէլաեա ուշրար, վէ պէնի տէֆ իտէրլէր, էքմէյիմի ղայպ իթ.մէյէ հիչ հավվէսիմ եօգ տըր : Պիր իքի սաաթտան գօմիսէր կէլիր. վուգուը հալը իֆատէ իտէր սինիզ : Թահդըգաթը լազըմէնին իճրասընա պէտ՝ իտիչէճէյի պի իչթիպահ տըր. չիմտիվիք, Ալլահա ըսմարլատըգ. – տէյիպ, մուֆարագաթ խլէտի. րէսսամ իսէ չաշըրմըշ վէ մէ՛եուս պիր հալտե, էվինէ աղիմէթ իթտի :

2

Ֆէրտասը կիւնիւ կասթօն կէճ վագրթ ույանտը : Եաղմուր քէսիլմիշ վէ ֆագաթ չիտտէթլի պիր սօղուգ չըգմըշ ըտը. ճամլարըն իւսթիւնիւ ինճէ պիր պուդ գաբլամըշ օլտըղընտան, տըշարըսը բէ.ք գ•ելայ կէօրիւլէմէմէ.քտաէ իտի : Զանը ուրտը, րէսսամըն ախըրէն

թէսարրուճ իթմիչ օլաբդը սէրվէթ սաեէսինաե , չըրագլըգտան խըզմէթքեարլըդա թահվիլ խըզմէթ իթմիչ օլան պիր ուշագ չանըն սէսինի ալտըգտա , հէման օտաեա կիրտի :

— Սօպայը եագ տա , կիթ պու սապահքի չըգան ղաղէթալաըը կէթիր :

Ուշագ , օտունլարը իսթիճ իթմէքտաե իքէն . — Մահալլէմիզտէն նէ՞ խապեր :

— Շիտաեէթլի պիր սօղուգ վար , հէր թարաճ տօնմըշ , արապալար իչլէմէյօր , օմնիպուսլեր աէօրտեր աթ գօչմըշլար :

Կասթօնըն արաարդը պունլար օլմաարդընտան , տէրհալ ուշագը կէօնտէրտի : Կէճէնին հավվէսի տէվամ իթմէքտաե իտի : Պիր ան էվվէլ գալգըդ , Գօնսթանս սօղաղընտա բօլիս մէրքէզինէ կիթմէք, վէ գօմիսէրի կէօրիւդ , թահգըգաթը լաղըմէյէ իսթիտաար օլընմասընը թալէդ իթմէք , վէ պիր սուրէթի ղարիպտաե քէնտիսինի պիզար իտէն վագըանընն նէթիճէսինի անլամագ աղմինէ տիւշմիւշ իտի :

Սօպա միւքէմմէլ սուրէթտաե կանմըշ օլաըդը ճիհէթլէ , միւթէտիլ պիր հարարէթ օտանընն իչինի իսթիեաղ իթմէյէ պաշլամըշ ըտը :

Տէրէճէի քիֆայէտտաե ուեուամըշ օլան կասթօն , օտանընն սըճաղընտան եաթագտա կէվչէտի գալտը : Հուղուր ու բահաթը եէրինտաե օլաըդը ճիհէթլէ , պիր գաչ սաաթ էվվէլքի թէսավվուրաթը ճէսուրանէսինի պիրեր պիրեր ունուԹմաղա պաշլատը : Կէօղիւնիւ սօպանընն աթէչինէ տիքիպ , մահ ալէվլէրին եավաշ եավաշ եանըպ պիթմէքտաե օլան օտունլարընն՝ եիւղիւնիւ եալատաըդընը վէ պիլ ասխըրէ օտունլարընն սըրճ աթէչ քէսքինսինի թէմաշա իթմէքտաե իտի : Րէսսամընն կէօղէրի գաբանմաղա պաշլաեարագ , վէ մէրքէզ էօյլէտէն սօնրա տա կիտէպիլէճէյինէ գարար վէրէրէք , թէքրար ույգուեա տալտը , հաթթա պիր տէ բուեա կէօրտիւ , բուեասը տա չունտան իպարէթ իտի քի . Գարընըն պիրի պիր էրքէք իլէ մահրէմանէ վէ աշըգանէ գօնուշարդը սըրատա , պիր իւչիւնճիւ իսաթ կէլմիչ , գարը՝ մէրգուման զէվգէ ալարագ , նիչին միւսաախսէլէ իթտիյինի սուալ իթմիչ , էօյլէնէ եագընն ույանտըգտա .

— Ատէթա սէրհօշ կիպի պիր հալտէ իմ , իչլէմէյէ տէ իգթիսարըմ եօգ . — տէտի :

Եաթագտան գալգտը րէսմ չըզմաղա պաշլատը , լաքին էլի տիթրէմէքտաե իտի . ղարիպ պիր կէվչէքլիք , պիւթիւն ճիամինի իսթիչա իթմիչ օլաըդը միսիլլու , զիհնինի տէ զիեատէսկյլէ թէչվիչ իտէկէլտիյինտէն ֆըրչալարը ֆըրլատըպ տէրհալ կիյինտի : Ճիվարտաքի րէսմխանէյէ կիթտի , վէ խըլաֆը րըզասը օլարագ զիհնինի իչլալ իթմէքտաե օլան վագըտտան տօլայը , րէսսամլարտան վէ եա չըրագլարընտան , վէ եախօտ սաիրէտէն պիր խապեր ալապիլմէք իւղրէ կէօղ գուլագ օլաը , վէ ֆագաթ պիր շէյ անլամայընճա , պիր բուեա կէօրմիւշ օլաըդընա քէնտինճէ գարար վէրտի :

Էրքէն եաթմագ իսթէմէտիյինտէն , վէրօնէզ նամ գլէօպէ կիթտի : Մէղքիւր գլէօպէ էքսէրիեա արթիսթլէր , մուհարրիրլէր վէ ղաղէթաճըլար կիտէրլէր իսէ տէ , պաղէն սէֆահաթ վէ եա իյմ հարիսի օլան տէվիգանըլլար իլէ , նատիրէն տէ զէնկին վէ մա՛րուֆ ֆօնտօ օյունճըլարը տէվամ իթմէքտաե իտիլէր :

Օ յուն օյնամագ վագթը հէնուղ կէլմէմիշ օլաըդընտան , ադալար սալճնա թօբչանմըշլար , հավատիսաթը բուղմէրէտէն , վէ հէեէթի ճէտիտէի վիւքէլատան , ֆօնտօ ֆիեաթլարընըն թէզաեիւատ վէ եա թէնէզղիւլիւնտէն , վէ ճիտատ վէ էհէմմիյէթսիզ խուսուսաթտան պահս իթմէքտաե պուլընմըշլար ըտը . չէօյլէ քի .

— Մատմուաղէլ Բօզ Վարիէթէ թէսաթրօսընտա , պու ագշամ պիրինճի տէֆա օլարագ օյնատը :

— Էյ նաՙսըլ :

— Պէրպատ շէյ , լաքին կիյինտիյի պալլէթ էլպիսէսինէ տէյճէք եօգ :

— Պարօն Կրանտօֆ հապը եուԹույօր : Թէսխիս իթմիչ օլարդը Գրէտի Կօլուա պանգատընըն հիսսէլէրի պու կիւն 125 ֆրանգ պիրտէն տիւշտիւ :

— Տէսէնէ քի պիգիմ Մօքրուանըն տա պալը պէլատա տըր . օ իչչէ պիր եիւղ պին ֆրանգ գատար վէրմիչ իտի :

— Բարալարը սայտըդը կիւն սէրհօշ ըմըշ տըր , չունքի Մօքրուա պէօյլէ շէյլէրէ բէք գօլայ բարա վէրմէզ :

— Վէրմէզ ամմա , պարօն Կրանտօֆը , ժօքէյ գլէօպտէ բասթ կէլմիչ , վէ պարօնը մէղքիւր գլէօպէ զայէթ միւթէպէր զէվաթըն թավսիյէ իթմիչ օլարդաղարընը կէօրմիւշ իտինտէն էճնիյէթ բէյտա իթմիչ : (ժօքէյ գլէօպ տէնիզկէն մահալ , Բարիսին էն միՙթէպէր գլէօպիւ տիր քի , էն զէնկին վէ սօբդաղատէ վէ միւթէպէր զէվաթ տաիսիլ օլապիլիրդը :)

— Թավլիյե իտէնլէրաէն պիրիսի տէ , ամա ա՛Ալլանամ իմիշ։

— Էվվէթ , ամա ա՛Ալլանամ իլէ , վիգոնթ տէ Դլէր ։

— Մարքի տը Սալլօնըն եէկէնի՞ մի ։

— Թա քէնտիսի ։

— Մարքի տը Սալլօն ղայէթ նամուսլը վէ էյի պիր ատամ տըր ամմա , պիրազ ինսանտան իւրքէն վէ պէնլիք իտտիասընտա պուլընան թիթիզ պիր ատամ տըր . պունուն ըլա պէրապէր , էս. քի ղէման ատամլարը կիպի նամուսլը պիր զամ տըր ։

— Վիգոնթ տէ Գօլէրտէ վարիսի տիր զանն իտէրիմ ։

— Էօյլէ տէ յօրլար · լաքին իհթիմալ տըր քի , քեաթիպլի տէ միրասա գօնսըն ։

— Օլիվիէ տը Բիւյիրօ՞լ մը ։

— Էվվէթ , ճիւմլէմիզին պիլտիյի վէ թանըտըղը պարօն տը Բիւյիրօլըն օղլը։ Պարօն տը Բիւյիրօլ, մարքի տը Սալլօնըն էն ազիզ տօսթը ըտը ։ Պարօն, ուղրամըշ օլտըղը ճէսիմ զարարլարա թէհամ միւկիւզար օլամաեարագ , տապանճա օրդրպ մէ՛եուսէն պէ՛ինինի տաղըթտըգտան սօնրա , Մարքի տը Սալլօն , մէրգուսըն օղլը Օլիվիէյի նէզտինէ ալըպ , ատէթա քէնտինէ էվլատլըգ իհթիմիշ տիր ։

— Էվվէթ , հաթթա չու հալէ հեր քէս տէ չաշտը ։

— Բէտէրինին իամինի լէքէտար իհթիմէմք մագասատըյա , վալի-տէսինտէն գալմըշօլան սէրվէթի ճէսիմէյի ասհապը մաթլուպա թէրք իհթիմիշ օլտըղընը Մարքի կէօրտիւքտէ , գալպի եումուշայըպ Օլիվիէ-նին հարէքէթի վագըասընը պիթ թագտիր, մէրգուսը էվինէ ալտը։

— Էվվէթ ամմա , Մ. տը Սալլօն տա , րիւզկեարա բամպուգ ա-թանլարտան օլմատըղընտան , Օլիվիէ տը Բիւյիրօլա քիհթապէթ խըզմէթինի թէֆվիզ իհթտի քի , օ գատար ճէսիմ սէրվէթ սահիպի պիր զաթըն , Բիւյիրօլ կիպի միւթէաղզըմ վէ թիթիզ պիր տէ-լիգանը իչին պէօյիւք պիր չէրէֆ սայըլըը ։

— Վէ ֆագաթ Բիւյիրօլ տա եինէ քէնտի հայսիյէթ վէ իս-թիգլալիյէթ թապիիյէսինի պէր վէճհի սապըգ մուհաֆազաեա միւգթէտիր օլտը ։

Պու սըրատա իքի տէլիգանը իչէրիյէ կիրտիլէր ։

Հաղըրունտան բէք չօղը , –Պօնսուար վիգոնթ , պօնսուար Բիւյ-միրօլ. հանկը րուզկեար սէնի պուրաեա աթտը . արթըգ հիչ կէօ-րիւնմէզ օլտըն . – տէյու սուալ իհթիլէր ։

Սէրվէթի զաթիյէսի պէրքէմալ օլտըգտան պաչգա , Ֆրանսա-

նըն էն ղէնկին ասհապը էմլաքինտէն պիրիսինին վարիսի մէչրու՛ը օլան , վէ րէսմէ մէրագ վիրմիշ պուլունան կրաթիէն Գլէր , Վէրօ-նըզ գլէօպիւնէ բէք սըգ վէ ֆագաթ Օլիվիէ տը Բիւյմիրօլ բէք նա-տիր կիտէր իտի ։ Պիրազ մահճուպիյէթտէն , պիրազ տա ալըշըգ օլ մատըղընտան , վէ պէլքի տէ , տիւնեեաեա կէօղիւնիւ աչար աչմազ , բէք պիւյիւք պիր քէտէրէ ուղրամըշ օլմատընտան նաչի , մարքի տը Սալլօնըն քեաթիպլի ճէվիյէթլէրէ կիրիպ չըգմամագտա ըտը ։ Պիր բէրտէի պիրուտէթ ալթընտա էլէմ ու քէտէրինի տէյիլ իսէ տէ , մահճուպիյէթինի սէթր իհթիէքտէ օլտըղը ճիհէթլէ , մէրգուսըն թապիյէթինի քիմսէ էյիճէ թագտիր իտէմէտիյինտէն , պագըլարը , սինինէ նէզարէն , թավրը բէք պաղր օլտըղընը , վէ իլմ ու մուա-րիճէ կէօսթէրտիյի մէյլ, ատէթա պիր նիւմայիշտէն , վէ եախօտ պիր ղարապէթի հալտէն իպարէթ իտիյինի , վէ պագըլարը տախի , սաճլըդ վէ տօղրուլըղը եագըշտրմամագտա օլտըղընը հիւքմ իհթ-մէքտէ իտիլէր ։

Օլիվիէ Բիւյմիրօլ կիւղել պիր տէլիգանլը օլտըղը ճիհէթլէ , լէթաճիէթի զաթիյէսի հագդընտա իթթիրազ իտէմէյէնլէր , իսթի-գամէթի ահվալ ու աթվարընը իսթիհզատէ գալգըշըրլար ըտը ։ Օ-լիվիէ , օրթա պօյլը , միւթէնասիպ իւլ վիճուտա օլուպ , տիրայէթ վէ զէքեավէթի վէ աղամէթի հալի եիւզիւնտէն նիւմատան ղայէթ սէվիմլի պիր տէլիգանլը ըտը ։ Սաչլարը գըսսա վէ սարը , ալնը էնլի , կէօզլէրի սիեահճա , պըյըգլարը՝ սաչլարընտան պիրազ տա-հա աչըգ վէ բէմզպէ տուտագլը ադղը , զիեատէսիյէ պիչիմլի իտի ։

Պէյնլէրինտէ վագը օլան զրտաիյէթի ահվալէ բաղվէն , մար-քի տը Սալլօնըն եէկէնի օլմագ հասէպիյլէ , Օլիվիէնին տօսթը օլան վիգոնթ Կրաթիէն տէ Գլէրըն սըֆաթը , տիկէրինէ ասլա պէնզէմե-յիպ , իքիսի տէ պիր եաչտա օլտըգլարը հալտէ , Կրաթիէն՝ տօս-թընտան չօգ զիեատէ եաչլը կէօրիւնմէքտէ իտի քի , պու տա կէ-չիրմէքտէ օլտըղը էօմրիւն ատէմի իհթիզամընտան հուսուսլէ կէլմիշ իտիյի տէրքեար ըտը ։ Սաչլարը գումրալ վէ կէօզլէրի սիեահ վէ պագըշը ղայէթ սէրթ իտի . ֆագաթ պիրիսինտէն պիր չէյ գօբար-մագ միւրատ իհթտիյի սըրատա , պագըշընտա ֆէվգելատէ պիր լէ-թաճիէթ վէ միւլաեէմէթ հուսուսլէ կէթիրիր իտի ։

Գրեաճիէթի տախմա ղայէթ միւքեմմել վէ մունթազամ օ-լուպ , բէք չօգ ույղունսըզ մահալլերէ կիրեր չըգար վէ հեր տիւր-լիւ սէֆիհանէ զէվգ ու սէֆատան կէրու գալմատըղը հալտէ տա-

լեի, աթվարընաա աղամէթ վէ պիր ղէրաֆէթի թապիլիյէ վագը վէ պադը լեի: Մ. տը Սալլօնըն մալիք օլմըղը սէրվէթէ նիսպէթլէ, ճիւղի պիր չէյ աաա օլընան վէ ֆագաթ եվինէ ճէսիմ աէնիլէպիլէճէք բաաաէաէ օլան սէրվէթինի աէլիճէսինէ սարֆ ու իսթիհլաք իաէր լեի: Արապա վէ աթլարը, վէ ավ քէօրէքլէրիյլէ մահպուպէլէրինին աղամէթ վէ լէթաֆէթի, հէր քէսին լիսանընաա կէղմէքաէ լեի: Իֆրաթ աէրէճէաէ քիպր ու ղուրուրա մալիք օլարղը ճիհէթլէ, խալգա քէնաիսինի վասֆ իթաիրմէք իւղրէ խաեալ ու խաթբրաան կէչմէյէն հէր սիւրլիւ սիվանէլիյի իթմէյէ սա՝իմա հավրը վէ միւհէյաա ըար: Եվրադը հավաաիսին շուուննաթ դրամընաա խամինի վէ հաթթա խամինին իլք հրուֆաթընը կէօրմէքլիյի սիւննաալաարա մալիք օլմաղա մուաաիլ պիր սաաաէթ աաա իաէր լեի: Պիր արալըգ եարըշլարաա քէնաինաէն էյի գամչը, վէ սալօնլարաա քէնաինաէն պիճաաէ պէրաֆէթէլէ եէլբաղէ սալլաեանլար ղուհուր իթմէկլէ, Կրաթիչէն պու միսիլու թէմաեիւլաթընը պէր թարաֆ իլէ, բէամէ պիճաաէկլիյէ խաթիաաար օլմաղ հաաէպլիյէ, ֆըրչալարընը թէքրար աէրաէաթ իթմիշ վէ սահէի թէմաշաեա շաեանը թահսին սաար վազընա մուվաֆֆագ օլմըշ ըար: Ժօքէր-դէէօպաէն պիլ իաթիֆա, Վէրօնէղ նամ գէէօպէ տաիսիլ օլմըշ իսիյինաէն, արա սըրա Օլիվիէ մէրգուամ րէֆագաթ իթմէքաէ պուլընմըշ ըար:

Րէֆիգէէրինաէն պիրիսի. – Խայը զէման տըր քի սիղի կէօրէմէքաէ, Մ. Բիւյմիրօլ. – տէտիքաէ, Կրաթիչէն մէրգուամ մէ յտան վիրմէքսիղին.

— Օլիվիէ կէճէ կիւնտիւզ չալըշըր, պու ադշամտա պիր թագրմ էսկի քիթապլարըն իչինէ կէօմիւլմիւշ գալմըշ ըար. զօր իլէ չէքիպ չըգարըպ պուրաեա կէթիրէպիլտիմ:

Ֆօրթիւնէ Մաթօն նամընաա պիր հէյքէլթրաշ. – Պէն Մ. Օլիվիէ թանըեալը մէշղուլ տըր. պիր զէման տահա սըզ կէլիր իտի:

Կրաթիչէն. – Շիմտիքի չալըշմասը հիչ պիր զէմանա մուգիա տէյիլ տիր, պու արալըգ ֆէվգէլատէ սուրէթաէ տալմըշ տըր:

Ֆօրթիւնէ. – Էնճիւմէնի տանիչէ. ազա՞ օլմագլըղա մը չալըշըյօրսըն. պէօյլէ իսէ տէյէճէք եօգ:

Կրաթիչէն. – Իչմի թըպպա տալմըշ, հէքիմ օլաճագ:

Ֆօրթիւնէ. – Սէ՞ն մի հէքիմ օլաճագսըն, Բիւյմիրօլ. լաթիֆէ իտէյօր, վազ կէչ. – տէտիքտէ, Օլիվիէ՝ ուրթանմասընտան գըպ գըրմըղը քէսիլտի իսէ տէ, պիր միւտաէթճիլք սօնրա.

— Պուննտա պու գատար թէտաճճիւպ իտէճէք պիր շէյ կէօրէմէյօրըմ:

Ֆօրթիւնէ. – Պուննտա պիր իլլէթ ու հիքմէթ օլմալը տըր, պիղէ տէ աթլասա՛ն ա:

Բիւյմիրօլ. – Մա էլ մէճպուննիյէ: Ճիւմլէնիզին մալիւմու տիր քի, պէն զէննիյին տէյիլիմ; չիմտիյէ գատար տէրօլէրիմէ տէվամ իտիպ տէ պիր շէյ էօյրէնէպիլմիշ իսէմ, Մ. տը Սալլօնըն սէխավէթի սաեէօնտէ թահսիլ իթմիշիմ տիր: Լաքին մարքի տը Սալլօնն եաչընը ալմըշ օլտըղընտան, իլա նիհայէ պանա մուավէնէթի իտէմէյէճէյի տէրքեար տըր, չաեէտա կիւնիւն պիրինտէ ֆամիլեա սահիպի օլմագ կիպի պիր սաաաէթէ նա՛իլ օլտըղըմ հալտէ, էգաբիպիմին նաֆագատընը թէտարիք իտէպիլմէք իւղրէ, սէրպէսթ պիր հալէ վասըլ օլմագ արզուսընտա օլտըղըմը Մ. տը Սալլօնա պէեան իթտիմ: Մարքի տը Սալլօն ֆէթանէթ վէ տիրայէթ սահիպի պիր զաթ օլտըղընտան, միւրատըմը անլայըպ, թաատիգ իթտի. վէ միւրատըմա նա՛իլ օլմագ իւղրէ, թէտապիրի մուգթէդիյէնին իֆրասընա միւսաաատէ վէ մուվաֆագաթ իթտի: Պինապէրին պու անէ տէյին միւթալէասըյլա մէշղուլ օլտըղըմ, չուարանըն աասարընը պէր թարաֆ իտիպ, Օրֆիւա, Թրուսօ, վէ Մօննըրէ կիպի հուզզադը աթըպպանըն թէէլիֆաթընը էլէ ալտըմ: Պունլարըն նազարիեաթը իլմիյէսինի անլամագա ուղրաշտըմ. վէ խաաթախանէլէրէ կիտիպ, նաաշլարը թէչրիհ իտէրէք, սաղլարը թէտավի իթմէք սէնա՛աթընը էօլիւլէրտէն թահսիլ իթմէյէ չալըշտըմ. ալթը աեա գատար տօգթօրլըգ իւնվանընը իհրագ իտէճէյիմի մէ՛մուլ իթմէքտէ իմ: Ջէնկինն օլսա ըտըմ պէլքի պու մէսէլէքի իհթիիսապ իթմէղ իտիմ. լաքին ղայէթ ֆագըր օլտըղըմտան, պէլքի պու սաեէսաէ էդարիպիմին սաաաէթի հալէրինի թէէմինէ մուվաֆֆագ օլտը վէ հիչ օլմագսա, իսթիդլալիյէթ վէ հայսիյէթիմի մուհաֆագա իտէըիմ. – տէտի:

Օլիվիէ պագը քէրրե ֆիքրինի պիր ֆէսահէթի մահսուսէ էլէ թասրիհ էլէտիյի կիպի, պու տէֆա տահի, այնը սուրէթլէ իտարէի լիսան իթմիշ օլտըղընտան, թէվէֆֆուհու ումումիյէ մագհար օլտը. պատէհու Կասթօն Սօվէնին օթուրմագտա օլտըղը գանաթէյէ թէգարրուպ իտէրէք. – Էյ սիղ նէ՞ էլէ մէշղուլսընըզ պագալըմ, Մ. Սօվէ:

Կասթօն՝ Օլիվիէնին սէօղիւնէ ճէվապ վէրմէյէրէք, պիր քէր-

ՀՀ ԳՐԱՎԱՆ ԳՐՈՒՄՈՒ ՔԱՆՈՒՄԱՆ

ըէ գըմըլտանըպ . – Իւսթիւնաէ ղարիպ պիր գօգու վար , նէ՞ գօ-
գուսը տըր :

Օլիվիյէ . – Գօգուտան թա՛ճի՞ղ մի օլընըղ. պէնդինիղ ալթը՝

Կասթօն . – Պիրազ , լաքին նէ գօգուսը օլորղընը սէօյլէմէտին՝

Օլիվիյէ՝ մէրգումըն ըսրարընա թէսաճճիւպլէ պէրապէր , պիր
թավրը սէրպէսթանէ իլէ . – Պու գօգու Հինտիսթանտա հուսուլէ
կէլէն պիր նէվի նէսպաթտան Կրաթիէնին իվլաս իթտիրմիշ օլոր-
ղը բուհըն գօգուսը տըր քի , բէզ խօշումա կէլտիքտէն պաշգա ,
խասթախանէլէրտէ ալընան պիր թագըմ ֆէնա գօգուլարըն թէէս-
սիրինի ղա՛իլ իտէ յօր :

Սօվէ՝ Կրաթիէնէ խըթապէն . – Պու գօգույը սէն տէ խսթի՛-
մալ իտո՛ր մի սին :

Կրաթիէն . – Ասլա , պէն հիչ պիր գօգուտան խօշլանմամ :

Օլիվիյէ . – Իքիմիղտէն տէ ճէվապը ալընըղ ա . սէօյլէ յին չիմ-
տի պագալըմ . պու գօգուտան նի՞չին պու գատար թա՛ճիղ օլ-
տընըղ :

Կասթօն Սօվէ նէ սուրէթլէ ճէվապ վէրէճէյինի չաշընըպ . –
պու գօգույը պիր տէֆա տահա մէմուլին ղայրը պիր ղէմանտա վէ
ղարիպ վէ ածիպ պիր թարըղտա ալմըշ ըտրմ : Ֆէրտասը կիւնիւ
բուէա կէօրմիւշիւմ ղանն իթտիմ :

Ֆօրթիւնէ . – Սահի՞ղ մի , նագլ էթ չունը պագալըմ . էյլէն-
ճէլի պիր հիքեայէ՞ մի տիր :

Կասթօն . – Բէք տէ էյլէնճէլի տէյիլ տիր :

Ֆօրթիւնէ : – Էօյլէ իսէ վազ կէչէլիմ :

Պու սըրատա Բէքէօր նամընտա գընղարմըշ վէ նէֆէսի քէսիլ-
միշ պիրիսի սալօնա կիրտի :

Ֆօրթիւնէ . – Գօչմըշ օլմալըսըն քի նէֆէսին թընգըլմըշ . պիղէ
պիր հավատի՞ս մի կէթիրտին :

Կրաթիէն . – Սօվէ պիր չէյ հիքեայէ իտէճէք իտի , իսթէ կէլ-
տին , լաքին սէնտէ ղարիպ հիքեայէլէր էքսիք օլմատընընտան , սա-
նա րիւճհանիյէթ վէրիրիզ :

Բէքէօր . – Պու տէֆա իչին սէօղիւնիւզ տօղրը տըր :

Կրաթիէն . – Եա պէն սէնի պիլմի՞ղ մի՞յիմ :

Բէքէօր . – Մ՛օնսօ մէ յտանընընըն պիրազ էօթէսինտէ Գուրսէլ պու-
վարընտա , գան իչէ միւչէմմա պիր կէօմչէք դօլու պուլընմըշ . ագ-
շամ իւսթիւ բօլիս գօմիսէրինի կէօրտիւմ . պու կիւնէչէրտէ օ մա-

հալէրտէ պիր ճինայէթ վուգու պուլմըշ օլտըղընա չիւպհէսի օլ-
մատըղընը պէեան իթտի : Մէգքիւր դօլըն չէքլինէ վէ պէղինին ին-
ճէչինէ նէզարէն , սահիպինին էրպապը մա՛րուֆէտէն օլտըղը թախ-
մին իտիլտիյինի իլավէթէն պէեան իչէտի :

Կասթօն Սօվէ պուլընան գօլ իչէ իչիթմիշ օլտըղը ղարիպ սէս պէյ-
նինտէ պիր միւնասիպէթ վագը օլտըղը միւթալէասընա մէպնի, տուչա-
րը խէչէճան օլտը : Ամմըշ օլտըղը սէս պիր գարը սէսի օլտըղընը իխ-
թիթար իչէ պէրապէր , թէսաճիւֆի օլարագ , նազարընը Օլիվիէ
Բիւյիւրօլըն պէեագ էլէրինէ աթֆ իչէտի : Գօգունըն հիքեայէսի
նէտէն իպարէթի օլտըղընը սօրմագլըղը հէր քէս ունուտըպ , Բէքէօ-
րըն վէրէճէյի թաֆսիլաթա մունթազըր օլտըլար : Մէրգում իսէ ,
բօլիս հէյէթինին գօլլարը սըղամըշ օլտըղընը , վէ հէր կէճէ Բա-
րիստէ պիր չօգ ճինայէթլէր վուգուա կէչտիյինի միւպալաղալը
սուրէթտէ հիքեայէ իչէտիյի սըրատա , բէստամ Կասթօն Սօվէ սի-
վիշիպ տըշարընա չընգտը :

3

Կասթօն բասթ կէչմիշ օլտըղը արապատա բաքիպէն , Օրֆէվը սօ-
գաղընա 36 նումէրօտա կէօթիւրմէսինի թէնպիհ իթտի : Սօգագլար
տօնմըշ վէ վագըթ կէչմիշ օլտըղը հալտէ տախի, միւտտէթի գալիչէ
ղարֆընտա , արապա զապթիյէ տախրէսինէ մուվասէլէթ իթտի :

Գաբուտաքի նէօպէթճիյէ , բօլիս միւտիրինին օրատա պուլու-
նըպ պուլընմատըղընը սուաղ իթտիքտէ , նէօպէթճի , միւտիր օրա-
տա օլմատա պիչէ , քեմաթիպինին հէր հալտէ օրատա պուլընտըղընը
ճէվապչէն պէեան իթտի :

Կասթօն . – Օտասընը կէօսթէրի՞ր մի սին :

Նէօպէթճի . – Պաչ իւսթիւնէ . – տէյիպ , քեմալը նէզաքէթլէ
պիր ֆէնէր եագըպ , մէրգումը պիր չօգ տար եօլլարտան կէչիրէ-
րէք վէ սօնսըղ նիհայէթսիղ ներտիւպանլարտան չըգարարագ , միւ-
տիրին օտասընա գատար կէօթիւրտիւ : Միւտիր՝ ղայէթ չալըշղան
օլտըգտան պաշգա , մէմուրիյէթինի պիր վէզիֆէի մուգատտէսէ
ատա իթմէքտէ օլտըղընտան , վէ կէճէյի կիւնտիւզ գաթարագ
ասաեիչի ումումինին մուհաֆըզասընտան պաշգա պիր չէյ տիւ-

չհնամեծիկինաէն , վուգուա կելմիշ օլան հատիսէնին զահիրե իխրաճը զըմընատա նէ թէրթիպ իթթիխազ իթմէք լազըմ կելտիկինի տիւչհնամէքատե իսի , Բաչավրաճըլարատան պիրինին չաֆագ ատմար աթմազ , թաղէ վէ գըրմըզը գան իլէ միւլէմնա օլան կէօմլէյին գօլընը կէթիրտիկի տագըգէտէն իթխպարէն , հէր թարաֆա մէ՛մուրլար սալատըրըլմըշ · պիր չօգ էվլէրե կիրիլմիշ , պիր չօգ գաբուճըլար խաթինթագ խոիլմիշ վէ ֆագատ հիչ պիր թարաֆտա պիր ճինայէթ վէ եախօտ պիր գաղա էմարէսի պուլընամամըշ ըտը : Պունընն ըլա պէրապէր , եա պիր վագըայը միւտհիշէ , եա պիր ճինայէթի ղարիպէ զուհուրա կելմիշ օլտըզը , վէ եախօտ պիր գատընըն խաֆկինէն վէ էսէրի ճինայէթ օլարագ վազ՛ը համլ իթմիշ վէ եա թէչէֆ խոիլմիշ խակի պէտիհի իտի : Պիւթիւն Բարիս ահալիսինին թանրտըզը բօլիս միւտիրի Մ. Մէրի , քեաղըտ եըզընղարը իչինէ կէօմիւլմիւշ , պիր մէթանէթի ֆէվգէլատե վէ պիր պասըրէթի նամահտուտե իլէ մէչղուլէն , մէմուրլարընատան խապէր պէնջէյկ տուրմագտա ըտը :

Եապանճը պիր քիմսէնին կելմիշ օլտըզը խապէր վէրիլմէսի իչէրինէ , կասթօնը տէրհալ իչէրի ալտը : Պիլխասա , իչէրինէ կիրէնէն եիւղիւնէ ուրմագ իչրե թէրթիպ խոիլմիշ օլան ճէսիմ պիր լամբանըն ըշըղընատան մէրգուման կէօղէրի գամաշարագ , իպթիտատե շաշըրտը վէ օթուրմաղա թէրէտատիւտ իթտի խսե տէ , պիլախըրե պիրագ ագւը պաշընա կելիպ , քեքելէյերեք պագը սէօղէր սէօյլէյէպիլտի : Զաթէն հէնէճան իչինտե օլտըզընատան , էթրաֆընա աթֆը նազար իթտիքատե , չուրիչի տէրունիսի պիր գաթ տահա թէզահիւտ իթտի :

Շէօյլէ քի , ճամլը պիր տօլապ իչինտե , էն ղիեատե խունատուտ ճինաեաթատա խոթխմալ խոիլմիշ օլան սիլահլար իլէ , պիր թաղըմ պըչագլար վէ գամալար , վէ տէմիր թօբուզլար վէ չէքիճլեր վէ պիր թագըմ էյրէթի սաչլար , գաֆալար , պալմօմընատան սուրաթլար , տէհչէթլի վէ սախթէ գըեաֆէթլի ֆօթօղրաֆլար մէվզու՝ օլտըզը միսիլու , պունլարըն թա օրթասընատա տա , պիր պաղիչէի տէհչէթէֆղա գապլընատէն օլարագ , ղայէթ ուճագ գըթատա վիճուտ խապասէթալուտլէրիյլէ հուզուր ու բահաթը պէչերիյէյի իխտիլալ իթմէքատե օլան ճանիլէրին մահվընա մախսուս պիր ալէթի հէվլէնկիզ միւչահէտե օլընմագտա ըտը :

Կասթօն Ովվէ տատէթա պիր տիվանէյէ տէօնիւպ , հանկը թարաֆա պագաճաղընը չաշըրտը : Կէօղիւնէ , չըմինէնին իւզերինատե ըտըրընէ , կասթօնը տէրհալ իչէրի ալտը : Պիլխասա , իչէրինէ կիրէնէն եիւղիւնէ ուրմագ իչրե թէրթիպ խոիլմիշ օլան ճէսիմ պիր լամբանըն ըշըղընատան մէրգուման կէօղէրի գամաշարագ , իպթիտատե շաշըրտը վէ օթուրմաղա թէրէտատիւտ իթտի խսե տէ , պիլախըրե պիրագ ագւը պաշընա կելիպ , քեքելէյերեք պագը սէօղէր սէօյլէյէպիլտի : Զաթէն հէնէճան իչինտե օլտըզընատան , էթրաֆընա աթֆը նազար իթտիքատե , չուրիչի տէրունիսի պիր գաթ տահա թէզահիւտ իթտի :

Շէօյլէ քի , ճամլը պիր տօլապ իչինտե , էն ղիեատե խունատուտ ճինաեաթատա խոթխմալ խոիլմիշ օլան սիլահլար իլէ , պիր թագըմ պըչագլար վէ գամալար , վէ տէմիր թօբուզլար վէ չէքիճլեր վէ պիր թագըմ էյրէթի սաչլար , գաֆալար , պալմօմընատան սուրաթլար , տէհչէթլի վէ սախթէ գըեաֆէթլի ֆօթօղրաֆլար մէվզու՝ օլտըզը միսիլու , պունլարըն թա օրթասընատա տա , պիր պաղիչէի տէհչէթէֆղա գապլընատէն օլարագ , ղայէթ ուճագ գըթատա վիճուտ խապասէթալուտլէրիյլէ հուզուր ու բահաթը պէչերիյէյի իխտիլալ իթմէքատե օլան ճանիլէրին մահվընա մախսուս պիր ալէթի հէվլէնկիզ միւչահէտե օլընմագտա ըտը :

Կասթօն Ովվէ տատէթա պիր տիվանէյէ տէօնիւպ , հանկը թարաֆա պագաճաղընը չաշըրտը : Կէօղիւնէ , չըմինէնին իւզերինատե ըտըրընէ , կասթօնը տէրհալ իչէրի ալտը : Պիլխասա , իչէրինէ կիրէնէն եիւղիւնէ ուրմագ իչրե թէրթիպ խոիլմիշ օլան ճէսիմ պիր լամբանըն ըշըղընատան մէրգուման կէօղէրի գամաշարագ , իպթիտատե շաշըրտը վէ օթուրմաղա թէրէտատիւտ իթտի խսե տէ , պիլախըրե պիրագ ագւը պաշընա կելիպ , քեքելէյերեք պագը սէօղէր սէօյլէյէպիլտի : Զաթէն հէնէճան իչինտե օլտըզընատան , էթրաֆընա աթֆը նազար իթտիքատե , չուրիչի տէրունիսի պիր գաթ տահա թէզահիւտ իթտի :

չըղըն թա գարչըըընատա վէ չիչէքլէր վէ նէ պաթաթը նատիրէ արատընատա , ղայէթ կիւղել պիր գըզ չօճուղը սանէմի կէօղիւնէ իլիչմէքլէ , նազարըընը արթըգ օ ճիհէթէ էֆքատի գալտը : Բօլիս միւտիրի բէսամընն տուչար օլտըզը խալֆ ու ըղթըրապը ֆէրգ իտէրէք , հալինէ աճըյըպ , ղայէթ լաթիֆ պիր սէտա իլէ .

— Գըզըմ տըր . էօլէն գըզըմընն բէսմի տիր . պու ճիկէրըարէյի խաթըրըմա կէթիրտիքճէ , էօհտէմ մուհավվել օլան վէզիֆէի միւչքիլէնին լայըգը վէճհ իւզրէ իյֆատը ըղընընատա , իսթիհսալը ճէսարէթ վէ թէճտիտի գուվվէթ իթմէքատիմ :

Բէսամ մագամը իհթիրամտա պաչընը էյտի . վէ գալպի պիրազ միւսթէրիհ օլարագ , քելամա աղազ իլէ . — Պիրազ մուգատաէմ , գյէօպատե տօսթլարըմտան պիրիսի , պու սապահ էրքէն պուլընմընչ օլան պիր նէտանէտէն պահս իթմէքատե իտի :

Միւտիրին կէօղլէրինատե անսըզընն պիր չիգայը իւմիտ բէյտա օլուպ .

— Ա՜ճապա պիր իսպա՞ր գըզընընատա մը կելմիչսինիզ :

— Եվվէթ , լաքին արզ իտէճէյիմ վագըանընն տօսթըմընն հիքմայէսինէ թէալլիւգիւ օլուպ օլմատըզընը պիլէմէմ :

— Սիզ քէնտի պիլտիյինիզի սէօյլէյին :

— Կէչէն կէճէ խուսուսի պիր պալօտան էանայը ավտէթիմտե Գյուչի պուլվարընատան կէչէր իքէն գուլաղըմա տէհչէթլի պիր սէս կելտի :

— Սաաթ գա՞չ ըտը :

— Թագրիպէն իչ :

— Մաչի՞յէն մի ավտէթ իտէյօրտընըզ :

— Եվվէթ . արապա պուլամատըմ :

— Սապահատան պէրու նի՞չին կելիպ տե իֆատե իթմէյինիզ :

— Ցէրհալ իֆատե իթտիմ :

— Պունա տէրհալ մը իֆատե իթմէք տէնիլիր :

— Հավա ղայէթ ֆէնա վէ օրթալըզ քեամիլէն գարանըզ ըտը : Բէմիքլէրիմէ գատար ըսլանա ըսլանա , տօղրու Պօչար սօգաղընատաքի բօլիս մէրքէզինէ կիթտիմ . եալընըզ պիր բօլիս նէֆէրի պուլտըմ . պէնի տիվանէ զանն իտիպ , Մօնմարթըր սօգաղընատաքի մէրքէզէ միւրաճաատի լուզումընը պէեան իլէ պաշընատան սավտը :

— Միւնասիպէթսիզլիք իթմիչ . սօնրա նէ՞ եաբտընըզ . թապիի վազ կէչտինիզ :

— Վաղ կէշվէտիմ. տօղրու Գօնսթանս տօգաղընտաքի մէրքէզէ կիթաիմ։

— Ա.ֆէրին. էյի ճէսարէթ. դարի օրատա հիւանիւ գապուլիյէթ կէօրտիւնիւզ միւ։

— Էվվէթ. օրատա ադըլլը ուսուլը պիր նէօպէթճիյէ բասթ կէլտիմ քի, իֆատաթըմըն միւպէհէմ օլմասը հասէպիյլէ, պիր մահալէ խալգընը թա՛ճիզ իթմէյէ ճէսարէթ իտէմէյէճէյինի պէհան իլէ պէրապէր, մահալի վագաաեա գատար կէլմէյէ մուվաֆագաթ իթտի։

— Օ ճիհէթլէ պիրազ հագգը տըր. էյ տօնրա՛։

— Պէն էօնտէն բօլիս արգատան եիւրիւտիւք. բօլիս եանըմտա օլտըգճա, մէսէլէ քէնտի քէնտինէ զահիրէ չըգաճագ իգթիտարընտա ըտրմ. Բասաժ էլիզէյէ մուտաէլէթ իթաիյիմիզտէ, քէմալը իհթիրազլա, պիր էվին քիւչիւք գաբուսը աչըլտը. բօլիսի տուրտուրտըմ. օ անտէ գաբուտան պիրիսի չըգտը, վէ թա եանըմըզտան կէչիպ կիթտի։

— Արգասընտան կիմ թմէտինիզ մի։

— Տէրհալ թէսադըպէ միւսարաաթ իթտիմ։

— Եէթիշմէտինիզ մի։

— Խայր, արզ իթմիշ օլտըզըմ վէճճ իւզրէ, օրթալըդ զայէթ գարանլըգ օլտըզընտան, վէ եէրլէր չամուր օլտըզը ճիհէթլէ աեագ սէսի իչիտիլէմէմիյինտէն, թէսադըպ իթմէք միւմքին օլամատը։

— Եիւզիւնիւ կիմ օրմէտինիզ մի, կէօրսէնիզ թանըեամ մազմընըզ։

Կասթօն պիր լահզա տիւչիւնտիւքտէն սօնրա.

— Խայր թանըեամամ։

— Հէքսի պո՛ւ մը տըր։

— Պունտան իպարէթ կիպի. գաբուսը աչըլըպ գաբանմըշ օլտըզընը թախմին իթտիյիմ եվէ կիրտիմ. կէօրիւնիւր քի եանըմըշ ըմ. չունքի գաբուճը գարը ուեանըպ եամաղընտան սըչըրայըպ, ադըշմընն սաաթ օն պիրինտէն պէրու եվէ քիմսէնին նէ կիրմիշ վէ նէ չըգմըշ օլտըզընը իտտիա էյլէտի։

— Իտտիասը սիզճէ տօղրը ատտ օլընապիլիր մի։

— Բէք տօղրու։

— Շիմտի վագըթ կէչմիշ օլտըզընտան, թահդըգաթա մուպաշէրէթ իտիլէմէզ. եալընն սապահ, քէնտիմ պիզզաթ Պուլվար տը

Գիլիյէ կիտէյիմ, վէ լուզումը թագտիրինտէ եվլէրին քեաֆֆէսինի տօլաշըպ, պիր ճինայէթ վուգու պուլուպ պուլմամըշ օլտըղընը անլարըմ։ Ատէօնինիզի վէրիմիսինիզ, վէ իգթիզայը հալտէ կէլիրմիսինիզ։

— Մա էլ մէճմունիյէ. – տէյէրէք, բէսսամ գարթընը Մ. Մէրիյէ վէրտի։

Բօլիս միւտիրի, թա սօն նէբտիւպանընն պաչընա գատար կասթօնը թէչեի էյլէտի։

Կասթօնըն արապասը պէգլէմէքտէ օլտըղընտան, նէ թարաֆա կիտէճէյինի պէհան իլէ արապաեա րաքիպ օլտը։ Բէրուշանիի զիհնինտէն պիր սուրէթի զարիպէտե մուղթարըպ օլմագտա ըտը. միւտիրին օտասընտա կէօրմիշ օլտըղը սիլահլար իլէ բէսմըէրին պուհալէ սէպէպիյէթ վէրմիշ օլտըղը խաթըրըլարա կէլէպիլիր իսե տէ, պէօյլէ օլմայըպ, հաթթա մուղայիրի օլարագ չու սըրատա Օլիվիէ որ Բիւյմիրօլըն սըգթաթը մէրատանէ վէ նազիքէսի կէօզիւնիւն էօնիւնէ կէլմիշ տիգթիլմիշ իտի։

Խանէսինէ ավտէթ իթտիքտե քէնտի քէնտինէ տէտի քի. – Նէ՛ գատար աճիպ, նէ՛ գատար զարիպ չէյլէր. աճապա պու ադշամ թէրս պիր խա՛թթ մը իթտիմ. պունըն ըշա պէրապէր ալտըղըմ գօգու տա լուեա տէյիլ իտի եա. կէճէ տիվարըն ալթընտա սադլանմըշ օլտըղըմ սըրատա ալտըղըմ գօգու, գէօպտե Բիւյմիրօլըն իւսթիւնտէքի գօգունըն այնը ըտը։

4

Ֆէրտասը կիւնիւ, չաֆագ աթմասընը միւթէադըպ. Մ. Մէրի քեաթիպկյլէ իւքի նէֆէր բօլիս ալըպ, Լըբիք սօգաղընտան Հուտօն սօգաղընա գատար վագը օլան էպնիյէլէրի տօլաշմաղա պաչլատը։ Էքսէրիսի, ֆըսագ ու ֆիւճուր վէ սէֆահաթ ու բէզալէթ իչինտէ չիւրիսիւպ կիտէն պիր թագըմ սէրսէրիլէրին քէնտիլէրինէ մէսաքէն վէ մէ՛վա իթթիխազ իթմիշ օլտըգլարը, պէրպատ օթէլլէրտէն, մուրատար լօգանթալարտան, վէ բիս պաթագխանէլէրտէն իպարէթ իտի։ Մա մաֆիհի հիչ պիրինտէ պիր ճինայէթ վէ եա պիր հատիսէի սահրէ վուգու պուլմըշ իտիյինի միւպէյէհեն պիր էմարէ միւ-

չահէտէ օլընամամըշ տըր։ Պուրալարտա պիր չէյ կէօրէմէհիքլէրինտէն նաչի մէ'նուսէն, բաստաժ էլիզէյէ մուվաֆըգըթ իտէճէքլերի սըրատա, քիւչիւք պիր ոզաղըն քէօչէսինտէ գըսմէն պուլվարա, վէ գըսմէն տախի բաստաժա նաղըր օլան պիր խանէնին պիրինճի գաթրընըն տիվարընըն իւզէրինտէ սարը եաղըլար իլէ

« Տէօզէլ օղէլ, խոռոսի պա'էրէլէր վէ օթալար »

տէյու եաղըլմըշ օլըղը, միւտիրին կէօզիւնէ իլիշտիքտէ, բօլիալերին պիրինէ.

— Պիզ պու էվէ կի՞րմէհիք մի իտի. գաբուճը գարը պուրատա տէօչէնմիշ տախրէլէր վագը օլաղըղընը նի՞չին սէօյլէմէմիշ։

Ֆեաթիպ. — Պու տախրէնին գաբուսը բաստաժըն իչինտէ օլմալը տըր։

Բօլիս. — Էօյլէ տիր. — տէտի։

Ֆիլ վագը բաստաժըն իչինտէ ալչագ պիր գաբուճընըն իւսթիւնէ տախի, տիվարըն իւզէրինէ եաղըլմըշ օլան իպարէյի հավի իչի տաէտա սաճ թահթա մուալլագ օլուպ, մէղքիւր օթէլինն բուլթուպէթլի վէ պէրպատ պիր մահալ օլաղը՝ գաբուտան կիրլիր կիրլիմէղ անլաշըլմագտա ըտը։ Տար պիր հավլընըն թա նիհայէթինտէ, պիր նէրտիւպան վագը օլաղը կիպի, սաղ թարաֆտաքի տիվարըն իւզէրինէ տէ

« Օղնէլին եաղըճանէպ, հավլընըն օպիր ուճընդա պըր »

իպարէպի մուհարրէր իտի։

Զօղ սիւրմէյիպ միւտիրին կէօզիւ ալըշըպ ուղագտա սօլուդ պիր ըշըգ միւշահէտէ իտէրէք մէղքիւր ըշըղա տօղրու կիթտի, վէ թէդարրուպ իթտիքտէ, արգասը պէհեալ բէրտէլի ճամը պիր գաբու կէօրտիւ։ Ըշըղըն՝ եանընտաքի պաղչէտէն գաբուճրընըն օտասընա հուլուլ իլէ տիշարրեա աքս իթմիշ օլաղը տէրքեար ըտը։ Պու գաբուընըն ճամընըն իւսթիւնէ

« Գաբուընըն ուբուլմասը բէճա օլանուբ »

վէ գաբուընըն իւսթ թարաֆընա տախի,

« Օղնէլին եաղըճանէպ »

իպարէյէրի եաղըլմըշ ըտը։

Բօլիս միւտիրի պէր մուճիպի մուհարրէր, էվվէլա ճամը ուր-

տը։ Պիր միւտաէթճիք պէքլէյիպ տէ իչէրտէն սէս զուհուր իթմէյինճէ, գաբույը ուրմաղա վէ պատէհու տախի գաբունըն թօբուզընը գարըշարըմաղա պաչլատը, անճագ գաբու իչէրիտէն գաբալը օլաղընտան աչըլմատը։ Պու սըրատա նէրտիւպանտան աչաղը, գրեաֆէթի ղայէթ թէմիզ եաչլըճա պիր գատըն ինմէքտէ օլաղընտան, Մ. Մէրի մէրդումէյէ եանաչարագ, նէզաքէթի մախսուսէ իլէ.

— Ա.ֆվ իտէրսինիզ, մատամ. պու օթէլին սահիպի սի՞զ միսինիզ։

— Խայր էֆէնտիմ, պէն միւսթէճիրիմ. օթէլին սահիպի մատամ Պօվէս, պանա պիր օտա իլէ պիր տէ մաթպախ իճար իթմիշ տիր քի եչէալարըմը տօլտըրմըշըմ տըր. չունքի հէր կիւն էօնաճ եվլէրինէ կիտեր կիւնտէլիքլէ չալըշըրըմ։

— Ա.ճապա մատամ Պօվէսին չու արալըդ նէրէտէ պուլընտըղընը սէօյլէյէպիլի՞րմիսինիզ։

— Պէն օտամտան ինէյօրըմ. պու սապահ մատամ Պօվէսի կէօրմէտիմ. լաքին եաղըխանէսինտէ օլմալը տըր։

— Գաբուսը իչէրտէն քիլիտլի տիր. պիր չօգ ուրտըգտատա աչըլմատը։

— Էօյլէ իսէ էհթիմալ տըր քի պաղչէտէ օլսըն։

— Նա՞սըլ անլաեապիլիրիզ։

— Շու քիւչիւք գաբուտան չըգընըղտա պագընըզ. — տէյէրէք, միւտիրին օ անէ տէյին կէօրմէմիշ օլաղը քիւչիւք պիր գաբույը աչմագ իսթէտի իսէտէ, օ գաբու տա աչըլմատը։

Միւսթէճիր. — Թօհա՛ֆ չէյ, ալէսսէվիյէ պու գաբու աչըգ օլուր։

— Տիւն ագշամ մատամ Պօվէսի կէօրտիւնի՞զ մի իտի։

— Խայր, էֆէնտիմ։

— Կէօրմէմիշիմինիզէ էմի՞ն միսինիզ, մատամ։

— Շիւպհէ եօգ, չունքի իչի կիւնտէն պէրու մէչղուլ օլաղըմ ճիհէթլէ տըշարըեա չըգմայըպ պուրատա ըտըմ։ Տիւն կիւնտիւզ պիր գաչ տէֆալար աչաղըեա էնտիմ, գաբուսընը ուրտըմ ամմա քիմսէ եօղ ըտը։

— Էյ էվվէլիսի՛ կիւն։

— Էվվէլիսի կիւն օտասընտա ըտը. հաթթա ագշամ իւսթիւ ճամըն արգասընտան պագտըղըմտա պիրիսիյէ օթուրմըշ գօնուշմագտա օլաղըղընը կէօրտիմ։

— Ինչո՞ւն իւէ :

— Գըեաֆէէթի տիւղկիւն պիրիսի չապդասը էլինտէ աեագտա տուրմըշ մատամ իւէ գօնուշույօր ըտը :

— Օ զաթը կէօրէճէք օլսանըզ թանըեապիլի՞ր միսինիզ :

— Արգասընը տէօնմիւշ օլտըզը ճիհէթլէ , թանըեապիլէճէք յիմի մէ՛մուշ իթմէմ. եալընըզ ուզունճա պօյլը սարը պիր ատամ օլտըզընը սէօյլէպիլիրիմ :

— Օ ատամըն կէլտիյի կէճէ հիչ պիր պաղրըշ սէսի ա՛լմատընըզ մը :

Միւսթէճիը՝ պիր միւատէթ տիւչիւնտիւքտէն սօնրա . — Սահիհ . չիմտի խաթըրըմա կէլիյօր քի , ույգունմտա պիր ֆէրեատ իշէթտիմ, սըշըրատըմ գալգտըմ, պիր միւատէթ տինլէտիմ, լաքին պիր ատհա հիչ պիր սէս իչիթմէմիշ օլտըզըմ ճիհէթլէ, րուեա կէօրմիւշիմ տէտիմ, վէ եախօտ իչիթտիյիմ սէս , եա բատաժըն իչինտէ վէ եախօտ պուլվարտա զուհուր իթմիշ տիր տէտիմ չունքի պու ճիվարտա էօյլէ զարիպ սէսլեր քէք սըզ իչիտիլիր :

— Պիլտիյինիզ պո՞ւ գատար մը տըր :

— Պունատան իպարէթ տիր :

— Էվին իչինտէքի միսաթէճիրլէր նա՞սըլ չէյլէր տիր :

— Շէօյլէ պէօյլէ . հէր հալտէ , ճիվարտաքի պաթադխանէլէրտէ օլտըզը միսիլլու, պուրատա նէ պիր ֆահիշէ վէ նէ տէ պիր չաքգընը վէ րէզիլ ատամ վար :

— Էյ քի՞մսէր տիր :

— Իքի բաչավրաճը վար . իքի սօգագ սիւբիւրիւճիւ , պիր գաչ խըզմէթ.քեար , պիր գաչ տա նէ օլտըգլարը պէլլիսիզ, կէօեա գարը գօճալար :

— Ա՛ճապա մատամ Պօվլէս հադգընտա , տահա քի՞մսէն պիրաղ մալիւմաթ ալապիլիրիմ :

— Պէլքի եանընտաքի քէօմիւրճիւտէն վէ եախօտ զէվճէսինտէն ալապիլիրսինիզ. հօգտա պէնտէն պաչգա հիչ պիր քիմսէյի գապուլ իթմէզ խտի . — տէտի :

Մ. Մէրինին բօլիսլէրէ թա՛լիմաթ իթտա խլէֆտիյի սըրատա , մէրգումէ միսաթէ՛ճիր տըշարըեա չըգտը . բօլիսլէրտէն պիրի , բէք սահուլէթլէ քիւիտի գըրըպ գաբուշը աչտը : Իչէրիսի իքի քիւչիւք օտատան իպարէթ վէ տըշարըսընըն բիսլիյինէ նիսպէթլէ մէ՛մուշ օլունամահաճագ սուրէթտէ թէմիզ պիր մահալ խտի : Օտանըն

պիրինտէ , տէֆթէրլէր , ղաղէթալար վէ սաիրէյի հավի կէօզլիւ պիր տօլապ իւէ պիր մատա , վէ տիկէր պիր տօլապ տահա , վէ եուվարլագ պիր սօպա իւէ պիր գաչ ատէտ տէ սանտալիյէ մէվճուտ խտի : Աչըլան գաբունըն թա գարշըսընտա վագը օլան տիկէր պիր գաբուտան , մօսիէօ Մ'էրի , մատամ Պօվլէսին եաթագ օտասընա կէչտի : Պու օտանըն զէմինի , վագթըյլա պօճալը օլտըզը հալտէ , պօճասը աչընմըշ գըրմըզը թուպա իւէ տէօչէնմիշ իտի : Քիւչիւք պիր պաղչէյէ չըգըլան ճամը պիր գաբու՝ արալըգ ըտը . եաթագ պօզուլմամըշ ըտը . եաթաղըն գարշըսընտա , պիր տօլապ վէ տօլապընն իւսթիւնտէ տախի իքի ֆաղֆուրի սագտը իւէ պիր թունճ սանէմ վէ պիր թագըմ գումթուլար իւէ քիթապալար վէ չըմինէնին իւսթիւնտէ , կիւզէլ պիր սաաթ իւէ , իքի տէ գօլլու չամտան կէօրիւլմէքտէ խտի . օտանըն օրթասընտա , իւսթիւ էօրթիւլիւ միւտէվվէր պիր մատա վար ըտը . էօրթիւնիւն պիր ուճու եօգարը գալգմըշ վէ մասանըն իւզէրինէ , իքի լինճ գատէհ իւէ պիր տօլու գօնեագ չիչէօի վէ պիր չէքէրտան վէ պիր տէ քէզալիք տօլու սու չիչէօի գօնմըշ ըտը . պաղչէ գաբուսը իւէ չըմինէնին արասընա , պիր եազըխանէ մատասը վա՛զ իտիլմիշ իտի : Բօլիս միւտիրի մէզքիւր մասայը մուաեէնէ իթտի . քիլիտէ տօգունըլմամըշ ըտը . եալընըզ քիլիտին տէլիյինտէն աշաղը տօղրու պիրագ եէրի չըզըլմըշ վէ ճիլասը պօգուլմըշ ըտը : Պիր միւտաէթ չէնէօինի էլէ ալըպ , տէրին պիր տիւչիւնճէ յէ տալտը վէ պատէհու քեաթիպինէ խըթապէն :

— Էվվէթ , պուրատա պիր տէօյիւշ վուգու պուլտըզը մուհագգագ տըր . — տէտիքտէ , քեաթիպին կէօզլէրի հայրէթինտէն աչըլըպ . — Նէ՞ կիպի տէօյիւշ. եէրտէ պիր չէյ եօգ , տէվրիւմիշ սանտալիէ եօգ . նէտէ՞ն հիւքմ իտէյօրսընըզ :

Մ. Մէրի բարմաղըյլա , եազըխանէնին չըզըլմըշ օլան եէրինի կէօսթէրէրէք . — իչթէ :

Փեաթիպ . — Օ չըզըգ չօգատան պէրու օլմըշ օլամա՞զ մը :

— Խայըր . չունքի չօգատան եաբըլմըշ օլսա իտի , արասընա թօզ կիրմիշ օլմասը լազըմ կէլիր իտի . պու չըզըգ թաղէ տիր . չուրատա մատամ Պօվլէս իւէ օթուրմուշ օլան չախս , եազըխանէնին անախթարընը եա մէրգումէնին րըզասըյլա վէ եախօտ խաֆիյէն ալմըշ . պատէհու մէրգումէ , եա վէրտիյինէ բէչիման օլուպ վէ եախօտ խաֆիյէն ալընմըշ օլտըզընը անլայըպ իսթիրատա իթմէք իս-

թէմիչ. պուննան պիր տէօյլուշ տիր զուհուր իթմիչ. եաղըլմանէյի աչարսադ տա պէլլի օլուր, պագալըմ իչինտէքի չէյլէրէ տօգուշնուլմըշ մը։

Բօլիս ճէպինտէն պիր անախթար թագըմը չըգարըպ եաղըլմանէյի աչը։ Իպթիտաատէ պիր չօգ բարալար կէօղիւնէ իլիշտիքտէ թէաճճիւպ իթտի իսէ տէ, Մ. Մէրի պիլա ֆիթուր թէհարրիւաթը վագըասընա տէվամ վէ ֆարղիւաթընտա եանըլմըշ օլարղը գըեասընա զահիպ օլար։ Ֆիլ վագը սաղ թարաֆտաքի կէօղտէ պիր գաչ ատէտ Բարիս խոթիգրազը թահվիլաթըյլա, ալմուն օլարագ պին ֆրանգ, վէ քէօսթէքլի պիր սաաթ վէ քիւբէյլեր վէ եիւզիւքլեր պուլտը ըսա տա, սոլ թարաֆտաքի կէօղտէն հիչ պիր չէյ ղուհուր իթմէյիպ, քեամիլէն պօշ ըտը։

Եավաշ պիր սէս իլէ. – Գաթիլ էվրագը մէվճուտէյի ալըպ, էսհամ իլէ նագտը պըրագմըշ. պու գարընըն թէհլիքէլի պիր սըրրա վագըֆ օլարղը խաթըրա կէլէպիլիր. – տէյէրէք, եաղըլմանէյի գաբատըղը սըրատա պիր բօլիս կէլիպ, եանընտաքի քէօմիւրճիւյիւ կէթիրմիշ օլարղընը պէեան իթտի։

Մ. Մէրի տիկէր օտաեա կէչիպ, քէօմիւրճիւնիւն եիւզիւնիւ պիր էյիճէ կէօրէպիլմէք իւզրէ, սըրթընը քէնճէրէյէ վէրիպ օթաղ էյիճէ կէօրէպիլմէք իւզրէ, սըրթընը քէնճէրէյէ վէրիպ օթաղ թուրար։ Մէրգուտընն եիւզիւ պիթթապի քէօմիւր թօզունտան գաբարմըշ օլարղընտան, տուտագլարընըն ալինտէն վէ կէօղլէրինին մա'իսինտէն պաչգա պիր չէյ կէօրիւլէմէմէքտէ իտի. պիր իքի սանիեէ սօնրա, մէրթէպէի նիհայէյէ վարմըշ օլան պիր խալվէ ուտէհչէթ սահիպսընյլա կէօղլէրինին ֆըրըլ ֆըրըլ տէօնմէքտէ օլարղը միւշահէտէ իտիլտի։

Մ. Մէրի. – Սէն քիմսին։

Քէօմիւրճիւ. – Ժան Պօրել. քէօմիւրճիւ վէ շարապճը։

— Էվլի՞ մի սին։

— Էվվէթ, էֆէնտիմ. գարըմ իլէ օն պէշ եաշընտա գըղըմ պէնիմ իլէ պէրապէր, տիւքեանա պագարլար. իչիմիւզտէ Օվէրնը եեալէթինտէ, Սէն Ֆլօր գաստապասընտա տօղմուշըղ։

— Պու օթէլին սահիպսինի թանը՞րմըսըն։

— Էլպէթթ, չօգտան պէրու թանըրըմ։

— Նէ՞ գատար զէմանտան պէրու։

— Օն սէննէ գատար վար, եանընտաքի մաղազայա կէլէլիտէն պէրու թանըրըմ։

— Նասը՞լ գարը տըր։

— Էյի պիր գատըն տըր. թէսարրուֆ վէ ինթիզամը սէվկեր, խալ'ն տէյիլ տիր. լաքին միսաթէճիլէրին կէօղիւնիւ գօրգութմըշ տըր։

— Սըգ սըգ կէլիպ կէօրիւշը՞ւր միսին։

— Խայըր, արա սըրա պիր գատէհ չարապ իչմէք իւզրէ օ պանա կէլիր։

— Սէնին իլէ գօնուշը՞ւր մը։

— Զօգ գօնուշմազ. զաթէն կէվկեղ տէյիլ տիր։

— Զէվճէ՞ն իլէ տէ մի գօնուշմազ։

— Գարըմ ըլա տահա աղ գօնուշուր։

— Տէմէք քի, սուրէթի մա'եէչէթի հադգընտա, մա'լումաթը թամամէնիզ եօգ տըր։

— Էյի մա'լումաթըմ եօգ տըր. անճագ իլէրիտէ պիր սերվէթի ճէսիմէյէ նա'իլ օլապիլէճէք պիր սըրրա մալիքէ օլաղընը պիլիրիմ։

— Եա՛. օ սըրրատան սանա պահս իթտի՞ մի։

— Միսաթէճիրլեր քիրալարը թէէտիյէ իթմէտիքլերի զէման պաղը կէլիր։ –Նէ՞ տէրէճէ ագըլըղըդ իտէ յօրըմտա չու օթէլտէ օտաբուլյօրըմ. խաթէյէճէք օլսամ, նէ՞ գատար պախթիւար օլապիլիրիմ. – տէր իտի։

— Պաչգա թաֆսիլաթ վէ՞րմէմիշ մի տիր։

— Ա՜ղա։ Հաթթա պիր գաչ տէֆալար, սօրտըմ ըսա տա, ճէվապ օլարագ. – Պա խուսուս պէօյլէ սըրալարտա սիւքութ իթմէք քեարը ադըլ տըր. – տէր իտի. – Էյ նիչին պիր ան էվվէլ իւթիզամը խոթիրահաթընա զայրէթ իթմէ յօրսըն. – տէտիյիմտէ. – Հէր չէյին սըրասը վար. սապը իթմէլի. արմուտը խամ իքէն գօբարմաճալը. – տէյու մուգապէլէ իտէր իտի։

— Զօգ ատամ ըլա գօնուշը՞ւր մը ըտը։

— Ֆիմանէ իլէ գօնուշմազտը. տօսթ վէ թէալլուգաթընտան հիչ քիմսէյի կէօրմէմիշ վէ թանըմամըշտըմ տըր։

— Շու պիր գաչ կիւն զարֆընտա տա մը քիմսէյի կէօրմէտին։

Քէօմիւրճիւ թէաճճիւպլէ միւտիրին եիւզիւնէ պագըպ խէլէճանը աղիմ իլէ. – Նէ՞ պիվիյօրսընըզ։

— Սէն'աթըմ իգթիզասընճա հէր չէյի պիլիրիմ։ Սուալիմէ ճէվապ վէր։

— Եաչըճա վէ ուզուն պօյը, սաչը սագալը ազարմըշ, չէհրէ-

ան սերթ վէ ֆագաթ բրէնած պէնղեր պիր ատամ իքի տէֆա կէ-
լիպ , մատամ Պօվէս իլէ գօնուշտը · իլք տէֆա կէլիշինաէ , իքի աթ-
լը արապասը պուլվարտա պէքլէմէքտաէ օլուպ , հայվանլար օ գա-
տար գալտրրըմըն թաշլարընը տէօյտիւլէր քի , արապանըն պաշը-
նա պիր չօգ խալգ պիրիքտի · պէն տէ մէրագ իտիպ տրշարրըճա չըզ-
տըմ , արապանըն գաբուտը իւսթիւնտաէ պիր ալ՛մէթի մախտուսէ
վար ըտը : Օ ագշամ մատամ Պօվէս եվինէ գօնուշմաղա կէլմիշ իտի ,
ղէվճէմ տիւքքեանըն արգա թարաֆընտա ըտը · – Պօրէլ , պէնիմ
արմուտ օլույօր · – տիմէքլէ իքթիֆա իթտի :

— Գաչ կի՞ւն օլտը :

— Մէքիղ կիւն :

— Օնտան սօնրա պաշգա պիր չէյ կէ՞օրմէտին մի :

— Ա.ֆվ իտէրսինիզ · իհթիեարտան բէք չօգ էվվէլ կէլմիշ օլան
պիր տէլիգանլը իհթիեարտան սօնրա թէքքրար կէլիպ մատամ Պօվէս
իլէ գօնուշտը :

— Օ տէլիգանլըյը սէն կէօրտի՞ւն մի :

— Էվվէլթ , պիր գաչ տէֆթալար :

— Նէ՞ չէքտէ ատամ ըտը :

— Սիզտէն պիրագ տահա պօյլու , սաչը վէ պըյըղը սարը :

— կէօրէճէքտ օլսան թանըեապիլի՞րմիսին :

— Պիլմէյօրըմ · պէքտի սէսինի էշիտէճէք օլուր իսէմ թանըրըմ :

— Տէմէք քի սէնին իլէ լագըրտը իթմիշ տիր :

— Էվվէլթ , իլք կէլիշինաէ , մատամ Պօվէսին քիմ օլտըղընը վէ
նէրէտէ իգամէթ իթտիյինի զէվճէմէ սուալ իթմիշ :

— Օնտան պէրու գա՞չ կիւն տիւր :

— Իքի այ :

— Իքի՞ այ մը · տէմէք քի իհթիեարըն իլք կէլիշինաէն էվվէլ :

— Շիւպհէսիզ , լա ագալլ օն պէշ կիւն էվվէլ :

— Էվվէլիսի կիւն կէճ վագըթ , եվինէ օ տէլիգանլըյը կէօր-
տի՞ւն մի :

— Խայր :

— Էյի տիւշիւն :

— Տիւշիւնմէյէ հաճէթ կօգ պիլիրիմ :

— Մատամ Պօվէսի , սօն տէֆա նէ՞ զէմման կէօրտիւն :

— Թագրիպէն իքի կիւն էվվէլ :

— Տիւն կէ՞օրմէտին մի :

— Տիւն տէ կէօրմէտիմ , պու կիւն տէ :

— Է՛յ մէրգումէնին ղայգուպէթինտէն տօլայը թէճճիւպ իթ-
մէյօրմըսըն :

— Ա՛ման . պաղէն պէօյլէ կիտէր իքի իւչ կիւն կէլմէզ , նէ կիթ-
տիյինի խապէր վէրիր , նէ տէ կէլտիյինի : Գարուսընը գաբար կիտէր

— Ա՛ճապա նէ՞րէյէ կիտէր իմիշ :

— Օ՛նը քիմսէ պիլէմէզ :

— Սէն նէ՞րէտէ իգամէթ իտէրսին :

— Թա եանընտա . տիւքքեանըմըն արգասընտա :

— Էվվէլքի կէճէ , պիր մուարագա սէսի վէ եախօտ պիր տէօ-
յիւշ կիւրիւլթիւսիւ ա՛լմատըն մը :

— Հիչ պիր շէյ իչթիմէտիմ :

— Վէ եախօտ պիր պաղրը՞չ :

— Ա՛սլա :

— Պուրատա լագըրտը իտիլտիյի ըրրատա , սէնին օտանտան
վէ եախօտ տիւքքեանընտան սէսլէր իչիտիլի՞ր մի :

— Իչիտիլիր . հաթթա բէք էյի իչիտիլիր :

— Տէմէք քի , սէնճէ մատամ տը Պօվէս պէր միւթատ պիր
թարաֆա կիթմիշ օլուպ , գարիպէն ավտէթ իտէճէք տիր :

— Իհթիմալ տըր :

Բօլիս միւտիրի Մ. Մէրի , լուզումը թագտիրինտէ կէլմէսինի ,
վէ էյէր գարըտընընըն ֆագլա օլարագ պիլտիյի վար ըտա , մէրգու-
մէյի կէօնտէրմէսինի թէնպիհ իտէրէք , քէօմիւրճիւլիւ սալը վէր-
տի , քէօմիւրճիւ պիր տէրէճէյէ գատար մատամ Պօվէսին մահրէ-
մի իտի իսէ տէ , զէվճէսի հիչ պիր շէյսէն խապէրտար տէյիլ իտի : Միւտիր՝ էօնտէքի օտաեա նէօպէթճիլէր իգամէ իտիպ , թէք-
րար տիկէր օտաեա կիրէճէյի սըրրատա , կէրի կէօնտիւ :

Օթէլին պիւթիւն խալգը , բօլիս միւտիրինին մատամ Պօվէսին
տահրէսինտէ պուլընտըղընը , վէ տիքքիշի մատամ Տէբլազ իլէ քէօ-
միւրճիւ Պօրէլին վէ զէվճէսինին իսթինթագ իտիլմիշ օլտըգլարընը ,
վէ օթէլին սահիպէսինին ղաիպ օլտըղընը վէ պէքքի տէ թէլէֆ ի-
տիլտիյինի անլամըշ օլտըղընտան , կէրէք միւթէճիրլէր վէ կէրէք
դօնշուլար տուշարը հէյէճան օլտըգլարընտան հավլըեա օն քիչիսէն
զիեատէ թօքլանմըշ , քէմալը մէրագ վէ թէլաշ իլէ իչին նէթիճէ-
սինէ ինթիզար իթմէքտէ իտիլէր . Մ. Մէրի օթուրուպ , թահդը-
դաթա գապլ էլ մուպաշէրէթ , խալգըն իլք շաղընլըղընտան իսթի-

ֆատէ իթժէք նիյեէթիյլէ , հաղըր պուլընանլարը եէկեան եէկեան իսթինթագ իթժէյէ պաշլատը . լաքին թաֆսիլաթը ճէտիտէ իսթիհսալ իտէմէտի : Մատամ Պօվէս միւսթէճիրլէրիյլէ , լաուպալիեանէ հարէքէթ իթժէյիպ , հաթթա մուղայիրի օլարագ ղայէթ իւլ ղայէ խուշունէթ կէօսթէրիր , վէ հէր հաֆթա պաշընատա պէտէլի իճարը բէշինէն թէէտիյէ իթժէյէն միւսթէճիրի թարատիէր, վէ տիքիշճի մատամ Տէբլազ իլէ քէօմիւրճիւտէն պաշդա քիմսէ իլէ իւլֆէթ իթժէղ իտի : Զօգատան պէրու մէրդումէյի կէլիպ կէօրէն օլմամըշ ըտը : Իքի բաշավրագը միւսթէճիրլէրինատէն պիրի , ադշամ սաաթ տօգուղ բատատէսէրինատ տրշարրեա չըգար իքէն , մատամ Պօվէսին օտասընատա ըշըղ կէօրմիւշ օլտըղընը , վէ ֆագաթ մէրագ իտիպ իչէրիյէ պագմամըշ օլտըղընը իֆսատէ իյլէտիյի միսիլլու , վէ նէրէյէ կիտէճէյինի քիմսէյէ մալիւմաթ վէրմէքսիզին , ատա սըրա իքի իւշ կիւն ղայպուպէթ իյլէտիյինէ տա՛իր , քէօմիւրճիւնիւն իֆսատաթը կիւն ղայպուպէթ իյլէտիյինէ տա՛իր , քէօմիւրճիւնիւն իֆսատաթը թէէեիտ իտիլտի : Շահիտլէրատէն պիրիսի տախի , պիր վագըթ մատամ Պօվէսին պիր թագըմ մէքթուպլար եազտըղընը , վէ իչտէն կիւճատէն չէքիլմիշ ֆէլաքէթզէտ պիր իսթիհարընը՝ մէգքիւր մէքթուպլարընը միւսվէտտատէրինի գալէյէ ալտըղընը պէկատն իյլէտի :

Մ. Մէրի . – Պու իսթիհար նէ՞ օլար :

— Իքի սէնէ էվվէլ վէֆաթ իթտի :

— Ա՛ճապա մատամ Պօվէսին ահվալը խուսուսիյէսինատէն քիմսէյէ պահս ի՞թժէմիշ մի տիր :

— Ա՛ալա . օ իսթիհար , մատամ Պօվէսին կիւնիւն պիրինատ ղայէթ զէննկին օլաճաղընը , վէ ճէսիմ պիր գօնագ իչինտէ թէէքմիլի էնֆաս իտէճէյինի եալընըղ պիր տէֆա տիքիշճի մատամ Տէբլազա սէօյլէմիշ :

— Հէբսի պո՛ւ մը :

— Էվվէլթ :

— Կէչէն ագշամ հիչ պիրինիղ պիր պաղրըշ սէսի իչի՛թժէտիսինիղ մի . – տէյու սօրտըգտա , պիր սիւբիւրիւճիւ , գուլաղընա պիր սէս կէլմիշ օլտըղընը, վէ ֆագաթ բուեա կէօրիւյօր զաննըյլա թէէքրար ույգուեա տալմըշ օլտըղընը իֆսատէ իյլէտի :

Բօլիս միւտիրի , միւսթէճիրլէրին քեաֆֆեսինի սալը վէրիպ , նէֆէրաթա թէնպիհաթը լազըմկինն իթասընատան , վէ իքի օտանըն օրթասընատաքի գաբուլը գաբատըգտան սոնրա , քեաթիպկյէ պէրատէր եաթագ օտասընա կէլտի :

5

Բօլիս միւտիրի եաթագա եանաչըպ , քէմալը իհթիմամ իլէ աչտը . քեաթիպի իլէ պէրապէր եաթագընը , եօրղանլարը վէ օթ մինատէրի աչաղընա ալտըտար . օթ մինատէրի վէ եաթագը օտանըն օրթասընա պօշալթտըտար , վէ գըտըճկտարըն թա քէօչէկէրինէ վէ գըվրըմճտարընա վարընճատա գատար մուտաէնէ իթտիրէր, վէ լաքին հիչ պիր չէյ պուլամատըտար :

Փեաթիպ . – Էվրա՛գ մը արայօրսընըզ :

Միւտիր . – Էվվէթ . լաքին օլսայըտը եազըխանէնին իչինատէ օլաճագտը . – տէտի :

Պունլարատան մատատա , ապտէսթխանէկէրին եօլտարը աչըտը , վէ պաղչէ իլէ էվին ալթընատաքի մաղազանըն հէր թարաֆը պիր էյիճէ թահարրի իտիլտի իսէ տէ , եինէ պիր նէթիճէյէ տէսթիրէս օլունամատը : Հէր նատըտ ըսա միւրատընըն մաֆէվգինատէ պիր գուվվէթ սաիգատըյլա , Մ. Մէրի եաթագ օտասընատան այրըտամատագտա օլտըղընատան , եինէ մէգքիւր օտաեա տուխուտ իթտի :

Մաեէթինատ պուլընան նէֆէրաթ . – Պու գարը եինէ կէչէճէք օլմայը տը , պիր գաչ կիւն տահա պէկտէմէյիպ . պու տա՛իրէնին սահիպի թէէֆ իտիլմէմիշ տիր , իհթիմաղ տըր քի , եինէ սէեահէթատ տիր . – տէմէքտէ իտի :

Պատէհու պիր պիր հիսսի նակէհանի իշճաաթըյլա , Մ. Մէրի , մատանըն իւսթիւնատէքի չիչէյի ալտպ իչինատէքի սույը եէրէ տէօքտիւ . սույըն պիր մըղտարընը եէրատէքի թուղտաըտար էմնոյի միսիլտու , պագըսը տախի թապիի պիր ագընտը պուլսւպ ագմաղա պաշտատը , վէ իքի թուղտանըն արասընատա վագը օլան պիր չուգուրա գատար ագըպ մէգքիւր չուգուրը տօղտուրտը :

Մէգքիւր իքի թուղտայը տրգգաթտըճա գալտրրմաղարընը միւտիրին էմր իթժէսի իւզէրինէ , բօլիսէրը իչէ պիւ միւպաշէրէ , թուղտանըն ալթընատան պիր գան բրնթիսի զուհուր իթժէքէ , գօրգուտըրընատան ճիւմճէսի պիր աղըզտան պիրըր ավազէ սալը վէրտիէր :

Մխաիրին աղջնատա խէ կէօրխլէմէյէճէք տէրէճէատ ինճէ պիր թէպէսիմ հուսուլէ կէլտիյի միսիլու պուրնընըն տէլիքլէրի տախի աչըլմաղա պաշլատը։

Պիր միւտաէթճիք սօնրա. – Ձինայէթին պուրատա վուդու պուլտըղընա հիչ չիւպհէմ եօղ ըտը. չիմտի իչէ պագալըմ, արդատաշլար, ճէսէտի պուլուրըղ. – տէսիքտէ, թէքրար թէհարրիւեաթա իպթիտար օլընտը։ Տիվարլար, պաղչէ, նէրտիւպանընըն ալթը, էլհասըլ տախրէնին հէր ճիհէթի մուտաէհհէ խոխլտի. մաղազանընն տախիլի գաղընտը, թօբրագ վէ հէր պիր թաշ այրը այրը թէքագըդ իտիլտի, լաքին ճիւճի պիր էմարէ պուլընամատը։ Մ. Մէրի ագշամա գատար չալընըպ չապալատրգատան սօնրա, մէ՛եուսէն պըրագըպ չընգաճաղը սըրատա, պաղչէնին քէօչէսինտէ քիւչիւք վէ ալչագ պիր էպնիյէ կէօղիւնէ իլիչտի, վէ քեաթիպլինէ խընթապչէն.

— Շու քուլիպէնին իչինէ պագտընը՞գ մը։

— Իվվէթթ էֆէնտիմ։

— Նէ՞ վար։

— Գաղմա, քիւրէք իլէ պիր գաչ սագոը վէ պիր տէ պիրքէ ֆուչընը. կէօրիւնիւր քի օ ֆուչընըն իչինտէ պիր վագըթթ թավշան պէսպէրլէր իվիչ։

— Պէն տէ կէօրտիւմ. – տէյիպ, պիղպաթ մէգքիւր գուլիպէյէ կիրտի. իչէրիսինտէ քեաթիպլին թա՛տատա իթտիլի էչէատան պաշգա պիր չէյ օլմայընպ, անճագ եէլտէ պիրպիրինի միւթէագընպ, պիր գաչ լէքէլէր պիլ միւշահէտէ, իլիքլէրինէ գատար թիթրէմէյէ պաշլայընպ. եավաշճա. – Գա՛ն տընր. էլհամտիւլլա՛հ. (Հիւքսէք սէս իլէ). պու մաղազա խարըճատան տահա կէնիչ կէօրիւնիւօր ըտը. արգասընտա պաշգա պիր եէր տահա օլմագ լազըմ կէլիր. – տէյիպ, եուսրուղըյա տիվարը եօգլատրգատան սօնրա. – Շուրատա պիր գաբու վար. քիլիտի, թօբուղը եօգ ամմա, գաբու տընր. վուրուն տա գընրըն. – տէտի։

Նէֆէրաթ տէրհալ գաբույը թէքմէ իլէ գընրնպ տէվիրտիքլէրինտէ, հիւզէրինէ թագէ պիր հավա իչլէմէյէ պաշլատը։ Իչէրիսի լայընգը վէճճ իւղրէ այտընըգդ օլմատընը ճիհէթլէ, հիչ պիր չէյ կէօրիւնէմէյինտէն, քեաթիպ հէմտն պիր քիպրիթ չագտը։ Պու մահալին թավանընատան սօղան սագլարը վէ սարմընսագ տէմէթլէրի ասընմըշ օլտընը միսիլու, եէրտէ տախի զէյթին եաղը քիւրւէրի վէ եաշ ֆուչընըտրը վէ պէօյիւք չիչէլէր, վէ նիհայէթի, ինթիզամ

վէ թէսարրուֆ մէրագընտը պիր գատընըն թէրթիպ իթմիչ օլտընը զէնայիրի միւթէնավիայը հավի պիր անպատ ընտը։

Թա՛ օրթատա պէօյիւճէք պիր գում նընղընը վագը օլուպ, պու նընղընըն արգասընտա տա գօյընտրը արգասընտա, պիր գարը նա՛չը եաթմընչ ընտը։ Մագթուլէնին պատը միւտիհի պիր հալէ կիրմիչ իտի։ Ալընընտա պէօյիւճէք պիր եարա աչընմընչ, վէ պու եարատան ագան գան եիւդիւնիւ կէօղիւնիւ պօեամընչ ընտը. աղրը, խավֆ ու տէհզիթի օեատտը սոյը վէրէճէք պիր չէքընտէ գալմընչ վէ կէօղէրի գապատմընչ ընտը։

— Պու նա՛չը գալտրրըն տա, օտասընա կէօթիւրիւն։

Բօղիալէր գատընըն նա՛չընը նագէլ իթտիքլէրի սրրատա, միւտիր հիտատէթլէ պաղչէյէ չընգրպ, հէր թարաֆը պիր քէրրէ տահա ֆէվգէլատէ պիր տրգգաթ իլէ թէտագըդ իյլէտի։ Եէրլէրտէ ատագ գալընտը վէ եախօտ տէօյիւշ էմարէտի կէօրիւնէմէյէքտէ իտի խէ տէ, քէսրէթլէ նուղտուլ իտէն պարանտան պիչարէ մագթուլէնին օտասընատան անպատա գատար ֆիրար իտինճէյէ տէյին, պրրագմընչ օլտընը իչարաթընն պօղուրմընչ օլտընընա միւտիր ատա չիւպհէ իթմէմէքտէ իտի. չունքի եաթագ. օտասընըն գաքուսընտան մաղաեա գատար, պաղչէտէքի չիմէնլիք պիրագ էղիլմիչ վէ պագը քիւչիւք աղաճլարընն պէժինէ եագընն օլան տալտարը տա գբրընմընչ վէ էյիլմիչ օլմասընա նազարէթն, ճանի, մէրգուժէնին էօլմիւչ գբեասընչ օրատա պըրագընտրատան սօնրա, պիր արալըգ պիրագ ճանլանըպ, վէ գուվվէթի մէվճուտէսինի թօբլայընպ, պիր իլթիճա կեահ պուլմագ իւղրէ մէգքիւր անպատա գատար ֆիրար իթմիչ օլտընը զահիր վէ պահիր իտի։

Պիչարէնին եաթագը թէքրար եաբընըպ նա՛չը իւզէրինէ վագ օլընտը. ճէլպ օլընան հէքիմ, պաչընտաքի եարանընն չիտտէթինտէն վէֆաթ իթմիչ օլտընընը թատիգ իթտի։ Մէրգուժէյի սոյունտրտընըտ. պաղչէնին չամուրընատան քիրէնմիչ օլան էլպիսէէրինէն էթէքէրինտէն մատտա, իւսթ թարաֆը վէ չամաչընըտրը զայէթ թէմիզ իտի։ Ա՛եագլարընա իւսթիւ աչընգ ըսգարրինէր կիյինմիչ իտի։ Էյլի եաչընտա օլտընը հալտէ, վիճուտը եինէ թագէ գալմընչ ընտը։ Հէքիմ՝ մատանընն պիր քէօչէսինէ օթուրուպ, ըտաօրթօսընը թահրիր պաչլատընը սըրատա, միւտիր, եինէ եաղընսանէնին իչինի պիլ մուտաեէնէ, կիղլի պիր կէօզ տահա պուլտրգատա, էլէրի թիթրէյէրէնք մէգքիւր կէօղիւ չէքտի։ Վէ իչինտէն մախ աթըտատան մա՛

մուլ ղայէթ ղարիֆ վէ կիւմիւշ թօգալը պիր չիֆթ չօճուգ գունտուրասը յլա, ինճէ քեաղըտա սարըլը իբի քիւչիւք բաքէթ չըգարտը։ Պու իբի բաքէթին պիրիսինէ, տօղտուղընըն հէնուղ ֆէրտասը կիւնիւ քէսիլմիշ ալթուն սարըսը ղայէթ իւ ղայէ ինճէ պիր չօճուգ սաչը թուֆամը սարըլմըշ օլտուղը միսիլլու, տիկէր բաքէթ տախի, եինէ այնը սարըլըգտա վէ ֆագաթ պիրազ տահա պէեազա չալար, քէղալիք եէնի տօղմըշ պիր չօճուգ սաչը թուֆամընը միւհթէվի իտի։ Պունլարտան հուսուլէ կելէն լաթիֆ պիր գօրգուեա նազարէն, անճագ պիր իբի կիւն էվվել եաղըխանէնին իչինէ վազ իտիլմիշ օլտուղընա հիւքմ վէրիլէպիլիր իտի։

Միւտիր հեր թարաֆը արատըգտան սօնրա, գաթիլին քիմ վէ սէպէպի գաթիլ նէ օլապիլէճէյինէ տա՛իր հիչ պիր էմարէ պուլամատըգընտան տօլայը մէ՛եուսէն, պիր քերըէ տէ սօպանըն գաբաղընը աչատըգտա, իչինտէքի սիեահ քիւլ եըղընը նազարը տըգգաթընը ճէլպ իլէ, ճինայէթի վագըաեա տա՛իր օլան էվրագըն եաղըլմըշ վէ մահվ իտիլմիշ օլտուղընա գանտաաթ հասըլ իտէրէք, սօպանըն էօնիւնտէ օթուրուպ, էտրարը ճինայէթի միւպէյեին օլան էվրագը մախրուտէյի բարմադլարընըն ուճույլա, գարըշարըմադա պաշլատը. էվրագտան պիրիսինին պիր քէօչէսի տիկէրլէրի գատար միւխթէրէգ վէ գարարմըշ օլմատըղընտան, «ձՆՆԷԸՔՈՒՆ ԲԸՂԸՄ» վէ զիյրինտէքի սաթըրտա տա, «ՄՆԷԿՊԷՈՒՆ ՊՆՆԷՂՈՈՒ ԸՄ» քէլիմէլէրինի կէօրէպիլսի իսէ տէ, քեաղըտըն գուսուրը քեամիլէն եանմըշ օլտուղընտան, պաշգա պիր քէլիմէ կէօրէմէտի։

Ֆէրտասը կիւնիւ, շաֆագ աթար աթմազ, մէգբիւր նա՛շ մուաեէնէխանէյէ նագլ իտիլտիյի միսիլլու, Մ. Մէրի տախի զիքր օլընան օթէլէ կիտիպ, վէ եէմէք իչմէյի պիլէ ունուտուպ, ահալիի մահալլէյի թէքքար իսթինթագա մուպաշէրէթ իլէտի։

Իլք կիւնիւ օրատա պուլընմայընշ ֆէրտասը կիւնիւ կէճ վագըթ կէլմիշ օլան տիկէր բաչավրաճը, ճինայէթին վուգու պուլտուղը ագշամ սաաթ օն պիրէ տօղրու օթէլտէն չըգմըշ օլտուղընը, վէ օ սըրատա մատամ Պօվէսին եաղըխանէսի էօնիւնտէ օթուրմըշ հալը եազմագտա իտիյինի իֆատէ իլէտի։

Միւտիր. – Նէզտինէ կիթաո՞ն մի։

— Էվվէթ. հաթթա պօրճում օլան պիր հաֆթալըգ իճարըմը տա թէէտիյէ իթտիմ։ Մուգապիլինտէ պիր մագպուզ օէնէտի վէրիլիշ, պիւթիւն միւսթէճիրլէրինին հիսապլարընը չըգարմագտա օլտուղընը պէեան իթտի։ Իչտէն չէքիլմէյի՛ մի թէսաւվուր իթտիյինի սուալ իթտիյիմտէ, բէք եագընտա չէքիլէճէյինի պիլտիրտի։ Նէ՞րէյէ կիտէճէյինի սօրտում ըտա. – կիտերսէմ կէօրիւրսիւն. – տէյու գըսաճա պիր ճէվապ վէրտի։

— Նէչ՚էլի մի իտի։

— Էվվէթ. ղայէթ մէմնուն վէ մէսրուր պիր հալտէ իտի։

— Սաաթ գա՞չտա ավտէթ իթտին։

— Հավա չօգ ֆէնա օլտուղընտան, սաաթ իբի պուչուգ բատաէէրինտէ կէլտիմ։

— Օտասընտա կիւրիւլթիւ իչիթտի՞ն մի։

— Եաղը օտասընտա սէս եօղ ըտը. լաքին եաթագ օտասընտան, պիրիսիյլէ մուարազա իտէյօր կիպի սէօլէր իչիտիլմէքտէ իտի։

— Մուարազանըն նէտէն իպարէթ օլտուղընը անլաեա՞մատըն մը։

— Մէրագ իթմէտիմ. քի. զաթէն մատամ Պօվէս քիմսէյի իչինէ միւտախէլէ իթտիրմէզ իտի. վէ պիր տէ հեր չէյէ մուգապէլէ վէ միւտաֆթա իթմէյէ մուգթէէտիր պիր գարը ըտը։

— Ավտէթինտէ տէրհալ եաթտը՞ն մը։

— Էվվէթ էֆէնիմ, տէրհալ եաթտը. չունքի էօրտէք կիպի ըղանմըշ ըտը. Սըրթա կիյինիլէճէք պիր չէյ օլմատըղը հալտէ, էն խայրլըսը, եօրղանլար ինճէ պիլէ օլսա ալթընա կիրիպ, սըրթ իւսթիւնէ եաթմագ տըր։

— Իսմտատա չաղըրտըգլարընը իչի՞թտին մի։

— Իչիթմէտիմ,

— Պաղրը՞չ տա մը իչիթմէտին։

— Խայըր. եաթագա կիրեր կիրմէզ ույուտըմ վէ սապահ կէօղիւմիւ աչտըմ. – տէտի։

Մահալլէտէքի մանավլար, գասապլար, էքմէքճիլէրին վէ գօնչուլարըն իֆատէլէրինտէն տախի, մատամ Պօվէս հագգընտա մա՛իւմաթը քեաֆիյէ իսթիհսալ օլընամատը. պաղրլարը մէրգումէնին էյի պիր գատըն օլտուղընը, վէ ալտուղը չէյին պէտէլինի բէչինէն վէրտիյինի վէ օթէլինին ուսուլը ընղըպաթիյէսինէ պիղգաթ քէնտիսի նէզարէթ իթտիյի ճիհէթլէ, օ անէ տէյին օթէլտէ նէ պիր կիւրիւթիւ իչիտիլտիյինի վէ նէ տէ զապըթանըն միւտախէլէսինէ մէյտան վէրիլտիյինի պէեան, վէ պաղրլարը տախի, մէրգումէնին ղայէթ ազ

լագըրաը իթախկինի, վէ քիմնէնին իչինէ գարըշմաըդղընը վէ քէնաի իչինէ տէ քիմնէյի գարըշարըմաըդղընը, վէ գօմշուլարըն ճիւմլէսինտէն էվվել մէգքիւը մահալլէյէ կէլիպ եէրլէշմիշ օլաըդը ճիհէթլէ, նէ վագըթ կէլմիշ օլաըդընը քիմէնէնին պիլմէմէյինի, իֆաատ վէ տէրմէեան լյլէմիչէը։ Եալընըդ Բիշն սօգաղընտա լոգամէթ իթմէքտէ օլան պիր իւթիւճիւ գաըը, մէրգուամ մաատամ Պօվէսին, թագրիպէն օն պէշ սէնէ էվվել մէգքիւը օթէլի իճար իթմիշ օլաըդընը, վէ օ զէմանն եանընտա զայէթ տիլպէր վէ զայէթ չիւրին վէ տահմա տաէթա պիր բրէնսէս կիպի զարիֆանէ կիյինիր պիր քիւչիւք գըզ պուլունուպ, անճադ պիր միւտաէթ սոնրա օ գըզը կէօրէմէմէյինի, վէ օ էանաատ հէր իքիսինին չամաշըրըլարընը իւթիւլէմէքտաէ օլաըդը ճիհէթլէ, գըզըն չամաշըրըլարընըն զայէթ լինճէ քէթէնտէն մա՛մուլ վէ կիրանապահա տանէթէլաէր վէ իշլէմէլէր իլէ միւզէյէնն իակինի իֆաատ իթմիշ օլաըդընտան, բօլիս միւտիրի Մ. Մէրի իտարէվապա պէտ՛ իլէ.

— Օ գըզ, թախմինէն նէ գաատը զէմանն մաատամ Պօվէսին նէշէտինտէ գալմըշ ըտը։

— Պիր գաչ այ։

— Էյի խաթըրընտա՞ մը տըր։

— Էվվէթ. չունքի իւթիւլէմէյիմ չամաշըրըլարը պիդդաթ քէնտիմ օթէլէ կէթիրիր իտիմ։ Կիւնիւն պիրինտէ եինէ իւթիւլէնէճէք չամաշըրըլարը ալմադա կիթէմէյիմտէ, չօճուղըն չամաշըրընը վէրմէմէյի վէ չօճուղը տա կէօրմէմէյիմ ճիհէթլէ նէ՞րէտէ օլաըդընը սուաւ իթտիկտէ, մէրգուամէնին օթէլին հալասըյլա իմթիդաճ իտէմէմէյինէ մէգնի, թէպաիւլ հալա զընճընտա քէօյէ կէօթիւրմիւշ օլաըդընը սէօյլէմիշ իտի։ Քէօյտէ թաասիհի միդաճ իթտիքտէն սոնրա եինէ օթէլէ կէթիրէճէքսին. – տէտիմ իսէ, քէօյտէ քէք բահաթ օլաըդը էյին, թէքրար օթէլէ կէթիրէճէյիմի մէ՛մուլ իթմէմ. – տէյու ճէվապ վէրիպ, պէրաղ տահա իչին թաճխիլաթընա կիրիշմէք իտիմ իսէ տէ, թէքպիրէ գըճամ էլէ պէնի սիւքութէ մէճպուր իթտի վէ պէնտէ պիր տահա մաատամ Պօվէսէ պու պահսը աչմադա ճէսաբէթ իտէմէտիմ։

— Գըզճըղաղընն նէ՞րէտէ գալագընը մէրադ իտիպ, պիր տահա հիչ արայըպ սո՞րմաըն մը։

— Պիր իքի տէճիա տահա սօրաըմ ըսա տա, ճէվապ օլարադ, սէնա՛թը իդթիդասընճա, կէնճ պիր գըզը օթէլտէ պէը գօմադ ճա՛իդ օլմատըղընտան, մէրգուամէյի քէօյտէ պըրագմըշ օլագընը պէեան իլէ իքթիֆա իթմիշ իտի։

— Գըզը հա՞նկը քէօյէ կէօթիւրմիւշ օլաըդընը սուաւ իթտի իտէ տէ, իւթիւճիւ գաըը գըզը պիլմէմէյինի սէօյլէտի։

Բօլիս միւտիրի, թահգըգաթը վագըասընտան պիր սէմէրէ խաթիհսալ իտէմէմէյինտէն տօլայը, մէ՛ուսէն մաատամ Պօվէսին տաիրէի մախսուսէնին գաբուլարընը գաբայըպ վէ միհրէյիպ, պու մէսէլէյէ տա՛իր ճիւղի վէ եա քիւլլի մալիսմաթ վիրէն օլաըդը հալտէ, լայըգը վէճմ իւզրէ միւքեաֆաթ իտիլճէյինի վատ իլէ մուճաատաթ իլյէտի։

Վագըա, մաատամ Պօվէսին ահվալը խուսուսիյէսինտէ պիր թագըմ էսրար վէ խըճաեա վագը օլաըդը տերքեար իտի իսէ տէ, էսրարը մէգքիւրէնին նէտէն իպարէթ իտիյինի քէչճ իթմէք պիրագ միւշքիլ օլաճաղը տա պի իչթիպահ ըտը։ Մաատամ Պօվէս մէգքիւը օթէլի, հէյէթի հաղըրէսիյլէ սաթըն ալմըշ օլսայըտը, օ հալտէ պիր մուամէլէի րէամիյէ իճրա իտիլմիշ օլմասը թագպիի իտիյինտէն, եա օթէլլէրտէն վէ եախօտ օթէլի սաթանտան պէլճի պիր մալիսմաթ ալապիլմէք միւմքին օլապիլիրտի. օթէլի աչաըդը ղէմանի տաիրէի զապըթաեա իթասընա մէճպուր օլաըդը թէճհիւտաթ վէ թէէվինաթա տաիր օլան էվրագա կէլինճէ, պունըաըրըն տախի իհթիլալը տախիլի սըրտասընտա, զաեի վէ զա՛իպ օլաըդը աչիքտար տըր։

Մ. Մէրի հէր վէճհլէ կիրիֆթաըը ֆիւթուր օլմըշ, վէ իւմիտէ եալընըդ ղաղէթալարա գալմըշ ըտը. չէօյլէ քի մէրգուամէնին վէֆաթը ղաղէթալար վասըթասըյլա Ֆրանսանընը հէր ճիհէթինտէ իլան օլընտաըդը հալտէ, պէլճի միրաս եէմէք հավվէսիյլէ, պիր քէօչէէն թէալլիւգաթընտան պիրիսի զուհուր իտիպ, օ սաեէտէ մաատամ Պօվէսին քիմ օլաըդը, վէ սէվալըդը ահվալի նէտէն իպարէթ իտիյի վէ քիմին իլէ իսթիխլաթ իտիպ, նէ՞ տիւրլիւ իչլէրտէ պուլընտաըդը, վէ մէրգուամէնին թէճէֆֆ վէ մահվընտան իթթիֆաատ էտիպ տէ, թէքրար օթէլէ կէթիրէճէյիմի մէ՛մուլ իթմէմ. – տէյու ճէվապ վէրիպ, պէրաղ տահա իչին թաճխիլաթընա կիրիշմէք իտիմ իսէ տէ, թէքպիրէ գըճամ էլէ պէնի սիւքութէ մէճպուր իթտիմ իսէ տէ, թէքպիրէ գըճամ էլէ պէնի սիւքութէ մէճպուր իթտի վէ պէնտէ պիր տահա մաատամ Պօվէսէ պու պահսը աչմադա ճէսաբէթ իտէմէտիմ։

— Գըզճըղաղընն նէ՞րէտէ գալագընը մէրադ իտիպ, պիր տահա հիչ արայըպ սո՞րմաըն մը։

— Պիր իքի տէճիա տահա սօրաըմ ըսա տա, ճէվապ օլարադ, սէնա՛թը իդթիդասընճա, կէնճ պիր գըզը օթէլտէ պէը գօմադ ճա՛իդ

6

Պիչարէ մատամ Պօվէսին նա՛չը մուաեէնէխանէ յէ նագլ իսի-
լէրէք, սօղուգ վէ սօլուգ մէրմէրլէրտէն պիրինին լուսթիւնէ եաթը-
րըլըպ էլպիսէլէրի տէ պաչը ուճունա սաբլըը։ Նա՛չըն թէչրիհի
հիւքիւմէթճէ մուգաբրէր իտի իսէ տէ, պիրիսի զուհուր իտիպ տէ,
մէրգուվէնին նէրէտէ տօղմըշ վէ օթէչէ կէլմէտէն էվվէլ նէրէտէ
իգամէթ իթմիշ օլտըղընը սէօյլէ յէճէք տէ յուս, պիր գաչ կիւնլէր
թէչրիհ մուամէլէսի թէէսիր իտիլտի։ Ճիլ հագըգա չու պիր գաչ
կիւն զարճընտա, մէրգուվէյի կէօրէնլէրտէն պիրիսի Շանզ Էլիզէ
ճատտէսինտէքի գօնագլարտան պիրինտէ աչճըլըգ, վէ պիր տիկէ-
րի տէ Բանթէն գաստապասընտա պօճաճըլըգ իթմիշ օլտըղընը ի-
ֆատէ իթմիշլէր իսէ տէ, կէրէք իֆատաթը մէզքիւրէ վէ կէրէք
սաիրէ, լէտէթ թահգըգ պի էսաս օլտըգլարը մէյտանա չըգմըշ
ըտը։

Օլ էանատէ Քարիստէ բէք չօգ ճինայէթլէր վուգու պուլտըղը,
վէ բէք չօգ քէսան տա կէրէք գազա՛էն վէ կէրէք սուվէրի սաիրէ
իլէ թէլէֆ օլտըգլարը ճիհէթլէ, նա՛չլար մուաեէնէխանէտէ թու-
միւտաէթ պըրագըլամատըղընտան, մատամ Պօվէսին նա՛չը տաիսի
թէչրիհ (1) տաիրէսինէ նագլ իտիլտի։

Պիր սապահ սաաթ սէքիզտէ հէքիմլիք թահսիլ իթմէքտէ օ-
լան պիր չօգ թալէպէնին, թէչրիհ տաիրէսի տէնիլէն մահալը հիւքի
իչթիմալին ագսամը միւթէնէվիաընը պիլ իսթիլա, ամէլեաթը
ճէրրահիյէյի կէօսթէրէճէք օլան մէչհուր տօգթօր Շօչարըն վիրու-
աինէ լինթիզար իթտիքլէրի սըրատա, թապիպի մէրգումըն պաղ-

(1) Պու միսիլու քիմ օլտըգլարը պէտի օլմաեան մագթուպէր, հէր
մահալտէ հիւքիւմէթ թարաֆընտան մէքթէպի թըպպիչէնին թահթը նէ-
զարէթինտէ պուլունան թէչրիհ տաիրէսինէ կէօնտէրիլիր քի, օրատա, իլմի
թըպպ թէտրիս իտէն էն մէչհուր խոճալար, նա՛չլարը եարարագ, թալէպէ-
յէ ալաթը տախիլիյէյի եէկեան եէկեան թա՛րիֆ վէ էմրագը միւխթէլիֆէ-
նին ուսուլը թէտավիսինի, վէ ամալիեաթը ճէրրահիյէնին սուրէթի իճրասընը
թէտրիս իտէրլէր։

թէտէն խաստալանտըղը, վէ օնըն եէրինէ մուալիմի պէնամ տօգ-
թօր Պրօգարտէնին կէլէճէյի, թէչրիհ տաիրէսինին իւչ գըսմընտա
տա իլան օլունտը։ Պիրինճի տաիրէտէ նա՛չլարտան մուխրէճ քէ-
միքլէր տիպիլմիշ վէ պաչլարընա պիր չօգ թալէպէ թօքլանմըշ, հէր
պիրի քէնտիսինէ ա՛իտ օլան ճիհէթ հագգընտա, թէտգըգաթ վէ
ամէլիեաթը լազըմէյի թէճրիւպէ իթմէքտէ իտի։ Իքինճի տաիրէ
իսէ, նա՛չլարըն, թէչրիհ զէմանընա գատար գօգմամալարը իչին
պահարլանտըգլարը տաիրէ օլուպ, խըզմէթճիլէր պէգլէր իչինտէ
մէվզու՛ օլան նա՛չլարը պիրի աեագլարընտանվէ տիկէրի տէ պաչըն-
տան թուֆարագ ըճէյտէրըճէյ մէզքիւր տաիրէյէ կէթիրէպ, մէրմէր
տէսթիկեահլարըն իւզէրինէ պիրեր պիրեր պըրագմագտա իտիլէր։

Թագրիպէն եէրմի եաչընտա օլտըղը հալտէ, թէվէրրիւմ ի-
տիպ միւտաէթի գալնլէ զարճընտա էօլմիւշ զայէթ կիւզէլ պիր գա-
րընըն նա՛չընըն թէչրիհինէ պաչլանմըշ ըտը։

Լուզումը օլմատըղը հալտէ էտէպ նօգթայը նագարըլլա, մէր-
գուվէնին պէլինտէն աչաղըսը մէսթուր օլուպ, պաչը արգասընա
սարգմըշ վէ կէօզլէրի գըսմէն գաբանմըշ, վէ ուզուն սաչլարը իսէ
օմուզլարընը, կէրտանընը վէ կէօյուսիւնիւ քեամիլէն էօրթմիւշ ի-
տի։ Թալէպէտէն պիրիսի նա՛չըն մուհաճագաար զրմընտա, լազըմ
կէլէն էճզանըն վազ՝ օլընաճագը մահալի պուլմագ իւզրէ նէչթէր
էլինտէ ուզրաչըղը սըրատա, թալէպէի սա՛իրէ նա՛չա էյիլմիշ
թէտգըգ իթմէքտէ իտիլէր։

Նակէհան թալէպէտէն պիրիսի. – Պու սապահ Կրաթիէն տէ
Դլէր մէյտանտա եօգ. եազըգլա՛ր օլսուն, հէման չու գատընըն
ըճամինի ալմադա գալգըշըր ըտը։ Պէօյլէ կիւզել պիր ճիսմ բէք նա-
տիր կէօրմիւշիւմ տիր։

Միսթագիմ իւլ աթվար տէլիգանլընըն պիրիսի. – Կրաթիէն
տէ Դլէր տէտիյինիզ քի՞մ տիր։

— Իլմի թէչրիհ էօյրէնմէք իւզրէ պագը քէրրէ պիր ըճսամ կէ՞լ-
մէյօր մը ըտը. զանն իտէրիմ քի Բիւյմիրօլըն տա թէճալլիւգաթընտան
տըր։

— Էվվէթ խաթըրըմա կէլտի. Բիւյմիրօլ տա կէլիր իտի, չօգ-
տան տըր էքիսի տէ կէլմէյօրլար։

— Բէք չօգտան տա տէյիլ. Բիւյմիրօլ սէքիզ օն կիւնտէն պէ-
րու սէճահէթտէ տիր. օնտան էվվէլ սըգ սըգ կէլիր իտի, լաքին
տիկէրի պէլքի պիր տահա կէլմէդ։

— Աղթխաթլէը հէբ պիրի պիրլէրինէ պէնզէրլէը. հիչ պիրի պուրատան խօչանմազ։

— Լաքին պու կիւն էլաէն տէ գաչըրաըղընը պիլէճէք օլսա... Պու նէ՛ կիւզէլ գարը. — տէյու, մուհաւէրէյէ տալմըշ օլտըգլարը սըրատա, պիր խըզմէթճի կելիպ, տիկէը տաիրէտէ խօճանըն ամէլ եաթը ճէրրահիյէ պաշլաեաճաղընը պէնան իթմէկի ադըպինտէ, թաւէպէնին ճիւմլէկի տաիրէի մէղքիւրէյէ հիւճում պիրլէ մասա նըն պաշընտա օմուզ օմուզսա ըգըշտըլար։

Մատանըն պաշընտա Բիւյիւրօլ իլէ Կրաթիէն տէ Գլէր, քէնտիլէրինէն պահսընը իթմիշ օլան թաւէպէնին եանընտա թէսատիւֆ իթտիլէրինտէն, մէրդում.

— Պօնժուր Բիւյիւրօլ. պօնժուր տէ Գլէր. պիղտէ իչէրիտէ փղին պահսընըզը խոէյօրտըդ. հաթթա, տէ Գլէր իչին արթըդ պուրայա կէլմիշ տէյօրտըդ. թախմինիվիզ եանլըշ ըմըշ, խոսափ՛թ։

Օլիվիէ տը Բիւյիւրօլ. — Պէն օն կիւնտէն պէրու պուրատա տէյիլ իմ. եանայը ղայպուպէթիմտէ, ամէլիեաթը միւհիմմէ վուդու պուլտը մը։

Տօսթը. — Խայր. էհէմմիյէթսիզ չէյլէր։ Հաթթա տօդթօր Շօշար պիլէ պու սապահ տէրտէ կէլմէյօր։

Կրաթիէն. — Լաքին մատա հապըր իտիլմիշ։

Տօսթը. — Օ մատա բօլիաճէ վուդու պուլան պիր մէսէլէտէն տօլայը հապըր իտիլմիշ տիր։

Վիգօնթ Կրաթիէնին ըէնկի ադթատը. Բիւյիւրօլ իտէ պիլտա ֆիւթուր եանընտաքի իլէ գօնուշմադտա ըտը։

Կրաթիէն. — Բօլ՛ա մէսէլէսի մի տէտիկիզ. նէ՞ կիպի մէսէլէ իմիշ։

Տօսթը. — Խապէրին եօ՞դ մը եա, շու բաոտժ էլիղէտէ գաթլ իտիլմիշ օլան պիչարէ գարընըն մատատէսի. — տէտի։

Սէքիզ կիւնտէն պէրու ղաղէթալար մատամ Պօվէսին գաթլի մատատէսինտէն պահս իթմէքտէ օլտըդլարը ճիհէթլէ, հէր քէս վադըսը մէղքիւրէյէ վադըֆ օլմըշ իտիլնտէն, մէրդումէնին նա՛չը հէր քէսին մէրագընը մուճիպ օլմըշ ըտը։ Պու պապտէ պէր վէճհի ղայը պիր չօդ սուալէը վադը օլմադտա, վէ ճէվապլար ալընըպ վէրիլմէքտէ իտի իսէ տէ, վիգօնթ Կրաթիէնին կէօղէրի գարարըպ նուԹգա մէճալի դալմամըշ ըտը։

— Ֆիմ օլտըդը անլաշըլմազլըղը մի։

— Խայր։

— Դաթթլէ՞ տէ մի պուլընամատը։

— Օ տա պուլընամատը։

— Տօղրըսը բօլիսիմիզ տէ ալէմին հասէտա իթտիկի գատար վարըմըշ. — կիպի սէօղլէր ճէրեան իթմէքտէ իտի։

— Ղարա՛իպտէն օլարադ Օլիվիէ տը Բիւյիւրօլըն չէհրէսի, տօսթը կրաթիէնին լէհճէսինտէն չօդ պիեատէ պօզուլուպ.

— Թէլէֆ իտիլէն գարը քի՞մ իմիշ. հա՞նկը ճինայէթտէն պահսիտէյօրսընըզ. — տէյու, եանընտա պուլընանլարա քէմալը թէլաշ իլէ սօրմաղա պաշլատը։

Եանընտա պուլընան իսէ. — Սէն տէ պաշգա պիր ալէմտէ՞ն մի կէլտիյօրսըն. — տէյէրէք, իսթիհզաեա գալդըշտը։

Պու սըրատա ճէրրահը մէշհուր Տօդթէօր Պրօգարտէն կէլմէքտէ օլարաղընտան, մնըգի տը Սալընըն քեաթիպի Մ. Օլիվիէ տը Բիւյիւրօլ մէճպուրէն սիւքութ իթտի։

Ճէրրահ նա՛չըն նէրէտէ օլտըղընը սուալ իթտիքտէն սօնրա, էօնլիւյիւնիւ պաղլայըպ, ալաթ վէ էտէվաթը ճէրրահիյէյի եէկեան եէկեան մուաեէնէյէ պաշլատը. խըզմէթճիլէր, մատամ Պօվէսին նա՛չընը, գալըն պիր պէղէ սարըլմըշ վէ տաիրէի զապթիյէ մ՛ատըթՖէթիյլէ միհրլէնմիշ օլտըղը հալտէ կէթիրիպ մէրմէր մատանըն իւղերինէ վազ՝ վէ միհրլէրի սէօքիւպ պէղի գալտըրտըգլարընտա, կէվշէք վէ միւլահհատ վէ ֆագաթ պէեազ պիր վուճուտ մէյատանը թէմմաշաեէ չըգտը։ Նա՛չըն գարընընտա վէ եախօտ պօզաղընտա, հիչ պիր տարպէ լէքէօի կէօրըւմէյիպ, անճագ պաշընտա, տէհշէթլու վէ հէյնուզ ադղը աչըգ պիր եարէ միւշահէտտէ օլընմադտա ըտը։

Օլիվիէ պիրա իսթիհար Կրաթիէն տէ Գլէրին գօլընտան թուԹմըշ, գօրարտաճագ տէրէճէտէ սըգմադտա ըտը։ Կրաթիէն իսէ, խէլէճանընը սէթր իթմէք ղայրէթինտէ օլտըղը եիւղիւնտէն նիւմատան օլուպ, չունքի անլընըն տամարլարը գապարմըշ, կէօղլէրի տըշարը միւշմիւշ վէ տուտագլարը քեամիլէն ադ պադ օլմըշ ըտը։

Թաւէպէտէն պիրի՝ ըէֆիդինէ. — Բիւյիւրօլըն եիւղիւնէ պադաճապ նէ՛ օլույօր... պէօյէ չէյլէրատ հիչ պիր տէֆա ֆիւթուր իթմէմիշ իլքէն, պու տէֆա չէհրէսի պիւսպիւթիւն պօզուլտը. Թօհա՛ֆ չէյ։

Ըէֆիդի. — Սըդատաչը տա, քէղալիք...

Թալէպեաէն պիր տիկէրի. – Բէսսա՞մ մը. օնա թէաճճիւպ ելթաժէմ. օ բէսսամ՝ գաաբն կիպի հեր չէյտէն գօրգար թիթրէր. լաքին Բիւյիւրօլը՛ն հալի ղարիպ։

Տօգթօր Պրօգարատէն, Թալէպեաէն իքիսինին տուչար օլտըգըրը ահվալը ղարիպէյի կէօրմէքսիզին քէլամէ ազաղ իլէ. – Էֆէնտիլեր, Թէպապէթի նիզամկէ իլէ իլթիղալ իտէն հէքիմլէրին մուգաաէս պիր վէզիֆէ իլէ միւքէլլէֆ օլտըգլարը ճիւմլէնիզին նա մա՛լիւմի տիր։ Պու ճինայէթի վուգու պուլտըղը հալտէ, խալգ, պաշլըճա իլքի մէ՛մուր իւզէրինէ հասրը էնզարը տըգդաթի իյլեր. պուննլարտան պիրիսի մուսթանթըգ վէ տիկէրի տէ՛զապըթա հէքիմի տիր. մուսթանթըգ, հաեաթտա օլանլարըն վիճտանընը թէֆթիշ իլթիժէք վէ տիլինի չէօփիւպ սէօյլէթմէքլէ ուղրաշտըղը սըրտաա, հէքիմ տախի նա՛չըն պաշընա կէչիպ, օնըն աղզընը աչմաղա չալըշըր։ Պինաէն ալէյհ, էեատիի աատլէթին թէվտի իլթիմ օլտըղը պիր նա՛չըն թէչրիհի զըմնընտա, ֆէվգելատէ միւտէդգըգանէ հարէքէթ վէ հիւքիւմէթին միւտախէլէսի օլմայըպ տա եալընըզ թա՛լիմ վէ թէտրիսի իլմի թէպապէթ մագսատըյլա վուգու պուլան ամէլեաթ-տան բէք չօգ զիեաաէ իհթիմամ վէ իհթիեաթ իլէ մուամէլէ իլթիժէք չարթը ազամ տըր։ Թէչրիհինէ մէ՛մուր օլտըղըմըզ իչպու նա՛չըն հէր ճիհէթինի պիր էյիճէ մուաեէնէ իլթիքաէն սօնրա, սէպէպի մէվզի օլան նօգթաատա տուրմագ իճապ իտէր։ Պուրատա մէվթի միւնթիճ օլան ճէրիհէ պաշըն իւսթիւնտէ տիր։ Տարպտան ագտէմ զէհիրլէմէք կիպի պիր թէչէպպիւս տէ վագը օլուպ օլմամըշ իտիյինի թէտգըգտէն էվվէլ, գաֆա քէմիյինի մուաեէնէ իտէլիմ. – տէյէրէք, էլինէ պիր նէչթէր վէ պիր տէ սօնտա ալըպ, իպթիտա եարանըն ճընսընը, տէրինլիյինի, ճիհէթի մէյլինի, վէ հանկը սինիր վէ եա տամարա տօգունտըղընը վէ պաշըն հանկը ճիհէթլէրինի ըզբար իյլէտիյինի թայեին իլթիժէք նիյէթիյլէ թէտգըգաթա պաշլամաը իւզէրինէ չօգ կէչմէյիպ, տօգթօրըն եիւզիւնտէ պիր խէլէճանը աճիպ էլամէթի նիւմաեան օլարագ, գաշլարընը չաթտը վէ տուտագլարը սօլմաղա եիւզ թուխտը. վագըա ղարիպ պիր հալ ղուհուր իլթիժէքտէ, վէ պու հալի տէ հաղըրունըն ճիւմլէսի ըհյ իւլ այն միւշահէտէ իյլէմէքտէ իտի։ Տօգթօր, նէչթէր վէ սօնտա իլէ եարայը գարըշտըրտըգճա, գանընը ըէնկի տէյիչմէքլէ, նա՛չըն սըգըմըզ օլան տուտագլարը աչըլմագտա, վէ պիր գաչ եէրտէն միւճէտտէն գան սըչրամաղա պաշլամագտա ըտը։

Նակէհան տօգթօր. – Պու գարը հէնուզ էօլմէմիշ տիր։ Զաբուդ պիրագ նըշանտըր րուհույլա, սըճագ պէզլէր կէթիրին վէ պիր եաթագ հաղըր իտին. – տէտի իսէ տէ, թէնպիհաթըն սօն գըսմընը իճրայէ վագըթ գալմատը։

Զաթէն պէնղի ագ պագ քէսիլմիշ օլան Օլիվկէ տը Բիւյիւրօլ, տօգթօրըն աղզընտան չըգան իլք քէլիմէլէրի իշիթտիքտէ, նա՛չըն իւսթիւնէ գաբանաճագ տէրէճէտէ էյիլտի. կրաթիէն տէ Գլէր իսէ, երկտըրըմ չարըմըշ կիպի, պաշընը աստը. Տօգթօր րուհըն չիշէսինի մատամ Պօվէսին պուրնընա տաեաթմըշ սալամագտա, վէ թալէպեաէն պագըսը տախի, մէրգումէյի օլանճա գուվվէթլէյէ էյի օվալամագտա ըտըլար։

Պիր վիւտաէթճիք սօնրա, էօլմիւշ զանն օլնան գարընըն ճիսինտե պիր րա՛չէ հասըլ օլտը. տօգթօր պաշընն ալթընտաքի եասագտ մագամընտա օլան քիւթիւյիւ գալտըրըպ, պաշը քէնտի հալինէ պըրագտը... Պիր գաչ տագըգե կէչտիքտէ, մատամ Պօվէսին էլլէրի եօգարը գալգըպ, սատրընտան խըրըլտըեա պէնզէր պիր նէֆէս զուհուր իթտի։ Հէր քէսին հայրէթի արթտը։ Էն զայրէթլիլէրտէն պիրի տէ Բիւյիւրօլ օլուպ, պիր գաչ տէֆֆալար։

— Վա՛հ. պիչարէ գարը, վա՛հ, պու նէ՛ տէհզէթլի չէյ. – տէյու, թէքրար իթտի։

Տօգթօր Պրօգարատէն ամէլեաթընա տէվամ իլէ թագրիպէն պիր չարեէք տահա վագըթ կէչտի. պատէհու եավաչ եավաչ հաբէքէթէ պաշլայըպ, գալգտը օթուրտը։ Թալէպէ տէրհալ մէրգումէնին գօլլարընտան թուխտըլար։ Պիչարէ գարընըն թա պաղըրսագլարընտան չըգարճաընա պիր նէֆէս տահա չըգտը։ Թա՛րիֆի նագապիլ պիր զահմէթլէ, էլլէրինի՝ եարըլմըշ օլան գաֆաընա կէօթիւրտիւ վէ մուախխարէն աչաղըեա սարգըթտը։ Կէօզլէրինի պիրագ աչըպ, ըչըգտան գամաչմըշ կիպի տէրհալ թէքրար գաբատը. իթժիչ օլտըղը հարէքեաթտան թագաթ վէ մէճալի գալմայըպ, գան իչինէ օլուպ ատէթա էզիլմիշ օլան գաֆաընը քէնտի քէնտինէ սօլ օմուզընըն իւզէրինէ տիւշիւ վէրտի։

Տաիրէտէ պիր սիւքութը թամ հիւքմ իթմէքտէ իտի, հէր քէս քէմալը տըգգաթ վէ թէչաշ իլէ կէօզլէրինի մէրգումէնին իւզէրինէ տիքմիշ վէ մէրգումէ իսէ, տալմըշ օլտըղը տէրին ույգուստան ույանամամագտա պուլընմըշ, վէ նէֆէսի պիլէ ատէթա քէսիլմիշ իտի։ Խաֆիֆ րա՛չէլէր հուսուլէ կէչտիքտէ, էլլէրի գաբան-

մագաա վէ պիր արալըգ րէնկ ալմըշ օլան չէհրէսի, էվվէլբինաէն դիեաաէ սօլմաղա պաշլամըշ ըտը։

Տօգթօր. – Ույուշըգլըգ կէշէյօր. լաքին ղաաիը հալի մերթէպէի ղայեաէ օլտըղընաան, էճել հէման կէլիպ եէթիշէճէք տիր. ղանն իտէրիմ. – տէտի, իսէ տէ, պագը մուալիճէլէր տահա վէրէրէք, թէքրար մէրգուժէյի ճանղանտըրտը. չէօյլէ քի մատամ Պօվէս պիեահ վէ իրի կէօղլէրինի աչըպ չաշղըն չաշղըն էթրաֆընա պագմաղա պաշլաատը. նէրէաէ օլտըղընը անղաեաամամագաա վէ քէշճ տաիի իտէմէմէքտաէ իտի. պաաէհու քէնտի իւսթիւնէ պագըշ, հէր քէսին էօնիւնտաէ չէր չէըլագ պիր մէրմէր թտաշ իւղէրինտաէ պուլընտըղընը կէօրմէքըլէ, պիր հիտաի աֆիֆտանէ սաիգասը յա էլլէրի իւէ եիւզիւնիւ գաբատագ իսթէտաի իսէ տէ, գուվվէթի քէսիլիպ մուվաֆֆագ օլամատը. անճագ թէեաաիւֆէն պաշընը չէքսիլիպ տէվտիրաիքաէ, Օլիվիյէ տը Բիւյիւրօլ իյէ կրաթիէն տէ Գյէրի կէօրմիւ. Օլիվիյէ աղիմ պիր իսէլէճան իչինտաէ վէ տիկէրի իսէ թտա՛րիֆի նագաապիլ պիր տէհչէթլէ նէթիճէի հալէ մունթազըր ըտըշտը։

Մէրգուժանը կէօրիւր կէօրմէգ մէճբուհ տէհչէթլու տուրէթտաէ գալգտը օթուրտը. կէօղլէրի աթէշ սաչարճաընա լէմ՛ան իյլէտիյի միսիլու սաչլարը տիքիլտի վէ պիր սանիյէ էվվէլ թահրիք իտէմէմիշ օլտըղը գօլընը գալտըրըգ, կրաթիէն իյէ Օլիվիէյի կէօսթէրէրէք.

— Գա՛թիլ... գա՛թիլ... լա՛նէթ օլսուն... սանա. – տէ յու հայգըրմաղա պէրապէր, տիւշիւպ արթըգ թէքմիլի էնճաա կայէտի։

Բիւյիւրօլըն պէնզի մէղարաան չըգմըշ կիպի սօլտը. նուրթգա մէճալի գալմաատը, վիգօնթ կրաթիէն իսէ մուղայիրի օլարագ, իքթիսապը ճէսարէթթ վէ մէթանէթթ վէ նա՛չըն իւղէրինէ հիճճում իտէրէք, գէվգէլատաէ պիր հիտաէթթ իյէ.

— Պու պիչարէ նէ՞ սէօյլէյօր. Մ. տը Սալօնըն սըրր քնաթիպի վէ պէնիմ էն ազիզ տօսթըմ օլան Մ. Բիւյիւրօլը իթհամա գալգըշըյօր. ադըննը զաեի իթմիշ օլմայը. քէրտէի էճել կէօղլէրինի գարարթմըշ, պէն Բիւյիւրօլըն նամուսը ուղրունա նամուսըմը վէ հաեաթը ուղրունա հաեաթըմը գէտա իթմէյէ հէր ան հազըր վէ ամատէիմ. – տէ յու պաղըրտը։

Պու սըրատա Օլիվիյէ ադըննը զաեի իտէճէք տէրէճէտաէ չաշըրմըշ վէ ահվալը վագըտաան պիր շէյ անլաեաամամըշ օլտըղընաան, կրաթիէն մէրգուժըն գօլընաան թուրթուպ վէ գօրտարաճագ տէրէճէտաէ սալլայըպ.

— Օլիվիէ՛. տօսթը՛մ, գա՛րտաշըմ, իչէթտի՞ն մի, անլատը՞ն մը... մուգապէլէ իթտէնէ։ Պաու զալըմ գարըյը մէյէր սէն թէէլէֆ իթմիշսին. սէն քի չիւպհէսիզ մէրգուժէնին եիւզիւնիւ պիլէ կէօրմէմիշսին տիր. – տէտիքտաէ, Օլիվիէնին անը վահիտտաէ ագըը պաշընա կէէրէք.

— Եանըյը յօրտըն, պիրատաէր. պէն պու գաատընը թանըրըմ, հաթթա քէք էյի թանըրըմ. սէօղլէրինէ ճէվապ վէրմէյէրէք երըտըրըմ չարըմըշ կիպի շաշըրըպ գալտըմ իսէ, պու սէֆիլլին վէրմիշ օլտըղը հիւքմաէն տօյայը տէյիլ տիր, չունքի մէրգուժէյի պէնիմ թէէլէֆ իթմէտիյիմ չէօյլէ տուրտուն, հաթթա թէէլէֆ օլմատընը պիլէ աալա վէ գաթա՛ն թէրվիճ իթմէզ իտիմ։

Պէյն էլ թաալէպէ պագը ֆըսըլտըյտար բէյտա օչտպ, իչէրինտէն պիրիսի պիր թավրը միսաթէհղիեանէ իլէ։

— Է՛յ պուընըն հիքմէթի նէ՞ տիր պագալըմ. – տէտիքտաէ, Օլիվիէ երլան սօգմըշ կիպի հէման մէրգուժէ թէէվթիհի նաղտր իտէրէքտ վէ ֆագաթ անտըղընն եիւզիւնիւ գաբատարագ, ղայէթ եավաշ պիր սէս իլէ.

— Պու գարընըն էօլմէսի, պիր ֆէլաքէթի ապիմէ տիր. պու ֆէլաքէթին տարպէի չէտիտաէ վէ միւհիմքէսինտէն, էյլիքտարըմ տա ֆէվգէլատաէ սուրէթտաէ րէհինէտար օլաճագ տը։

Կրաթիէն տէ Գյէր, Օլիվիէնին թտարաֆընտան չէտիտէն միւտաֆատաա գբեամ իլէ, մատամ Պօվէսին հալէթի նէհայէի նէղնիտէ սօն պիր ճինէթթ եսէրի օլարագ ույանմըշ օլտըղընը իտտիա վէ իպրազը թէէլաշ իթմէքտաէ իտի իսէ տէ, Բիւյիւրօլ մուղարիյի օլարագ, բէք պէօյիւք պիր թէէլաշ կէօսթէրմէմէքտաէ վէ ֆագաթ վուգու պուլան սուալլէրէ տախի ճէվապ իթտաընտան սարֆը նազար իթմէքտաէ իտի։ Սալօնտա ճէսիմ պիր կիւրիւլթիւ հիքմ իթմէքլէ պէրապէր հազըրունըն էքսէրիսի Կրաթիէնին սէօղլէրինի թտատիգ, վէ մէրգուժէնին ճինէթթ ուղրտաշը օլտըղընը վէ Բիւյիւրօլըն ղայէթ միսաթագըմ վէ չաեանը հիւքմէթ պիր զաթ իտիյինի իթիրաֆ վէ թէէեիտ իթմէքտաէ իտիլէր։

Պիր միւտտէթ կէչտիքտաէն սօնրա, տօգթօր. – Սիզ պու գարըյը նա՞սըլ թանըտրընըզ. մէրգուժ հագգընտա հէր նէ քի պիլիր իսէն, պիլա միւմանտաաթ վէ թէրէտտիւտ սէօյլէմէնիզի թտավսիյէ իտէրիմ, պու գարընըն պիր արալըգ տուչար օլտըղը հալ, էսէրի ճինէթթ օլտըղընը իսպաթ իթմէլիսինիզ։

Օլիվիէ. – Վագրը միւնասիպինտէ իսպաթ իտէճէյիմ, օնա էվին օլապիլիրսինիզ։

Պէն եաբանաճաճագ օլսամ պիլէյ, մարքի տը Սալլօնըն եա-բաճաղը տէրքեար տըր. չունքի պու իշտէ մարքիյէ բաճի պիր թա-գըմ մէսէլէլէր օլարղընտան, մարքինին միւսաատէսի օլմատըգճա, չիմտիւլիք պիր չէյ սէօյլէյէմէմ. լաքին հէր հալտէ իթմիշ օլարղը-նըզ հիւանիւ չահատէթտէն ոօլայը պիլ խասսա թէչէք քիւր իտէ-րիմ. – տէտի։

Բիւյիւրօլ պու սէօզլէրի սէօյլէտիյի սըրատա խէյլէճանընտան սէսի թիթրէմէքտէ վէ քիմսէյէ լի եճլ իւլ վէտա, էլ ուզաթմա-մագտա ըտը։ Րէֆիգլէրի մերգուժէնին տուչար օլարղը հալի ան-լաեարագ, վէ սէպէպի թէրէտտիւտունիւ քէչիք իտէրէք, րիղալէ-րիյլէ մերգուժըն Խանընա կիթտիլէր. վէ պէեանը միւվէրրէթ վէ արզը մուհապպէթ էյլէտիլէր։

Օլիվիէնին աեագտա պիլէ տուրմաղա թագաթը գալմայըպ, տօսթլարընա թէչէք քիւրլէ պէրապէր. – Կիտէյիմ պիր ան էվվէլ մարքի տը Սալլօնը կէօրէյիմ, վէ չու ֆէլաքէթի միւտհիշէյի իֆա-տէ իտէյիմ։ Մէճպուրըմ, մէճպուրըմ. վա՛հ պիչարէ մարքի. նէ գատար թէէսսիւֆ իտէճէք. – տէյէրէք, գաբուլա ոօղրը կիթմիշ իքէն կէրիյէ տէօնիւպ, ոօգթօր Պրօգարտէնէ խըթապէն. – Էյէր պէնի արաեաճագ օլուրլար իսէ, Պարպէ-տը-ժուլ ոօգաղընտա 274 նումէրօտա վագը մարքի տը Սալլօնըն գօնաղընտա պուլուրլար. – տէտի, վէ մուֆարագաթ էյլէտի. վէ տրշարրեա չրգտըղընտա տէ-լի կիպի հէյման պիր արապաեա աթլայըպ, մարքինին խանէսինէ ա-զիմէթ իթտի։

7

Պարպէ-տը-ժուլ ոօգաղը քիւչիւք պիր ոօգագ իտի իսէ տէ, ոէքքէնէսի ճիւմլէթէն գատիմ խանէտանըարտան իպարէթ իտի։ Մէզքիւր ոօգագտաքի գօնագլարըն էն կիւղել վէ էն վասի'լէրին-տէն պիրի տէ, մարքի տը Սալլօնըն գօնաղը ըտը։

Մէզքիւր գօնագ, վասի պիր պաղչէնին օրթասընտա մէպնա օ-լուպ, չաթրըսընըն արգասընտան էլճաը միւրթէֆի'ա թէբէլէրինին րիւղկեարտան թէմէվվիւճ իթմէքտէ օլարղլարը միւշահէտէ օլընն-մագտա ըտը։

Ղայէթ մունթաղամ, վէ ֆագաթ ղայէթ հաղին պիր գօնագ օլարղը ահվալի խարիճիյէսինտէն իսթիտլալ օլընապիլիր իտի։

Օլիվիէ պաղչէնին գաբուսընը աչըպ իչէրիյէ կիրտի. վէ հավ-լըտա պիրինճի տէֆա օլարագ քէնտիսինտէն պաղգա հիչ պիր քիմ-սէ կէօրէմէտիյինտէն տօլայը թէճաճիւպտէ գալտը։

Էվվէ կիրտիքտէ, բալթօսընը չըգարըպ, կէլէճէք միսաֆիրլէրի գապուլ իթմէք իւզրէ թայէհին իտիյմիշ կիպի գաբուսընըն էօնիւնտէ տուրմագտա օլան խըղմէթքեարա թէօլիմ իտէրէք.

— Էտուար, մարքի պուրատաՙ մը տըր. – տէյու, սուալ վէ Էտուար տախի քէՙմալը թաՙզիմ վէ իհթիրամ իլէ. – Էվվէլէթ էֆֆէն-տիմ, մարքի եապը օտասընտա տըր. – տէյու, ճէվապ վէրտիքտէ, իրք գաթրն մէրմեր նէրտիւպանընտան եօգարը չըգմաղա պաչլա-տը, տաբմլարընըն սէսի քէնտիսինէ պիլէ ղարիպ պիր սուրէթտէ սի-նիրլէրինէ վարընճաեա գատար թէՙսիր իթմէքտէ իտի։ Սօն գատէ-մէլէրի հէնուզ չըգմաղտան, գուվվէթի քէսիլտի. հէլէ մարքինին օտասընա թէգարրուպ իթտիքտէ, գալպի օ գատար չիտտէթլէ չարբմաղա պաչլատը քի, պիր միւտտէթճիք թաՙթիլի հարէքէթէ մէճպուր օլը. վէ քէնտի քէնտինէ տէտի քի. – Անապա վէրճէճ-յիմ խապէրտէն մարքի նէ տէրճէճ միւթէէսսիր վէ մուղթարըպ օ-լաճագ տըր, պէնտէն պաչգա մարքինին գալպինի պիլէն եօգ տըր. – տէյէրէք, Նիհայէթ իչէրիյէ կիրտի։

Մարքի տը Սալլօն չըմինէնին եանընտա գօլթուղ սանտալիէ-սինէ տէրմանըզ պիր հալտէ եայըլմըշ օթուրմագտա ըտը։ Էօ-նիւնտէքի մասանըն իւսթիւնտէքի ղաղէթալարըն, գուշագլարը հէ-նուզ գօբարըլմամըշ ըտը։ Օլիվիէՙ օտանըն գաբուսընը ուրտրգտա, էլէքթրիղ ղէմպէրէյի պօչալմըշ կիպի եէրինտէն պաղթէթէն ֆըր-լատը. մարքի Րօլան տը Սալլօն, ալթմըշ եաշընա վարմըշ վէ սաչ-լարը ադարմըշ վէ եիւզիւնտէ պիր չօղ գըվրըմըպ հասըլ օլմըշ ի-տի. մա մաֆիհի, լէթաֆէթի սիմասը պէր քէմալ օլուպ, պիր սիւ-քունէթէ վէ ազամէթի մախտուսէ իլէ պէրապէր, ալախմի միւթէ-ատտիտէի էլէմ ու քէտէր զահիր իտի։ Սօլուղ սրֆաթընտա էն-զարը ճալիպ օլան ախշագ, պաչլըճա խթիդամէթէ վէ սէպաթ վէ մէթանէթտէն իպարէթէ օլուպ, աչնը իլէ պէրապէր մա'ի կէօզլէրի տախի բարլամագտա իտի։ Պագըշընտա կեահ սըգընթը վէ ըզթը-րտապը գալպ, վէ կեահ տախի, պիր մէչահէթէ վէ լէթաֆէթի մախ-սուսէ հիսս իտիլմէքտէ իտի։ Գաչլարընըն չէքիլինէ վէ ուճլարընըն

եէկսիկէրինէ եադըն օլմասընա նէզարէն, զիհնի էնտիշէ վէ վէսվէսէտէն արի օլմատըզը հիւքմ, վէ նիհայէթ մարքի տը Սալլօնըն էօմրիւնտէ բէք չօգ տէֆալար ալտանմըշ օլմասը, վէ պազը հարէքեաթ վէ մուամէլաթը եիւզիւնտէն բէք չօգ զարար վէ խասարա վէ էնվահի ֆէլաքէթ վէ թէատիեաթա ուղրամըշ պուլընմասը քէշֆ օլունապիլիր իտի։ Շիտտէթլի ֆուրթունատան օրմանտաքի ադաճլարըն քէօքլէրինտէն սալլանտըգլարը միսիլլու, թահիլի նասագը իդթիզասընտան վէ եահօտ մահզա պիր տարպէք եէկս ալամէնին շիտտէթինտէն մարքինին գալպի քէօքիւնտէն րէհինէտար օլմըշ ը-տը։ Մարքի տը Սալլօնըն սերկիւզէշթի չունըն պունըն լիսանընտա կէղմէքտաե իտի իսէ տէ, մարքի քիմսէյէ սըրրընը աչմամըշ օլտըղը ճիհէթլէ, վագը օլան րիվահաթըն հիչ պիրինէ սահիհ նաղարըլյա պագըլմահաճաղը տէրքեար տըր։ Մարքինին սէվապըդը ահվալինէ եալընըշ քէնտի սըրր քեաթիպի Օլիվիէ տը Բիւյմիրօլ իլէ, հէմչիրէզատէսի Կրաթիէն տէ Գլէր վագըֆ օլուպ, Օլիվիէյէ՝ մարքի պիզնէսթի սերկիւզէշթինի հիքեայէ իթմիշ վէ եէկէնի տախի վալիտէսինտէն եանի մարքինին հէմչիրէսինտէն իշիթմիշ իտի։

Շէօյլէ քի, մարքի տը Սալլօն նա՛իլ օլտըղը մէվգը իդթիզասընճա, Սէրայը իմբէրաթօրիտէ թէրթիպ օլունան զիեաֆէթլէրին վէ պալօլարըն հիչ պիրինտէն էքսիք օլմատըղընտան, օլ էննատէ գըթաաթը խամնէի ճիհանը սէյր վէ տէվր իթմէքտէ օլան պիր թագըմ միւթէպէր եօլճըլար մէեանընտա Միսս Բաթսըն նամընտա պիր գըզա թէսատիւֆ իթմիշ իտի։ Մէրգուման բէմպէ իրէքտէն սըգը պիր էլպէսէ կիյինմիշ օլտըղը միսիլլու, հէման թօքուզլարընա գատար ուղուն օլան սաչլարը, պէտէնինի իհաթա իթմիշ իտի։ Մա մաֆիհի կէօզլէրինտէ նիւմաեան օլան ասարը ըֆֆէթ վէ մահճուպկյէթ, վէ աղզընըն լէթաֆէթինտէն վէ տիլլէրինին ինթիզամընտան զահիր օլան ալամի սաոէտիլանէ, մարքի տը Սալլօնըն նագարը տըգդաթընը ճէլպ իտէրէք, տօսթլարընտան պիրինէ միսս Բաթսըն իլէ մաեէթինտէ պուլընան Միսթըրս Պէգի թանընթմասընը բէճա իթմիշ, վէ տօսթը տախի մէրգուման իքի Ա.մէրիգալընըն քէնտի խանէլէրինտէ էն միւթէպէր էճնէպիլէրի գապուլ իթմէքտէ օլտըգլարը պիր ադշամ մարքի տը Սալլօնը կէօթիւրիւպ բրէզանթէ իթմիշ իտի.

Բօլլան տը Սալլօն թապա՛էն միւվէսսիս պիր քիմսէ օլմադ հասէպիլէ, գըզդ եաշընա վարընճաեա տէյին ճիտտի սուբէթտէ

հիչ պիր թէշէպպիւստէ պուլընմամըշ օլտըղը հալտէ, Բաթսընն կիպի բարլադ պիր ալէվին էթրաֆընտա քէլէպէք կիպի տօլաշարադ, էնճամքեար գանատընը թուրթուշտըրըպ, պալօլարտա, թէաթրօլարտա վէ մահալի սահիբէտէ մէրգումէ իլէ կէօրիւշմէքլէ, պու միւտտէթի զարֆընտա մէրգումէնին լէթաֆէթի վէ զարապէթի ահվալինտէն սէրմէսթի օլարադ, մէրգումէ իլէ ադտը իպտիվաճա պիլէ գարար վէրտի։ Միսս Բաթսընըն րէֆագաթընտա պուլընան, Միսթըրս Պէգ իսէ, իքի եանար քիւլհանա միւշապիհ գարա կէօզլիւ զայէթի զէքի կէնճ պիր գատըն օլուպ, հիչ պիր խուսուստա տահրէի իհթիեաճատան ինհիրաֆ իթմէդ, վէ տէրէճէի նիհայէտէ սէվմէքտէ օլտըղը Միսս Բաթսընը վիգայէ վէ մուհաֆազատան կէրու տուրմադ ըտը։

Միսս Բաթսըն՝ զայէթի խաֆիֆմէչրէպ վէ թէմքինսիզ պիր գըզ օլտըգտան պայգա, իչվէպազըղը տա էչտէն պըրագմատըղընտան, վէ պիր տալտա տուրմատըղընտան, Միսթըրս Պէգ մէրգումէյի իտարէ պիրլէ, էքսէրիա պիր քերրէ աթֆը նիկահ իթմէքլէ, տահրէի էտէպ վէ թէմքինէ տավէթի իտէր իտի։ Ա.մէրիգանըն էն միւթէպէր զաթլարը թարաֆընտան եէտէրինտէ թավսիյէնամէլէր պուլընտըղընտան, Ֆրանսահա վիսուլէրինտէ, Բարիստէ միւթէվաթըն օլան Ա.մէրիգալըլարըն պիր գաչը մէրգուманը հիւանիւ սուրէթլէ թէլագգը իթմիշլեր իտի։ Միսս Սարա Բաթսըն, Նիւ-եօրգուլը պիր պանքէրին գըզը օլտըղընը վէ բէտէրինտէն պիր սէրվէթի ճէսիմէ թէվարուս իթմիշ պուլընտըղընը իտտիհա իթմէքտէ օլմասը, վէ Ա.մէրիգատա Բաթսըն նամըյլա բէք չօգ միւթէպէր պանքէրլէր պուլընմասը վէ զէվաթը մա՛րուֆէ թարաֆընտան թավսիյէնամէլէրի համիլ օլմալարը հասէպիլէ, մէրգուманըն սէօզլէրինէ հէր քես պիթթապի՛ իթիմատ իտէրէք, թա սէրայը իմբէրաթօրիչէ վարընճաեա գատար տուխունլէ մուվաֆֆագ օլմըչլար ըտը։

Օլիվիէ տը Բիւյմիրօլըն բէտէրի Օգթավ տը Բիւյմիրօլ տօսթը աղիզի մարքի տը Սալլօնըն, խէլասը միչգին պիր տուզագ իչինէ տիւշմիւշ օլտըղընը խապեր ալտըգտա, մէրգումը գուրթարըպ չէգարմադ իւզրէ հէր տիւրլիւ ֆէտաքեարլըղը մէվգըը իճրայէ վազ իտէրէք, մէրգումանըն նէրէտէն կէլտիքլէրի մա՛լիւմ օլունա օլմատըղընը վէ սէվապըգը ահվալլէրի պիրինպէ պիրինմէտիչինի տուալ իթտիքտէ, մարքի տը Սալլօն՝ մէրգումանըն գօնթէչլէր վէ մարքիզլէր վէ տիւշէսլէր իլէ եէսթիլաթտա պուլընտըգլարընը պէեան իլէ իգթիֆա իթ-

միշ խսէ տէ , Օգթաւ տը Բիւյիւրօլ՝ պիր էվէ գապուլ օլունուպ օ-լընմամագ մատտէսի պիր գատըն իլէ ագտը իղտիվաճ իթմէյէ պէն-ղէմէյիպ , պու կիւն պիր միսաֆիրի գապուլ իտէն եարըն գապուլ իթմէմէյէ մուխթար խսէ տէ , պիր գատըն իլէ ագտը իղտիվաճ վուգու պուլտըգտան սօնրա , նէթիճէսի հէր նէ գատար վէխիմ օլ-սա , զէվճ զէվճէսինի պօյաեամաեաճաղընը մագամը իթիրազտա օ-լարագ պէեան իթմիշ իտի :

Մարքի տը Սալլօն, զաթէն մուխալիֆէթէ թէհամիւլ իթմէտի-յի չէօյլէ տուրսուն , հէյլէ պու սըրատա ասլա թէրվիճ իտէմէմէք-տէ իտի . հաթթա , չօճուգլըգտան պէրու տօսթը վէ ըհֆիդի օլան Օգթաւ տը Բիւյիւրօլըն եէրինէ պիր պաշգասը օլուպ տա , Միսս Սարա Բաթսըն հագգընտա աղղընը աչմըշ վէ թէսավվուրաթը վա-գըտսընա իթիրազա գալգըշմըշ օլսա ըտը , մարքինին գաթը միւնա-սիպսէթ իթմէյէ գատար իչի վարտըրաճաղընա չիւպհէ օլընամագ ըտը :

Նիւնիւն պիրինտէ , քիմ պիլիր գաչընճը տէֆա օլմագ իւղրէ , Օգթաւ տը Բիւյիւրօլ, եինէ պու մէս'էլէյի մէյտանը մուպահատա-եա վազ՝ իտէրէք , մարքի տը Սալլօնա խրթապէն .

— Պու գատընլար սէնէտէ էլլի պին ֆրանգտան գիեատէ սարֆ իտէյօրլար . պու բարայը նէրէտէն պու լտըգլարընը քիմսէ պիլմէ-յօր . — տէտիքտէ , մարքինին պէնղի անսըղըն ագ պագ օլուպ .

— Ֆէնաի ֆիքրի մախսուսըմա վէ չախսըմա ա'իտ օլան նասի-հաթ վէ իթիրազաթը պիր տէրէճէյէ գատար թէլագդը վէ գա-պուլ իտէր իտէմ տէ , գարիպէն Մարքիզ տը Սալլօն օլաճագ Միսս Սարա Բաթսընա հագարէթ իտիւմէսինէ հիչ պիր վէճհ իւլէ թէհամ-միւլ իտէմէմ,

Պարօն Օգթաւ տը Բիւյիւրօլ . — Նէյեէթին պէնիմ իւլէ գաթ'ը միւնասիպ'էթ իթմէք մի տիր :

Մարքի տը Սալլօն . — Արթըգ օրասը սէնին պիւէճէյինի չէյ տիր :

Պարօն Օգթաւ . — Գըրդ սէնէլիպ տօսթլըղը ֆէտա՞ մը իտէճէ-յիմ . — տէտիքտէ , մարքի ճէվապ պիւէ վէրմէյիպ , ֆէթհուրսըղճա պիր սիկարա եագտը :

Պարօն Օգթաւ , մարքիյէ հիչ պիր սէօզ խայր իթմէյէճէյինէ գանատա հասըլ իթմէքլէ , հէյման մուֆարագաթա միւսարատա խյ-լէտի խսէ տէ , օտանըն գաբուսընա գատար կիթմիշ օլտըղը հալտէ կէրի տէօնտիւ :

Մարքի Բօլլան տը Սալլօն գաչտարընը չաթմըշ կէօղէրինի թիւ-թիւնիւն ահմանընա տիքմիշ իտի : Պու սըրատա , Միսս Բաթսընըն ալթուն կիպի սարը սաչտարը վէ կէօղէրի, վէ ինանը սէրմէսթ իտէն թէպէսսիւմիւ մարքինին կէօղիւնիւն էօնիւնէ կէլէրէք , տօսթը գա-տիվինին սէօղէրինի քեամիլէն ունուԹմըշ ըտը :

Պարօն Օգթաւ տը Բիւյիւրօլ, պիր սօն թէչէպպիւս տահա օլ-մագ իւղրէ . — Նասիհաթլարըմը տինլէմէտիյինտէն տօլայը բէչիման օլաճագսըն ամմա , սօն բէչիմանլըգ խայր իթմէյէճէք տիր . — տէ-յիպ , տըշարըեա չըգտը :

Մարքի Բօլլան տը Սալլօն իլէ Միսս Սարա Բաթսընըն ագտը իղտիվաճ իտէճէքլէրի սուրէթի բէսմիյէտէ տա'իրէի պէչէտիյէ թա-րաֆընտան պէր միւ'թաա իլան օլընտը . մարքի , հէմշիրէսի վիգօն-թէս տը Գլէր թարաֆընտան պու պապտէ մուխալիֆէթի չէտիտէ-յէ ուղրաեաճաղընա էմին օլտըղը ճիհէթլէ , տաիրէի պէչէտիյէտէ նիքեահ րէսմի իճրա օլունուպ պիրթաիքտէն սօնրա , մէրդուվէ հէմ-չիրէսինէ իթիայը մա'լիւմաթ իյլէտի :

Վիգօնթէս տէ Գլէրին ֆէրտասը կիւնիւ կէչէճէյի մէ'մուլ վէ մունթազար իքէն , օղլընըն իսթիգպալինի քեամիլէն իսլալ վէ սէք-թէտար իտէն պիր նիքեահը թէչէխիր իթմէք իւմիտիյլէ , մատամ տը Գլէր օ ագշամ կէլիպ եէթիշմիշ իտի :

Մարքինին հէմշիհրիսի Րէժին տը Սալլօնըն ղէվճի վիգօնթ տէ Գլէր հիչ պիր իշ իլէ իչթիղալ իթմէտիքտէն պաշգա , սէրվէթի մէվ-ճուտէսինի տէ իտարէյէ մուգթէտիր պիր քիմսէ օլմատըղընտան , վէ մահզա ավ վէ գուման վէ ղէվգ ու սէֆա վէ սէֆահաթա տալ-մըշ իտիյինտէն , ղէվճէսինին սէրվէթի կիւնէչտէ երիյէն գար միսա-լի երիյիպ պիրթմէքտէ օլտըղընը Րէժին նազարը թէչէսսիւֆլէ կէօր-մէքտէ իտի : Իսապէթ քի Մ. տէ Գլէր չօգ եաշամայըպ , քէնտիսինին վէ ղէվճէսինին սէրվէթինի քեամիլէն մահվ իթտիքտէն սօնրա , թի-ֆօ իլլէթինտէն վէֆաթ իթմիշ իտի : Վէֆաթընտան սօնրա , մարքի Րօլլան տը Սալլօն , էնիչթէսինին պօրճլարընըն պիր մըգտարընը թէս-վիյէ իթմիշ վէ պագը եմշաքը ըհէնտէն գուրթարմըշ, վէ տաիրէ միւտիրինի հէմշիրէսինին նէզտինէ իղամ իտէրէք , ահվալը մալիյէ-սինի օլտըգճա մունթազամ պիր հալէ իտալէ միւսարատաթ իյլէմիշ իտի : Զէվճինին հարէքեաթը սէֆահաթքեարանէսի եէուզիւնտէն տուչար օլտըղը ֆէլաքէթտէն միւթէնէպպիհ օլուպ , վէ պիր տէ մեր-գում աաղ գալմըշ օլսա , պիր տանէճիք օղլընըն միւսթաղրագը սէ-

ֆալէթ վէ զարուրէթ օլաճաղը խաթըրընա տիւշիւպ, մէսարիֆի վագըասընը թահսիսէ վէ սէրվէթի մէվճուտէսինի քէմալը ինթիզամ իլէ իտարէյէ մուպաշէրէթ էյլէմիշ, վէ ֆագաթ պիրաէրի մարքի տը Սալլօնըն թէէհհիւլ իտէճէյինի տէ խաեաղ ու խաթըրընտան կէչիրմէմէքտէ պուլընմըշ ըտը։

Ֆրանսանըն էն ճէսիմ սէրվէթլէրինտէն ատտ օլունան պիրաէրի մարքի տը Սալլօնըն սէրվէթի, հէր հալտէ վարիսի մէչրուը օլան հէմշիրէզատէսի Կրաթիէնէ գալաճաղընը Րէժին ֆիլքրինէ գոյմըշ իլքէն, գարտաշընըն էվլէնէճէյինին խապէրինի ալտըգտա, մէրգումըն օ անէ տէյին քէնտի հագդընտա իթմիշ օլտըղը ֆէտաքէարլըղը քէամիլէն ունուԹտը։

Րէամի իզտիվաճ պիր գաչ կիւնէ տէյին իճրա օլընաճաղընա տա՛իր օլան խապէր մարքիզ տէ Գլէրէ վասըլ օլտըղը սըրատա, Կրաթիէն տօգուշ եաշընա կիւրմիշ իտի։

Մ. տը Սալլօն հէմշիրէսինէ «արապամ իլէ էթպաամ, այըն ԱԱ լինտէ չըմէնաքֆէր մէրքէզինտէ, սէնի պէքլէյէճէքլէր» տէյու եաղմըշ ըտը։

Րէժին տէ Գլէր պու խապէրի ալտըգտա, իպԹիտատէ չաչըրտը գալտը ըսատա, տիրայէթ վէ զէքեավէթի իգԹիզասընճա, տէր հալ ագլընը պաչընա Թօրլայըպ, քէնտի քէնտինէ. – Հէնուշ էվլէնմէմիշ. էյէր տավէթ ԹէգքէրԹլէրի կէօնտէրիլմէմիշ իսէ, պէնիմ օրաէա մուվասէլէթիմտէն ասնրա կէօնտէրիլմէյէճէյինէ հիչ շիւպհէ եօգ տըր – տէյիպ, հէման եօլճըլըգ Թէատրիքեաթընա պաչլատը։

Մարքիզ Րէժին տէ Գլէր, Բարիստէն 172 քիլօմէթրօ մէսաֆէտէ վագը Տօրտօնը էեալէթինին մէրքէզի օլան Բէրիկէօ չէհրի ճիվարընտաքի գօնաղընտան Բարիսէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էթտի։

Սըֆաթընըն ահվալ վէ էչքեալը ումումիյէսինէ նազարէն, կէնճլիյինտէ օլտուգճա կիւզել պիր գաաըն օլտըղը Թախմին օլապիլիր իտի, կէօզլէրի եուվարլագ վէ պագըշը սէրթ իտի. աղզը քիւչիւք վէ տուտագլարը լինճէ իտի։ Ալտընըն չէքիլինտէն ղէքեավէթի ֆէվգէլատէյէ մալիքէ օլտըղը մէ՛մուլ օլմայըպ, վէ ֆագաթ, մուանէնա պիր գարը օլտըղը տէրքեար ըտը։

Մարքիզ՝ սինինէ եագըշմաեաճագ սուրէթտէ, չաչաալը էլ պիսէլէր կիյինէրէք կէնճ կէօրիւնմէք սէվտասընտա օլտըղընտան, վէ պիրաէրի իսէ, պու խուսուսը Թէրվիճ իյլէմէտիյինտէն, պունտան տօլայը պէյնէլէրինտէ պիր մուխալիֆէթի էֆքեար հուսուլէ կէլմէքտէ պուլընմըշ ըտը։

Մարքիզ տէ Գլէր, պիրաէրինին գօնաղընա վասըլ օլտըգտա, հէնուշ մէրգումըն էթպաասընտան հիչ պիրինտէն պիր մալիսմաթ ալմաղա վագըթ պուլամագսըզըն, գօնաղըն ճէսիմ արապա գաբուսը աչըլըպ, մարքի, տէօրթ աթլը պիր պրէք արապասընա պինմիշ վէ քէնտիսի գուլլանմագտա պուլընմըշ օլտըղը հալտէ իչէրիյէ կիրտի։ Ա.րապանըն արգասընտա օթուրմըշ վէ շաչաալը ելպիսէլէրինի ըէնկէարէնկ չէմիյէլէրի ալթընտա սէթը իթմիշ օլան կէնճ գաաընըպար վէ տէլիգանլըըրըն նէչ'էմէնտ ավազէլէրինտէն անսըղըն գօնաղըն հավլըսը էօթմէյէ պաչլատը։

Մարքի տը Սալլօն, հէմշիրէսինի կէօրտուքտէ տէր հալ թանըյըպ, պիր քէրրէ գաչլարընը չաթտը ըսատա, տահրէի նէզաքէթվէ թէրպիյէտէն էօմրինտէ այրըլմամըշ օլմասը հասէպիյլէ, հէման թէրպիյէլէրի եանընտաքի խըզմէթքեարլա աթտարագ, արապատան աթլայըպ հէմշիրէսինին էլինէ ուզանտը վէ պուս իյլէտի. վէ մէրգումէնին թէզեհուի հայրէթ վէ թէճաճիւպինէ մէյտան պըրագմագսըզըն, արապատան լինմէքտէ օլան կէնճ պիր գաաընա տօղրու կիտէրէք վէ էլինտէն թուԹարագ քէմալը իհթիեաթլէ մէրգումէյի աչաղըեա էնտիրտի։

Մարքինին կէօզլէրի, ֆէվգէլատէ պիր աչգ ու մուհապպէթ էսէրի օլարագ բաըլամագտա օլտըղը միսիլլու, ալէսէվիյէ սըֆաթընտա վագը օլան պիրուտէթ վէ սիքունէթ եէրինէ, պիր լէթաֆէթ վէ մէլահէթի մախսուսէ գա՛իմ օլմըշ ըտը։

Մարքիզ տէ Գլէր, պիրաէրինին չու հալինտէն տօլայը տէրճէյի նիհայէթինտէ տուչըրը Թէլաշ վէ հիտտէթ օլտըղը սըրատա, Րօլլան՝ տիկէր էճնէպի գարընըն էլինտէն ԹուԹմըշ օլտըղը հալտէ, մէրգումէնին նէզտինէ ավտէթլէ. – Գըզըմ, սանա հէմշիրէմ վիգօնէթէս տէ Գլէրի բըէզանէթէ իտէրիմ, սանա տա, Րէժին, զէվճէմ մարքիզ տը Սալլօնը Թագտիմ էյլէրիմ. – տէտի։

Մարքիզ տէ Գլէր, եըլտըրըմ չարբմըշ կիպի ույուշտը գալտը ըսատա, միւտտէթի գալիէ զարֆընտա, զիհնինի Թօբլամագա միւգԹէտիր օլտը։

Տիկէր կէնճ գաաընը իսէ, հայրէթ վէ թէճաճիւպէ մալամալ, մարքիզին եիւզիւնէ պագըպ տուրմագտա ըտը։

Րէժին՝ տուտագլարընը եագըպ ԹուԹուշտըրմագտա օլան

պիր թէպէսիւմ վէ ղայէթ եավաշ պիր ահս իլէ. – Զէվճէ՞ն մի, Րօլլան. բէք աճելէ տէյի՛լ մի եա. եանի զէվճէն օլաճադ, տէմէք իսթէրսին. վագըա պէօյիւք պիր ֆարդ եօղ ըսա տա, հէնուզ զէվճէ թա՛պիրի իսթի՛մալ օլընամազ։

Մ. տը Սալլօն՝ կիւլմէյէ պալչայըպ. – Էօյլէ տէյիլ, էօյլէ տէյիլ, Րէժին։ Միսս Սարա Բաթսըն, իբի կիւնահէն պէրու մարքի տը Սալլօն օլմըշ պիճմիշ տիր. տաիրէի պէլէմիյէտ մուաժէլէի լաղըմ իճրա իտիլմիշ օլտուղընտան, պու ճիկէրբարէտէն պա՛տէղին պէնի քիմսէ այըրամազ. – տէտի։

Վիգոնթէս տէ Գլէր, նիքեահ մէրտասիմինին խարըճընտա պըրագըլարագ, եալընըզ տիւյիւնտէ հազըր պուլընմագ իւզրէ տավէթ իտիլմիշ օլտուղընը անլայըպ, պու հալի պիրատէրինին քէնտիսինէն իհթիրազընա՛ մը եօգսա թէհնէֆֆիւրիւնէ՛ մի համլ իթմէք խուսուսընտա թէրէտտիւտ իճմէյէ պաշլատը ըսա տա, պիրատէրինին ալճք իյլէմիշ օլտուղը պիր նիկեահտան, մէրտումընն քէնտիսինի պէր վէճհի սապտգ սէվմէքտէ օլտուղընա պիր տէրէճէյէ գատար գանատթ հասըլ իտէրէք, գալպի միւսթէրիհ օլտը. հէր նէ գատար պու իւղտիվաճ եիւղիւնտէն, մարքինին մալիք օլտուղը սէրվէթտէն իլէրիտէ իսի իֆատէ իճմէք իւմիտի մունգաթը օլմըշ իտի իսէ տէ, էլինտէն պիր չէյ կէլմէտիյինտէն, գօլըրընը աչըպ – հէնդիրէմ – տէյէրէք, հէման կէլինինին պօյնընա սարըլտը։

Րէժին օ կէճէ սապահա գատար կէօղիւնիւ գաբամայըպ, ֆէյտասը կիւնիւ, Կրաթիէնի էվտէ պըրագարագ, Միսս Բաթսըն իլէ Միսթրըս Պէգին իգամէթ իճմէքտէ օլտուգլարը Պապիլօն սօգաղընտաքի խանէյէ ազիմէթ իճտի։

Րէժինին մագասատը, գարտաչընըն տօսթլըղընը ղա՛իպ իճմէքտէն վէ մէրգում հագդընտա օլան նուֆուզ ու թէհէսիրինի իպգա իճմէքտէն իպարէթ իտի։

Մարքիզ տը Սալլօն օլմասը մուգարրեր օլան Միսս Բաթսընըն իգամէթ իճմէքտէ օլտուղը խանէ, քիւչիւք պիր էվ օլուպ, պու միսիլլու էճնէպիլէրին իճիւտատ իճմիշ օլտուգլարը ղարաիպի ահվալտէն արի վէ պէրի օլարագ, Միսթրըս Պէգին թէրճիպքէրտէսի օլմագ իւզրէ ղայէթ մունթազամ վէ միւքեմմէլ սուրէթտէ մէֆրուշ տէվաիրի միւթէատտիտէյի միւհթէվի պիր խանէ իտի։

Միսս Բաթսընըն խըզմէթքեարը ինկիլիզ թէլաֆֆուզըյլա, մէրգումէնին հէնուզ կիյինմէմիշ օլտուղընը, վէ ֆագաթ Միսթրըս Պէգէ մալիւմաթ վիրէճէյինի պէեան իլէ պէրապէր, վիգոնթէս տէ Գլէրի սալօնա իտխալ իյլէտի։

Մէրգումէ պուլընտուղը սալօնըն մէֆրուշաթընը թէճմաշա իճմէքլէ մէշղուլ օլտուղը սըրատա, Միսս Բաթսընըն տա՛իրէի մախսուսէսինտէ, քիւչիւք վէ ալչագ պիր գօլթուղ սանտալիյէսինէ օթուրմըշ, ղայէթ էհէմմիյէթլի էնտիշէլէրէ տալմըշ տիւշինմէքտէ իտի։ Միսթրըս Պէգ սէօյլէմէքտէ վէ քէնտիսի տախի քէմալը տըգգաթլէ տինլէմէքտէ իտի։ Պուլընտուղը օտա նէ բէք շաշաալը վէ նէտէ բէք ազամէթլի սուրէթտէ մէֆրուշ օլարագ, քէնտի հալ վէ թավրընա միւնասիպ օլմագ իւզրէ, չիրին վէ ֆէյհահ պիր տա՛իրէ իտի. օտանընն պիր գըսմը, ատէթա գըշլագ միսալի էնվաի չիչէքլէրը իլէ մուհաթ օլուպ, կիւլ վէ լէյլագ վէ եասէմին վէ էմնալի չիչէքլէրին բայիհելերի, օտանընն տախիլինի իսթիեապ վէ իսթիճա իճմիշ իտի։

Պիր արալըգ Միսս Բաթսըն քէլամէ աղագ իլէ.

— Եիրմի իբի եաշընա վասըլ օլմըշըմ տըր. պու անէ տէյին սէնին նասիհէթլէրինէ իմթիսալէն հարէքէթ իճմիշ իտէմտէ, էվլէնմէքլիյի հիշ պիր զէման թէրվիճ իճմէմիշ իմ. պէն հիւրրիյէթ վէ սէրպէսթի մէֆթունը պիր դըզ ըսըմ։ Պիր եէրտէ տուրմագտան խօշլանմայըպ, տա՛իմա թէպտիլի մէսքէն իճմէք արզուսըյլա սուզան ըսըմ։ եալընըզ պիր տէֆա Վիէննատա պուլընտըղըմըզ սըրատա, գալպիմին պիր մուհապպէթի ճիտտիյէ իլէ միւթէէսսիր օլտուղընը հիսս իյլէտիյիմտէն թէէհհիւլ իճմէյէ րազը օլմըշ ըսըմ։

Սէն իսէ, – սէվտիյին քիմսէ սանա միւնասիպ տէյիլ տիր. պուրատան հարէքէթ իճմէլիյիզ. մա մաֆիհի չախսը մէրգումը սէվմէքտէն ֆարիղ օլամաեաճագ օլուր իսէն, իլէրիտէ եինէ ադտը իզտիվաճ իտէպիլիրսին. – տէմիշ իտի։ Էօմրիւմ օլտուգճա սանա իճաաթ իտէճէյիմի էճէլ եաթաղընտա իբէն վալիտէյմ թէհահիւտա իճմիշ օլտուղըմտան, ժօրժ էդվարտի նամընը թաշըմագտա օլան մէրգում տէլիգանլընըն եիւղիւնիւ պիր տահա կէօրմէքսիզին վիէննատան մուֆարագաթ իճմիշ իտիք. օ պիչարէ տէ իւչ այ սօնրա վէֆաթ իճմտի։

Պէգ. – Մէրգում իլէ ադտ իզտիվաճընա մուխալիֆէթ իտիչիմտէ հագդըմ եօգ մը ըսը. էօյլէ գումար վէ սէֆահաթ մէֆթունը մէտեուն վէ մաղրուք պիր քիմսէ իլէ էվլէնմիշ օլսա ըսընը

պիլ ախըրե հալին նէ օլաճագտը։ Զունքի Ֆրանսատա սէօյլէտիքլէրիմիզ սէօզլէրին քէաֆֆէսի տօղրը օլուպ, եալընըզ սէրվէթիմիզէ տա՛իր սէօյլէտիքլէրիմիզին տօղրը օլմատըղընը սէնոտէ պիլիրսին։ Պունտան իւչ սէնէ էվվել բէտէրին Ձօն Բաթսընատան թէվարրուս իթմիշ օլտըղըն եիւզ պին տօլարտան (1) պու կիւնքի կիւն էլիմիզտէ ալթմըշ եա սէքսէն պին ֆրանգ անճագ գայըղ տըր քի, պու տա ճէհէզին իլէ պու էվին քիրասընա անճագ քիֆայէթ իտէպիլէճէյի տէրքեար տըր։

Սարա. – Օ ատամը սէվիյօր ըտըմ, օնըն իլէ էվլէնտիյիմ հալտէ հաեաթընմտան լէզզէթեապ օլաճագըմ տէյու գըեաս իտէյօրտըմ։

Պէգ. – Մէյտանտա պիր մանղըր պիլէ պուլընմատըղը հալտէ, ինսան՝ հաեաթընտան ասլա վէ գաթ'ան լէզզէթեապ օլամազ։

Սարա. – Պէն պու խուսուստա սէնին իթիգատընտա տէյիլ իմ։ Մա մաֆիհի թէլաշ իթմէ, մատամ քի օ պիչարէնին էօլմիւշ կիթմիշ օլտըղընը սէօյլէտին, պա՛տէզին գալպիմին գաբուսը գաբանմըշ տիմէք տիր։

Պէգ. – Օ գաբու պէյքի եինէ այընըր. պէյքի պիր հիսսի այըգանէյէ այընմազ իսէ, սէնին հագգընտա տահա խայրը վէ թէհլիքէսի ճիւզի մէրթէպէտէ օլան պիր հիսս ուղրընա այընըապիլիր. մարքի տը Սալոն չիտտէթի այգընտան տիվանէյէ տէօնմիւշ. մարքի՝ հատտսըզ հիսապսըզ պիր սէրվէթէ մալիք տիր։ Պէլէտիյէտէ իճրա իթտիրմիշ օլտըղը նիքեահ իլէ, էլհալէթիւ հազիհի սէն ֆըրանսանընն էն միւթէպէյը գատընլարընըն սիլքինէ տախիլ օլմուշըն տըր։ Պատէմա սէրվէթ, վէ չան ու չէհրէթ վէ իթիպար սաեէսինտէ հէր ճիհէթլէ մէա՛ուտ վէ պախթիեար օլաճաղընա չէքք ու չիւպհէ եօգ տըր։ Պէն վէզիֆէյի թէմամըյլա իճրա իթմիշ օլտըղմտան վալիտէնին մուվաճէհէսինտէ մէ՛սուլ օլմաեաճաղըմ պէտիհի տիր։

Սարա. – Էվվէթ պիլիրիմ. սէն էօզ պիր վալիտէ մագամընտա, հէր ճիհէթի թէէմմիւլ իտէրէք հարէքէթ իթտին. լաքին ախլագ վէ ճընսըյէթճէ մարքի իլէ մէեանէմիզտէ վագը օլան թէֆավիւթիւ տէ հիսապա գօյմօ՚ն մը։ Մարքի միւվէֆվիս պիր ատամ տըր. պէն իսէ հէր չէյէ գօլայ ինանըր վէ գանարըմ. մարքի, հէր չէյտէն պէզմիշ օսանմըշ տըր, պէն իսէ տէպտէպէլի Էյլէնճէլէրտէն վէ չալտալը ճէմիյէթլէրտէն խօշլանըրըմ. պէնի, Սբանեա հուտուտընտա մուԹէսարրըֆ օլտըղը էմնաքինէ կէօԹիւրէճէյինի պիր ատըրալըղ պէեան իթտի. Օրատա տալղալարըն սէվահիլէ չարբատընտան պաշգա պիր չէյ կէօրմէք վէ իչԹիմէք գապիլ տէյիլ տիր։ Էօյլէ պիր թէէնհա մահալտէ պէնիմ կիպի կէնճ պիր գարը իլէ իմրարը վագթ իթմէք, մարքի իչին բէք պէօյիւք պիր սաատէթ օլաճաղընա չիւպհէ եօգ իսէ տէ, պէնիմ հալիմ նէ՞ օլաճագ տըր. խիւլասայը քէլամ Մ. տը Սալլօնըն պէնի պիր մուհապպէթի չէտիտէ վէ ճիատիյէ իլէ տէլի տիվանէ օլուրճասընա սէվմէքտէ օլտըղընը կէօրիւյօրըմ, լաքին պէն մարքինին հիչ պիր հալինէ տիկտատէ օլամատըղըմտան ֆիւԹուրսըզլըգ վէ պիրուտէթի հալ իպտազընա մէճպուր օլույօրըմ։

Պէգ. – Մալիք օլտըղը օն միլիոն լիրանըն նըսֆընը, մուգավէլէնատէի մախսուսէ իլէ սանա թէրք իթմիշ օլտըղընը խաթըրընա կէթիր։

Սարա՝ էօնիւնէ պագարագ. – Օ պէյ միլէոնըն մալը պանա բէք չօղա օթուրույօր. – տէտիքտէն սօնրա, Մխիթրըս Պէգին թէլաշ վէ խէլէճանը միէսսիրաթըյլա պաշընը եօգարը գալտըրըպ. – Պէն տէ տէյի միյիմ նէ իմ պիլմէմ. քիմսէյի սէվմէտիքճէ հէր չէյ սըրրասընտա եիւրիւր կիտեր, քիմսէյի սէվմէյի վէրիրիմ վէսսէլամ. – տէտի։

Պու սըրատա, խըզմէթքեար իչէրիյէ կէլիպ վիգօնթէս տը Գլէրին պէքլէմէքտէ օլտըղընը խապէր վէրտիքտէ, Պէգ. – Պալտըզըն տըր. հիւսնիւ հալ իլէ գապուլ իտէճէ՞քսին եա...

Սարա. – Գօրգմա. պէն գարարըմը վէրմիչիմ տիր, սէն կիթտէ պէն տէ կէլիյօրըմ. – տէտի։

Ֆէթթի Պէգ, Սարայը պիր քերրէ էօբտիւքտէն սօնրա, խըզմէթքեար իլէ պէրապէր տըշարըեա չըգտը։ Սարա եալընըզ գալտըգտա ճէպինտէն քիւչիւք պիր րեամ չըգարըպ, կէօղլէրինի տիքտի գալտը։ Թագրիպէն եիրմի պէշ եաշընտա, սիեահ սաչլը, ինճէ պըյըգլը, սէֆահէթի մէֆթուննը օլտըղը րէնկինտէն զահիր օլան պիր տէլիգանլընըն րեամի իտի։ Պիր միւտտէթ րեամի մէզքիւրէ պագտըգտան սօնրա.

— Ա՛հ, Ֆէ՛թթի. պա՛տէմա պախթիեար օլապիլիրիմ տէր իսէմ ինանմա։ Ա՛հ, պու ատամը նէ գատար սէվդը իտիմ. սէն միւրատ իթտիսէ իտին, սէն միւրատ իթտիսէ իտին... – տէյուպ, տէրին

(1) Պիր Ամէրիգա տօլարը 5 Ֆրանգ 40 սանթիմ տիր. եանի թագրիպէն 25 ղրուշ տըր։

պիր տիւշիւնճէյէ տալտը, պատէհու անսըզըն ահաղա գալգըպ։ – Պէլքի սէնին տէ հադգըն վար ըտը, Ֆէթհի։ սէֆալէթէ տէ ինսան քէնտ գօլայ թէհամմիւլ իտէմէզ։ – տէյէրէք, ըէսմի հըզըգ իլլէտի վէ չօճուգ կիպի սատէտիլանէ կիւլէրէք քէմալը նէշէ էլէ, սալընա կէչիպ հէման վիգօնթէսին պօյնըննա սարըլարագ չարըր չարըր էօքմէյէ պաշլատը։

8

Նիքահ այինի րուհանիսի ֆէվգէլատէ մութանթան սուրէթտէ իճրա օլընտը։ Էօյլէ պիր ճէմիյէթի մուազզամա, էօյլէ տարաթ ու տէպտէպէ քէնտ չօգտան պէրու միւշահէտէ օլընմամըշ ըտը։ Մէլէքլէրի պիւէ հայրէթտէ պըրագաճագ տէրէճէտէ, հիւան ու լէթաֆէթէ մարիքէ օլան Սարա Բաթօնը, Ամէրիգա սէֆիրինին գօլուննտա օլարագ քիւլիսէ յէ տուխուլ իթտի. արդալարընտան մարքի Բօլլան տը Սալլօն իլէ, հէմշիրէսի վիգօնթէս տէ Գլէր կիրտիլէր։ Վիգօնթէս տէ Գլէր կիւվէզ րէնկինտէ ղայէթ միւզէյէնէն պիր էլպիսէ կիյինմիշ օլտըղը հալտէ, պէնզի քեամիլէն ուչմըշ իտի. մարքինին իսթթապ իլլէտիյի սէօզլէրէ ճէվապէն. – ա՛հ Բօլլան, նէ գատար սէվիյօրսըն. Ալլահ վիրէ տէ պախթիեար օլսան. – տէմէքլէ իքթիֆա իթմէքտէ իտի։

Մարքի տը Սալլօն իտէ, հէմշիրէսինին սէօզլէրինին մա'նայը հադրգըսինի անլատամաթղընտան, վէ մերգումէնին պիրուտէթի հալինին մէնչէկինի ֆարդ իտէմէտիյինտէն. – Իվվէթ Սարա տա սէնին կիպի ըֆֆէթ վէ իսթէդամէթէ մալիքէ հիւանիւ ախլագ սահիպէսի պիր գատըն օլտըղընտան, էօմրիւմ օլտրգճա մէս'ուտ վէ պախթիեար օլաճաղըմա էմին իմ. – տէմէքտէ իտի։

Ֆիլիսէնին մէյտանը իյնէ աթըլսա եէրէ տիւշմէյէճէք տէրէճէտէ տօլու օլուպ, հէր քէս մարքի տը Սալլօնը կէօրմէք ազվինէ տիւշմիւշ իտի։ Ալթուն պուխուրտանլարտան հուսուսէ կէլէն տիւման քիւլիսէնին գուպպէսինէ տօղրու սուուտ իթմէքտէ օլտըղը վիսիլլու, գուպպէնին րէնկինա րէնկ ճամլարընտան, քիւլիսէնին իչինէ պին պիր րէնկտէ չէօլէլէր աբս էնտազ օլմագտա ըտը։ Սարա պունլարըն հիչ պիրինէ հաարը տըգդաթ իթմէմիշ օլտըղը հալտէ, պի-

նի րուհանի խըթամ պուլտըգտան սօնրա, թէպրիք իթմէք իւղրէ կէլէն ղէվաթ Ֆրանսանըն էն մա'րուֆ վէ էն միւ'թէպեր ասըլզատէկէանընտան իպարէթ իտիլինի միւշահէտէ իթմէքտէ ֆէվգէլատէ մէճպուռն օլուպ, սըֆաթընտա պիր ադամէթի մախսուսէ բէյտա օլտը, վէ չան ու չէօհրէթլէրի մէչմուլը ալէմ օլան պիր թագըմ մաղրուր վէ ադամէթլի տիւչէսլէր վէ գօնթէսլէր վէ մարքիզլէրի լէթաֆէթի սիմասը, վէ զէվճինին միլէօնլարըյլա եզիպ կէչտիքճէ մէճպուռնիյէթի մէրթէպէի ղայէյէ վարարագ, արա սըրա մարքիյէ աթֆը նագարը վէֆատարի իթմէյէ միւսաադաթ վէ քէնտի թադ'ընա միւնասիպ պիր մէվգըյէ քէնտիսինի իսալէ մուվաֆֆագ օլմասընտան տօլայը Միսթըրը Պէգէ տախի գալպէն միւթէչէքքիր օլմաղա միւպատէրէթ իյլէտի։

Պարպէ սօգաղընտա հէմշիրէսի վիգօնթէս տէ Գլէրին քահիթը նէզարէթինտէ օլարագ թէրթիպ օլընան պալօ, վէ քէչտէ իտիլէն զիեաֆէթ խըթամ պուլտըգտան սօնրա, ագշամ իւսթու մարքիտը Սալլօն ղէվճէսինէ պէրապէր Պայօն չէհրինտէն պիր գաչ միլ մէսաֆէտէ քեային Հասքարըրէնս նամըյլա չէօհրէթեապ օլան էմլաքինէ միւթէվէճճիհէն Բարիստէն հարէքէթ իյլէտի։

Նիքահտան սօնրա, մարքինին սըֆաթընտա պիր ադամէթի վէ պիր ալամէթի մախսուսէ հուսուսէ կէլմիշ օլտըղընը Սարա հիսս իթմիշ, վէ աճապա ֆէվգէլատէ սէվմէքտէ օլան ղէվճի, քէնտիսինի ղէնճիրի ղէվճիյէթինէ պաղլատըգտան սօնրա, այնը տէրէճէտէ սէվմէքտէն ֆէրաղէթ մը կէլէճէք տէյու տիւշիւնմէքտէ պէրապէր թէմաեիւլաթը սէրպէսթանէսի իլճաաթըյլա տուչարը հիտտէթ վէ թէելլուղէ օլմադա պաշլամըշ ըտը։

Կէճէ սահաթ ան պիրէ տօղրու Միսթըրը Պէգ կէլիպ Սարանըն գուլաղընտան պաղը չէյլէր սէօյլէտի։

Գաթարը մախսուսըն եարը կէճէ հարէքէթի իտէճէյի գարարլաչարըրըմըշ օլտըղընտան, մարքիզ տը Սալլօն պիր թագրիպլէ օտասընա չըգտը, կէլին էլպիսէսինի չըգարըպ, եօլճըլըդ էլպիսէսինի կիյինտի։ Իւչ չէրէճէք սօնրա ղէվճ իլէ ղէվճէ Օրլէան ժէրքէղինէ ադիմէթ վէ մուվասըլէթ իյլէտիլէր։

Սարա՝ մէրքէզէ վասըլ օլտըգտա, հիչ պիր կիւրիւլթիւ վէ հարըճէթէքթի կէօրէմէտիյինտէն ղէվճինէ խըթապէն. – Ալճապա կէ՞չ մի գալմըշըղ։

Մարքի. – Խայր էվլատըմ, չունքի պիր խաստա սէնին իչին իթեր-

թիպ խոխլմիշ օլան գաթաը, իսկիմ իւսթիւնաէ պէգլէմէքաէ տիր, – տէտի։

Ձիլ վագը ըրխթըմըն իւղէրինաէ պիր լօգօմօթիֆ իլէ իւչ վակօն տուրմագտա օլուպ, պիրի Միսթրըս Պէգ էն մախսուս օլմագ իւղըէ պիր սալօն – վակօն, վէ տիկէրի էթպաա իչին պիրինճի սընըֆտան պիր վակօն, վէ իւչինճիւսիւ տէ, Սալօն խանէտանը արմասըլա միւղէյէէն ղայէթ միւքէմմէլ վէ մունթազամ ճէսիմ պիր վակօն ըտը։

Մարքի՝ մէզքիւր վակօնը Սարաեա կէօսթէրէրէք. – Իչթէ սա-նա մախսուս օլան վակօն պու տըր. – տէյիպ, պիր թավըր պա-րիտանէ վէ ֆագաթ թէմքինանէ իլէ, զէվճէսինին էլինաէն թու-թուպ վակօնա իրքեապ իյլէտի։

Գաթաը տէր հալ հարէքէթ իթտի։

Մէզքիւր վակօն՝ պիր սալօն իլէ, սալօնըն իւքի թարաֆընտա իւքի եաթագ օտասընտան միւրէթթէպ իտի։

Սարա, չապգասընը չըգարըպ, պաչընա տանթէլատան պիր էօրթիւ էօրթմէքլէ մէչղուլ օլտըղը սըրտտա, անսըղըն քէնտիսինի զէվճի մարքիզին գուճաղընտա պուլտը։

Մէրգումըն սըֆաթընտա օ անդ տէյին նիւմաեան օլան ալա-մի քիպը ու ղուրուր քեամիլէն միւնտէֆի օլուպ, պիր լէթաֆէթի մախսուսէ բէյտա օլմըշ, կէօզլէրինաէն չիլարէի աչգ ու սէվտա սաչմագտա, վէ պէմ պէեազ օլան տուտագլարը թիթրէմէքաէ պուլընմըշ ըտը։ Սարաեը տէլի կիպի գուճաղընէն իչինաէ սըգըպ. – Ա՜հ ճիկէրըաբէմ, ա՜հ նազլըմ... գարըճըղըմ. էլհասըլ... էլ հասըլ – տէյէրէք, եիւզէրինի կէօզլէրինի բարչալաեաճագ տէ-ըէճէտ տուրմագսըղըն էօքմէքտ իտի։

Սարա իսկ, ֆէվգէլատ պիր բէրիչանիի ֆիքը իլէ պիր ալա-լըգ վուգունաէն իհթիրազ իթմէքտ օլտըղը հալաթը մէզքիւրէ-յէ, արթըգ պիլա խավֆ ու իհթիրազ քեամիլէն թէնտատէ օլա-րագ նէթիճէսինի ասլա վէ գաթա՚ն տիւչիւնմէմէքտ իտի։

Ֆէրտաը կիւնիւ վագթը զէհէրէ եագըն գաթաը Սէն-Ժան-տը-Լիւզ մէրքէզինաէ թա՚թիլի հարէքէթ իթտի։ Մարքինին արա-պաը, մէրքէզին էօնիւնաէ գօչուլը տուրմագտա ըտը։

Մարքիզ տը Սալլօն իլէ Միսթրըս Պէգ եան եանա, վէ մար-քի տախի զէվճէսինին գարշըսընա օթուրուպ, արապա հէյման եօ-լա րէվան օլտը։ Մարքինին սաատէթ վէ պախթիեարիի հալի մէր-

թէպէի նիհայէյէ վասըլ օլմըշ խոխի, զահիր վէ պահիր իտի։

Ֆրանսա իլէ Սբանեա հուտուտընը թէֆրիգ իտէն պիր թագըմ տաղլարըն էթէյինտէն պատ էլ միւրուր արապա վասի պիր սահ-րաեա վասըլ օլմըշ իտի։ Պիր արալըգ պիր եօլըն քէօչէսինաէ Միսթ-րըս Պէգ գօլըընը արապատան տըշարըեա ուզաթտը, վէ Սարա՝ Օ-գիանօսըն ճէսիմ տաղլարընը կէօրտիւքտէ, հայրէթտէ գալտը։

Պիրազ սօնրա օն պէչինճի ասըրտա պինա վէ ինչա խոխլմիշ օ-լան վասի պիր գօնաղըն, չար քէօչէ գուլէլէրին թէնբէլէրի Հինտիս-թան ըրէնսէսլէրինին գուլլանտըգլարը չէմսիյէ միսիլլու եուվարլագ օլան չամ աղաճլարընըն արգասընտան նիւմաեան օլմազա պաչլա-տը. տէրեաէլէրտէն վէզան իտէ խաֆիֆ պիր ըիւղկեարտան մէզ-քիւր աղաճլար կէլիչի կիւղել սալլանմագտա ըտըլար։ Ընտէն սօն-րա տախի թէմէլլէրինի եօսուն վէ էմնալի եէչիւլլէք խաթիեապ իթ-միշ օլան վէ եիւզիւ ըուխթուպէթտէն գարարմըշ պուլընան աթիգ պիր պինա քեաֆֆէյի միւչթէմիլաթըյլա ըունուսմայը ղուհուր օլտը։ Մարքինին միւթէսաըրըֆ օլտըղը մէզքիւր գօնագ, ճէսամէթ վէ վիւսա՚թ վէ աղամէթի ճիհէթիյլէ էմնալինէ ֆա՚իգ պիր գօնագ օ-լուպ, կէրչի գըշ մէվսիմինտէ, իգամէթէ ղայրը սաիհ ղայէթ սա-քին վէ հալինն պիր մահալ իտի իսէ տէ, մարքիզ տը Սալլօնըն կէլ-տիյի սըրտտա, պահարըն լէթաֆէթի հէր թարաֆա միւնթէզիր օլ-տըղը ճիհէթլէ, էմնալի նատիրէն պուլունուր միւֆէրրահ վէ տիլ-քիւչա պիր մահալ օլմըշ ըտը։

Կէօեա քի մարքիզին գուտուտընը թէպրիք վէ թէսեիա իտէ-ճէքլէրմիշ կիպի չիչէքլէր, նէչրի րէվայիհէ պաչլամըշլար, աղաճլար եէչիւլլէնմիշլէր, գուչլար եուվալարընտան ֆըրլանըպ չըգմըշլար, չայըրլար չիմչինլեր պիր հաեաթը թագէ քէսպ իթմիշլէր, ըէնկեա-ըէնկ պէօճէքլէր սէսլերինի սալը վէրմիշլէր, ըրմագլար գանալլար պիր մէլահէթի մախսուսէ իհրազ իթմիշլէր իտի։

Ձիհէթի տէրեայէ նազար օլընտըղը թագտիրտէ էմնաճը վահ-չիյէնին, քէմալը աղամէթլէ կէրի կէրի չէքիլտիյի վէ պէեազ եէլ-քէնլի պիր թագըմ սէֆաինին ըույը տէրեաէտ պարընմագա պաչլա-տըգլարը կէօրիւլմէքտէ իտի։

Սարա՝ էօմրիւնիւ սէեահաթտէ, օթէլլէրտէ կէչիրմիշ վէ հիչ պիր եէրտէ արամ ու իգամէթ իթմէմիշ օլտըղընտան, նէրէտէ զէվգ ու սէֆա պուլմուշ իսէ հէյման օրաեա ճան աթարագ, էվլ պարգ նէ տէմէք օլտըղընը խաթըրընա պիլէ կէթիրմէմիշ իտիյինտէն, պու

տէֆա ուսուլը մաեէչէթճէ վուգու պուլան թէպէտիւլաթը միւ-
շահէտ իթմէքլէ , քէնաիսինին տախի թագաւիր իտէմէտիյի պիր
հալը հիւզն իչթիմալէ տուչար օլմագտա ըտը ըսա տա , տիկեր թա-
րաֆտան տա քէնտինէ մախսուս պիր իանէ յէ վէ պիր օտաեա սա-
հիպ օլմագտան, բասթ կէլէ չուբաատա պուբաատա եաթմագտան իսէ,
հուղուբ ու բահաթը եէրինտէ իմրարը վագթ իթմէքտէն տէ լէզ-
ղէթեապ օլմադա պաչլամըշ օլտըղը ճիհէթլէ , իչֆթէ իչֆթէ պու
էօմրէ տախի ալըշապիլէճէյինի հիաս իչլէմէքտէ իտի :

Եալընըզ դէվճիյէթլէ մէ՛մուշ իթտիյի սաատէթի թամմէ յէ նաիլ
օլամայըպ , աչգ ու սէվտասընտան տէլի օլուպ երլտրրըմ չարըմըշ
կիպի աեագլարընա գաբանմըշ օլան մարքի տը Սալճն, եինէ պէր
վէճճի սապըգ պիր սիւքունէթ վէ պիրուտէթի հալ քէսպ իթմէ-
յէ եիւղ թուրթմըշ ըտը : Մէրգումըն, քէնաիսինի պէր վէճճի սա-
պըգ սէվիպ սէվմէմէքտէ օլտըղընը Սարա լայըգը վէճճ իւղուէ թագ-
տիր իտէմէմէքտէ իտի :

Պիր կիւն Սարա սահիլի տէրեատէ եիւղմէքտէ իքէն , մէ՛լուֆ
օլտըղը ատէմի իհթիեաթ սէմէրէսի օլարագ սահիլտէն պիրագ զի-
եատէ թէպաիւտ իթմիշ օլտըղընտան , գուվվէթի քէսիլիպ ավտէթ
իտէմէ յէճէք պիր հալէ կէլմիշ օլտըղը սըրատա , ղէվճի մարքի տը
Սալճն , էլպիսէլէրինի պիւէ չըգարմագսըղըն տէնիգէ աթըլարագ ,
քէմալը սիւր՛աթլա ղէվճէսինին եանընա գատար եիւղէրէք եէթի-
չիպ , պիր գաչ տագըգդէ զարֆընտա մէրգումէյի պօղաղընտան ա-
սըլմըշ օլտըղը հալտէ սահիլի սէլամէթէ չըգարմաղա մուվաֆֆագ
օլմըշ ըտը : Ըալանմըշ օլան էլպիսէլէրինի սիլքտիյի սըրատա , եիւ-
զիւնտէ րէնկ գալմամըշ, վէ տիչէրի չաթըր չաթըր չաթըրտաամագ-
տա պուլընմըշ ըտը :

Մ՛իսթրըս Պէգ իսէ , պիր թարաֆտան Սարայը կիյինտիրմէք-
տէ, վէ տիկեր թարաֆտան տա , մարքինին հալինէ մէրհամէթէն ,
իչչիչիպ իչչիմէքտէ օլտըղընը սուալ իթմէքտէ իտի :

Րօլճան՝ ղէվճէսինին եիւզիւնէ պագմագտա օլուպ , կէօղէրինա-
տէն սէյլ կիպի եաչլար ագմագտա ըտը . Սարա իսէ , մէրգումըն
ֆիքրինտէն կէչէնի անըայըպ , թէպէսսիմ իտէրէք . – Էյէր ղարգ
օլայըտըմ նէ՞ եաբաճաղըտըն . – տէտիքտէ , Մարքի . – քէնտի քէն-
տիմի թէղէֆ իտեր իտիմ . – տէյու , ճէվապ վէրտի :

Մ՛իսթրըս Պէգի օ անտէ պիր իսէլաճանը չէտիա իսթիէա կէլէ-
տի : Քէնտիսի ղայէթ ղէքի վէ ժուճէրէքպ պիր գարը օլտըղընտան,

մարքինին պու տէրքճէ չիտատէթլէ սեվմէսինտէն տօլայը ատէթա
գօրգմագտա , վէ մէրգումըն իպրաղ իտէկէլմէքտէ օլտըղը չիտատ-
թի մուհապպէթինէ մուգապիլ Սարանըն կէօսթէրտիյի պիրուտէթ
վէ ֆիթուրսըղըղըն նէթիճէսի վէսիմ օլաճաղընը քէշֆ ու թախմին
իթմէքտէ իտի :

Գըշ կէլտիքտէ մարքի տը Սալճն ղէվճէսինի ալըպ , թէքրար
Բարիսէ կէթիրտի : Մարքինին րէնկի տէնիգ հավասընտան ճիւզիճէ
էսմէրլէնմիշ իտի իսէ տէ , կէօղլէրինտէ էվվէլտէն գիւէատէ պիր
րէճնագը ֆէվգելատէ հուսուսէ կէլմիշ, վէ իպտիվաճընտան սօնրա
պիլէ թապկյէթի սատէտիլանէսի գէրրէ գատար թէպէտիւլ իթ-
մէմիշ իտի : Եագ մէվսիմինտէ սահիլի տէրեատէ կէչիրմիշ օլտըղը
վահատէթ վէ սիւքիւնէթի հալ եէրինէ , ավիգէլէրին րէճնագը , միւ-
սիգալարըն կիւրիւլթիւսիւ , գա՛իմ օլմըշ ըտը :

Թապ՛ընա մուվաֆֆագ օլան ահվալը մէգքիւրէտէն պէր վէճճի
սապըգ լէղղէթեապ վէ հաթթա մէճմուն օլտը : Հիւճիւ ճէմալը վէ
էլպիսէլէրինին գէրաֆէթ վէ աղամէթի հէր քէսին լիսանընտա կէգ-
տիյի միսիլու , նէչ՛էլի սէօղլերի վէ կէլիչի կիւգել աթվարը ճիւմլէնին
գիհնինի հայրան վէ բէչիման իթմէքտէ իտի : Հէր նէրե յէ կիտիլէ-
ճէք օլսա , Սարաեա՝ եա ղէվճիյլէ վէ եախօտ Մ՛իսթրըս Պէգ իլէ
թէսաատիճի իտիլիր իտի . մէրգումէ տա՛մա նէչ՛էլի , տաի՛մա կիւլէր
եիւղիւ իտի :

Սարանըն պու հալինի մարքի տը Սալճնըն բէք տէ թէրվիճ
իթմէտիյի տէրքեար իտի իսէ տէ, ղէվճինէ էճնիյէթի քեամիլէսի օլ-
տըղընտան , ասլա վէ գաթ՛ան նէ աուարը նէտատէթ վէ նէ տէ ա-
լտիմի հետատէթ իպրաղ իթմէքտէ իտի :

Փէնտի քէնտինէ . – Եագ մէվսիմինտէքի րահաթըմըն, միճաղա-
թընը էլպէթ գըշըն պիրագ չէքմէլիյիմ . – տէ յէրէք , էճնիյէթի գալպ
իլէ մէրգումը քէնտի հալինէ պըրագմագտա , վէ քէնտիսի տէ կէչմիշ
ղէմանտա իթմիշ օլտըղը հարէքեաթը մէճնուենանէյի կէօղիւնիւն էօ-
նիւնէ կէթիրէրէք, պիչա իթիրաղ ղէվճէսիյլէ հէր եէրէ կիթմէքտէ,
վէ մէրգումէնին ղէրաֆէթ վէ աղամէթի ճիհէթիյլէ էմանալինէ թէ-
ֆէվվիւղ իթտիյինի կէօրտիւքճէ, քէսեի սէմահէթ վէ սէհավէթինի
թէմամըյլա ղէվճէսինէ արզ ու թագտիմ իթմէ յէ թէրէտտիւա
իթմէմէքտէ իտի :

Կիւնիւն պիրինտէ մարքի, ղէվճէսինէ պիր մահֆագա կէթիրիպ .
– Պունը պու ագչամ թագապկիլիրսին . – տէտիքտէ , Սարա մահ-

ֆաղայը աչմաղլե պէրապեր պիր սեռապը հայրէթի սալը վէրսի։ Մահֆաղանըն իչինտէքի բէնպէ լինճու իլէ պրըլանթըտան եաբըլմըշ պիր կէրտանլըգ իտի քի, թէսարրուֆը ղայէթ միւչքիլ պիր միւճէվհէր ատտ օլընապիլիրտի։

Մարքի. – Պու ագչամ տիւչէս Գապարնէնին պալօսընա թէն ըէնկինտէքի էլպիսէնի կիյինէճէք տէյի՛լմիսին. պու կէրտանլըգ օ էլպիսէյէ բէք միւնասիպ տիւչեր։

Սարա. – Նէ՛ կիւղել կէրտանլըգ, Քէթթի. նէ՛ կիւղել տէյէբէք, տէլի կիպի սըչըրամաղա վէ չօճուգ կիպի օյնամաղա պաչլաթը։

Մխթրըս Պէգ Քէթթի իսէ, մարքի տը Սալօնըն պիր չէյէ պէքլէյօր կիպի աեագտա տուրտըղընը կէօրտիւքտէ, ֆիքըրինտէն կէչէնի անլայըպ, մարքիզ պիր իչարէթի գալտըրըր. մարքիզ իսէ Քէթթինին մագսատը նէ օլտըղընը ֆէհմ իտէրէք, հէման զէվճինին պօյնընա սարըլըպ վէ տուտագլարընը մերգումընն տուտագլարընա թագրիպ իտիպ, պէեանը թէչէքքիւրէ միւսարաաթ իչլէտի։

Մարքինին վէլէհ վէ հայրէթինտէն պէնդի քեամիլէն ուչուպ, մերգումէյի սինէսի իսթիւնտէ պիր միւտաէթճիք թուրթուպ տուրտըգտան սօնրա. – Ա՛հ, նէ գաատար պախթիեարըմընըմ, – տէյուպ, տէհչէթլու խէլէճանա կիրիֆթար օլտըղը սըրտատա, Սարաեա պիլէ ըղթըրապընը պէլլի ելթմէք իսթէմէյինտէն, ատէթա միւճրիմ կիպի տըշարըեա ֆըրլատը։

Մխթրըս Պէգ. – Պու կէրտանլըգ էն ազը իքի եիւզ պին ֆըրանգ տէյէր. – տէտիքտէ, Սարա հէման կիյինմիչ օլտըղը կէճէ էլպիսէյինի տէ չըդարըպ, կէօզլէրի բարըլ բարըլ բարըլտաեարագ վէ պրունընընն գանատալարը Թիթրէյէրէք կէրտանլըգը պօղազընա թագտը։ Պատէհու օսմուզլարընը սիլքիպ. – կիւղել տիր ամմա նէ՞մէ լազըմ...

Պէգ. – Զէվճինէ թէչէքքիւր իթմէք իգթիզա իտեր իքէն. ֆիւթուրսըղճա տուրտըղընտան ֆիքրինի անլամըշ ըտըմ։

Սարա. – Մէճմուն օլտըղըմը կէօրմէտի մի. թէչէքքիւր իթմէյէ նէ՞ հաճէթ վար ըտը. – տէտի։

Քէթթի եինէ տուչարը խէլէճան օլմադա պաչլայըպ, Սարանընն եիւզինէ պադմադտա ըտը։ Վէ քենտի քենտինէ տէմէքտէ իտի քի. – Ալլահ վէրէ տէ պու գաատար օիւր՛ամէլէ դօշուլմադտա օլան

պու ճէսիմ արապանըն թէքէրլէքլէրինէ կիւնիւն պիրինտէ պիր թաչ իլիշմէսին։

Իրթէսի եաղընն Սարա, Հասբարրէնա գօնաղընտա պիր գըզ թէվլիտ իթմէքլէ, Մխթրըս Պէգին թէլաշ վէ ըղթըրապը քէսպի սիւքութնէթի իթտիյի միսիլլու, մարքի Բօլլան տախի էօլէճէք տերէճէտէ մէճմուն վէ մէսրուր օլտը. Սարանըն, Անժէլ թէմմիյէ իլէտիքլէրի գըղընը, ճիտտի պիր մուհապպէթլէ սեվտիյինի, վէ կէճէ կիւնտիւզ ճիկերբարէսինին եանընտան այրըլմաըղընը կէօրտիւքտէ, մերգումէնին ախլագընը թէպէտտիւլ իտէճէյինի մե՛մուլ վէ նիհայէթի տուրմագօըղընն սաչմադ արղուսընտա օլան չու քելէպէյինն էնճամքեար պիր չիչէյէ գօնուպ արամ իտէճէյինի իւմիտ իթմէքտէ իտի։

Անժէլին վէլատէթինտէն սօնրա, մարքի իլէ զէվճէսի պէյնինտէ, հէր խուսուստա իթթիֆագ վէ իթթիհատը թամ հուսուլէ կէլմիչ, վէ պունտան տօլայը մարքի տերէճէյի նիհայէտե ըղհարը մէճմունիյէթի իթմէքտէ վէ հասէտքեարանէ սեվմէքտէ օլտըղը զէվճէսի, կէրէք չախսընը վէ կէրէք վագ՛ընը մահզա գըզընտա հասր իթմիչ օլմասը հասէպիյլէ, պա՛տէղին քիմսէնին մերգումէյի էլինտէն ալամեեաճաղընտա, վէ եալընըզ քենտիսինէ ֆէտտայը ճան ու թէն իտէճէյինէ էմին օլմադտա ըտը։

Անճագ, ամերիգալը Սարա Բաթսըն, միւտաէթի էօմիւրնտե հիչ պիր տալտա տուրմամըշ վէ տաի՛մա սերսերի կիպի չուրայը պուրայը տօլաչմըշ օլտըղը միսիլլու, մէկեր պու տէֆթաքի հիսսինտե տախի սեպաթ իթմէյէճէքմիչ։

Սօն պահարտա, տէնիզլին ադղըն տալղալարը ճէհէննէմ բէրիլերի միսիլլու պիր վահյիյէթլէ սեվահիլէ հիւճումի իթմէյէ պաչլատըգտա, պիր թարաֆտան մէվնիմին իհզար իտէկէլմէքտէ օլտըղը ահվալի հիւզն իչթիմալէ, վէ տիկեր թարաֆտան գըզընընն տիչ չըգարմադ հասէպիյլէ սալը վերմէքտէ օլտըղը սեպլերէ թէհամմիւլ կիւզար օլամեեարագ մարքիզին պիեատէսիյլէ ճանը սըգըլմադա պաչլատը։ Բարիստե սալօնլար աչըլմադա վէ հէր քես Սարայը արամադա պաչլամըշ օլտըղընտան, օրաեա կիթմէք արզուսընը պէեան իչլէտի։

Մարքի տը Սալլօն, էճտատընըն տօղմըշ պէօյիւմիւշ վէ էօլմիւշ օլտըգլարը վէ դըղընըն տիւնեաեա կէլմիչ օլտըղը, Հասբարրէնա օճաղընա էլէմի գալպ իչէ, վէ ֆագաթ եիւզէն հիչ պիր չէյ

պէլլի իմմէքսիղին վէտա իմաիքտէն սօնրա , մուֆարագաթա մէճ-
պուր օլը ։

Խարիճիյէ նէզարէթի թարաֆընտան թէրթիպ իսիվիշ օլան պիր պալօտա , Սարա եօգարտան աշագը էլմաս իչինտէ բարըլ բա-
ըլ բարլաեարագ , պիր թագըմ տէլիգանլըլար իլէ լաթիֆէ իմ-
մէքտէ , վէ պիր չօգ մա՛նասըզ ճիլվէլէր իլէ ճիւմլէսինի էսիր իմ-
մէքտէ , վէ կիւլտիւքճէ մէյտանա չըգան ինճու կիպի տիշլերի ,
վէ գար կիպի պէեազ օմուղլարը հէր քէսի հայրէթտէ պըրագմագ-
տա ըտը ։ Զէվճի իսէ , պիրտաղ եօթէտէ Սարանըն գալգմըշ օլտըղը
տանտալիյէյէ օթուրմըշ , կէօղիւնիւ եիւղիւնտէն այըրմամագտա ,
աեսինի ալտըդճա թիթիրէմէքտէ , նէչէ՛ի սատէտիլանէսինէ հայրան
օլմագտա , վէ էշքեալը վիճուտինէ պագտըգճա մէրգումէյի արղու-
լէմէքտէ իտի ։

Նահէհան կելէն վիսագիրլերի խապէը վէրմէքտէ օլան գաբու-
ճը կելիպ ,

— Բրէնս ժօրժ Իղէվարտի . – տէյու խապէր վէրտի ։

Մ՛արքի՝ պու սըրատա Սարանըն սըֆաթընտա վուգուտա կելէն
ղարիպ պիր թէպէտտիւլիւ միւշահէտէ իյլէտի ։

Սարա իսէ անսըղըն թամիիլի քէլամ իմտի . սէօյլէնէն սէօղ-
լերի իչիմէմէյէ պաշլատը . բրէնկի քեամիլէն սօլտը . վէ մէրմէր
սանէմ միսալի նուխթգա մէճալի գալմայըպ , պուլընտըղը եէրտէ
մըխալանտը գալտը . գաբուեա տիքմիշ օլտըղը նազար , ատէթա պիր
մէճնունէ նազարընա միւշապիհ իտի ։ Զէվճի Բօլան չիտտէթլի պիր
գալպ չարբընտըսըյա , պէվճէսինին նազարընը թէադըպ իմմէքտէ
իտի ։

Բրէնս ժօրժ Իղէվարտի կիւլէրէք մարքիզ տը Սալօնա տօղ-
րու կելմէքտէ իտի իսէ տէ , Մ. տը Սալօնըն սըֆաթընտա նիւմաեան
օլան ալտիմի խելէճան օ աէրէճէ աէհչէթլի վէ չիտտէթլի իտի քի ,
բրէնս գըղգանճ պիր պէվճ մուվաճէհէսինտէ պուլընտաճաղընը հէման
ֆարդ խաէրէք կէրի աէօնիւպ , ճէմիյէթին իչինտէ պա՛իպ վէ նա-
պէտիտ օլտը ։

Պիր միւտտէթ սօնրա մարքիզի եալընըղ պուվարագ եանընա
եագլաշըպ . – Պէնի թանը՞մատընըղ մը . եօղսա մը Մ՛իսս Բաթսընըն
տօսթլարը մարքիզ տը Սալօն իւէ տօսթ օլա՛մայօրլար մը ։

Մ՛արքիզ տը Սալօն , մէրգումըն սուրէթի իֆտաէսինտէ պի-
րաղ թէքլիֆսիզլիք կէօրէրէք ճանը սըգըլըպ , վէ քէմալը ազա-

մէթլէ պաշընը եօգարը գալտըրըպ , պիրա ֆիւթուր վէ թէլլաշ . –
Եանըլըյօրսընըզ , բրէնս . հէր հանկը զէման օլուր իսէ օլսուն թա-
նըմըշ օլտըղըմ տօսթլարըմը ասլա ունութմամ , լաքին գուլաղըմ-
տան աշաղըեա պիր չօգ լաթիֆ սէօզլէր ֆըսըլտատըգտան սօնրա ,
պիր տահա պէնի կէօրմէքլիյի արզուլէմէմիշ վէ ահվալիմտէն խա-
պէրտար օլմագլըղը իսթէմէմիշ օլան պիր քիմսէյէ տօսթ նազարը յո-
լա պագմագ ճա՛իզ մի տիր տէյի՛լ մի տիր , պուրասընը պիլմէմ .
սէեահէթինիզտէն մէճնուն օլտընը՞զ մը բրէնս ։

Ժօրժ Իղէվարտի թէբէսինտէն թըրնաղընա գատար թիթրէ-
մէյէ պաշլատը ։ Սարայը կէօրմէյէլիտէն պէրու մէրգումէնին հիւս-
նիւ լէթաֆէթի գաթէնտէրգաթ թէզաեիւտ իմմիշ իտի ։ Մ. տը
Սալօնըն իտիսալ իմմէքտէ օլտըղը ճէմիյէթլէրտէ , մէրգումէ ահ-
վալը տագըգասըլյա լայըգը վէճհ իւզրէ միւմթէզիճ օլարագ պիր
րէճիսագը ճէտիտ քէսպ իմմիշ օլտըղընտան , բրէնս Իղէվարտի կէ-
րէք մէրգումէնին ահվալ ու ահվարընա վէ կէրէք գըեաֆէթինին
զէրաֆէթ վէ ազամէթինէ , վէ խուսուսըյա միւճէվհէրաթընըն
քէսրէթինէ հայրան օլտը գալտը . բրէնկի պէմ պէեազ օղուպ տու-
տագլարը թիթրէմէկէ պաշլատը ըտա տա , կէօզլէրինտէ ֆէվգէլա-
տէ պիր րէճիսագ հուսուսլէ կելէրէք ։

— Ա՛ֆվ իսինիզ , մարքիզ , աֆվ իսինիզ , գապահաթ իմտիմ ,
տիվանէլիք իմտիմ . լաքին նէ տէրէճէ նատիմ վէ բէչիման օլտը-
ղըմը պիր քէրրէ թէսավվուր իսէպիլմէսինիզ . – տէյէրէք , ալլամադա
եիւզ թուխթմըշ իքէն , հէման կէօզլէրինի գաբամադա մէճպուր օլ-
տը . վէ պատէհու . – լաքին հէր քէս պիղէ պագայօր . – տէյէրէք ,
վէ ճէվապ վէրմէյէ վադըթ պըրագմայարագ ; մէրգումէյի գօլըն-
տան թուխթուպ , սալօնլարըն օրխեսընա կէօթիւրտիւ ։ Մ՛արքիզին
գալպի չաթլաեաճագ տէրէճէտէ չիտտէթլէ չարբմագտա ըտը ։

Պու տէլիգանլը սամսար միսալի չէվիք օլմագլա պէրապէր , ճէպ-
պարանէ տէնիլէճէք մէրթէպէտէ միւտահին , լիսանը ղայէթ ֆա-
սիհ վէ նազիք , վէ Բօլան տը Սալօնըն թապիյէթինին թապան թա-
պանա ղըտտը օլան պիր թապիյէթէ մալիք , կէօեա խօտապին վէ ա-
մալ ու հավվասընը իքմալէ ղայրը միւգթէտիր պիր քիմսէ իտի ։
Իղթէ Սարանըն միւտտէթի էօմրիւնտէ աէվմիշ վէ հաթթա տիվանէ
կիպի աէվմիշ օլտըղը պիր քիմսէ վար իսէ , օ տա պու բրէնս ժօրժ
Իղէվարտի տէնիլէն տէլիգանլը օլմըշ ըտը ։ Նիչէ սէնելէր քէմալը
սատտէթ վէ ըֆֆէթ ու խութիգամէթլէ եաշամըշ օլտըղը հալտէ ,

վէ հաթթա զէվճինի սէվմէք մումքին օլմայըպ տա , կէօնլիւնիւ թէ-
մամըյըա գըզը Անժէյէ պաղլամըշ պուլընտըզը պիր զէմանտէ ,
Սարա , թէքըրար մէրգումա թէսսաթիւֆ իթթիքտէ , բրէնսի ուն-
մըշ օլտըզը չէօյլէ տուրսուն , մէրգում քէնտիսինի խաթէմէմիշ օլ-
տըզը հալտէ պիլէ եինէ ոնը սէվմէքտէ , հէմտէ հեր չէյի ունու-
տաճագ տէրճճէտէ սէվմէքտէ օլտըզընը հիսս խլէտի : Բրէնս զա-
հիրէն պիր խէլէճանը ազիմ իչինտէ իտի . լաքին պաթընէն , մէր-
գումէնին լէթաֆէթինէ հայրան օլմազլա պէրապէր , մէրգումէյէ
մալիք օլմագ ֆիքրինէ զահիպ օլմագտա ըտը : Սարա իսէ , սէպաթ
վէ մէթանէթտէն ինհիրաֆ իմմէմէք ազմինտէ իտի իսէ տէ , պիր
չօգ խաթըրէլէրտէն , վէ թէլազ վէ գօրգու վէ վէսվէսէտէն պա-
չընտա ադըլտան էսէր գալմայըպ , վուգուի մէչհուզ օլան միւպա-
րէզէյէ մուգավէմէթ վէ խուսուսըյըա զալէպէ իտիպ իտէմէյէճէ-
յինի տիւչինիւպ տուրմագտա ըտը :

Պէրապէրճէ տօլաչա տօլաչա , թէսսաթիւֆչէն , սարմաչըգ եաբ-
րագլարըյըա մուհաթ , վէ իւսթիւ գըրմըզը պիր բէրտէի մախսուսէ
իլէ մէսթուր օլան թէրազանըն պիր քէօչէսինէ վասըլ օլտըլար :
Էմմէքտէ օլան սէրին պիր բուզկեար , Սարանըն եանըպ թուխթուշ-
մագտա օլան չըպլագ օմուզլարընը օխշայըպ կէչմէքտէ իտի , Բէր-
տէնին բէնկինտէն մարքիզին սօլմըշ եիւզիւնէ աքսէնտագ օլան չէօ-
լէլէր , լէթաֆէթի ճէմալինի պին գաթ տահա թէզէիւտ իթթիքտէ
իտիլէր :

Բրէնս ժօրժ՝ մարքիզին էլինտէն թուխթուպ . – Կէօրիւշմէյէլի
խայըր ղէման օլտը : Ա.ինը պու ադշամ կիպի պիր կէճէ Վիէննատա .
պուլըշմըշ ըտըզ · պու գատար կիւզել , պու գատար տիլպէր տէ-
յիլ իտինիզ : Ո զալըմ վէ տէհղէթլի ղայպուպէթիմ , սիզի նէ տէ-
րէճէ սէվէյիմի հէնուզ պանա թագսիր իթթիրմէմիշ իտի : Մա
մաֆիհի օ անէ տէյին հիւրը վէ սէրպէսթի օլարագ եաշամըշ օլտը-
ղըմ հալտէ , օ սըրատաքի գալպիմին չարբընտըսընտան , պիր էյի-
ճէ թանըմատըղըմ պիր մախլուգըն լէթաֆէթէ վէ աշգ ու մուհապ-
պէթինէ էսիր օլաճաղըմը հիսս իթթիքտէ իտիմ : Ո զէման գօրգ-
տըմ . տուչար օլտըղըմ զաաֆը ֆիքրէ մուգավէմէթ իթթիքյէ ղայ-
րէթ իթթիմ , վէ ղայրէթիստէն միւսթէֆիտ օլմագ խիւլեասըյըա ,
պըրագտըմ գաչտըմ : Լաքին պունճա մէսաի վէ ղայրէթիմ հէր
վահի իմիշ : Պէն գաչտըգճա , սէնին օ լաթիֆ սըֆաթընը պէնի թէ-
ագըպ , վէ չիտտէթի աշգ ու մուհապպէթիմի թէզէիւտ իթթիքտէ

իտի . Թէքըրար վիէննաեա ավտէթ իթթիմ ամմա , սիզի պուլամա-
տըմ : Հէր թարաֆը տօլաչտըմ արատըմ , Նիհայէթ պուլտըմ ամ-
մա , պաշգասընընը էլինէ տիւշմիւշ իտին : Նիչէ տէֆալար քէնտի
քէնտիմի Թէլէֆ իթմէք իսթէտիմ իսէ տէ , պիր տահա սէնի կէօր-
մէք արզուսը , տա'իմա գօլըմը Թուխթուպ պըրագմամագտա ըտը :
Նիչէ տէֆալար , սէյրկեահլարտա կէօրիւպ , պուԹբէրէսթլէրին
իթթիքլէրի կիպի աթլարընընը աեագլարընա գաբանմադա գալգըշ-
տըմ : Լաքին պու կիւն արԹըգ Թէհամմիւլ իտէմէյիպ , պուրաեա
կէլմէյէ մէճպուր օլտըմ : Պէօճէյին բարլագ պիր ըշըղա մէյլ իթ-
մէսի միսիլլու , պէնտէ սանա մա'իլ օլարագ , պիր այտան պէրու
էթրաֆընտա սէրսէրի տօլաչըպ տուրմագտա ըտըմ : Զօգ զահմէթ ,
չօգ էզիյէթ չէքտիմ , չօգ ուղրաչտըմ , հուզուր ու րահաթընը սէք-
Թեար իթթիմէքտէն իհԹիրազ իթթիմ , գօրգտըմ . ֆագաթ էնճամ
քեար Թագաթ վէ գուվվէթտէն պիւսպիւթիւն սագըթ գալտըմ ,
գապահաթըմը աֆվ իտէճէ՞ք մի սին – տէտի :

Ա՛ֆվ մը իթմէք . հէյհաթ . . . մէրգումըն իֆտատաթը աչըգա-
նէսի էսնասընտա , Ֆէթհինին – էօլմիւշ կիթթիւշ տիր – տէտիյի
խաթըրընտա կէլմէքտէ , վէ ճիյէրինի չայըր չայըր գավուրմագտա ը-
տը : Ֆէթհինին նէ սէպէպէ եալան սէօյլէմիշ օլտըզընը տիւշիւ-
նիւպ տուրուր ըտը : Պիր արալըգ տա նիքեահընտան պիր գաչ կիւն
ադտէմ քէնտի միւթալաաթը մախսուսէսի խաթըրընա կէլմէքտէ
իտի , պուտա – մատամ քի ժօրժ էզէվարտիյի պիր տահա կէօրմէք
գապիլ տէյիլ տիր , չու հալտէ էօմրիւմտէ քիմսէյի սէվմէյէճէ-
յիմ . – սէօզիւնտէն իպարէթ իտի :

Հալ պու քի , միւ'մինզէ գապիլինտէն օլարագ , նապէտիտա օլ-
մըշ տէյու պէլլէմիշ օլտըզը բէրի՝ թէքըրար բուննումայը զուհուր
օլմըշ ըտը :

Սարա՝ վագթըն կէչտիյինի տույմագսըզըն սապահ օլտը :

Րագսլարա խըթամ վէրիլտիյի սըրատա՝ Բրէնս . – Եինէ կէօ-
րիւչէճճ քմիյիզ . էվինիզէ կէլմէյէ միսաատէ իտէճճ քմիսինիզ :

Սարա . – Էվէ կէլմէք օլտաղ . զէվճիմին խանէսինտէ սիզի գա-
պուլ իտէպիլմէք միմքին տէյիլ :

Բրէնս . – Պանա էմնիյէթինիզ եօգ մը տըր . . . լաքին , էվէ
կէլմէմէքտէն նէ չըգար . սիզին հեր պիր արզունուզ պէնիմ ինտիմ-
տէ պիրէր էմր գապիլինտէն տիր . հեր նէրէյէ խսթէր խսէնիզ օ-
րայա կէլէրիմ – տէյիպ , պիրի պիրըէրինտէն այրըլաճագըզըր սըրա-

տա , մարքի ար Սալլօն զէվճէախինին նէզտինէ կէլտի : Սարա՝ զէվճինին կէլտիյինի կէօրտիւքտէ հէմտան բրէնատէն այրըլըպ , քէմալը հիճապ վէ հիտտէթլէ մարքինին գօլընա կիրտի վէ տըշարընա չըգտըլար :

Արապատա՝ Մարքի . – կէօրիւշտիւրւն էճինէպի քիմ իտի , մարքիզ :

Սարանըն հըրս ու հիտտէթի թէչէտտիւտ իտէրէք , գըսըգ պիր սէս իլէ . – Բրէնս ժօրժ Էդվարտի :

— Բրէնտի չօգտա՞ն պէրի մի թանըրսընըզ :

— Ալթը սէննէ գատար վար . բրէնտէ Վիէննատա թէսատիւճ իթմիշ իտիմ :

— Հա՛ . – տէյտւպ , Մարքի արապանըն իչինտէ եատըլանտը :

Մարքի իլէ զէվճէախինին էօմրլէրի տէյիշտի . զահիրէն այնը էօմր կիպի իտի իսէտէ , պաթընէն պիւսպիւթիւն տէյիշմիշ իտի : Մարքի , հէր նէրէյէ կիտէճէք օլսա , զէվճէախինին եանը պաշընատա այնը չատար կէօրմէքտէ օլտըղը ճիհէթլէ , գալպէն զիհատտէսխլէ տիլխուն օլմագտա , վէ հաթթա զէվճէախինին մէրգումէ կէօսթէրտիյի մէյտի վէ հէր նէրէտէ պուլընսա ատէթա մէրգումը արատըղընը վիւշահէտտէ իթտիքճէ , ըղթըրսպը՝ քէսպի չիտտէթ իթմէքտէ օլտըղընատան , զէվճէախինի գըզգանմադա վէ պինատէն ալէյհ պարիտանէ հարէքէթի իպրաղըյտա պէրապէր քէք տէ պէյտի իթմէմէք իւզրէ միւմքինի մէրթէպէ աղ լագըրտը իթմէյէ վէ էվտէն սըգ սըգ չըգըպ կիտիպ , քէօպէ վէ եարըչտարա վէ թէսաթրօեա տէվամ իթմէյէ պաշտամըշ ըտը :

Զէվճէախի Սարա իսէ , գապահաթը վէ պինատէն ալէյհ թէքտիրէ միւսթահագգ օլտըղընը քէնտիսի տախի պիտտիյի հալտէ , զէվճինին չիտտէթի մուհապպէթինի ինքեար , վէ թէհամմիւլ օլունմադ պիր թապիյէթէ մալիք օլտըղընը իֆթիրա գապտընատէն օլարադ պէէտան իլէ , գապահաթըն ճիւմլէսինի պիչարէ զէվճինէ եիւքսէթիրմէյէ գալգըշմադտա պէրապէր , հըրս ու հիտտէթ կէօսթէրմէքտէ վէ հաթթա սէսինի պիտէ իչիթմէք կէօյնիւ իսթէմէյինի սէօյտէմէքտէ իտի :

Միսթրըս Պէգ , բրէնս ժօրժըն Բարիստէ պուլընտըղընը պիլմէտիյի միսիւրս , պիրտէն պիրէ վուդուա կէլմէքտէ օլան թէպսիլաթը ֆէվգէլատէնին տէ սէպէպինի անլաեատատըղընատան , վէ ֆագթ Սարանըն կիւնտէն կիւնէ թէպտիյի հալ վէ թաւըր իթմէքտէ

օլտըղընը կէօրտիւյիւնատէն , կիւնիւն պիրինտէ մէրգումէյէ . – Նէ՞ օլույօրսըն , նէ՞ն վար . – տէյտւ սուալ իթտի :

Սարա . – Նէ՞ օլաճագ . Մ. Սալլօն կիւնտէն կիւնէ իմթիզաճ իտիկէմէյէճէք պիր հալ քէսպ իտէյօր : Լագըրտը իթմէյօր . եալընըզ պաշընա օտասընատա օթուրույօր . վէ եախօտ եվտէն չըգըպ կիտէյօր , վէ մահզա աթվար ու հարաքեաթընը թէճէսսիւս իթմէք գատտըյըա պալօյտարա կէօթիւրիւյօր :

— Թէճէսսիւս իթմէք իչին օլտըղընը նէ՞րէտէն խաթընընա կէթիրտին . մարքի օրատարա թէնէզզիւլ իտէն զէվաթտան տէյիլ տիր : Վէյլէվ իթտէ պիլէ , պուննատան սանա նէ՞ զարար օլապիլիր :

— Զարար օլմա՞զ տէյտւ մի գըեատս իտէյօրսըն : Հայսիյէթիմ գալմայօր . հայսիյէթի տէ պիր թարաֆտա պըրագալըմ , պու ատամ պէնիմ ճանըմը սըգայօր , պէնիմ կէօյնիւմիւ գըրըյօր , պէնատէն նէֆրէթ իտէյօր . . .

Պէգ՝ մէրգումէնին գօլտարընատան թուրթուպ , կէօզլէրինին թա իչինէ գատար պագտըգտան սոնրա , ըղթըրապ տէրճէսինի պուլմըշ օլան պիր թէլտաշը ադիմ իլէ . – Աճապա պու կիւնլէրտէ , հիչ գալպին չարըտը՞ մը :

Մարքիզ , Պէգին էլինատէն սըյրըլըպ , վէ սըրրընը աչմագտըղը թէրվիճ իթմէյիպ . – Գալպի՞մ մի չարըմադ . Ալլահ էսիրկէսին . պէնճէ՝ էրքէքլէրին ճիւմլէսի պիրի պիրինէ պէնզէր . հէր պիրինատէն այնը տէրճէտտէ թէնէֆֆիւր վէ իքրահ իտէյօրըմ տէսէմ ճա՛իզ տիր . – տէյիպ , օտատան տըշարըեա ֆըրըտտը :

Պէգ՝ քէնտի քէնտինէ . – Պու էվին պաշընատա պիր ֆէլաքէթ տօլաշըյօր ամմա , Ալլահ սօնընը խայր իթսին . – տէյտւպ , ադլամադա պաշլատը : Պատէհու տիվարտա ասըլը օլան վէ հէր նէ գատար պօզուլմըշ իտի իսէ տէ , եինէ եիրմի ալթը եիրմի եէտի եատար չընատան զիհատտէ օլմատըղը էշքեալինատէն անլաշըլան պիր գատըն բէսմինէ միւթէվէճճիհէն . – աճապա վէզիֆէմին իճրասը խուսուսընտա պիր խաթա մը իթտիմ : Աճապա պանա թէվտի վէ թէսլիմ իթմիշ օլտըղըն գըզճըղադընը սատատէթի հալինի թէէմին իթմէյէ մուվաֆֆադ օլամատը՞մ մը . – տէտի :

Պիր գաչ կիւն սոնրա , մարքիզ տը Սալլօն , զէվճէախյէ պէրապէր կիթմիշ օլտըղը պիր պալօտա , ադշամանն սապահա գատար մահզա բրէնս ժօրժ էդվարտի իլէ բագս իթմիշ օլմասընա մէօյնի , ավտէթլէրինատէ , զէվճի Սարանըն էլինատէն թուրթուպ .

— Սանա պիր չէյ սօրաճաղըմ ամմա, հիտտէթ իթմէյէճէքսին։

— Իչինէ կէօրէ։

— Պու ճէվապընտան սօրմաղա բէք տէ ճէսարէթ իտէմէյէճէյիմ։

— Սօր տա պագալըմ։

— Նէ՞չին Մ. էղէվարտի քէնտիսինի պանա բրէզանթէ իթտիրմէտի։

— Բրէնս էղէվարտի հիչ պիր եէրէ կիթմէզ քի, հաթթա սանա քէնտիսինի բրէզանթէ իթտիրմէք իւզրէ էվէ կէլսին։

— Բէք ալէա, վէ լաքին պիր գատընա պու տէրէճէ հիւսնիւ թէվէճճիւհ կէօսթէրսէն պիր քիմսէ, օ գատընըն զէվճիյլէ տէ իւզճէթ բէյտա իթմէսի տահա զիեատէ միւնասիպ օլմա՞զ մը։

— Ա՛ճապա գըզգանը՞յօրմըսըն։

— Խայըր, Ալլահ էօյլէ տէհչէթլի պիր հալի պանա նասիպ իթմէսին։ Հէր հանկը կիւն քի սէնի գըզգանաճագ օլուր իսէմ, օ կիւնտէն իթիպարէն սէնի սեվմէյօրում տէմէք օլուր. էմնիյէթի օլմաըգճա, րահաթլէթ վէ րհայէթ տէ օլամազ. րհայէթի թամնէմ օլմատըգճա սէնի սեվէմէմ։

Մարքինին սէսի օ գատար թէպէտտիւլ իթմիշ իտի. օ տէրճէճէ մէթին վէ լաթիճ իտի քի, իճատէսինին գաթ'ի օլմասընա րաղմէն Սարանըն գալպի պիլա իխթիեար եումուշաեարագ եավրըճըղընը խաթըրընա կէթիրիպ վէ մարքինին էլինի թուրթուպ. — Ոէն նամուսլը պիր ատամըն, Րօլլան. սէն մէ՛սուտ վէ պախթիեար օլմաղա շայէսթէճ պիր զաթ սըն. — տէմի։

Ճէրտասը կիւնիւ սապահ էրքէն Սարա՝ զէվճինին նէզտինէ պիլ ազիմէ, իճրաթ խէլէճանտան հասըլ օլան պիր հիտտէթլէ. — Բէյճիզ իմ. Բարիս հավասը պանա տօգունմաղա պաշլատը. զաթէն գըշ մէվսիմի տէ խըթամ պուլույօր. Հասբարրէնսէ գըզըմըզըն եանընա կիտէլի՞մ մի, խաթէ՞ր միսին։

Րուզկեարըն աշընտա սալլանան գամըշ միսալի, մարքի սալանա սալլանա աեաղա գալգըպ. — Նէ՞ զէման կիթմէք խաթէրսին։

Սարա՝ սաչլարընըն ջէօլէրինէ գատար գըպ գըրմըզը քէսիլէրէք. — Պու ագշամ. — տէմի։

9

Մարքի տը Սալլըն իչէ զէվճէպի, Հասբարրէնսէ չէքիլտիքտէն սօնրա, պիր գաչ այլար քէմալը րիճահ ու րահաթ իչէ իմրարը վագըթ իչէէիչէր։ Անժէլ իքի եաչընա վասըլ օլմըշ ըտը։ Անճագ Սարա թէնհալըգտան սօլա իսօչնուա օլմատըդը ճիհէթլէ, գըզընընն լէթաճէթ վէ թէբրավէթինէ հասրը տըգգաթ իթմէյէքտէ իտի։ Մարքի իչէ էվլէնէրէք իթմիշ օլտըդը ֆէտաքեարլըգտան տօլայը, բէչիման օլմըշ ըտը։ Կէնճլիք չաղընտա հիսս իթմիշ օլտըդը աչգ ու սեվտա, պէ թէքրար գալպինի իսթիչա իչէտի։ Պու տէֆա տա բըրէնս ժօրժըն սըճաթը նազիքէ վէ լաթիֆէսի պիր ան կէօզիւնիւն էօնիւնտէն այրըլմատըդը միսիլլու, աչգ ու սեվտա սա՛իգասը յլա մէրգումըն սէօյլէմիչ օլտըդը սէօզլէր միւթէմատիյէն գուլաղընա աքս էնտաղ օլմագտա ըտը։ Շու հալտէ արթըգ մարքինին չիտտէթի մուհապպէթի Սարա իչին գաբալը պիր մէքթուպ հիւքմիւնէ կիրմիշ իտի.

Քէնտիսինի սամիմէն սեվմէքտէ օլան պիր զէվճէյէ թէսատիճ իթմիշ օլտայըտը, մարքի Րօլլան տը Սալլօն, գալպինտէ աչըպ թաչմազտա օլան մուհապպէթի ղայրը մահտուտէսինի պէյքի աչըգ աչըղա արդ ու պէեան իտէր իտի. լաքին, քէնտիսինի նէ տէրճէ սեվտիյինի Սարանըն անլաեամատըդընա նազարը թէէսսիճլէ պագմազտա օլտըդը միսիլլու, պէյքի տէրէճէյի մէյլ վէ սեվտասընը ըզհար իտէճէք օլսա, մէրգումէնին իսթիհզաեա գալգըշաճաղընը չիւպհէ իթմէքտէ օլտըդընտան, պու չիւպհէ վէ վէսվեսէսի, միւպհէմ օլտըդը հալտէ տախի, մէյլ վէ խահիչինի վէ ալագայը տէյունինի իխլալ վէ սէքթէտար իթմէքտէ վէ գալպինի պուդ կիպի տօնտուրմագտա ըտը։

Սարա իսէ, զէվճինի մէրմէրտէն զիեատէ սօղուգ պիր գաեա բարչասընա պէնզէթտիրէրէք, մէրգումըն գայտասըղըգ վէ ֆիւթուրսըզլըգ վէ էճնիյէթսիղլիք զըրհլարըլյլա մուհաֆազա իթմէքտէ օլտըդը գալպինին, խէլէճանըն էսէրինի պիլէ կէօրմէմիշ օլտըդընը հիւքմ իթմէքտէ վէ տուրմագտըդըն. — Նէ՞չին Քէթթի պէնի ալտաթտը. — տէյու, թէքրար իչէմէքտէ իտի։

Ջեվճի մարքինին իթթիխաղ իթմիշ օլտըղը մունթաղամ վէ միւքեմմել էօմլէ, պիր սըգլէթի աղիմէ նազարըլյա պագարագ, հիտաէթ իթմէքտէ վէ նա'իլ օլտըղը սաատէթ, վէ տարաթ վէ տէպտէպէ վէ չան ու չէօհրէթ, վէ իւնվան վէ հայսիյէթ վէ սէրվէթ վէ ազամէթէ էհէմմիյէթ պիւլէ վէրմէմէքտէ իտի։ Հիչ պիր եէրտէ իսքեան վէ իգամէսի միւմքին օլմամըշ օլան սէրսէրի ագվամ միսիլլու, պիր մահալտէն պիր մահալէ նագլ իթմէք վէ սէրպէսթանէ հարէքէթի տա'լիմէտ պուլընմագ, օթէլլէրին հէր պիրի պիրինէ պէնզէյէն օտալարընը կէլիչի կիւղել տօլաշմագ, եէնի պիր չէյ կէօրմէք, մէճհուլ պիր չէյ քէչի իթմէք արզուսույա սուզան ըտը։

Բարիստէն մուֆարագաթլէ Հասբարրէնոէ կէլտիքտէ, օրատա պիլ մէճպուրնյէ եալընըզ գալարագ, զիհնի րահաթլանաճաղընը վէ գըզընը կէօրտիւքտէ, գալպինտէ պապը սիւքիւնէթ վէ չաֆագաթը մատէրանէ աչըլաճաղընը իւմիա իթմիշ իտի իսէ տէ, պու իւմիտի պօչա չըգըպ, մուղայիրի օլարագ, եավըրճընըն պէլլի պէլլիսիզ ֆարֆարասընտան վէ եէրէ տիւչէճէք կիպի եիւրիւմէսինտէն սըգըլմագտա, վէ էվին սիւքիւնէթի հալի զաթէն զա'իֆ օլան սընընըլարընա զիեատէսիյլէ տօգունմագտա ըտը։ Պիր վագըթ աթա պինմէքտէն բէք զիեատէ թէլէզղիւզ իթմիշ օլտըղը ճիհէթլէ, եինէ աթ իլէ գօրուլարա սէյրանա չըգմագլըղը թէճրիւպէյէ գալգըչըպ, մաեէթինտէ պիր սէիս պուլընտըղը հալտէ զայէթ կիւղել պիր արապ աթըյլա կէզմէյէ պաչլատը։ Անճագ ճէվանիպինտէ կէօրտիւյիւ մահալլէր վէ չամ վէ էմնալի աղաճլար ըլա մուհաթ օլան թէբէէլէր, վէ տաղլարտաքի գօրուլարտան սըչըրտաեա սըչըրտաեա աչաղըեա էննէրէք տէնիզէ գարըշան ազմագլար վէ ըրմագլար, վէ քիմ պիլիր գաչ միլ մէսաֆէտէ ուչմագտա օլան պիր գարթալ գուչընտան պաչգա իւսթիւնտէ հիչ պիր լէքէ կէօրիւնմէյէն պէրրագ ասիւման, վէ տէնիզին գօգուսընա զալէպէ իտէն հէնուզ չիչէք աչմըշ գաթըր վէ էմնալի տաղ չիչէքլէրինին րայիհասը, ըզթըրապը գալպինի տէֆ' իտէմէտիքտէն մա'տա, հաթթա եէքա ու ֆիւրթուրընը պիր գաթ տահա արթըրարագ, ագչամ տահա պէօյիւք պիր աչզապ ու հիտտէթլէ էվէ ավտէթ իթմէքտէ, վէ բասթ կէլէն իլէ միւճատէլէյէ թուրթուչմագ կիպի մէճնունանէ պիր. հալին վուգուինէ վէսիլէ արամագտա ըտը։ Պիչարէ զէվճինէ հէր տիւրլիւ հագարէթի իթմէքտէ իտի իսէ տէ, զէվալը աատմաճկէզ սիւքութ իլէ մուգապէլէ, վէ ֆագաթ Միսթրըս Պէգ պու գապիլտէն օլմայըպ, մէրգուամէ տա'իմա միւտաֆաա իթմէքտէ իտի. իսապէթ իտի քի պէյնէլէլինտէ վուգուա կէլմէքտէ օլան մուարաղա ինկիլիզճէ օլարագ ճէրեան իթմէքտէ օլուպ, էթպաա թագըմը թէաթթի օլընան միւնասիպէթսիզ սէօզլէրի անլատամամագտա ըտըլար (1)։

---

(1) Թէրճէմէ իթմէքտէ օլտըղըմ բօմանլարտա, պու միսիլլու արզ օլընան թաֆսիլաթտան, գարինի քիրատտան պագըլարընըն միւթէէզզիզ օլմատըգլարը, վէ պագըլարընըն, բօմանլարըմըն լիսանը մըգտարը քիֆայէտէ աչըգ օլմատըղընը մագամը իթիրազտէ պէեան իթտիքլէրի վէ պիր գըսմընըն տա, մահզա ֆիրիլ գաթլ վէ սըրգաթ վէ էմնալը ճինայէթ գապլինտէն վուգուաթը միւպէյին օլան բօմանլարը թէրճիհ էյլէտիքլէրի, մա էթթէէսսիֆ մէսմուը ահիպանէմ օլմագտա տըր։ Պիրինճի իթիրազա ճէվապ օլարագ, պիր գաչ տէֆալար ահիպանէ իլթաթ իթմիշ օլտըղըմ կիպլի եինէ իլթաթ ճէսարէթ իտէրիմ քի, բօման օգուտմագտան մագսատ եալընըզ պիհնի էյլէնտիրմէքտէն իպարէթ օլմայըպ, օգուեանտա պիրագ տա պիր չէյ էօյրէնմէք արզուսը, հըրսը օլմագ լազըմ կէլիր։ Բօման եազանլարըն էն պէօյիւք մէհարէթլէրի, պալատէ վագը օլան թաֆսիլաթը վէ պու միսիլլու իլէրիտէ պէլէի տահա վուգու պուլաճագ թաֆսիլաթը, հագըգէթի հալէ թէմամըյլա թէվաֆֆուգ իտէճէք սուրէթտէ նագշ իթմէք խուսուսընտաքի մուվաֆֆագըյէթլէրի տիր քի, քէնտիլէրինի տախ էն զիեատէ մէչղուլ իտէն չէյ, բօմանլարտաքի պու միսիլլու թաֆսիլաթ տըր. չունքի պունլարը թատվիյէթէ եանի նաթուրաեա թաֆսիլագ իտէրէք եազմագ, վէ պիր չախսըն ախլագընը լայըգը վէճհ իւզրէ նագշ իթմէք վէ բօմանըն սօնընա գատար, օ չախսը հախգ օլտըղը ախլագընտա հըֆզ իթմէք ղայէթ միւշքիլ պիր սէն'աթ օլտըղը միսիլլու, օգուեանլարը տա էն զիեատէ թէտրիս վէ թէրպիյէ իտէճէք ճիհէթլէրէ, բօմանըն ասըլ պու ճիհէթլէրի տիր քի, թէրճէմէսինին տէ, սա'իր ճիհէթլէրտէն գաչ տէրէճէ զիեատէ կիւճ օլտըղընը թատրիֆէ իհթիեաճ եօգ տըր։ Քէնտիմէ գօլայըգ օլմագ իւզրէ պու միսիլլու թաֆսիլաթը պէր թատաֆ իլէ թէրճէմէ իթմէքտէ, վէ եախօտ մուխթասար սուրէթտէ կէչմէք տէ գապիլ իսէ տէ, տէրէճէօհտէ իթմիշ օլտըղըմ վէզիֆէյի պի հագգընը կյֆա իթմիմիշ օլաճաղընտան վէ պիր տէ րահաթլէթ պուլուրուպ օգուեանլար մէեանընտա, տիրայէթ վէ ֆէթհանէթլէ մէ'լումի օլան զէվաթընը պաչլըճա բօմանընը պու ճիհէթլէրինտէն միւթէէզզիզ օլտըգլարընը պիլտիկիմտէն, մէսլէքտէն այրըլմամագ մէճպուրիյէթինտէ պուլընտըղըմը պէեան իտէրիմ։

Իքինճի, եանի լիսանընտա աչըգ օլմասը իթիրազընա կէլինճէ, պունը տախի բօմանլարըմըն տըգգաթլըճա միւթալաա իտիլմէսինտէն պաչգա պիր չէյէ համլ իտէմէմ. չունքի, էքսէրիեա անլաչըլմագ քէլիմէլէրին եա եանընա վէ եախօտ պիր գաչ սաթը վէ եա պիր իլի սահիպի սօնրասընա աչըգ թիւրքճէսինի տէ վագ վէ իսթիհմալ իթմէքտէ իմ քի, օ աչըգ թիւրքճէսինի

ՔԷԹԹԻՆԷՆ, պէր արալըզ սապր ու թէհամմիւլու թիւքէնէրէք – Պիզիմ մարքիզ, թանընմաեաճագ պէր հալէ կէլիյօր։ Անճապա թէհլիքէլի պէր իլէթ մի ֆիլիզ աչմաղա պաշլամըշլար տըր։ Զունքի մաեաօինամէ պու գատար հիաատէթ, պու տէրէճէ չիաատէթ եօղ ըտը. մարքիզէ պիրազ տահա դիեատէ տըգդաթ վէ իհթիմամ իթմէք իճապ իթմէ՛զ մի. – տէտիյի սըրատա, մարքի տը Սալըն։

— Նի՛չին. է՛յէր մարքիզ հիւրիյէթ վէ սերպէսթիի հալի սէվիյօր իսէ, մուԹլագա պէնիմ իլէ օթուրմաղա իճապար իթմէմ. – տէյու ճէվապ վէրմէքտաէ, վէ պէր արալըզ տա, ֆէյլէսօֆլըզա սաբարագ. – Պաղէն պէօյլէ պուխրանլար (քրիզ) հասըլ օլուր ամմա, պէ՛իս եօզ, չաբուգ սավուշըր. – տէմէքտաէ իտի։

Միսթրըս Պէգ, պու սէօզլէրէ իթիրազ իտէմէմէքտաէ իտի իսէ տէ, գալպէն մարքինին սիւքիւնէթի հալինտէն վէ ֆիւթուրսըզլըզընտան միւթէէսսիր օլմագտա, վէ Սարանըն բրէնս ժօրժ Իզէվարտիյի կէօրմիւշ օլաըզընը քէնտինճէ պէր թարզտա հիսս իթմէքտէ իտի։

Սարանըն պաղը իհթիեաթսըզ սէօզլէրինտէն, Միսթրըս Փէթճէ օլան քէլիմէլէր սայէսինտէ տիկէր անլաշըլմաեան քէլիմէլէր տէ էօյրէնիլըսին. խուսուսըյլա, պիրազ մէրագ իտիլէճէք օլսա, մէգքիւր քէլիմէլէրին ճիւմլէսի էօյրէնիլէպիլիր, չունքի տաիմա այնը քէլիմէլէր պուլունմագտա տըր։ Մէսէլա րըգգաթ վէ մհրհամհէ տէնիլտիյի հալտէ, րըգգաթ նէ տէմէք օլաըզը անլաշըլաճաղը տէրքեար տըր. պէր եէրտէ նիհքահ ազաճլարտան պահս իտիլիպ տէ, պէր իքի սաթըր եա սահիֆէտէն սօնրա, միհրթհֆի աղաճլար տէնիլճէճէք օլուրսա, նիհքահ տէմէք օլաըզը անլաշըլա՞մազ մը։ Պինաէն ալէյհ, բօմանլարըն լիսանը հագգընտա իթիրազ իթմէք իւզրէ սարֆ օլընան վագըթ վէ զիհն, պէր գաչ քէլիմէ էօյրէնիլմէյէ սարֆ օլընսա, հէմ մագսատ եէրինի պուլուր, հէմ տէ պիլ ահալրէ միւթէրիզլէր տէ խաչնուտ օլուրլար։ Շուրասընը տահի նազարը իթիսալրէ ալմագ իգթիզա իտէր քի, պէր միւթէրճիմտէ, գալճինտէն օլաըզճա թէմիզ պէր չէյ չըգարմագ արզուսընտան ֆէրաղէթ իտէմէզ. չունքի օգուեանլար մէեանընտա, պու խուսուստա տա տըգդաթ իտէնլէր պուլընտաըզընը, վէ պունլարըն իթիրազը տիկէրլէրինին իթիրազընտա մուդիս օլմայըզ, միւթէրճիմի պիլ ահալրէ մահճուպ իտէպիլճէճէյի տէրքեար տըր։

Իւչինճի իթիրազ, եանի բօմանլարըն սըրթ գաթլ վէ սըրգաթ, վէ հիյլէ վէ խիւտա վէ էմնալը էֆալը քէրիհէտէն պահիս օլմասը հագգընտաքի պաղըլարընէն արզուսընա կէլինճէ, վագըա պու միսիլլու բօմանլարտան

թի պէգին չիւպհէ վէ վէսվէսէի թէզահիւտ իտիպ, պէր արալըզ պիզզաթ մէրգուվէյի իսթիճվապա թէչէպպիւս իթմիշ իտի իսէ տէ, Սարա հագըգէթի հալի իթիրաֆտան իճթինապ իթմիշ օլաըզընտան, քիմէ միւրաճաաթ իտէճէյինի չաշըրտը գալտը։ Չէվճի մարքիզէ միւրաճաաթ իթմէյի թէճվիզ իթմէմէքտէ իտի. չունքի հիսսիեաթը մատէրանէսի իգթիզաընճա, իլէրիտէ Սարա իչին տէ մուճիպի ֆէլաքէթի աղիմ օլապիլէճէք սուրէթտէ մարքիզի տուչարը ըզթըրապ տէյիլ իսէ տէ, գըզգանճլըզընը թահրիք իթմէքտէն իհթիրազ իթմէքտէ իտի։ Պունըն ըլա պէրապէր, մէսէլէնին նէթիճէսինտէքի թէհլիքէյի զահիրէն կէօրմէքտէ օլաըզը ճիհէթիլէ, հիչ օլմազսա մարքիզի իհթիեաթա տավէթ իթմէք ճիհէթինի իլթիզամ իթտի իսէ տէ, պունտան տա պէր սէմէրէի միւֆիտէ հասըլ օլամաըզ։ Մ. տը Սալըն զէվճէսինէ էմնիյէթի քեամիլէսի վար ըտը։ Մէրգուվէնին զարահի ահվալինտէն, ախլագընտան, գըրլանկըճ գուչը կիպի պէր եէրտէ տուրմահասընտան պիզար օլուպ, հաթթա գանատլարընը գըրմազա տա չալըշմըշ իտի իսէ տէ, պու հալլէրին քեաֆֆէսինի, մէրգուվէնին ճընսըյէթինէ վէ չօճուգլուզընտա վէ մուահհարէն կէնճլիյինտէ թէլագը իթմիշ օլաըզը թէրպիյէ

տա պէր չէյ թահսիլ վէ ահալագ թաահհիհ օլընապիլիր իսէ տէ, մէ՛մուլ իթմէյիզ քի միւթէրիզլէրին մագսատը եալընըզ պու օլսուն։ Բօմանլարը գատընլարընը տա օգումագտա օլաըգլարընը ֆարզ իթմէքտէ իմ. վէ պաչըճա արզում պու տըր. չունքի թէէսսիֆլէ պէեանէ մէճպուրըմ քի, գատընլարըմըզ օգումագ ճիհէթինէ հէնուզ էհէմմիյէթ վէրմէտիքլէրի միսիլը. հէզարան թէէսսիֆ վէ ճիտտէն էչմի տէրուն իլէ կէօրիյօրըմ քի, գատընլարընը բօման օգումասընը թէրվիճ իթմէյէն բէք չօգ տա խոտպին էրընլարընը քէքլէրիմիզ վար տըր. էվէլէրտէ օլան միւնասիպէթսիզ սէօհպէթլէրէ գուլագլարը թըգայըպ տա, բօման օգումագ իւզրէ կէօզլէրի աչմաղա ղայրէթ իտէճէք եէրտէ, պիր թագըմ էֆքեարը էպլէհֆէրիպանէ իլէ աեալին թէրպիյէսինէ մանի օլան քէսանա նէ նազար իլէ պագըլաճաղընը, պաչագալրը հիւքմ իթսինլէր. չու հալտէ պիրազ տա գատընլարըն միւթէէզզիզ օլապիլէճէքլէրի բօմանլարը էնթիխապ իթմէք լազըմ կէլտիյի հալտէ, թապանճա վէ եաթաղան, վէ զէհր վէ եըլան վէ գալպագանլըգ վէ սախթիյանճա վէ եաթաղան, վէ զէհր վէ եըլան վէ գալպագանլըգ վէ սախթիյանքեարլըզը պիր նէպզէ պէր թարաֆ իթմէք իճապ իթմէ՛զ մի։ Մա մաֆիհի իչպու թէրճէմէ իթմէքտէ օլաըզըմ բօման՝ հէր միզաճա օլաըգճա ուչուն օլմաղլա, գարիհնի քիրամըն բաղըշէթինէ մաղհար օլաճաղընը մէ՛մուլ վէ իթիրազաթը վագըեաա մուգապիլ սէօյլէնէն սէօզլէր նէ տէրէճէ խուլուսը գալպ լէ սէօյլէնմիչ իսէ, օ սուրէթլէ թէլագը խոլլճէյինի իւմիտ խէրիմ։

ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

համ խաբեբէք , վալիտեյիք հիսսինին եարտըմըլլա , լէքէլէրին ըէֆթէ ըէֆթէ քիւչիւլէճէյինի վէ կիւնիւն պիրինտէ ատ պիւսպիւթիւն մահվ ու գա՛իլ օլաճաղընը դավիէն իւմիտ, վէ Ասիատաքի պութլարըն աչնլարընը թէզէին խաէն միւճէվհէրաթտա հիչ պիր լէքէ կէօրիւլմէյիյի միսիլլու , Սարանըն տա մահֆազայը ֆաղիլէթինատէ լէքէ պուլմադ միւմքին օլամաեաճաղընը խտսխա իթմէքտէ խոի :

Սէնէյի մէզպուրատ Պիարրիչ գաբլըճալարընա օյան յաղպէթ սինինի սապըգաեա մուդիս օլմատըղընտան, մարքի՝ արա սըրա դէվճէսինի մէզքիւր գաբլըճալարա կէօթիւրմէքտէ օլաըղը ճիհէթլէ , Սարա, Բարխատ բէյտա իթմիչ օլաըղը տօսթլարընատան էքսէրսինէ օրատտա թէսատիւֆ խաբեբէք , մարքինին րահաթը եինէ պիր չօգ կիւրեւթիւլիւ ճէմիյէթլէրը վէ չալչալը էյլէնճէլէր եիւղիւնտէն խալէբէպիր օլմաղա պաչլամըշ ըտը: Անճաղ մարքի՝ թէրթիպ օլընան էյլէնճէլէրաէն զիեատէսիյլէ պիղար օլաըղը հալտէ պիլէ, խըղդէթի ալիճէնապանէսի վէ ատալէթի սէսիհանէսի իգթիզասընճա վէ զէվճէսինին հիչ պիր արզուսընա մուխալիֆէթի խաէմէմէսի հասէպիյլէ, թավըրընտան վէ եիւղիւնտէն պիր չէյ պէյլի իթմէքտէ խոի :

Պիր թարաֆտան Պիարրիչտէ հէր կիւն եարըչլար վէ խապ ու րահաթը խաթըրա կէթիրմէյէն էնվալը ճիւնպիւշլէր վէ էյլէնճէլէր թէրթիպ խոիլտիյի սըրատտա , տիկէր թարաֆտան տա Հասքարէնատէ տէ , ատարը մաղիյէնին եատիկեարլարը օլան ճէսիմ աղաճլարը հավի գօրուլարտա ավլար թէրթիպ , վէ վատի սալօնլարտա իճրա իտիլէն րագալար իլէ պիր չարխը տաիմի ղէվզ ու սէֆա , միւթէմատիյէն թահրիք խոիլմէքտէ խոի :

Պէօյլէ պիր ուսուլը մա՛եէչէթտէն մարքիզ տը Սալօն պիր արաբըգ միւթէլէղղիզ օլարագ , պիր միւտտէթտէն պէրու տուչար օլաըղը հալը սիւքունէթի իչթիմալը գա՛իլ օլուպ , եէրինէ նէչաթ ու նէչ՛է գա՛իմ օլմըշ իտի իսէ տէ , պիր կիւն , եալընըզ պաչընա Պաեօնա գատար կիտիպ ավտէթինատէ , հէր զէմանտան զիեատէ պիր բէրիչանիի զիհն իլէ ավտէթ իթմիչ խոի :

Մարքի իսէ Սարանըն սըճաթընտա նիւմատան օյան թէպէտիւլաթտան տօլայը թէճաճիւզատէ գալարագ , ֆէրտասը կիւնիւ գուչուրգ թատմը իթտիքլէրի սըրատտա . – Տիւնքի կիւն սանա բէճագաթ իտէմէտիյիմտէն նաչի ածապա ճանըն սըգըլտը՞ մը . – տէտիքտէ, մէրգումէ օմուզլարընը սալաեատագ վէ նագիք գաչլարընը չաթարագ, պիր քէրըէ Մխոթրըս Պէգէ աթթը նիկեահ իլէ .

— Սանա ճանըմ սըգըլմատը ամմա , պաչգալարընա սըգըլտը:

Բէթթի՝ Պու սէօզտէն զիեատէսիյլէ միւթէէսիր օլարագ լաղըրտըեա գարըշըպ , Ամէրիգատա տօղմըշ օլմաեանըն անլաեամաեաճաղը պիր լիսան իլէ . – Ածապա պանա՞ մը ճանըն սըգըլտը .Նի՞չին , սէպէպինի սէօյլէ , ըէճա խոէրիմ:

Սարա , այնը լիսան իլէ . – Սէն պէնի ալտաթտըն . հէմ տէ ղալըմանէ սուրէթմատէ ալտաթտըն : Սէնատէն իբրահ իթտիմ: էն պէօյլութ տիւշմանըմ սէն իսիչ սին . պաչըմա հէր նէ քի ֆէլաքէթի կէլէճէք օլուբսա , սէնատէն կէլէճէք տիր . – տէյիպ , զահիրէն հիչ պիր շէյ պէյլի իթմէմէք խոթէատիյի հալտէ , հիտտէթ վէ ղաղապընատան նէֆէսի քէսիլէրէք , պիրտէն պիրէ սուֆրատան գալգըպ տըշարըեա ֆըրլտտը : Բօյլան հատիսէի վագըյը քէմալը տըգդաթ իլէ թէտգիգ իթմէքտէ խոի :

— Մարքիզ նէ՞ սէօյլէյօր ըտը . – տէյու սօրտը ըսա տա , Մխոթրըս Պէգ օ տէրէճէ շաչըրմըշ խոի քի , զիհնինի թօպլաեամամագտա վէ ադրընատան սէօզ չըգարամամագտա ըտը : Նիհայէթ . – Պիր շէյ սէօյլէմէտի . հիչ պիր շէյ . . . Ա՛հ եա Բապպիմ . . . չըլտըրտը . . . – տէյու մըրըլտատը :

Մարքինին դաշլարը ֆարգ իտիլէմէյէճէք սուրէթտէ թիթրէմէյէ պաչլատը : Թատմ պիթմիչ օլտըղընատան , եէմէք օտասընտա խոզմէթքեարլարըն հէբսի տըշարըեա չըգտը :

Մարքի . – Էյէր մարքիզին շուուրընա պիր շէյ արզը օլմըշ տէյու չիսպհէ իտէյօր իսէն , պէնիմ գատար սատրգ պիր տօսթը օլմատըղը ճիհէթլէ պանա սէօյլէմէլի վէ եախօտ թէսքինի հալե ղայրէթ իթմէլիսին , էյէր մարքիզ խասթա իսէ տերհալ հէքիմէ խապեր կէօնտէր :

Պէգ . – Մարքիզէ էն զիեատէ եարաեան շէյ թէպտիյի հավա ատը . մարքիզ , տիւնեանըն հէր թարաֆընը տօլաշմաղա ալըշմըշ օլտըղընատան , պէօյլէ մսընթաղամ վէ միւքէմմէլ պիր էօմր քէնտի ախլագըյլա իմթիզաճ իթմէյօր:

Մարքի . – Տիվէտիյի մահալէ կիթմէքլիյի թէքլիֆ իթտիմ, ամմա գապուլ իթմէտի . – տէտի :

Բէթթի՝ վագը օյան թէհլիքէնին մ՛մուվինատէն զիեատէ աղիմ օլաճաղընը հիսս իտերէք , խէյէճանը զիեատէսիյլէ թէչէտտիւտ իթմէմէքտէ խոի : Սարանըն սէեահէթէ տէ մուվաֆագաթ իթմէմէսինէ թէճաճիւզ իլէտի :

Մարքի՝ Մխթըրըս Պէգին սըֆաթընտա հուսուլէ կէլէն ղարաիպի ահվալը պիլ միւշահէտէ, քէնտիի տախի միւթէէսիր օլարագ պիր միւտաէթ պիր էյիճէ մէրգումէնին եիւղիւնէ պագդըդտան սօնրա։

— Պէն հէր տիւրլիւ ղարա'իպի ահվալէ, հէր կէօնէ եէկտիկէրէ մուխալիֆ էֆքէարէ, հէր տիւրլիւ գաբրիսլէրէ գաթլանտըմ. պուրաընը սէն տէ բա'նա պիլիրսին։ լաքին պաղը չէյլէրէ վագըֆ վէ պաղը չիւպհէ վէ վէսվէսէլէրէ ղահիպ օլուպ տա, պանա մա'լիւմաթ վէրմէյօր խէն, պունը էօմրիւմ օլաբգճա աֆիվ խտէմէմ. – տէտի։

Մարքինին կէօղէրի ալէսսէվիյէ ղայէթ սաքին վէ պէրրագ օլաբգլարը հալտէ, պու սէօղէրի սէօյլէտիյի սըրատա նակէհան հատտէն ղիեատէ պէօյիւյիւպ, աթէչի հիտաէթ սաչմաղա պաչլատը։ Մխթըրըս Պէգ տաէթա գօրգմագտա ըտը։

Մարքի՝ սէօղիւնէ տէվամ իլէ. – Իղտիվաճըմտան մուգատտէմ, Սարա Բաթսընըն քիմսէյի սէվմէմիշ օլաբղը չէօյլէ տուրսուն, հաթթա քիմսէյէ պիր նաղարը աչըղանէ իլէ պագմամըշ օլաբղընը պիլէ թէէքրար թէէքրար սէօյլէյէն սէն իտին։ պու սէօղիւնիւ պու կիւն տէ թէէյիտ վէ թէէքիտ իտո՞ր մի սին։

Մարքի էօյլէ պիր թարղտա պու սիւալի իրատ իյլէտի քի։ Քէթխինին էն քիւչիւք տամարլարընա վարընճատա գատար թէէսիր իյլէտի։ Մարքինին ահվալը խարընճկէսինտէ նիւմատան օլան պիրուտէթի հալին տապան տապանա ղըտտը օլարագ գալգինտէ հիսսիեաթը չէտիտէ մահֆուզ օլաբղընը, Սարա հիսս իթմէմիշ իտի իսէ տէ, Քէթխի չօգտան պէրու հիսս իյլէմիշ իտի։

Օ անէ տէյին էմինիյէթի թամամ իլէ բէրվէրտէ օլան մարքինին գալգինէ չիւպհէ վէ վէսվէսէ պըրագմագ, վէ էլինտէ պէօյիւթմիշ օլաբղը չօճուղա թէհամմիւլիւ նագապիլ պիր իսթիգպալ իհզար իթմէք ճա'իզ օլուպ օլմատճաղընը լէտտէթ թէէմմիւլ, սիւքութէ գարար վէրմէքտէ իտի։

Էյէր մարքի տը Սալլօն, պիր տօսթ կիւպի միւլայիմանէ պիր սուրէթտէ իսթիճվապ իթմիշ օլսայրտը, արատըղը ճէվապը Պէգտէն ալաճաղընը, վէ հանկը խուսուստան տօլայը գօրգուպ թէլալ իթտիյինի, վէ մաղրուգ վէ մէտեուն օլան ճօրճ Էղէվարտի կիւպի սէրսէրի պիր հէրիֆին Սարանըն սէֆալէթէ տիւչտիւյիւնիւ խատպէր պիր տէրիճէյէ մուտախարէն եինէ կէլմիշ պըրագըպ սավուղըպ մուտախարէն եինէ կէլմիշ

օլաբղընը սօրաճաղը պէտէհի իտի իսէ տէ, մարքի՝ աթէտա պիր հաքիմ վէ հաթթա սէրէթ պիր հաքիմ կիպի, հըրս վէ հիտտէթէ իտարէի լիսան իթմիշ օլաբղը ճիհէթէ, Քէթխի սիւքութ իթմէյէ մէճպուր օլուպ։

— Պէն սիղէ հագըգէթի հալի սէօյլէտիմ. սէօղիւմէ էմինիյէթ իթմէյինիշ լազըմ կէլիր։

Մարքինին հիտտէթի տէրհալ քէսպի իթթիտալ իտէրէք.

— Բէք ալէտ. սէն նամուսլը պիր գարըսըն, սանա ինանըրըմ. տէնիշ հավասը՝ մարքիղին սինիրլէրինի թահրիք իտէյօր. սէհատէթ իթմէսինի իսպրամ իտէրիմ։ Մարքիզին ղարիպ ղարիպ հավվէսլէրի վար տըր պիլիրիմ։ Պիր քէրրէ տէ Օսէանիաեը (1) կիտիպ տօլաշմասընը թէքլիֆ իտէյիմ։

Մխթըրըս Պէգ, պիր սէտայը մէսէրրէթ էտա սալը վէրէրէք. – Մարքիզ պու թէքլիֆինիղտէն ղիեատէսիյլէ մէճմուն վէ մէսրուր օլաճագ տըր, սիզ կիտինիշ, պէն պուրատա գալըր գըզընըզ Անժէլի քէմալը իհթիմամ իլէ պագարըմ։

---

(1) ՕՍԷԱՆԻ, ճիհանըն պէշինճի գըթասը տըր քի, Պէօյիւք Օգիանօստա վագը օլան պիր չօգ ատալարտան միւրէթթէէպ տիր. շարգ թարաֆընտան Ամէրիգա գըթասընա վէ ղարպ թարաֆընտան տախի Ասիա գըթասընա տօղրու միւմթէտ տիր։ Ահալիսի 20 միլեօն թահմին օլունուր։ Օսէանիա, պաշլըճա իչ գըսմա միւնգաթէմ տիր, 1⁰ Մալէզիա. 2⁰ Ավսթրալիա. 3⁰ Բօլինէզիա վէ Միքրօնէզիա տըր. Օսէանիանըն ղարպ թարաֆընտաքի ճէղաիրի ճէսիմէսինտէն պաղըլարընտան մա'տա հիչ պիր թարաֆընտա տաղ եօգ տըր։ Սրպը ղայէթ միւնգիթ օլուպ, մէմալիքի հարէտէ հասըլ օլան մէյվէլէր օրատա տախի հուսուլէ կէլմէքտէ տիր։ Տէնիզինտէ քէսրէթ իւզրէ պաղըգ պուլընըպ, սէվահիլի մէրճան իլէ մուհաճ տըր։ Մարգօ–Բօլօ նամ վէնէտիքալի սէհահը մէչհուր Մալէզիա աճ տըր։ Մարգօ–Բօլօ նամ վէնէտիքալի սէհահը մէչհուր Մալէզիա ատալարընա իլգ տէֆա օլարագ օն իւչիւնճիւ ատրատա կիթմիչ տիր։ Բօրթուկէզլէր իչ եիւգ սէնէ սօնրա, արպը ճէտիտի մէգքիւրէ ապիմէթ իտէպիմիչլէր տիր. եանի 1511 սէնէսինտէ։ Մուսախարէն Սբանեօլար իլէ Ֆիլիմէնգիլլէր, Բօրթուկէզլէրին թէչէպպիւս իթմիչ օլաբգլարը քէշֆիեաթա տէվամ իթմիչ օլաբգլարը միսիլու, օն եէտինճի սաբրատա տախի ինգիլիզլէր պիր չօգ մահալլէր քէշֆ իթտիլէր։ Սհալիսինին պիր մգատարը մէսէզ վէ գուսուրը սիեահ տըր։ Եէրլիլէր Ալլահլարըն չօգլաղընը էտասը իթէզ վէ գուսուրը սիեահ տըր։ Եէրլիլէր Ալլահլարըն չօգլաղընը էտասը իթթիգատ իթթիխաղ իթմիչլէր տիր։ Մալէզլէր, տինի իսլամա թահպի տիրլէր, պաղը մահալլէրտէ պութպէրէսթլիք տէ պագը տըր։ Էվրօբալըլարըն հիճրէթէ իթմիչ օլաբգլարը ատալարա մէզահիպի խրիսթիանլըկ տախի տուրիսուլ իթմիչ տիր։

Մարքիզ օտասընա չէքիլիպ գաբանմըշ տըր զաննըյլա, Բէթթի թա՛ճիզ իթմէյէ ճէսարէթ իթմէտի։ Ադչամ թաամը վագթը կէնտիքտէ մարքի իլէ Բէթթի եէմէք օտասընա էնիպ, պիր խայլը միւտաէթ սուֆրաաա պէքլէտիքլերի հալտէ, Սարա աշաղընա էնմէտիքճէ, մարքի խըղմէթքեարանտան պիրինէ.

— Մարքիզէ խապեր վերտինի՞ղ մի։

— Մաամ էօյլէտէն ոօնրա քիւչիւք վիգթօրիաեա պինիպ եաըրնըղճա տըշարընա չըգըպ, էլան ավտէթ իթմէտի։

— Եաըրնո՞ղ մը. Էլպէթթէ պիր խըղմէթքեար պէրապեր ալմըշ տըր։

— Աչիյլ պէրապեր կիթմէք իւզրէ հապըրլանմըշ խի խե տե, մարքիզ քիմսէյի պէրապեր ալմադ իսթէմէտի։

— Թաամա կէլիպ կէլմէյէճէյինէ տա՛իր պիր շէյ սէօյլէ՞մէտի մի։

— Պիր շէյ սէօյլէմէտի։

Մարքի՝ սուֆրաաան գալգըպ. — Օ հալտէ ավտէթինէ պէքլէրիմ։

Միսթըրըս Պէգ՝ այնը թէշլաշը ազիմ իլէ. — Պէն տե պէքլէրիմ։

Մարքի սիւ՛աթլէ Սարանըն տա՛իրէսինէ չըգադը. խըղմէթճի գըզլարտան պիրի, մարքիզին էլպիսէլէրինի թէմիզլէմէքտե խի։

— Մարքիզի սե՞ն մի կիյինտիրտին։

— Խայըը, մարքի. մաամուազէլ էլիզա եանընտա ըտը։

— Կիթ էլիզայը չաղըը։

Պիր միւտաէթճիք ոօնրա, մահճուպ վէ թէմքինլի սըֆաթլը պիր գըզ իչէրիյե կիրտի։

Մարքի. — Տըշարտա թաամ խաէճէյինէ տա՛իր, մարքիզ կիտեր իքէն պիր շէյ սէօյլէմէտի՞ մի։

— Մաամ պիր շէյ սէօյլէմէտի. — տեյուպ, եիւզլէրի գըզարը։

— Պանա էճինիյէթ իթմէք խսթէ՞րմիսին։

Էլիզա՝ պիւտպիւթիւն չաշըրըպ. — Էմր խինիզ, մարքի, նէ՞ եաբայըմ, նէ՞ սէօյլէյիմ։

— Հագըգէթի հալի խուշլուսը թամ իլէ սէօյլէ։

— Հագըրըմ։

— Մաամ սանա պիր շէյ սէօյլէմէտի՞ մի։

— Խայըը։

— Տիւն սապահտան պէրու, մաամ նէ՞ իլէ մէշղուլ ըտը։

— Էօյլէ թաամընտան ոօնրա եօգարըեա չըգտըգտա ֆէվգէլաատե հիտտէթլի իտի. ինկիլիզճէ քէնտի քէնտինէ սէօյլէնիպ տուրմագտա ըտը ամմա, պիր շէյ անլաեամատըմ։ Հէր թարաֆը գաըրըշըրտը. պիր չօգ մէքթուպլար եադտը, պատէհու իչի սաաթ գաատար դաբուսընը քիլիտլէյիպ, քիմսէյի իչէրիյե ալմատը. ոօնրա չանը չալըպ, եօլճըլըգ էլպիսէլէրինի իսթէտի վէ արապասընը ըսմարլատը։

Մարքի՝ հայրէթլէ. — Եօլճըլըգ էլպիսէլէրինի՞ մի. սանտըգ ֆիլան ալտը՞ մը։

— Սանտըգ ալմատը ամմա, ալէսսէվիյէ միւճէվհէրաթընը վէ բարասընը հըֆզ իթմէքտե օլտըղը գըրմըղը մէչին չանթասընը ալտը։

Պիր գամա տարպէսինտէն չէտիտ պիր տարպէի վէսվէսե, մարքինին գալպինի ճէբիհէտտար իտերէք։

— Մէղքիւր չանթանըն իչինտե նէ՞ վար ըտը։

— Պէն մաամը կիյինտիրմէք իւզրէ օտաեա կիրտիմ իսե, չանթայը քիլիտլէմիշ իտի, պիր տահա աչմատը։

— Պիլտիյին պուռնտա՞ն իպարէթ մի տիր։

— Էվվէթ, մարքի։

— Բէք ալէա. — տեյիպ, տըշարըեա չըգմասընը էմր իթտի։

Կէօղլէրինտէն պաշգա հիչ պիր թարաֆընտա էլաժէի հաեաթ նիւմաեան օլմատըղը հալտե, Մարքի օտանըն օրթասընտա մըխլանտը գալտը։ Սարանըն պիր պուչուգ միլիօն գըյմէթինտեքի միւճէվհէրաթը նատիտէյի ալըպ հէմ զինաքեարըղը վէ հէմտե սըրգաթը իրթիքեապ իտերէք ֆիրար իթմիշ օլմասը իհթիմալաթընա սաբտը։

Մարքիզ, միւճէվհէրաթընը վէ զէվճինին իհտա իչէմիշ օլտըղը միւթէաատիա էշեայը նատիրէյի ալէսսէվիյէ կիւլ աղաճընտան մա՛մուլ, ալթունը վէ սէտեֆ արմալը պիր տօլապ իչինտե հըֆզ իթմէքտե օլտըղընտան, մարքի՝ մէղքիւր տօլապա եագլաշտը. տօլապ քիլիտլի իտի. անճագ պիչարէ մարքի վուգուր հալէ պիր ան էվվէլ ակեահ օլմագ արզուսընա մէպնի, տօլապը տեյիլ, հէր շէյի գըրմագ վէ աչմագ իսթէտի իսե տե, խըղմէթճի գըզընն եանըլմըշ վէ եախօտ մարքիզին եինէ զարիպ պիր ֆիքրէ միւսթէնիտէն չանթայը եա թա՛միր իրթիրմէք վէ եախօտ պաշգա պիր մագսատլա կէօթիւրմիւշ օլմասը իհթիմալինէ, վէ պիրտե, մարքիզ ավտէթ իւ-

տիպ տէ տօլապը գըրըլմըշ բարչա բարչա կէօրտիւյիւ հալտէ , նէ ճէվապ վերէճէյի վէ հադգընաա վադը օլան չիւպհէլէրինին թագ-վիյէթ պուլաճաղը վէ նէթիճէսինտէ նէ ազիմ մահճուպիյէթ վէ նէ տէհշէթլի կերտապը մուպահէնէթ վէ զըտաըյէթ մէյտանա կէլէճէյի իհթիրազընա մէպնի վազ կէչիպ , տերհալ օտաատան չըգ տը :

Տուչար օլտըղը ֆէլաքէթ վէ ըղթըրապը էթպաասընա պէլլի իթմէք խաթէմէսիյի ճիհէթլէ , ախըըլտա էնիպ խաթիզահը մատտէ իթմէյի թէրվիճ իթմէտիյինտէն , պիւթիւն կէճէ տէլի կիպի եվին իչինտէ տօլաչտը տուրտը . կահ պաղըրմադ խաթէր , կահ իւմիտ վէ կահ մէ'հուսիյէթէ տուչար օլուր , պա'ղէն գուլաղընա արապա սէսի կէլիր , վէ պա'ղէն տախի ղէվճէսինի պիր տահա կէօրմէյէճէյինէ գարար վերիք իտի : Շաճաղըն ղըհայը կիւլկունէսի օտասընա աքսէնտապը էնվար իյլէտիյի սըրատա , մարքի , մէճալ վէ թագէթի գալմամըշ վէ օն սէնէ տահա իխթիհարլանմըշ պիր հալտէ ելլերի թիթրէյէ թիթրէյէ, վէ ֆագաթ կէօղլէրինտէն չիրարէլեր սաչա սաչա պիր քէօչէյէ երղըլմըշ գալտը : Գօնագ խալգը գալդ-մագտա , խօրօզլար չաճաղը իլան իթմէքտէ , աթլար ախըըլար էօ-նիւնտէ թաչլարը տէօյմէքտէ , պաղչեպանլար էլաթ ու էտէվաթ-լարըյլա գուլիպէլէրտէն չըգմագտա օլտըգլարը հալտէ , մարքի տը Սալլօն կիրիֆթար օլտըղը մէ'հուսիյէթի հալի էթպաասընատան էլան քէթմ իթմէք խաթէմէքտէ իտի :

Օթուրմըշ օլտըղը սանտալէէտէն գալդըպ , քէնտի քէնտինէ տէտի քի . – Հիչ Հասքարրէնս սիւլայէօինտէն պիր բրէնս տուչար օլ-տըղը ֆէլաքէթի ճիհանտէ պիր քիմսէյէ սէօյլէյէպիլիր մի . ասլա ասլա . վուգուի հալէ քիմսէ վագըֆ վէ խապէրտար օլմամալը տըր. ճիսմիմի իհաթա իթմիշ օլան չիտատէթլի պիր ֆուրթունատա ղարգ ու նապէտիտ օլաճաղըմ սըրատա պիլէ , թէէննի իլէ հարէքէթ իթ-մէք լազըմ կէլիր : Ա՛հ . խա'ին գարը , էյեր պանա խրեանէթ իթ-տին իսէ , սէնի մահվ իտէրիմ . լաքին չիմտիլիք նամուսը խանէ-տանըմը գուրթարմալըյըմ . ալէմէ մուճիպի մէղհագ օլմամալըյըմ : Խըղմէթճի գըղ սըրրըն պիր գըսմընա աչնա տըր վէ եախօտ էլպէթ պիր չիւպհէյէ վարմըշ տըր քի , պու տա օլմամալըյտը : Պէն պու իհթիեաթսըզլըղըմըն իւթիւնիւ , մէրգուճմէյի պուրատան թէպեիտ իտիպ , մահալը ախէրէ կէօնտէրէրէք գաբաթտըրապիլիրիմ . վէ տիկէր էթպաանըն հիչ պիր շէյ ֆարդ իթմէմէսի զըմնընտա , նէ հաբմագ լազըմ կէլտիյինի տիւչիւնիւրիւմ ,

Սօյունըպ եաթտը : Եարըմ սաաթ սօնրա չանը վուրուպ սա-պահ խըզմէթինի իթմէքտէ օլան էմէքտաըրընը ճէլպ իլէ :

— Սապահ էլպիսէլէրիմի հաղըրա . վէ կիթ մարքիզին էմէք-տաըը էլիզաեա սէօյլէ քի պուրաեա կէլսին . – տէտի :

Էլիզա՝ օտաեա կիրտիքտէ . – Տիւն կէճէ , մարքիզտէն խապէր ալտըմ : Խասթա օլան տօսթլարընտան պիրիսինի կէօրմէք իւպրէ Մարքիզ աճէլէթէն կիթմիշ , պիր գաչ կիւն կէլմէեէճէք տիր . պէն կիտիպ ալըպ կէթիրէճէյիմ : Էմէքտաըանա պու խուսուսը թէպլիպ իյլէ . – տէտի :

Էլիզա զայէթ զէքի պիր գըզ օլտըղընտան , մարքինին հէմ սէօյլէտիյինին եալան օլտըղընը վէ հէմ տէ ըղթըրապ իչինտէ պու-ւընտըղընը պիր տէրէճէյէ գատար ֆէհմ իտէրէք հալինէ աճը-մադա պաչլայըպ :

— Բէք ալէա , մարքի , թալիմաթընըզը հարֆիյէն իճրա իտէ-ճէյիմէ էմին օլապիլիրսինիզ . – տէյիպ , տըշարըեա չըգաճաղը սը-րատա , մարքի , մէրգուճմէյի թէքրար իչերիյէ չաղրարադ .

— Ծէնին վաթանըն նէ՞րէսի տիր :

— Գլերմէն – Ֆերրան ճիվարընտա տօղմըշըմ :

— Տէմէք քի Օվէրնեը էեալէթինտէ . օ հէվալինին ահալիսի ալէսահէվիյէ նամուսը ատամլար տըր . օրատա ֆամիլեանտան քիմ-սէ վա՞ր մը տըր :

— Եալընըզ վալիտէմ վար տըր , բէտերիմ չօգտան պէրու վէ-ֆաթ իթմիշ տիր :

— Գարտա՞շ , գըղգարտաշը՞ն . . .

— Եօգ տըր :

— Վալիտէնին սէնտէն պաշգա պիր իւմիտի օլմատըղը հալտէ , նի՞չին եանընտան այրըլտըն :

— Բարա գաղանըպ վալիտէմի կէչինտիրմէք իչին :

Մարքի՝ միւտաղգըգանէ վէ լաթիֆանէ պիր նազար իլէ մեր-գուժէնին եիւղիւնէ պագըպ . – Բարան օլսա ըտը վալիտէնին նէզ-տինէ կիտի՞ր մի իտին :

— Շիւպհէսիզ , մարքի . վագըա պուրատա տօղրունճա մահաշ ալըյօրըմ , վէ մարքիզ տէ ղայէթ ճէօմէրտ տիր ամմա , բարա սահի-պի օլմագ բէք գօլայ տէյիլ :

— Սէն հիչ պիր շէյ թալէպ իթմէքսիզին , սէնի անըզըզն զէն-կինլէթտիրէճէք օլուր իսէմ նէ՞ եաբարսըն :

— Իօմրիւմ օլոըգճա մինդէթաորընըզ օլուր վէ սօն նէֆէսիմ չըգընճաեա գատար արզը խուլուս վէ սատադաթ իաէրիմ։

— Բէք ալէա, մարքիզ հադգընատ սէօյլէմիքլէրիմի, գօնադատա ճիւմլէյէ թէպլիզ իաէրսին, վէ խըզմէթճի գըզլարըն հէր հանկըսընատ քի չիւպհէն վար ըսա, պիր պէհանէ պուլուպ գօնադատան կէօնտէրիրսին. էյէր պիր աեա գատար գօնադ խալգընըն հիչ պիր չիւպհէ վէ վէսվեսէյէ զահիպ օլմադըզ իաիյինէ գանատթ հասըլ իաէճէք օլուր խէմ, օթուղ պին ֆրանգ իլէ սէնի Օվէնընըեա կէօնտէրիրէճէյիմ։

Էլիզա՝ մարքի ը Սալօնըն էլինէ ուզանըպ, աղլատաղա պաշլատը։

— Գօրգմայընը, մարքի, արզուլէրինիզ թէմամընյա իքմալ իտիլէճէք տիր. — տէտի։

Պատէհու մարքի ը Սալօն, մարքիզին տա՛իրէսինի քիւիալէյիպ, միսթրըս Պէգին օտասընա կիթտի. Ա.մէրիգալը Պէգ, մերգումըն սօլուղ չէհրէսինի վէ չէլիք կիպի բարլաեան կէօղլէրինի կէօրտիւքտէ, տուչարը խէվճ ու տէհչէթ օլարատ, պիլա իսթիեար.

— Ա.ֆվ իտինիզ, մարքի։

— Ս՞ֆվ մը իտէյիմ. տէմէք քի կէլմէյէճէյինի պիլիյօրսըն։

— Եէմին իտէրիմ քի, պիլմէմ։

— Պունատան պէօյլէ սիզին կիպի գըսմէթ արամադա չըգմըզ օլան սէրսէրիլէրէ քի՞մ լինանըը։ Ոէֆալէթ վէ զարուրէթին մերթէպէի զաեէսինէ վասըլ օլուպ, մաղրուղ պիր հալտէ պուլընադըզընըզ սըրատա պանա թէսատիւֆ իտէրէք, աթմաճա գուշը կիպի միլեօնլարըմըն իւզէրինէ ատըլըսընըզ. լաքին թա՛լիմ վէ թէարիս իթմիչ օլադըզն օյունը, օ զալըմ մախլուղ սօնունա գատար օյնամադա մուգթէտիր օլամամըզ տըր։ Պէն օ խաին գարըյը չիւքէֆ իչինէ պաթմըզ իքէն էլինատէն թուլթուպ սէլամէթէ չըգարտրմ. կէօրիւնիւր քի կէօզիւ երինէ օ չիւքէֆտէ իմիչ քի, պէնիմ պիր պուչուղ միլեօնըմը չալտըգատան սօնրա, երինէ օրաեա ըի՛ճաթ իթմիչ։

Պէգ, մարքինին սէօզլէրինատէն հիչ պիր շէյ անլամայըպ. — Մա՛րքի, մա՛րքի. մէրհամէթ էթ աէյու մըրրըլատմագատա խոի իսէ աէ, մերգում հիչ տինլէմէյիպ. — նէ՞րէյէ կիթտի. քի՞մին իլէ կիթտիչ. սէօյլէ. ճէվապ վէր. — տէմէքտէ իտի. անճագ պիչարէ Պէգին գօրգուտան նութգա մէճալի գալմայըպ, աղլընը աչամայընճա, պիլ-

լէքլէրինատէն թուլթուպ վէ գըրաճագ աէրէճէտէ սըգըպ, քեմալը հըշմ ու ղազապ իլէ.

— Ճէվապ վիրէճէ՞քմիսին. դերէյէ կիթտիչ օլաըզընը անլամագ իսթէրիմ տէյօրըմ. իչի՞մէյէօրսըն։

Պէգ՝ տէյլի տիվանէյէ տէօնիւպ. — Եէմին իտէրիմ քի հիչ պիր չէյատէն խապէրիմ եօգ, ա՛հ եա՛ Բապալիմ. մերհամէթ էթ, մարքի. պէնի էօլտիւրէճէքսին։

— Օ մէչ՛ունըն մահրէմի օլմատըզընը քի՞մէ հնանատրմագ իսթէյօրսըն. աէն պէնի ահմա՞գ մը զանն իտէյօրսըն։ Պունա պէնզէր պիր էվ տահա պուլամաեաճագընըզը սէ՛ն տէ, օ տա պիլտիկինիզտէն, վէ խուսուսըյլա աէն միւճէյրրէպ պիր գարը օլաըզընատ, իհթիմալ տըր քի, եարատմ իթմէմիչ օլասըն, լաքին Սարանըն թէեավվուրաթընա վէ էնթրիգալարընա վագըֆ տէյիչ իտիմ տէյէք ապէս օլուր։ Օ խաին գարը պէնի ալտաթտը. վէ նիքեահրմըզըն կիւնիւնատէն պէրու ալտաթմըզ օլաըզը տա չիւպհէսիզ տիր. քէնտիսինէ պու գատար էմնիյէթիմ վար իքէն, պու տէրէճէ թաքընըպ տուրուր իքէն պէնի ալտաթմադա գալգըշմասը ճա՛ֆիզ մի իտի. — տէյիպ, սանատալէնին իւզէրինէ տէվրիլտի վէ պաչընը էլէրինին իչինէ ալըպ հէօնքիւր հէօնքիւր աղլատաղա պաչլատը։

Պիր ատալըգ, Պէգ՝ ֆէվգէլատէ պիր խէլէճանա տուչար օլուպ, ածապա Սարանըն բրէնս Իղէվատաիյի մուգատաէման սէվմէքտէ օլաըզընը, մարքիյէ սէօյլէմէք իճապ իտ՛ը մի, ածապա Սարանըն մուհապպէթինի մուվագգաթ պիր հէվէս ատա իտէրէք ինքեար իթտիինէ խաթա՞ մը իտէյօր տէյու, տիւչիւնմէյէ պաչլատը ըսա տա, վալիտէսինէ թէահհիւտ իթմիչ օլաըզը սատադաթ հասէպինէ պու տէֆա տախի սարֆը նազար իլէտի։ Սալանըն ավատէթ իտէճէյինի վէ մարքի իսէ մերգումէյէ մա՛իլ վէ հայրան օլաըզը ճիհէթլէ, խաթասընը աֆվ իլէյէճէյինի տախի իւմիտ իթմէքտէ իտի։ Անճագ, մարքինին տուչար օլաըզը մե՛հուսիյէթի աղիմէյէ թէհամիւլկիւզար օլամամեարագ, քեմալը ըրգգաթ վէ մերհամէթինատէն նայի, պիչարէնին եանընա եագլաչմադա վէ էլինատէն թուլթմադա ճէսարըէթ իտիպ.

— Սիզ պէնի էյի թանըմայօրսընըզ, մա՛րքի. Սարանըն վալիտէսի Լէտի Բաթսընըն պէնիմ էյիլիքատրըմ օլաըզընը, վէ ան ալթը եաչընատ օլաըզըմ հալտէ, հէնուզ տօգուզ եաչընատի գըզընը պանա թէսլիմ իթմիչ իտիյինի, վէ էօմրիւմիւ պու գըզընա հասը

վէ սաատէթինի թէէմին իթմէյէ եէմին իթմիշ օլաբղըմը պէյքի սիզէ հիչ սէօյլէմէմիշ իտիմ։ Սարայը սիզին իլէ թէզվիճ իտէրէք, իքմալը վէզիֆէ իթտիմ ղանն իթտիմ իտի. եանայը իզտիվաճընըզ- տա Սարա ղարիպ միղաճ վէ հավա վէ հէվվէտ մա'իլ, վէ ֆագաթ աֆիֆ վէ պի կիւնահ պիր գըզ ըար։ Սարանըն նա'իլի սաատէթ վէ պաթթիեարի օլմասը իչին, գանըմըն սօն տամլասընա գատար ֆէտա իթմէյէ հաղըր ըարմ։ Էլան տա հաղըր ըմ։ Լաքին մէրգուս- մէնին խաթասընա մուավէնէթ, վէ էֆքէարը գապիհէսինէ իչթի- բաք իթմէք վէ հաթթա պիր խաթա իչէմէք թէսավվուրընտա օլ- տըղընը կէօրիպ տէ, օլանճա գուվվէթիտիլէ մէն՝ իթմէյէ ուղրաշ- մամադ պէնիմ էլիմտէն կէլմէզ իտի։ Էյէր Սարանըն սիզէ խըեա- նէթ իթտիչինի կէօրէճէք օլա իտիմ, մէրգումէյի բէք չօգ սէվտի- յիմ ճիհէթիլէ պէյքի սիզէ խապեր վէրմէյէ ճէսարէթ իտէմէզտիմ, լաքին օ հալտէ պու էվտէ պիր սանչյէ պիլէ գալմադըղը տա թէր- վիճ իտէմէյիպ պըրագըր սավուշըր ըարմ։ Պու սէօյլէրիմէ ինանա- մանըղը ըէճա իտէրիմ։

Բօլլան պիր նաղարը իւմիտա իլէ Պէգին եիւղիւնէ պագըպ.

— Ա՛հ քեաշքի սէօյլէտիքլէրինէ էմնիյէթ իտէպիլմէմ. սէն Սարանըն մահրէմի օլաբղըն վէ ճիւմլէ ահվալ վէ հարէքեաթընա վագըֆ պուլընտըղըն հալտէ, մէրգումէնին հիչ պիր ֆիքրի գապիհ իլէ մէ'լուֆ օլմասընա ըսրաՓր մը իտէյօրսըն։

— Իտէյօրըմ։

— Օ հալտէ նիչին քիմնէյէ խապեր վէրմէքսիզին վէ եանընա պիր խըզմէթքեար ալմագըղըն եօլճու դըեաֆէթիլէ պըրագմըշ կիթմիշ։

— Պիլիր միյիմ։ Ա՛ճապա Սարա քէնտիսի պիլիր մի... Ինչ պիլիր երինէ ագըրնա նէ էսմիշ պիր. — տէտի։

Բօլլան՝ միսթըրըս Պէգին սէօզիւնէ էմնիյէթ իթմէյէ պաչլամըշ իտի իսէ տէ, զէվճէսի Սարա հադգընտա իտաէի էմնիյէթ իտէմէ- տիյինտէն.

— Էյ միւճէվհէրաթը պէրապեր ալըպ կիթմէսինէ՞ նէ տէյէ- ճէքսին։

Պէգ՝ եըլան սօգմըշ կիպի պաչընը պիրտէն պիրէ եօգաըը գալ- տըրըպ.

— Նէ՞ միւճէվհէրաթը. անլաեամաըմ։

— Մարքիզ՝ ալէտաէվվիյէ էննայը սէեահէթտէ միւճէվհէրա-

թընը հըֆզ իթմէքտէ օլաբղը գըրմըղը չանթասընը պէրապեր ալմըշ կէօթիւրմիւշ։

— Չանթասընը ալմըշ օլապիլիր, լաքին միւճէվհէրաթընը տա պէրապեր կէօթիւրմիւշ օլաբղը նէ՞ մալիւմ։

— Պէրապեր կէօթիւրմիւշ օլաբղընա էմին տէյիլ իմ. լաքին իհ- թիմալտէն ատտ իտէյօրըմ։

Պէգ՝ կէնիշճէ պիր նէֆէս ալտըգտան սօնրա. — Պէնի նէ գա- տար գօրգութտընըզ. լաքին տէյլի իմիչիմ քի պու գատար գօրգմը- չըմ։ Սարանըն՝ սիզին կիպի պիր զէվճի պըրագըպ սավուշմըշ օլմա- սը ֆարզ օլունսա պիլէ, Լէտի Բաթտըն կիպի ազիզ պիր գարընըն վէ ձօն Բաթտըն կիպի Ա.մէրիգանըն էն զիեատէ նամուսլը պիր ա- տամընըն գըզը օլան Սարանըն խըրսըզլըզը երիթէքեապ իտէճէյինի խաեալ ու խաթըրմա կէթիրէմէմ. ա՛հ մարքի. քէտէրինիզտէն նէ սէօյլէտիյինիզի պիլմէյօրսընըզ, խայըր, խայըր. Սարանըն ադըննա է- սիպ, տիվանէճէխինէ ուզագ պիր մահալէ կիթտիյինէ վէ պու կիւն ավտէթ իտէճէյինէ էմին օլապիլիրսինիզ։ Պիր գաչ սաաթա գատար կէլիպ, հաթթա սիզի պու տէրէճէ տուչարը թէչալ վէ խէչէճան իթմիշ օլմասընտան տօլայը աֆվընըզը խաթիրհամ իտէճէյինէ հիչ չիւպհէմ եօգ տըր։ Պէն Սարայը թանըրըմ. էյէր կէլմէմէյի գուր- մըշ իսէ, հէր հալտէ սիզէ պիր մէքթուպ կէօնտէրիր իտի։

Մարքինին տիլխառն գալպի պիրագ ֆէրահլանըպ. — Սէնին տէ պէնի ալտաթմաղա գալգըշմըշ օլաբղընը մէ'մուլ իթմէմ. թէչէք- քիւր իտէրիմ. գալպիմ օլաբգճա միւսթէրիհ օլար։ Պիրագ էվվէլ, զիեատէճէ հիտտէթլի իտիմ. ամմա աֆվ էթ։

Փէթթի. — Էսէրի եէէս ու քեաէր կէօրտիւմ ամմա, հիտտէթ կէօրմէյտիմ. Սարանըն նամուսլը պիր գատըն օլաբղընա վէ սիզի սէվտիյինէ էմին օլընըզ. — տէտի։

Մարքի գալպինտէ հէնուզ վագը օլան չիւպհէ վէ վէսավիս- տէն զիեատէսիյլէ մուզթարըպ վէ մուազզապ օլաբղը հալտէ, Պէ- գին սէօզիւնէ իթիրազ իթմէյէ ճէսարէթ իտէմէյիպ, զահիրէն սիւքունէթի հալ իքթիսապըյլա, զէվճէսինին ավտէթինէ մունթա- զըր վէ մութէրրազըպ օլմաղա գարար վէրտի։

10

Մարքի տը Սալլօնըն թէլաչ վէ ըղթըրապընը էթպաատան հիչ պիրի սէղմէմիչ վէ հաթթա, մատմուազէլ էլիղանըն վէրտիյի իյղահաթատան հէր քէսճէ գանատաթ հասըլ օլմըշ ըստ։ Մարքիղին ախլագը ղարիպէյէ մալիքէ պիր գատըն օլտըղընը ճիւմլէսի պիլտիյինատէն, պու տէֆա տա ագլընա էսիպ պիր թարաֆա կիթմիչ օլտըղընա գարար վէրիպ կէչտիլէր։

Մարքի տը Սալլօն, ագշամա գատար պիր խէլէճանը ազիմ վէ պիր գասավէթի միհլիքէ իչինատէ օլուպ, տօլապը աչմագ խուսուսընատաքի մէրագընատան ֆէրաղէթ իսէմէմէքատէ իտի. չունքի միճէվհէրաթը տօլապըն իչինատէ պուլտուղը հալատէ, Սարանըն ավտէթինի մուհագգագ ատա իթմէքատէ իտի։ Մուղայիրի օլարագ, միճէվհէրաթ պուլընմատուղը թագտիրատէ, քէնտիսի պուրալարընը տիւչիւնէպիլէճէք գատար տուրէնտիչ օլմատուղը ճիհէթիլէ, ֆախիլ միւթէէրիէքի, եանի մա'չուգընըն նասիհէթի մուճիպինճէ, ալմըշ կէօթիւրմիւչ օլտըղընա գարար վէրէճէքտի։ Պուրալարընը տիւչիւնտիւյիւ սըրատա ղէվճէսինին պիրիսինի սէվմէքատէ օլմատը կիպի պիր իհթիմալի կէօզիւնիւն էօնիւնէ կէթիրէրէք, գանը գայնատաղա պաչլամագտա, վէ պինէրճէ չէքիճէրլէ գաֆատը տէօյիւլիւրճէսինէ, սէրսէմլէնիպ գալմագտա ըստ։

Տիկէր թարաֆտան միսթըրըս Պէգ, պիւսպիւթիւն պաչգա տիւրլիւ էֆքեարա զահիպ օլմըշ խոյի հալատէ, օ տա մարքի գատար ըղթըրապ վէ գասավէթի իչինատէ պուլընմագտա ըստ։ Մարքինին միճէվհէրաթընըն էլան գօնագտա օլուպ օլմատուղընը անլամագ մէրագընա տիւչմիւչ օլմատը միսիլլու, Պէգ տախի բրէնա ժօրժ էղէվարտիյի Սարանըն կէօրմէմիչ օլտըղընա գանատաթ հասըլ իթմէք իւզրէ, էօմրիւնիւն նըսֆընը ֆէտա իթմէյէ հազըր վէ ամատէ իտի։ Մէրգում մաճարըը բրէնտին, մէտեուն վէ մաղրուգ վէ րէզիլ վէ պէտանամ պիր քիմսէ օլտըղընը պիլտիյի ճիհէթիլէ, պիր վագըթ Սարայը մէրգումընն բէնէյէի րէզալէթինատէն գուրթարմագ աղաղմինէ տիւչիւպ, բրէնտին վէֆաթ իթմիչ օլտըղընա տա'իր էօմ-

ըիւնատէ իլգ տէֆա օլարագ պիր եալանը պիլէ իրթիքեապ իթմիչ իտի։

Օ րէզիլ հէրիֆին, քէնտիսինին մա'լիւմաթը օլմագտըղընը, թէքբար Սարանըն գարչըսընա չըգարագ, եավրըճըղը հագգընատաքի մուհապպէթինի վէ քէնտիսինի հէր վէճճյէ նա'իլի չան ու չէօհրէթ վէ սէրվէթ վէ սաատէթ իթմիչ օլան մարքի կիպի պիր քիմսէ հագգընատաքի վէղիֆէի վէֆատարիսինի ունութտըրմըշ, վէ էօյլէ պէտանամ պիր ատամըն ուղրընա, Սարանըն սըրդաթը պիլէ իրթիքեապ իթմիչ օլմատը կիպի չէյլէր խաթրընա կէլէրէք միսթըրըս Պէգ նէ եաբաճաղընը չաչըրմագտա, վէ խուսուսըյլա ալընան միճէվհէրաթ էօյլէ պիր սէֆիհին էլինատէ միւտաէթի գալիչէ ղարֆընատա էրիյէճէյի ճիհէթիլէ, պիլ ախրըճ Սարանըն հալի նէ օլաճաղընը տիւչիւնտիւքճէ բէրիչանիի զիհնի արթմագտա ըստ։

Պունըն ըլա պէրապէր, մարքի՝ միսթըրըս Պէգ իլէ պէրապէր եէմէք սալօնընա էնտիքլէրինատէ, եինէ խըզմէթքեարլարա հիչ պիր չէյ պէլլի իթմէյէճէք սուրէթատէ հարէքէթ վէ մուամէլէտէ պուլընմըչլար ըստ։

Մէյվէ եէտիքլէրի սըրատա խըզմէթքեարտանատ պիրիսի իչէրի կիրիպ կիւմիւչ թէքսի իչինէ մէվզու՝ օլան պիր մէքթուպը Պէգէ թէսլիմ իթտի։ Պէգ՝ Սարանըն խաթրը տէսթինի թանըյընպ, քէֆին միսալի եիւզիւ պէմ պէեազ քէսիլտի. Մ. տը Սալլօն, մէրգումէնին խէլէճանընընը միշահէտէ պիրլէ, մէսէլէնին նէտէն իպատրէթ իտիչինի անինատէ քէչի կալէյիպ.

— Հայտի եօգարը պէնիմ օտամա չըգալըմ տա չայըմընը օբատա իչէլիմ, օլմա՞զ մը, միսթըրըս. (խըզմէթքեարա) Մաթէօ, սէօյլէ քի չայը եօգարըեա կէթիրտինըէր. – տէյէրէք, զահիրէն սաքին պիր հալատէ միսթըրըս Պէգին գօլընատան թուրթուպ եօգարըեա չըգարտը։ Կէլէն մէքթուպ մէրգումէնին բարմագլարընընը եագըպ թուրթուչտըրմագտա ըստ։

Օտաեա կիրէր կիրմէպ, մարքի՝ Պէգին էլինատէն մէքթուպը ալտը։

Հիսսի նէտաաէթ, վէ ղաղապ ու հիտտէթլէ խայը միւտտէթ եագըեա պագտըգատան սօնրա, մասանըն իւղէրինէ գօյուպ.

— Պու մէքթուպ իսթէր պիզի նա'իլի մէսէրրէթ իթտին, իսթէր տուչարը քէտէր վէ գասավէթ կալէտին, էմէքտաշանըն հիչ պիր

չէյ ֆարգ ու թէմմիզ իթմէմէլէրի լազըմ կէլիր։ Խըզմէթլէրինի պիթիրիպ տըշարըեա չըգալգաան սօնրա աչար օգուրուզ, Թէլաշ իթմէմէլիիզ միսթըրը... Հէր չէյի կէօզիւմիւզէ ալմալըյըզ. – տէմէքտէ իտի իսէ տէ, էլլէրի ղանղըր ղանղըր թիթրէմէքտէ օլաըղընտան, չայտան էլինտէն տիւշիպ, եիւղ բարչա օլմադըա. – Նէ գատար չօլբա ըմըշըմ։ (Խըզմէթ.քեարա). Կիթ պանա պիր կիւմիւշ չայտան կէթիր. պիղի եալընըզ պըրագըն տա, եարըն պուրալարը թօքշարօնընըզ. – տէյի։

Մ'իսթրըս Պէգի պու վէճճ իլէ եարըմ սաաթ խէլէճանը աղիմ իչինտէ պըրագարգտան սօնրա, էնճամքեար մէքթուպը վէրիպ, օգուտմասընը բէճա իթտի։

Պէգ մէքթուպըն իլք իքի սաթըրընը օգուր օգուտմազ պիր սէտայը տէհշէթ սալը վէրմէքլէ պէրապէր, քէմալը սիր'աթլէ ալթ թարաֆընը օգուտմազա ուզրաշար. անճագ, հէնուզ քեամիլէն օգույուպ պիթիրմէզտէն էվվէլ, մէքթուպ էլինտէն տիւշիպ, քէնտիսի տէ սանսալիէնին իւղէրինէ էօլիւ կիպի տէվրիլտի դալըը, վէ – վա՜հ սէֆիլ գարը, վա՜հ պիչարէ. – տէյու, մըրըլտաար։

Մարքի իսէ, լինտընըն թէհամմիւլ իտէմէյէճէյի պիր խէլէճան իլէ, մէքթուպը եէրտէն ալըպ. – Իչիմէ գատէրիմ պու մէքթուպտան մա'տուա տըր, ճատապա օգուսա՞մ մը... Սատաէթ տէնէն չէյ իւմիա տէյի՞լ մի տիր.... – տէյիպ, պիրա իսմէթ եարը նէլէն չէյ իւմիա տէյի՞լ մի տիր։

«Սէն պէնի ալտանմըշընըն, Պէգ.

«Պիրինճի տէֆա օլարագ սէվմիշ վէ հաթթա ճիտտէն սէվմիշ «օլաըղըմ բրէնս ժօրժ էզէվարտի էօլմիւշ տիր տէյու, Վիէննատա «եէմին իմմիշ իտին, ամմա, բրէնս էլան սաղ տըր. բրէնսի պուր «տըմ արգասընտան կիտէյօրըմ։ Էօմրիւմտէ օնտան պաշգա քիմ «սէյի սէվմէմիշ օլաըղըմը տա պիլիրսին. պա'տէղին պիր տահա պէնի «կէօրմէյէճէյինի Մ. տը Սալլօնա թէպլիղ էթ, միճէվհէրաթըմը «պէրապէր ալտըմ. չունքի անլէրի պանա վէրմիշ օլաըղընտան, քէնտի մալիմ սայըլըը։ Ջաթէն միճէվհէրաթը մէգքիւրէյէ պէշ սէ«նէ պէրապէրինճէ կէչիրմիշ օլաըղըմ միւտաէթ զարֆընտա խա«թիհգագ բէյտա իթմիշիմ տիր։

«ՍԱՒԱ»

Մէքթուպըն մա'ալի պունտան իպարէթ օլուպ, Սարա Նէ՛ դըբընա պիր սէօզ սէօյլէմիշ, Նէ՛ քէնտիսինի օ զէմանա գատար պագ-

մըշ վէ պէօյիւթմիւշ օլան Պէգէ պիր էլամէթի վէֆաքեարի կէօսթէրմիշ վէ պիլա գայտ վէ ֆիւթուր, բահաթ զամիրլէ, պըրագմըշ սավուշմըշ ըտը։

Մարքի՝ սէսսիղճէ օտանըն իչինտէ աչաղը եօգարը տօլաչմագտա ըտը. հըրս ու հիտատէթի պիր անտէ մահվ ու զա'իլ օլուպ, եէրինէ կէրէք Սարա վէ կէրէք Պէգ հագդ.ըրընտա պիր նէֆրէթ վէ պիր իբրահ գա'իմ օլար։ Խուսուսըյլա Սարանըն բրէնս ժօրժ էզէվարտի նամընտա պիրիսինի սեվմէքտէ օլաըղընը Պէգին քէթմ իթմիշ օլմասընտան տօլայը մէրգումէյէ տահա զիեատէ նազարը նէֆրէթլէ պագմագտա, վէ մէրգումէնին տուշար օլտըղը հալի թագաթֆէրսայէ ասլա մէրհամէթ իթմէմէքտէ իտի։

Մարքի բէնճէրէլէրի աչըգ պըրագմըշ օլտըղընտան, սապահրուզկեարը, պիրագ սէրինճէ էամէքլէ, միսթրըս Պէգ պիրագ քէնտինի պուլտը։ Մարքի սէտիրին իւղէրինէ օթուրմըշ տիւշինմէքտէ վէ կէօզլէրինի տիքմիշ Պէգին աղընտան պիր սէօզ չըգմասընտա պէքլէմէքտէ իտի։

Լինճամքեար Պէգ. – Ա՜հ, մարքի, Սարանըն գապահաթընտա աֆիվ էթ. րէճա իտէրիմ։

Մարքի. – Պէնիմ իչին մարքիզ տը Սալլօն էօլմիւշ տիր։ Էօլիւլէր տէ տիրիլմէզ. Սարա Բա՛թսընա մը աֆիվ իտէյիմ. էվվէթ պու իսմտէ ըէղիլ վէ պէտհուշ, բարա աչգլըսը, զամիրսիզ վէ ալչագ պիր գըզ թանըտըմ վէ պիր միւտաէթ պէրապէրինճէ վագըթ կէչիրտիմ, պատէհու իւճրէթինի վէրտիմ կիթ տի. պէն տէ ունութտըմ. արթըգ պահսընը իթմէյէ իհթիեաճ եօգ։ Սանա կէլինճէ, սաթթէ պիր ըֆֆէթ վէ սատագաթ իպրազըյլա, պէնի ալտանմըշ օլտըղընտան, սանա տա պունտան պէօյլէ մէրհամէթ իտէմէմ։ Սէն տէ պու էվտէն չըգըպ կիթմէյիսին։ Էյէր պօղազընը սըգըպ էօլտիւրմէմի վէ եախօտ պիր թագըմ միւնասիպէթսիզ վէ ույգունսըզ ահվալէ վասըթա մագամընտա հիւքիւմէթէ թէսլիմ իթմէմի իսթէմէզ իսէն, պիր տահա պանա կէօրիւնմէմէյիսին։

Պէգ. – Նէ՞ սէօյլէյօրսընըզ, մարքի. պէնի Անժէլտէն այըրաճա՞գ մըսընըզ։ Անժէլտէն պաշգա պէնի թէսէլլի իտէճէք քիմսէ գալմամըշ օլտըղը հալտէ, օնտա՞ն տա մը մահրում իտէճէքսինիզ։

Մարքի. – Էվվէթ. չունքի սէնի պուրատա ալըգօեաճագ օլսամ, գըզըմը տա, վալիտէսինի պէօյիւթտիւյուն կիպի պէօյիւթիւրէճէք տէյի՛լ միսին։ Լուզումը եօգ։ Անժել պէնիմ գըզըմ իւ-

սէ տէ , պէտպախթլըղմտան անաօրնըն տա դըղը օլըղը ճիհէթ-
լէ , հէը նէ գատար հէնուղ ախըտագը սէ՛ինէ սիւտիւնտէն էմմէ-
միշ իսէ տէ , տամարլարընտա ճէվէլան իթմէքտէ օլան դան անա-
սընըն գանը տըր : Ձէննապը Հադդա պին քէրըե թէչէք քիւր իտէ-
րիմ քի , Սալըն խանէտանը գատիմինին գըղլարը հէը աֆիֆ վէ էհ-
լի ըրղ գըղլար տըր . պինաէն ալէյհ պէնիմ գըղըմըն ֆամիլեա ի-
չինտէ պիր լէքէ օլմասընը թէրվիճ իտէմէմ . – տէ՛տի :

Անաօրնը ղա՛իպ իւմտիքտէն ասնրա գըղընտան տա այրըլտաճա-
ղընը խաթրընա կէթիրտիքճէ , տուչար օլըղը եէյս ու քէտէր ,
թէհամմիւլ իտէմէյէճէյ պիր բատտէյ վասըլ օլմադտա ընը :
Մարքի իլէ վուդու պուլան միւլադաթտան ասնրա , օ ադշամ Պէդ
թէհլիքէլիճէ պիր խասթալընա միւպթէլա օլուպ , պիր այ միւ-
թէմատիյէն հաեաթ իլէ մէմաթ արաօրնտա ուղրաչար : Մ . ը
Սալըն ֆէրտասը կիւնիւ Բարիտ կիտիպ , պիր միւտտէթ ասնրա
մաթէմ էլպիսէյէրիյլէ Հասրաբրրէնսէ ավտէթ իթտի , վէ էթպաս-
րընա աղիմ պիր ֆէլաքէթ վուդու պուլարըղընը եանկ մարքիղին
վէֆաթ իթմիշ օլարըղընը պէեան իթտի :

Իմէքտաշանըն քեաֆֆէսի եաս ու մաթէմ էլպիսէյէրի կիյին-
տիլէր . իյլէրինտէն պիր իքիսի պաղը կէօնա չիւպհէյէրէ ղահիպ օլ-
մըլար ըտա տա , հիչ պիրիսի աղղընը աչմադտա ճէտարէթի իտէմէ-
մէքտէ իտի :

Մարքինին ավտէթինտէ , միսթրըս Պէդ օտասընտան տրշարը-
եա չըգապիլէճէք տերէճէտէ եյիլէշմիշ իտի . անճադ օ տերէճէ
ղաիֆլէնմիշ իտի քի , թանընմադ պիր հալէ կելմիշ իտի :

Մարքի՝ մէրգումէյի պու հալտէ օլարադ իւք տէֆտա կէօրտիւ-
յիւնտէ . – Սէն տահա պուրատա՞ մը սըն – տէյու սօրտրգտա :

Պէդ . – Ա՛հ , հալիմէ մէրհամէթի ի՞թմէյօրսընըղ , մարքի : Ձէ-
նապը Հադդատան թէմէննի իտինիղ քի , պանա ասլա միւհիմճ օլ-
մաեասընըղ . չունքի օ հալտէ պէն տէ սիղէ միւհիմճ օլաճաղըմ :

Մարքի՝ քէնտի քէնտինէ տէտի քի . – Պու գարը հէնուղ կէնճ
տիր . նասըլ օլտա իչինի ույտուրըը :

Ֆէրտասը կիւնիւ , միսթրըս Պէդ , Մ . ը Սալընըն տա՛իրէ
միւտիրի մարիֆէթիյլէ վէրմիշ օլարըղը ադէյի գապուլ իթմէյիպ ,
վէ մարքինին հիյնի իզտիվաճընտա հէտիյէ իթտիյի միճէվհէրաթը
չըմինէնին լութֆունէ պըրագըպ , ներէյէ կիտէճէ յինի քիմսէյէ սէօյ-
լէմէքսիզին գօնագտան չըգըպ կիթտի .

Պու թաֆսիլաթը մարքիյէ հիքեայէ իթտիքլէրի սըրատա , կէօ-
եա քի հիսս իյլէտիյի մէրհամէթէ մուգապէլէ իթմէք իսթէյօրմըշ
կիպի քէնտի քէնտինէ . – Նի՞չին պէնի ալտաթտը տա պու հալէ
միւաթահադդ օլտը տէյու . – Թէքրար իթմէքտէ իտի :

Մարքի էվլէնէլտաէն պէրու , հէմչիրէսի մատամ տէ Գլէր՝ պի-
րատէրիյլէ ասլա իհթիլաթտա պուլընմամըշ ընը : Սարանըն ֆիրար
իթմիշ օլտըղընը խասպէր ալտըգտա , տերհալ Հասրաբրրէնսէ կէլտի :
Մէրգումէ տահի էլպիսէյի մաթէմ իքսա իթմիշ օլուպ , գօնաղա
կիրէր կերմէզ , կէլինինին հագըգէթէն վէֆաթ իթմիշ օլտըղընա
գանի օլմըշ կիպի պիր մուամէլէ իթթիխազ իյլէյիպ , հաթթա ագ-
շամ սուֆրատա , մէրգումէնին կէնճիյինտէն վէ կիւղէլիյինտէն
պահս իտէրէք պէեանը էսէֆ վէ քէտէր իթմէքտէ իտի :

Անճադ ադշամ , մարքի իլէ հէմչիրէսի եալընըղ գալտըգլը-
րընտա , թա՛րիֆի նագապիլ պիր խէլէճան իլէ մէրգումըն գուճա-
ղընա տիւշիւպ :

— Սէնին էն աղիլ տօսթըն պէն տէյի՛լ մի իմ . չու հալտէ
էլէմ ու քէտէրինէ իչթիրաք իթմէկիյիմ :

Մարքի . – Բէք աչէա , ամմա , օնըն իսմինի ասլա աղղընա
աչմա :

Մատամ տէ Գլէր . – Ֆի՞մ պիլիր նէ գատար մէչադդաթ վէ
գասավէթ իչինտէ իտին :

Կէօզլէրինտէն պիր գաչ տէֆալար եաչ ագաճաղը սըրատա ,
մարքի թէվգըֆէ մուվաֆֆագ օլմըշ իտիյի միսիլլու , պու տէֆա
տախի քիպը ու ղուրուր սահիգասըյլա , էչքի չէշմինի գալալինէ
տօղրը ադըլթտըրըպ .

— Իօմրինտէ քի՞մ մէչադդաթ չէքմէմիշ տիր . լաքին պուն-
լարտան տա պահս իթմէ ըէճա իտէրիմ . – տէտի :

Մարքինին արղուսը մուճիպինճէ , հէմչիրէսի մատամ տէ Գլէր ,
իպթիտտա պիր մէհարէթի վէ զէքեավէթի վէ ֆէթանէթի մախսուսէ
իլէ սիւքութը իհթիեար իտիպ , պատէհու պիրատէրինին գալալի-
նին գաբալը օլան գաբուլարընը աչմադա , վէ տրգադթի վէ իհթի-
մամ վէ սատադթի կէօսթէրէրէք , գօնաղըն հէը վէճհ իլէ իտա-
րէսինի տէրէօհտէ իթմէյէ , վէ կէրէք Սարանըն վէ կէրէք միսթ-
րըս Պէդին գազանամամըշ օլարգլարը էմնիյէթի գազանմադա մու-
վաֆֆագ օլտը :

Գօնագ մունթազամ վէ միւքէմմէլ սուրէթտէ իտարէ իտիլ-

մէքտէ իտի : Մարքիղին աճայիպ հալէբլինտէն նաչի տաիրեի իմ-
թիրամտան այրըլմըշ օլան էթպաանըն քէաֆֆէսի , եվինէ պէր վէճ-
հի սապըդ աթվար ու հարէքեաթը միւսթէդիմանէլէրինի իքթի-
սապ իլէտիվէր : Պու հալէբտէն մարքի զիեաաէսիլէ մէմուն օլա-
րադ , հէմչիրէսինին նէզտինտէ պուլընմասընտան տոլայը ֆէվգէլա-
տէ միւսթէրիհ իտի :

Պիր արալըդ պազը մուխալիֆէթ վէ ղըտախէթտէն տոլայը
պէյնէլէրինտէ հուսուսէ կէլմիշ օլան պիրուտէթ օլտըդճա միւն-
տէֆի օլուպ , մարքի , մէրգումէյի սինինի սէպավէթինտէ սէվմիշ
օլտըղը միսիլլու , եվինէ պիր մուհապպէթի ճիատիյէ իլէ սէվմէյէ
պաշլատը :

Միւտաէթի գալիլէ զարֆընտա վիգօնթէս տէ Գլէր , գալ-
տաշընըն գալպինի պիւսպիւթիւն իսթիլաեա մուվաֆֆադ օլտը :
Անճագ՝ Անժէլ հադդընտա իպթիտաատէ հիսս իլէտիյի մուհապ-
պէթ , մուախխարէն օ տէրէճէ թէնէդդիւղ վէ թէնագուս իթտի
քի , մարքի պիլէ պու հալի սէզմէյէ պաշլայըպ , պիր կիւն .

— Անճապա Անժէլին քէօթիւ խույլարը վէ մէյլէբի մի վար
տըր . – տէյու , սօլտը :

Անժէլ իսէ իւչ եաշընա պիլէ վասըլ օլմամըշ իտիյինտէն , ան-
ճագ եիւրիյէպիլմէքտէ իտի :

Վիգօնթէս . – Ձէննա խույլարը օլուպ օլմատըղընը պիլէմէմ . ղա-
թէն պու եաշտա տահա նէ օլտըղը նէ պէյլի :

Մարքի . – Էյ նէսի՝ վար տըր քի . . .

Վիգօնթէս՝ թէրէտտիւտ իլէ . – Սանա օ գատար պէնղէմէյօր
քի . . . – տէտիքտէ , մարքի թիթրէմէյէ պաշլատը իսէ տէ , ճէ-
վապ վէրմէյիպ , պիր թագըմ գատավէթէնկիշ էնտիշէլէրէ տալտը
գալտը : Գալպի՝ տէրէճէի նիհայէտէ մահղուն վէ միւքէտտէր օլտը-
ղը պի իլթիպահ ըտը : Հիսս իթմէքտէ օլտըղը նէֆրէթ , մէշ'էլէի
աշդ ու սէվատսընը քեամիլէն սէօնտիւրմէմիշ իտի իսէ տէ , պուն-
տան տոլայը պիր քիմսէյէ սէրրիշթէ վիրմէքտէն իսէ էօլմէյի թէր-
ճիհ իթմէքտէ իտի :

Գըղընըն , քէնտիսինէ պէնղէմէմէքտէ օլտըղընա տա'իր հէմչի-
րէսինին վագը օլան իֆֆատէսի , գուրշուն կիպի գալպինի տէլիպ ,
Անժէլին պիր պաշդաադընա պէնղէտիյի շիւպհէսինէ զահիպ օլտը :

Մարքիղ մէքթուպընտա , էօմրիւնտէ իլք վէ ասն տէֆա օլա-
րադ բրէնս ժօրժը սէվմիշ օլտըղընը պէեան իթմիշ իտի : Պու խու-

սուս խաթըրընա կէլիպ , ըղթըրապը գալպինի գաթ էնտէր գաթ
թէշտիտ իլէտի :

Սարայը էլինտէն գաբմըշ օլան էօյլէ պիր հայտուտըն գըղընը
էվինտէ պէօյիւթմէք , վէ սէրվէթի վէ շէօհրէթինի մէրգումըն դը-
ղընա վէրմէք կիպի պիր ֆիքը , գիհնինի լաեէնգաթի բէրիշան իթ-
մէքտէ իտի :

Մատամ տէ Գլէր , եադմըշ օլտըղը աթէշի չէյթանլարա մախ-
սուս օլան աթվարը հիլէքեարանէ իլէ , ալթը այ զարֆընտա
ալէվլէնտիրմէյէ մուվաֆֆադ օլարադ , քէնտի ամալը հասէքեա-
րանէ վէ մէնֆաաթբէրէսթանէսինի , հուղուրըլլա սէքթէտար իթ-
մէքտէ օլան զէվալը Անժէլ հադդընտա ֆըրսաթ պուլտըդճա , զա-
լըմանէ վէ խա'ինանէ սէօղլէր սէօյլէմէյէ պաշլատը : Մադամատը ,
մարքինին միլէօնլարընը Բարիստէքի մէքթէպլէրտէն պիրինտէ թէր-
պիյէ օլմադտա օլան օղլու Կրաթիէնտէն պաշգա հիչ պիր քիմսէ-
նին էլինէ կէչիրմէմէքտէն իպարէթ իտի :

Իլք պահարտա մարքի զայէթ թէհլիքէլի պիր խասթալըղա
միւպթէէլա օլարադ , ալթը հաֆթա սօնրա պիրազ քէնտինի պուլ-
տը , հէմչիրէսինի պաշը ուճընտա կէօրտիւքտէ .

— Ա՜ճայիպ , պէն էլան սա՜ղ մը ըմըշըմ : Գատէր նէ՞ գատար
հադդսըզլըղ իթմիշ . – տէտիքտէ , վիգօնթէս տէ Գլէր պիրատէրի-
նին էլինի թուԹուպ .

— Էյ սէնի սէվէնլէրի հիչ տիւչ'ունմէյօր մըսըն :

— Պէնի սէվէնլէր վա՜ր մը տըր :

— Պէն սէվմէ՜ղ միյիմ , օղլըմ սէվմէ՜ղ մի : սէնտէն պաշգա
օնըն պապասը վէ էյլիքտարը վա՜ր մը տըր :

— Սահիհ տիր . պունըն ըլա պէրապէր , էօմրիւն մէշադդաթ
վէ գատավէթինէ տէ թէհամմիւլ օլընամայօր . – տէտի :

Պիր գաչ կիւն ասնրա եաթադտան գալդը իսէ տէ , էվվէլքի-
տէն զիեաատ մահղուն վէ տիւխտուն օլտըղընտան , օտասընտան տը-
չարըեա չըդմադըղը թէրվիճ իթմէյէմէքտէ իտի : Պիր գաչ տէֆալար
հէմչիրէսինէ պու հալին սէպէպինի սուալ իթմիշ իսէ տէ , պիր ճէ-
վապ ալամայըպ , էնճամքեար մարքի .

— Պազը թէէսատիւֆլէյտէն վէ պազը միւէսսիրաթտան գօրդու-
յօրըմ :

— Շիտաէթի մարազ սէնին աղզընը աչըպ . վէ գալպինտէքի
օլանը սէօյլէթտիրտի , պիրատէր . աճապա վէրմիշ օլտըղըն էմրլէրէ

Լթաաթ լթմիչ օլտըղըմտան տօլայը պանա հիտաէթ կէօսթէրէ-ճէ՞ք միսին։

— Նէ՞ կիպի էմլէը վէրմիչիմ։

Վիգօնթէս թէրէտաիւտ լթտի։

Մարքի. — Սէօյլէսէնէ, պէքլէյօրըմ։

Վիգօնթէս. — Յճտաատըմըզտան գալմըշ օլան չու գօնագտա, պէօյիւմէքտէ օլան չօճուգ, սէնին իչին թէհամմիւլիւ նագատիլ պիր էղիյէթ վէ իչքէնճէ իմիչ. մէրհուամ վալիտէմիզին րուհու իչին օլսուն օ գըզը պուրատան թէպեիտ վէ պա՛տէղին մէրգուամէյ պէնիմ նէղարէթ լթմէքլիյիմի տէֆ՛աթլէ րէճա լթտին. վէ պու արզույը էօյլէ պիր հաքիմանէ վէ ագըլանէ սուրէթտէ պէեան լթտին քի, մուհալիֆէթ լթմէյէ ճէսարէթ իտէմէիմ։

— Շիմտի չօճուգ պուրատա տէյի՛լ մի տիր. կիթա՞ մի։

— Կիթաի եա։

— Նէ՞րէյէ կէօնտէրտին։

— Ֆամիլեամըզը՛ն գըզլարը՛նը՛ն պէօյիւմիւշ օլտըգլարը մանաստըրա. օրատա, ֆաղիլէթի թամմէ վէ վէզաիֆի ֆէրզէնտանէ նէ տիմէք օլտըղը՛նը էօյրէնիր։ Պէտա խույլարը վէ քէօթիւ մէյլէրի վար ըսա օրատա պըրագըր վէ ունուտուր։ Հէր նէ վագըթ քի գըզը՛նը կէօրմէքլիյի արզու իտէճէք օլուր իսէն, նամուս վէ իթիպար վէ հայսիյէթ նէ տէմէք օլտըղը թա՛լիմ իտիլմէքտէ օլան մէզքիւր մանաստըրը՛ն հանկըսը օլտըղը՛նը սանա սէօյլէրիմ։

— Թէշէ՛ք քիւր իտէրիմ, Րէժին. թէշէ՛քքիւր իտէրիմ, հագգըմտա տէրքեար օլան մուհապպէթի պիրատէրանէն սայէսին-տէ, ըզթըրապը գալպիմ թէխաֆֆուճ իտէճէք տիր։ Անժէլին, կէօնտէրմիչ օլտըղը՛ն մահալտէ գալմասը լազըմ կէլիր։ Անճագ Սալլօն նամը մուհթէչէմինի թաչըհան պիր գըզը՛ն հէր նէրէյտէ օլուր իսէ օլսուն սէֆիլ օլմամասը իգթիզայը հալտէն իտիյինտէն, մէրգուամէյէ ճէհէդ օլմագ իւզրէ տաիրէ միւտիրինէ սէօյլէյիմ տէ, սանա իքի եիւզ պին ֆրանգ վէրսին։

11

Սէնէլէը հիւզն ու քէտէրի ազիմ իչինտէ կէչտիլէր. Հասբարըէնս գօնաղընըն մաթէմճաք հալինի մէքթէպին էեամը թաթիլիյէսինտէ էվէ կէլէն կրաթիէն տէ Գլէրտէն պաչգա հիչ պիր չէյ թէպտիլ լթմէմէքտէ իտի։

*Վիգօնթէս տէ Գլէրին մագասատընա նա՛իլ օլմագ իւմիտի կիթտիքճէ թէզաեիւտ լթմէքտէ իտի. չունքի, պիրատէրի մարքի տը Րօլլան եէկէնինի գիեատէսիյլէ սէվմէքտէ, վէ արա սըրա տախի չէօճրէթ վէ սէրվէթինի մէրգուամէ թէրք լթմէք նիյէթինտէ պուլընըրընտան պահս լթմէքտէ իտի։ Պունըն իլէ պէրապէր ղալէպէսինէ մուվաֆֆագ օլամատըղը պիր մահզունիյէթ վէ եա գասավէթ, գուրթ միսալի՝ գալպինի օյմագատա ըտը. պիր զաաֆը ֆէվգէլատէ եիւզիւնտէն էրիտիքճէ էրիյիպ, կէօզլէրինին էթրաֆը կիթտիքճէ մօրարմագտա վէ աղզընըն քէօչէլէրինտէ պիր թագըմ գըվրըմըտ բէյտա օլմագտա ըտը։ Ա.ճապա մարքինին մէ՛եուսիյէթի հալինտէ՞ն մի միւթէէսսիր օլույօրտը. եօգսա պաչգա կիզլի վէ հիքմէթլի պիր սէպէ՞պ մի վիգօնթէսին սատատէթի հալինի սէքթէէտար իտէյօր ըտը, պիր վէճհ իլէ անլաչըլամամագտա ըտը։

Ինճամքեար վիգօնթէս տէ Գլէը էօյլէ պիր հալէ կէրիֆթար օլտը քի, աթըպպանըն թէտավիսինէ իհթիեաճմէս լթտի։ վէ թէտավիսինէ միւտավէթ իտէն հէքիմ, մէրգուամէնին հաեաթընտան իւմիտինի գաթ՛ իյլէյիպ, կիւնիւն պէրինտէ.

— Վիգօնթէսին ազիմ պիր քէտէրի օլմալը տըր քի, կիւնտէն կիւնէ էրիյիպ պէթէյօր։

— Հէհճիրէ՛մ մի։ Հիչ պիր քէտէրի եօգ. գապիլ տէյիլ։ Օղլը պէօյիւյօր վէ պա՛իսի մէճմունիյէթ օլաճագ սուրէթտէ թէբրագը իտէյօր։ Սիզէ մահրէմանէ օլալագ պիր չէյ սէօյլէտի՛ մի։

— Խայըր, մարքի։ Լաքին թէճարիպի միւթէաատիտէմ իգթիզասընճա, էօյլէ էմարէլէր կէօրիւյօրըմ քի, եանըլմագ գապիլ տէսընճա, էօյլէ էմարէլէրը կէօրիւյօրըմ քի, եանըլմագ գապիլ տէյիլ։ Սիզ պիրագ տահա սըգճա հէհճիրէնիզին եանընա կիտիպ օթուրմալըսընըզ։

— Եանըննա կիտէճէք օլուր իսէմ, հէմշիրէմէ պիր ֆա'իտէ օլա-պիլի՞ր մի։

— Վիգոնթէս սիզին հուզուրընըզը զիեատէսկյլէ արզու իթմէք-տէ օլտըզը ճիհէթլէ, սըգճա նէզամինտէ պուլընմանըզ ֆա'իտէյն խալի օլմաեաճաղը տէրքեար տըր։

— Շիմտիյէ գատար նի՞չին սէօյլէմէմիշ· – տէտի։

Թապիպին նասիհաթը մուճիպինճէ, մարքի պիր սաաթ սոնրա հէմշիրէսինին օտասընա կիրիպ.

— Հէքիմին տէտիյի սահի՞հ մի տիր, Րէժին. վէ պիր տէ պէնտէն կիզլի պիր գասավէթի՞ն մի վար տըր. վար ըսա նի՞չին պէնտէն սագլայօրսըն։

Րէժին. – Սէնտէն կիզլի նէ՞ օլապիլիր, անլաեամայօրըմ։

— Պէնի կիզլի տէտիմ իսէ գապահաթ իշլէտիմ. չունքի հէքիմ պու եօլտա իտարէյի լիսան իթմէմիշ իտի։

— Հէքիմ նէ՞ սէօյլէտի քի...

— Կիզլի պիր գասավէթ սէնի էրիթտիյօրմըշ։

— Տօղու տըր։

— Կէօրմի՞ւն միւ։ Պէն սէնին գարտաշըն վէ տօսթըն ըմ. պա-նա էյիսիյէթ էթ. պէնիմ տէ շու վահտէթ վէ մէ'եուսիյէթի հա-լիմտէ սէնտէն պաշգա հիչ պիր թէսէլլիմ օլմատըզընը պիլիրսին։

— Պէնիմ գալպիմի ճէրիհէտաը իտիպ, հաեաթըմը թագլել իտէն սէնին օ մէ'եուսիյէթի հալին տէյի՞լ մի տիր։ Սէնին կիպի ա-լիճէնապ պիր կէօնիւլէ մալիք օլան պիր ատամ նա՞սըլ օլուր տա պէօյլէ ֆա'իտէսիզ պիր էօմր կէչիրմէյէ մահքիմ օլուր։ Պէն տէ էօլիւպ կիտէճէք օլուր իսէմ, վահտէթի հալինտէ քի՞մ սանա ըէֆագաթ իտէճէք տիր։ Իսթիֆատէ իթմէքլիյին եօլընը պիլէն պիր զէվճէ իլէ պէրապէր, մալիք օլտըզըն տիրաեէթ վէ զէքեավէթ վէ ֆէթհանէթ կիպի թապիյէթին սանա պախշ իթմիշ օլտըզը հէ-տաեայը նատիրէ տահա զիեատէ քէսպը թէրագգը իտէճէք եէր-տէ, պունըզար կիւնտէն կիւնէ մահվ ու զա'իլ օլարագ, եէրլէրի-նէ եէէս ու քէտէր, վէ նէտաամէթ վէ բէչիմանի գա'իմ օլակէլիյօր։ Ա՛հ պիրատէր, հէքիմին հագգը վար տըր, պուրալարընը տիւչիւն-տիւքճէ, էօմրիւմիւն գբսալտըզընը հիսս իտէյօրըմ. – տէյէրէք, հէօնքիւր հէօնքիւր աղլամաղա պաչլատը։ Էլլէրինի պիրատէրինէ ուզաթմագ իսթէտիյի հալտէ, գուվվէթի քէսիլիպ, մուվաֆֆագ օլամատը։

Մարքի իսէ ճանը չըգաճագ մէրթէպէյէ գատար տուչարը խէլէճան օլուպ, վէ մէրգումէյի քէմալը մուհապպէթլէ տէրաղուշ իտիպ։

— Սէնին տէ գալպին, աղիզ վալիտէմիզտէն թէվարուս իթ-միշ օլտըզըն գալպ տըր. էյէր պէնիմ իչին միւթէսէլլիմ օլմագ գա-պիլ օլսայըտը, սէնին իլէ վէ եախօտ սանա պէնզէյէճէյի տէրքեար օլան կրաթիէն իլէ միւթէսէլլիմ օլուր ըտրմ։

— Կրաթիէնին տէ սէնի նէ գատար սէվտիյինի թէսավվուր ի-տէմէզսին։

Մարքի սիւքութ իթտի։

Րէժին տախի պիր միւտաէթճիք սիւքութ իթտիքտէն սոնրա. – Պէնի տինլէ, պիրատէր. պէն էօլիւպ կիտէր իսէմ սէն եալընըզ գալաճագսըն. պու թէնհալըգտան պէն գօրգույօրըմ։ Պու սէօզիւ-մէ իթիրազ իթմէյէ գալգըշմա. չունքի հաեաթըմընն կիւնլէրի վէ պէլքի սաաթլարը մահտուտ վէ մա'տուտ օլտըզընը պիլիրիմ։ Պիրազ էվվէլ, վալիտէմիզին գալպի կիպի պիր գալպէ մալիքէ օլտըզըմը իւ-թիրաճ իտէն սէն իտինքի, պու սէօզիւն մէ'մուլինտէն զիեատէ տօղրու տըր։ Վալիտէմիզ, սէնի նէ տէրէճէ սէվէր իտի իսէ տէ, պէն տէ պուրաեա կէլէլիտէն պէրու, սանա այնը տէրէճէտէ բապ-թը ալագա վէ մուհապպէթ իյլէտիմ։ Սէնին քէտէրինի կէօրէ կէօ-ըէ, էրիյիպ կիտէյօրըմ։ Իլէրիտէ տուչար օլաճաղըն թէնհալըզը վէ պիքէպիյի տիւչիւնէ տիւչիւնէ, եէէս ու քէտէրիմտէն էօլիւ-յօրըմ։

Մարքի աղլամաղա պաչլատը։

Րէժին. – Հիչ օլմազսա էօմրիւմիւն սօն սաաթլարընտա, ըզթը-բապը գալպիմի պիրազ թախֆիֆ իտի՞րմիսին։

Մարքի. – Իսթէյմի՞զմիյիմ եա. սէօյլէ, նէ՞ եաբայըմ, իսթէ-տիյին նէ՞ տիր։

Րէժին. – Նիյեէթիմի սուի թէֆսիր իթմէզսին ա։

Մարքի. – Սէնին նիյեթին՝ հէր նէ օլուր իսէ օլսուն, գալպին կիպի բաք վէ խալիս օլտըզընը պիլիրիմ։

Րէժին. – Նամ ու չէօհրէթինի օղլում կրաթիէնէ թէրք իտէ-ճէյինէ տա'իր թանզիմ իթմէք թէսավվուրընտա պուլընտըզըն թէրքնամէյի, պէն էօլմէզտէն էվվէլ պիր նօթէր ճէլպ իտիպ հու-զուրմտա թանզիմ իթտիրէսին։

Մարքինին օ անէ տէյին գալպինտէ պագը օլան ճիւղի պիր

աաէմի էճինչէթ հիսսի եինէ պաշ կէօսթէրէրէք, պիր միւտաէթ տըգ-
դաթլըճա հէմիիրէսինին եիւղիւնէ պագտը : Գար կիպի պէեաղ վէ
նատիաէ տանթէլալէը իլէ միւզէյեէն օլան չիլթէնին իւսթիւնտէ,
րէժինին մէրմէը միսալի սօլմըշ օլան պաշը, պիր լէթաֆէթի մախ-
սուսէ իլէ նիւմաեան իտի : Էճէլին թէգաըրուպ իթմէսի հասէպիյլէ
պագըշընտա պիր պայղընլըգ հուսուլէ կէլմիշ իտի : Մարքի, պու
պագըշտա ալա'իմի իճլաս վէ մուհապպէթ վագը օլտըղընը քէն-
տինինճէ հիւքմ իլէ պէրապէր .

— Սէնին հիչ պիր իսթէտիյինէ մուխալիֆէթ իտէմէտիյիմ ճի-
հէթլէ, պու արզուընըն տա իքմալինէ միւսաըտաաթ իտէրիմ:

Օղլու կրաթիէնին, Սալօն խանէտանընընը սէրվէթի ճէսիմէսինի
թէվարուս իտէճէյինի խաթըրընա կէթիրէրէք, վիգոնթէս տէ Գլէր
սէվինճինտէն հէլաք օլաճագ բատտէյէ կէլմիշ իտի :

Մարքի . – Նօթէրի նէ՞ զէման ճէլպ իտէյիմ:

Րէժին . – Շիմտի, տէրհալ. չունքի չէմ՛ի հաեաթըմընն գարի-
պէն սէօնէճէյինի հիսս իտէյօրըմ:

Մարքի . – Բէք ալէա, թէնպիհ իտէյիմ տէ, կիթսինլէր նօ-
թէրի չաղըրսընլար . – տէյուպ, եանընտաքի օտաեա չըգտըղը սը-
բատա, գաբունըն իքի տէճա ուրուլտըղընը իչիթտի:

Մարքի՝ պիղղաթ գաբույը աչըպ, տըշարըեա պագտը. խըզ-
մէթճիսի կիւմիւշ թէբսի իչինէ մէվզու՝ պիր գարթ իլէ գաբունըն
էօնիւնտէ տուրմագտա ըտը :

Գարթը ալըպ .

ՊԱՐՕՆ ՕԳԹԱՎ ՏԸ ԲԻՒՅՄԻՐՕԼ

խամինի օգուր օգուամազ, պէննզի ագ պագ օլը: Նէ եաբաճաղընը
շաշըրտը : Պիր զէման Սարա իլէ ագտը իզտիվաճ իթմէսինէ չէտի-
տէն մուխալիֆէթ վէ մուսանաաթ իթմիշ օլան մէյգուտ պարօնըն
նասիհաթընը տինլէմէմիշ իսկինտէն տօլայը, տուշար օլտըղը նէ-
տաամէթ վէ բէչիմանլիյլի, իթիրաֆ իթմէք լազըմ կէլիպ կէլմէտիյինի
տիւշիւնմէյէ պաշլատը :

Մ'ըւճ օլտըղը քիպր ու աղամէթ իգթիզասընճա, խաթասը-
նը թագտիր իթմէք իսթէմէմէքտէ իտի իսէ տէ, եիրմի եաշընտա
հէնուզ կէնճ օլտըգլարը սըրատա, Օգթավըն քէնտի հագգընտա
իպրաշ իթմիշ օլտըղը ասարը մուհապպէթ վէ խալիսէթ խաթըրը-
նա կէլէրէք, գաբունըն էօնինտէն սիւր'աթլէ թէպա'իւտ իլէէտի :

Խըզմէթքեար իսէ, մարքինին արգասընտան կիտէրէք, պարօն Օգ-
թավըն աշաղըտա սալօնտա պէքլէմէքտէ օլտըղընը իֆատէ իլլէէտի :

Պարօն Օգթավ իլէ մարքի տը Սալօն ալթը սէնէտէն պէ-
րու պիրի պիրլէրինի կէօրմէմիշ օլտըգլարընտան, չու միւտաէթ
ղարֆընտա մարքի տը Սալօնըն սըճաթընտա օ տէրէճէ թէպէա-
տիւլաթը ազիմէ վուգու պուլմըշ ըտը քի, պարօն Օգթավ տօսթը
ազիզինի թանըեամաեալտը, թէրէտտիւտ իթմէյէ պաշլատը : Ան-
ճաղ անսըղըն կէօղլէրի եաչ իլէ տօլուպ, վէ մարքինին աչմըշ օլ-
տըղը գօլլարընըն իչինէ ալթըլըպ .

— Ա՜հ պախթսըզ ատամ. սէֆիլ ատամ. պուընճա քէտէր վէ-
ըղթըրապա նա՞սըլ թէհամիւլ իտէպիլտին – տէյուպ, պաշընը մար-
քինին սինէսինէ տաեաթմըշ օլտըղը հալտէ, պիր միւտաէթ տուր-
տը . վէ աէօղէ հանկը ուճընտան պաշլաեաճաղընը չաշըրտը գալտը:

Պարօնըն նագապիլի թաֆսիլ օլան պու խէլէճանը հալի, էն
չիտաէթլի մուախազալատան զիեաատ մարքինին ճէրիհէի գալպինէ
թէէսիր իտէրէք .

— Սէնին նասիհաթլարընը տինլէմիշ օլսայրտմ, պէօյլէ տու-
չարը էլէմ վէ քէտէր օլմազ, պու գատար էզկյէթ վէ մէշագ-
գաթ չէքմէզ իտիմ. ինսանլարըն էն պախթսըզլարընտան պիրիսի
տէ մէյէր պէն իմիշիմ:

— Պիլիրիմ:

Մարքի տը Ռօլլան թէթրէմէյէ պաշլայըպ . – Նէտի՞ն պիլիյօր-
սըն : Ա՜յպըմը պիւթիւն ալէմ պիլի՞յօր մը ըմըշ:

— Պիւթիւն ալէմ պիլմէզ . հաթթա մուղայիրի օլարագ , զանն
իտէրիմ քի պէնտէն պաշգա պիլէն եօգ տըր :

— Թաֆսիլ էթ , պարօն . պիլտիյինի սէօյլէյէճէք օլուր իսէմ, թէհամիւլ իտէպիլէ-
ճէ՞ք միսին :

— Մէ՛մուլ իտէրիմ քի թէհամիւլ իտէյիմ: Շիմտիյէ գատար
նէյլէրէ թէհամիւլ իթտիմ. վէ պագը իղֆալաթա մուգապէլէ իթ-
մէտիյիմտէն տօլայը նիչէ ֆէյլաքէթլէրէ ուղրատըմ:

— Սանա ֆէննա պիր խապէր կէթիրտիմ. սէօյլէյէճէք օլուր ի-
սէմ, զայէթլէ մահզուն օլաճագսըն :

— Պէն հիւքն ու քէտէրէ պրթըգ պալըշտըմ:

— Սարա Բաթսըն ֆէվգէլատէ պիր սէֆալէթի վէ զարուրէթի
իչինտէ , գուճաղըմտա վէֆաթի իթտի :

Եըլտըրըմ տամլասը նուզուլ իթմիշ օլան պիր քիմսէնին տուչար օլտըղը հալէ մարքի անսըղըն կիրիֆթար օլուպ, աեագտա պուլընմըշ օլսա ըսը եէրէ տէվրիլէճէյի պի իչթիպահ ըսը։ Պաըօնըն վէրմիշ օլտըղը խապեր իւղերինէ իւմիտ դաբուսը քեամիլէն գաբանտը։ Պարօն իսէ, տէհչէթ վէ ճէսամէթինի էվվէլտէն քէշֆ ու թագտիր իթմիշ օլտըղը ֆուրթընանըն մէհմա էմքէն քէսպի սիւքունէթ իթմէսինէ պէքլէտի։

Պիր միւտաէթ սօնրա, մարքի. – Վէրմիշ օլտըղըն խապերին թաֆսիլաթընը հիքեայէ էթ։

— Հիքեայէ իտէճէք օլսամ, տինլէյէպիլէճէք գատար գուվվէթ ու մէթանէթէ մալի՛ք մի սին։

Մարքի իպրամ իթտիքաէ, պարօն Օգթավ ոը Բիւյիրօլ քէլամէ աղազ իլէ.

— Պիր չիրքէթի սարրաֆիյէ թէչքիլ ու թէէսսիսի զըմընտա պուննան իւչ սէնէ էվվէլ վիէննատա պուլընտըղըմ սըրատա, պիր միւսամէրեի չէպանէտէ բրէնս վէ բրէնսէս ժօրժ էզէվարտինին տախի կէլտիքլէրի խապեր վէրիլտի։ Մէրգում բրէնս էզէվարտինին զայէթ ատի վէ ըրսվալ պիր քիմսէ օլտըղընը թէվաթուրէն պիլիր իտի։ Էօյլէ պիր քիմսէնին նասըլ էվլէնէպիլմիշ օլտըղընա թէաճճիպատէ գալտըմ։ Էօյլէ պիր հայտուտըն էլինէ հա՞նկը պէտպահթ վէ պիչարէ գատընընն տիւշմիւշ օլտըղընը կէօրմէք իւզրէ պաշըմը չէվիրիպ տէ Սարա Բաթսընը կէօրտիւմ իսէ, հայրէթիմ տէն աղզըմ աչըգ գալտը, գանըմ տօնտը։ Աճապա սէն էօլմիւշսին տէ զէվճէն մուախխարէն պիր պաշգաօըյլա մը էվլէնմիշ տէյու տիւշիւնմէյէ պաշլատը։ Մուախխարէն խէլէճանը գալպիմ պիրազ քէսպի իթիտալ իթտիքտէ, զէվճինին գարըսընտան զիեատէ մէֆթունը օլտըղը օյուն մասասընա կիթմէսինտէն պիլ իսթիֆատէ, Սարանըն եանընա կիթտիմ։ Ուզագտան օլտըգճա մերգումէյի թէագըգ ու մուաեէնէ իտիպ, եանընա տախի թէգարրուպ իթտիյիմտէ, զիեատէսիյլէ զա՛իֆլէնմիշ վէ լէհճէսի քեամիլէն պօզուլմըշ օլտըղընը, վէ էվվէլտէն զիեատէ կիւզէլլէնմիշ վէ բալալմըշ օլան կէօզիւնտէն պաշգա հիչ պիր ճիհէթիննտէ ճան գալմամըշ իտիյինի միւշահէտէ իլլէտիմ։ Էլպիսէլերի տէ ատի վէ օլտըգճա տա էսքի օլուպ, իւզերինտէ միւճէվհեր տէնիլէն չէյին էսէրինի պիլէ կէօրմէտիմ։ Մէրգումէնին պուլընտըղը հալտէն վէ կիյինտիյի գըեաֆէթտէն, պա՛իսի ար ու հիճապ պաղը ահվալ պաշըննտան կէչմիշ օլտըղընը թախմին իյլէտիմ։ Հագըգէթի հալի պէր թաֆսիլ անլամագ իւղրէ. սէօզէ մուպատէրէթլէ քեմալը իհթիրամ իլէ սէլամ վէրտիքտէն սօնրա.

— Աճապա մարքիզ տը Սալլօն, արզ ու պէեանը վէզաիֆի տօսթանէ իթմէգլիյիմէ միւսաատէ իտէրլէ՛ր մի. – տէյու, սուալ իթտիմ։

Մօլմըշ օլան պէնզի թա սաչլարընըն քէօքիւնէ գատար գըզաըրըպ, ղայէթ եավաշ պիր սէս վէ քեմալը սիւր'աթլէ. – Պուրատա հէր քէս պանա բրէնս էզէվարտի տէյու խրթապ իթմէքտէ տիր. – տէտի։

Մարքի եանընա օթուրուպ.

— Պիլմէզ իտիմ, մատամ. ա՜հ. մարքի տը Սալլօնըն վէֆաթը պէնիմ իչին պախսի հիւզն ու քէտէր պիր ղա՛իպ տիր. չունքի թա կէնճ եաչըմըզտան պէրու պիրիպիրիմիզի թանըրըզ։ Պիրազ մարքիտէն պահս իտէյի՛մ մի, մատամ. խութէրմիսինիզ տէտիմ։

Եըլան ըսըրմըշ կիպի օթուրտըղը եէրտե սըչրայըպ, վէ սէօզլէրիմին մանայը հագըգըսընը անլամամագըգ թասլայըպ.

— Եա՜, Բօլլան էօլմի՛ս միւ. աճապա նէ՞ գատար վագըթ օլտը. ա՜հ եա՜ Բապպիմ. – տէյիպ, պիր սանիյէ զարֆընտա թէքրար լէհճէսի տէյիշտի, անճագ իհթիեաթըզ պիր սէօզ սէօյլէմիշ օլտըղընը քէնտիսի տախի անլատը։

— Պէն նամուս սահիպի պիր ատամ օլտըղըմտան, պանա էմնիյէթ իտէպիլիրսին, էյէր սէնին սըրրընը պիլէն եօգ իսէ, պէն չըգըպ տա ալէմէ իլան իտէճէք տէյիյիմ. – տէտիյիմտէ, Սարա ատաալա գալգըպ, հիւանիւ ըհզասըյլա գօլումա կիրտի, վէ չիչէքլէր իչէ մուհաթ օլան պիր թէրաչաեա գատար կէօթիւրտիւ, օրատա աճը աճը կէօզ եաշլարը տէօքմէյէ պաչլաեարագ.

— Պէն ալչագ վէ պէտնամ պիր գարը ըմըչըմ. ճիհանտէ միւլի նատիր օլան պիր քիմսէյէ խրեանէթ իթտիմ. ամմա ճէզայը սէզամը տա կէօրտիմ։ Տուչար օլտըղըմ հալը սէֆալէթի իչթիմալտէ մէրհամէթէ չայէթէ տէյիյիմ։ Պիզգաթ մարքիյէ նագլ իտէր կիպի սանա հէր չէյի պիլ էթրաֆի սէօյլէյիմ։ Շէօյլէ քի, բրէնս ժօրժ էզէվարտիյի իլգ տէֆա օլարագ վիէննատա կէօրմիշ վէ քէնտիսինի սէվմիմ տէյու զանն իթմիշ իտիմ։ Պէնիմ ֆագիր պիր գըզ օլտըղըմը խապեր ալտըղընտա, պըրագըպ սավուշտուպ պիր տահա կէօրիւնմէտի։ Րէֆագաթ վէ խըզմէթիմտէ պուլընան միսթըրս Պէգ'

մէրգում հագգընտա ալմըշ օլտըղը մա՛լիւմաթը պանա սէօյլէմէ-
սի լազըմ կէլիր իքէն , էօլմիւշ օլտըղընա պէնի գանտըրմադ կիպի
պիր խաթատա պուլընմըշ։ Մ. տը Սալըն իլէ ղայէթ մէս՛ուտ վէ
պախթիեար օլտրագ եաշատըղըմ սըրատա , կիւնիւն պիրինտէ Բա-
բիստէ անսըղըն մէրգում բրէնա էղէվարտիկի կէօրտիւմ։ Գալպի-
մին հիսաիեաթ վէ թէշվիգաթընա թապի օլուր իսէմ, մահվ օլա-
ճաղըմը տէրհալ տէրք վէ ֆէհմ իյլէտիյիմտէն , Բարիսի թէրք իլէ
Հասբարրէնատէքի գօնաղա կիթմէմիզի բրէնսէ թէքլիֆ իթտիմ. հէյ-
հա՛թ ։ Օ սըրատա ղէվճիմ մարքի , պիրուտէթի հալինի պիրագ պէր
թարաֆ իտէճէք եէրտէ , պէնիմ մահղունիյէթիմտէն նաչի ճանը
սըգրըլարագ , պիր գաթ տահա ֆիթուլսըղըղը իլթիղամ իյլէտի ։
Գօնաղըն սաքին հալինտէ քէնտի քէնտիմէ տիւշիւնտիւքճէ տիւշիւ-
նիւպ , նիհայէթ կիւնիւն պիրինտէ թահթաբօշտա օթուրտըղըմ սը-
րատա , բրէնս ժօրժըն կիղլիճէ կէլմիշ աեագլալըմա գաբանմըշ օլ-
տըղընը կէօրտիւյիմտէ , պուլընտըղըմ ըզթըրապը հալտէն պէնի
գուրթարտճագ զաննըյըս , իպրամ վէ իլհահընա տաեանատաեա-
րագ , ղէվճիմի վէ գըզըմը վէ էօմրիւնիւ ուղրըմա ֆէտա իթմիշ օ-
լան պիշարէ Պէգի թէրք իլէ , մէրգում իլէ գօնագտան չըգըպ սա-
վուշըմ։ Պուննա տա գանատթ իթմէյիպ , բրէնս ժօրժ , մարքինին
հասպ էլ խուլուս վէ մուհապպէթ հէտիյէ իթմիշ օլտըղը միւճէվհէ-
րաթը տա պէրապէրիմճէ ալմագլըղըմը թէքլիֆ իթմիշ օլտըղընատան,
անլէրի տէ ալըպ խըրսըզ կիպի ֆիրտար իթտիմ, բրէնս ժօրժ պանա
տէմիշ իտի քի . – Սէն գարըլարըն էն կիւղէլի օլմալըսըն . մալիք օլ-
տըղըմ սէրվէթ , սէնի օ միսիլլու միւճէվհէրաթը նատիրէ իլէ թէզ-
եին իթմէյէ քիֆայէթ իտէճէք մէրթէպէտ տէյիլ տիր . լէթա-
ֆէթի սըֆաթըն իլէ պիր գաթ տահա քէսպի ըէֆըտագ իթմէքտէ պու-
լընան վէ քէնտի մալին օլան միւճէվհէրաթը մէզքիւրէյի պէրապէր
ալմալըսըն . – տէյիպ , էլլէրինի եիւզիւնէ գաբատը . մուախխարէն
պաշընը եօգարը գալտըրտըգտա , կէօզլէրինին իչինտէ պիր աթէչի
հիտտէթ վէ ղազապ նիւմահան օլարագ . – Ա՛հ . ա՛հ , գարըլարըն
եա էն կիւղէլի օլմըշըմ, վէ եախօտ էն չիրքինի , ասլա վէ գաթա՛ն
ֆիւթուր իթմէյիպ , գատր ու գըյմէթլէրինի պիլ ախրըէ թագտիր
իթմիշ օլտըղըմ միւճէվհէրաթըմըն պիր գըսմընը մատրապազլարա
սաթմըշ օլտըղը կիպի, պիր գըսմըյլա տա , ալիւֆիթէլերի խօշնուտ ի-
տիպ պիթիրմիշ իտի . – տէյիպ , Սարա սիւքութ իթտի . պէն տէ
արթըգ իչին իլէրիսինէ վարմատըմ։ Կիրիֆթատր օլտըղը հալի գասա-

վէթ վէ եէէս իչթիմալին տէրէճէի վէկսամէթինի ըէյ իւլ այն կէօր-
մէքտէ օլտըղըմտան , պու հալի քէնտինին տէ կէօզիւնիւն էօնիւնէ
գօեարագ , պիրան էվվել հադայը գուրթարմանընը չարէսինէ պագ-
մասընը նասիհաթ իթտիմ իսէ տէ , մէրհամէթէ չայէսթէ օլմատը-
ղընը թէքրար իլէ, նասիհաթըմը տինլէմէյ յէ մեեալ կէօրմէսիյիմ ճի-
հէթլէ . – Էլան մէրգումը սէվճրմիսին . – տէ յու սուալիմէ , պիր հէ-
լավէթի ղայրը մահտուտէ իլէ եիւղիւմէ պագարագ ղայէթ սատէ-
ճէ . – Խայր . – տէտի , վէ պատէհու եէվմէն ֆի եէվմէն պէնի աչըն-
տրրըպ էրիթմէքտէ օլան պիր մուհապպէթի չէտիտէ վէ պիր լէվմի
ճանսուզ իլէ պու կիւնքի կիւն սէվտիյիմ սատամ, չիւպհէսիզ թէրք
վէ ֆըրգաթըմտան նաչի միւթէէսսիրէն վէֆաթ իթմիշ օլան օ մու-
գատէս քիմսէ տիր . – տէ յու ճէվապ վէրտի ։ – Մարքինին վէֆաթ
իթմիշ օլտըղընա էմի՛ն միսին . – տէ յու սօրտըմ իսէ , վէֆաթընը
պէնտէն խապէր ալմըշ օլտըղընը պէեան իթտի ։ Պէն իսէ պունա ճէ-
վապ օլմադ իւղրէ . սէն եանըլմըշսըն , պիր պաշգասընըն իսմինի թաշը-
մագտա օլտըղընը սէն քէնտին իթիրաֆ իթմիշ օլտըղընատան , տուլ
գալմըշ տա մուախխարէն թէքրար էվվէնմիշսին զանն իթտիմ, պէն
մարքի տը Ռօլլանը խայրը վագըթտան պէրու կէօրմէմիշիմ վէ պահ-
սընը իչթիմէմիշիմտիր. պինապէրին հաեաթտա օլուպ օլմատըղընատան
պինէ խապէրտար տէ յիլիմ. պունընըլա պէրապէր , էօյլէ պիր ատի
գատր զաթ էօլմիւշ օլտայըտը , վէֆաթընըն խապէրի հէր թարաֆա
հայըլտաճաղը տէրքեար ըտը . – տէտիմ։ Ա՛հ , գալպիմէ նէ գատար
նէչաթ վէրիյօրսըն . հիչ օլմազտա պէնիմ ֆիրարըմտան նաչի էօլմէ-
միշ օլտըղընը խաթըրըմա կէթիրիպ միւթէսէլլի օլտըրըմ. – տէտի ։
Մարքի էօլմէմիշ իսէ տէ էօլմիւշ պիր քիմսէյսէն բէք տէ ֆարգը
պիր հալտէ պուլընմամալը տըր . չունքի հիչ քիմսէնին պիչարէնին
եիւղիւնիւ կէօրտիւյիւ եօգ տըր . կէօրիւնիւր քի , մարքի խալգըն ի-
ֆատաթը թաղիյէթ վէ թասալիյէթքեարանէսինի իչիտիպ տէ պիր
գաթ տահա տիլմատն օլմամագ մագսատըյլա , Հասբարրէնատէքի
գօնաղընա գաբանմըշ քիմսէյէ կէօրիւնմէմէքտէ տիր . – տէտիմ,
վէ Սարանըն խէչէճանը գալպինին քէսպի չիտտէթ իթտիյինի կէօր-
նէ մարքիյի պուլմայօրսըն . – տէ յու սուալ իթտիմ։

Օգթավ տը Բիւյիւրօլըն պէր վէճհի պալա հիքեայէսինի օ ա-
պու սըրատա տօսթըրնըն էլինի թուրթուպ .

— Պուրասընը տա սէօյլէմի՞ն մի, Օգթավ. – տէյու, սուալ էթտիքտէ։

Օգթավ. – Էվվէլթ, սէօյլէմիմ. չունքի նէ տիւրլիւ գալպէ մա. լիք օլտըղընը պիլտիյիմտէն սանա էմնիյէթիմ վար ըտը։ Ճիկէրըա. ըէն օլան գըղըն մէյտանտա տուրուպ տուրտըգճա, վալիտէսինէ աֆիվ էթմէք մէճպուրիյէթինտէն գուրթուլապիլի՛րմիսին։

Մարքի. – Հագգընն վար, Օգթավ. թէչէք.քիւր իտէրիմ։ Է՛յ պու սօն թէք.քիֆինէ նէ՞ եօլտա ճէվապ վէրտի։

Օգթավ. – Տա՛իմա այնը ճէվապ. սանա չաեէսթէ վէ նէ սէ. նին աֆիվնա վէ նէ տէ գըղընընն պուսէյէրինէ միւսթահագդ պիր գարը օլմատըղընը մուսիրրանէ իտտիա իյլէմի։

Մարքի. – Ա՛ճապա մէրպութէ օլտըղը բէվապընը միւնասիպէ. թի գաթ՛ էթմէմէք իչին, մէրգուամէնին պու սէօյլէրի պիրեր պէ. հանէ տէյի՛լ մի իտի, տէյու գընեաս իտէյօրսըն։

Օգթավ. – Խայըր. չունքի ճիտատէն բէչիման վէ գալպէն նա. տիմ օլտըղընը թաստիգ էթտիմ։

Մարքի. – Օ հալտէ նի՞չին էվվէ ավտէթ էթմէկի խուսուսընտա տահա գիեատէ ըսրար էթմէկտին։

Օգթավ. – Իգթիտարըմընն եէթիշխի մէրթէպէտէ ըսրար էթ. տիմ. վէ ֆիքրինի թէպտիլ էթմիչ օլտըղըմը մէ՛մուլ էթտիկիմ սը. բատա, իգամէթկեահընա գաատար ըէֆագաթ էթմէքլիյիմի թէքլիֆ, վէ ֆէրտասը կիւնիւ սաաթ իքիտէ կիտիպ ճէվապ ալմագլըղըմը պէեան իյլէմի։

Մարքի. – Եա՛. է՛յ էրթէսի կիւնիւ նէ՞ ճէվապ ալտըն։

Օգթավ. – Ճէվապ ալամատըմ. սաաթ իքիտէ կիթտիմ էվի պօշ պուլտըմ։ Սարա պըրագմըշ սավուշմըշ։

Մարքի. – Հիչ պիր խապեր վէ եա պիր մէքթուպ պարա՛գ. մագսըղըն մը կիթմիչ։

Օգթավ. – Պըրագմըշ. – տէյիպ, մարքիյէ պիր քեաղըտ ու. զաթտը։ Մարքի էլլէրի թիթրէյէրէք մէգքիւր քեաղըտը ալըպ, աթիտէքի սաթըրլարը օգուտը։

« Թէչէք.քիւր իտէրիմ, պաբա՛ն, սէօյլէտիյինիզ սէօյլէրտէն, « վէզիֆէմի իճրա էթմէք իւզրէ գուվվէթ քեսպ էթտիմ, սաեէնիզ. « տէ տիւշմիւշ օլտըղըմ կիրտասպտան չըգմագլըղըն չարէսինի պուլ. « մագ իւզրէ ճէսարէթ ալտըմ։ Ինշալլահ գաբիպէն կէօրիւշիւրիւզ, « վէ կէօրիւշտիւյիւմիւզտէ մէ՛մուլ իտէրիմ քի, հաարէթլէրիյլէ տիւ.

« խուն օլտըղըմ .քէսանէ տահա գիեատէ չայէսթէ պիր հալտէ պու. « լընըրըմ։

Զանն իտէրսին.քի մէքթուպըն եաղըլարը, մարքինին կէօղէ. րինի եագըպ թուրթուշտըրմագտա օլտըղընտան, նագարընը .քեաղըտ. տան այըրամամագտա ըտը։

Օգթավ. – Սարանըն եալընըզ կիթմիչ օլտըղը մուհագգագ տըր. չունքի բրէնս ժօրժ էղէվարտի, խայլը վագըթ մէրգուժէյի վիէննատա արատը ամմա պուլամատը։ Պէն տէ չօգ չայընշտըմ։ Էլիմ. տէն կէլէնի տիրիչ իթմէտիմ ամմա, նէ պուլտըմ, վէ նէ տէ նէ. բէտէ գալտըղընը անլատապիլտիմ։

Մարքի. – Մուահխարէն նա՞սըլ օլտը տա կէօրիւշիւնիւզ։

Օգթավ. – Պունտան պիր սէնէ էվվէլ, Բարիստէ իքէն էօնիւմ. տէն պիր գատըն կիթմէքտէ իտի։ Մէրգուժէնին թավը ու հարէ. քէթի նագարը տըգգաթըմը ճէլպ իթտի։ Սօգաղըն պիրինէ սաբա. ճաղը սըրատա եիւգիւնիւ կէօրտիւմ։ Սարա ըմըչ. լաքին թանըն. մաղ պիր հալտէ իտի։ Ա՛տի վէ էօքի պիր գըեաֆէթլէ մահզունա. նէ վէ մահճուպանէ եիւրիւմէքտէ իտի։ Րուեա կէօրիյօրըմ զանն իթտիմ իսէ տէ, ատըմըմը թէօրի՛ իթտիմ. պիր արալըգ արապա. լարընն գարղաշալըղը արասընտա զա՛իպ իթտիմ. հէր թարաֆը տօ. լաշտըմ, եինէ զա՛իպ օլտըղը մահալէ ավտէթ իթտիմ. արատըմ թարատըմ, պիր տահա կէօրմէք միւմքին օլամատը։ Օն պէշ կիւն էվվէլ Պօֆա՛ նամ խասթախանէտէն պիր մէքթուպ կէլտի։ Սարա պէնի իսթէմիչ, պիր տագըգե պիլէ ֆէվթ իթմէքսիզին տերհալ գօշտըմ կիթտիմ։ Պիքէս վէ սէֆիլէրէ մախսուս օլան պիր գօղուշ. տա եաթմըշ ճան վիրմէքտէ իտի։ Հալի սապըգընը պուլմագ իւզրե քէմալը շէճա՛աթլէ ուղրաշմագ իսթէմիչ ամմա, թագաթ վէ տեր. մանը քէսիլիպ, նա՛իլի մէրամ օլամամըշ։ Հէր չէյտէն մահրում. յէթլէ պէրապեր, կերեք սէնտէն վէ կերեք գըղընտան տօլայը հիսս էյլէտիյի քետեր պիշարեյի էրիտիպ պիթիրմիչ։ էն ֆէնա հավալա. տա պիլէ նաֆագա թէտարիքի ղըմըրընտա սօգաղա չըգմաղա մէճ. պուր օլարագ, սատըրնա պիր իւֆիւնէթ արըգ օլուպ, միւտտէթի գալիլէ զարֆընտա թէչվէրրիւմ իթմիչ։ Ի՛տմեէտէն պիր իւմիտ քէօ. չէսի գալմատըղընտան, խասթախանէյե կիթմիչ. օրատա ճան վիր. մէքտէ իտի։ Սանա զէվճեւիք իթմիչ օլան պիր գատընըն, էօյլէ ճիկէրլերի բարալաեաճագ սուրէթտէ, խասթախանէ քէօչէսինտէ էօլմեսինի թէրվիճ իտէմեէյիմտէն, թէտտապիրի միւգթէվկիյենին իճ.

րասըյլա պէրապէր Պուժիվալ գարիյէսի թարաֆընտա հավատար պիր քէօչք իսթիճար իտիպ օրաեա նադլ իթտիրտիմ։

Մարքի. – Պանա նի՞չին մա՛լիւմաթ վէրմէտին։

Օգթավ. – Հիւանիւ թէհաավի սէմէրէսի օլարադ, օլորգճա էյիլէնմիշ իտիյինտէն, միւթէմատիյէն պանա «աման օլմաեա քի մարքիյե մա՛լիւմաթ վէրէսին. պէն եվտէն միւճրիմ կիպի պըրագըպ չըգարըմ, քենտիմ պիզնաթ կիտիպ մարքինին աեագլարընա դաբանաճաղըմ, արդը նէտաամէթ վէ պէեանը բէչիմանէ իտէրէք. գապահաթըմը աֆիվ իթմէսինի ըէճա իտէճէյիմ» տէմէքտէ իտի։

Մարքի. – Սո՞նրա. Այլահ աշդընա, էօլիւյօրըմ, սօնընը կէթիր։

Օգթավ. Սարանըն իտտէի սըհհէթ իտէրէք միւրատընը իճրա իտէպիլէճէյինէ պէն տէ գանտաթ հասըլ իթմիշ իտիմ։ Անճագ կիւնինւն պիրինտէ, զահիրտէ հիչ պիր սէպէպ օլմագսըդըն միւմքինի իւլ թէսքին պիր նէզֆի տէմ (գան կիթմէք) մարապընա ուղրայըպ «Շիմտի արթընդ սօնըմ կէլմիշ օլտընդընա պէն տէ գանի՛ օլտըմ։ Բօլլանը պիր տէֆաճընդ օլսուն կէօրմէյէ միւսթահագդ տէյիլ իմիշ իմ. հասրէթիյլէ նէ մէրթէպէտէ տիլսուն օլտընդըմը վէ եիւզիւնիւ պիր քէրրէ օլսուն կէօրմէք իչին նէլէրէ տաեանաընդըմը Բօլլանա սէօյլէրսին։ Գընդըմընդը սէվսին վէ պէնիմ լէվամէի զամիրիմի խաթընընա կէթիրէրէք մէրգումէյի պէօյիւթսիւն։ Անժէլ քէնտիսինին էօզ գընդը տընը. պուննան տօլայը զէրրէ գատար չիւպհէ իթմէսին։ Պիր աեաղըմ մէզարտա օլտընդընտան արթընդ եալանը իրթիքեաղ իտէմէմ. պինաէն ալէյհ սէօզիւմէ էճիյէթ իթսին.» – տէտի։ Պիր արալընդ տուրմընչօլան գան պիր իքի սաաթ սօնրա էվվէլքինտէն տահա գիեաաէ քէսրէթլէ պօչան մաղա պաչլայընդ, իսմինի եատ իտէ իտէ պիչարէ գարը գուճաղընմտա թէրքի տաղտաղայը ալէմիյէտի։

Մարքի. – Նէ՞րէտէ մէտոֆուն տընը։

Օգթավ. – Բէր-Լաչել մէզարիսթանընտա մէտոֆուն տընը։ մէզարընընն իւսթիւնէ պէեագ պիր մէրմէր թաշ վազ, վէ թաշըն իւզէրինէ տէ, թարիխի վէֆաթընդյա, իչ իչէ կէչմիշ իքի Մ հարֆը հէքք իթտիրմիչիմ տիր. – տէտի։

Մարքի Բօլլան պաչընը ավուճլարընըն իչինէ ալմընդ կէօզլէրինտէն սէյիլէր պօչալթարագ աղլամագտա ընդը։ Տօսթընըն իթմիշ օլտընդը ֆէտաքեարընդագտան տօլայը նէ աուրկինդէ թէչէքքիւր իտէճէյինի չաչընընդա էլինի թուքմընդ պընրագմամագտա ընդը. Նակկհան պաչընը եօգարը գալտընընդա.

— Եա՛ գընդըմ. Եա գընդըմը քի գալպիմտէն տէ խանէմտէն տէ թէպեիտ իթմիչ իտիմ... ա՛հ նէ գատար պախթընդ, նէ գատար լանէթլի մախլուգ ըմընդըմ. հէյհա՛թ։

Օգթավ. – Նէ՛ տէ յօրսըն. գընդընը էվինտէն չընգարը՞ն մը։

Մարքի. – Պէն չընգարմատընմ. չընգարմագ իսթէտիլէր, պէն տէ մուվաֆագաթ իթտիմ։ Ագիզ պաչըն իչին օլսուն, պէնի թագպիհ իթմէզ. նէլէր չէքտիյիմի թէսավվուր իտէմէզսին։

Օգթավ. – Թա՛րիֆ ու թաֆսիլէ իհթիեաճ եօգ, լաքին վալիտէսինին ճիւրմիւնտէն գընդը մէ՛սուլ մը ընդը քի...

Մարքի. – Տէյիլ տիր... հագդըն վար տընը, լաքին պուս խաթամը թասհիհ իտէճէյիմէ էվին օլ. վա՛հ գընդընմ, վա՛հ ճիկէրբարէմ. Սարանըն եատիկեարը օլարագ պիր սէ՛ն գալտըն, ա՛հ սէնի կէօրսէմ տէ պիր տահա կէօզիւմիւն էօնիւնտէն գընդ բայը այընդամասամ։

Օգթավ. – Գընդընըն նէրէտէ օլտընդընը պիլի՛րմիսին։

Մարքի. – Պէն պիլմէմ, ամմա հէմիրէմ պիլիր. կէլ պէրապէր հէմիրէմսին եանընընա կիտէլէմ տէ սօրալըմ անլաեալըմ. – տէյիպ, օտատան տընչարընեա չընգարընար։

12

Մատամ տէ Գլէր պիրատէրի մարքիյի կէօրտիւքտէ, պայդըն օլան կէօզլէրինի մէրգումէ թէյվէհհ իտէրէք, եանընտա եապանճը պիր քիմսէ պուլընտընդընը կէօրտիւ իսէ տէ, էճել բէրտէսի կէօզիւնիւ գարարթմընդ օլտընդընտան, չօգտան պէրու կէօրմէմիշ օլտընդը պարօն Օգթավ տը Բիւյիւրօլը թանընեամատը։

Մարքինին խէլէճանընը ֆէրգ իտէրէք. – Նէ՛ գատար էյի ատտամընն. եանընտաքի նօթէ՞ր մի տիր։

Մարքի. – Խայընը, եանընմտաքի զաթ, գատիմ տօսթըմ պարօն Օգթավ տը Բիւյիւրօլ տընը։

Ռէժին. – Եա՛. – տէյիպ, մէրգումէ էլինի ուղաթմագ խաթէտի իսէ տէ, զաաֆընտան մուվաֆֆագ օլմատը։

Մարքի. – Պարօն Օգթավ քէտէրնաք պիր խապէր կէթիրմիչ, Ռէժին... Սարա էօլմի՛ւ.... – տէտի։

Վիգոնթէսին կէօղէրինաէ անսըղըն պիր ալէվի մուղաֆֆէրիյէթ նիւմաեան օլուպ, մարքինին սիւքութ էյլէ պէվի իթմէք խաթէմէտիյի, վէ ֆագաթ պաթընէն էլան սէվտիյինի պիլտիյի տէհղէթլու պիր խասխմտէն օղլընըն գուրթուլմըշ օլմասընատան տօլայը ղիեատէսիյլէ մէշուունիյէթ հիսս էյլէտի։

Պիր միւտաէթճիք սօնրա. – Սարա չօգտան պէրու ֆ՚օլմէմիշ մի խոի։

Մարքի. – Հէր քիմ քի իշլէմիշ օլտըղը պիր գապահաթտան տօլայը ըղհարը նէտաամէթ վէ բէչիմանի իտէճէք օլուր իսէ, օլ քիմսէ չաեանը աֆիվ ու մէրհամէթ տիր։ Մարքիզ Սարա տա պու գապիլտէն օլտըղընատան, ոնըն տա գապահաթլարընը աֆիվ իթմէք իճապ իտէր։

Պիրտաէրինէ մուխալիֆէթ իթմէք իսթէմէտիյինտէն, Րէժին ճէվապ վէրմէտի իսէ տէ, միւպհէմ եօլլը պիր գօրգու գալպինի իսթիլա էյլէտի։ Էվտէն չըգարմաղա մուվաֆֆագ օլտըղը գըզը, Սարանըն գըզը օլմագ հասէպիյլէ, մարքիզին պատէղին պիւթիւն մուհապպէթինի մէրգուումէ յէ աթֆ իտէճէ յինի, վէ չու հալտէ օղլընըն միւէպպէտէն ֆագը ու սէֆֆալէթ իչինտէ գալաճաղընը հիսս էյլէմէքտէ իտի։ Կրաթիէնին իսթիդպալի սուրէթի գաթիյէտտէ թէէմին իտիլմիշ օլտըղընա քէսպի էննիյէթ էյլէմիշ օլտըղը պիր սըրատա, տարպէի վագըա օ տէրէճէ չիտտէթլի պիր տարպէ իտի քի, պիւթիւն ճիսմի թիթրէմէ յէ պաշլայըպ, տէրհալ պայըլտը գալտը։

Պիր գաչ սաաթ սօնրա, հէքիմ կէլտիքտէ, վիգոնթէսի այնը պայղըն հալտէ պուլտըղընատան, խասթալըղըն աղըրլաշմըշ օլտըղընը մարքիյէ պէեան էյլէտի։

Պայղընլըգ, եարը կէճէ յէ գատար տէվամ իտիպ, մուաֆխաըրէն խասթա կէօղէրինի աչտը։

Սապահա գարշը հէքիմ թէքրար խասթայը պիլ մուաեէնէ, էճէլին գարիպ օլտըղընը վէ օղլը վիգոնթը կէթիրմէք իճապ իթտիյինի իֆհատէ էյլէտի։

Հէքիմին հիւքմինիւ պարօն Օգթավ տախի իչիտէրէք. – Պէն կրաթիէնէ պիր թէէլլիմ էչքէրիմ. լաքին գըզընընն նէրէտտէ պուլընտըղընը պիլիր միսին. սէն տէ պու ճիհէթի անլատաղա ղայրէթ էթ։

Մարքի. – Գըզըմընն նէրէտտէ օլտըղընը պիլմէմ ամմա, օ ճիհէթլէ թէէլլա մահալ եօգ տըր. եա հէքիմիյէմէ սօրար անլարըմ վէ եախօտ էվրագը մէեանընատա, պունա տա՛իր պիր գայտ պուլ-

լուրըմ։ Զաթէն Անժէլին նէրէտտէ պուլընտըղընը տա՛իրէ միւտիրիմին տէ պիլմէսի լազըմ կէլիր. չունքի մէրգուումէ յի պէօյիւթիւրէճէք օլան քէսանա թէսլիմ օլընմագ իւզրէ վէրմիշ օլտըղըմ իքի եիւզ պին ֆրանգը միւտիր վէրէճէքտի. – տէտի։

Պարօն Օգթավըն կէօյնիւ պիրագ տահա բահաթլանարագ, թէէլլէկրաֆը չէքտիրմէք իւզրէ տըշարըեա չըգտը։

Մարքի. – Ա՛հ Րէժին, բէք պէօյիւք պիր հագգսըզլըգ իթմիչիմ տիր քի, չիմտի էօնիւնիւ ալմագ արզուսընատայըմ. գըզըմը կէօրմէք իսթէրիմ աճապա նէ՞րէտտէ տիր։

Վիգոնթէս տէ Գլէր, կէօեա քի չիտտէթլի պիր աղրըտան պօղլաճագմըշ կիպի, էլլէրինի պօղաղընա կէօթիւրտիւքտէն սօնրա, աղղընը աչտը վէ պաղը չէյլէր մըրըտաատը իսէ տէ, մարքի հիչ պիր չէյ անլաեամատը։

Օ կիւնիւ ագշամա գատար մարքի հէմշիրէսինին եանընտան այրըլմայըպ, պիրագ ղայրէթ իթմէսինի միւթէմմատիյէն ըէճա իթմէքտէ, վէ պաղը քէրրէ տախի տիզ չէօքիւպ գըզընըն նէրէտտէ օլտըղընը սէօյլէմէսինի եաւվարմագտա ըտը։ Անճագ վիգոնթէս, պիւտըղընը սէօյլէմէսինի իչիթմէյօր վէ անլամայօր կիպի նէ պիր հատէրինին սէօզլէրինի իչիթմէյօր վէ անլամայօր կիպի նէ պիր ըէքէթ իթմէքտէ վէ նէ տէ ճէվապ վէրմէքտէ իտի։ Եալընըզ ճան ու կէօնիւլտէն սէվմէքտէ օլտըղը օղլընը պիր ան էվվէլ կէօրմէք իւմիտ վէ արզուսըյլա, արա սըրա գաբուեա տօղրու թէվճիհի նատըղարը հասրէթ իթմէքտէ, վէ զանն իտէրսին քի թէսլիմի րուհ իթմէք իչին օղլընըն կէլմէսինէ պէքլէմէքտէ իտի։ Ֆէրտասը կիւնիւ օղլը Կրաթիէն օտատան իչէրիյէ կիրտիյի սըրատա, վալիտէսի եաթաղընն իչինտէ պիրագ տօղրուլուպ, գօլլարընը մէրգումա ուզաթը, վէ թաֆսիլի ղայրը գապիլ պիր մուհապպէթի ճիտտիյէ իլէ «օղլըմ» տէմէքլէ պէրապէր պէօյիւք պիր ա՛հ չէքէրէք պաշընը թէքրար եաստըղա գօյտը. վէ կէօզիւնիւ միւէպպէտէն գաբայըպ, թէքմիլի էննֆաս էյլէտի։

Մարքի տը Սալօն սաչլարընը եօնարագ, տօսթք Օգթավա խըթապէն.

— Պաշըմա նէ գատար ֆէլաքէթլէր եաղայօր։ Աճապա գըզըմը պուլամաեաճագմըշսըմ։

Պարօն Օգթավ, մարքինին իւք ագշամ սէօյլէմիշ օլտըղը սէօզլէրի խսթինատէն մէրգումը թէէմին իթմէք ղայրէթինէ տիւշիւպ, եվրագտան վէ տա՛իրէ միւտիրինատէն պահս էյլէտի։

Հէյհա՛թ . պէր չօգ բէճա վէ նիեազլար իտէրէք վէ կէօզ եաշ-
լարը տէօքէրէք կէչէրմիշ օլտըղը ուզուն կէճէտէ վէ կէճէտէն ու-
զուն օլան կիւնտէ , քէք չօգ չէյլէր ֆիքրինտէն կէչմիշ օլտըղըն-
տան , տուչար օլտըղը չիւպհէ վէ վէսվէսէտէն բէհաեապ օլամա-
մադտա ըտը :

Կէճէ հէր քէս եաթտըգտան սօնրա , պարօն Օգթավ տախի
հազըը օլտըղը հալտէ , մարքի , հէմշիրէսինին վէֆաթ իթմիշ օլտը-
ղը օտատա թէհարրիւաթա պաշլաեարադ , մաանըն պիրինին իւ-
զէրինտէ , պէշ ատէտ սիեահ միհր իլէ մէմհուր պէօյիւճէք պիր
մէքթուպ պուլտը : Զարֆըն իւզէրինտէ «Վէֆաղըմտան սօնրա ալըմմէ
խաղըխ մութէ որ Սալտօնա» իպարէսի մուհարրեր իտի :

Էլլէրի թիթրէյէրէք , մարքի զարֆը եըրթըպ , մէքթուպը աչ-
տը . միւնաէրիճաթը պէր վէճհի զիյը իտի :

«Պիրատէր»

« Պուրատա մագամընա գա՛իմ օլտըղըմ վալիտէմիզին նամընա
« օլարադ պիր մուամէլէի ատիլանէ վէ մուհիդգանէ իճրա իթտիմ.
« եանի ըէզալէթ վէ խըեանէթ մահսուլը օլան պու չօճուղը պու
« էվտէն չըգարտըմ քի , հէր տա՛իմ կէօզիւնիւն էօնիւնտէ տու-
« րուպ տա , թէքսիրի քէտէը վէ թէշտիտի էլէմինի մուճիպ օլմա-
« սըն : Շաեէա սանա նամէրտճէսինէ խըեանէթ իթմիշ օլան պիր
« գարը , հագըգէթի հալի քէթմ իտէրէք սէնի թէքրար ալտաթ-
« մաղա վէ պիր զաաֆը ֆիքրէ տիւշիւրէրէք եինէ էվէ կէլմէյէ մու-
« վաֆֆագ օլուր իսէ , խալգըն հէտէֆի իսթիհզասը օլարադ նա-
« մուսընա խալէլ կէլմէմէսի մագսատընա մէպնի , գըզընըն նամ
« ու չէօհրէթինի թէպտիլ իտէրէք , թէսլիմ իթմիշ օլտըղըմ մա-
« նաթըրըն միւտիրիյէ ճերեան իտէն մուխապէրաթը վէ հաթթա
« իքի եիւզ պին ֆրանգա մուգապիլ ալմըշ օլտըղըմ մագպուզ սէ-
« նէտինի եագըպ մահվ իթտիմ: Իհթիմալ ատը քի կիւնիւն պի-
« րինաէ, պաշըն գըզըպ վէ կէօզէրին գարարըպ տա , պանա լա՛-
« նէթ օգուեաճագսըն : Էյէր օ կիւնիւ սաղ օլուրսամ, պանա տա-
« խի օլտըգճա թէալլիւգիւ օլան նամուսընըն մուհաֆազասը մագ-
« սատընա մէպնի , պու խուսուստա , իպրազը մէթանէթ վէ րէվի-
« յէթ իթմիշ օլտըղըմա սէնի իսքեաթ իթմէյէ մուգթէէտիր օլապի-
« լիրիմ: Շաեէա էօլմիւշ օլուր իսէմ, ադըըն պաշընա կէչտիքտէն

« սօնրա , պանա աֆվ վէ իթմիշ օլտըղըմ խըղմէթի թագտիր իթ-
« մէք խուսուսընը զամիրինէ իհալէ իտէրիմ: »

«Ռէժին Տը Սավօն»
«Վիդօնթէս Տէ Գլէր»

Մարքինին պէնզի էճէլ եաթաղընտա եաթմագտա օլան հէմ-
չիրէսինին լէհճէսի միսիլու քեամիլէն ուչուպ , սանտալէէնին պի-
րինին իւսթիւնէ եըղըլտը գալտը : Պարօն Օգթավ մէքթուպը եէր-
տէն ալըպ սիւրաթլէ միւթալաա իյլէտիքտէն սօնրա , քէնտի քէն-
սինէ եավաշճա :

— Մարքի տը Սալլօնըն միլեօնըսըընը թէմամըյլա օղլընա
թախսիս իթմէք իսթէմիշ. – տէտի :

Մարքի . – Նա՞սըլ եաբաճաղըզ :

Պարօն . – Էթպաատան պիրինին պու խուսուսա տա՛իր մալիւ-
մաթը օլուպ օլմատըղընը անլամադա չալըշտըգտան սօնրա , պուն-
տան պիր սէմէրէ հասըլ օլմատըղը թագտիրտէ , հէր կիւն գըզընը
արամալըսըն :

Մարքի . – Պէն տէ պու ֆիքրտէ իմ:

Պարօն . – Պէն տէ մուավէնէթտէ գուսուր իթմէմ, իբնիմիզ
էլպիրնին իլէ չալըշաճագ օլուր իսէք , էլպէթթէ կիւնիւն պիրին-
տէ մուվաֆֆագ օլուրուզ . – տէտի :

Մարքի իլէ պարօնըն թէշէպպիւսաթը իպթիտաիյէլերինտէն
էվվէլ էմրտէ տա՛իրէ միւտիրինտէն իսթիզահը մատտէ օլընտըգտա-
մաալի պէր վէճհի աթի պիր մագպուզ սէնէտի իրտէ վէ իպրազ
իտիլտի :

« Զիյրտէ իմզա սահիպէսի Սալլօն խանէտանընտան վիդօնթէս
« տէ Գլէր , պիրատէրիմ մարքի տը Սալլօնըն արզուսը մուճիպինճէ
« սարֆ վէ իսթիմալ օլընմագ իւզրէ մօսիէօ Գազիմիր կրօզուատան
« պանգնօթ օլարադ իքի եիւզ պին ֆրանգ ախզ իյլէմիշիմ տիր :»

Օգթավ՝ միւտիրէ խըթապէն . – Պու մէպլաղըն սուրէթի սար-
ֆընա տա՛իր վիդօնթէս տէ Գլէր սիղէ պիր շէյ սէօյլէմէմիշի տիր :

Միւսիր . – Ա՛լա , պարօն :

Մարքի . – Եէմին թահթընտա օլարադ միւթէահհիտ օլտըղըն
հալտէ պիլէ , պու պապտէ պիլտիյինի սէօյլէյէճէք օլուրսան , իհ-
թիեաթսըզլըղ իթմիշ օլմաեաճաղըն շէօյլէ տուրսուն , հաթթա
պէնի ֆէվգէլատէ միննէթտար իթմիշ օլաճադսըն :

Մխտիր . – Եէմին իաէրիմ քի հիչ պիր չէյտէն խապէրտար տէյիլ իմ։

Մարքի . – Մէղքիւր իքի եիւզ պին ֆրանգըն հանկը թարաֆա կէօնտէրիլմիշ օլտըղընը՞ տա մը պիլմէյօրսըն ։

Մխտիր . – Պունա տա մալիւմաթըմ եօգ տըր , մարքի . լաքին վիգօնթէս տէ Գլէրին խըզմէթինտէ պուլընան մատմուազէլ Տօրօթէտէն պէլքի պու խուսուսա տա՛իր պաղը մալիւմաթ ալընապիլիր ։

Մարքինին թէլաշը անսըղըն զիեատէլէշմիշ օլտըղընտան , վէ պունը իսէ պարօն Օգիավ տէրք իյլէտիյինտէն , մէրգուսըն տուտագլարընը եագըպ գավուրմագտա օլան սուալի աղղընտան չըգարթմամագ իւզրէ հէման սէօզէ աթըլարագ .

— Մատմուազէլ Անժէլ տը Սալլօն, Հասբարըէնստէն մուֆտրագաթ իյլէտիյի սըրատա , րէֆագաթընա քի՞մ թա՛եին իտիլմիշ իտի ։

Մխտիր . – Վիգօնթէս պիղզաթ քէնտիսի մատմուազէլէ րէֆագաթ իթմիշ իտի ։

Պարօն . – Եալընըզ վիգօնթէ՞ս մի ։

Մխտիր . – Պիլմէյօրըմ , պարօն . – տէտի ։

Խըզմէթքէարանը սաիրէտէն տախի պիր չէյ անլաշըլամատը ։ Մատմուազէլ Տօրօթէյնին տախի հիչ պիր չէյտէն խապէրի եօղրտը ։ Վիգօնթէսին անախթարլարընը վէ էվրագընը քէմալը իհթիմամ իլէ հրֆզ իթմէք միւթատը օլտըղընը իֆատէ իյլէտիքտէն սօնրա , վիգօնթէս քէնտիսի րէֆագաթ իթմէյիպ , մարքիզ Սարանըն հէյնի հաեաթընտա տախի գօնագտա պուլընան Լիզպէթ Գլայն նամընտաքի գըզընը պէրապէր կիթմիշ օլտըղընը , վէ Անժէլին կէրէք մէրգումէյի վէ կէրէք միսթրըս Պէգի բէք զիեատէ սէվմէքտէ իտիյինի իլավէ իյլէտի ։

Պարօն . – Լիզպէթ Գլայն չիմտի նէ՞րէտէ տիր ։

Մխտիր . – Լիզպէթ Գլայն պիր տահա ավտէթ իթմէտի ։ Օնտան պէրու նէ վիգօնթէս մէրգումէտէն պահս իթմիշ իտի, վէ նէ տէ գօնագտա պիրիսի մէրգումէտէն պիր խապէր ալմըշ ըտը ։

Մարքինին եէէսի կիթտիքճէ արթմագտա իտի ։ Պա՛իսի թէսլիյէթ վէ սաատէթի օլապիլէճէյինի իւմիտ իյլէտիյի ճիյէրբարէսիյլէ, քէնտի պէյնինտէ նագապիլի թէճալուզ պիր կիրտապը գասավէթ աչըլմագտա օլտըղընը կէօրմէքտէ իտի ։

Պիր գաչ կիւն տահա Հասբարըէնստէ թահգըգաթ վէ թէհարիեաթա տէվամ իթտիքտէն սօնրա , էնճամընտա պարօն Օգիավ տը Բիւյմիրօլ ։

— Բարիսէ կիթմէք իճապ իտեր ։ Պէլքի օրատա Լիզպէթ Գլայնը վէ եախօտ միսթրըս Պէգի պուլապիլիրիզ . – տէտի ։

Պարօն Օգիավըն նասիհաթը մուճիպինճէ , Բարիսէ միւթէվէճճիհէն Հասբարըէնստէն հարէքէթ իթտիլէր . պարօն Օգիավ Անժէլի պուլապիլէճէյինի իւմիտ իթմէքտէ իտի իսէ տէ , մարքի զէրրէ գատար մէ՛մուլ իթմէմէքտէ վէ եէէսի , մէրթէպէի զայէյէ վարմագտա , վէ էմնայը րահատ . – ա՛հ միւմքին օլսա տա Ֆրանսատա նէ գատար մանասթըր վար ըսա , պիր անտէ ճիւմլէսինին տէ տախիլինի կէօրէպիլսէմ . – տէ յու թէքրար իթմէքտէ իտի ։

Պարօն Օգիավ պաղը միւթալաաթա տալմըշ օլմաղլէ պիր միւտաէթ սիւքութ իթտի ։

Մարքի . – Սէն պիր շէյ տիւշիւնիյօրսըն ։

Պարօն . – Էվվէթ , խաթըրըմա պիր շէյ կէլտի ։ Բաբանըն վէքիլի պուլընան զաթ պէնիմ աղիզ տօսթըմ տըր , զանն իտէրիմ քի մէրգումընն նուֆուզըյլա գըզընըն հանկը մանասթըրտա պուլընաըզընը պիրան էվվէլ անլաեապիլիրիզ ։

Մարքի . – Օ հալտէ պէն գուրթուլտըմ տիմէք տիր . էօյլէ պիր վասըթա իլէ էլպէթթէ գըզըմ սէրիէն մէ յտանա չըգար . – տէ յիպ , օ գատար իւմիտ իթմէյէ պաշլատը քի , Սարանըն ֆիրարընտան պէրու աեաղընը պատմամըշ օլտըղը Պարպէ տօգալընտաքի գօնաղընտան իչէրիյէ կիրտիքտէ , բէք զիեատէ միւթէէսիր օլմայըպ , պիր գաչ տամլա կէօզ եաշը տէօքերէք տէֆ՛ի զամ իյլէտի ։ Գարիպէն մէ յտանա չըգաճաղը մէ՛մուլ օլան Անժէլին սըֆաթը կէօզիւնիւն էօնիւնէ կէլտիքճէ , հէր էլէմի , հէր գասավէթի ունութմագտա ըտը ։

Մարքի՝ հէմշիրէզատէսի կրաթիէն տէ Գլէրի, վալիտէսինին վէֆգաթընտան տօնրա , թէքրար մէքթէպէ կէօնտէրիպ պարօն Օգիավ իլէ թէչէպպիւսաթը լազըմէյէ մուպաշէրէթ իյլէտիլէր ։

Բաբանըն Բարիստէքի վէքիլի , մարքինին հալի եէէս իչթիմալինտէն ճիտտէն միւթէէսիր օլարագ , Ֆրանսատաքի մանասթըրլարըն քեաֆֆէսինէ մուհարրէրաթ կէօնտէրտիքտէն պաշգա , մէմուրինի մախսուսէ տախի թայեին վէ ի՛զամ իյլէմիշ, վէ տիկէր թարաֆտան քօլիս իտարէսի մարիֆէթիյլէ տէ պիր թագըմ թէչէպպիւ-

սաթ վուգու պուլմըշ իսէ տէ , հիչ պիրինտէն պիր նէթիճէի միւֆիտէ հուսուլէ կէլմէմիչ իտի ։

Մարքինին հալի , րէֆթէ րէֆթէ Բարիս խալգընըն լիսանընա տիւշիւպ , իպթիտատէ մէրգումըն՝ զէվճէսինին վէֆաթընատան տօլայը տէրճէճի նիհայէտէ մի՛եուս օլմագ հասէպկյլէ , տարաթ ու տէպտէպելի վէ շաշաալը էօմրտէն քէֆի եէտա իթտիյի սէօյլէնիլտի . մուախխարէն զէվճինին՝ պաչընա եաղտըրմըշ օլտըղը ֆէլաքէթլէրտէն հիչ քիմսէ խապէրտար օլմատըղընտան , հալի հիւզն իչթիմալինէ իթիրազ իտէնլէր զուհուր իթմէյիպ , հէր քէս ունութթար կիթտի ։ Մարքի՝ պարօն Օգթավտան պաչգա քիմսէ իլէ էնթիլաթ իթմէմէքտէ իտի ։ Պարօնըն օ անէ տէյին իպրազ իթմիչ օլտըղը ասարը տօսթի վէ վէֆատարիտէն , մարքի միւննէթտար օլմագտա ըտը ։ Եէկէնի կըրաթիէնին նէ չէյէ մէյլ վէ իսթիտատը օլտըղընը սօրուպ անլամագ խաթըրընա պիլէ կէլմէտիյի հալտէ , պարօնըն մախտումը Օլիվիէ տը Բիյմիրօլ , էօյլէն կիւնէչինին արզը ըսըթտըղը միսիլլու , մարքինին գալպինէ թէէսիր իտէրէք , մէրգում հագգընտա զուհուրաֆթէ օլան մուհապպէթի եէվմէն մի եէվմէն օ տէրէճէ թէզահիւտ իթմէքտէ իտի քի , մարքի պունա տա էմնիյէթ իտիպ տէ իլէրիտէ մաղարաթ կէօրմէք վէսվէսէսիյլէ ատէթա գօրգմաղա պաչլամագտա ըտը ։

13

Օլիվիէնին մէքթէպտէն չըգտըգտան սօնրա իթթիհատ իթմիչ օլտըղը մէսլէք՝ մարքինին նաղարը տըդգաթընը ճալիպ օլարագ , մէրգում տէլիգանլըյը թահսին իթմէքտէն ֆարիղ օլամամագտա , վէ հագգընտա վագը օլան հիւանիւ թէվէճճիւհիւ թէէյիւտ իթմէքտէ իտի ։

Պարօն Օգթավ մուամէլաթը ճէսիմէի ասրրաֆիյէյէ բէք զիէատէ տալմըշ օլտըղընտան , մարքի իլէ սըգ սըգ կէօրիւչէմէմէքտէ իտի ։

Մարքի իսէ գօնաղընա գաբանմըշ նատիրէն տըշարըեա չըգմագտա օլտըղը հալտէ , Օգթավ՝ մուամէլաթը ճէսիմէյէ ասլտըղը

րըպ , էն մէշհուր պանքէր վէ սարրաֆլար իլէ մէյտանը բէգապէթտէ ուղրաշըպ տուրմագտա ըտը ։

Մարքի՝ տօսթընըն էօյլէ տիվանէճէսինէ իչլէրէ կիրիշտիյինի կէօրմէքլէ , արա սըրա . – Տըդգաթ էթ . է յէր գազղանը թէհամմիւլինտէն պիեատէ ըսըթտըրմաղա գալդըշճագ օլուր իսէն , կիւնիւն պիրինտէ բաթլար վէ պէօյիւք մաղարըթ հասըլ իտէպիլիր . – տէյմէքտէ , վէ պարօն Օգթավ .

— Գօրգմա . գազղանը գուլլանմագ իչընը էօլընը պէն բէք ալէա պիլիրիմ . – տէյու ճէվապ վէրմէքտէ վէ մագսատը նէ օլտըղընը մարքի սօրտըգտա . – մագսատըմ՝ , օղլըմը ճիհանընն էն ճէսիմ սէրվէթլէրինտէն պիրինէ նա՛իլ իթմէքտէն իպարէթ տիր . – տէյու , իլավէ իթմէքտէ իտի ։

Հալ պու քի , պարօն Օգթավըն օղլը Օլիվիէ իլմի հիքմէթ իլէ քիմիաեա բէք զիէատէ հավվէսքեար օլտըղընտան , կէճէ կիւնտիւզ ուլումու մէդքիւրէյի թահսիլ վէ իքմալէ ուղրաշարագ , պուլվար Հօսմանտա վագը բէտէրինին ճէսիմ խանէսինտէ թէրթիպ օլընան է յլէնճէլէրտէ պիլէ պուլընմագտան սարֆը նաղար իթմէքտէ իտի ։

Պիր միւտտէթ սօնրա , մարքի տը Սալօնըն քէչֆի մուճխալինճէ , Օգթավըն սիւրՙաթլէ իշլէթմէքտէ օլտըղը մաքինա եօլտան չըգարագ , եանի ճէսիմ բայիթահթլարտան պիրինտէ մալիյէճէ ազիմ պիր պուխրան հուսուլէ կէլէրէք , Օգթավըն սէրվէթինի պիր կիւն զարֆընտա սէյլ կիպի ալըպ կէօթիւրիւպ , պիչարէյի քիւլ իւսթիւնէ օթուրթտը ։

Օգթավըն ադըը պաչընտան կիթտի վէ քիմսէնին պիր չէյտէն խապէրի օլմատըղը հալտէ , կիւնիւն պիրինտէ օտասընտա , տէհչէթլու պիր կիւրիւլթիւ էշիտիլիպ , օղլը գօշարագ օտաեա սէյիրթիքտէ , բէտէրինին գաֆասը էզիլմիչ վէ պիրուհ եէրէ սէրիլմիչ օլտիղընը միւշահէտէ էյլէտի ։ Եագըխանէնին իւզէրինտէ պուլընան պիր քեաղըտտա պէր վէճճի աթթ մուհարրէր իտի .

« Տօղրուլըգտան այրըլմամըշ օլտըղըմը իսպաթ իթմէք իչին նէֆսիմի թէլէֆ իթտիմ . էօլիւլէր մուգատտէս տիրլէր ։ »

Մահճուպ հալինէ րաղմէն պիր ճէսարէթի ֆէվգէլատէ սահգասըլյա Օլիվիէ հագըգէթի հալին նէտէն իպարէթ իտիյինի պիլգաթ թահգըգէ պէտ՝ վէ մուպաշէրէթ էյլէտի ։ Եանընտա պուլղաթ թահգըգէ պէտ՝ վէ մուպաշէրէթ էյլէտի ։ Եանընտա պուլընան Մ . տը Սալօն պիլա իթիրազ նէթիճէի հալէ իննթիղար իթմէք-

տէ իտի . Թէվէճճիւհիւնիւ Թէմամէն գաղանմըշ օլան մէրգուամ Օլիվինէն մագասաը նէ օլաբղընը անլամագ աղվինէ տիւշտիւ :

Օլիվիէ բէտէրինին ահվալի մալիյէսի նէ մէրքէղտէ իտիյինի լայըգը վէճհ իւղրէ Թէտգըգ իյլէտիքտէն սօնրա , գօնագ իլէ , րէամ Թապլօլարընը վէ կիւմիւշ Թագըմլարընը սաթաբղը վէ քէնտիսի հէնուշ պէշիքտէ իքէն վէճքաթ իթմիշ օլան վալիտէսինտէն գալան սէրվէթի վէրտիյի հալտէ , տուճունաթը մէվճուտէնին գաբատըլաճաղընա , վէ նամուսը հէր վէճհ իլէ վիդայէ վէ մուհաֆազա իտիլմիշ օլաճաղընա գանաաթ հասըլ իտէրէք , պիր տագըգա պիլէ Թէրէտիւտ իթմէքտիվին , սօն սանթիմէ վարընճաեա գատար վէրիպ , Թէսվիյէի մասլահաթ իյլէտի :

Գու պապտէ լաղըմ կէլէն էվրագ իմզալանտըգտան վէ իչէր Թէսվիյէ իտիլիպ պիթթիքտէն սօնրա , մարքի .

— Գու մէսէլէտէ պիրագ խաֆիֆճէ տավրաՆնատըն մը . նէթիճէի հալինի տիւշինմէք լաղըմ կէլմէՂ մի իտի :

Օլիվիյէ Թէտճճիւպլէ մարքինին եիւզիւնէ պագըպ .

— Սիզ պէնիմ եէրիմտէ օլսա ըտընըզ, աճապա պաշգա տիւրլի՛ւ միւ հարէքէթթ իտէճէք տինիզ :

— Գէնտէն գըեասը նէֆս իթմէ :

— Նիչի՞ն իթմէյիմ, տօղրու եօլ հէր քէս իչին պիր տիր :

— Էյ չիմտի նէ՞ եաբաճագսըն . նէ՞ իլէ կէչինէճէքսին :

— Զալըշըպ չապալայըպ կէչինէճէյիմ :

— Հա՞նկը մէսլէքէ տէվամ իտէճէքսին :

— Հէնուշ պու խուսուսը գարարլաշարըմամըշըմ տըր . թիճաըէթթ վէ սէն՛աթա աալա իսթիտաատըմ եօգ տըր . թահսիլ իթմէքտէ օլտըղըմ իչլուամ ու ֆիւնիւնը իքմալ իթմէք արզուսընատա օլտըղըմտան , խօճալարըմա միւրաճաաթլէ , պիր ալիմէ քեաթիպ մագամընատա թավսիյէ իթմէլէրինի ըէճա իտէճէյիմ . պունատան մա՛տա հէքիմ օլմագ արզուսընատա օլտըղըմտան , մէքթէպի թըպպիյէտէքի տէրսլէրէ տաախի տէվամ իտէճէյիմ :

Մարքի տը Սալլօնըն սըֆաթընատա , խըլաֆը րըզասը օլարագ բէյտէրբէյ պիր չօգ թէպէտտիւլաթ վուգուա կէլտի , Օլիվիէ պիր միւտտէթ ճէվապա մունթաղըը օլտը իսէ տէ , մարքինին սիւքութ իթմէսինէ մէպնի .

— Թէսավվուրաթըմը թագտիր ու թաստիգ իթմէյօր մընընըզ մարքի :

— Հաթթա գիեատէսիյէ թագտիր ու թաստիպ իտէյօրըմ. անճագ պիր չէյ տիւշինիյօր վէ տիւշինտիւյիւմիւ տէ սանա պէեան իթմէք իսթէյօրըմ : Կիտիպ ախշագընը պիլմէտիյին վէ պէյքի տէ պիլ ախընըէ իմթիզաճ իտէմէյէճէյին իխթիեար պիր ալիմէ գաբուլանաճագ եէրտէ , պէեան իյլէտիյին չէրաիթ իլէ պէնիմ եանըմա կէլսէն օլմաՂմը :

— Գեաթի՞պ մագամընատա մը :

— Թէաճճիւպ իտէճէք նէ՞ վար : Գագը իչէրիմ վար տըր քի , բէտէրինին նասիհաթընա իմթիսալէն , տա՛իրէ միւտիրիմին էլինտէ պըրագմագ իսթէմէտիյիմտէն , քէնտիմ պիզգաթ րու՛եէթ վէ Թէսվիյէյէ պէտ՝ իյլէտիմ : Րէֆթէ րէֆթէ սէրվէթիմի քէնտիմ իտարէ իթմէք մատտէսինտէն միւԹէյէզզիզ օլմաղա պաշլայըպ , չունա տա պագայըմ պունը տա եաբայըմ տէր իքէն , մէչղուլիյէթիմ բէք գիեատէ չօղալտը : Նիհայէթ օ տէրէճճէյէ վարտը քի , եալընըզ պաշըմա եէթիշէմէտիյիմտէն պիր քեաթիպ ալմագ լազըմ կէլէճճէյինի անլատըմ : Լաքին հիչ քիմսէյէ էմնիյէթիմ օլմատըղընատան , մէսալիհի վագըտմը պիր եապանճըյա Թէալիմ իթմէյէ պիր տիւրլիւ կէօյնիւմ րագը օլմամագտա ըտը : Անճագ սէն տօսթ վէ եարտըմճը մագամընատա պանա մուավէնէթ իտէճէք օլուր խսէն , բէք պէօյիւք պիր խըզմէթ իթմիշ օլուրսըն . – տէտիքտէ , Օլիվիէ՝ գիեատէսիյէ պիր խըզմէթ իթմիշ օլուրսըն . – տէտիքտէ , Օլիվիէ՝ գիեատէսիյէ միւԹէէսսիր օլուպ , մահճուպանէ վէ ֆագաթի խէճճանը ազիմ իլէ Թէչէք քիւր իթմէյէ պաշլատըղը սըրատա , մարքի մէյատան վէրմէյիպ . – Թէչէք քիւրե հաճէթ եօգ : Պէնիմ իլէ պէրաբէր էօմր կէչիրմէք մէճմունէ օլաճագ պիր հալ սայըլաճ մազ : Պուրատա հէր կիւն սըգընըթը , հէր կիւն մէչղուլիյէթ վար տըր :

— Եանըլըյօրսընըզ մարքի . չունքի Թէքլիֆ իթմէքտէ օլտըղընըզ մէսլէքտէ պէնիմ իչին պա՛իսի մէճմունիյէթ պաշլըճա իքի չէյ վար տըր : Պունըն պիրինի մէչղուլիյէթլէ հայսիյէթի չախսիյէ մի մուհաֆազա իթմիշ , վէ տիկէրի տէ խանէնիզտէ եաշաեաճաղըմ ճիհէթլէ պու ճիհանտէ եալընըզ գալմամըշ օլմագ մատտէլէրի օլտըղընատան , վագը օլան Թէքլիֆինիզի Թէչէք քիւրի ազիմ իլէ գաբուլէ միւսարաաթ իտէրիմ :

Մարքի՝ սէվինճինի պէլի իթմէմէյէ ղայրէթ իտէրէք . – նէ՞ զէման կէլէպիլիրսին :

— Նէ զէման խսթէրսէնիզ :

— Պէր ան եվվէլ, պապը մեսելէլէրի տէրհալ գարարլաշըրմադ տա՛իմա խայրլը տըր։

— Թէչէք քիւր իտէրիմ։

— Նէ՞ չարթի իլէ կէլէճէյինի սօրմայօրսըն։

— Շարթլարը սէօյլէտինիզ իտի։

— Օ չարթլարը տիմէյօրըմ. տիկէր չէրաիթի։

Օլիվիէնին եիւզիւ գըպ գըրմըզը քէսիլիպ. — Օ խուսուսլարտան պահս իթմէմէնիզի ըչճա իտէրիմ, մարքի։

— Պա՛տէզին պահս իթմէմէք իչին չիմոիտէն պահսընը իթմէք եվլա տըր։ Պուրատա եէյիպ իչիպ եաթաճագսըն. վէ եէկէնիմ կրաթիէն մէրթեպէսինտէ էթպատմա հիւքմ իտէճէքսին։ Ա՛յտա տա էլլի ալթըն ալաճագսըն, իչինէ կէլի՛ր մի.

— Իչիմէ կէլմէզ, չունքի եարըսը պիլէ չօգ տըր։

— Գապուլ իթմէ՞զ միսին։

— Ըսրար իթմէյինիզ, չունքի օ հալտէ պէնի մահզունն իտէրսինիզ. մագսատընըզ իսէ պէնի մահզուն իթմէք օլմատըղընը րա՛նա պիլիրիմ։ Պու կիւնքի կիւն ֆագըր օլտըղըմտան, վէ արղու իթտիյիմ մագսատա նա՛իլ օլմագ խոթէխիյիմտէն, խըղմէթիմէ մուգապիլ մըգտարը միւնասիպ պիր իւճրէթ գապուլ իտէրիմ. վէ ֆագէթ նէվիմա սատագա գապլընտէն օլարագ վէրիլէն ադէյի գապուլ իթմէքտէ մա՛զուրըմ.

Մարքի տը Սալլօն՝ ճէվապա հազըրլանտըղը սըրատա. — Էվվէլթ, թէքլիֆ իթմէքտէ օլտըղընըզ, օ գատար տօղղուն պիր մաաշ, մաաշ սայըլմայըպ սատագա սայըլըր. պէօյլէ պիր չէյէ տէ ալըշմագ խոթէմէմ։ Զաթէն այտա եիրմի պէշ ալթըն տա չօգ տըր, օ գատարա տա միւսթահագդ տէյիլիմ։ Նէ՞ պիլիրիմ քի պուննտան ղիեատէ տէյէրիմ օլսուն։

Մարքի տը Սալլօն արթըգ ըսրար իթմէյիպ, օ ադշամ Օլիվիէ տը Բիւյիրօլ մարքինին խանէսինէ կէլիպ եէրլէշտի։

Ֆէրատսը կիւնիւ չօճուգըգտան պէրու խըղմէթինտէ պուլընմըշ օլան խըղմէթքեար, բէնճէրելէրին գանատլարընը աչմագ իւղըն կէլտիյինտէ, Սէն պուրատա՞ մըսըն, Էտուար. նա՞սըլ օլտը տա կէլտին։

— Մարքի, տա՛իրէ միւտիրի վասըթաապլա, եանընըղտան այրըլմամագ ըղընմը իչար վէ թէնպիհ վէ պէր վէճճի սապըգ իչիմէ տէվամ իթմէք լուզումընը պէեան իթմիշ. — տէտիքտէ, Օլիվիէնին կէօղլէրի ըսլանըպ, քէնտի քէնտինէ. — Ա՛հ. պէնիմ սեվկիւլիւ խայրհահըմ, սէն խոթէսէն տէ խոթէմէսէն տէ պէն եինէ սէնի սեվէճէյիմ. — տէտիքտէն սօնրա, մարքինին նէզտինէ կիտիպ էլինի էօբէրէք վէ գալպինտէքինի պագըչըյա թէֆհիմ իտէրէք. — Թէչէք քիւր իտէրիմ. — տէտի։

Օլիվիէնին պու հալինի նէ սուրէթլէ թէլագդը իթտիյինի պէլլի իթմէքսիզին. — Սէպէպսիզ եէրէ տուչարը խէլէճան օլուպ տա վագթընը զաեի իթմէ։ Հէման իչէ պաչլա, չունքի պիր թագըմ մուխապէրաթ վար տըր քի սէրիէն եաղըպ պիթիրմէք իճապ իտէր. — տէ յէրէք, պապը քէսանէ նէ սուրէթլէ ճէվապ եաղըրմագ վէ պապը խուսուսաթը նէ վէճճ իլէ թէսվիյէ իթմէք իգթիզա իթտիյինի եէկեան եէկեան թա՛րիճ իթտի։ Պարօն Օլիվիէ իսէ մուխթասըճ օլտըղը ֆէրթի ղէքեավէթ վէ տիրաեէթի իգթիզասընճա, հէր կէօնէ մէվանիէ ղալէպէ իթմէ յէ մուվաֆֆագ օլմագտա ըտը։

Մ՚արքի՝ Օլիվիէնին հալինէ հայրան օլմաղէ պէրապէր. — Պու չէյթան չօճուգ պանա պիր օյուն տահա օյնամագ իտէ յօր. պէն կըղմէթինէ մուգապիլ պիր իւճրէթ վէրմէք արզուսընտա օլտըղըմ հալտէ, բէտէրինէ մինէթթատ օլտըղըմ կիպի քէնտիսինէ տէ մինէթտատ իթմէքդիյին չարէսինի տիւչիւնիւյօր. — տէմէքտէ իտի։

Մա մաճիհի պիր արալըգ Օլիվիէնին մէչղուլիյէթտէն, գիեատէսիյէ եօրուլմըշ օլտըղընը անլաեարագ, վէ արա սըրա էօքսիւրտէսիյէ կէօրէրէք, Մարքի տը Սալլօն հիչ պէլլի իթմէքսիզին գըշմէսինինի մահալի ախէրտէ կէչիրմէք արզուսընտա օլտըղընը պէեան իթտի։ Մարքինին հիչ պիր արզուսընա մուխալիֆէթ իտիմէյիշ օլտըղը հալտէ, մէրգումընն պէօյլէ պաղթէթէն սէեահէթ հավվէսինէ տիւչմէսինի քէնտի հագդընտաքի թէվէճճիւհիւնէ համլ իտէրէք.

— Էօքսիւրիւք նէզղէտէն նէչ՚էթթ իտէ յօր. նի՞չին թէպտիլի մահալ իթմէք իսթէ յօրսընըզ։

— Սէնի՞ն իչին մի սէեահէթ իտէճէյիմ զանն իտէ յօրսըն, եանլըշ պէլլէմիշսին։ Պիրազ տա էեալաթը զարպկէյէ կէօրմէք եանլըշ պէլլէմիշսին։ Պու չէյթան չօճուգ պանա պիր օյուն տահա օյնամագ իտէ յօր. պէն կըղմէթինէ մուգապիլ պիր իւճրէթ վէրմէք արզուսընտա օլտըղըմ հալտէ, բէտէրինէ մինէթթատ օլտըղըմ կիպի քէնտիսինէ տէ մինէթտատ իթմէքդիյին չարէսինի տիւչիւնիւյօր. — տէմէքտէ իտի։

Մա մաճիհի պիր արալըգ Օլիվիէնին մէչղուլիյէթտէն, գիեատէսիյէ եօրուլմըշ օլտըղընը անլաեարագ, վէ արա սըրա էօքսիւրտէսիյէ կէօրէրէք, Մարքի տը Սալլօն հիչ պէլլի իթմէքսիզին գըշմէսինինի մահալի ախէրտէ կէչիրմէք արզուսընտա օլտըղընը պէեան իթտի։ Մարքինին հիչ պիր արզուսընա մուխալիֆէթ իտիմէյիշ օլտըղը հալտէ, մէրգումընն պէօյլէ պաղթէթէն սէեահէթ հավվէսինէ տիւչմէսինի քէնտի հագդընտաքի թէվէճճիւհիւնէ համլ իտէրէք.

— Էօքսիւրիւք նէզղէտէն նէչ՚էթթ իտէ յօր. նի՞չին թէպտիլի մահալ իթմէք իսթէ յօրսընըզ։

— Սէնի՞ն իչին մի սէեահէթ իտէճէյիմ զանն իտէ յօրսըն, եանլըշ պէլլէմիշսին։ Պիրազ տա էեալաթը զարպկէյէ կէօրմէք եանլըշ պէլլէմիշսին։ Պու չէյթան չօճուգ պանա պիր օյուն տահա օյնամագ իտէ յօր. պէն կըղմէթինէ մուգապիլ պիր իւճրէթ վէրմէք արզուսընտա օլտըղըմ հալտէ, բէտէրինէ մինէթթատ օլտըղըմ կիպի քէնտիսինէ տէ մինէթտատ իթմէքդիյին չարէսինի տիւչիւնիւյօր. — տէմէքտէ իտի։

14

Ծէվահիլի ղարպիյէյի գըմէն տօլաշըրգտան սօնրա , մարքի տը Սալլօն քեաթիպիյլէ պէրապէր Բրօվանս էեալէթինին մէրքէզի օլան Գան չէհրինտէ իդամէթէ գարար վէրտի ։

Սըյթ ու չէօհրէթի իգթիզասընճա կիթմէքտէ օլտըղը էն միւ-թէպեր խանէլէրէ Օլիվիէ իլէ պէրապէր տէվամ իտիպ , մէրգումը էն աղիզ տօսթընըն մախտումը մագամընտա հէր քէսե թանըթտը։

Նէզաքէթի հալի վէ հայսիյէթի չախսիյէսի վէ մուսահէպէթի ագըլանէսի , վէ խուսուսըյլա մարքի տը Սալլօնըն մէրգում հագ-գընտա իպրաղ իյլէտիյի աստրը տօսթանէ վէ միւհիպպանէսի սէ-մէրէսի օլարագ , Օլիվիյէ տը Բիւյմիրօլ հէր կիթտիյի մահալտէ , հիւանիւ սուրէթի վէ քէմալը մէճմունիյէթլէ գապուլ օլընտը ։ Օլի-լիվիէ ուզագ մահալլէրէ կիթմէյէ վէ եիւքսէք տաղլարա չըգըպ քաք վէ պէրրագ պիր հավա թէնէֆֆիւս իթմէյէ , վէ նէզարէթի լաթիֆէսի օլան թէննհա մահալլէրտէ իմրարը վագթ իթմէյէ տէ պի-եատէսիյլէ հավվէսքեար ըտը ։

Պիր կիւն պիր թէբէէֆիք էթէյինտէ վագը չալըլըգ արգասը-նա իլթիճա իտէրէք խաեալաթը լաթիֆէյէ տալմըշ , վէ պաշըճա թէէմինի իսթիգպալը ղըմընտա մարքինին իթմէքտէ օլտըղը ղայ-րէթ վէ հիմմէթի տիւշիւնմէքտէ պուլընմըշ օլտըղը սըրատա , պիր-աղ էօթէտէ թէբէյէ միւնթէհի օլան տարաճըգ պիր եօլտան պաղը ինճէ սէսլէր վէ գահգահալար իչիթտի ։ Թաղէ պիր սէս չէօյ-լէճէ սէօյլէմէքտէ իտի ։

— Հէր հալտէ թէբէյէ գատար գըլաղըզըղ օլարագ չըգմա-ղա մուվաֆֆագ օլաճաղըզ , թա թէբէյէ գատար տէյիլ մի , վա-լիտէճիյիմ։

Սուրէթի թէքէլլիւմիւ Ինկիլիզ վէ Ա.մէրիգա գարըլարընըն թէ-քէլլիւմիւնէ միւշաֆիհ օլան , վէ տիկէրինտէն եաչը օլտըղը սէսին-տէն տախի աչիքեար պուլընան պիր գատըն . — Թէբէյէ չըգմագ քէք աչէտ . սայքի կէլտիք չըգտըգ , լաքին սօնրա նաՙսըլ էնէ-ճէյիզ ։

— Սէն պանա տաեանըրսըն . էնէրիզ ։

— Էմնիյէթիմ եօգ ։ Էյէր էնմէք իչղրէ պու եօլտան պաշգա տահա ույղուն պիր եօլ պուլամաեաճագ օլուր իսէք , կիտիպ պիր վասըթա պուլմաղա մէճպուր օլաճագսըն ։

— Նէ՞ կիպի վասըթա ։

— Եա պիր էշէք վէ եախօտ պիր սէտեա ։

— Գանա ավտէթ իթմէք իչին սէտեա օլսա տա սէն պինմէզ-սին վալիտե . պիլիրիմ . լաքին սէն միւսթէրիհ օլ ։ Էլպէթթէ պիրի-սինի կէօրիւր տէ պաշգա պիր եօլ պուլուրըմ . — տէմէքտէ իտի ։

Օլիվիէ մէրգումանը թանըեապիլէճէք գատար չալըլըղըն արա-լարընտան կէօրտիւ ։

Պիր գաչ կիւն էվվել իքի Ա.մէրիգալը գարընըն կէլմիշ օլտըգ-լարը թէվաթթուրը Գանտա պիր տէրէճէյէ գատար թէվաթթուր պուլմըշ ըտը ։ Մատամ Մարանզէն իլէ գըզընըն անասըլ Ա.մէրիգա-լը օլուպ , ճէսիմ պիր սէրվէթէ մալիքէ օլտըգլարը մէրվի իտի .

Հիւանիւ անը նատիրէն մէչհուտ օլան վալիտէնին ղայէթ կէնճ օլտըղը վէ ֆագաթ քէյֆսիզ վէ տէրմանսըզ իտիպ նիւմաեան օ-լուպ , օ գատար զահմէթլէ նէֆէս ալըպ վէրմէքտէ իտի .քի , հէրան թէսլիմի րուհ իտէճէք կիպի պիր զաաֆը հալտէ պուլընմագտա ը-տը . աեագտա տուրմաղա թագաթ վէ մէճալի օլմատըղը հալտէ , գըզընըն կիթմէքտէ օլտըղը պու միսիլլու սարը վէ ուզագ մահալ-լէրէ պէրապէրինճէ կիտը վէ մէրգումէյի քիմսէյէ էմնիյէթ իթմէ-յիպ , պիր սանիյէ կէօրմէյէճէք օլսա էօլէճէք զանն իտը իտի ։

Գըզը Գաթըրին Մարանզէն իսէ , այնը բատտէտ վալիտէսինէ թաքընըր ըտը . մէրգումէնին մուհապպէթ վէ չաֆագաթը ղայրը մահտուտէսինէ վէ զէքեավէթ վէ ֆէթանէթի խարիգ իլ ատէսինէ իթթինատէն , Ա.մէրիգա գըզլարընա մախսուս օլան պիր սէրպէսթիի թամ իլէ ֆիքրինտէն վէ կէօյնիւնտէն կէչէն պիր չէյի վալիտէսինէ սէօյլէմէքտէն աղա իհթիրազ իթմէզ իտի ։

Խուսուսաթը ատիյէյի Գաթըրին գարարլաշըրըր վէ վալիտէ-սի տախի գըզընըն վէրտիյի գարարլարա թապի օլուր ըտը ։ Գա-թըրինն հէր արզուսը հէր հավվէսի պիրէր գանուն հիւքմիւնտէ օ-լուպ , զաիֆմիղաճ վալիտէսի մէրգումէնին հիչ պիր էմէլինէ մու-խալիֆէթ իթմէզ իտի ։

Եէվմի մէզպուրտէ իսէ , եիւրիւյէրէք տախի չըգմագ լազըմ կէլսէ , չագըլ իլէ տօլու օլան եօլլարտան կէչէրէք մէզքիւր թէբէյէ չըգմագ հավվէսինէ տիւշմիւշ իտի ։

Հէնուշ եօլա չըգմազտան էվվէլ մատամ Մարանղէն. – Պէն օ-
րաեա չըգարմըյըմ վէ խուսուսըյլա թօբուգլարըմը ինճիթաիրէրէք
օրատան էնմէյէ րաղը օլուրմըյըմ տէյու զանն իտէյօրսըն. ասլա.
ասլա. – տէյու պաղրրմըշ, վէ թա աշաղրատան պէտ իլէ չըգմաեա-
ճաղընը սէօյլէմէքլէ պէրապէր չըգմագտա վէ գըզընա րէֆագաթ
իթմէքտաէ պուլընմըշ ըտը:

Գըզը իսէ արա սըրա տուրուպ. – Հէյլէ պիր քէլրէ արգանա
տէօն տէ կիւզէլյէյի կէօր, վալիտէճիյիմ: Պէօյլէ պիր մանղարա, պի-
րաղ զահմէթ չէքմէյէ տէյմի՞զմի: Զաթէն տիւզկիւն եօլ հանկըսը
օլտըղընը սօրուպ անլամագ իչին ելպէթթէ պէրիսինէ թէսսատիֆ
իտէճէյիզ: Մատամ Միրպէլ պու եօլըն ղայէթ կիւզէլ օլտըղընը
իտտիա իտէր:

Վալիտէ իլէ գըզը պէյնինտէ պու սէօղլէր ճէրեան իթտիյի
սըրատա, Գաթըրին իլէ Օլիվիէնին արգասընտա տուրմագտա օլ-
տըղը չալըլըղա անճագ իչի իւչ ատըմ մէսաֆէ գալմըշ օլտըղըն-
տան, տայլարըն վէ եաբրագլարըն արասընտան մէրգուժէնին եիւ-
զիւնիւ պիր էյիճէ Օլիվիէ թէչխա իթմէքտաէ իտի:

Գաթըրին ուզուն պօյլը, զահիֆ, եիւքսէք աընլը, իրէք կիպի
սարը սաչլը կիւզէլ պիր գըզ ըտը:

Նակէհան Գաթըրինին կէօզիւնէ Օլիվիէ իլիշմէքլէ. – Իչթէ.
հէր հալտէ պիրիսինէ րասթ կէլէճէյիմիզէ էմին իտիմ. – տէյուպ,
կէօզլէրինի աչարագ վէ լաթիֆանէ թէպէսսիւմ իտէրէք, մէրգու-
մա թէգաարրուպ իլէ.

— Րէճա իտէրիմ, եօլըն նէ թարաֆտա օլտըղընը պիզէ կէօս-
թէրէպիլի՞րմիսինիզ:

Օլիվիէ՝ իհթիրամ իլէ պաշընը էյիպ. – Հա՞նկը եօլ, մատ-
մուազէլ:

Գաթըրին. – Շու գօրուլարըն թարաֆընտա ղայէթ կիւզէլ պիր
եօլ պուլունուպ, հաթթա քէնտիսի աթ իլէ կէլմիշ օլտըղընը վէ
ղայէթ կիւզէլ նէզարէթի օլան պիր մահալ իտիյինի Լէտի Միրպէլ
պէեան իթմիշ իտի. արատըղըմըզ եօլ օրասը տըր: Զաթէն պուրա-
լարըն նէզարէթի բէք կիւզէլ օլտըղընը չիմտիտէն թատտիգ իտէ-
յօրըմ. – տէյէրէք, տէնիզին սահիլինտէ վագը օլան հուրմա աղաճ-
լարը վէ կիւզէլ քէօշքլէրի վէ կիւմիւշ թօզը կիպի բարլաեան գում-
լուգ մահալի իլէ, հայրէթպախշը էնզար օլան Գրուազէթթ գարքյէ-
սինի կէօսթէրտի:

Մատամ Մարանղէն. – Էվվէլթ. պունլարա հիչ տէեէճէք եօգ,
լաքին պէնճէ էլղէմ օլան չէյ գապիլի միւրուր պիր եօլ պուլմագ-
տըր, մօսիէօ. չունքի աեագլարըմ գըրըլտը տէսէմ ճա'իզ տիր. է-
յէր պիր եօլ պուլապիլէճէք օլուր իսէնիզ, պէնի զիեատէսկյլէ մէմ-
նուն իտէրսինիզ:

Օլիվիէ. – Պէնտէնիզ տէ պուրատա իլք տէֆա օլարագ կէլմիշ
օլտըղընմտան, թա'րիֆ իթտիյինիզ եօլը պիլմէյօրըմ. լաքին էյէր
քէրիմէնիզ իլէ պիր միւտտէթճիք պէնտէնիզին օթուրտըղը եէրտէ
օթուրաճագ օլուր իսէնիզ, կիտէր արաբըմ վէ պուլուր իսէմ կէլիր
սիզի տէ կէօթիւրիւրիւմ:

Մատամ Մարանղէն. – Թէշէքքիւր իտէրիմ, պէօյիւք պիր խըզ-
մէթ իթմիշ օլուրսընըզ. անճագ պիլմախըրէ պիզի մահճուպ իթմիշ
օլմա՞զմըսընըզ:

Օլիվիէ. – Էսթաղֆրուլլահ, մատամ. սիզ միւսթէհրիհ օլընըզ.
պէն գուշ կիպի կիտէր կէլիրիմ:

Մատամ Մարանղէն, Օլիվիէնին իրաե իթմիշ օլտըղը մահալէ
օթուրուպ, վէ իլք տէֆա օլարագ էթրաֆընա պագմագլէ լէթա-
ֆէթի վագըաեա հայրան օլուպ. – Անճէլէ իթմէ յինիզ, մօսիէօ. պու-
րատա հէր եօլ պուլապիլէճէք օլուր իսէնիզ, պէնի զիեատէսկյլէ մէմ-
նուն իտէրսինիզ:

Գաթըրին. – Տէյի՛լ մի, վալիտէ:

Մատամ Մարանղէն. – Շիւպհէսիզ:

Գաթըրին. – Տէմէք քի պուրատա սըզըլմաեաճագտըր:

Վալիտէսի. – Խայըր, նի՞չին սօրտըն:

Գաթըրին. – Զունքի պէն տէ կիտիպ եօլը արամագ արզուս ի-
տէյօրըմ, օլմա՞զ մը. – տէյու սուալ իթտի:

Գաթըրին տիլէտիյինի եաբմագ իւզրէ թէրպիյէ իտիլմիշ վէ օ
անէ տէյին ֆէնա պիր չէյ եաբմամըշ օլտըղընտան, վալիտէսի մէր-
գում իլէ պէրապէր կիթմէսինէ մուվաֆֆագաթ իյլէտի:

Օլիվիէ իլէ Գաթըրին պէրապէրճէ մուֆարագաթ իյլէտիլըր:

Գաթըրին տիվանէ կիպի կիւլմէքտաէ իտի: Օլիվիէ իսէ, մէր-
գումէնին եաչընըն քիւչիւքլիւյիւ վէ սըֆաթընըն լէթաֆէթի վէ զե-
րաֆէթի սէրպէսթանէսիյլէ պէրապէր, ալէմտէն պի խապէր օլան
պիր չօճուգ միսալի սալը վէրմէքտաէ օլտըղը գահգահայը ֆէրզէնտա-
նէսինէ թէաճճիւպ վէ թէհայիւր իթմէքտաէ իտի: Խայըը միւտտէթ
եօդուշ չըգտըլար, արատըլար, պագտըլար վէ նիհայէթ ուզագլար-
տա արամագտա օլտըգլարը եօլըն, մատամ Մարանղէնին օթուրմըշ

օլտըղը մահալտէն անճադ իքի եիւղ մէթրօ պուտ ու մէսաֆէտէ օլտըղընը անլաեարագ , թէքրար թէրքէտէն աչաղրեա ինտիլէր ։ Պէրապէր պուլընտըղլարը միւաատէթ , բէք չարուգ կէչմիշ իտի ։

Գաթըրին պիր նէղաքէթի սատէտիլանէ իլէ նէ սուրէթլէ Գանա կէլիպ իգամէթէ գարար վէրմիշ օլտըգլարընը , վէ քիմիէր իլէ կէօրիւշտիւքլէրինի , վէ տօսթլարընըն էքսէրիսինին Ինկիլիզ վէ եա Րուսիալը օլտըգլարընը հիքեայէ իթտիքտէն սօնրա , բէտէրինի ասլա թանըմամըշ օլտըղընը , վէ վալիտէսի ղէվճինի ղիեաատէսիյլէ սէվտիյինտէն , վէֆաթընտան տօլայը ֆէվգէլատէ միւթէէսսիր վէ միւթէէսսիւֆ իտիյինի վէ բէք ղիեաատէ նա՛իլի սաատէթ օլմըշ օլտըղը պիր մէմլէքէթտէ ղէվճինին վէֆաթընտան սօնրա տա օթուրմագլըղը թէրվիճ իթտիտիյինտէն , ագրպինտէ թէրքի վաթանէ մէճպուր օլարագ , Բարիսէ նագլի մէքեան իտիպ , օ ղէմանտան պէրու բէք չօգ սէեահէթ իթմիշ օլտըգլարընը, վէ պիլախէրէ ղէվճինէ օլան մուհապպէթինի տէ վալիտէսինին քէնտիսինէ հասր իթմիշ վէ քէնտիսինին տէ վալիտէսինի օ նիսպէթտէ սէվմէքտէ պուլընմըշ իտիյինի պիր թաֆսիլ հիքեայէ իթմէքտէ վէ պարօն Օլիվիէ յէ տէմէքտէ իտի քի ։

— Վալիտէն օ գատար էյի , օ գատար ատիլ վէ միւսթագըմ պիր գատըն տըր քի , թա՛րիֆ իտէմէմ ։ Ասլա եանըլմազ ։ Զահիրէն զա՛իֆ կէօրիւնիւր ամմա , ղայէթ ճէսուր տըր ։

— Վալիտէնիղի ղիեաատէսիյլէ սէվտիյինիղի անլայօրըմ ։

— Վալիտէմէ ատէթա թաբընըրըմ . պու տա թապկի տէյիլ մի տիր , վալիտէմտէն պաշգա քիմնէմ վա՛ր մը տըր քի . . .

— Պիրատէրինիղ , հէմշիրէ՞նիղ եօգ մը տըր ։

— Իսապէթ քի եօգ տըր ։

— Նի՞չին իսապէթ ։

— Գարտաշըմ եա հէմշիրէմ օլսա ըտը հէր կիւն էլէմ ու քէտէր իչինտէ օլաճագտըմ . վալիտէմին մուհապպէթինէ պէնիմ իլէ պէրապէր պիր պաշգասընընտա հիսսէտար օլմասընա րագը օլամամ ։

— Օլսա ըտը ալըշըր ըտըն . պիր հէմշիրէ լինոանա սատըդ պիր տօսթ տըր ։

— Զօգ էվլատը օլան պիր վալիտէ, մուհապպէթի գալպիյէսինի թագսիմ իթմէյէ մէճպուր օլուր . պէն իսէ պէօյլէ պիր հալի թէրվիճ իտէմէմ ։ Պիր գատըն՝ պիր դաչ քիչիլէրի պիր արատա սէվմէմէք իչին իքի տէֆա վալիտէ պիլէ օլմամալը տըր ։ Վագըա պու էֆմէք իչին իքի տէֆա վալիտէ պիլէ օլմամալը տըր ։ Վագըա պու էֆ-

քեարըմ պիրազ ղարիպ տիր ամմա նէ՞ չարէ . պուլընտըղըմ մահալտէ եալընըղ օլմագ իսթէրիմ ։ — տէտի ։

Պու սուրէթլէ գօնուշարագ մատամ Մարանղէնին պուլընտըղը մահալէ վասըլ օլմագտա իտիլէր ։ Օլիվիէ ճէվապ վէրմէտի ։ Մէրգումէնին պիլ ախընըթ պիրիսինի սէվէպիլէճէյի միւթալաասըյլա , պէեան իթմէքտէ օլտըղը էֆքեարը խօտպինանէտէն տօլայը ֆիւթուր իթմէմէքտէ իտի ։ Պիրազ աչաղրեա տօղրը տարաճղգ եօլ իւլէ իլթիսագ իթմիշ օլան տիկէր եօլը պիսսուհուլէ պուլտըլար ։ Լաքին մէսէլէ , եիւրիւմէյէ ալըշմամըշ օլան մատամ Մարանղէն կիպի նագիք աեագլը պիր տիլպէրի մէղքիւր եօլա գատար կէօթիւրմէքտէ իտի ։ Օլիվիէնին նէղաքէթի հալի գըղըն լէթաֆէթինի գաթէն տէր գաթ թէղէիա իթմէքտէ օլտըղընտան , մատամ Մարանղէնի գօլընա ալըպ մէրգումանա թա էվլէրինէ գատար րէֆագաթ իթտի ։ Մատամ Մարանղէն՝ Օլիվիէ յի էվլէ տավէթ իթմիշ օլտըղընտան , մէրգում իսվինի սէօյլէմէյէ մէճպուր օլուպ , քէմալը թա՛ղիմ ու իհթիրամ իլէ .

— Պէնտէնիղ պարօն սը Բիւյմիրօլըմ , մատամ . պէնտէնիգի սիղէ թանըթտըրաճագ վասըթա պուլընմատըղընտան , պու խըզմէթի քէնտիմ էյֆա իթմէյէ մէճպուր օլտըմ . — տէտի ։

Գաթըրին պիրազ էօթէտէ մէչղուլ օլտըղընտան , Օլիվիէնին պու սէօզլէրինի իչիթմէտի . վէ լաքին մատամ Մարանղէնին պէնզի անսըզըն պէմ պէեազ օլարագ .

— Աճապա մարքի տը Սալլօնըն էվլատլըղը սի՞զ միսինիզ , պարօն ։

Օլիվիէ . — Մարքի տը Սալլօնը թանը՞ըմըսընըղ ։

Մատամ Մարանղէն թէրէտտիւտ իթտիքտէն սօնրա .

— Խայըր , թանըմամ . անճագ չօգ տէֆալար մարքինին պահսընը իչիթմիչիմ տիր . — տէտիքտէն սօնրա , իպթիտատէ իպրազ էյլէմիչ օլտըղը նէղաքէթտէն տահա գիեատէ թավըր նագիքեանէ իւլէ . — Եագընտա եինէ կէօրիւշիւրիւղ պարօն . սիզի հէր հալտէ պէքլէրիմ . — տէտի ։

Ֆէրտասը կիւնիւ , Օլիվիէ՝ նէրէյէ կիտէճէյինի սէօյլէմէքսինին մարքի տը Սալլօնտան րուխսաթ իսթիհսալը յլա մատամ Մարանղէնին խանէսինէ ագշամ թաամընա կիթտի ։ Հէյնի ադիմէթինտէ մատամ Մարանղէն տիւշիւնճէլի պիր հալտէ օլտըղընտան , վէ Գաթըրին իսէ եանընտաքի օտատա պուլընտըղընտան մէչղուլույէթի գիհնիյէսինին սէպէպինի պէեանա պիլ միւսարաա .

— Պու կէճէ սապահա գատար սիզի տիւշիւնտիւմ։ Ա՛ճապա սիզի էվիմէ պիւլա թէքէլիւֆ գապուլ իտէպիլի՛ր մկիմ տէյու զիհնիմ միւթէմատիյէն մէչղուլ ըտը. — տէտի, վէ հիչ պիր չէյ անլաեամատըղը ճիհէթլէ, Օլիվիէնին տուչար օլտըղը թէաճճիւպիւ պիլ միւշահէտէ. — Պու սէօզիւմէ թէքլաշ իթմէյին. կէճէքի տիւշիւնճէմին նէթիճէսի հագգընըղտա խայրըը տըր։ Իսթէտիյինիզ զէման պուրաեա կէլէպիլիրսինիզ։

Պու սըրատա Գաթըրին պէեազ էլպիսէլէրի վէ ալ եանագլաըըյլա իչէրիյէ կիրմէքտէ օլտըղը ճիհէթլէ, Օլիվիէ պիւսպիւթիւն ագլընը ֆիքրինի օնա վէրմիչ օլտըղընտան, մատամ Մարանզէնին սէօզլէրինտէ կիզլի պիր մագսատ օլուպ օլմատըղընը տիւշիւնմէյէ վագըթ պուլամատը։

Հէր նէ գատար Օլիվիէ, վուգու պուլան տավէթէ իճապէթլէ, իթմիչ օլտըղը զիեարէթէ, ատի պիր վէզիֆէի իննանիյէթ-քեարանէ նազարըյլա պագմագտա իտի իսէ տէ, սէքիզ կիւն կէչէր կէչմէզ, Գաթըրինին զիեատէսիյլէ գալպինէ թէէսսիր իթմիչ օլտըղընը հիսս իյլէմէյէ պաշլատը։ Օ անէ տէյին տա՛իրէի ըֆֆէթ վէ իսթիգամէթէն այրըլմամըչ օլտըղը հալտէ, մէրգուժէնին կէօզլէրինէ վէ աթվարը սէրպէսթանէ վէ ֆագաթ սատէտիլանէսինէ մէրթէպէի նիհայէտէ մա՛իլ օլագագ, պիր մըգնատըսըն գուվվէթի ճաղիպէսինէ մուգավէմէթ իտէմէյօր կիպի, տա՛իմա մատմուազէլ Գաթըրին Մարանզէնի կէօրմէք արզուսըյլա հէրան եանըպ թուրթուչմագտա ըտը։

Գալպինտէ զուհուրեաֆթէ օլան չիտէթի աչգտան տօլայը մարքի տը Սալլօնա պահս իթմէքտէն իհթիրազ իլէ գարըսըն պիր հէմչէհրիսինին գալպինէ իթմիչ օլտըղը թէէսսիրի իգրար իթմէմէք լուզումընը հիսս իյլէմէքտէ իտի։ Մարքի իսէ՝ պուլընտըգլարը մահալին միւթէտիլ հալասընըն Օլիվիէյէ եարատըղընը վէ մէրգումըն քէսպի գուվվէթ վէ իատէի սըհհէթ իթտիյինի կէօրտիւյինտէն, պիր միւտաեէթ հիչ պիր իշ իլէ մէչղուլ օլմամասընը վէ տա՛իմա չըգըպ կէզմէսինի արզու իթմէքտէ օլտըղընտան, պարօն տը Բիւյմիրօլ պունտան պիլ իսթիֆատէ վագթընը մատամ Մարանզէն վէ գէղը Գաթըրին իլէ կէչիրմէք սէվտասընա տիւշիւպ, մէրգուման իլէ պագէն եիւրիյէրէք, պագէն վաբօր իլէ վէ էքսէրիեա տախի աթ իլէ սէյրկեահլարա կիէրէք, Գաթըրինին պէօյիւք հէմչիրէսի կիպի օլան մատամ Մարանզէնին տիրայէթինէ հայրան, վէ գըղընըն աթվարը սատէտիլանէսիյլէ պէրապէր սէրպէսթիի հարէքէտթընա ատէթա մա՛իլ օլմագտա ըտը։

Պիր միւտաեէթ կէչտիքտէն սօնրա, Օլիվիէ, մատամ Մարանզէնէ թէմամըյլա էճինիյէթ իթմէյէ պաշլամըչ օլտըղընտան, օրատա ատէթա քէնտի էվի կիպի հարէքէթ իթմէքտէ, վէ չու էճինիյէթի իչէաաթըյլա, ախտագը մէ՛լուֆէսի մուղայիրինտէ օլարագ պիթթաըի պագը մահրէմանէ սէօզլէր տախի սէօյլէմէքտէ իտի։ Շէօյլէ քի բէտէրինին վէ մարքինին սէհապէթի իննանիյէթ-քեարանէսինտէն պահս իթտիյի սըրատա նէթիճէսինի թէմէիղ իտէմէքսիզին քէնտի ահվալը խուսուսիյէսինի տախի մատամ Մարանզէնէ պէեան իթմիչ իտի։ Մէրգումէ իսէ Օլիվիէնին գահրամանանէ հարէքէթինի զիեատէսիյլէ թագտիր վէ թահսին իթմէքլէ պէրապէր, հիչ քիմսէյէ պիր տէսիյլէ թագտիր վէ թահսին իթմէքլէ պէրապէր, հիչ քիմսէյէ պիր մէքթուպ եազըպ մէրգումի հագչէյ սէօյլէմէքսիզին Բարիսէ պիր մէքթուպ եազըպ մէրգումի հագգընտա իսթիհսալը մալիսմաթ իթմէյէ միւսարաաթ իթմիչ իտի։

Մատամ Մարանզէն. — Պիլի՛ր միսին, գըղըմ. պարօն տը Բիւյմիրօլ, պիզիմ զանն իթտիյիմիզ կիպի մարքի տը Սալլօնըն էվլատըղը տէյիլ իմիչ։

Գաթըրին. — Եա նէ՞սի իմիչ։

— Տըր քեաթիպի։

— Նա՞սըլ, անլաեամատըմ։

— Էվվէթ. պէօյլէ պիր չէյ մահզա բօմպանլարտա օգունուր. — տէյիպ, Օլիվիէ հագգընտա օլան մա՛լիսմաթընը քեամիլէն գըղընտա հիքեայէ կյլէտի։

Գաթըրինին կէօզլէրի աթէշ կիպի բարլամաղա պաշլայըպ. — Պու հիքեայէտէն զիեատէսիյլէ չաեանը թէաճճիւպ վէ հաթթա պախսի հայրէթ տիր։ Զաթէն պիրազ վագըթտան պէրու գալպինմ տէ պիր էմէլ վէ արզու թէէվէլլիւտ իթմիչ իտի. պու արզունըն թէչէտիւտ իթմէսինէ սէպէպսիյէթ վէրմյօրսըն։

— Նէ՞ կիպի արզու։

— Մատամ լա պարօն տը Բիւյմիրօլ տէյու եատ օլընմագ արզուսը։

— Ինթիխապընա հիչ տէյճէք եօգ։

— Էօյլէ՞ մի։

— Ղայէթ միւքէմմէլ։

— Պէն տէ պունա գանատաթ հասըլ իթմիչ իտիմ, վէ քէնտի քէնտիմէ մէճպուռն օլմագտա ըտըմ։

— Ինձնախինէ տէ պու խուսուսը մա՛լիւմաթ վէրէյլմ՛ մի. – տէտիքտէ, Գաթըրինն՝ վալիտէյինին գուճաղընա աթըլարագ. պոյնուընա սարըլըպ. – Պարօնը պէնտէն գըզգա՛նմաեաճագսըն ա՛։

— Նէ՞ տէյօրսըն գըզըմ. տիվանէ՞ մի օլտըն. սէնին ղէվճին օլաճագ պիր քիմսէյի սէնտէն գըզգանապիլի՞րմիյիմ. սէնին ղէվճին պէնիմ տէ օղլըմ սայըլմա՞ղ մը։

— Էվվէթ, էվվէթ. սէնին էյի պիր գարը օլտըղընը հէր ան ունուտտույօրըմ. – տէտիյի սըրատա, գաբու ուրուլտը. վէ պարօն ը Բիւյիւքրօլըն կէլվիշ օլտըղը խապէր վէրիլտի։

Մաատամ Մարանղէն. – Սէն պիրագ պիղի եալընըղ պըրագ։

— Նի՞չին։ Սաատէթի հալիմ հագգընտա ճէրեան իտէճէք միւզաքէրէտէ պէնիմ տէ հաղըր պուլընմագլըղըմ վէ պէեանը ըէյ իթմէքլիյիմ իճապ իթմի՞ղ մի։

Օլիվիէ տը Բիւյիւքրօլ վալիտէ իլէ գըզը պէյինինտէ ճարի օլան մուպահասաեա վագըֆ ըմըշ կիպի պէնդի ղայէթ սօլմըշ օլտըղը հալտէ իչէրիյէ կիրիպ. – Մարքի տը Սալլօն եարըն Բարիսէ ավտէթ իթմէք արզուսընտա օլտըղընտան, պու կիւն վէտա իթմէք իւզրէ կէլտիմ։

Մաատամ Մարանղէն իլէ գըզընը խաֆիֆճէ պիր րա՛չէ իսթիւա իյլէտի։

Մաատամ Մարանղէն. – Մէ՛մուշ իտէրիմ քի պուրատա գօնուշտըղըմըզ կիպի Բարիստէ տէ սըգ սըգ կէօրիւչիւրիւզ։

Օլիվիէ՝ միւթէրէտտիտանէ. – Բարիստէ մէչղուլիյէթիմ բէք չօգ տըր, մաատամ։

— Օրասը մա՛լիւմ. վէ պու մէչղուլիյէթի նէ սէպէպէ գապուլ իթմիշ օլտըղընըզ տա մա՛լիւմ տիր։ Լաքին թապիի սապահտան ագշամա գատար մէչղուլ օլմայըպ, էլպէթթէ ագշամ իւսթիւ վէ եախօտ կէճէչէրի չըգըպ իսթէտիյինիզ եէրէ կիտէպիլիրսինիզ։

— Մարքինին հագգըմտա տէրքեար օլա թէվէճճիւհիւ իգթիզասընճա էօմրիւմիւ տիլէտիյիմ կիպի կէչէրմէյէ մէ՛զուն ըմ։ Լաքին պու եաչըմտա տակիէր էօյլէ պիր ճէսիմ իշէ տէվամ իթմէքտէ իմ քի, կէճէ կիւնտիւզ մէչղուլ օլմագ մէճուրիյէթինտէ պուլընմագտայըմ։

— Պու մէչղուլիյէթինիզին նէ՞ տիւրլիւ մէչղուլիյէթ օլտըղընը սօրաճագ օլսամ. ճանընըզ սըգըլմազ ա՛։ Գըզըմին տա պու ճիհէթ իլէ անլամագ արզուսըյլա սուզան օլտըղընը պագըչընտան անլայօրըմ։

— Կէրէք մատմուազէլ Գաթըրինի վէ կէրէք սիզի պու պապտէ մէճիւուն իթմէք բէք գօլայ տը։ Բէտէրիմին վէճֆաթընա սէպպ օլան պուհրանը աղիմտէն էվվէլ, ճէսիմ պիր սէրվէթէ մալիք օլուպ, հուզուր ու րահաթը թամիէ իլէ իմրարը էեամ իթմէքտէ իտիմ։ Բէտէրիմին վէճֆաթընտան սօնրա, Մ. տը Սալլօն օ անէ տէյին կէչիրմիշ օլտըղըմ էօմր կիպի իմրարը վագըթ իթմէք իւզրէ հէր տիւրլիւ հուզուր ու րահաթա նալիյէթիմէ հիմմէթ իթմիշ, վէ ատէթա բէտէը միսալի հագգըմտա խպրազը խայրխահ իյլէմիշ իսէ տէ, պիրթապի հիւրրիյէթէ հալիմի օլտըգճա իխլալ իթմիշ տիր։ Օ հալտէ պիր կիւն էվլէնմէք արզուսընա տիւշտիւյիւմ թագտիրտէ նէ եաբաճաղըմը տիւչիւնմէյէ պաշլատը՛մ։ Սէրվէթ սահիպի օլամագ իսէմ տէ, քիմսէյէ միւհթաճ օլմագսըզըն, կէրէք էվլէնէպիլմէք վէ կէրէք ֆամիլեամը թէչքիլ իտէճէք օլան էվլատըմը պէօյիւթմէք իւզրէ, պիր սէ՛նաթ էօյրէնմէք սէվտասընա տիւշտիւմ։

Մաատամ Մարանղէն. – Է՛յ մագասատընըզա նա՛իլ օլմագ իւզրէ նէ՞ եաբատընըզ։

— Վալիտէմին բէտէրի մէչհուր պիր հէքիմ օլտըղընտան, վէճֆաթընտան սօնրա վալիտէմէ պիր սէրվէթի ճէսիմէ թէրք իթմիշ իտի։ Էօյլէ պիր մէվգըյէ պէլքի նա՛իլ օլապիլիրիմ իւմիտիյլէ պէնտէ այնը մէսէլէքէ սիւրուք իթտիմ։

— Նէ՞ զէման իճրայը սէն՛աթա պաշլաեապիլէճէքսինիզ։

— Իքի սէնէյէ գատար։

— Էյէր օ զէմանա գատար պիր պաշգասընա կէօնիւլ վէրմէսիշ օլուր իսէնիզ, սիզէ պիր զէվճէ պուլմագլըղըմա բազը օլո՞ւրմըսընըզ. մէ՛մուշ իտէրիմ քի պու պապտէքի արզուընըզը թէմամըսըլա թաթեիպ իտէրիմ։

Օլիվիէնին եիւզլէրի գըզարըպ. – Լաքին չիմտի էֆքեարըմը թէպտիլ իթմիչիմ տիր. էվվէնմէքտէն սարֆը նազար իթտիմ։

— Հիւանիւ թէրպիյէ գապուլ իթմիշ ղայէթ կիւղել վէ սիզին կիպի միւսթագըմ վէ մէրա կէնճ պիր գըզ թավսիյէ իտէճէք օլուր իսէմ, գարարը ախըրընըղտա եինէ ըսրար իտի՞ր միսինիզ։

Օլիվիէնին գալպի չիտտէթիճէ չարբամաղա պաշլայըպ, մաատամ

Մարանղէնին լագըրտըլարընը անլամաղա ճէսարէթ իտէմէմէքտէ, վէ եախօտ անլամագ իսթէմէմէքտէ իտի։

— Ճաղպա պէնիմ վասըթամ իլէ պիր ղէվճէյէ մալիք օլմագտան իհթիրաձ մը իտէյօրսընըզ։

Օլիվիէնին թանըմագտա օլտըղը ղայէթ ինճէ. պիր սէս զուհուր իլէ. – Էյէր սիղէ վէրիլճէք օլան գըզընն իսմի Գաթըրին Մարանղէն օղուր իսէ, օնը՞ տա մը ըէտտ իտէճէքսինիզ։

Օլիվիէ՝ խըլաֆը ըզըպասը օլարագ աղլամաղա պաշլայըպ.

— Ա՛հ Գաթըրին, Գաթըրին. պէնի նէ տէրէճէ մէ՛սուտ իթտիյինիզի թարիֆ իտէմէմ. սիզ տէ մատամ մէսրուրիյէթտէն պէնի էօլտուրէճէ՞քմիսինիզ. – տէյէրէք, մատամ Մարանղէնին էլլէրինի շաբըր շաբըր էօքմէքտէ իտի։

Մատամ Մարանղէն մէլէքլէրի պիլէ իղֆալ իտէճէք տէրէճէտէ լաթիֆ թէպէսիւմլէր իլէ. – խայըր. հաթթա պէնիմ օղլըմ վէ գըզըմընն զէվճի օլմագ վէ ճանըմ կիպի սէվմէքտէ օլտըղըմ օգըզը նա՛իլի սաատէթ իթմէք իւզրէ եաշամագուղընըզը արզու իտէրիմ։ Գըզըմընն իսթիհզար վէ իսթիհսալը սաատէթինէ սիղին գատար հիչ պիր քիմսէնին մուվաֆֆագ օլամաեաճաղընը պիլիրիմ։ Անճագ չուրասընը ըէճա իտէրիմ քի, թէսավվուրաթը վագըամըզտան տօլայը չիմտիլիք մարքի տը Սալլօնա հիչ պիր չէյ սէօյլէմէեէսինիզ. – տէտի։

Օլիվիէ օ գատար մէմնուն վէ մէսրուր օլմըշ ըտը քի, մատամ Մարանղէնին պու ըէճասընըն էսպապը միւճիպէսինի սօրմագուղը խաթըրընտան պիլէ կէչիրմէյէրէք, մարքի տը Սալլօնա պու խուսուստան պահս իթմէյէճէյինի վատ վէ թէահհիւտ իլէտի։ Օլիվիէնին էվվէլտէն պիր գաչ գաթ տահա զիեատէ չալըշարագ տիքլօմասընը ալտըղը անտէ, էվլէնէճէյի գարարլաշտըրըլտը։ Էվվէ պիր հէքիմէ տահա զիեատէ էմնիյէթ օլունարագ, սիւրաթլէ թէֆէյէիւզ պուլաճաղը վէ էվլէնինճէյէ տէյին, Պուլօնէը գօրուսը ճիվարընտաքի իգամէթկէահլարընա Գաթըրինին նըշանլըսը մագամընտա սըգ սըգ կէլմէսի լիւզումը իսթիար վէ իլավէ իտիլտի։

Իչհիտէ ըուեա կէօրմիչլէր կիպի նասըլ ադշամ իթտիքլէրինի տույմատըլար։ Օլիվիէ, գալպի հէր տիւրլիւ մէսէրրէթլէ մալամալ թա ադշամ էվվէ ավտէթ իթտի։ Սէվմէքտէ վէ սէվտիյի գատար տա սէվիլմէքտէ իտի։ Գաթըրին եալընըզ պիր չարթ գօմըշ ըտը քի պու տա, մահզա քէնտիսինի սէվմէսինի վէ միւէպպէտէն սէվմէսի թէահհիւտինտէն իպարէթ իտի։

15

Ահվալը վագըա մատամ Մարանղէնին թէրթիպքէրտէսի մուճիպլինճէ ճէրեան իթմէքտէ իտի։ Օլիվիէ միւսթագպէլինի պիր տագէ պիլէ խաթըրընտան չըգարմագսըզըն քէմալը իսթիրահաթը գալպ իլէ չալըշմագտա ըտը։ Մարքի տը Սալլօն, եէկէնի Կրաթիէն իլէ տա՛իմա մուամէլէի պարիտանէ իլէ տավրանտըզը հալտէ, պըը քեաթիպլի Օլիվիէ հագգընտա եէվմէն ֆի եէվմէն էմնիյէթի արթմագտա, վէ էն մահրէմ խուսուսաթը մէրգում վասըթասըյլա թէսվիյէ իթտիրմէյէ պաշլամագտա ըտը։

Տիկէը թարաֆտան Օլիվիէ, Գաթըրինին ախլագը ֆազըլանէ վէ մէրտանէսինի միւշահէտէ վէ սատագաթ վէ մուհաֆպէթի քեամիլէսինի թագտիր վէ թաստիգ իտէրէք, ուղրընա հէր տիւրլիւ ֆէտտաքեարլըղըն իճրասընա հաղըրլանմագտա օլտըղընտան, Գաթըրին, մէրգումընն ահվալինէ հայրան օլմագտա վէ լէթաֆէթտէն արի օլմամագ իւզրէ, գըզգանմագտա ըտը։ Ջաթէն՝ Օլիվիէ տէ պիր նէսաքէթի մախսուսէ իլճաաթըյլա, գըզգանճլըզա մէյտան վէրմէքտէն վէ ճիւզի պիր սէպէպլէ օլսուն մէրգումէնին կէօյնիւնիւ գըզմագտան իհթիրազ իլէտիյինտէն, հարէքեաթ վէ թէչէպպիւսաթը վագըասընա մէրգումէյի ակեահ իթմէքտէ իտի։

Եալընըզ պիր խուսուսը Օլիվիէ՝ Գաթէրինտէն քէթմ իթմէք իսթէմիչ իսէ տէ, մէրգումէ ֆէթանէթի մէ՛լուֆէսի հասէպիյլէ, խուսուսը մէզքիւրիւ տախի քեչֆ իտէրէք պիր ադշամ։

— Ջանն իտէրիմ քի պէնտէն պիր չէյ քէթմ իտէյօրսըն։

— Էվվէթթ. լաքին չախսըմա ա՛իտ պիր մատամ տէյիլ տիր. էօյլէ պիր մէսէլէ տիր քի, էքի քիչինին մուհաֆազայը նամուսը իլթիզամ օլընմագ իճապ իտեր։ Տահա սէօյլէյի՞մ մի։

— Մ՛էսէլէի մէզքիւրէ հագգընտա սիւքութ իտէճէյինէ եէմին իթմի՞չ միսին։

— Էվվէթթ։

— Էյի պիր չէյ իթմէմիչ սին։ Պատէղին պանա սէօյլէեէմէեէճէյինի պիր սըրրըն սանա թէվտի օլընմասընա տալա բաղը օլմամալըճէյինի պիր սըրրըն սանա թէվտի օլընմասընա տալա բաղը օլմամալը

սըն : Սանա էՑՒիյէթի քեամիլէմ օլտըղընտան , իսթիյղահը մատտէ իթմէքտէն սարֆը նազար իտէ յօրըմ :

— Պու նէզաքէթինտէն տօլայը պիլ խասսա թէչէքքիւր իտէրիմ . – տէյիպ , ասլա ըսրար իթմէտի :

Մէսէլէի մէղքիւրէնին նէտէն իպարէթ օլտըղը պէր վէճհի ա-թի թաֆսիլ իտիլիր : Շէօյլէ քի , պիր միւտտէթտէն պէրու Կրա-թիէն զէվգ ու սէֆահաթա տալըպ վէ էրպապը նամուս ինտինտէ մագպուլ օլամաեաճագ պիր թարզտա էօմր սիւրմէքտէ օլուպ , նի-ճէ նիճէ տէֆալար պէօյիւք ֆէլաքէթլէրէ ուղրաեաճաղը սըրատա, հէման Օլիվիե քէմալը խուլուսը գալպ իլէ վէսաթէթը վէ միւտաիսէ-լէ իտէրէք թէսվիյէի մասլահաթա վէ Կրաթիէնի պլին տիւրլիւ պէ-լալարտան գուրթարմադա մուվաֆֆագ օլմըշ ըտը : Հէր նէ գա-տար Կրաթիէնին իվթիեար իթմէքտէ օլտըղը ահվալը ղայրը միւնա-սիպէ վէ նալայըգէյէ բէք տէ մէՑՒուն օլմամագտա իտի իսէ տէ , քէնտիսինի քեմալը լինսանիյէթլէ էվինէ գապուլ իլէ թէսէլի իթ-միշ օլան պիր զաթըն եէկէնինէ մուալէնէթը իթմէքտէն ֆարիզ օ-լամամագտա ըտը : Քէնտի ախլագը , Կրաթիէնին ախլագընա տա-պան տապանա զըտտա օլտըղը հալտէ պիլէ ախըրէն վիգօնթը Կրա-թիէն տէ Գլէրին իթմիշ օլտըղը միւնասիպէթսիզլիքտէն տօլայը զի-եատէսկյէ տիւկսուն օլմըշ ըտը : Կիւնիւն պիրինտէ Կրաթիէնին հազըը պուլընտըղը պիր ճէմիյէթտէ , ղայէթ կէնճ վէ ղայէթ կիւզէլ պիր գատըն պուլընըպ , հիւսնիւ ճէմալ վէ լէթաֆէ-թի աթվարըյլա ճիւմլէյի հայրէթտէ պըրագմըշ ըտը : Մէրգումէ-նին զէվճի հատիտ միզաճ վէ թէրպիյէսիզ պիր քիմսէ օլմաղլա պէ-բապէր , գուսմար մէֆթունը օլտըղընտան , զէվճէսինի հիչ սէվմէ-մէքտէ իտի : Պու գատըն պիր տանէճիք օղլընը օ տէրէճէ սէվգը իտի քի , զէվճինին եիւզիւնտէն կէօրտիւիւ թաղեիգաթ վէ պէտ մուամէ-լաթա , մէլէքլէրէ մախսուս օլան պիր սապր իլէ թէհամմիւլկիւ-զար օլմագտա ըտը : Հէր քէս մէրգումէնին մուԹթասըֆ օլտըղը չիմէի ֆաղըլանէսինի թագտիր ու թահսին իթմէքտէ իտի : Մար-քիզ Ֆրանսուազ տը Սարլովէզ թէսվիյէ իտիլէն մէրգումէ գատը-նըն զէվճի հասպ էլմէմուրիյէթ Նիւ-եօրգա կիթմէք իճապ իթտի-յինտէն , վէ զէվճէսինի պէրապէր կէօթիւրմէք իսթէմէմիշ օլտը-ղընտան , մարքիզ Ֆրանսուազ , պիր գըշ Բարիստէ եաղընըզճա ի-գամէթ իթմէքտէ իտի : Կրաթիէն պիր խայը զէման մէրգումէնին արգասընա տիւշէրէք նազարը տըգգաթընը ճէլպ իթմէյէ մուվաֆ-

ֆագ օլապիլմիշ իտի : Պիր գատըն իչին վահտէթ վէ թէհլիքէլի պիր հալ օլտըղը միւսթաղնիի պէեան տըր : Օղլընը տախի զէվճի Բարիստէն ուզագ պիր մահալտէ , մանասթըրլարտան պիրինէ կէօնտէրմիշ օլտըղընտան , մարքիզ պիւսպիւթիւն եաղընըզ գալարագ , օ անէ տէյին հէր կէօնա իղֆալաթա կէօյիւս վէրմիշ օլտըղը հալտէ , կիւնիւն պիրինտէ Կրաթիէնին իֆատաթը մա'ղու-գանէ վէ իղֆալաթը տէսիսէքեարանէսինէ մուգավէմէթ իտէմէյ-րէք , նիհայէթ մէրգումըն աղուշը մուհապպէթինէ տիւշմէք կիպի պիր խաթայա տուշար օլմըշ ըտը : Անճագ Կրաթիէն պու խապա-սէթէ մարքիզին հիսսիեաթը թապիիյէսինի իճապ իլէ թէսատի իթմիշ օլտըղը ճիհէթլէ , իպթիտատէ պիեատէսիյէ լեզղէթեապ օլ-մըշ իտի իսէ տէ , րէֆթէ րէֆթէ թէվէհհիւշ իտիպ , մուախխա-րէն տախի քեամիլէն օսանմըշ վէ մէրգումէտէն ատէթա սըգըլմա-ղա պաշլամըշ ըտը :

Պիր ագշամ Մարքիզ Ֆրանսուազըն հազըը պուլընտըղը պիր ճէմիյէթտէ , Կրաթիէն աչըգ աչըղա տիկէը պիր գատըն իլէ մուա-շագաեա պաշլամըշ օլտըղընտան , մարքիզ պիեատէսիյէ տուշարը հիտտէթ օլմըշ իտի : Պու հալի ճէմիյէթտէ հիչ քիմսէ ֆարգ իթ-մէմիշ օլտըղը հալտէ , պարօն տը Բիւյմիրօլ ֆարգընա վարըպ վէ նէթիճէսինտէն պիր պէլա զուհուր իտէճէյինի անլայըպ , մարքիզէ թէգարրուպ իլէ .

— Րէճա իտէրիմ , գօլըմա կիրինիզ , մարքիզ . – տէտի , վէ պու-նը էօյլէ պիր լէթաֆէթ վէ մէթանէթի լիսան իլէ սէօյլէտի քի , մարքիզին աղամէթինէ տօգունարագ պիրագ թէճաճճիպլէ մէրգու-մըն եիւզինէ պագտը ըսա տա , մուախխարէն պագը միւթալաաեա մէպնի եէրինտէն գալգըպ :

— Հագգընըզ վար , պարօն . պէլքի պէօյլէպի տահա էյի օ-լուր . չունքի պուրատա տուրաճագ օլուր խէմ , իհթիմալ տըր քի պիր տիվանէլիք իտէրիմ . – տէտի :

Պարօն տը Բիւյմիրօլ , մարքիզի չիչէք գըշլաղընա կէօթիւրտիւ : Քէնտիլէրինտէն պաշգա իչէրտէ քիմսէ եօգ ըտը : Մարքիզ տը Սար-լովէզ , սինիրլէրինին չարբընարընա մուգավէմէթ իտէմէյիպ , պօ-ղուլաճագ պիր րատտէյէ կելմիշ իտի : Տուշար օլտըղը մահճուպի-յէթտէն , աչգ ու մուհապպէթինին գատրի պիլինմէմէսինտէն վէ հայսիյէթի բայիմալ իտիլէրէք պու սուրէթլէ թէրք իտիլմէսինտէն նաչը էօյլէ պիր հալէ կիրիֆթար օլմըշ ըտը քի , չու հալտէ հայսի-

յէթի չախսիյէսինի մուհաճազաեա էն զիեաոէ հարիս վէ արզուքէշ օլան պիր գաոըն պիւէ նէթիճէսինի թէէմիւլ իթմէ յէրէք մէճնուննանէ պիր հարէքէթէ թէսաոաոի իոէպիլիը։

Նակէհան մարքիզ քէլամէ պաշլայըպ. – Տօսթընըզ ալչագ պիր աոաոմ ըմըշ. Էյէր սիզ իւսթէ կէլմէսիզ օլսա ըոընըզ, նաոէրա օլոըղընը եիւզիւնէ գարշը պաղըրաճագ ըոըմ։

Պարօն. – Հալինիզոէն անլաոըմ, մաոամ։ Պիւ ախըրէ թաասհիհի միւշքիւլ օլան մէճնուննանէ պիր հարէքէթոէ պուլընմանըզընը էօնիւնիւ ալմագ մագսաոը յլա, պէնիմ իւէ պուրաեա կէլմէնիզի ըէճա իթոիմ։

— Մ. տը Գլէրլին խաթըրընը բէ՞ք զիեաոէ մի սայը յօր սընըզ։

— Էվվէթ. չունքի պէրապէր պէօյիւմիւշիւմ։ Վէ լաքին պու խուսուսաա կրաթիէն տէ Գլէրլի ասլա տիւշիւնմէյիպ, մահզա սիզի տիւշիւնտիւմ։

— Պէնի նի՞չին տիւշիւնտիւնիւզ։ Պէնի պիր էյի թանըմազ սըննըզ, վէ պիր տէ պէն չաեանը մէրհամէթ պիր գարը տէյիլ իմ, պիլմիշ օլասընըզ։

— Պիւսպիւթիւն մուղայիրի, մաոամ. սիզէ հէր քէս հիւրմէթ վէ րիայէթ իթոիյի միսիլու, պէն տէ իթմէ յէ մէճպուրըմ։ Սիզ քէնտի էմնալ ու ագրանընըզըն հէբսինտէն զիեաոէ տուշարը գասավէթ օլմըշընըզ տըր։ Պունճա ֆէլաքէթլէրէ նասըլ թէհամմիւլ իթմիշ օլոըղընըզա պէն տէ թէճաճճիւպտէ գալոըմ։ Պիր կիւն սիզի մախտումընըզլա պէրապէր կէօրտիւմ վէ գահրաման օլոըղընըզը անլաոըմ։ Պու սըրաոա տա իսպաթը չէճաաթ վէ իպրաղը ճէսաըէթ իթսէնիզ օլմաղ մը, մարքիզ։

— Քէնտիսի իչին եապանճը գապիլինտէն օլան պիր տէլիգանլընըն աղղընտան պէօյլէ ալիճէնապանէ սէօզլէր իչիթմէսինտէն տօլայը թէճաճճիւպտէ գալարագ, մէրդումէյի թէոագըգ իթմէյէ պաշլայըպ.

— Նէ՞ սըճաթլա պանա պու սուրէթլէ իտարէի լիսան իթտիհինիզի անլաեամայօրըմ։

— Էյէր գապուլ իոէրսէնիզ, տօսթ սըճաթըյլա մարքիզ։

— Գապուլ իոէրիմ, պարօն. լաքին իյղահը մաոտէ իոէճէք օլուր իսէմ, զանն իոէրիմ քի սիզ տէ գայտասըզլըը էլէ ալըը սընըզ։

— Իյղահը մաոտէյէ իհթիեաճ վագը օլոըղընը նէ՞տէն պիլիյօրսընըզ։

Մարքիզին եիւզիւ գըզարըպ հիտտէթլէ. – Ա՛ճապա Մ. տէ Գլէր մէսէլէյի սիզէ անլաթմը՞շ մը տըր. չունքի պունա տա միւգթէոիր տիր։

— Խայըր, մարքիզ. պու խուսուստա եանըլըյօրսընըզ. կրաթիէնին մալիք օլարաղ գալպ վէ մէ՛լուֆ օլոըղը ախլագ իդթիզասընճա, թէէսսիւֆ օլունուր քի պիր նօգթատա սէպաթ իտիպ տուրամազ։

Մարքիզ մէ՛եուսիյէթինտէն հուսուլէ կէլէն պիր սաֆտէրունլուգ իլէ. – Քէնտիսինի սէվէնէրտէն տօսթընըզ բէք չաբո՛ւգ մը օսանըր տիմէք իսթէյօրսընըզ։

— Պէօյլէ տէ օլսա, սիզէ թէսլիւգ իտէր ճիհէթ վա՛ր մը տըր, սիզ էվլատ սահիպի տէյի՛լմիսինիզ. էվլատընըզա էլթիճա իթմէյլի տէյի՛լմիսիզ։

— Պատէղին օղլըմա տա չաեէսթէ պիր վալիտէ տէյիլ իմ։

— Վուգուի հալէ քի՞մին խապէրի օլաճագ. կրաթիէն պիլէ մուէպպէտէն ունո՛ւթմաեաճագ մը։ Սէնին գատար ֆէլաքէթէ ուղրամըշ օլան պիր գարը սէնի թագպիհ իթմէյէ ճէսաբէթ իտէպիլի՛ր մի։

— Պու իշ պէնճէ օ գատար մուղլագ տըր քի, թէսավվուր իտէմէզսինիզ։ Պէնիմ հիչ պիր տօսթըմ եօգ տըր, նէ օլաճաղըմը պէն տէ պիլմէմ։ Պէն մահվ օլարմ պիթտիմ. – տէյիպ, եէէսինտէն հէօնքիւր հէօնքիւր աղլամաղա պաշլատը։

— Րէճա իտէրիմ, մարքիզ. պու գատար տիլխուն օլմայընըշ։ Պիրինի կէլիպ տէ շու հալտէ սիզի կէօրէճէք օլուրսա նէ՞ տէյէճէք։

Պարօնըն պու միւթալաասընտան մարքիզ պիրաղ միւթէսէլլի օլարագ, տէրհալ կէօզլէրինին եաշընը սիլիպ, քէսպի սիւքիւնէթ էյլէտիքտէ, Օլիվիէ էլինտէն թութուպ.

— Սիզին գարտաշընըզ վէ տօսթընըզ օլմագլըզըմը իսթէ՞րմիսինիզ։

Մարքիզ գապուլի հավի պիր իչարէթ իթմէքլէ պէրապէր, թէքրար տուշարը խէլէճան օլար։

— Օ հալտէ հէր չէյէ պանա թաֆխիլէն պէեան իտինիզ, մարքիզ. հէր խուսուստա սիզէ մուավէնէթ իտէճէյիմէ էմին օլունըզ։

— Մէսինիզին լէթաֆէթինտէն, պագըշընըզըն հէլավէթինտէն, էլիմի սըգըշընըզտան էհլի ըրզ պիր քիմսէ օլարըզընըզը վէ սիզէ էմնինիյէթ իթմէք իդթիզա իթտիյինի հիսս իսէյօրըմ։ Գինաէն ալէյհ պէպէնի տինլէ։ Զէվճիմ հէր նէ գատար ղայրը մունթազամ սուրէթ։

տէ պիր էօմր կիչիրմէքտէ իսէ տէ , պէօյլէ խուսուսլարտա նամուսընը զիեատէսիյլէ մուհաֆազա իթմէք իսթէր : Կիտէլի օն այ օլտը . այթը հաֆթատան ավտէթ իտէճէք տիր . պէն տէ իւչ աեա գատար վազ՚ը համլ իտէճէյիմ :

Պարօն Օլիվիէ զանղըը զանղըը թիթրէմէյէ պաշլատը : Կրաթիէնին իրթիքեատ իթտիյի խապասէթ գալպինի պիւսպիւթիւն րէխնէտար իտիպ , պէյնիէրինտէ վագը օլան տօսթլըդ հասէպիյլէ պիր տէրէճէյէ գատար մէրգումըն գապահաթընտան քէնտիսի տախի մէա՚ուլ տըր տէյու զանն իթմէքտէ իտի :

Պիր միւտաֆէթճիք սօնրա . – ձէսո՞ւրմըսընըզ , մարքիզ :

— Էօյլէ զանն իտէրիմ :

— Պէն տէ էօյլէ զանն իտէրիմ . բէք պէօյիւք պիր մէթանէթէ մալիք օլտըղընըզ եիւզիւնիւզտէն տէ պէլլի տիր : Պինաէն ալէյհ օ թէհլիքէլի ղէման թէգարրուպ իտէճէք օլուր իսէ , պիր պէհանէ պուլուպ եիրմի տէօրթ սահաթ գատար էվտէն ղայպուպէթ վէ մուախախարէն էինէ էվէ ավտէթ իտէրսինիզ . մէրամ իթտիյինիզ հալտէ , ղէվճինիզի հիչ պիր չէյտէն խապէրտար իթմէզսինիզ :

Մարքիզ՝ մահճուպիյէթի ազիմէ իւէ . – Էյ չօճուղը՚ . . .

— Պէն օրատա պուլը՚նմաեաճագ մըյըմ , սիզ իչին օ ճիհէթինի հիչ տիւշիւնմէյինիզ :

Մարքիզին կէօզէրինտէ ալախմի մէսրուրիյէթ բէյտա օլուպ . – Պու գատար ասարը տօսթանէ իպրաղ իթտիյինիզ հալտէ հէր վէճհ իւէ միւթէսէլլի օլուրըմ , արթըգ սիզէ կիւվէննէճէյիմ :

Մարքիզ Ֆրանսուազ տը Սարլօվէզ , պարօն Օլիվիէ իւէ պէրապէր սալօնա ավտէթ իթտի :

Մարքիզ՝ ֆէերտասը կիւնիւ պարօն տը Բիւյմիրօլա պէր վէճհի աթի պիր բուսուլա կէօնտէրտի :

« Գա՚իմ վալիտէմ մէրհում վալիտէնիզ իւէ զիեատէսիյլէ տօսթ « ըմըշլար : Պինաէն ալէյհ զէվճիմէ քէնտինիզի թանըթտըրմադը- « ղըն չարէսինի պուլընըզ , զէվճիմ իսէ կէլէճէք հաֆթա կէլիյօր- « մըշ »

«ՄԱՐՔԻԶ ՏԸ ՍԱՐԼՕՎԷԶ»

Մարքիզին արղուսը մուճիպինճէ , պիթթապի խարըճտա պիր մահալտէ պարօն տը Բիւյմիրօլ իւէ մարքի տը Սարլօվէզ պիրի պիրլէրինի թանըտըլար : Օլիվիէնին թէմքին վէ վագարընը մարքի

բէք զիեատէ թագտիր իտէրէք , միւտաէթի գալիչէ զարֆընտա մէրգուսմ իչէ տօսթ օլուպ , խանէսինէ տախի տա՚վէթէ միւսաֆաա իյչէտի : Պարօնուն պու սըրատա իթթիխազ իթմիչ օլտըղը մէսէլէք հագըդէթէն չաեանը մէտհ ու սէնա ըտը : Շուրասը չաեանը տըգդաթ վէ թէեաճհիւպ իտի քի , մարքի թուլ միւտաէթ վանը տըգդաթ վէ թէեաճհիւպ իտի քի , մարքի թուլ միւտաէթ վանը թանըընտան վէ զէվճէսինտէն ուզագ օլտըղը , վէ մէմալիքի էճնէսպիյէտէ մէ՚մուլ իթտիյի մէրթէպէտէ էյչէնճէ պուլամատըղը ճիհէթլէ , զէվճէսինէ էվվէլտէն բէք չօք զիեատէ մէյլ ու բաղպէթ կէօսթէրմէքտէ վէ հագդընտա հէր տիւրլիւ իհթիմամը տիրիչ իթմէյիպ , օ անէ տէյին իպրաղ իթմէմիչ օլտըղը հիւանիւ մուամէլէտէ թէրվիճի գուսուր իթմէմէքտէ պուլընմըչ ըտը :

Պիր կիւն մարքիզ տը Սարլօվէզ , տօսթը պարօն տը Բիւյմէթրօլա , աճէլէթէն պիր բուսուլա եազըպ , էվվէ ճէլպ իթտի : Թէսաիւֆ պու եա , օ կիւնիւ տէ մարքի Պէլճիգատա պիր եարըշա տավէթլի օլմաղէ սէքիչ կիւնէ գատար ավտէթ իթմէք իւզրէ սապահ էրքէն կիւթմիչ իտի :

Օլիվիէ սէրիէն մարքիզին խանէսինէ ազիմէթ իթտի :

Մարքիզ . – Վագըթ կէլտի չաթտը :

Պարօն . – Պէն իչի քէչֆ իթմիչ օլտըղընտան , կէլմէզտէն էվվէլ սիզէ պիր թէէէղրաֆ չէքտիմ . Պու թէէէկրաֆը , խըզմէթքարլարըն էօնիւնտէ աչարսընըզ վէ տօսթլարընըզտան պիրիսի խասթա տըղը ճիհէթլէ , նէզտինտէ պուլընմանըզը արզու իթտիյինի պէյան վէ ադչամ ավտէթ իտէմէյէճէյինիզի իւլավէ իտէրսինիզ : Տըղարըեա չէգտըղընըզտա իւք արապա մէրքէզինէ կէլիր պէնի պուլուրսընըզ , վէ պէրապէրիմճէ թէտարիք իթմիչ օլտըղըմ խանէյէ կէլիսինիզ . – տէտի :

Պարօն Օլիվիէնին թա՚լիմաթընա հարֆիյէն իմթիսալ իտիպ , քէմի-քէլերի չաթըր չաթըր գըրըլաճագ պիր հալէ տիւշմիւշ չէտիտ վէ տէհչէթլի վէճաղարտան ճանը աղղընա կէլմիչ իքէն , տիչինի սըգըպ եիւզիւնտէն ըղթըրապը գալպինէսինի վէ բէրիշանիի զիհնիյէսինի ասլա պէլլի իթմէքսիզին , զահիրէն պիր սիւքիւնէթի թամամէ վէ պիր պի գայտիի միւքէմմէլէ իւէ խանէսինտէն տըշարըեա չըգտը : Էրթէսի ագշամ պէնզի քեամիլէն ուչմուչ , թագաթ վէ տէրմանը գալմամըչ օլտըղը հալտէ , վէ ֆագաթ եինէ մէթանէթի քեամիլէ իւէ գօնաղա ավտէթ իթտի : Զօճուգ իսէ տօղար իքէն վաեաճհիւպ իտի քի , մարքի թուլ միւտաէթ վանը թանըընտան վէ զէվճէսինտէն ուզագ օլտըղը , վէ մէմալիքի էճնէսպիյէտէ մէ՚մուլ իթտիյի մէրթէպէտէ էյչէնճէ պուլամատըղը ճիհնէ , զահիրէն պիր սիւքիւնէթի թամամէ վէ պիր պի գայտիի միւքէմմէլէ իւէ խանէսինտէն տըշարըեա չըգտը : Էրթէսի ագշամ պէնզի քեամիլէն ուչմուչ , թագաթ վէ տէրմանը գալմամըչ օլտըղը հալտէ , վէ ֆագաթ եինէ մէթանէթի քեամիլէ իւէ գօնաղա ավտէթ իթտի : Զօճուգ իսէ տօղար իքէն վաեաճհիւպ իտի քի , մարքի թուլ միւտաէթ վանը թանըընտան , լիտէսինին մէյուսիյէթի հալինէ գուրպան կիթմիչ օլտըղընտան ,

խանէսինաէ վաղ'ը համլ իթմիշ օլտըղը էպէ գարը, խաթայը զամիր վէ այպ մահսուլը օլան օղ պիչարէ մա'սումըն ատֆնինի տերէօհտէ էյլէմիշ իտի։

Իշպու ահվալը քիւտուրէթ իչթիմալտէ, Օլիվիէ պիր մէհարէթ վէ տիրայէթի ֆէվգէլատէ իլէ հազըր պուլընմըշ ըտը։ Էպէ գարը նէ մարքիզին վէ նէ տէ քէնտիսինին քիմ օլտըղընը անլաեամամըշ ըտը։ Ֆիպար սընֆընա մախսուս օլան պիր սէխավէթի ֆէվգէլատէ իլէ մէրգուսինին խըզմէթի թագտիր վէ իւճրէթի պիւլուղէն մա' պիւլուղ իթա օլունտըղը ճիհէթլէ, ալագաատարանըն զէվաթը միւ'թէպերէտէն օլտըգլարընա գանի օլարագ էսասը մատտէյէ քէսպի վուգուճ իթմէք ճիհէթինի ատա իլթիզամ իթմէմիշ իտի։

Մարքիզ տը Սարլօվէզ, զիեատէսկյէ ճէսուր օլտըղը հալտէ պիլէ, պիր գաչ կիւնլէր եէրինտէն գըմընլտանամատը։

Զէվճի՝ ավտէթ իթտիյի սըրատա, մարքիզ էլան եաթագտա ըտը. եիւղիւ սուրաթը եաթտըղը չիլթէլէր կիպի պէմ պէեազ օլմըշ ըտը։

Մարքի. – Խասթա օլտըղըն անտէ նիչին պանա տերհալ մա'իսմաթ վէրմէտին, Ֆրանսուազ։

Մարքիզ. – Զէվգինի հարամ իթմէք խոթէմէտիմ։

Մարքի. – Նէ գատար միւրիւվվէթ, Ֆրանսուազ։

Մարքիզ. – Շիմտի էյի իմ. հիչ պիր թէհլիքէ օլմատըղընը տօգթօր թէ'էմին իտէյօր։

Մարքիզ. – Եինէ տօգթօր Բի'ւժօլ թէտավի իթտի ետա։

Մարքիզին պէնզի պիւսպիւթիւն սօլուպ. – Զանն իտերիմ քի տօգթօր Բիւժօլ օն պէշ կիւնտէն պէրու պուրատա տէյիլ տիր։ Խասթալըղընմըն պիտաեէթի զուհուրինտէ տօսթընըղ պարօն տը Բիւյմիրօլ թէտաիւֆէն պուրատա պուլընտը։ Թէտավիմ խուսուսընը հէր տիւրլիւ մէա'ուլիյէթիյլէ պէրապէր տերէօհտէ վէ չուխըղմէթի հիւանիւ սուրէթլէ էյֆա իթտի։

Պու սըրատա պարօն Օլիվիէնին կէլմիշ օլտըղը խապեր վէրիւտիքտէ. – Պույուրսուն, կէլսին քի պիղզաթ թէչէքքիւր իտէյիմ։

Օլիվիէ՝ իչէրի կիրտիքտէ, պարօն. – Տօղրուսը սէն'աթընըզտա կէօրիւլէն մէհարէթ իլէրիտէ քէսպի չէօհրէթ իտէճէյինիզի էյմա իտէյօր. տիբլօմանըզը խաթիհսաշ իթտիյինիզ անտէ, իւք միւշթերիներ պէն իմ. վէ լաքին Ֆրանսուազըն խասթալըղը նէ՞ խտի։

— Ասապի իւլ միզաճ գատընլարըն էքսէրիսինէ արըզ օլան պիր մարաշ ըտը. պաղըրսագ իւֆիւնէթինէ չէվիրիր տէյու գօրգուլտը։

Պատէհու պիր թագըմ էյզահաթը ֆէննիյէյէ կիրիչիպ պիթիրտիքտէն սօնրա. – Սիզէ պիր նասիհաթ վէրէյի՞մ մի։ Զանն իտէրիմ քի սիզ թէքրար Զինէ կիտէճէքսինիզ, մարքիզի պէրապէր կէօթիւրէճէք օլսանըզ բէք խայըրլը օլուր, չունքի սըճագ իգլիմ, մարքիզէ չօգ եարար։

Մարքի. – Մէեահէթիմ պիրագ ուզուն սիւրէճէ յինտէն, մարքիզ ըէֆագաթ իթմէք իսթէմէզ իտ. . .

Ֆրանսուազ. – Ֆելիք, էյէր, պու թէքլիֆինտէն խաֆի պիր մագսատըն եօղրսա վէ օղլըմը տա պէրապէր կէօթիւրէճէք օլուր իսէն մէճպուռնէն կէլիրիմ։ Մարքի, զէվճէսինին էլինտէն պուս իտիպ. – Սէն տաէթա պիր մէլէքսին։ Սէնի զա'իպ իթմէք կիպի պիր թէհլիքէտէ պուլընտըղմը կէօրտիւյիւմ անտէ, նէ տերէճէ սեվտիյիմի անլատըմ, օրատա հիչ պիր չէյտէն սէնի մահրում իթմէմ, էվին օլ։

Ֆրանսուազ հազին հազին թէպէսսիւմ էյլէտի։ Պէրիճիք արզուսը վէթանընտան չըգմագ, վէ օղլը եանընտա օլտըղը հալտէ, թէնհաճէ եաչամագտան իպարէթ իտի։ Մարքիզին պաղթէթէն վէրմիշ օլտըղը պու գարարա, բէք չօգ քէսան թէճճիւպտէ գալըպ, խուսուսըյլա տիլպէր Ֆրանսուազ Սալօվէզին լաագալ պէշ սէնէ ղայպուպէթ իտէճէյի խապերի ճիւմլէնին պատիի իսթիղրապը օլտը։ Օլիվիէնին, մարքի իլէ պու տերէճէ մահրէմ օլմասընա պաղըլարը սույը ման'ա վէրմէքտէ իտիլէր, լաքին Ֆրանսուազըն զէվճէսինէ պէրապէր կիտէճէյինի խապեր ալտըգլարընտա նամահրում օլտըլար։ Մարքիզին անօղրըն սէեահէթ սէվտասընա տիւշիմ օլտըլար, վէ կէչիրմիշ օլտըղը խասթալըգտան սօնրա, հավիւշ օլտըղընը, վէ կէչիրմիշ օլտըղը խասթալըգտան սօնրա, հավասը միւ'թէտիլ պիր մահալտէ պէյթուէթթ իթմէք լազըմ կէլտիյինի Օլիվիէ իլան իտերճէսինէ հէր քէսէ պէեան էյլէտի։ Պաղըսը պու սէօզլէրէ լինանտը, պաղըլար տաիսի լինանմագ թասլատըլար, վէ լաքին մարքիզ Զինէ կիթտիքտէն սօնրա, կիւֆթ ու կիւլէրին արգասը քեամիլէն քէսիլտի։ Մատամ Մարանզէն իլէ քերիմէսի Գաթըրին, մարքիզ տը Սարլօվէզին գօնուշմագտա օլտըղը զէվաթ իլէ իւլֆէթ իթմէյիպ, պիլ խասսա Ա.մերիգալըլարըն զէննկինէրի վէ պագը տա Բուսիալը քիպար ֆամիլեալար իլէ կէօրիւշմէքտէ օլտըգլարընտան, պարօն Օլիվիէ տը Բիւյմիրօլ հագդընտա պիր արալըգ տէվերան իտէն սէօզլէրի իչթիմէմիշլէր իտի։

16

Վաղաեւիի մէչրուհէտէն պիր միւտտէթ սօնրա, Մ. տը Սալլօնըն, մուխապէրաթը արասընտան ղարիպ պիր մէքթուպ ղուհուր իթտի.քի, եաղըսը աճէմի պիր ատամ եաղըսընա պէնղէտիյի ճիհէթլէ, քիմսէն կէլմիչ օլտըղընը իւք աղըղա անլաեամատը։ Անճաղ Դանթալ նամընտա պիր գասապանըն բօսթախանէսինին բուլունը համիլ օլտըղը ճիհէթլէ, խաթըրընա պաղը չէյլէր կէլիպ, գալպի չարբամաղա պաչլատը։ Ջէվճէսի Սարանըն ֆիրարընտան սօնրա, մէրգուամէնին խըղմէթի մախսուսէսինտէ պուլընան էլիզանըն, Օվէրնեը էեալէթինտէ վագը Դանթալ ճիվարընտան պիր մահալէ իւթիճա իթմիչ օլտըղընը տէրխաթըր իտէրէք, խէնճեճանը ադիմ իւչ մէքթուպը աչտը։

Իչթէ մէքթուպըն մաալի.

« Մարքի »

« Սիզ հագգընմա հիչ պիր ղէման տիրիղի լութֆ ու ինայէթ « իթմէտինիզ։ Սէմահէթ վէ սէխավէթինիզ սաեէսինտէ, վաթանընմ « օլան պու քէօչէի ինղիվատէ, սաատէթի թամամէ իւչ վէ ըրղ ու « նամուսըմ եէրինտէ իմրարը էօմր իթմէքտէ իմ։ Նչանլըմ իւչ ադ« տը իւղտիվաճ իթտիմ։ Վալիտէյմ էվլատըմը պէօյիւթմէք խուսուս« սընտա պանա մուավէնէթ իթմէքտէ տիր։ Պունտան պիր գաչ « կիւն ադաէմ, վագթըյլա գօնաղընըզտա կէօրմիւչ օլտըղըմ Էիզ« պէթ Գլային նամընտա պիր դըզ, պուրատա պէնիմ նէզտիմտէ վէ« ֆաթ իթտի. վէ գապլ էլ վէֆաթ պիր չօգ ղարիպ չէյլէր հի« քեայէ իյլէտի։ Իֆատաթը միւհիմմէի վագըտընը մէքթուպ իւչ « իչար իյլէմէյէ ճէսարէթ իտէմէմ. վէ ֆագաթ էյէր սէօյլէտիք« լէրի սահիհ օլուպ տա, պիզղաթ սիզէ նագլ իտէճէք օլուր խսէմ, « մէֆրուզ օլտըղըմ ֆէրահիզի վէֆաքեարանէմի պի թէմամիհա « իյֆա վէ իքմալ իթմիչ օլուրըմ տէյու դըրեաս իթմէքտէ իմ։ Պի« նաէն ալէյհ եա սիզ պուրաեա թէչրիֆ, վէ եախօտ պէնիմ օ« րաեա կէլմէքլիյիմէ միւսաատէ իտինիզ։ Ալտըղըմ մա'լիւմաթա

« նաղարէն, պու խուսուստա պաղը կէօնէ զահմէթի իսթիեար իթ« մէք իգթիզա իտէր։

« Պու վէսիլէ իլէ արղը իհթիրամաթը ֆահիգէմէ միւսարաաթ « վէ միւճասէրէթի իյլէտիմ։

« ՊՕՖՕՐ ՋԷՖԷԿ ԷԼԻԶԱ. »

Ֆէրտասը կիւնիւ մարքի տը Սալլօն, Սարանըն էմէքտարը օլան Էլիզանըն, կէլմէսինէ պէքլէմէքսիզին հէման մէրգումըն պուլընտրղը գարիյէյէ ազիմէթ իյլէտի։ Գարիյէի մէզքիւրէ՝ Բիւյ-Մարի գասապաոը ճիվարընտա ղայէթ եիւքսէք պիր թէքէնին էթէյինտէ վագը օլուպ, Րօլլան մուվասէլէթի իթտիքտէ, մէրգումէնին խանէսինի պիսսուհուլէ պուլտը։ Էլիզանըն խանէսի, տիկէր խանէլէրտէն մունթազամ եիւքսէք պիր էվ իտի։ Խանէի մէզքիւրիւն էթրաֆընտաքի բարմագլըղը տօլաչտըգտա, պիր թագըմ գահգահալար գուլաղընա վասըլ օլտը։

Պու թարաֆըն արղը թաչլըգ վէ գաեալըգ օլտըղը ճիհէթլէ, ղըրաաթա սալիհ օլմայըպ, չուրատա պուբատա կիւրկէն վէ գավազ վէ էմնալի խիւտաեի նապիթ աղաճլար մէչհուտ օլտըղը միսիլլու, պունլարընն արասընտան տա պիր թագըմ ըրմագլար վէ աղմագլար ճէրէեան իթմէքտէ իտիլէր. մարքի տը Սալլօն, պիրլիասսա մէզքիւր աղմագլարտան պիրինի կէչիպ, պաղչէնին գաբուսը էօնիւնէ վասըլ օլտը. պաղչէտէքի չօմար քէօբէյի պիր եապանճը կէօրմէքտէ օլտըղընը ալ'ավէսիյլէ իլան իթմէքտէ օլտըղը ճիհէթլէ, էսմէր, ուզուն պօյլու, չիչմանճա պիր գաագն գաբուեա չէրգտը, նաղարընտա սաքին պիր ըչքընագ վէ աթվարընտա պիր իսթիգամէթի հալ վասըդը իտի իսէ տէ, մարքիյի կէօրտիւքտէ գօլլարընը եօգարը գալտըրըպ.

— Եա՛ Բապպիմ, պու նէ՞. մարքի տը Րօլլա՞ն... սահի՞հ մի...

– տէ յէրէք, հէման գաբուեա գօչուպ աչտը։

— Վայ, մարքի՛. պու նէ՞ իլթիֆաթ, պու նէ՞ չէրէֆ. – տէ յէրէք, Րօլլանըն թա ճիյէրկեահընա թէէսիր իտէճէք սուրէթտէ էլլէրինտէն չաբըր չաբըր էօրմէյէ պաչլատը։

Մարքի. – Մուհիմմ խուսուսաթա ակեահ վէ վագըֆ օլտըղընը եաղմըշ օլտըղըն մէքթուպտա իչ'ար իյլէմիչսին, աճապա խուսուսաթը մէզքիւրէ գըղըմա՞ միւթեալլիգ մի տիր. ըչճա իտէրիմ սէօյլէ։

Էլիզա՝ պաշըյլա իշարէթ իթմէքլէ պէրապէր . – Էվվէթ , մարքի . – տէտի :

Մարքի տը Սալլօն տուրտըղը եէրտէ սալլանմադա պաշլայըպ . – ա՜հ . օն պէշ սէնէյտէն պէրու գըղըմը ալայօրըմ . – տէյէրէք , էվվէթ թէգարրուպ իթտիքլէրինտէ , մահիս այընտա աչըլան կիւլ կիպի թազէ պիր գըղ իլէ , անտէն քիւչիւք հէմշիրէսի գարշըլարընա չըգմազլէ .

Էլիզա . – Էվլատըմ , խայրխահըմըզ օլան մօսիէօ տը Սալլօնըն էլինտէն էօբիւնիւզ :

Զօճուգլար . – Խայրխահըմըզ տըր . ա՜հ վալիտէ , մարքինին կէչէյինի նի՞չին խապէր վիրմէտին :

Էլիզա . – Պիլմէզ իտիմ , էվլատըմ : Պու գատարը քեաֆի տիր . պիպի պըրագըն . – տէտի իսէ տէ , մարքի , մերգուման ըն պիլիմթիւար սալը վէրտիքլէրի սէտայը մէսէրրէթ էտաատէն մէհրուն օլմազլէ իքիսինին տէ եանագլարընտան միւքէրրէրէն էօբմէյէ պաշլատը :

Պաատէհու չիտտէթ խէչէճանտան թագաթ վէ տէրմանը քէսիլիպ , օն պէշ սէնէյտէն պէրու քէմալը իչթիեագ իլէ մունթազըր օլտըղը սաատէթի հալէ նա՛իլ օլապիլէճէյինի քէնարսի տաքի մէ՛մուլ իթմէքսիզին միւնասիպ պիր եէրէ օթուրտուպ .

— Նէ՞ պիլիրսին . լութֆ էթ պէնի արթըդ պէքլէթմէ :

— Լիզպէթ Գլայնըն կէլիպ պուրատա վէֆաթ իթմիշ օլտըղընը սիպէ եազմըշ ըտըմ : Պէյնիմիզտէ մուխապէրէ ճէրէեան իթմիշ իտի , սըգ սըգ թէաթթիւ մէքեաթիպ իթմէզ իտիք ամմա , տէսթիւար օլտըղընը վէ քէսպի թէրագգը իթտիյինի պիլիր իտի : Ծուչար օլտըղը զաաֆը հալ մէրթէպէյի նիհայէյէ վարտըգտա , հէքիմլէր թէպտիլի հավա իթմէսինի թէնպիհ իթմիշ օլտըգտան պէնի խաթըրընա կէթիրիպ , հալինի պէեան իլէ պիր մէքթուպ եազմըշ ըտը . տէրհալ կէլմէսինի ճէվապէն պիլտիրտիյիմ տէ , եարը էօլիւ եարը տիրի գալդմըշ կէլմիշ իտի : Գուրալարըն լէթաֆէթի հավասը եարտըմ իտէրէք իքի այ տահա եաշատը : Հասբարըճնատէն նասըլ մուֆարագաթ իյլէտիյինի պիր ադշամ սօրտըմ Զօճուղլա պէրապէր չըգմըշ օլտըղընը պէեան իթտի :

— Հա՞նկը չօճուղլա . – տէյու , միւթէհաեիրանէ սուալ իթտիմ :

— Մատմուազէլ Անժել իլէ . – տէտի :

— Նէ՞րէյէ կէօթիւրտիւն :

— Իսթէտիյիմ եէրէ կէօթիւրտիւմ . – տէտիյինտէ , թէաճճիւպիւմ արթտը :

Պու ճէվապընտան պիր չէյ անլաեամատըղըմը պէեան իթտիյիմտէ .

— Իշ մէյտանտա . միւթէպէր զաթլար պիպիմ կիպի հարէքէթ իթմէյօրլար . պիպ գալգըպ տա եավրուլարըմըզը թէրք իտէճէք իթմէյօրլար , հալիմիզ եաման օլուր . հալ պու քի ծնլար զէննկին օլտըգլարընտան , տիլէտիքլէրինի եաբմադա մէ՛զուն տըրլար . – տէտի :

— Էլան պիր չէյ անլաեամայօրըմ . պու սէօյլէտիքլէրինիզին թապիի մարքի տը Սալլօնա չումուլը եօգ տըր . չունքի մարքի գըզընա թաբընըր ըտը . – տէտիյիմտէ .

— Թէպտիլի մէսլէք իթմիշ վէսսէլամ . չունքի կիւնիւն պիրինտէ հէմշիրէսի մարիֆէթիյլէ պանա օն պին ֆրանգ կէօնտէրիպ , պիր տահա նէ գըղընըն վէ նէ տէ քէնտիսինին պահոը իչտիմէմէք չարտահա , Անժէլի տիլէտիյիմ մահալէ կէօթիւրմէքլիյիմի թէնպիհ իթթըյլա , Անժէլի տիլէտիյիմ մահալէ կէօթիւրմէքլիյիմի թէնպիհ իթմիշ իտի . – տէտի :

— Սէն տէ պու էմրի իճրա իթտի՞ն մի . – տէյու , սուալ իթտիմ :

— Իճրա իթմէմէք օլո՞ւր մը . – տէտի :

Էլիզանըն չու հիքեայէսինի տինլէտիյի սըրատա , մարքինին գալպի չայըը չայըը եանըպ թութուշմադատա օլուպ . – ահ գըղը՛մ , գըզը՛մ , նէ՞րէյտէ տիր . նէ՞ օլմըշ տըր . մէրհամէթ էթ , սէօյլէ . եօգսա էօյէճէյիմ . . . – տէյու մըրըլտամադատա ըտը :

Էլիզա հիքեայէսինէ տէվամ իլէ . – Իպթիտայը էմրտէ գըղընըզը նէ եաբմըշ օլտըղընը Լիզպէթ Գլայն սէօյլէմէք իսթէմէտի : Չաթթա աղղընտան պիր թագրիր ալմադ իւղրէ խայրը վագըթ ուղրաշտըմ , էնճամբեար կիւնիւն պիրինտէ կիթտիքճէ տուչարը զաաֆ օլտըղընը հիսս իտէրէք , պէր վէճհի աթի իթիրաֆ մատտէ էյլէյիպ , տէտի քի . – Միսթըրս Պէգ պանա պիր գաչ տէֆալար մէքթուպ եազըպ չօճուղընն նասըլ օլտըղընը իսթիֆսար իթմիշ , վէ պանա եիւք օլտըղը հալտէ քէնտի նէչտինէ կէօթիւրմէքլիյիմի պէեան իլէ պէրապէր , պու հալտէ հէմ քէնտիսինին հէմ տէ Անժէլին մէճպուն օլաճագլարընը իլավէ էյլէմիշ իտի : Բէտէրինին պու դըզճըղապը սուրթի գաթիյէտ ըէտտ վէ թէրք իթտիյինէ գանատաթը թամմէ հասըլ իթտիյիմտէ , վիգօնթէս տէ Գլէրին թալիմաթը մուճիպինճէ , մէրդուման կէօթիւրիւպ պիր ֆագըրխանէյէ պըրագմադատան իսէ ,

տօղբըճա միսթրըս Պէգէ կէօթիւրիւպ թէսլիմ իթմէքլիկի թէրճիհ իթտիմ. էօյլէ պիր մէսէրըէթ էօմրիւմտէ կէօրմէմիշ իտիմ. մէրգուժէ Ամէրիգալը չօճուղը գուճաղընա ալըպ, տիվանէ օլմըշ կիպի տուրմագսըղըն էօթմէքտէ վէ քիմսէնին քէնտիսինի օ տէրէճէ սէվմէյէճէյինի թէքրար իթմէքտէ իտի:

Մարքի տը Սալլօն խէլէճանը գալպի թէէսիրաթըյլա հէօնքիւր հէօնքիւր աղլամադա պաշլայըպ.

— Օ զէման միսթրըս Պէգ նէրէտէ իգամէթ իտեր իմիշ. – տէյու, էլիզաեա սուալ իթտի:

— Միսթրըս Պէգ, օ էսնատէ Պուասսի տ'Անկլա սօգաղընտա պիր ինկիլիզ էվինտէ խըզմէթքեարլըգ իթմէքտէ իմիշ... լաքին իսմինի թէպտիլ իլէ մատամ Պօվէս թէսմիյէ իթտիրմիշ:

— Ամճապա միսթրըս Պէգ, եախօտ մատամ Պօվէս էլան օ էվտէ մի տիր:

— Անժէլի նէզտինէ ալտըգտան պիր միւտտէթճիք սօնրա խըզմէթի մէգքիւրէյի թէրք իթմիշ:

— Սօնրա. նէ՞ եաբմըշ:

— Տէօշէլի պիր օթել խութիճար իթմիշ:

— Նէ՞ թարաֆտա:

— Պիլմէմ, չունքի Լիզպէթ Գլայնտան իթմէքտէ օլտըղըմ թահգըգաթ պուրալարա գատար կէլտիքտէ, տիւի ադընընտա տէօնմէմէյէ պաշլատըղընտան, պունտան էօթէսի նէ՞ օլտըղընը անլամագ գապիլ օլամատը:

— Շու հալտէ գըզը՞մ, գըզը՞մ նէրէտէ:

— Պու գատար թաֆսիլաթ իսթիհսալ իթմիշ օլտըղընըզ հալտէ, զանն իտէրիմ քի գըզընըզը պուլմագ պատէզին բէք գօլայ տը:

— Հէյհա՛թ: Միսթրըս Պէգին հաեաթտա օլտըղը նէ՞ մա՛լիւմ. պիր գաչ տէֆալար իսմինի տէյիշտիրմէմիշ օլտըղը նէ՞ մա՛լիւմ. էլան Բարիստէ օլտըղը նէ՞ մա՛լիւմ:

— Պու իւչ չըգդըն տա ճէվապլարընը վէրէպիլիրիմ: Պունտան իքի այ էվվէլէ գատար, եանի Լիզպէթ Գլայնըն պուրայա կէլտիյի էսնատէ, միսթրըս Պէգ հաեաթտա ըտը. նէ մատամ Պօվէս իսմինի թէպտիլ նէ տէ Բարիստէն մուֆարագաթ իթմիշ իտի: Պուրալարընա գանատթ հասըլ իթտիյինիզ հալտէ, մալիք օլտըղընըզ սէրվէթ վէ տէրքեար օլան միւնասիպաթընըզ սաեէսինտէ նա՛իլի մէրամ

օլաճաղընըզա չիւպհէ մի իտէյօրսընըզ: Սիզին իչին ատէմի մուվաֆֆագըյէթ միւմքի՞ն մի տիր: Գըզընը արամաղա չըգմըշ օլան պիր բէտերին իչի րասթ կիթմէմէք, վէ հէր թարաֆտան մուավէնէթ պուլմամագ թէսավվուր օլունապիլի՞ր մի. – տէտի:

Մարքի տը Սալլօն պու գատար իչէ իքթիֆա իթմէք մէճպուրիյէթինտէ պուլընտըղընտան, հադգընտա խպրագ օլընան ասարը միհմաննիւվազիյէ բաղմէն պիրան էվվէլ մուֆարագաթ իթմէք ազմինէ տիւշտիւյիւնտէն, էլիզա մէրգուժը պիր ագշամ օլսուն միսաֆիր իթմէք մագսատընա մէպնի.

— Պու էվ եաբբլալըտան պէրու օն եէտի սէնէ օլմըշ տըր. օն եէտի սէնէտէն պէրու օտանըզ հաղըր տըր, վէ հիչ պիր քիմսէ վէ-լէվ պիր կէճէ օլսուն մէգքիւր օտատա եաթմամըշ տըր:

Մարքի ճիյէրբարէսինէ պիրան էվվէլ գավուշմագ սէվատըյլա պիր եէրտէ տուրամատըղընտան. – Եէմին իտերիմ քի գըզըմ իչէ պէրապէր հէր հալտէ կէլիրիմ. – տէյէրէք, մուֆարագաթ իչլէտի:

Մարքի տը Սալլօն, էլիզա Պօֆօրտան ալմըշ օլտըղը մէքթուպըն լէֆիչէ, աճէլէթէն կիթմէք մէճպուրիյէթինտէ պուլընմըշ օլտըղընը Օլիվիէ տը Բիւյիւրօլա իխպար իչլէմիշ օլտըղընտան, մարքինին ավտէթինի պէքլէմէք իւզրէ պարօն Օլիվիէ՝ Օրիէեագա կիթմիշ իտի:

Մարքիի վակօնըն իչինտէ կէօրտիւքտէ. – Մէֆա կէլտինիզ մարքի. մէսէլէ Անժէլէ տա՛ր տէյո՛լ մի իմիշ. գըզընըզը պուլտը-նը՞զ մը. էնճամքեար մէօ՛ուտ վէ պախթիեար օլաճա՞գմըսընըզ. – տէմէքտէ վէ կէօզլէրինտէն նօհուտ կիպի եաշլար ագրթմագտա ըտը: Պարօնըն պու հալի մարքինին թա ճիչէրկեահընա գատար թէէսիր իչլէյիպ.

— Հէր նէ գատար գըզըմին նէրէտէ օլտըղընը ալա վէճհ էլ սըհհէ հէնուզ պիլմէզ իսէմ տէ, պուլապիլէճէյիմի իւմիտ իտերիմ, չուրասը մուհագագաթ տըր քի. բէք եագըն վագըթտա, պիր տանէ եէ-րինէ իքի էվլատա մալիք օլաճաղըմ, պիրի էրքէք տիկերի գըզ. – տէտի:

Բարիսէ գատար կէլտիքլէրի սըրատա, մարքի, էլիզա Պօֆօրտան ալմըշ օլտըղը մա՛լիւմաթ վէ թաֆսիլաթը հիքեայէ վէ միսթրըս Պէգին մուախխարէն թագընմըշ օլտըղը իսմի Օլիվիէյէ պէեան վէ իճատէ էյլէտի:

Օլիվիէ իսէ սէվինճինտէն նէ եաբաճաղընը չաչըրըպ. – Շիմդի արթըգ մէսէլէ բէք գօլայլաշմըշ. բօլիա իտարէսինէ կիթտախինիզ հալ-

տէ , օթէլլէրին էսամիսինի տէֆթէրի մախսուսընտա թէտգիգ իտէր վէ արատըղըմըզը տէրհալ պուլըրըզ։ Պու նէ պէօյիւք սաատթէր . չիմտիյէ գատար չէքմիշ օլտըղըն հէբ զահմէթ վէ մէչագդաթլարը ունուտուպ , պիր հաեաթը թազէ քէսպ իտէճէյինիզէ հիչ չիւպհէ եօգ տըր . – տէտի ։

Մարքի իլէ պարօն տը Բիւյմիրօլ , իյզահ ու իսթիյզահա կիրիշմէքսիզին , պու խուսուստան , վէ մարքինին պու պապտէքի իւմիտինտէն վէ իտէճէքլերի թէչէպպիւսաթտան տօլայը , կրաթիչէնէ պիր չէյ սէօյլէնիլմէյէսինէ պիլ իթթիֆագ պէյնէլէրինտէ գարար վէրտիլեր ։

17

Օլիվիէ տը Բիւյմիրօլըն իֆատէսի մուճիպինճէ , տաիրէի զապըթա տէֆթէրինտէ արանըշան ատրէս, պարօնըն չօգտան պէրու տօսթը օլան Մ. Մէրինին հիմմէթիյլէ տէրհալ իսթիհսալ օլունուպ , մատամ Պովէսին Էլիզէ-տէ-Պո-ղ'Ը նամ քասաժըն թա պաշընտա պիր օթէլ իշլէթմէքտէ օլտըղը անլաշըլտըգտա .

Օլիվիէ . – Էվվէլ էմրտէ պիր քէրրէ եալընըզճա պէն կիտէյիմ մի . – տէյու սուալ իթտի ։

Անճագ մարքի պէր միւտաէթտէն պէրու տիւչիւնճէյէ տալմըշ ըտը . չունքի միսթըրըս Պէդին գօնագտան մուֆարագաթ իթտիյի պըրատա , թէհսիտ մագամընտա օլարագ , « օլմաեա քի պանա միւհ. թաճ օլասընըզ , չաեէտ օլուր իսէնիզ , պէնտէ այնը սիզին կիպի մէրհամէթսիզճէ հարէքէթ իտէճէյիմ » տէմիշ օլտըղը նօգթասը նօգ- թասընա խաթըրընա տիւշտիւ ։ Պու խուսուսը Օլիվիէյէ իշար իլէ պէրապէր .

— Էլէէվմ գալպիմի իսթիյա իթտիշ օլան մուհապպէթի բէտէ- բանէնին տէրէճէի չիտաէթինի միսթըրըս Պէդ հիսա իտէճէք օլուր ի- սէ , օ զէմանքի թէհսիտինի մէվգըյը իճրայէ գօսագա գալդը՞չմա- եաճագ մը տըր . վէ հալիմէ ասլա մէրհամէթ իթտիյիպ , իտտիա- սընտա ըսրար իթտիյէճէք մի տիր ։ Պինաէն ալէյհ մէրդումէյի իս- թիճվապ իթտիպտէն էվվէլ , նէզտինտէ կէնճ պիր գըղ պուլընըպ

պուլընմատըղընը , վէ մէրգումէյի օթէլ կիպի պիր մահալտէ թէվ- գըճ իթտիյէք կիպի պիր իհթիեաթտա պուլընմըշ օլտըղը ֆարղ ի- տիլէրէք նէ՞րէյէ թէսլիմ իթտիշ օլտըղընը թահգիգ իթտիյէք իճապ իթտիյ՞ղ մի , Հէյլէ պու սօն չըդգը բէք գօլայ անլաշըլապիլիր , չուն- քի մատամ Պովէս տըշարըեա չըգտըղը հալտէ նէրէյէ կիթտիյի պէլլի օլապիլիր ։

Օլիվիէ . – Հագգընըզ վար տըր , մարքի ։ Պու խուսուստա բէք պէօյիւք իհթիեաթ իլէ հարէքէթի իթտիյէք իգթիլա իտէր ։ Լաքին սիզ պանա թէսլիմ օլունընըզ . պէն արզունըզ վէճհ իւզրէ հարէքէթի իտէ- րիմ ։ Մատամ Պովէս իլէ կէօրիւշտէղտէն էվվէլ , քէյֆիյէթի տօլա- յըտան թահգիգ իթտիյէ պաշլայը՞մ մը , պու թէսավվուրըմը թաս- տիգ իտի՞յօրմըսընըզ ։

— Թէմամէն , լաքին նէ օլաճագտա չաբուգ օլսուն , չունքի պու տէֆտա պիր տագըգէ պիլէ զաեի իտէճէք օլուր իսէմ , արթըգ պիր տահա գըզըմը կէօրմէք նասիպ օլմաեաճագ տըր զանն իտէյօ- րըմ . – տէտի ։

Պարօն տը Բիւյմիրօլ իզաեէի վագըթ իթտիէքսիզին , խըզմէթքեա- րանա աէրրիչթէ վիրմէմէք իւզրէ , էվտէն չըգըպ , Պօն-Մարշէ մէր- քէզինէ գատար եիւրիւտիւքտէն սօնրա , օրատա պիր արապաեա լաքիպէն Մարթիր սօգաղընա պիլ մուվասէլէ արապատան էնտի . պիր չարեէք զարֆընտա Էլիզէ-Պո-ղ'Ը բասաժընա կիրտի ։ Օթէ- լին գաբուսընը կէօրմէքլէ թիթրէմէյէ պաշլայըպ , Հասքարըէնս խանէտանընտան պիր գըզըն էօյլէ պիր տէլիքտէ նասըլ թէվգըֆ իտիլէպիլմիշ օլտըղընը տիւչիւնմէյէ պաշլատը , վէ պու խուսուսա օ գատար լինանմագ իսթէմէտի քի , Բասաժըն իչինտէ աճապա պաշգա պիր օթէլ տահա վա՞ր մը տէր տէյու չիւպհէյէ վարտը ։ Պիրազ էօթէտէ իքի էվ տահա վագը իտի իսէ տէ , միսթըրըս Պէդ նէ պի- րինտէ նէ տէ տիկէրինտէ պուլընմատըղընտան , հաթթա մէզքիւր իքի էվին սահիպլէրի հէնուզ կէլմիշ եէրլէշմիշ օլտըգլարընտան , միսթըրըս Պէդի թանըմմագտա իտիլտը ։ Շու հալտէ կէրի տէօնիւպ , իւք խանէնին եիւղիւնիւ միւտաէթի մէտիտէ թէֆթիչ իյլէտի , վէ եիւղիւնտէն հիչ պիր շէյ անլաեատմատըղընտան , խարըճտան մալիւ- մատի իսթիհսալինէ գարար վէրտի ։

Մէզքիւր օթէլին գաբուսընա մուԹթասըլ օլան տիկէր պիր գաբունըն էօնիւնտէ պիր քէօմիւրճիւ տուրմագտա ըտը քի , Օլի- վիէնին հարէքեաթընը թէտգըդ իլէ մերագա տիւշմիւշ օլտըղըն-

տան, էնճամընտա. – Պիրիսինի՞ մի արայօրսընըզ. – տէյու սուալ էթտի։

Իհթիեաթսըզ պիր հարէքէթտէ պուլընմադ գօրդուսըյլա, պարօն պիր միւտտէթ թէրէտտիւտ իթտիքտէն սօնրա.

— Պու բասաժըն իչինտէ, քիրալըդ միւնասիպ տաիրէլէր պուլընտըղընը իչիթտիմ ամմա, հիչ պիր թարաֆտա պիր եաֆթա կէօրմէյօրըմ։

— Տէօչէլի՞ տաիրէ մի իսթէրսինիզ, տէօչէ՞նմէմիշ մի։

— Հէր նասըլ օլսա իչիմէ կէլիր։ Տէօչէլի ույղուն պիր տաիրէ պուլաճադ օլսամ իսապէթ օլուր, պուլամատըղըմ հալտէ, տէօչէթիրմէք տէ միւմքին տիր։

Միւնասիպաթը աչըգանէտտէ պուլընմադ իւզրէ կիղլի պիր մահալ բէյտա իթմէք նիյէթինտէ պուլընան պիր տէլիդանլըեա չաթմըշ տըր զաննըյլա, քէօմիւրճիւ. – Պու բասաժ բէք սաքին վէ բէք էմին օլտըգտան պաշգա կէօրիւլմէք վէ թա՛ճիզ օլմադ իսթէմէեէն պիր քիմսէ իչին ղայէթ ույղուն վէ միւնասիպ պիր մահալ տըր։ Անճադ եանընտաքի քիւչիւք օթէլին տաիրէլէրինտէն պաշգա մէ՛մուլ իթմէմ քի Բասաժըն իչինտէ քիրալըդ տա՛իրէ պուլունսուն։

— Օ օթէլի կէօզիւմ թուրթմատը։

— Զահիրէն էօյլէ տիր ամմա, տախիլի բէք թէմիզ տիր։

— Պու օթէլի մատամ Պօվէս նամընտա պիր գատըն իչէ՞թմէյօր մը։

— Թանը՞ըմըսընըզ։

— Թանըմամ ամմա, սէօյլէտիլէր. լաքին նէրէտէ իդամէթ իթտիկինի զիքը իթմէմիշլէր իտի։

— Իչթէ օրատա իդամէթ իտէր։

— Նա՞սըլ գարը տըր։

— Ղայէթ էյի պիր գարը տըր. պիրազ սէրթ տիր ամմա, տօղրը վէ նամուսլը տըր։

— Եալընը՞զ մը տըր։

Քէօմիւրճիւնիւն եիւզիւնտէ պիլա իխթիեար ալամէթի հիտտէթ բէյտա օլարագ. – Շիմտիյէ գատար պիր քիմսէ իչէ իխթիլաթտա պուլընտըղը կէօրիւլմէմիշ տիր։

— Միւրատըմը անլա՞մատընըզ։ Զօլուգ չօճուղը եո՞գ մը տըր։

— Խայըր, էֆէնիմ։

Քէօմիւրճիւնիւն պու ճէվապը Օլիվիէյի տուշարը եէէս էյլէտի.

Անժէլ տը Սալլօն մէրգուսմէնին նէզտինտէ տէյիլ իսէ, նէրէյէ սագլամըշ օլապիլէճէյինի, վէ սագլատըղը մահալի սէօյլէյիպ սէօյլէյէճէյինի, վէ սէօյլէմէտիյի հալտէ մէրգուսմէյի պուլմագ միւմքինի օլուպ օլամաեաճաղընը տիւչինմէյէ պաշլայըպ, չու ահվալի ճէթիտէտէն մարքինին իւմիտի խալէլբէզիր օլմասընտան գօրդումագտա ըտը։ Անճագ խաթրընա պիր չէյ կէլմէքլէ թէլաշը թէսքին օլտը։ Շէօյլէ քի միսթրըս Պէգ ճիհանըն ահվալինէ աչնա պիր գատըն օլտըղընտան, Անժէլ կիպի պիր գըզճըղաղը էօյլէ պիր ույղունսըզ մահալտէ պէօյիւթմէյի թէրվիճ իթմէտիյինի, վէ ֆագաթ մէրգուսմէյի տէ կէօրմէքտիզին տուրամայըպ եա քէնտիսինին գըզը պուլընտըղը մահալտէ կէօրմէյէ կիթտիյինի, վէ եախօտ արա սըրա նէզտինէ ճէլպ իթտիյինի թախմին իթտի։ Պինաէն ալէյհ քէօմիւրճիւյէ խըթապէն...

— Իչպէթթէ մատամ Պօվէսին պիր թագըմ ագրապասը վար... եէկէնլէրի...

— Պիլմէյօրըմ. կէօրմէմիշիմ։

— Մէրգուսմէյէ քիմսէ կէլմի՞զ մի։

— Փիմսէ։

— Միւմքին տէյիլ. չունքի պիր վագըթ քէնտիսիյլէ իխթիլաթտա պուլընմըշ օլան պիր չօգ քէսան, մատամ Պօվէսին քիւչիւք պիր գըզ էվլատըղը օլտըղընը, վէ պու էվլատըղընը զիեատէսիյլէ սէվտիյինի իֆատէ էյլէտիլէր։

— Օն սէնէտէն պէրու գօնչուսը օլտըղըմ հալտէ, նէ պէօյլէ պիր րիվայէթ իչիթտիմ, նէ տէ էօյլէ պիր գըզ կէօրտիւմ։

Օլիվիէ թէսատիֆէն պիրազ զիեատէ թաֆսիլաթտա կիրիչմէյէ մէճպուր օլմըշ իտիյինտէն, Անժէրիգալը միսթրըս Պէգ վէ եասէյէ մէճպուր օլմըշ իտիյինտէն, եա ագչէ գուվվէթի վէ եախօտ մատամ Պօվէսին օթէլինէ կիտէրէք, եա ագչէ գուվվէթի վէ եախօտ թահրիքի մէրհամէթ վէ սուէրի սաիրէ իլէ հագըգէթի հալի անլամագտան պաշգա չարէ գալմատըղընը անլատը։

— Ա՛ճապա չիմտի մատամ Պօվէս օթէլո՞ մի տիր։

— Էվվէթ. հաթթա պիրազ էվվէլ կէօրտիւմ. – տէտիքտէ, Օլիվիէ օթէլէ կիրտի, վէ տար հավլըյը կէչմէսի ագըպինտէ, օթէլին նէզտինէթի հալինի վէ եաղըլսանէնին վէ գաբուսը աչըգ օլան պիր օտանըն ինթիզամընը պիլ միւշահէտէ թէճճիւպտէ գալտը։

Օտատա մատամ Պօվէս կէօզիւնիւք պրունընտա օթուրմըշ, չաշըրը թա՛միր իթմէքտէ իտի։

— Մատամ Պօվէս սի՛ղ մի սինիղ։

— Պէն իմ, էֆէնտիմ. նէ՞ իսթէրսինիզ։

— Ղայէթ մուհիմմ պիր խուսուստան տօլայը սիղին իլէ կէօրիւշմէք իսթէր իտիմ։

— Մատամ Պօվէս, պարօնը պաշտան աեաղա գատար պիթթէճէսսիւս. — Պույուրուն, օթուրուն, էֆէնտիմ. կէօրիւշպիլիրիզ. — տէյէրէք, գալգըպ օտանըն գաբուսընը գաբատը վէ Օլիվիէյ պիր սանտալիէ իրաե իլլէտիքտէն սօնրա քէնտիսի տախի օթուրուպ. — Մ'իւրատընըզ նէ՞ տիր։

— Սիղ պիր վագըթ նէգտինիզ մատմուազէլ Անժէլ տը Սալլօն նամընտա պիր գըզ գապուլ իթտիշսինիզ քի, պու գըզա պու կիւնքի կիւն ճէսիմ պիր սէրվէթ իսապէթ իտէյօր։ Անճագ պու սէրվէթէ մայիք օլապիլմէք իչին, էվվէլա հաեաթտա օլտըղընը վէ սանկիչէն Անժէլ տը Սալլօն քէնտիսի իսկիյինի միւպէյեին պիր շահատէթնամէ իպրազընա մէճպուրկիյէթ հասըլ օլուչօր։ Պու էվրագը պիղէ կէօսթէրէպիլմ'իր միսինիզ։

— Ֆէնա պիր թարըտտա եալան սէօյլէյօրսընըզ, էֆէնտիմ։ Մէյտանա աթտըղընըզ վէսիկէ ղայէթ սաի վէ իչէ եարամազ պիր վէսիկէ տիր։ Անատըղընըզ մալիւմաթը, պիր միրաս մատտէսինտէն տօլայը թալեպ իթմէյօրսընըզ. զաթէն միրասա, պահսընը իթտիյինիզ գըզ պու կիւնքի կիւն հէնուզ միւսթահագդ տէյիլ տիր. չունքի մարքի տը Սալլօն էլ'ան հաեաթտա տըր, օ գըզըն տա մարքիտէն պաշգա միրաս պրագաճագ քիմսէսի եօգ տըր։

— Ամէրիգա՞տա տա մը ագրապասը եօգ տըր։

— Ամէրիգատա տա եօգ տըր. օրատաքի թէսլիւգաթը քիմսէյէր օլտըղընը սիզտէն էյու պիլէրիմ։ Պինաէն ալէյհ իճրասընա ճէսարէթ իթմէտիյինիզ պիր չէյ թէչէպպիւս իթմէյին։ Հագըգէթի հալ նէտէն իպարէթ օլտըղընը պէն սիզէ անլաթտըրայըմ։ Մ. տը Սալլօն կիւնտէն կիւնէ եաշընը ալըյօր։ Գօճաման գօնագ պօչ, քիմսէյէր եօգ։ Միզաճընըն հիտտէթինի վէ թէհամմիւլ օլընամաեան պիր թագըմ ահվալինի կէօսթէրմէք իւզրէ նէգտինտէ քիմսէ պուլընմատըղընա թէչէսիւճ իթտիյինտէն, տիւնեաատա քէնտի նամընը թաչըեան պիր գըզ չօճուղը պուլընմագ լազըմ կէլտիյինի խաթըրընա կէթիրմիչ, օ չօճուղը քի քեամիլէն պիտուչ վէ պի կիւնահ օլտըղը հալտէ, նէթիճէսի նէ օլաճաղընը վէ սէճալէթ մի եօգսա ըէզալէթէ մի տիւչէճէյինի, ասլա տիւչիւնմէքսիզին հէնուզ

իւչ եաշընտա իքէն էվինտէն թարտ իտիպ չըգարմըչ։ Էյէր հագգանյէթ վէ ատալէթ նէ տէմէք օլտըղընը պիրազ պիլիրսէն, պու ատամընն պու սուրէթլէ նամէրտանէ թարտ վէ թէրք իթմիչ օլտըղը պիր մասումէյի թէքրար պուլմազա միւսթահ'ագ մը տըր տէյի՛լ մի տիր, տօղրըսընը սէօյլէ։

— Ղայէթ չէտիտ օլան մէղքիւր գարարը վէրմէք իչին մարքի տը Սալլօնըն նէ գատար զահմէթ վէ էզիյէթ չէքմիչ օլտըղընը պիլի՛րմիսինիզ, մատամ։ Մարքինին գալպինին հիսսիեաթ թէլէբինին պիր անտէ թօբատան գըրըլմըչ օլտըղընը պիլի՛րմիսինիզ. պիր արազըդ չուրուրընա խալէլ կէլէրէք • էնատէ էօյլէ պիր հարէքէթի մէճնունանէտէ պուլընմամըչ օլտըղընա էմի՛ն մի սինիզ. մատամ։

Մատամ Պօվէս քին ու ղարագընը միւպէյեին օլան պիր հիտտէթլէ. — Խայըր, պիլմէյօրըմ. պէնիմ պիլտիյիմ չու տըր քի, մարքի տը Սալլօն տէտիքլէրի ատամ, խօտպին վէ ֆէնա եիւրէքլի պիր ատամ տըր։ Մէրհամէթ նէ օլտըղընը պիլմէզ. պիլմէտիյինի իսպաթ իթտի. քէնտիսի պաշգասընա մէրհամէթ իթմէտիյի հալտէ, պաշգասը նիչին քէնտիսինէ մէրհամէթ իթմէլի տիր։

— Զունքի պիր քիմսէյէ ֆէնալըգ իթմէզքէ, քիմսէ միւսթէֆիկ օլամազ։

— Պու իտտիատա պուլընանլար, էօմրլէրինտէ քիմսէյի սէվմէմիչ վէ հիչ պիր քէտէր կէօրմէմիչ օլանլար տըր. ինսան նէ էքէր իսէ օնը պիչմէլի տիր։

— Էյ մատմուազէլ Անժէլ տը Սալլօնըն մէնֆաաթընը տա տիւչնմէք ճա՛իզ տէյի՛լ մի տիր։

Մատամ Պօվէս, պարօնըն ըսրարընտան սըգըլըյօրմըչ կիպի.

— Պէնճէ սիզէ հիչ պիր շէյ սէօյլէյէմէմ, զաթէն պահսընը իթմէքտէ օլտըղընըզ գըզըն նէրէտտէ օլտըղընը պիլէ պիլմէմ։ Մարքինին, մէրգումէյի խանէսինտէն տէփ իթմիչ օլտըղը կիւն, պէնիմ նէզտիմէ կէլմիչ օլտըղը տա մա՛լիւմ տէյիլ տիր։

— Շիմտի տէ սիզ եալան սէօյլէյօրսընըզ։ Մատմուազէլ Անժէլ տը Սալլօն, տօղրու սիզէ թէսլիմ օլընմըչ։

— Թախմինինիզ բէք խօչ տըր։

— Թախմին տէյիլ տիր, մատամ. հագըգէթի հալ տըր։

— Տէմէք քի իսպաթընա մուգթէտի՛րսինիզ։

— Շիւպհէսիզ։

Մահմուզ եէնէն ճընս աթ կիպի, մատամ Պօվէս եէրինտէն սըչ-

բաառը. Օլիվիէնին պու գաթի վէ սարիհ օլան ճէվապը խըլաֆը բիղաասը օլարադ մէրգումէյէ զիեաատէսիյլէ թէէսիր խտէրէք.

— Էֆքեարընըզը թասրիհ իտինիզ, չունքի մէրամընըզը անլաեամաատըզմտան, պէնիմ իլէ էյլէնիյօրսընըզ զանն իտէյօրըմ։

— Անլա վէ գաթ'ան, մատամ Պօվէս նամը ալթընտա կիղլէնմիշ օլան միսթըրըս Պէգին, պէօյլէ ույղունսուզ պիր մահալտէ օլտըրընա վադըֆ օլմադ իչին, թէսատիւֆտէն պաշգա պիր րէհպէրէ տահա միւրաճաաթ իթմիշ օլաըղըմը էլպէթթէ սիզ տէ թէոլիմ իտէրսինիզ։

Պէգին թէլաշը արթմադտտ ըտը։

Օլիվիէ՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ. – Էվվէթթ, պէն պուրաեա թէսատիւֆէն կէլմէտիմ. պէնի Լիղպէթթ Գլայն կէօնտէրտի։

Մատամ Պօվէսին թէլաշը խըշմ ու ղաղապա միւպէտտել օլուպ.

— Վա՛յ, ալչադ, վա՛յ նամէրտ գըղ վա՛յ. եէմինինի տէ աեադ ալթընա ալմըշ. նէ մէլո՛ւն մախլուգ ըմըշ։ Լիղպէթթ կէօնտէրմիշ օլսա նէ լազըմ կէլիր. Անժէլ տը Սալլօն բէտէրի իչին էօլմիւշ հիւքմիւնտէ տիր։ Օ պիչարէյի թարտ իթմէմէլի իտի։ Իթմիշ իսկ, զարըրը քէնտիսինէ ա՛իտ տիր։ Պաշգալարը սէօզլէրինտէ վէ եէմինլէրինտէ սէպաթ իթմէմիշլէր իսկ, պէն սէպաթ իտէրիմ. մարքի գըզընըն եիւզիւնիւ միւեպպէտէն կէօրէմէյէէք տիր, վէսսելամ։

— Տիլէմիյինիզ վէճհ իւզրէ հարէքէթթ իթմէքլիյէ վիճտանընըզ բազը օլույօր իսկ, հիչ պիր տէեէճէյիմ եօգ տըր։ Անճագ պու հարըզէթինիզլէ, սիզին տահի ճան ու կէօնիւլտէն սէվմիշ օլտըղընըզ պիր գաաընըն էճէլ գաբուսընտա պէեան իթմիշ օլտըղը արզու վէ միւրատը եէրինի պուլամաեաճագ տըր։

Մատամ Պօվէսին պէնզի պիր լահզատա պէմ պէեազ օլտը, վէ նէֆէսինի չըգարամաեարագ. – Աման, րէճա իտէրիմ. թաֆսիլաթ վէր. քիմի՞ն միւրատը, քիմի՞ն արզուսը իքմալ իտիլէմէյէճէք իմիշ. չաբուգ օլ սէօյլէ, քիմտէն պահս իտէյօրսըն։

— Բիմտէն պահս իտէճէյիմ. պու կիւնէ գատար մարքի տը Սալլօնը աղլաթտըրմագտա օլան գաաընճըղազտան պահս իտէյօրըմ. էվվէթթ, մարքի էլան տիլխուն տըր. չունքի մէրգումէնին հէր խաթասընը աֆվ իթմիշ իտի. բէտէրիմ, մէրգումէյի քեամիլէն լահ իթմիշ վէ հէյնի վէֆաթընտա տա պաշը ուճընտա պուլընմըշ ըտը։

— Ա՛հ, Սարա՛, Սարա՛. ա՛հ Սարաճըղըմ. սէն պէնտէն ուղաղ օլարադ մը էօլէճէքմիշսին։ Պունըն թաֆսիլաթընը վէրիյիմիսինիզ։

Օլիվիէ՝ մա էլ մէճպուռնէյէ. – տէյուպ, բէտէրինին մարքէյէ իթմիշ վէ քէնտիսինին տէ պիղղաթ բէտէրինտէն իչիթմիշ օլտըղը թաֆսիլաթը քէմալը խուլուսը գալպ իլէ մէրգումէ յէ հիքեայէ էյլէէտի։

— Օտամա կիրտիյինիզ անտէ, հադգընըղտա թէվէլլիւտ իտէն ալագայը թապիիյէնին նէտէն նէչ'էթ իթտիյինի չիմտի անլատըմ։ Պունտան տօլայը բէտէրինիզէ միննէթտար օլմադըղըմ լազըմ կէլիր. ա՛հ գըզըմ. օ նադը գըզճըղազըմ եապանճըլար էլինտէ էօլմէմիշ. քիմ պիլիր գաչ տէֆա Բարիստէ պիրիպիրիմիզ չէ չաթտըգ տա, պիրիպիրիմիզի կէօրէմէյէճէք։ Նէ'րէտէ մէտֆուն տըր։

— Բէր Լաշէզ մէզարիսթանընտա, բէտէրիմ պիր գապը մախսուս եաբտըրմըշ տըր. խաթեր իսէնիզ սիզէ մէզարընը կէօսթէրէսիյէ պիլիրիմ։

Էն սէրթ պալմօմընըն, ալեվտէն երմուշատըղը կիպի, չու սէօզլէրտէն տէ մատամ Պօվէսին գալպինին երմուշամագտա օլտըղընը Օլիվիէ հիսս իտէրէք.

— Սարանըն աղզընտան չըգան սօն սէօզլէրին նէտէն խպրըթթ օլտըղընը անլատագ խաթէմէ՞զմի սինիզ։

— Նա՞սըլ խաթէմէմ։

— Բէտէրիմէ «Օյլան գըզըմըզը սէվմին, վէ պէնիմ զամիրիվին րահաթսըզլըգլարընը թէխաթթուր իտէրէք, մէրգումէ յի պէօյիթսիւն» տէմիշ։ Պիչարէ գարը, մասումէ գըզը զէվճինէ թէսլիմ իթմիշ օլտըղը, վէ սէն տէ Սարայը օ տէրէճէ սէվմիշ պուլընտըղըն հալտէ, սօն միւրատընըն իքմալինէ մանի օլույօրսըն. պու օլո՞ւր մը. ինսաֆ իթմէ՞զմիսին։

Մատամ Պօվէս անսըղըն աեադա գալգտը. – Խայըր, խայըր։ Պէն օ ատամա աֆվ իտէմէմ։ Ասլա, ասլա։ Օ պէնիմ կէօյնիւմիւ օ գատար գըրմըշ վէ պէնի էվինտէն թարտ իթմիշ օլտըղը հալտէ, պէն գըզընը իտատ իտէմէմ։ Պէօյլէ պիր շէյ պէնիմ իգթիտէ, պէն գըզընը խարըճընտա տըր. օլամադ, օլամադ։

Գաֆէս իչինտէ մահֆուզ օլան վահչի պիր հայվան միսալի, կէօզլէրի իլէի քիւլհան կիպի բարըլ բարըլ բարլաեա բարլաեա

վէ հէր քէվիյինաէն պիր նէվ չաթըրըտ չըգա չըգա , օտանըն ի-
չինտէ տօլաշմազա պաշլատը : Օլիվիէ խսէ , մէրգումէնին հըրս ու
ղազապընըն գալպինտէ գալմասընտան խսէ , տըշարըճա սիրայէթ
իթմէսի խայըլը օլտըղընը պիլտիյինտէն իպրազը սիւքունէթ իթ-
մէքտէ իտի իսէ տէ , միսթրըս Պէգ կիթտիքճէ ֆիթիլի ալըպ , էղ-
մինէի մաղիյէյի վէ խուսուսըյլա գօնագտան զալըմանէ պիր սուրէթ-
տէքի վուգուը թարտընը խաթըրընա կէթիրտիքտէ , եավաշճա . –
Շիմտի օտա ըղթըրապ վէ էղիյէթ իչինտէ իմիշ , իտապէթ . պին քէր-
ըէ իտապէթ , բէք տէ միւսթահագգ տըր . – տէյու թէքքար իթ-
տիքտէն սօնրա , սանտալիյէյէ օթուրուպ , պաշընը էլլէրինէ տա-
եաթտը : Հիտէթինտէն զանղըր զանղըր թիթրէմէքտէ վէ տիշէ-
րինին արասընտան անլաշըլմաեաճագ սուրէթտէ թէհտիմամիզ
սէօզլէր սէօյլէմէքտէ իտի : Պիր միւտաէթ սօնրա , Օլիվիէ մէրգու-
մէնին էլինտէն թուրթուպ .

— Սիզին բէք չօգ մէշագգալ վէ էղիյէթ չէքմիշ օլըղընը-
զա հիչ չիւպհէ եօգ ատըր : Լաքին եալընըզ սի՞զ մի չէքտինիզ տէ-
յու գըեաս իտէյօրսընըզ : Մ. տը Սալլօն բէտէրիմի տէ կիւճէն-
տաո կէնճ վէ նէչաթը պիր գըզ իլէ , մարքի կիպի թիթիզ մէչրէպ
վէ միւթէքէպպիր վէ ղարիպ իւլ ահվալ պիր քիմսէնին էվլէնմէսի
խայըլը պիր չէյ օլմաեաճաղընը բէտէրիմ բէք ալէտ քէշքի իլէ
քէմալը խուլուսը գալպ իլէ մարքիյէ իչի անլաթմըզ իսէ տէ , ճէ-
վապ օլարագ րէվապըթը տօսթանէյի ֆէքը իլէ , բէտէրիմի տէ է-
վինտէն թարտ իթմէյէ գալգըշմըզ : Պու սուրէթլէ պէտ մուամէլէ
իթմիշ օլտըղը հալտէ պիլէ , բէտէրիմ տօսթընըն ղէվճէսինի բրէն-
սէս ժօրժ էդվարտի նամը ալթընտա կէօրտիւյիւ վէ թանըտըղը
անտէ , մէրգումէ իլէ տէրհալ րապթը միւնասիպէթ իտէրէք ,
մուհապպէթի մատէրանէ հիսսիեաթընը ուեանտըրմազա ղայրէթ
իթմիշ . պիր չօգ նասիհաթլար ըլա , ըսլահը հալինէ չալընմըզ : Պու
քիւլֆէթի տէ էլպէթթէ օ անէ տէյին թանըմամըզ օլտըղը պիր
գատընը իչին իսթիեար իթմէմիշ տիր : Պատէհու մէրգումէնին զաաֆ
ու սէֆալէթ եիւզիւնտէն էօմիէքտէ օլտըղընը կէօրէրէք , պիղզաթ
քէնտիսի եանընա ալըպ , հէմչիրէսի կիպի թէտավիսինէ ղայրէթ
իթմիշ : Օ էսնատէ հէր տիւրլիւ ֆէտաքէարլըղը կէօղէ ալմըզ ամ-
մա , նէ չարէ քի իշ իչտէն կէչմիշ օլտըղընտան , նիհայէթ քէնտի-
սի հէյնի վէֆաթընտա կէօղլէրինի էլի իլէ գաբամըզ :

Պու թաֆսիլաթը տինլէմէքճէ միսթր Պէգին կէօղէրինտէն
գանլը եաշլար ագմագտա օլտըղընտան , Օլիվիէ՝ մէրգումէնին խէ-
լէճանը տախիլիսի , խարըճէն ըզհար իտէկէլտիյի ըզթըրապտան է-
չէտտ իտիյինի ֆէհմ իտէրէք , պուննտան իսթիֆատէ իթմէք մագ-
սատըյլա .

— Պէն տէ պարօն Օգթավ տը Բիւյիւրօլըն օղլը օլտըղըմ հալ-
տէ , պէնիմ ըէճամը՞ տա մը գապուլ իթմէ յէճէքսինիզ . պանա՞ տա
մը ըէտտ իլէ ճէվապ վէրէճէքսինիզ : Օ պիչարէ Սարանըն ֆիրաշը
էճէլտէ պէեան իթմիշ օլտըղը սօն միւրաճաընը իճրա իթմէք իչին ,
սիզ հագգը օլան իտտիհալարընըզը ունութմազա մէճպուր օլտըղը-
նըզը , եէմին թահթընտա օլարագ սէօյլէյօր խսէմ , պանա՞ տա մը
էմնիյէթ իթմէ յէճէքսինիզ . – տէտի :

Մատամ Պօվէս նէ եարաճաղընը շաշըրտը , նէ մարքի ա-
լէ յհինտէ վագը օլան ղարաղընը , նէ տէ Սարա հագգընտա տէր-
քեար օլան մուհապպէթինի ունուտտամամագտա ըտը : Ասրա սըրա
կէօղլէրինին եաշընը սիլէր վէ նէ ճէվապ վիրէճէյինի տիւչիւնիւր
իտի :

Էլ հասըլ սէօզէ պիլ իպթիտար . – Էյէր վէրմիշ օլտըղըմ գա-
րատան րուճու՝ իթմէք խուսուսընտա պէնի զէրրէ գատար տիւ-
չիւնտիւրէն պիր քիմսէ վար ըսա , օ տա հէր հալտէ սիզ սինիզ . պէն
պու պապտէ պիլա րահմ հարէքէթ իթմէ յէ վէ հիչ պիր ճիհէթլէ
ֆէտաքէարլըզ իթմէմէ յէ գաթ՚ի սուրէթտէ գարար վէրմիշ ի-
տիմ : Անճագ էօյլէ չէ յլէր խաթրըմա կէթիրիյօրսընըզ , վէ սէօյլէ-
տիքլէրինիզ օ տէրէճէ գալպիմէ թէէսսիր իտէ յօր քի , սահիհի՝
ղայրը սահիհտէն թէֆքիհգ մուգթէտիր օլամայըպ , մուվաֆա-
գաթ իտիպ իթմէմէք խուսուսընտա ատէթա թէէրէտտիւտ իտէ-
յօրըմ :

Պիր միւտաէթճիք տիւչիւնտիւքտէն սօնրա . – Պէն օ ատամա ,
իթմիշ օլտըղը խըեանէթթէ մուգապիլ խըեանէթթ իտէճէ յիմի պէ-
եան իթմիշ իտիմ , չիմտի իթմիշ օլտըղըմ եէմինին պէօյլէ նուֆ-
եան իթմիշ իտիմ , չիմտի իթմիշ օլտըղըմ եէմինին պէօյլէ նուֆ-
հէի վահիտէ իլէ պէրհալա օլտըղընը կէօրտիւքտէ պէնի գահգա-
հաեա ալմա՞զ մը , ալսա տա հագգը եօ՞գ մը տըր :

Օլիվիէ . – Լաքին եէմինինիզի իպթալ իտէճէք օլան նուֆհէ (նէ-
ֆէս) նուֆհէի գալպ , եանի նուֆհէի ֆէտաքէարի տիր :

— Էվվէ՛թ , էվվէ՛թ . պիլէրիմ :

— Շուրասընը տա պիլմիշ օլմալըսընըզ քի , պու կիւնքի կիւն

պու միսիլլու միւթալաալար մարքինին խաթըրընտան պիլէ կէչմէմէք-
տէ տիր ։

Օն պէշ սէնէտէն պէրու , տերեայը եէէս ու էլէմ իչինտէ մաղրուդ տըր . գըզընը քէնտիսինէ թէսլիմ իտէնէ , սերվէթինին գքսմը աղամընը վէ տամարլարընտաքի գանըն մէճմուընը վիրմէյէ հաղըր վէ ամատէ տիր ։ Պու խուսուսա էյէր սիզ սարթը հիմմէթի իտէճէք օլուր իսէնիզ , ղարաղ վէ նէֆսանկյէթինիզէ ղալէպէ իթմէք իւզրէ իթմիշ օլտըղընըզ ֆէտաքեարլըղըն ճէսամէթինի մարքի թագտիր իտէրէք , հէր քէստէն զիեատէ սիզին միննէթտարընըզ օլաճաղը պի իչթիպահ տըր ։

— Սիզ մարքիյի էյիճէ թանըմայօրսընըզ , պարօն . մարքի ղուրուր վէ էնաիյէթի էօմրիւնտէ պէր թարաֆ իթմէմիշ տիր , վէ պունտան պէօյլէ տէ իթմէզ ։

— Մարքինին ախալադը հադգընտա վէրմէքտէ օլտըղընըզ հիւքմ եանլըշ պիր հիւքմ տիր , մատամ ։ Մարքինին պուզ կիպի պարիտ պիր ճիամ օլտըղընը ֆարզ իտէճէք օլսամ պիլէ , ճիամի մէզքիւր տէրունինտէքի գալպին հէր ան ալէվրիզի իչթիշալ օլտըղընը ըտանա պիլիրիմ ։ Հէր հալտէ մարքի սիզին նէ՞ վազիֆէնիզ . պէն սիզէ մարքինին նամընա օլարադ ըչճա իթմէյօրըմ . բէտէրիմին նամընա խաթիրհամ իտէյօրըմ . խոթեր իսէնիզ աեադլարընըզա գաբանայըմ , եալվարայըմ եագարայըմ , վէ էքմէյինի եէմէքտէ օլտըղըմ պիր զաթըն իատէի սաատէթիյլէ պօրճըմը էյճա իթմէյէ պէնի մուվաֆֆադ իթմէնիզի , նիյաղ իտէյիմ ։

— Սիզին ուլուվու ճէննապընըզ զամիրիմի զիր ու զէպէր վէ մուգաբրէթաթըմը սէքթէտար իտէյօր . վէ լաքին հէր հալտէ չիմտիպիլէք սիզէ պիր ճէվապ վէրէմէմ . չունքի պու գարարը խօտ պէ խօտ իթայէ մէ'զուն տէյիլ իմ ։ Պիր վագըթ մէրգումէ գըզը եանլարընտա հըճգ իթմիշ օլան պագը քէսան իլէ խաթիչարէ իթմէյիմ , պիլ էթրաֆ տիւչիւնմէյիյիմ . պինաէն ալէյհ օն պէշ կիւնտէն էվվէլ պու պապատ գաթ'ի պիր չէյ սէօյլէյէմէմ ։

— Օ՞ն պէշ կիւն մի . . . օն պէշ կիւն , պու սըրատա օն պէշ սար տէմէք տիր . . .

— Պիր չարթ տահա թէքիլիճ իտէճէյիմ ։ Եանի իքինճի միւլագաթըմըզա տէյին , քիմսէնին հարէքեաթ վէ մուամէլաթըմը թէճճսիւս վէ թահգըգէ թէչէպպիւս իթմէյէճէյինէ , նամուսընըզ իւղէրինէ պէնի թէէմին իթմէյիճէյինիզ . մուղայիրի հալինտէ , հիչ պիր չէյ եաբատմատըճաղըմը չիմտիտէն սիզէ գաթիյէն պէէտան իտէրիմ ։

Պարօն տը Ռիւմիրօլ , մէրգումէյի , վէրմիշ օլտըղը գարարտէն րիւ'ճաթէ վէսիլէ վէրմէմէք իհթիրաղընա մէպնի , էլինի ուղաթտըրըպ ։

— Պու չարթա թէմամըյլա րիայէթ օլընաճաղընա եէմին իտէրիմ ։

— Պէնիմ սիզէ էճիհյէթի քեամիլէմ վար տըր ։

— Պէնի հանկը կիւն գապուլ իտէճէյինիզի նա՞զըլ անլատաճաղըմ ։

— Պէն սիզէ եազար մա'լիւմաթ վէրէրիմ ։

— Իգաւէթկեահըմը պիլի՛ըմիսինիզ ։

Մատամ Պովէս՝ մահզունանէ պաչընը էյէրէք . — Շիւպհէսիզ , պիլիրիմ ։

Պարօն Օլիվիէ՝ աեազա գալգըպ . — Ձան ու տիլտէն սէվմիշ օլտըղըն մախլուգը խաթըրընտան չըգարմա ։

— Ամէրիգալը միսթըրս Պէգ , պարօնըն ումմատըղը պիր մուհասապէթի մախսուսէ իլէ էլինի թուխթուպ ։

— Պա խուսուս բէտէրինիզի խաթըրըմտան չըգարմաեաճաղըմ ։ Սիզ տէ բէտէրինիզէ պէնղէմէքտէ օլտըղընըզտան , սիզէ հէր նէ քի եաբաճագ օլուր իսէմ , բէտէրինիզէ եաբմըշ կիպի օլաճագ տըր .— տէտի ։

18

Մարքի տը Իօլլան ճինինէթ տէրէճէսինէ կէլմէքտէ օլան պիր թէլաշ իլէ , քեամիսինին ավտէթինէ պէքլէմէքտէ իտի ։ Թէսատտիֆէն եանընա կիթմիշ օլտըղը եէյէնի կրաթիէն տէ Գլէր , մարքինին հալինտէն , պիր հատիսէի մուհիմմէ ճէրէեան էթմէքտէ օլտըղընը հիսս իլէյհզ տայըսընա տէտի քի .

— Բէյճսի՛զ մի սինիզ . կէօղլէրինիզտէ պիր բարլագլըգ կէօրիյօրըմ , սըճաթընըզ պիւսպիւթիւն տէյիշմիշ ։

Մարքի տը Սալլօն հագըգէթի հալի եէյէնինէ անլատմատագ

մագասաընա մէպնի պիր մասալ իսթիրա՝ իթմէյէ գարար վերիպ տէտի քի.

— Պիր չէ յտէն տօլայը ճանըմ սըգըլըը:

— Հա՞նկը չէ յտէն:

— Սաղլամ տէ յու գըեաս իթմիշ օլըղըմ պիր իշտէ ճէսիմ ճէ պիր մէպլաղ զարար իտէ յօրըմ:

Կրաթիէն՝ պէլլիսիզճէ թիթրէ յէրէք. — ձէսի՞մ պիր մէպլաղ մը:

Մարքի. — Ի՛քի եիւղ պին ֆրանգ զանն իտէրիմ:

Կրաթիէն իքի եիւղ պին ֆրանգը իչիթտիքտէ միւսթէրիհ օլ տը: Զունքի տայըսընըն մալիք օլըղը սերվէթի ճէսիմէ յէ նիսպէթ-լէ իքի եիւղ պին ֆրանգըն լագըրտըսը պիւէ օլմազ ըտը. մարքի վա-րիտաթը սէնէվիյէսինին անճաղ պիր րուպ՛ընը սարֆ իտէպիլմէք-իտի:

— Ի՛հէմմիյէթսիզ չէ յ, պու գատար ճիւզի պիր չէ յ իչին րա-հաթընըղը սէյզ իթմէք ճա՛իզ մի տիր. հաթթա պունըն իքի գա-թը, իւչ գաթը օլսա պիւէ թէյզաչ իթմէյի՛ մի սինիզ. նէ գատար զարարա ուղրասանըզ, եինէ պագը գալանը պիւլուղէն մա՛ պիւլուղ հէր տիւրլիւ զէվգ ու սէֆանըղըն իճրա վէ իքմալինէ քիֆայէթ իթ-մէ՛զ մի:

— Պու մէչղալէ յի ֆիքրիմճէն տէֆ՛ իթմէ յէ ղայրէթ իտէ-րիմ. լաքին պէօյլէ չէ յլէր պէնիմ եաչըմտա օլան պիր քիմսէ յէ օլ-տըգճա թէէսսիր իտէր. սէնինն կիպի կէնճ օլսամ, պէն տէ ֆիւթուր իթմէզ իտիմ:

— Պիր էմրինիզ վա՛ր մը տըր, նօթէրինիզէ վէ եախօտ տէլ-լալընըզա կիթմէք իճապ իտէր իսէ կիտէ յիմ. պիր խըզմէթինիզ վար իսէ մէճպուրնէն էյֆա իտէրիմ:

— Թէչէք քիւր իտէրիմ, Օլիվիէ իճապընա պագայօր. — տէյտի:

— Վիգօնթ տըշարըեա չըգտը. նէրտիւպանըն իւզէրինտէ խա-թըրընա պուրղու կիպի պիր շէ յ սաքլանըպ, քէնտի քէնտինէ տէ-տի՛ քի. — Ա՛ճապա տայըմ պէնի ալտաթտը՞ մը: Մարքինին սէրվէ-թինին հատտ ու հիսաապը եօգ տըր. թամա՛քեար տա տէ յիլ տիր: Ա-՛ճապա պայդա պիր շէ յ վար տա պէնտէն քի՛թմ մի իթտի: Ա-՛ճապա գըզընըն նէրէյտէ օլըղընը անլամը՞շ մը տըր: Լաքին պու տա գապիլ տէ յիլ. վալիտէմ, հէր շէ յի պիլ էթրաֆ տիւշինէրէք

եաբար ըտը. պէնիմ գըսմէթիմ տէ տա՛իմա բարըագ տըր: Իչին սընընա պագալըմ. — տէյտի:

Պարօն Օլիվիէ տը Բիւյիւրօլ, մատամ Պօվէսին նէզտինտէն մու-ֆարագաթլէ, մարքինին օտասընա աեագ պաստըղը անտէ, մարքի. — Պուլտո՞ն մը օ գարըյը: Սահիհէն միսթրըս Պ՛ը գ մի իմիշ:

— Էվէթ:

— Գըզըմ եանընտա՞ մը ըմըշ:

— Եանընտա տէ յիլ. գըզընըզը արաեաճաղընըզը չիւպհէ իթ-տիյինտէն, մերգուժէնին նէրէյտէ օլըղընա խապէրտար օլմամանըզ իչին թէտապիրի լազըմէ յի իթթիխաղ իթմիշ օլըղընը տէրը էյլէ-տիմ:

— Տէմէք օլուր քի, Անժէլ, օ օթէլէ աեագ պա՛սմամըշ մը:

— Ասլա. գօմշուլարը պիւէ մերգուժէնին նէ՛ եիւզիւնիւ կէօր-միւշլէր, նէ՛ տէ պահսընը իչիթմիշլէր:

— Մատամ Պօվէսի կէօրմէք իւզրէ արա սըրա՛ տա մը կէլմէզ իւ-միշ:

— Խայըր:

— Հէր նէ հալ իսէ, հիչ օլմազսա նէրէյտէ օլըղընը անլաեա-պիլտի՛ն մի: Մանասթըրտա՛ մը ըմըշ, նէ՛րէյտէ իմիշ:

— Նէրէյտէ օլըղընը անլաեամատըմ: Գըզընըզը ֆէվգէլատէ իհթիմամ իլէ սագլայօրլար զանն իտէրիմ:

— Էլհասըլ միսթրըս Պէգին նիյէթի գըզըմը իտտե իթմէյմէք մի տիր:

— Իօյլէ անլատըմ. հաթթա սիզէ պէօյլէ պիր շարագ վէ նէֆհանիյէթի վար կիպի կէօրտիւմ:

— Շու հալտե իւմիտիմի քէսէյի՛մ մի:

— Պէլքի տէ քէսմէք իճապ իտէր: Զունքի պէն միսթրըս Պէգ-տէն հիչ պիր իւմիտ քէօչէսի կէօրէմէտիմ: Հէր նէ գատար պիր մի-րաս մատտէօնտէն տօլայը մատմուազէլ Անժէլի արայօրըմ տէ յէ-րէք իչի հիլէյէ տէօքտիւմ իսէ տէ, մագասատմը վէ սիզին թարա-ֆընըզտան կիթմիշ օլըղըմը անլայըպ, «օ պանա մերհամէթ իթ-մէ՛զ տէտի, պէն տէ օնա իթմէ յէճէ յիմ» տէ յու, իքիտե պիրտե թէէքքար իթմէքտե իտի:

— Հէ յհա՛թ. հէ յհա՛թ. հէր նէ եաբսագ ֆահտէսի եօգ հէքս պօշ. արթըգ իւմիտիմ գալմատը. պէն տէ պունտան պէօյլէ բա-սի պօշ. արթըգ իւմիտիմ գալմատը. պէն տէ պունտան պէօյլէ բա-հաթ եիւզիւ կէօրէմէմ վէսսէլամ:

— Պէննճէ տահա իչին նիհայէթի տէրէճէսինտէ տէյիլիզ։ Տահա իչի պիւէթրաճի անլամազտան էվվէլ, տուչարը մէ'նուսիյէթ օլմայընըզ տա, պէննի տինլէյինիզ։ Միւլազաթըմըզըն էնճամընտա, մատամ Պօվէսին հիտտէթի թէսքին օլտը։

— Նէ՞ սէօյլէտին քի հիտտէթինի թէսքին իթմէյէ մուվաֆֆագ օլտըն։

— Քէնտի գըզը կիպի սէվտիյի Սարանըն գալպ էլ վէֆաթ տուչար օլտըզը ահվալը, վէ նէ սուրէթլէ վէֆաթ իթմիչ օլտըզընը հիքմայէ էյլէտիմ։

— Անլայօրըմ. բէտէրինին Սարաեա կէօսթէրմիչ օլտըզը սէմահէթէ հիւրմէթէն աչնի տինլէմէյէ լտազը օլմըշ։

Օլիվիէ՝ թէպէսսիւմ իտէրէք. — Պիր ճիհէթլէ պէօյլէ օլտը, մարքի. Սարա հադգընտա տէրքեար օլան մուհապպէթինին թէլլէրինի սարսմազա զայրէթի իթտիմ. Սարանըն էճէլ եաթաղընտա սէօյլէմիչ օլտըզը սօն սէօզլէրտէն պահս իթտիմ։ Էնճամընտա գաթիյէն իաքեաթ իտէմէտիմ իսէ տէ, պիր տէրէճէյէ գատար թէպտիկի ճիքը վէ մէսլէքէ մէյլ իթտիրտիմ։ Եիւրէյի զայէթ էյի օլտըզընտան, արզուսը իքմալ իթմէք իսթէմէքտէ իտի իսէ տէ, քիպրի նէճիմսիսի զալէպ իտէրէք սէնտէն ախզը ինթիգամ զընընտա իթմիչ օլտըզը եէմինի ինքեար իթմէքլիյի թէրվիճ իտէմէմէքտէ իտի։ «Պէօյլէ պիր չէյէ թէսատտի իտէճէք օլսամ, մարքի պէնի պիհադգըն իսթիհզա իտէպիւրը» տէտի։ Իտէճէյի ճէտաքեարլըզըն տէրէճէյի ճէսամէթի վէ էհէմմիյէթինի թատիր իտէճէյինիզի, վէ իլէլ եպէտ քէնտիսինէ միննէթտար օլաճաղընըզը պիր գաչ տէճիալար թէքրար իթտիմ իսէ տէ, թէմամըյլա նա'իլի մադտատ օլամատըմ։

— Շու հալտէ գաթիյէն մուխալիճէթի մի իտէյօր, սէօյլէ. զաթէն պէն հէր չէյի կէօզիւմէ ալմըշըմ։

— Մէ'մուլ իթմէմ քի սօն տէրէճէյէ գատար մուխալիճէթ իթսինն. հաթթա ումարըմ քի մուվաֆֆագաթ իտէճէք տիր, անճադ, օն պէշ կիւն միհլ իսթէյօր. էյէր եանըլմայօր իսէմ, գըզընըզը զաննըմ թէսլիմ իթմիչ օլտըզը պիր քիմսէ իլէ խսթիշարէ իտէճէք տիր։

— Քիմէ թէսլիմ իթմիչ օլտըզընը անլամազ գօլայ տըր, ճատսուլար թայինի իլէ, հարէքաթ վէ մուամիլաթընը թէտգիգ իտտէրիմ։

— Միւմքին տէյիլ մարքի. սէօյլէ պիր չէյէ թէչէպպիւս իտտիմ քի պէնճէ տահա իչին նիհայէթ տէրէճէսինտէ տէյիլիզ։ Տահա իչի պիւէթրաճի անլամազտան էվվէլ, տուչարը մէ'նուսիյէթ օլմայընըզ տա, պէննի տինլէյինիզ։ Միւլազաթըմըզըն էնճամընտա, մատամ Պօվէսին հիտտէթի թէսքին օլտը։

— Նէ՞ սէօյլէտին քի հիտտէթինի թէսքին իթմէյէ մուվաֆֆագ օլտըն։

— Քէնտի գըզը կիպի սէվտիյի Սարանըն գալպ էլ վէֆաթ տուչար օլտըզը ահվալը, վէ նէ սուրէթլէ վէֆաթ իթմիչ օլտըզընը հիքմայէ էյլէտիմ։

— Անլայօրըմ. բէտէրինին Սարաեա կէօսթէրմիչ օլտըզը սէմահէթէ հիւրմէթէն աչնի տինլէմէյէ լտազը օլմըշ։

Օլիվիէ՝ թէպէսսիւմ իտէրէք. — Պիր ճիհէթլէ պէօյլէ օլտը, մարքի. Սարա հադգընտա տէրքեար օլան մուհապպէթինին թէլլէրինի սարսմազա զայրէթի իթտիմ. Սարանըն էճէլ եաթաղընտա սէօյլէմիչ օլտըզը սօն սէօզլէրտէն պահս իթտիմ։ Էնճամընտա գաթիյէն իաքեաթ իտէմէտիմ իսէ տէ, պիր տէրէճէյէ գատար թէպտիկի ճիքը վէ մէսլէքէ մէյլ իթտիրտիմ։ Եիւրէյի զայէթ էյի օլտըզընտան, արզուսը իքմալ իթմէք իսթէմէքտէ իտի իսէ տէ, քիպրի նէճիմսիսի զալէպ իտէրէք սէնտէն ախզը ինթիգամ զընընտա իթմիչ օլտըզը եէմինի ինքեար իթմէքլիյի թէրվիճ իտէմէմէքտէ իտի։ «Պէօյլէ պիր չէյէ թէսատտի իտէճէք օլսամ, մարքի պէնի պիհադգըն իսթիհզա իտէպիւրը» տէտի։ Իտէճէյի ճէտաքեարլըզըն տէրէճէյի ճէսամէթի վէ էհէմմիյէթինի թատիր իտէճէյինիզի, վէ իլէլ եպէտ քէնտիսինէ միննէթտար օլաճաղընըզը պիր գաչ տէճիալար թէքրար իթտիմ իսէ տէ, թէմամըյլա նա'իլի մադտատ օլամատըմ։

— Շու հալտէ գաթիյէն մուխալիճէթի մի իտէյօր, սէօյլէ. զաթէն պէն հէր չէյի կէօզիւմէ ալմըշըմ։

— Մէ'մուլ իթմէմ քի սօն տէրէճէյէ գատար մուխալիճէթ իթսինն. հաթթա ումարըմ քի մուվաֆֆագաթ իտէճէք տիր, անճադ, օն պէշ կիւն միհլ իսթէյօր. էյէր եանըլմայօր իսէմ, գըզընըզը զաննըմ թէսլիմ իթմիչ օլտըզը պիր քիմսէ իլէ խսթիշարէ իտէճէք տիր։

— Քիմէ թէսլիմ իթմիչ օլտըզընը անլամազ գօլայ տըր, ճատսուլար թայինի իլէ, հարէքաթ վէ մուամիլաթընը թէտգիգ իտտէրիմ։

— Միւմքին տէյիլ մարքի. սէօյլէ պիր չէյէ թէչէպպիւս իտտիմ

տէպիլէճէ յիմի մատամ Պօվէս տուշինուպ, իքինճի միւլազաթըմըզընտան Պօվէս տուշինուպ, իքինճի միւլազաթըմըզընտան ղա գատար քէնտիսինին նէ՛ եաքտըղընը, նէ սիղին, նէ տէ պէննիմ անլամազ աղմինէ տիւշմէյէճէյիմիզէ տա՛իր պանա եէմին իթտիրտի։

— Սէն տէ իթմի՞ն մի։

— Իճապ իթտի, էյէր իթմէմիշ օլսա ըտըմ, իւմիտի քեամիլէն դաթ՝ իթմէք լազըմ կէլիր իտի. պունա շիւպհէ եօք։

— Տէմէք քի իսապէթ օլմըշ, պէն շաշըրմըշըմ. նէ սէօյլէտիյիմի անլայօրըմ, նէ տէ պիր իչին իչէրիսինի կէօրէպիլէյօրըմ. գըզըմընէրէտա պուլընտըղընը պիլէն ճիհանտէ եաղընըզ պիր քիչի վար իքէն վէ պու տա մէրամ իտէճէք օլսա պէննի գըզըմա գավուշտըրապիլիր իքէն, իսթէմէյօր, վէրմէյօր տա, պէննի պէօյլէ միւէպպէտէն եաղընըզ պըրագըյօր. ա՜հ, Օլիվիէ, պէննիմ հալիմ նէ օլաճագ.— տէյէրէք, ժէրգուսըն էօնիւնտէ հէօնքիւր հէօնքիւր աղլամաղա պաշլատը։

Օլիվիէ, զօր իչէ մարքինին էլինի թուքթուպ, էօբէրէք.

— Նիչին պու գատար մէ'նուս օլույօրսընըզ, մարքի։ Էվլատընըզ մագամընտա օլան Օլիվիէյէ արթըզ էմնիյէթինիզ եօգ մը տը։ Պէն սիղէ օ սէվկիւլիւ գըզընըզը իատէ իթտիրճէճէյիմ. լաքին պիրազ սապր իտինիզ։ Էվվէլա օ գարըյը դանտըրմալըյըմ, էյի եիւրէքլի պիր քիմսէ օլտըզընըզը քիպը ու զուրտտան սիզտէ հիչ պիր էսէր օլմատըզընը թէքրար իթմէյէլիյիմ. գալպինիզին ճէրիհէսինի օնտան պաշգա հիչ պիր քիմսէյնին գաբաթմազա մուգթէտիր օլմատըզընը սէօյլէմէյէլիյիմ։ Սիզէ օլան մուհապպէթիմտէն նէչ'էթ իտէն հիսսէեաթըմըզա մէրգուսէյի ինսաֆա կէթիրմէյէլիյիմ. թէքրար իտէրիմ, պու գատար մէ'նուս օլմայըն, ինշալլահ եաղընտա մագսատըմըզդա նա'իլ օլուրըզ, վէ օլաճաղըմըզը տա թէհհիւտա իտէրիմ։

Մարքինին խէյլէճանընտան ճանը աղզընա գատար կէլիպ, Օլիվիէյնին պօյնունա սարըլտը, վէ տիք տիք կէօզլէրինին իչինէ պագավիէնին պօյնունա սարըլտը, վէ տիք տիք կէօզլէրինին իչինէ պագաբաղ. — Բէտէրին կիպի սէն տէ էյի սին, օ պէննի նէ գատար վէզիֆէտար իթտի իսէ, սէն տէ օ գատար միննէթտար իտէճէքսին։

— Նէ՞ տէյօրսընըզ, մարքի. սիզ պու իչի պանա պըրագընըզ. էյէր մէ'մուլ իթտիյիմ վէճճհ իւզրէ մուվաֆֆագ օլուր իսէմ, այնը սիզին կիպի պէն տէ մէս'ուտ վէ պահթիեար օլաճաղըմ. — տէտի։

Ագշամ եէմէք օտասընա կիրլէճէյի սըրտտա, ներտիւպանընը իւսթիւնատ, կրաթիէն, պարօն Օլիվիէյէ բասթ կէլտիքտէ. — Նա՞սըլ մա'լիւմ օլան իչ սըրտասընա կիրտի՞ մի։

Կրաթիէն հիչ օլմազսա մուվազդաթէն օլսուն պիկմէմէսի մուդարրեր օլան խուսուսա տա՛իր մալիւմաթը օլտըղընատան տօլայը Օլիվիէ թէաճճիւպտէ գալարագ, բասթ կէլէ պիր ճէվապ օլմագ իւղրէ. – Տահա թէսվիյէ իտիլմէտի։

Կրաթիէն. – Տէմէք քի, մէսէլէ տայըմըն մ'մուլ իթտիյինատէն տէ գիւեատէ էհէմմիյէթլի օլմալը տըր քի, թէսվիյէ իտիլէմէմիշ։

Կրաթիէն հանկը մէսէլէտէն պահս իթմէքտէ օլտըղընը, պարօն Օլիվիէ անլաեամամագտա ըտը. մարքի տը Սալլօն քէնտինճէ պիր շէյ իճատ իթմիշ տէ եէկէնինէ սէօյլէմիշ տէյու շիւպհէ իթտի. վիգօնթ Կրաթիէն իսէ, Օլիվիէնին միւթէրէտտիտ պիր հալտէ օլտըղընը եիւղիւնատէն անլայըպ.

— Հանկը իշտէն պահս իթտիյիմի անլաեամատը՞ն մը։

— Տօղրուսընը իսթէրսէն անլաեամատըմ. մարքինին օ գատար չօգ տէրտէսթի թէսվիյէ իշլէրի վար տըր քի.

— Լաքին հէր կիւն իչի եիւղ պին ֆրանգ զարտրա ուղրամա՛զ եա։

Օլիվիէնին ագլը պաչընա կէլտի. տայը իլէ եէյէն պէյինինտէ վուգու պուլան մաճէրանըն նէտտէն իպարէթ օլապիլէճէյինի օլտըգճա թախմին իյլէյիպ.

— Պէն տէ օ մէսէլէտէն պահս իթտիյինիզի անլամըշ ըտըմ ամմա, հալինիզտէն աճապա պաչգա պիր շէյ տահա՞ մը վար, տէյու վէսվէսէյէ տիւշտիւմ իտի։ Օ մէսէլէ հէնուզ թէսվիյէ իտիլէմէտի, վէ լաքին եարըն իտիլիր պիթէր։

— Տայըմ պու իչի եիւղ պին ֆրանգը թէմամէն զա՛իպ իտէճէ՞ք մի։

— Տահա պէլլի տէյիլ։

Կրաթիէնին գալպի չարբմաղա պաչլաատը։ Օլիվիէնին վէրտիյի ճէվապլար թապիի սուրէթտէ վէրիլմէմէքտէ իտի։ Մաատմ Պօվէսին տախի պէեան իթմիշ օլտըղը վէճհ իւղրէ, Օգթավ տը Բիւյմիւրօլըն օղլը եալան սէօյլէմէյէ միւգթէտիր օլմաատըղընատան, պու սըրատա վիգօնթըն եիւղիւնէ պագամամագտա ըտը։ Վիգօնթ իսէ, ֆէվգէլատէ հիտտէթլէնմէքտէ օլտըղը հալտէ, իչին իչէրիսինէ վարմայըպ, անճագ հէր խաւսուստա միւթթէֆիգ օլան տայըսը իլէ Օլիվիէնին ահվալ ու հարէքէաթընը պատէղին թէճէսսիւս իթմէյէ դարար վէրտի։ Մարքինին, քէնտիսինէ հիչ պիր վէճհ իլէ էմնիյէթ իթմէմէսինատէն նաչի, կրաթիէն տուչարը ղաղապ օլմագտա ըտը։

էնայը թատտա, մարքինին զիհնի մէչղուլ օլտըղընը, վէ զօր իլէ լագըրտը իթտիյինի կէօրմէքլէ պէրապէր, պիր գաչ տէֆալար տա, մարքի իլէ Օլիվիէ պէյինինտէ թէաթթիւի իչտիրէթ իտիլտիյինի ֆարգ իյլէտի, վէ քէնտի քէնտինէ տէտի քի.

— Խայըր. տայըմ իքի եիւղ պին ֆրանգ զա՛իպ իթմէքլէ պու գատար մահզուն օլմազ. պաչգա պիր սէպէպ օլմալը տըր քի, պէն պիլմէյօրըմ, ամմա պանա սէօյլէմէսէլէր պիլէ պէն էլպէթթէ անլաեաճաղըմ։

Օ ագչամ վէ պիւթիւն կէճէ վէ պատէհու պիր գաչ կիւնլէր մարքի տը Րօլլան միսթրըս Պէգտէն պաչգա հիչ պիր շէյ տիւշիւնմէմէքտէ իտի։

Պիր արալըգ քէնտի եէյէսի հալինէ վէ Օլիվիէնին իպրամ վէ իլհահընա մէրգումէնին մուգավէմէթի իտէմէյէճէյինի, վէ պիր արալըգ տախի պուննըն մուղայիրի օլարագ, Բիւյմիրօլ հէնուզ կէնճ օլմասը վէ հէր շէյ գօլայ իթիմատ իյլէմէսի հասէպիյլէ, հատտը քիֆայէտէ միւճէրրէպ օլմատըղընը վէ միսթրըս Պէգին մէթանէթի ղարիպէի թապիիյէսինէ ալտանատըղընը, եօգսա մէրգումէնին հիչ պիր վէճհ իլէ մուվաֆագաթ իթմէյէճէյինի, վէ պիր վագըթ հագգընտա իպրագ իթմիշ օլտըղը չիտտէթտէն տօլայը, ախզը ինթիգամ իթմէյէ գալգըչաճաղընը վէ միւէպպէտէն գըզը Անժէլի կէօրմէյէճէյինի, ֆիքրէն վէ գալպէն հիւքմ իթմէքտէ իտի։

Պիր կիւն քէնտի քէնտինէ տէտի քի. – Աճապա խօտ պէ խօտ քէնտիմ կիթսէմ տէ ըէճա իթսէ՞մ մի. աճապա ըղթըրապը գալըպիմին մէրթէպէի ղայէյէ վարմըշ օլտըղընը անլաթսա՞մ մը, եինէ էվիմէ կէլիպ պէր վէճհի սապգ օթուրմատընը եավաշարագ եաղարագ նիեազ իթսէ՞մ մի։ Աճապա Օլիվիէնին տէսթրէս օլամատըղը պիր նէթիճէյէ, պէն տահա գօլայ տէսթրէս օլապիլի՞րմիյիմ։

Անճագ պու թէսավվուրընը Օլիվիէյէ սէօյլէմէյէ ճէսարէթի իտէմէմէյինտէն, պիր սապահ արապասընը չէքտիրիպ, տօղրուճա էլիղէ-Պօ-զ'Ա՛ր բասագընա ազիմէթ իթտի։

Պու միսիլլու մահալը սէֆալէթի իչթիմալէ հիչ կէլմէմիշ օլտըղը ճիհէթլէ, ալչագ վէ ուչղունատըգ եվլէրի կէօրտիւքտէ, թէաճճիւպտէ գալարագ, գըզընա նա՛իլ օլմագ իւղրէ հէր տիւրլիւ ֆէտագքարլըղա հազըր օլտըղընատան, պիլմէճպուրիյէ օթէլէ տուխուղ իթտի. վէ տօղրըճա մատատ Պօվէսին տաիրէսինէ կէլտի։ Իչէրտէքի օտատան

–քիմ պիր օ – տէյու պիր սէս ալմաղա, տուշաբը խէվֆի ու թէ-
լաշ օլաը։ Հասբարրէնատէքի գօնաղընատա կէչիրմիշ օլաըղը էեամը
մէա'ուատ իլէ Սալա վէ Անժէլ հէբ պիր արատա կէօղիւնիւն էօնիւ-
նէ կէլսի։ վէ պաշընը էյիպ տէրին պիր տիւշիւնճէյէ տալաը։

Անճագ տիկէր պիր սէս տահա ղուհուրիյլէ պաշընը հօգա-
րը գալաըրտըգատա, միսթրըս պէգին էչքեալը սապըգասը վէ գա-
րա կէօղէրիյլէ գարշուսընա տիքիլմիշ տուրմագատա օլաըղընը կէօր-
տիւ։

— Սիղին պուրատատա նէ՞ իչինիղ վար, մարքի։

Մարքի՝ մէրգուսմէյի տահա չարուգ իգնա էթմէք իւմիտիյլէ
ինկիլիզճէ օլարագ.

— Ա՜հ, գըղընը իատէ էթմէնիզի րէճա էթմէք իչին կէլսիմ։

Ամէրիգալընըն կէօղէրինին իչինատէ, պիր ալէվի հիտատէթ վէ
ճիամինատէ պիր րա'չէ բէյատա օլաը. վէ պիր թավրը միւսթէհղիեա-
նէ իլէ.

Գըղընըղը՞ մը թալէպ էթմէյէ կէլսինիղ։ Պու էվէ նէ ճէսա-
րէթլէ կիրէպիլսինինիղ։ Պիր զէման պէնի Հասբարրէնատէն գօվտու-
ղընըղ կիպի պէն տէ սիղի գօվարըմ տէյու գօ՞րդմատընըղ մը։
Տէմէք կէչէնլէրի հէբ ունուԹտընը՞ղ մը, մարքի։ Սաեէնիղատէ, սօ-
ղուգլատա թիթրէտիյիմի վէ աճ գալտըղըմը պի՞լմէյօրմըսընըղ։
Էվվէթ, աճ գալտըմ։ ԱլԹը կիւն պիր չէյ եէմէտիմ։ Լաքին պէ-
նիմ սիղէ օլան ղարաղըմ պու եիւզատէն տէյիլ տիր։ Սիղ պէնի՝
սէվտիյիմ քէսանըն ճիւմլէսինատէն տուր վէ մահճուր էթտինիղ։
Ղա'իպ օլմըշ քէլը կիպի պէնի պու ճիհանատա, եալընըղ պըրագտը-
նըղ։ Էն սօնընատա պիր Անժէլիմ գալմըշ ըտը, րէճա վէ նիեազլա-
րըմա րաղմէն օնատան տա պէնի այըրտընըղ, էօմրիւմիւ օ գըղտա հասը
վէ ֆէտա էթմիշ օլաըղըմ հալատէ, պիլա րահմ օնը տա էլիմտէն
գաբատընըղ. վէ եիւզիւմէ գարշը գահարրանէ պիր թավը իլէ, «պէն
օ գըղը նամուսալը պիր գատըն օլապիլէճէք ոուրէթատէ թէրպիյէ
էթմէյէլիմ» տէյու պաղըրտընըղ։ Կէօտա քի, պէն սիղատէն տէ
զիեատէ նամուսալը տէյիլ իմիշիմ։

Մարքի ճէվապ վիրմէք իւզրէ աղզընը աչտը իսէ տէ, միսթրըս
Պէգ մէյատան պըրագմայրպ. –Էվվէթ պէն սիղատէն տէ նամուսալըյըմ։
Պէն էքմէքսիղ պիլէ գալմըշ օլաըղըմ հալատէ նէ եաբատըղըմը պի-
լիրիմ։ Պէնիմ պաշըմա կէլէն ֆէլաքէթլէր սիղին պաշընըղա կէլսէ
իտի, քիմ պիլիր նէլէը եաբար ըտընըղ։ Պէն էթմիշ օլաըղըմ եէ-

մինատէ սէպապ էթտիմ. սիղ իսէ, քէնատի եէմինէլէրինիղի այագլա-
րընըղըն ալթընա ալըպ չըղնատընըղ։

— Քէթթի, քէթթի. պու գատար ղուլմքեար օլմա, պու գա-
տար մէրհամէթսիղլիք էթմէ։

— Նէ՛ գատար ղալըմ օլատմ, սիղին գատար օլատմ։ Ճու
հալատէ պանա մալիւմատ վէրմէքսիղին նի՞չին գալգմըշ պուրատա
կէլմիշսինիղ։ Սիղի կէօրտիւյիւմ հալատէ, քին ու ղարաղըմ վէ մէ-
եուսիյէթիմ նէ մէրթէպէտէ թէչէֆտիւա իատէճէյինի պէնքի թէ-
սավվուր էթմէմիշ իատինիղ։ Կէչէն կիւն պիր ղատ տահա կէլմիշ իւ-
տի։ Պէրէքէթ վէրսին օ ղատա քի, խըշմ ու ղարաղըմը պիրագ
թէսքին էթմիշ իտի։ Բէտէրինին Սարատա էթմիշ օլաըղը էյիքատէն
պահս իտէրէք, մէրատանէ վէ ալիճէնատանէ սէօղէրիյլէ, ճէրիհէ-
լէրիմի միւմքինի մէրթէպէ գաբատմըշ վէ ալամ ու էքսարըմը օլ-
տըգճա թէսքին էթմիշ իտի։ Տիւշիւնմէք իչին միհղ թալէպ էթտիմ։
Սարայը, վէ աղիղ վալիտէսի միսթրըս Բաթսընը խաթրըմա կէթի-
րէճէքտիմ. պու խաթրէրէյէրատէն քի՞մ պիլիր նէ նէթթիճէ հասըլ օ-
լաճագտը։ Լաքին իւսթէ սիղ կէլսինիղ։ Սիղ խաթրըրմա տիւշ-
տիւքճէ, պիւթիւն ճհամիմ թիլիրէմէյէ պաշլար ըտը։ Սիղին եիւ-
զիւնիւզէ պագըպ, սէօղէրինիղի իչթիտիքճէ, էթմիշ օլաըղըմ եէ-
մին խըլաֆը րիզամ օլարագ խաթրըրմա կէլիպ, քիպրիմէ ղալէպէ
իտէմէմէքատէ իմ։ Խայըր, խայըր. գըղընըղը իատէ էթմէյէճէյիմ։
Պէնիմ մուղթարըպ օլաըղըմ կիպի սիղ տէ մուղթարըպ օլմալը սը-
նըղ։

Մատամ Պօվէսին նէֆէսի քէսիլիպ, տուրմաղա մէճպուր օլ-
տը։ Մարքի տը Սալիօնըն եիւզիւ պէմ պէեազ օլմըշ, կէօղէրի
գաբանմըշ վէ պիր խէչէճանը ադիմ էսէրի օլմագ իւզրէ գալպի
չարբմագտա պուլընմըշ օլաըղը հալատէ, նուԹգա թագաթ վէ մէ-
ճալի գալմամըշ ըտը. ղա'իպ էթմիշ օլաըղը գըղընը թէքքար կէօ-
րէպիլմէք արզու վէ միւրատը վէ մէթանէթի ֆէքրիյէսիյէ վագը
օլան հագարաթա անճագ թէհամմիլ իտէպիլմէքատէ իտի։

Էնճամքեար սէօղէ պիլ իպթիտար. –Սիղ պանա ըղթըրապ-
տան վէ էլէմ ու քէտէրտէն պահս իտէյօրսընըղ։ Սիղ ըղթըրապ
նէ՞ տէմէք օլաըղընը պիլտիյինիղ հալատէ, սէվմէքատէ օլաըղըմ գա-
ըրընըն պէնի սէվմէտիյի չէօյլէ տուրատուն, հաթթա պիր պաչգասըյա
գաչմըշ օլաըղընը իտապէր ալաըղըմ ղէման, նէ՛ տէրէճէ մուղթա-
ըրպ օլաըղըմը աՆալամաէօրսընըղ։ Էվվէթ, ղէվճէմ օլաըղը հալատէ,

պըրագըպ գաչմըշ, ճիւմլէմիզին սաատէթ վէ րահաթընը իվալ վէ խանէնին մէսէրըէթինի վէ գըզընըն նամուս ու իթիպարընը բայի-մալ իտէրէք սավուշմըշ։ Էվվէթ, պու վագըա ադլըմը պաշըմտան ալար, նէ՛ եաբաճաղըմը շաշըրար, նէ՛ եաբարըղմը պիլմէտիմ։ Նի-չին պէնի սիզտէ ալտաթարընըզ։ Նիչին հագըգէթի հալի սէօյլէ-մէյէ ճէսարէթ իթմէտինիզ։ Էյէր պիլտիյինիզի սէօյլէմիշ օլսա ընընըզ, տահա զիեատէ իհթիմամ, տահա զիեատէ տըգդաթ ի-տէրէք, գէլաքէթին էօնիւնիւ ալմաղա մուվաֆֆաթ օլա՞մաեաճադ-մը ընար։ Պէն տէ պիլէրիմ քի, եէրմի եաշընտա օլան հէր գաոը-նըն հիսսիեաթը չէհվանիյէսի բէք չաբուդ ուեանըր։ Պիլտիյինիզի սէօյլէմիշ օլսա ընընըզ, պու հալէէր պէնիմ պաշըմա կէլիր մի ի-տի։ Հիչ պիր չէյտէն խապէրիմ օլմաորըզ հալտէ, օ տէհշէթլի մէգթուպը օգուտըղըմտա, նէ օլորըղըմը պէն տէ պիլմէմ։ Սարա է-լինիզտէ պէօյիւմիւշ իտի, հէր ահվալ վէ էսրարընա վագըֆ իտի-նիզ։ պուրատան եազմըշ օլորըր մէգթուպտան անլաշըլմըր։ Մու-հապպէթինի իլգ տէֆա օլարագ սէվմիշ օլորըր շախսա թէվտի իթ-տիյինի սէրահէթէն սէօյլէմիշ իտի. օ սըրատա մուհապպէթի նէ մէրգէզտէ օլորըղընը պէն թագտիր իտէպիլիր մի իտիմ։ Էվվէթ, սիզէ տէ գապահաթ աթֆ իթտիմ։ Սարանըն ֆիրարըլմա պէն տէ եալընըզ գալմըշ օլորըղմտան, տուշար օլորըղմ ֆէլաքէթէ էն էվ-վէլ սիզին սէպէպիյէթ վէրմիշ օլորըղընըզը հիւքմ իթտիմ։

Միսթըրըս Պէգ. – Պէնիմ ասլա վէ գաթ'ան խապէրիմ օլմա-որըղընա նամուսըմ իւզէրինէ եէմին իթմիշ իտիմ. նիչին հինանմա-որընըզ։

Միսթըրըս Պէգին միւզաքէրէյէ կիրիշմիշ օլմասընը, հիտտէթինին օլորգճա քէսպի սիւքիւնէթ իթմէսինէ պիր տէլիլ ատտ իտէրէք. – Էյէր Սարանըն ֆիրարընտան պիր կիւն էվվէլ, մէրգումէնին չօ-ճուգճասընա պիր պաշգասընը սէվմէքտէ օլորըղընը պանա անլաթ-մըշ օլսա ընընըզ, սիզէ էհմիյէթ իտէր վէ սիզի իթհամ իթմէյի խաթըրըմտան պիլէ կէչիրմէզ իտիմ։

Պէգ. – Պէօյլէ պիր չէյէ պէն ճէսարէթ իտէպիլիր մի իտիմ։ Սարա ֆիրարընտան սօնրա թէքրար ավտէթ իթմիշ օլսա ընը, սի-զի թանըմազտան էվվէլ պիր պաշգասընը սէվմիշ օլորըղը կիպի պիր ֆիքրէ զահիպ օլուպ տա, պիր ըղթըրապը տա'իմի իչինէ տիւշմէ-յէճէք մի իտինիզ։ Պէօյլէ պիր սըրրը սիզէ աչմըշ օլսա ընըմ էվ-վէլ էմրտէ տիվհտան օլուպ, մուահխաարէն տէ, սըրրը մէգքիւրիւ-

պիր սիլահ մագամընտա մէրգուժէ ալէյհինտէ իսթիմալ իթմէեէ-ճէք մի իտինիզ։ Պէն Սարանըն ուղրընա հէր տիւրլիւ սաատէթի ֆէտա իթմիշ օլորըղըմ հալտէ, սիզին ֆիքրինիզի մէրգուժէյէ գաո-շու թէսլիհ իթմէքլիյի թէրվիճ իտէպիլիր մի իտիմ։

Մարքի. – Վագըա պիրագ սիզճէ միւշքիլ իմիշ, ամմա քեաշքի խապէր վէրմիշ օլսա ընընըզ. բէք պէօյիւք ֆէլաքէթլէրին էօնիւնիւ ալաճագմըշսընըզ։

Միսթըրըս Պէգ, աեաղա գալգըպ ուֆաճըգ օտասընըն իչինտէ տօլաշմաղա պաշլատը։ Մարքինին ճիտտէն թագաթ վէ տէրմանը գալմամըշ պիր քիմսէ կիպի եավաշ եավաշ վէ քէմալը լէթաֆէթ իլէ իֆատէի մէրամ իթմէսինտէն, մէրգուժընը գալգի զիեատէսիյլէ տիլհուն վէ մէրհամէթքեար պիր քիմսէ օլորըղընա գանատաթ հասըլ իթմէյէ պաշլաեարագ, վէրմիշ օլորըղը գարարտան րիւճաթ իթմէ-յէ եիւզ թուրթուը ըսա տա, պունա տա պիր նամէրուլիք նազարը յա պագարագ, թէքրար մուգավէմէթի էլէ ալըպ.

— Սիզ ֆէլաքէթէ ուղրայըպ, պէտպախթ պիր հալէ տիւշ-միւշիւնիւզ. ֆարզ իտէլիմ քի պիլտիյիմի սիզէ սէօյլէմէտիյիմ գա-պահաթ իթմիշիմ։ Լաքին սիզ Սարանըն ֆըրդաթընտան պիր մահ սօնրա Հասբարէնտէքի գօնագընըզա ավտէթ իթմիշ իտինիզ։ Շու պիր մահ միւտտէթ զարֆընտա, թագաիի խէլէճանընըզ օլորգճա թէսքին օլմըշ ըսը. վէ տիրաեէթինիզ վէ ֆէթանէթինիզ իգթի-զասընճա, հէր չէյի պիլ էթրաֆ տիւշիւնմիւշ իտինիզ։ Պէնիմ տէ այնը սիզին կիպի պէօյլէ պիր վագըայը նակէհզուհուրտան տօլայը ճան վէրմէք տէրէճէսինտէ մէ'եուս օլորըղըմը կէօրմիւշ օլորըղ-նըզ հալտէ, հալիմէ մէրհամէթ վէ ղարազ ու նէֆսանիյէթի պէր թարաֆ իթմէյի տէյիլ մի իտինիզ։ Օ զէման պու սուրէթլէ հա-րէքէթ իթմէյմիշ իքէն, չիմտի նէ թալէպ իտէյօրսընըզ։

— Պէն մէրհամէթ իթմէմիշ իտէմ, սիզ մէրհամէթ իտինիզ քի, Սարա սիզէ տուա իթսին, վէ սուլհ ու իսթիղաճ բապըթալարը-նըն թէճէտտիւտ վէ թէէյիւտ իթտիյինի սէրէթտէն կէօրսիւն տէ մէճմուա վէ մէսրուր օլսուն։ Անժէլ տէ պէյքի վալիտէսինէ պէնզէր. իւչիւմիւզ պէրապէր, զիեատէսիյլէ սէվմէքտէ օլորըղ-նըզ օ ճէսիմ Օգեանօսըն սահիլինտէքի գօնագըմըզա կիթմէմիզի արզու իթմէ՞զ մի սինիզ։ Օ զէմանտան պէրու խայըր սէնէէլէր կէչմիշ օլորըղընտան, պիչարէ Սարայը թէքրար պուրմըշ կիպի Ան-ժէլ իլէ միւթէսէլլի օլուրսըն։ Պէօյլէ րահաթ վէ պաղթիեաթ պիր

էօմրէ նա՛իլ օլմագլըղմըզը թէրվիճ իթմէ յօր մըսըն . իթմիշ օլըղըմ ֆէնալըզա մուգապիլ , պունտան պէօյլէ ճիւմլէնին մաղհարը հիւրմէթ վէ րաղպէթի օլմագ իւղրէ իտարէի պէ յթիյէմի սանա իհալէ իթմէքլիյիմէ րաղը օ՛լմայօրմըսըն :

Միսթըրըս Պէգին խէլէճանը տէվամ վէ հաթթա թէզայէիւտ իթմէքտէ իտի իսէ տէ , պիր միւտաէթճի՛ք սօնրա եինէ քին ու ղարաղը ղալէպէ իտէրէ՛ք .

— Նի՛չին Անժէլի թէր՛ք իթտինիզ . – տէ յու սուալ իթտի՛քտէ , մարքի , հէմշիրէսինին գապահաթը՛ընը մէ յտանա չըգարմագ իսթէմէյինտէն նաչի ճէվապ իթասըննտա թէրէտտիւտ իթմէքտէ օլտըղընտան , Պէգ սէօղիւնէ տէվամ իլէ .

— Տիւչիւնմէ յինիզ , սուալիմէ ճէվապ վէրինիզ . ղարաղ վէ ղաղապըմը մահզա հարէքէթի խալիսանէ վէ սաորգանէնիզ թէսքին ու թէլէֆին իտէպիլիր :

— Օ հաթիսէի միւտիչէնին վուգուի ագըպինտէ , ֆիքրիմէ պիր շաշղընըզդ պիր ույուչըզըզդ արըզ օլմըշ : Կէօրիւնիւր քի շու շաչկընըզդրմ արասընտա , պիր թագըմ էմրլեր վէրմիշիմ . ագըմ պաչըմա կէլտիքտէն սօնրա , խապէրիմ օլմաեարագ վէրմիշ օլտըղըմ էվամիրին քեաֆֆէսի իճրա օլընտըզը միսիլլու , գըզըմ Անժել տէ գօնագտան թէպեիտ իտիլմիշ :

Պէգ՝ էլլէրինի գօլլարընը պիւքերէք . – Ա՛հ պէօյլէ օլտըղընը պիլիր իտիմ , պիլիր իտիմ : Ցէմէք քի գըզընըզդն թէպեիտինի էմր էթմէմիշ օլտըղընըզ հալտէ , մերգուման յի սէֆալէթէ էլդա իթմէյէ թէսատտի պէրլէ , եա պու սէֆալէթէ թէհամմիւլ կէնդալ օլմադա վէ եախօտ պապը ըէզալէթտէն կէչմէ յէ մէճպուր իթմիշլեր : Պիլ ախըրէ իթէրաշ իթմէ յէճէ յինիզդէ էհմիյէթ հասըլ իտէրէք , պու տէրէճէ սիզէ հիւքմ իտէն գաորն հէր քիմ իսէ ալէ յհինիզ տէ պիր ֆիքրի ֆասիտի վար ըմըշ տէմէք տիր :

Մարքի պաչընը եօգաբը գալտըրտը . կէօզլէրինտէն սէյլ կիպի եաշլար ագմագտա ըտը :

— Պէնի ալտաթմըշլար , խահնանէ պիր սուրէթտէ իդֆալ իթմիշլեր : Քէնտի չան ու չէօհրէթինէ լայըզ սուրէթտէ թէրպիյէ իտիլմէսի մագսատընա մէպնի , գըզըմընն պիր մանասթըրա թէսլիմ իտիլմէսի մուգաբրէր իտի : Տահա տօղրուսընը իսթէ յէճէք օլուր իսէնիզ , պէն գըզընըմն րահիպէ օլմասընը արզու իթմէքտէ իտիմ , Հաթթա պու արզումըն իքմալը ղըմընընտա , տաիրէ միւտիրիմէ տէ իքի եիւզ պին ֆրանգ թէսլիմ իտիլմիշ իտի :

Պէգ՝ թէպէսսիւմլէ . – Պու մասալ բէք կիւզել թաանի՛ իտիլմիշ , լաքին պունա քի՛մ ինանըր :

— Հէր քիմ իչիտէճէք օլսա , հէր հալտէ սիզին գատար տուչարը հիտտէթ վէ ղաղապ օլամազ :

— Է յ Լիղպէթ Գլայնըն տա մը գօնագտան թէպեիտ իտիլտիկինի պի՛լմէ յօրտընըզ . պունը տա մը պանա ինանտըրմաղա գալ գըշաճագսընըզ

— Նամուսըմ իւղերինէ եէմին իտէրիմ քի , պիլմէզ իտիմ :

— Պունլարա իսպաթընըզ վա՛ր մը տըր :

— Վար տըր :

— Կէօսթէրինիզ պագալըմ :

— Կէօրէճէ յինիզ իսպաթլարտան տօլայը , պատէղին նէ պանա , նէտէ պիր պաչգասընա հիչ պիր քէլիմէ սէօյլէմէյէճէ յինիզդէ պէնի թէէմին իտի՛րմիսինիզ :

— Ռիպար ու ազամէթինիզդէ տօգունուր պիր ճիհէթ օլմալը տըր քի , պու տէրէճէ էհէմմիյէթ րապթ իտէ յօրսընըզ :

— Պէլքի :

— Եէմինլէրտէն վէ թէահհիւտլէրտէն սարֆը նազար իտէրէք նէշաքէթէմմէ իթիմատ իթսէնիզ օլմա՛զ մը :

— Օլմազ . չունքի էօլմիւշ պիր քիմսէնին րուհընա հիւրմէթ իտիլմէք լազըմ կէլիր :

— Շաեանը հիւրմէթ օլմաթըզը հալտի՛ տէ մի . . .

— Էօլմիւշ կիթմիշ օլտըզը հալտէ :

— Բէք ալէա , նամուսըմ իւղերինէ եէմին իտէրիմ քի , քիմսէյէ աղըզմը աչմամ :

Մարքի զանղըր զանղըր թէթրէյէրէք , ճիզտանընը ճէպինտէն չըգարըզ , իպրահիա հէմշիրէսի վիդօնթէս տէ Գլէրին , տաիրէ միւտիրի Գազիմիր կրօպուաեա վէրմիշ օլտըզը իքի եիւզ պին ֆրանգըզդ մադպուզսէնէտինի վէ պատէհու մէրգուման հէմշիրէսինին վէճմաթընտան սօնրա , եազըխանէնին իչինտէն պուլմըշ օլտըզը մէքթուպը իպրաշ վէ երա՛ե էյլէտի : Միսթըրս Պէգ էվրագը մէգքիւրէյի , իւքհարճլարընտան , սօն հարճլարընա գատար քէմալը տըգդաթ իլէ միթալաա էյլէտիքտէն սօնրա .

— Ցէմէք օլուր քի հէբսիմիզ տէ օ տէրէճէ տիլսուն օլմըշըզ քի , ագըբմըզը զաեի իթմիշիզ . պիզ գալպիմիզտէ մէվճուտ օլան գանըմըզը վէ կէօզլէրիմիզին եաշընը ագըթմըշ օլտըզըմըզ հալտէ , օ խա՛ինն գարը , օ հարիս վէ ալչագ մախլուգ , սիզին միլեօնտէ , օ լա՛ինն գարը , օ հարիս վէ ալչագ մախլուգ , սիզին միլեօն

լարընդդը քէնտի օղլընա թախսիս իթմէյէ մուվաֆֆագ օլմըշ զան-
նըյլա, հուզուր ու բահաթը եէրինտէ վէ մաղհարը հիւրմէթ վէ
բիայէթ օլտըդը հալտէ, մէշհուռնէն վէֆաթ իթմիշ։ Պու մուվաֆը-
գը ատալըթ մի տիր։ Հէր քէստէն զիեատէ գապահաթը օլան պիր
գարընըն հիչ պիր միճաղաթ կէօրմէմէսինտէն տօլայը գալպինիդ
թէմամըյլա միսաթէրի՞ հ մի տիր։

— Հէր քէստէն զիեատէ գապահաթը՞ մը...

— Էվվէթ, հէր քէստէն զիեատէ գապահաթը ըմըշ։ Զունքի
հէմշիրէնիդ օլմագ հասէպիյլէ սիզի սէվմէսի վէ հալինիդէ աճըմասը
լազըմ կէլիր էքէն, գըզընըդը սիզէ ինքիար վէ բէտտ իթտիրէրէք
սէրվէթի մէվճուտէնիդէ քէնտի օղլընը թէճհիդ իթմէք մագսատը յա-
լա կէլմիշ գօնաղընըդա եէրլէշմիշ օլտըդընատան, միճրիմլերին էն ալ-
չաղը, էն խա՛ինի էն մէլ՛ունը ըմըշ։ Մագսատընա նա՛իլ օլմագ
իւզրէ, գալպինիդին եարէլէրինի թամիգ ու թէչտիտ իթմէքտէն իհ-
թիրազ իթմէյիպ, մերհամէթինիդ հասէպիյլէ մերտուտ վէ մէթ-
րուք օլան գըզընըդա վէրմիշ օլտըդընըդ իքի եիւզ պին ֆրանգը
չալմաղա պիլէ իրթիքքաապ իթմիշ։ Քէնտի մէնֆաաթը չախսիյէսին
տէն պաշգա հիչ պիր շէյ տիշլիւնմէմիշ օլան հէմշիրէնիդ, միւսթա-
հագգը աֆվ վէ մէրհամէթ տէյիլ տիր։ Քէնտիսի կիպի խանընէրէ
իպրէթ օլմագ իւզրէ, ճէղայը սէզասընը կէօրմէյլի տիր։

— Էօլմիւշ տիւր. էօլմիւշ տիւր. էլիմիզտէն չիմտի նէ՞ կէլիր։

— Հիչ պիր շէյ կէլմէդ. Լաքին օղլը սիզին սէրվէթինիզտէն
վէ շան ու չէրէֆինիդտէն էլան իթթիֆատ իտէ յօր եա։ Օղլը էվի-
նիդտէ օթո՛ւրմայօր մը. հէր քէս մէրգումա էվլատընըդ վէ վարիսի-
նիդ նազարըյլա պա՛գմայօր մը։ Էյէր վիգօնթ տէ Գլէրի պիլաֆիւ-
թուր վէ իհթիրազ նէզտինիդէ գապուլ իթմիշ, վէ պէն օլմամըշ օլ-
սամ, գըզընըդը կիրտապը րէզալէթ վէ եա սէֆալէթէ աթմաղա գալ-
գըմըշ օլան պիր գարընըն օղլընա խայրխահլըդ կէօսթէրմիշ իտէ-
նիդ, սիզտէ նամէրտ իմիչսինիդ։ Լաքին պէն սիզին գատար նամէրտ-
լիյի գապուլ իտէմէյէճէյիմէ եէմին իտէրիմ, նասըլ քի պէնի թարտ
իթթինիդ իտէ, էօյլէ տէ վիգօնթ տէ Գլէրի քեաֆֆէլի էմէքտաշա-
նընըդըն մուվաճէհէսինտէ ալէնէն վէ ըէսմէն գօնագտան թարտ
իթմէյէճէք, գըզընըդ սիզէ իտտէ օլընամագ։ Հէմշիրէնիդ մատամ
տէ Գլէրէ իտիլէճէք միճաղաթ պու տըր. իշլէմիշ օլտըդը գապահա-
թըն ճէղասընը օղլընա չէքտիրմէլի տիր քի, աճըսը եաթտըդը մէ-
զարըն իչինտէ, քեմիքլերինէ գատար սիրաեէթ իթմէն։

Մարքի տը Ռոլլան, չաշղըն պիր հալտէ, տինլէմէքտէ իտի։
Վալիտէսինին իշլէմիշ օլտըդը գապահաթըն ճէզասընը օղլընըն
կէօրմէսինի մուվաֆըգը ատալէթ ատտ իթմէքտէ իտի իսէ տէ,
քէնտիսի խօտ պէ խօտ եէկէնինի պու սուրէթլէ թէրղիլ ու թէզ-
լիլ իթմէքլիյի վէ հէմշիրէսի եիւղիւնտէն ուղրատընը օլտըդը ֆէլա-
քէթին էսպապը մուճիպէսինին հէր քէսին լիսանընա տիւշմէսինի
թէրվիճ իթմէք խուսուսընտա միւթէրէտտիւտ իտի։

Մ'սիօ թրս Պէգ՝ պիր միւտտէթճիք սօնրա. — Ըզհար իթթիխինիդ
նէտտամէթ վէ բէչինմանի, գալպինի եըրնուշաթտըրըդ, վէրմիշ օլտը-
ղըմ գարարտան րիճ'աթ իթմէք թաւրաֆընա սէվգ իտէ յօր։ Սա-
րանըն հիյնի վէֆաթընտա սիզէ թավսիյէ իթմիշ օլտըդը գըզը
արամանըդը մէն՝ իթմէյէ սէլահիյէթիմ եօգ տըր։ Լաքին կէրէք
էօլմիւշլերին րուհը վէ կէրէք հաեաթտա օլանլարըն պաշը իչին եէ-
մին իտէրիմ քի, էյէր պանա թէմամըյլա իթթիպա՝ իտիպ տէ վի-
գօնթ կրաթիէն տէ Գլէրի էվինիզտէն տըշարը աթմաեաճագ օլուր
իսէնիդ, գըզընըդ Անժէլ գաբունըդտան իչէրիյէ միւէպպէտէն կիր-
մէյէճէք տիր։

— Լաքին կրաթիէն, նամուսլը վէ միւսթագիմ իւլ աթվար
վէ գալպի բագ պիր չօճուգ տըր. էվլատըմ կիպի պէնի սէվէր,
պէօյլէ պիր խուսնալուտա հագարէթէ նա՞սըլ թէխտատի իտիպ տէ
պիլա սէպէպ խանէմտէն թաւրա իտէպիլէրիմ։

— Մ'իսթագիմ իւլ աթվա՞ր մը տըր. գալպի բա՞ք մը տըր,
սի՛զ նէ տէ յօրսընըդ։ Պիր թէլեֆտէն, պիր արսլան հուսուլէ կէ-
լէպիլիր մի։ Պիր եըլանտան պիր կիւվէրճին տօղտըղընը իչիթմիշ
միսինիդ։ Օհզի ալտաթմըշլար, մարքի. պու խուսուստա տա ալ-
տանմըշսընըդ։ Օղլընըն, անասընտան մագպուլ պիր էվլատ օլմա-
տըղընա ասլա շէքք ու շիւպհէ եօգ տըր։ Լաքին կրաթիէն իս-
թէր էյի օլսուն իսթէր ֆէնա, պանա նէ։ Էյէր իշէ եարամագ պիր
ատամ ըսա, էյէր վալիտէսի կիպի հարիս վէ մէնֆաաթքէրէսի ի-
սէ, սէրվէթի ճէհլիմինիդի էլինտէն գաչըրտըղընտան տօլայը էօմ-
րիւնիւն հէր տադըգէսինի իշկէնճէ վէ ճղիյէթ իչինտէ կէչիրճէյի
կիպի, պիլ աքիս, էյէր մէրտ վէ հըսսաս վէ հայսիյէթինի մուհա-
ֆազաեա մուդթէսիր պիր տէլի դանը իսէ, տուչար օլաճաղը մէ-
ղէլէթ վէ մահճուպիյէթ թա ճիյէրլէրինէ գատար սիրայէթ իտէ-
րէք, մուղթարըպ օլաճաղը տէրքեար տըր։

— Ղատտարլըգ իտէ յօրսընըդ։

— Պէն ղաաատար տէյիլ իմ. ատիլ իմ. սիղ պաշընըզա կէլէն ֆէլաքէթլէրի վէ տուչար օլտըղընըզ էլէմ ու քէտէրի ունուտա-պիլիյօր իսէնիզ, պէն քէնտի պաշըմա կէլէնլերի ունուտամայօրըմ. ա-լամ ու էքտարըմ, տահմա ճիյէրիմի բար բարէ իտէյօր:

— Էյ չաեէտ իսթէտիյինիզի եաբաճագ օլուր իսէմ. Անժէլին նէրէտէ օլտըղընը սէօյլէմէյէ գարար վէրէճէ՞ք միսինիզ:

Միսթըրըս Պէգ, պաշընը էյիպ, տիւչիւնմէյէ պաշլատը. գաշ-լարընը չաթաը, աընընատա գըվրըմլար բէյատա օլտը:

Մարքի. – Րէճա իտէրիմ...

Պէգ՝ պաշընը եօգարը գալտըրըպ. – Էվվէթ. սիղ պէնիմ ար-ղումը իքմալ իտէճէք օլուր իսէնիզ. պէն տէ սիղին տիլէտիյինիզի եաբարըմ, ամմա պաշգա պիր չարթըմ տահա վար տը:

— Տահա՞ մը:

— Զարէ եօգ, սիղ կէճ գալմըշընըզ, պիրազ տահա էվվէլ միւրաճաաթ իթմիշ օլաա ըտընըզ, խօտ պէ խօտ հարէքէթ իտէ-պիլիրտիմ. հալ պու քի չիմտի քէնտի պաշըմա հիչ պիր շէյ եաբա-մամ. պու մէսէլէտէ նամուս ճիյէթի վար տը:

— Ա՜ճապա տիկէը չարթընըզ նէ՞ տիր, սօրմազա պիլէ՞ գօր-գույօրըմ. մա մաճիւհի սէօյլէյին տէ օնը տա պիլէյիմ: Պու գա-տար միհն ու մէշագդաթ չէքտիմ. էլան գասավէթէ ալըշամատըմ տէսէմ ճա՜իզ տիր: Սէօյլէյին պագալըմ:

— Հասբաարրէնատէն էսնայը մուֆարագաթըմտա, պիր ադչէմ պիլէ՞ եօզ ըտը. հաթթա եօշճըլըզ մէսարիֆինի պիլէ՞ Լիվպէթ Գը-լայնատա իսթիգրազ իթմիշ իտիմ:

— Պէն իսէ պիր մըգտար վարիտաթընըզ վար տէյու պէլէ՞-միշ իտիմ:

— Խայըր, Սարանըն էվվէնտիյի սըրատա, հէր մէսարիֆ թէս-վիյէ օլընտըգտան սօնրա, թագրիպէն ալթմըշ եա սէքսէն պին ֆը-րանգ բարամըզ գալմըշ ըտը: Էվվէնտիյինին ֆէրտասը կիւնիւ սիղ-տէն բարա իսթէմէյի թէրվիճ վէ եախօտ իսթէմէյէ ճէսարէթի իթ-մէտիյինատէն, մէպլաղը մէզպուրըն նըսֆրընը չէքմիշ ալմըշ ըտը: Տի-կէը նըսֆընը տա, պէն էսհամա եաթըրմըշ ըտըմ քի, ֆախիյէ, սիղտէն բարա իսթէմէքսիզին կէչինմէքտէ վէ հաթթա պաղը կէօ-նա պաշգալարա տա մուավէնէթտէ պուլընմագտա ըտըմ: Ա՜ճապ խանէնիղատէն չըգըպ կիթտիյիմ սըրատա, ղէվճէնիղատէն սիղէ գալ-մըշ օլան էսհամը մէղքիւրէյի քէնտիմէ մալ իթմէք իսթէմէյիպ,

հէտիյէ մագամընատա վէրմիշ օլտըղընըզ պաղը միւճէվհէրաթ իլէ մաէն պիր զարֆ տէրուննինտէ օլարագ, չըմինէնին իւսթիւնէ պը-րագմըշ ըտըմ:

— Միւճէվհէրաթը պուլտըմ ամմա, էսհամը կէօրմէտիմ:

— Զալընմըշ իսէ նա՜սըլ կէօրէպիլիրսինիզ: Զալընաճաղընը հիսա իթմէքտէ օլտըղըմ ճիհէթլէ, պիր արալըգ սիղէ թահրիրէն մալիւմաթ վէրմէք իսթէտիմ իսէ տէ, թէննէզզիւլ իթմէտիմ: Բա-րիսէ մուվասէլէթիմտէ, Լիվպէթէ օլան պօրճըմը թէէտիյէ իթ մէք, վէ պիր իշ պուլընճաեա տէյին կէչինէպիլմէք իւզրէ, սաաթըմը վէ եիւզիւքլէրիմի վէ սաիր միւճէվհէրաթըմը հէման քեամիլէն սաա-մաղա մէճպուր օլմըշ ըտըմ: Խայը վագըթ ուզրաշտըմ ըսա տա, նաֆագամընը թէտաարիքինէ մէտար օլաճագ գատար տա պիր իշ պուլամատըմ: Ա՜տէթա աճ գալմագ բատտէսինէ կէլմիշ օլտըղըմ սըրատա, չամաշըրճը մագամընատա պիր քինկիլիզ էվվինէ կիրտիմ: Պիր միւտտէթ սօնրա, գըղընըզը կէթիրտիլէր: Մէրգուժէնին Ան-ֆէը սօգաղընտաքի բիչխանէ յէ գօնուլմասը իչին հէմչիրէնիզ վի-գօնթէս տէ Գլէր, Լիվպէթ Գլայնա օն պին ֆրանգ վէրմիշ իմիշ: Պու օն պին ֆրանգրն տէօրթ պին ֆրանգընը պէշ սէնէ զարֆընը-տա իտտէ օլընմագ շարթըյլա Լիվպէթ Գլայն պանա իգրազ իթ-միշ իտի. պու բարա իլէ պու քիւչիւք օթէլի իսթիճար իթտիմ: Իշ-լէրիմ սըրասընտա կիթտիյի հալտէ, տիկէը տահա պէօյիւք պիր օթէլ իսթիճար իթմէք իւզրէ, պունը ախէրէ տէվր իթմէք նիյէէ-թինտէ իտիմ: Ա՜ճագ պիր թագըմ էսպապէ վէ պաշլըճա, ալըշ-տըղըմ չէյատէն լուճու իթմէմէք խուլընա մէպնի, շուրաճըգտան այրըլամատըմ, պուրատա քիմսէ պէնի թանըմատըղընտան վէ րա-հաթճա կէչինմէքտէ օլտըղըմտան, վէ պաշլըճա տաղտաղայի էօ-միւրտէն պէզմիշ վէ օսանմըշ պուլընտըղըմտան, պու տէյիլէյէ գա-նաաթ իթտիմ օթուրտըմ:

— Պունչար էյի ամմա, գըղըմ նէ՞ օլտը. գըղըմը նէ՞ եաբ-տըն:

— Գըղընըղը պու գաբուտան իչէրիյէ սօգմաղա հիչ կէօյնիւմ բաղը օլմամագտա ըտը. լաքին նէ եաբայըմ քի պաշգա պիր չարէմ եօղըտը: Պէյէնտիյիմ պիր մահալտէ իգամէթ իթմէք իչին գուտ-րէթիմ քիֆայէթ իթմէմէքտէ իտի: Շու հալտէ հասպ էլ ասալէթ Անժէլէ լուզումը օլան թէրպիյէյի պիրան էվվէլ վէրտիրէպիլմէք իւզրէ, կէճէ կիւնտիւզ չալըշմագ սէվատընա տիւշմիւշ իտիմ: Ան-

ճադ պիր գաչ այ սօնրա, տօսթլարըմտան պիրինէ թէսատուֆ իթ-
տիմ քի, օ սըրատա էվվէլա ղէվճէսինի վէ մուահխարէն տախի Ան-
ժէլին եաշընտա օլան քիւչիւք պիր գըզընը ղա'իպ իթմիշ իմիշ։ Գը-
ղըմ կիպի պագտըղըմ Անժէլի ալտըմ մէրգուվէնին նէղտինէ
կէօթիւրտիւմ։ Էօլէն գըզըյլա Անժէլ պէյնինտէ ճիւղի պիր միւ-
շապէհէթ վագը օլմասընա մէպնի, մէրգուվէ տօսթըմ ֆէվգէլատէ
միւթէէսսիր օլտըղընտան, իպթիտատէ սըգճա վէ մուահխարէն
տախի հէր կիւն գըզընըզը մէրգուվէյէ կէօնտէրմէյէ մէճպուր օլ-
մըշ ըտըմ։ Պիչարէ գարը րէֆթէ րէֆթէ Անժէլէ օ տէրէճէ մու-
հապպէթ պաղլատը քի, միւճիղէ գապիլինտէն օլարագ, էօլմիւշ օ-
լան գըզը տիրիլմիշ տիր ղանն իթմէքտէ իտի։ Կիւնիւն պիրինտէ,
էվլատըգ մագամընտա օլմայըպ, իլլա, էօլէնին եէրինէ իգամէ իթ-
մէք վէ էօզ գըզը օլմագ իւզրէ պիւսպիւթիւն քէնտինէ մալ իթմէք
արզուսընտա օլտըղընը իֆատէ իլլէտի։ Պէօյլէ պիր թէքլիֆի գա-
պուլ իտիպ իթմէմէք խուսուսընտա թէրէտտիւտատէ գալտըմ. գա-
պուլ իտէճէք օլտամ, Անժէլտէն տօլայը իհրազ իթմիշ օլտըղըմ հու-
գուգտան վազ կէչմէք լազըմ կէլճէճքտի։ Րէտտ իտէճէք օլտամ,
սէրվէթ վէ սաատէթ վէ բարլագ պիր իսթիգպալ գաբուլարընը
գաբամըշ օլաճագտըմ. խայըը միւտտէթ արիզ ու ամիգ տիւշիւն-
տիւքտէն սօնրա, մէրգուվէնին սաատէթինէ մանի' օլմազա սէլահի-
յէթիմ օլմատըղընը թէսլիմ էյլէտիմ. խուսուսըյլա, պէօյլէ քիմսէ-
նին պուլամաճաճաղը վէ ալամաճաճաղը սուրէթտէ գըզընըզը պիր
էճնէպիյէ թէրք իթմէքլէ սիզտէն ինթիգամըմը ալմըշ օլաճագըմա
գանատթ հասըլ իթտիյիմտէն, պուննտան տօլայը քիմսէյէ պիր չէյ
աէօյլէմէյէճէյիմի գաթիյէն վատ վէ թէհահհիւտ իտէրէք, վուգու
պուլան թէքլիֆի գապուլ իթտիմ։

— Տէմէք օլուր քի, գըզըմը կէօրմէքտէն իւմիտիմի պիւսպիւ-
թիւն քէսմէլիմիյիմ։ Պու թաֆթիլաթը նիչին կէլիր կէլմէզ սէօյլէ-
մէտինիզ, հիչ օլմազտա պիրազ տահա աղ մուղթարըզ օլուր ըտըմ։

— Զունքի կէչչինլէրտէ կէլմիշ օլան քէաթիպինիզին իսթիգամէ-
թի թավրընտան միւթէէսսիր օլարագ, էլհէվմ Անժէլին վալիտէսի
օլան, օ հայրէթպախշ գատըն իլէ իսթիշարէ իթտիմ. « Սանա էմնի-
յէթիմ վար, սէն հէր նէ սուրէթլէ գարար վէրճէճք օլուր իսէն
գապուլ իտէրիմ. հալընըզ սէնտէն պիր չէյ թալէպ իտէրիմ. հա-
նի է յէր մարքի տը Սալոն գըզընը կէօրէճէք օլուրսա, տէթա
պիր եապանճը մագամընտա կէօրմէլի տիր. րէվապըթը գարապէթ-

լէ մէրգուվէյէ մէրպութ օլտըղընը տալա վէ գաթ'ան պէլլի իթմէ-
յէճէյինէ նամուսը իւղէրինէ եէմին վէ պէն հիւանիւ րիղամ վէ
քէնտի իհթիեարընմա եէմինինի չէօղմէտիքճէ օ եօլտա տէվամ իթ-
մէլի տիր » տէտի։

Մարքի ավուճլարընը տէլէճէք բատատէ, էլէրինի սըգը սը-
գը դաբամըշ, վէ պիւթիւն գայնագլարը չաթըր չաթըր չաթըրտա-
մագտա պուլընմըշ ըտը։

— Պու գատար աղըր պիր չարթ, գապուլ օլընամագ։

Մատամ Պօվէս եախօտ միսթրըս Պէգ աեաղա գալգըպ, պիր
թավրը պարիտանէ վէ մէթանէթքեարանէ իլէ. — Սօն սէօղիւմ պու
տըր, վէ պուննտան զիեատէ սիզին իլէ իչթիգալ իտէմէմ, չունքի ի-
չիմ վար. կիտինիզ, տիւչիւնիւնիւզ, պէնիմ աճէլէմ եօգ, իսթէր
սէքիզ իսթէր օն պէշ կիւնտէն, իսթէր իսէնիզ պիր այտան, ճէ-
վապընը կէթիրինիզ։

Մարքի ատ Րօլլան, պէլքի չու սօն չարթլարտան, Օլիվիէ, մէր-
գուվէյի ֆէրաղէթ իթտիրիր իւմիտկէ վէ ֆագաթ հէր հալտէ մէ'-
եուսէն աեաղա գալգըպ. — Պէն կիտէյօրըմ, պէլքի իլէրիտէ
պիրազ տահա բահիմանէ հարէքէթ իթմէյէ գարար վէրիրսի-
նիզ։ Սարայը խաթըրընտան չըգարմա տա օնա կէօրէ հարէքէթ
էթ. — տէյիպ, թէրս պիր ճէվապ տահա ալմամագ իւզրէ, տըշարը-
եա չըգտը։

19

Գօնաղա վիսուլինտէ, արապասընըն գաբուսընը աչմաղա կել-
միշ օլան խըղմէթքեարա, պարօն տը Բիւյմիրօլը օտասընա կէօն-
տէրմէսինի էմր իթտի. վէ էթրաֆընա պագըպ Կրաթիէնի կէօր-
տիւքտէ, հիտտէթինտէն տէյիլ իսէնտէ, ճանընըն սըգընընթըսըն-
տան պէնզի ալթը, վէ խըղմէթքեարա վէրմիշ օլտըղը էմրի, մէր-
գուվէն իչխիպ իչիթմէմիշ օլտըղընա չիւպհէ իթմէյէ պաշլատը։

Կրաթիէն՝ էլինտեքի սիկարայը հէման ալթըպ. — Պու սապահ
նէ գատար էրքէն չըգմըշընըղ, մարքի.

— Իչիմ վար ըտը։

— Ելինէ օ խքի եւուղ պին ֆրանգ մէսէլէսինաէն տօլաՅը մը։

— Էվվէթ։

Կրաթիէնին տէ պէնդի խաֆիֆճէ սօլուպ. — Եա՛. վէ լաքին քէք իպթիտալէրի կիպի թէլաշ վէ ֆիւթուր իթմէյօրսընըզ ա՛։

— Եօգ, եօգ, թէավիյէ իթտիմ պիթտի։ Լաքին սէն տըշարըեա չըգըյօրսըն տէյի՛լ մի. հայատ կիթ, պէն մանի՛ օլմայըմ. զաթէն պէնիմ տէ պազը խուսուսի իշլէրիմ վար տըր։

Կրաթիէն տըշարըեա չըգըպ, պաղչէնին իչինտէ տօլաշմաղա պաշլատը։

Պարօն Օլիվիէ տը Բիւյմիրօլ, մարքինին օտասընտա աեագտա պէգլէմէքտէ իտի։

Մարքի՝ իչէրիյէ կիրտիքտէ. — Մատամ Պովէսին օթէլինաէն կէվիյօրըմ։

— Եա՛. սագըն իչէրի պօղմըշ օլմաեասընըզ։

— Պիլմէմ. — տէյէրէք, մարքի մի՛եուսէն սանտալիէնին պիրինէ օթուրտըգտան սօնրա. — Օ գատընըն թապիյէթինի պէն անլաեամմըշըմ տա պէլամը պուլմըշըմ, մէյէր սատըգ վէ տօղրը պիր գատըն ըմըշ։

— Զէքտիյինիզ զահմէթ վէ եղիյէթ արթըգ քեաֆի տէյի՛լ մի տիր։ Մատամ Պովէս իլէ նէ՞ եաբատընըզ, պագալըմ։

— Շիմտի սէօյլէրիմ. էինէ սանա իհթիեաճըմ օլաճագ տըր։

— Պէն սիզին հէր պիր էմրինիզին իճրասընա տա՛իմ իւզ ղէման հազըրըմ. չէնտա տէֆալար թէքրար իթմէմիշմիյիմ։

— Շիւպհէսիզ, չիւպհէսիզ, պէն տէ հէր չէյտէն վէ հէր քէստէն չիւպհէ վէ վէսվէսէ իթմէքտէ օլտըղըմ հալտէ, սանա էհթիյէթի քեամիլէմ վար տըր. հէր խուսուստա սանա թէսլիմ օլմըշըմ տըր։

Մարքի սէօզէ պաշլաեաճագ իքէն, թէլաշ իլէ պաշընը գալտըրըպ վէ պօյնընը ուղատըպ. — Գաբունըն արգասընտան պիր աեագ սէսի ալտը՞ն մը։

Օլիվիէ ճէվապ վէրմէյիպ, մէղքիւր գաբույը աչտը. եանընտաքի վիսաֆիը օտասընտա քիմսէ եօգ ըտը։

— Օտատա քիմսէ եօգ տըր, պէյքի իւսթ գաթտան պիր չաթըրտա ղուհուր իթմիշ տիր։

— Կէչէն կիւն տէմիշ իտին քի, պաշլըճա պէնիմ քիպր ու ղուրուր վէ էնաիյէթիմ եիւղիւնտէն քէնտիսի պէտպախթ օլմագ իհ-

թիրազընա մէպնի, միսթրըս Պէդ գըզըմ Անժէլի իտաե իթմէք խուսընտա թէրէտտիւտ իտէյօր։ Զօգ տիւշիւնտիւմ թաշընտըմ։ Պիր գաչ կէճէլէր ույգուսըզ կէչիրտիքտէն սօնրա, գըզըմա օլաճ մուհապպէթիմ ուղրընա, քիպր ու ազամէթիմի տէ ֆէտա իթտիխմու հապպէթիմ ուղրընա, քիպր ու ազամէթիմի տէ ֆէտա իթտիխմու մի իսպաթ իտէճէք օլուր իսէմ պէնդէն ինսաֆա կէթիրիրիմ տէյու մէ՛մուլ իթտիմ։

Օլիվիէ՝ մարքինին էլինի տուտագլարընա կէօթիւրէրէք. — Սիզին նէ գատար ալիճէնսապ օլտըղընըզը եալընըզ պէն պիլիրիմ։

— Պու սապահ, պիրի պիրինէ մուխալիֆ պիր չօդ միւթալաաթտան, պիրի պիրինտէն տէհշէթլի պիր չօդ վէսավիստէն սօնրա, պիւգարար հալիմտէն հէրչի պատապատ դուրթուլմագ իւզրէ գալդըպ կիթմէյէ գարար վէրտիմ։

— Պէդքի իսապէթ իթտինիզ։

— Էօյլէ զանն իտէրիմ։

— Քեաչքի էօյլէ օլսա, լաքին միւլագաթ նէ սուրէթտէ ճէրեան իթտի։

— Միւլագաթըն իպթիտասը պիրագ ույղունսուզ ըտը։ Միսթրըս Պէդ չիտտէթ վէ հիտտէթ իպրագ իթմէյէ պաշլատըղընտան, պունա թէհամմիւլ իտէպիլմէք իչին խայըր զահմէթ չէքտիմ։ Գըղընըն խաթթըրը իչին սապր վէ սիւքութ իթտիմ. հաթթա օ սէրթսէօյլէտիքճէ պէն միւլահմանէ ճէվապ վէրտիմ։ Հիչ քիմսէյէ պահսընը իթմիշ օլտըղըմ ելէմ ու քէտէրիմի արգ իթտիմ։

— Էյ ինսաֆա կէթիրէպիլտի՞ն մի։

— Ումարըմ քի կէլտի. լաքին Անժէլի նէ չարթ իլէ իտաե իթմէք իսթէտիյինի պիլի՞օրմըսընըզ։ Ա՛հ օ չարթը նասըլ գապու իթմէլի, Հայօխյէթիմէ վէ չան ու չէօհրէթէ վէ մուհապպէթիմէ հիւրմէթէն վէ խուսուսըյլա պէնիմ խանէտանըմ կիպի պիր խանէտան աղասընըն վիգայեի նամուս ու իթիպար գաղիյէսինտէ եէկատիկերինէ օլան թէահհիւտիւ իդթիղասընճա, մէղքիւր չարթը գապու իթմէք մուհալ գապիլինտէն տիր։

— Նէ՞ թալէպ իտէյօր։

— Կրաթիէնի պուրատան թարտ իթմէքլիյիմի թալէպ իտէյօր։

Օլիվիէ՝ թէաճճիւպլէ.

— Կրաթիէնի՞ մի. հէմչիրէզատէնիզի՞ մի։ Պու միւմքին տէյիլ։ Պէօյլէ սէպէպի ըրմայը օլաճագ պիր հալէ թէչէպպիւս իտէմէյէ-

ճէյինիզի, մատամ ատ Պօվէս ըանա պիւիր։ Պէօյէ պիր միւթալէ-պէյէ գալգըշմասընը նէ էսասէ իպթինա իտէյօր։

— Գըզըմը հէր տիւրլիւ մէտատը իսթիանէթտէն մահրում օ-լարագ ըէտտ վէ թէրք իթմիշ օլտըղըմա տա՛իր ալէյհիմտէ վագը օլան իսնատաթը չիւրիւթմէք մագսատընա մէպնի, հէմշիրէմին քէն-տի խաթրը տէսթիյլէ տաիրէ միւտիրիմէ վէրմիշ օլտըղը իքի եիւզ պին ֆրանգըզ մագպուզ սէնէտինի կէօսթէրմէյէ մէճպուր օլ-տըմ։

— Էյի իթմէմիշսինիզ։

— Էյի իթմէմիշ օլտըղըմը պիւ ախըթ պէն տէ ֆայդ իթտիմ. լաքին ագըմ պաշըմտա տէյիւ իտի քի պիւ էթրաֆ տիւշիւնէրէք հարէքէթ իտէպիլէ իտիմ։ Հիտտէթինտէն աղզը քէօբիւրմէքտէ օ-լան վէ աչըգ աչըղա հագարէթէ ճիւր'աթ իթմէքտէ պուլունան պիր գարընըն մուվաճէհէսինտէ նէ՞ եաբաճաղըմը շաշըրտըմ։ նէ սէօյ-լէտիմ իսէ ինանտըրմագ գապիլ օլամատը։

— Մագպուզը օգուտը՞ մը։

— Պաշտան պաշա։

— Օնըն ըլա իսքեաթ իտէմէտինիզ ա՛. անլայօրըմ։

— Հէմշիրէմին հարիս վէ մէնֆաաթբէրէսթ պիր գատըն օլ-տըղընը վէ պիր թագըմ խաինանէ էֆքեար վէ թէսաւվուրաթա ղահիպ իտիյինի տէրմիեան իտէրէք, անտէն ինթիգամ ալմագ խու-սուսընտաքի նէյէթի գավիյէսինտէն վազ կէչիրմէք միւմքին օլա-մատը։ Պիր արալըգ պէնի տէ թահրիք իթտի. պէն տէ քէնտիսի-նէ հագդ վէրտիմ. լաքին նէ չարէ պու վէճհ իլէ թէրղիլ ու թահ-դիր իթտիյի գատըն դըզդարտաշըմ ըտը. Սալըն խանէտանը ա-ղասընտան ըտը. իքիմիղին տէ տամարլարընտա ճէլէյան իտէն գան այնը գան ըտը. սահիհ օլտըղը ֆարղ օլունտա պիլէ, պունճա ազ-վիեաթա թէհամմիւլ իտիլէպիլիր մի։ Ասլա, ասլա։ Մա մաֆի-հի եինէ սապը իթտիմ։ Էօլմիւշ տիր տէյիրէք միւթէսէլլի օլ-տըմ։ Լաքին մատամ Պօվէս կէօղլէրինտէն աթէյլէր սաչան պիր գաբլան միսալ տէհշէթէնկիզ պիր թավը իլէ սէօղիւնիւն արգա-սընը քէմէյիպ, «քէնտի էօլմիւշ իսէ օղլը սաղ տըր եա. վալիտէ-սինին իչլէմիշ օլտըղը ճինայէթտէն պիլ իսթիֆատ, նամէրտանէ ղասպ իլէտիյի չան ու չէօհրէթ սաեէսինտէ, քէմալը սպատէթ վէ հէր կէօնա ղէվգ ու սէֆա վէ սէֆահաթլէ եաշայօր եա. իչ-թէ պու օլամազ. կէօզ չըգարանըն կէօզիւ չըգմալը. չալմա գապուդը

չալարլար գաբուռնը. պիլա բահմ պէնի էվինտէն գօվաբղընը միսիր-լու, կրաթիէնի տէֆ' ու թարտ իթմէյէճէք օլուր իսէն, գըզընընն եիւզիւնիւ էօմրիւն օլտըգճա կէօրէմէյէճէքսինն». – տէտի։

— Էյ սի՛ղ նէ տէտինիզ, նէ ճէվապ վէրտինիզ։

— Իթիրազաթըմտան տահա ղիեատէ կիրիֆթարը ղազապ օլ-ար։ Հէր սընընֆ էֆրատը խալգընը վէ եախօտ ֆամիլեա ազասընընն եէկտիկէրէ օլան միւնասիպէթինէ վէ ուսուլ ու ատաթը պէչէրի-յէյէ ասլա վուգուֆ ու րիայէթի օլմաեան վէ ֆիքրինէ գօտըղընը-տան գըլ բայը չաշմաեան պիր գատընա նէ եօլտա ճէվապ վէրիլէ-պիլիր։ Սիւքութ իթմէյի թէրճիհ իմտիմ քի գալգըպ տա, թէպ-տիլի նագապիլ պաշգա պիր շարթ վազընա վէ եա գարար իթասը-նա թէսաատի իթմէսին։

— Տէմէք օլուր քի Կրաթիէնտէն այրըլաճագ սընըզ։

— Նէ եաբաճաղըմը պիլիր միյիմ. պիր քէշմէքէշի տա՛իմի գալ-պիմի թախրիպ ի՛թմէյօր մը։ Սէն պէնի պիլտիյինի իտտիա խլէր ի-քէն, հալիմի կէ՞օրմէյօր մըսըն, անլա՞մայօր մըսըն. Ա՛հ. ինանըլա-րըն էն պախթսըզը պէն իմիշիմ. Գըզըմտաեն վազ կէչմէք իգթիտա-րըմըն խարըճընտա տըր. լաքին Կրաթիէն կիպի ըրզ վէ իսթիգա-մէթ վէ նէճապէթի սահիպի օլան վէ վալիտէյին տէ թօրնը պուլը-նան պիր տէլի գանըլըյա, պէօյէ պիր հագարէթի ճէսիմէ իթմէք տէ, պէնճէ մուհալ գապիլինտէն տիր։ Խայր, խայր. միւմքին տէ-յիլ. – տէյէրէք, վահչի հայվանըն գաֆեսին իչինտէ տօլաշտըղը կիպի օտասընտա տօլաշմաղա պաշլատը. վէ նակէհան Օլիվիէյէ եագլաշըզ։

— Սէն նէ՞ տէրսին. Կրաթիէն սէնճէ տէ էհլի ը՞րզ մը տըր։

Օլիվիէնին տուտագլարընտա զայէթ խաֆիֆ պիր բա՛չէ հասըլ օլտը ըսա տա, մարքի ֆարգընա վարամատը։

— Սիղին պու խուսուսատա չիւպհէ՞նիզ մի՞վար տըր։

— Խայըր։ Էյէր չիւպհէմ օլսա ըտը, պու գատար գասա-վէթ իտի՞ր մի իտիմ։ Լաքին սէօղիւմիւն ճանընը պիր էյի անլա. Կրաթիէնին՝ օյունտա հիյլէ իթմէյէ վէ եախօտ զալէպէլիքտէ պիրի-նին բարա քէսէսինի չալմաղա մուդթէտիր օլուպ օլմատըղընը սուալ իթմէյօրըմ։ Սէնին պիչարէ բէտէրինին, նամուսընա խալէլ կէլմէք տէյիլ, անճագ հագդընտա չիւպհէ հասըլ օլաճաղընը տէրք իթ-տէյիլ, պիլահը բասթքեարիյի էլինէ զալտըղը միսիլու, նիյի սըրատա, պիլահը Կրաթիէն տէ լուզումը թագտիրինտէ այնը պիլահը գուլանմաղա

մուգթէտիր մի տիր . . . Խիւլասայը քելամ սէնին գատար տօղրը վէ լէքէսիզ մի տիր :

— Կրաթիէնի սիղ պէօյիւթտիւնիւզ : Սիղին եանընըզտա էօմ բիւնիւ կէչիրէն վէ այնը հավայը թէնէֆֆիւս իտէն վէ ուսուլը մաեչէթինիզի կէօրէն պիր քիմսէ տօղրու օլմամագ գապը մի տիր : Էվվէթ . Կրաթիէնին՝ ըրզ ու նամուսընը վիդայէյ միւդթէտիր մէրա պիր տէլի գանը օլտրըղընա հիչ չիւպհէ իթմէյինիզ, ալէյհինտէ վուգուս պուլան թէքլիֆտէն խապէրտար օլտրըղը թագտիրտէ, ֆէվգելատէ տիլմուն օլաճաղը պէտիհի տիր :

— Ա՛ճապա էտասը մատտէյի անլաեաճագ օլսա , խօտ պէ խօտ պըրագըպ կիտը՛ր մի :

— Հիչ չիւպհէմ եօգ :

— Սահը՛հ մի տէյօրսըն :

— Նամուսըմ հագդը իչին տէրիմ քի , տէրհալ պըրագըպ կիտէճէյինէ էմին իմ :

Մարքի տահա գիեատէ մահղուն պիր հալտէ , օտանըն իչինտէ պիր միւտաեէթ տօլաշտըգտան սօնրա :

— Պանա պիր նասիհաթ վէր . նէ՛ եաբայըմ :

— Պու մէսէլէ ղայէթ աղըր վէ ղայէթ նազիք պիր մէսէլէ տիր : Գըզընըզտան վազ կէչինիզ տէեէմէմ : Եէյյինինիզի տէ էվտէն թարտ իթմէնիզի թէքլիֆ իտէմէմ : Լաքին ուսմարըմ քի պէօյլէ իքի չըգդըն պիրիսինի ինթիհապ իթմէք մէճպուրիյէթինտէ պուլընմազ սընըզ : Պէն պիր տահա կիտէյիմ միսթրըս Պէգի կէօրէյիմ , պիր տահա գօնուշայըմ . պիրազ տահա եըմուշաթտըրայըմ : Օ գամանըն հագդընտա հիւսնիւ թէվէֆֆիւհ բէյտտա իթտիմ . զանն իտէրիմ օ տա պէնտէն խօշլանտը . պէրքի էֆքեարընը թէպտիլէ մուվաֆֆագ օլուրըմ : Պու խուսուսա էլիմտէն կէլտիյի մէրթէպէտէ չալըշայըմ քի , հագգընըզտա օլան մուհապպէթիմ վէ վիգօնթ իլէ օլան տօսթլըղըմ պիր գաթ տահա թէզաեիւտ իյլէսին :

— Ա՛հ . էյէր մուվաֆֆագ օլապիլէճէք օլուրսան , պուննճա հիմմէթ վէ զահմէթինի նէ սուրէթլէ էօտէյէպիլէճէյիմ :

— Մատտամ Պօվէս գըզընըզը իտտէ իթմէք իչին իքի չարթ վազ իթմիչ , չուրուրթը մէզգիւրէնին պիրիսինի սէօյլէմիչ իտինիզ . տիկէրինի հէնուզ սէօյլէմէտինիզ :

— Իքինճի չարթը , պիրինճիտէն տէ աղըր տըր :

— Նա՛սըլ :

— Գըզընըմըն մուվաճէհէսինտէ պիւսպիւթիւն պիր եապանճը մագամընտա մուամէլէ իթմէքլիյիմի թալէպ իտէյօր :

— Գըզընըզը՞ն մուվաճէհէսինտէ մի : Նա՛սըլ տէտինիզ անլաեամայօրըմ .

— Վագըտա պէօյլէ պիր չէյի անլամագ պիրազ միւչքիլ տիր :

Մարքի , միսթրըս Պէգին Անժէլի նէ սուրէթ վէ նիյէթլէ պաշտասընա թէրք իթմիչ օլտրըղընը խիւլասա վէճհ իլէ Օլիվիէյէ հիքմէյէ էյլէտի :

— Պէն սիղին իլէ հէմրէյ օլամամ :

— Հա՛ նէկը խուսուստա հէմրէյ օլամայօրսըն : Գըզընըմըն ուղրընա հէր չէյտէն վազ կէչմէյէ հազըր վէ ամատէ օլտրըղըմը անլա՛մայօր մընսըն : Շան ու չէօհրէթինի վէ ագրապա ու թէքալլիւգաթըն գըզընըմա նիսպէթլէ նէ՛ էհէմմիյէթլէրի գալըր : Եէյյինիմի վիգայէ վէ մուհաֆազա իտէյօրըմ , չունքի եէկէնիմ տիր . գըզգարտաշընըմըն օղլը տըր . . .

— Պու ճիհէթի պէն տէ թէսլիմ իթտիմ : Լաքին մատտամ Պօվէսին էօյլէ պիր չարթ վազ իթմէսի , գըզընըզտա մալիք օլմազա վէքսինի էօյլէ պիր չարթ վազ իթմէսի , գըզընըզտա մալիք օլմազա վէքենտինիզի մէրգումէյէ սէվկիրմէմէյէ նէ վէճհ իլէ մանի՝ օլապիլիր : Գահտէի թապիիյէ իգթիզասընճա , գըզ էվլատ էքսէրիեա քէտէրինէ պէնզէր : Պինահէն աչէյհ օլա՛մազ մը քի Անժէլին տէ գալպի սիղինքի կիպի սախի վէ սէմիհ վէ մուհապպէթի ֆէրզէնտանէ իլէ մէմլու պիր գալպ օլսուն . քէնտինիզի վէչէվ եապանճը կիպի պէլլէթմիչ օլսանըզ , տէրսունը գալպինիզտե իչթի՛ալ իթմէքտէ օլան աթէչի աչզը հիսս ի՛թմէյէճէք մի վէ պու հիսս իլէ ճաաթըյլա տա՛իմա սիղէ , մէյլ ու րաղպէթ կէօսթէրմէյէճէք մի տիր :

— Շահէտա պու սէօյլէտիյինին աքսիսի օլարագ , գըզըմ՝ պապասը օլտրըղըմը ֆարդ իտէմէյիպ տէ պէնի սէվմի՛զսէ . . .

— Մի՛մքին տէյիլ : Սէնտէն ալմըշ օլտրըղը կէօնիւլ սիղի կէօրտիւքճէ ուեանաճագ , վէ գուվվէթլիճէ չարբմաղա պաշլաեաճագ տըր : Պունա հիչ չիւպհէ եօգ տըր :

Իլք տէֆա օլարագ մարքի տը Սալըն պիրազ կիւլիւմսէյիպ . — Ա՛հ . կէնճլիք նէ՛ գատար զիգըյմէթ վէ կիւզել չէյ տիր . — տէյէրէք , Օլիվիէնին պաշընը թուրթուպ , աչընտան միւքէրրէրէն էօքտիւքտէն սօնրա . — Նիչի՛ն Անժէլին պիր գարտաշը օլմասըն . նի՛չի՛ն սէն Անժէլին գարտաշը օլմամըշ սըն , . . հէր նէ՛ հալ իսէ , եէ-

Թիչիր քի օ գաաըն պիլ ախըրե պէնիմ տէրէճէի մուհապպէթիմի կէօրսիւն տէ, ինսաֆա կէլսին. վէ իմմիշ օլտըղըմ եէմինաէն պէնի գուրթարսըն. չունքի պիլմիշ օլ Օլիվիէ քի, էյէր պիր կիւն օլուպ տա Անժէլին «պապաճըղըմ» տէյէրէք պօյնըմա սարըլաճաղը իւմիտի քէսիլէճէք օլուրսա, արթըգ հաշաեամամ։

— Գօրդմա. էյէր էլեէվմ գըղընըղա մալիք օլան գաաըն էյի պիր գաաըն օլմասա ըտը, միսթըրս Պէգ՝ Անժէլի օնա թէսլիմ իթմէզ իտի։ Շիտտէթի մուհապպէթինիզ էլպէթթէ կիւնիւն պիրինաէ մէրգուժէյէ գիեատէսիյլե թէէսիր իտէճէք վէ օ կիւնիւ գըղընըղը սիզէ իաաէ իյլէյէճէք տիր. պու ճիհէթէ էմին օլընըղ։

Պու արալըգ պիր չաթըրտը տահա իչիտիլտի. Օլիվիէ տէրհալ եանընտաքի սալօնա աէյիրթտի։ Սալօնտա քիմսէ եօգ իտի իսէ տէ, թա էօթէ թարաքընտաքի գաբունըն բէրտէսինին սալանմագտա օլտըղընը պիլ միւշահէտէ, օ սալօնտան տախի տիկէր սալօնա գօչտը. լաքին օրատա տախի քիմսէյի կէօրէմէտի։ Լագըրտըլարընը տինլէյէն պիր քիմսէ պուլընտըղը գարզ օլընսա պիլէ, օլ քիմսէնին վագըթ պուլուպ սավուշմըղ օլտըղը տէրքեար ըտը։

Մարքի. — Քիմ իմիշ։

— Հէր թարաքա պագտըմ ամմա, քիմսէյի կէօրէմէտիմ։

— Իհթիմալ տըր քի, պաշըմա կէլէն ֆէլաքէթլէրին պաշգասընըն գուլաղընա կիթմէմէսի գօրգուսըյլա, պազէն էաքի էշեատէն հուսուլէ կէլէն չաթըրտըյա էհէմմիյէթ վէրիյօրըմ։ Պէօյլէ օլտըղընաա տա չիապհէ եօգ. — տէտի։

Էրթէսի վէ տահա էրթէսի կիւնիւ, Օլիվիէ մա՛լիւմ օլան օթէլէ կիթտի իսէ տէ, մատամ Պօվէսի պուլամատը վէ նէ վագըթ ավտէթ իտէճէյինէ տա՛իր մալիւմաթը սահիհէ տախի իսթիհսալ իտէմէտի։ Եալընըղ գօմշուսը օլան քէօմիւրճիւ, մատամ Պօվէսին իքի կիւնատէն գիեատէ ղայպուպէթ իթմէք միւ՛թատը օլմատըղը ճիհէթլէ, հէր հալտէ գարիպէն ավտէթ իտէճէյինի սէօյլէմիշ իտի։

Քէօմիւրճիւնիւն իֆաատէսինին մուղայիրի օլարագ մատամ Պօվէս պիր հաֆթա գատար ղայպուպէթտէն սօնրա, ավտէթի կիւնիւ Օլիվիէ կիտիպ ագշամ իւսթիւ մէրգուժէյի օտասընտա պուլտու։

Օլիվիէ եէրէյէ կիրտիկ սըրատա, մատամ Պօվէս տիքիչ տիքտէ իչքէն պաշընը գալտըրըպ մէրգուժը կէօրտիւքտէ, ֆէվգէլատէ պիր մէճմունէյէթ վէ մէսրուրիյէթլէ էլինի ուզատըպ։

— Սէֆա կէլմիշսինիզ, պարօն. սիզի կէօրտիւքտէն սօնրա պուրաեա պիր զաթ տահա կէլտի. խապէրինիզ վա՞ր մը տըր։

— Էվվէթ. խապէրիմ վար, պէն տէ օ միւնասիպէթլէ պիր տէֆա տահա սիզի կէօրմէյէ կէլտիմ, սիզ տէ պէյքի անլատընըզ։

— Շիւպհէսիզ, մարքի տը Սալօն սիզէ նէ սէօյլէտի պագալըմ. միւլագաթըմընըզտան նէ՞ նէթիճէ խոթխոթաճ իտէպիլմիշ։

— Միւլագաթընընըզտան գիեատէսիյլե միւթէէսսիր օլմըշ։ Սիզին գատրինիզի պիլմէմիշ օլտըղընտան տօլայը, նէ տէրէճէ նատիմ վէ բէչիման օլտըղընը թա՛րիֆ իտէմէմ։

— Մատամ քի գըղընը պուլմագ իչին պանա միւհթաճ տըր. տէմէք քի հէր հալտէ էյի պիր ատամ տըր։

— Էվվէթ. լաքին մէ՛էլուֆ օլտըղը թապիյէթ իդթիղասընճա, սիզի Հասբարրէնստէքի գօնաղընտան չըգարմըշ օլտըղընտան տօլայը, էլեէվմ զամիրի ղայէթ րահաթսըզ տըր։ Զէվճէսի իլէ հէմիչբէրէզա, ուսուլը մաեէչէթինիզի թէէսինին իթմէք խուսուսընտաքի սայու ղայրէթինիզէ, հաթթա գալպինիզտէ բէրվէյտտէ իթտիյինիզ քին ու ղարազա գիեատէսիյլե հայրան օլմըշ տըր։ Զէվճէսի իլէ հէմիչբէրէսինին վէֆաթընտան վէ գըղընըն ղայպուպէթինտէն սօնրա, եալընըղ գալմըշ օլտըղընտան, էյէր եանընտա պուլընմըշ օլսա ըտընըղ, սատատէթի հալինի պէյքի իտէյէ մուվաֆֆագ օլամազտանըզ պիլէ, օլտըգճա թէսելլիյէ մէտտար օլապիլէճէէյինիզի չիմտի իթիրաֆ իտէյօր։ Հէր գապահաթընը թանը յօր. սիզի նահագ եէրէ ինճիթմիշ օլտըղընը իդրար իտէյօր։ Պու կիւն գըղընը պուլաճագ օլմա սա պիլէ, եինէ պիր վագըթ սիզէ իթմիշ օլտըղը պէտմուամէլէտէն տօլայը էօմրիւ օլտըգճա գալպի ըղթըրապտան րէհաեապ օլամաճագ տըր։

Միթրըս Պէգ հէմ տիւշինմէքտէ, հէմ տէ Օլիվիէյի տինլէմէքտէ իտի։

— Պէյքի տէ հէր իքիմիզ պիրի պիրիմիզին ախլագընը թանըեամատըգ, պիլէմէտիք։ Պէն սիզի տինլէմէմէյէյիմ. էվվէթ տինլէտիմատըգ, պիլէմէտիք։ Պէն սիզի տինլէմէմէյէյիմ. էվվէթ տինլէտիմ խաթա իտէյօրըմ, չունքի տինլէտիքճէ մէֆթունընըզ օլույիմէ խաթա իտէյօրըմ։

Պարօն՝ կիւլէրէք. — Էյի՛ եա։

— Պու եաշընտա... ապէս տիր։ Սիզի կէօրէլիտէն, վէ խուս-

սուսբյլա սիզին իւէ կէօրիւշէլիտէն պէրու , քին ու ղարաղըմբն պիր գըսմը մահվ օլը : Պու կիւն տէ հալինիզ վէ գավլինիզ ղարիպ պիր սուրէթտէ թէէսիր իտէյօր : Պու հալ տէվամ իտէճէք օլուրսա , մարքի տը Սալօնըն հալինէ աճըյըպ , գապահաթլարընը աֆվ իտէճէք յիմի անլաեօրըմ :

— Բէք իսապէթ իթմիշ օլուրսընըզ : Լաքին պիր էյիք եարա-ճագասանըզ , թէմամըյլա եարմալըսընըզ : Գըզընը պիւա գայտ վէ շարթ քէնտիսինէ պախշ իտէրէք սէմահաթը գալպկէնիզի իսպաթ իթմէյիսինիզ , օ զէման տահա զիեատէ մազհարը բաղպէթ վէ բիա-յէթ վէ հիւրմէթ օլաճաղընըզ պէտիհի վէ աչիքեար տըր :

Նակէհան միսթրըս Պէգին կէօզլէրինտէ պիր հիատէթի չէտիտէ աչէվին նիւմաեան օլարագ . — Պու տէտիյինիզ գապիվի իճրա տէյիլ տիր : Պէնի թէսքին իտէն սէսինիզին վէ ախզը ինթիգամ ֆիքրինի ունութտըրան նէճապէթի հալինիզին վէ խուսուսըյլա քէտէրինիզին Սարաեա իթմիշ օլտըղը էյլիյին խաթըրէսի մաֆէվգինտէ օլարագ պիր շէյ վար տըր քի , պու տա վիճտանըմ տըր . եէէսինտէն ճինէթ ուղ-րամըզ օլան պիր քիմսէնին իթմիշ օլտըղը հագարէթի աֆվ իթտիմ . պէնիմ ախլագըմտա վէ տույդուսմտա հէր հանկը գարը օլսա ըտը աֆվ իթմէզ իտի : Վէրմիշ օլտըղըմ սէօզիս կէրի ալամամ . խայըր , էօյլէ պիր մէլ'ուն վէ ճատու գարընըն օղլընըն թէվիս իթմէքտէ օլտըղը պիր էվէ , Անժէլ կիպի պիր մէլէյին աեագ պատմասընա հիչ պիր վէճհ իւէ րագը օլամամ : Պէն օ գըզճըղագը եանըմա ա-լըպ տա պագմամըզ օլսայըտըմ , օ խա'ինի գարընըն էեատիի ախէրէ թէսլիմ իթմիշ օլտըղը չօճուգ , չիմտի քիմ պիլիր նէ հալէ կիրիֆ-թար օլաճագտը : Րէժին տէ Գլէր մէզարտան օղլընը կէօրիւյօր տէյու գըեաս իթմէքտէ օլտըղըմ իչին , մէրգումըն թարտ ու թէն-քիլ իտիլմէսինի վէ մազհարը նէֆրին օլմասընը թալէպ իտէյօրըմ . օղլը տուչարը րէզալէթի վէ սէֆալէթի օլմալը տըր քի , վալիտէսի-նին մէզարընա չա'նէթի օգուսուն :

— Պիր վալիտէնին գապահաթը նէ գատար պէօյիւք օլսա , պէչինի սալլատըղընը վէ հէր տիւրլիւ էզիյէթինէ թէհամմիւլ իթ-տէյինի օղլը խաթըրընա կէթիրէրէք , վալիտէսինէ աֆվ իտէր . կը-րաթիէն իսէ , նէճապէթ վէ սէմահէթի սահիպի օլտըղընատան , վա-լիտէսինին խաթալարընը տահա չաբուգ աֆվ իտէճէյի տէրքեար տըր : Շուրասը տա չաեանը տըղգաթ տըր քի , վալիտէսինին իչէմիչ օլտըղը գապահաթ , ֆէրթի մուհապպէթի մատէրանէ սաիգասըյ-

լա իչէնմիշ պիր գապահաթ օլտըղընատան , հէր հալտէ օղլը նա-ղարընատա չաեանը աֆվ օլմագ լազըմ կէլիր :

— Իհթիմալ տըր , լաքին Մ. տէ Գլէր պուլընտըղը մէվգըյը իգպալտէն անսըզըն կիրտասպը իտպար րէղալէթէ տուչար օլաճաղը ճինէթլէ , արթըգ սիզին իֆտաէնիզ վէճհ իւզրէ էվլատլըգ վազի-ֆէլէրինի վէ տուչդուչարընը իսթիթար իտէրէք , վալիտէսինէ աֆվ իտէճէք տէրէճէտէ , մէթանէթի ախլագա մալիք պիր քիմսէ տիր տէյու թէեամվլուր իտիլմէզ :

— Կրաթիէն պէչէքի սէֆալէթէ տիւշսիւն , վէ ֆագաթի նամուս ու իթտիպարը պու եիւզտէն սէքթէտար օլամազ : Շիմտիքի զէման-տա , հէր գապահաթ ամիլ վէ ֆա'իլինէ ա'իտ տիր : Էվլատ՝ ա-թալարընըն էճրամընատան նատիրէն մէսո'ւլ օլմագտա տըր : Զաթէն Կրաթիէն սիզին թաֆսիլ իթմիշ օլտըղընըզ հիսսէեաթը ալիյէյէ մալիք պիր տէյի գանը տըր :

— Էյէր էօյլէ իսէ տահա ալէա . տահա զիեատէ մէճմուն օ-լուրըմ , չունքի օ հալտէ գալպի տահա զիեատէ ըզթըրապաթը չէ-տիտէյէ տուչար օլաճագ տէմէք տիր :

— Սիզ թապա'էն ղատտար օլմատըղընըզ հալտէ , նի'չին պու գատար ղատր վէ ղուրմ տիւչինիյօրսընըզ : Սիզ Կրաթիէնէ պէօյ-լէ պիր քէտէրի ազիմ վէ այպ վէ մահճուպիյէթ երտասընա բազը օլմազսընըզ :

— Նէ գատար չալըշանըզ , գարարըմտան բուճու՝ իթտիրէմէզ-սինիզ , մա'լիւմիւնիզ օլսուն : Էյլիքտարըմ օլան Սարանըն վալիտէ-սինիզ , մա'լիւմիւնիզ օլսուն : Էյլիքտարըմ օլան Սարանըն վալիտէ-սի մատամ Բաթտըսընըն բուհու իւզէրինէ եէմին իտէրիմ քի , հագ-գընըզտա օլան բաղպէթ վէ թէվէճճիւհիւմ իշճաաթըյլա թէպ-տիլի էֆքեար իթմէյէ քէնտիմտէ զէրրէ գատար մէյլ կէօրտիւ-յիւմ անտէ , հէր շէյի սաթըպ սավըպ , էօյլէ պիր ուղագ մա-յիւմ անտէ , հէր շէյի սաթըպ սավըպ , էօյլէ պիր ուղագ մա-հալէ սավուշըրըմ քի , հէր քիմ չալըշտա իպիմի պուլմազտա մուվաֆ-ֆագ օլամազ :

Օլիվիէ պունտան զիեատէ ըսրար իթմէյէճճ էսարէթէ իտէմէտի : Զունքի Կրաթիէնի գուրթարմագ իչին , բէտէրի կիպի սէվմէքտէ օլ-տըղը մարքինին սաատէթի հալինի սէքթէտար իթմէքթիյէ թէրվիճ իտէմէյէքտէ իտի :

— Էյ տիկէր իքինճի՛ չարթը տա մը թա'տիլ իթմէեէճէքսին :

— Իքինճի չարթը թաղէիր իթմէք պէնիմ եէտի իսթիեարըմ-տա տէյիլ տիր . չունքի Անժէլէ ա'իտ օլան քեաֆֆէթի հուգուգըմը ,

թէրք լիմիչիմ տիր։ Անճաղ պէնիմ եէրիմէ գա'իմ օլարագ Անժէլի նէղտինէ գապուլ լիմիշ օլան գաոբընա պու կիւն կիթտիմ. կէօրիւշտիւմ, հէր նէ գաոար մուգավէմէթի չէտինէ կէօսթէրտի իսէ տէ, պու մուգավէմէթի մուվազդաթ օլտըղընա վէ պէնատէն էվվէլ Անժէլի կէօթիւրիւպ պապասընըն աղուշը բէտէրանէսինէ վիրճէճէյինէ հիչ չիւպհէմ եօգ տըր. օ ղէմանա գաոար իչի թէազըպ լիմմէյինիղ. լիմսէնիղտէ հիչ պիր ֆա'իտէսի օլամազ։ Պէն իքի թաբաֆտան մէրպուրթըմ, հէմ լինթիգամ արղուսը վէ հէմտէ նամուսըմ պէնի պաղլամըշ տըր։

20

Օլիվիէ գօնաղա ավտէթինտէ չըգտըղը ղէմանքի էֆքեարտա պուլընմամագտա ըտը։ Կրաթիէն էվտէն չըգմագ մէճպուրիյէթինտէ պուլընըպ տա չըգտըղը հալտէ, մէսէլէնին հէր ճիհէթինի թէէմիլ իտէրէք միւթէսէլլի օլաճաղընը Օլիվիէ քէնտինճէ հիւքմ լիմմէքտէ իտի։ Շախընա մախսուս օլմագ իւզրէ պիր սէրվէթի ճէսիմէյէ մալիք օլտըղը չէօյլէ տուրտուն, օլմասա պիլէ չալըշարագ վէ ուղրաշարագ կէչինէպիլէճէյի տէրքեար, վէ Անժէլ պու էվէ կէլտիյի հալտէ, վէլէվ քի թէալլիւգաթընտան օլսուն, եիրմի եէտի եաշընտա պիր տէլիդ անըընըն էօյլէ հէնուզ կէնճ պիր գըզ էլէ պիր էվտէ օթուրմասը միւնասիպ օլմամասընա մէպնի գօնագտան չըգմըշ օլտըղը տա սէպէպ կէօսթէրիլէպիլէճէյի կիպի, զաթէն պու խուսուսաթընը քեաֆֆէսինին իլէրիտէ կրաթիէնին էվէնմէսիյլէ թէսվիեէքէղիր օլապիլէճէյի աչիքեար ըտը։ Իչին միւզքիլ ճիհէթի կրաթիէնին էմէքտաշըն մուվաճէհէսինտէ հագարէթլէ թարտ վէ տէֆ' իտիլմէսի հագդընտա մատամ Պօվէսին վազ' լիմմիչ օլտըղը չէրա'իսինտէ թի թախֆիֆ լիմմէքտէն իպարէթ իտի իսէ տէ, պունատա մուվաֆֆագ օլապիլէճէյինէ Օլիվիէ իւմիտվար օլտըղընտան, մէսրուր պիր հալտէ Մարքինին նէղտինէ կիթտի։

Մարքի, Օլիվիէնին եիւզիւնէ աթֆը նիկեահ էլէ.

— Մուվաֆֆագ օլտըղըն եիւզիւնտէն պէյլի։

— Թէմամէն մուվաֆֆագ օլամատըմ ամմա, թէէլլիպպիւսաթը վաղըտամտան տօլայը մէճիւն ըմ։

— Թաֆսիլ էթ. չունքի պու մէսէլէյէ տա'իր օլան հէր պիր վաղըա, պէնի հաեաթ իլէ մէմաթ արասընտա կիպի պիր հալէ իլտա իսէյօր։

— Կէօրիւյօրըմ. անլայօրըմ։ Մատամ Պօվէս պէնատէնիզի քէմալը խիւրտս վէ նէղաքէթլէ գապուլ լիմտի։ Պու տէֆա բէք պի

— Սիզ պիր վագըթ սեֆարէթխանէ քիթապէթինտէ պուլը՞նմըշմըսընըզ։

— Պուլընմըշըմ տըր։

— Ումուրը սիճասիյէտէ իթթիխազ օլընան թէտապիրի խաթըրընըզա կէթիրինիզտէ, թէտապիրի մէզքիւրէյէ թէվֆիգէն, սէսսիզ վէ կիւրիւլթիւսիզճէ գա՛թը միւնասիպէթ իտինիզ։

— Իտէպիէճէք օլսամ ճանըմա միննէթ. լաքին կրաթիէն պուրատաքի պուլընտըղը մէվգըյը ֆէտա իթմէյէ ղազը օլա՞ճագ մը տըր։

— Մատմուազէլ Անժէլ պուլընմըշ օլտըղը հալտէ, պիր տէրճէյէ գատար մէշղուա՛ ատտ օլընան իտտիալաղընտան պատէզին վազ կէչմէսի լազըմ կէլմը՞ղ մի։

— Պէն հաթթա գըզըմընն ավտէթի հալինտէ պիլէ, օ նիմ մէշղուա միւթաալէպաթընտան կրաթիէնի մահրում իթմէք նիյէթինտէ տէյիլ իմ։

— Շիւպհէսիզ, կրաթիէն էվլէննտիյի հալտէ, հէր շէյ, սըրասընա կիրէր։

— Օլը՞ւր մը, էյ մատամ Պօվէսէ վիրէճէյիմ սէօզ. նէ՞րէտէ գալաճագ։

— Էվվէթ, հագգընըզ վար տըր. լաքին չու հալտէ նէ տէմէք իսթէխիյինիզի անլամայօրըմ։

— Անլա՞մայօր մըսըն. հէր շէյի թաֆսիլ իթմէք լազըմ կէլիյօր իսէ իտէյիմ։ Ճինայէթին սէպէպի վուգուբ օլան վէ էօմրիւմիւ խարապ իտիպ պէնի գըզըմտան այըրան միլեօնլարը պէնի գալպէն սէվէն վէ քէմալը սատագաթլա պանա մուավէնէթ իտէն քիմսէյէ թէրք իթմէք նիյէթինտէ իտիմ. չունքի մէրգումըն պէնի իսթիհարլըղմտա տախի էօզ էվլատըմ կիպի պագաճաղընը վէ վէճաթըմտան սօնրա պէնի ունութմահաճաղընը պիլիր իտիմ։

— Պու տէտիյինիզ կրաթիէն օլմալը տըր՝։

— Խայըր կրաթիէն տէյիլ տիր. սէն սին։

Օլիվիէ սանատալիէնին պիրինէ եաբըշըպ, մարքինին քէնտիսինէ տօղրու գօլարընը աչմըշ օլտըղընը կէօրմէտի։ Մէրգումըն տէրճէճէի նիհայէտէ տուչար օլտըղը խէլէճան մարքինին նաղարը տըգաթընը ճէլպ իտէրէք, քէնտի քէնտինէ տէտի քի. — Աճապա մագսատըմը Օլիվիէյէ սէօյլէտիյիմէ ֆէննա՞ մը իթտիմ. աճապա պաշգալարը նէ իսէ պու տա էօյլէ՞ մի տիր։

Օլիվիէնին խէլէճանը պիրազ թէսքին օլուպ. — Պէնիմ սիզի բէք դիւատէ սէվտիյիմի վէ հիսսիւաթը գալպիյէմ հագգէթէն պիր էվլատ հիսսիւաթը օլտըղընը անլամը՞շ սընըզ։ Պու տա պէնիմ իչին պատիի մէսրուրիյէթ տիր. ինչալլահ պու ֆիքրինիզի սալա թէպտիլ իթմէզսինիզ։ Գըզընըզը պուլմագ կիպի պիր սաատէ թէ նաիլ օլտըղընըզ հալտէ տէ, պանա էվլատ նազարըյլա պագաճ՞ագ մը սընըզ. — տէյու սուալ իթտիքատէ, մարքինին գալպի թէքքար ղըլըանէ կէլէրէք եինէ սապըգը միսիլլու արզը մուհապպէթ վէ իպրաղը էճինիյէթ իթտի։

Շու հալտէ Օլիվիէ՝ միսթըրըս Պէգ իլէ վուգու պուլան միւլազաթընըն նէթիճէսինի պէեան վէ էլէեվմ Անժէլին վալիտէսի օլան գաատընըն ղայէթ մէրհամէթլի պիր գաատն իտիյինի, վէ իտճէյի ֆէտաքեարլըգ բէք պէօյիւք իսէ տէ, էնճամքեար գըզը թէսլիմէ բազը օլաճաղընը սէօյլէմիշ օլտըղընը իլավէ էտէտի։

Անճագ պու եօլտա պիր իթիլաֆա վէ պու տէրէճէ հաքիմանէ պիր մուամէլէյէ մարքինին կէօյնու բազը օլմամագտա ըտը։ Անժէլին սաղ օլտըղընը պիլտիյի հալտէ, միսթըրըս Պէգին կիթտիյի եէրլէրի գօլլաթտըրարագ, գըզընըն նէրէտէ պուլընտըղընը պիսսուհուլէ անլաեապիլէճէյի ճիհէթլէ, պու պապտէ պաշգալարընըն միւտախէլէյէ գալգըշմալարընը թէրվիճ իտէմմէմքտէ իտի։ Պինապէրին միսթըրըս Պէգին հարէքեաթը վագըասընը թագտիր իտէմմտիյի չէօյլէ տուրսուն, հաթթա մէրգումէ ալէյհինտէ ղազը վէ նէֆսանիյէթի արթմընշ օլտըղը միսիլլու, Օլիվիէ հագգընտա տախի չիւպհէ վէ վէսվէսէ իթմէքտէ, վէ քէնտի քէնտինէ տէմէքտէ իտի քի. — Պէն ահմագ պիր ատամըմ. պաշըմա կէլէն ֆէլաքէթլէրէ միւսթահագգ ըմ. գըզըմը պուլմամըշ օլսայըտըմ քէնտիսի վարիսիմ օլաճաղտը տէյու նէ ագլա մէպնի Օլիվիէյէ սէօյլէմէմ, պէն տէ պիլմէմ։

Պիր սրալըգ տա հէր քէսի պէր թարաֆ իտիպ մահզա կրաթիէնէ իպրաղը թէվֆիճիւհ իթմէյէ պաշլամըշ ըտը։

Պիր սապահ մարքի տը Սալլօն եէկէնի կրաթիէն իլէ պաղչէտէ տօլաշըգլարը սըրատա, Օլիվիէ նէչաթլէ նէզտէրինէ կիթտի։

Մարքի՝ մէրգումըն պիր էյի խապէր կէթիրմիշ օլտըղընը եիւղիւնտէն անլայըպ, մէչղուլիյէթի օլտըղընը պէհանէ իտէրէք կրաթիէնտէն այրըլըպ, Օլիվիէ էլէ մուֆարագաթ էյլէտի։

Կրաթիէնին պէնզի պէմ պէեապ քէսիլիպ , տէրին պիր տիւշիւնճէյէ տալոը գալոը ։

Մարքինին օտասընա կիրտիքլէրինաէ , գաբույը գաբատըլար ։

Օլիվիէ՝ սէօզէ պաշլաեարագ . – Կրաթիէնի կիւրիւլթիւսիւզ վէ շամաթասըզ էվտէն չըգարմանըզա նիհայէթ մխթըրս Պէգի իագեաթ լթատիմ։ Եալընըզ հիչ պիր սէպէպէ մէպնի գըզընըզըն եիւզիւնիւ նէկէնինիզէ կէօսթէրմէյէճէյինիզի վէ Անժէլ էվտէ օլտըգճա Կրաթիէնի էվէ սօգմաեաճաղընըզը թէահհիւտ լթամէնիզի թալէպ իտէյօր։

Մարքի տը Սալճօն պիր հէնէճանը պալ իլէ սըրր քեաթիպինի տինլէմէքտէ իտի . կէօղլէրինտէն նօհուտ տանէսի գատար եաշլար ագմագատա ըտը ։ Անժէլի կէօրմէք ղէմանը եագլաշմագատա օլտըղընը խաթըրընա կէթիրէրէք տիվանէ օլաճագ տէրէճէտէ սէվինմէքտէ իտի ։

— Նէ՞ ղէման կիտէյիմ տէ մխթըրս Պէգի թէէմին իտէյիմ։

— Պիր ան էվվէլ ։

— Եէմէքտէն սօնրա տէրհալ կիտէյիմ, սէն տէ պէրապէր կէլի՞րմիսին ։

— Կէլմէմ։ Եալընըզ կիթմէնիզ տահա միւնասիպ տիր ։

— Պէլքի պու ֆիքրին տօղրու տըր ։

Պու սըրատա Օլիվիէնին լէհչէսինտէ պիր շաշղընըլըգ ալամէթի բէյտա օլտըգտա .

Մարքի . – Նէ՞ օլույօրսըն , պէնտէն պիր չէյլէր քէթմ իտէյօրսըն կիպի անլայօրըմ։

Հիչ պիր չէյ քէթմ իթմէյօրըմ, անճագ րէճա իտէրիմ քի Կրաթիէն ալէյհինտէ մխթըրս Պէգտէն պէլքի պագը չիտտէթլի սէօզլէր իչիտէճէք օլուր իսէնիզ, ճանընըզ սըգըլմասըն ։

— Ա.սլա ֆիւթուր իթմէմ։

— Մխթըրս Պէգին ախլագը սէրթ օլտըղընը սիզ տէ օլտըգճա անլատընըզ։ Վագըա մէսէլէնին սույի թէէսիր իտէճէք սուրէթտէ թէսվիյէսինտէն սարֆը նազար իտէյօր ամմա , տիկէր պագը չարթլար գօեօր քի , տինլէմէսի պիլէ խօշ օլմայօր ։ Եանի Կրաթիէն իլէ պիւսպիւթիւն գաթ՚ը միւնասիպէթ իթմէնիզի թալէպ իտէյօր ։

— Պէնի տինլէ Օլիվիէ , Կրաթիէնէ պէօյլէ նապէճա պիր մուա-մէլէտէ պու-լընմամագ իչին էլիմտէն կէլէնի եաբտըմ. հէր վէճհ իլէ չալըշըմ չապալատըմ ամմա , չօգ թէէսիւֆ իտէրիմ քի նա՚իլի մէրամ օլամայօրըմ, պա՚տէղին վիճատանըմ ղայէթ րահաթ տըր։

Կրաթիէն օ անանըն օղլը տէյլ՚ի մի տիր . մատամ Պօվէսին տէ պու խուսուսատա հագգը վար ատըր քի , վուգու պուլան ճինաեէթին ճէղասընը կէօրմէլի տիր . . . վարսըն կէօրսիւն . . . Նէ՞ եաբայըմ . . . – տէյիպ , վէ պիր խըզմէթքեար չաղըրըպ . – Եէմէյի տէրհալ վէրսին-լէր , արապայը գօչսունըար . եարըմ սաաթատան տըշարը չըգաճաղըմ, վիգօնթ Կրաթիէն գըշլագտա ըտը . խապէր վէրինիզ . – տէ-տիքտէն սօնրա , Օլիվիէ իլէ աշաղըեա էնտի ։

Նէրտիւպանըն ալթ պաշընտա այնը խըզմէթքեարը կէօրտիւ-լէր քի , թէշլաշ իլէ գօշմագտա ըտը ։

Մարքի . – Նէ՞րէյէ կիտէյօրսըն ։

Խըզմէթքեար . – Վիգօնթ նէ գըշլագտա տըր , նէ տէ օտասըն-տա , ոնը արապօրըմ։

Մարքի . – Իշ օտասընա կիթմիշ օլմալը տըր . աճէլէ իթտիխիմի անլաթտըրընըզ։

Պիր գաչ տագըգտա սօնրա , մարքինին հէմշիրէզատէսի կէլտի ։

Մարքի . – Կէճ գալտըն վիգօնթ . նէ՞րէտէ իտին ։

Կրաթիէն . – Մէչղուլ ըտըմ, սիզի պէքլէթտիխիմտէն տօլայը մէ՚եուսըմ. պու կիւն եէմէյի վագթընտան էվվէլ եէմէք արզուսըմ. պու սընտա պուլընմըշ օլաըղընըզը պիլսէ իտիմ, հէր քէստէն էվվէլ մասընտա պաշընտա պէն պուլունուր ըտըմ։

Մարքի . – Եա պէն պիլմ՚ի՞ր մի իտիմ։

Թատմ սէրիէն խըթամ պուլտը ։ Սուֆրատան գալգաճագլարը սըրատա , մարքի՝ Կրաթիէնէ խըթապէն .

— Սէնին իլէ պէլքի ադշամ պիրագ կէօրիւշմէք իճապ իտէճէք տիր , վիգօնթ , րէճա իտէրիմ քի պիր եէրէ կիթմէյէսին ։

— Սաաթ գաչտա ։

— Ադշամ թատմընտան սօնրա . – տէյիպ , Օլիվիէ իլէ տըշարը չըգտը ։

Մխթըրս Պէգ իլէ վուգու պուլան միւլագաթ , մարքինին մէ-մուլինտէն զիհատէ միւլթէֆիթանէ ճէրէեան իթտի . մարքի գա-պուլ էյլէտի ։ Պէգ պու տէֆա ղայէթ մահզուն ըտը ։ Պու մահզու-նիյէթ իսէ , Սարանըն խաթըրա տիւշմէսինտէն միւթէվէլլիտ իտիյ-մի մարքի տէրք իթտիխինտէն պէյնէրինտէ հուսուլը իթթիֆագա մէտար օլտը ։

Մարքի . – Պէր վէճհի սապըգ էվիմէ կէլիպ իգամէթ իթմէնի արզու իտէրիմ, պու արզումը կէչէն տէֆա տախի ըզհար իթմիշ իս-

տիմ։ Պիր գաչ կիւնէ տէյին գըզըմըն իատէ իտիլէճէյինի սէօյլէ-միչ իտինիզ։ Գըզըմ, իսթէր գըզ, իսթէր կէնճ պիր գարը օլարագ էվէ կէլտիյի հալտէ, եանընտա տախմա քեամիլ պիրիսի պուլընմադ լազըմ կէլիր. սէնտէն էյիսինի պուլապիլիրմիյիմ։

— Պու ֆագըրխանէյինին սահիպի, գըզընըզ մատմուազէլ տը Սալընա նէզարէթ իթմէք իսդամէթինէ չաեէսթէ տէյիլ տիր։

— Սիզին կիպի ըֆֆէթ ու իսթիգամէթ սահիպի պիր քիմսէ, տախմա չաեէսթէ տիր։ Պինաէն ալէյհ, պու վէզիֆէյի չիմտի-տէն գապուլ իթմէլիսինիզ. – տէյերէք, մարքի, էլինի մէրգումէյէ ուզաթտը։

Մարքինին հալի, Պէգին իլք տէֆա օլարագ թահրիքի չաֆա-գաթընը մուճիպ օլմադըա. քէնտի տախի իթալէի տէսթ իտերէք։

— Նիչին վագթըյըա Սարաեա տա պու եօլտա մուամէլէ իթ-մէտինիզ, մարքի։ Նահադդ եէրէ նէ գատար կէօզ եաչըարը տէօ-քիւլմիւշ օլտըղընը պիլի՞յօրմընընըզ։

Մարքի պու մուպահասաեա կիրիչմէք իսթէմէտիյինտէն, Պէ-գին սէօզիւնէ ճէվապ վէրմէյիպ, – Պու ադշամ քէյֆիյէթի եէ-կէնիմէ իհսար իլէյէճէյիմ։ Եէկէնիմին վասիսի իտիմ ամմա, պու անէ տէյին հիչ պիր մուհասէպէ կէօսթէրմէմիչ իտիմ. իհթիմալ տըր քի պու ադշամ քեաֆֆէյի հիսապաթը բույէթ վէ թէսվիյէ իթմէյէ մէճպուր օլաճաղըմ։ Նէ՞ զէման, պէնի նա՛իլի սաաթէթ իտէճէքսինիզ, եանի նէ՛ զէման գըզըմը կէօրէպիլէճէյիմ։

— Պիր եապանճը էվինտէ գըզընըզը կէօրէճէքսինիզ. պէյնի-նիզտէ վագը օլան միւնասէպէթտէն գըզընըզըն ասլա խապէրտար օլմաեաճաղը մէչրուբ տըր։

— Պու չարթը գապուլ իթմիչիմ տիր. վէ լաքին, Ալլահ աշ-գընա սէօյլէ հա՞նկը կիւն կէօրէճէյիմ. հա՞նկը կիւն։

— Մ. տէ Գէյեր իլէ թէսվիյէ մէսալիհ վէ գաթը՝ միւնասիպէթ իթտիքտէն սօնրա գըզընըզը կէօրէպիլիրսինիզ։ Անճէյէ գօնաղա կէլտիքտէն սօնրա, եէկէնինիզին հիչ պիր սէպէպէ մէպնի օրաեա աեագ պասմասընը թէրվիճ իտէմէմ։

— Վէ լաքին...

— Լաքին նէ՞ տիր. աճապա պու խուսուսա տա՛իր եէմին իթ-միչ օլըրղընըզա բէչիմա՞ն մը սընըզ. չիմտիտէն վասընըզը կէրի՞ մի ալմագ իսթէյօրսընըզ։

— Խայըր, Մխաթըրա. պէօյլէ պիր չէյ ֆիքրինիզտէն կէչիրիյօր

իսէնիզ, տէմէք քի պէնի էլան թահրմամըշընըզ։ Պիրազ էվվէլ եէ-կէնիմէ վէրմէյէ մէճպուր օլըրղըմ հիսապաթտան պահս իթմիչ իտիմ։ Հէմչիրէմ մատամ տէ Գլէրին վէֆաթընտան պէրու պու հիսապլարա տաի՛րէ միւտիրիմ Դաղիմիը Կրօպուա պագմագտա օլըրղընտան, գաթ՛ան աչնա տէյիլիմ։ Մէրգումէ իսէ, մէնզուլ օլըրղընտան, Հասքարլէնտէ քի գօնագտա մըխլանմըշ գալմըշ տըր. Բարիսէ տէյիլ, հաթթա Պաեօնա գատար պիլէ կէլէմէզ։

— Նէ՞ պէիս վար, տաիրէ միւտիրինիզ պուրաեա կէլէմէզ իսէ, սիզ օրաեա կիտէպիլի՞ըսինիզ եա՛։

— Հասքարլէնսէ՞ մի.

— Իօյլա եա. եէկէնինիզին տէ օրաճա թէսվիյէսի էլզէմ պիր թագըմ իչլէրի օլմալը ատը. էլպէթթէ պիր թագըմ էվրագը վէ էշէասը վէ վալիտէսինին եատիկաեալըրը վար տըր քի, թապիի ալըպ մահալը ախէրէ նագլ իտէճէք տիր։

— Շիւպհէսիզ,

— Օ հալտէ պէրապէր կիտիպ պու վէսիլէ իլէ հէր խուսուս սաթը սուրէթի գաթիյէտտէ թէսվիյէ իտեր պիթիրիրսինիզ։

— Լաքին պէնտէ սապր ու թէհամմիւլէ մէճա՛լ գալմատը։ Պու սուրէթլէ խայըը վագըթ տահա գըզըմը կէօրմէք սաաթէթինտէն մահրում գալաճաղըմ։ Գալպիմ բալալանըյօր, տաեանամա-յօրըմ։

— Նէթիճէսի սաաթէթ վէ մէսէր՛րէթ օլըրղը հալտէ պիր գաչ կիւն տահա թէհամմիւլ իթմէքտէ նէ՞ պէիս վար։ Հիչ պիր իւմիտինիզ օլմաեարագ օն պէշ սէնէ թէհամմիւլ իթմէյինիզ մի։

— Պու տա սահիհ տիր. մատամ քի կիթմէմի թավսիյէ իտէ-յօրսընըզ, կիտէրիմ. Սիզին տիրայէթ, վէ զէքեավէթ վէ լէթա-ֆէթ վէ ֆէթանէթինիզէ իլթիճա իտէրիմ. – տէյիպ քէմալը իհ-թիրամ իլէ Պէգին էլինի էօբուքտէն սօնրա. – իթմիչ օլըրղընըզ եէմինէ խալել կէթիրմէքսիզին գըզըմըն հագգըմտա խսթիճլապը մուհապպէթինէ հիմմէթ վէ էլեէվմ գըզըմը սէհապէթ իթմէքտէ օլան գատընըն գալպինի թէլեին իթմէյէ ղայրէթ իտէճէ՛քսինիզ եա...

— Պէնիմ ղայրէթիմէ իհթիեաճ գալմաեաճագ տըր. օ գա-տըն օ գատար էյի պիր գաատն տըր քի, խօտ պէ խօտ սիզէ մէյլ ու բաղպէթ իտէճէք տիր։

Մարքի պիր տէֆա տահա Մխաթըա Պէգին էլինի էօբուպ. –

նէ գատար էյի օլօա, սիղին գատար օլամազ, ա՛հ նէ տէրէճէ վիննէթատար օլտըղըմը աճապ նէ ղէման սիղէ կէօսթէրմէք սատատէ-թինէ նա՛իլ օլաճաղըմ.

— Պանա վիննէթատար օլաճաղընըղը կէ՞օրմէյօրմըյըմ զանն խոյօրսընըզ։

— Պիր ան էվվէլ էվիմէ կէլինիզ քի անլաեասընըզ։

— Իչէր քեամիլէն պէթօին քի կէլէպիլէ յիմ.

— Սահի՞հ մի.

— Նամուսըմ հագգը իչին.

— Օ հալտէ ինչալլահ գարիպէն կէօրուչուրուզ։

— Ինչալլահ։

Մարքի մէճիունէն մուֆարագաթ իյլէտի։ Մխթըրըս Պէգ քէ-մալը շաֆագաթլա արգասընտան պագմագտա վէ քէնտի քէնտինէ տէմէքտէ խտի քի.—ահ օ տիվանէ Սարա, օ տիվանէ չօճուգ, հայը՛ֆ քի պէօյլէ պիր ատամըն գատրինի պիլմէմիշ...

Օ կիւնիւ ագշամ թատամընտան էվվէլ մարքի իլէ Օլիվիէ տը Բիւյիրօլ պիր խայլը միտտէթ խոթիչարէ էթտիլէր. Կրաթիէն իլէ վուգու պուլաճագ միւլագաթտա, Մարքի՝ Օլիվիէնին տախի հագըր պուլունմասընը արզուլէմէքտէ իտի։

Օլիվիէ.—Գապիլ տէյիլ. պու տէրէճէ նազիք մէվատտըն միւ-զաքէրէսի էնասընտա պէն նէ սըֆաթլա հագըր պուլընապիլիր իմ. Հէմ պէնիմ իչիմ միւչքիլ տիր. հէմտէ եէկէնինիզ պէնիմ հու-զուրըմտան պիզար օլուր։

— Պէօյլէ պիր թէտպիրին իճրասընա մէճպուր օլմըշ իտիյիմ։ վէ միսթըրը Պէգին մէրամը նէ օլտըղընը Կրաթիէնէ թա՛րիֆ ու թաֆսիլ էթմէնի իստէր իտիմ։

— Սիզ պէնտէն տահա ալէա թա՛րիֆ ու թաֆսիլ էթմէյէ միւգթէտիրսինիզ։

— Էվվէթ. հաղըր պուլընմազ իսթէմէտիյինի կէօրիյօրըմ. ըսրար էթմէմ, լաքին պիր շարթ ըլա.

— Հա՞ն կըսը.

— Պէնիմ իլէ հասբարրէնսէ կէլմէլիսին.

— Նի՛չին հասբարրէնսէ կէլէյիմ.

— Էվվէլա պանա ըչֆագաթ էթմէք իչին.

— Շի՛մտի մի։

— Էվվէթ։

— Հէքմէթինի անլաեամայօրըմ.

— Կրաթիէն իլէ պէյնիմիզտէ պագը հիսապլար վար տըր քի, նէտէն իպարէթ օլտըղընը եալընըզ տաիրէ միւտիրի Գագիմիր կրօ-պուա պիլիր։

— Պու սուրէթլէ թէպաիւտ էթմէյէ գարար վէրտինիզ մի։

— Մխթըրըս Պէգին վազ իյլէտիյի շարթ տըր։

— Օնա տէյճէք եօգ.

— Տէմէք քի կէլէճէ՞քսին։

— Էյէր էչինիզէ եարաեապիլիր իսէմ, էլպէթթէ կէլիրիմ։

— Պէն օ հիսապլարը էօյլէ եէկեան եէկեան թէֆթիչ վէ թէտ-գիգ իտէմէմ, էթմէք տէ իսթէմէմ. պէն սանա էֆքեարըմը սէօյլէ-յիմ, սէն տէ Կրաթիէնէ թէպլիգ իտէրսին։

— Բէք ալէա. կէլիրիմ, լաքին եարըն պիր սօն տէֆա տահա կիթսէմ մխթըրըս Պէգի կէօրսէմ, ֆէնա օլմազ. կիտէյիմ տէ իչի պիր տահա սաղլայըմ։

— Կիտէպիլիրսին եա. սէն հէր նէ եապաճագ օլսան պէն թագ-տիր վէ թէչէքքիւր իտէրիմ։

Էնայը թատամտա իւչիւնտէ տէ նէչաթ եօղրտը։ Կրաթիէ-նին ըղթըրապը պալ իլէ մալամալ օլտըղը օ գատար պէյլի ի-տի քի, ղանն իտէրսին քի տայըսընըն վէրմիչ օլտըղը տէհչէթլի գա-րար վագըֆ օլմըշ ըտը։ Օլիվիէ մէթանէթի ղա՛իպ էթմէմէք խու-սուընտա, զիեատէսկլէ ղայրէթ էթմէքտէ օլտըղը հալտէ, պիր գաչ տէֆալար. գատէհի էլինտէն տիւչիւրէճէք գատար թէթրէ-մէյէ պաչլամըշ ըտը։ Մարքի իսէ զիհնի քեամիլէն մէչղուլ օլտը-ղընտան, կէօղիւնէ հիչ պիր չէյ կէօրիւնմէմէքտէ իտի։

Սուֆրատան իպթիտա մարքի տը Սալըն գալգըպ, պիր չէր-եէյէ գատար օտասընտա պէքլէյէճէյինի եէկէնինէ պէեան էթ-տիքտէն սօնրա, տըշարըեա չէգտը։

Օլիվիէ իսէ, մարքիյի թէագըպ իտէյօր կիպի կէօրիւնմէմէք իւզ-րէ պիրազ կէրիտէ գալտը, խըզմէթքեարան տախի տըշարը չըգ-մըշ օլտըգլարընտան, Օլիվիէ իլէ Կրաթիէն օտատա եալընըզ գալտը։

Կրաթիէն սէօզէ անսըզըն պէր վէճհի աթի մուպաչէրէթ իյ-լէտի։

— Տէմէք քի տայըմ գըզընը պուլմըշ՝ սահի՞հ մի։

— Նէ՞րէտէն խապէր ալտըն։

— Ներբեռէն խապէր ալտըղըմ նէ՝ վազիֆչէն . սուալիմէ ճէվապ վէր ,

— Պուլմուշ տէյու իչիթուիմ. եախօտ պուլաճաղրնը իւմիտ իտէյօր ։

— Սագըն ուսթա պիր հիւչէքեարըն սէօղիւնէ ալտանը յօր օլմասըն ։

— Մէմուլ իթմէմ։

Կրաթիէնին աչընտա պիր տամար վար ըտը քի , հէնէչճանը գալպի տէրէճէյի նիհայէյէ վարտըղը սըրատա , գըրըլաճագ տէրէճէտէ կէրիլիր իտի . իչթէ Օլիվիէտէն ալմըշ օլտըղը ճէվապ իւղէրինէ, Կրաթիէնին մէգբիւր տամարը իչի գաչընըն արատընտան տըչարը ֆըրլայաճագ կիպի զիեատէուիյլէ գապարըպ , պիր միւտաէթճիք սիւքութէտէն սօնրա .

— Պու պապտէքի մա՛լիւմաթըն նէ՞տէն իպարէթ տիր ։

— Պիլտիյիմի սէօյլէյէմէմ. իհթիմալ տըր քի մարքի տը Սալըն խօտ պէ խօտ պու մաատէյի սանա աչաճագ վէ թաֆսիլաթընը վիրէճէք տիր ։

— Եալընըզ պիր շէյ սօրայըմ, պունըն ճէվապընը վէր ։

— Էյէր վիրէպիլիր իսէմ, վիրիրիմ։

— Տայըմ պէնտէն այրըլմաղա սուրէթի գաթիյէ գարար վիրմի՞շ մի տիր.

— Պաղը միւթալաալարա մէպնի . . . մատմուազէլ Անժէլ տը Սալըն տահա եիրմի եաշընա պիլէ կէլմէմիշ տիր . պիղիմ կիպի իչի տէլիգանլընըն , էօյլէ կէնճ պիր գըզ իլէ պիր էվտէ իգամէթ իթմէսի զանընըմ ճա՛իզ օլմազ ։

Վիգոնթ Կրաթիէնն , Օլիվիէնին գալպինտէն կէչէնի կէօեա թէմամէն անլամագ ազմիյլէ , կէօղէրինի մէրգումըն եիւզիւնէ տիքտի գալտը .

— Պաշգա սէպէպ եօ՛ղ մը տըր . վէ չայէտ պուրատան չըգըպ կիտէճէք օլուր իսէմ, իլէրիտէ եինէ արղու իթտիյիմ զէման կէլէպիլէճէ՞ք միյիմ,

— Պուրալարընա մալիւմաթըմ օլմաեաճաղընը սէն տէ պիլիրսին , հաթթա մալիւմաթըմ օլսա պիլէ , սէօյլէյէմէյէճէյիմ աչիքեար տըր ։

— Բէք ալէա . միւրաատըն նէ օլտըղընը էյիտէն անլատըմ։

Կրաթիէն զահիրէն ֆիւթուրսըզ պիր հալտէ էլլէրինի եըգատըգտան սօնրա , տայըսընըն նէզտինէ կիթմէք իւզրէ սուֆրատան գալգտը ։ Անճագ պէօյլէ խուսուսլատա լինսան թապիի տուչարը խելէճան օլաճաղընտան , Կրաթիէնին տէ սըֆաթը քեամիլէն տէ. յիշիպ , մահզուն վէ սաքին վէ պարիա պիր թավր իլէ տայըսընըն օտասընա կիրտի . չու մահզունիյէթ հալի վէ պիրուտէթի թավրը , պիր տէրէճէյէ գատար սըֆաթընա պիր լէթաֆէթի մախսուսէ վիրմէքտէ իտի ։

Օտատան իչէրիյէ կիրեր կիրմէզ, մարքի տը Սալըն . – Կրաթիէն , եագընտա պէօյլ-ը պիր սաատէթէ մազհար օլույօրըմ, խապէրին վա՞ր մը տըր ։

Վիգոնթ Կրաթիէնի թէթրէմէք ալտը ։

— Ա՛ճապա էնճամքեար գըզընըզը պուլմադա՞ մը մուվաֆֆագ օլտընըզ ։

— Էվվէթ , էվվէթ . պունճա վագըթատան պէրու արատըղըմ, պունճա սէնէլէրտէն պէրու ղայպընտան տօլայը աղլայըպ սըզլատըղըմ գըզըմը պուլույօրըմ . . .

— Շու արալըգ քի՛մ պիլիր նէ գատար մէ՛սուտ վէ պախթէ. եարսընըզ. լաքին պուլտըղընըզ գըզ հագըգէթէն քէնտի գըզընըզ օլտըղընա էմի՞ն միսինիզ ։

— Բէնտի գըզըմ օլտըղընա ղայէթ էմին իմ. Պիր քէլիմէ իլէ սէնի տէ իսքեաթ իտէպիլիրիմ. Պիզիմ պէլէմիշ օլտըղըմըզ վէճհ իւզրէ Անժէլ մանասթըրտա տէյիլ իմիշ. Իպթիտա արաեա արաեա միսթրըս Պէդի պուլտըմ վէ գըզըմը իտատ իտէճէյինի մէրգումէ Պէդ վատ իթտի ։

— Եա սիղտէն էօճ ալմագ վէ եախօտ իլէրիտէ ճէսիմ պիր սէրվէթէ մալիք օլմագ նիյէթի ֆատիհէսիյլէ , սիղէ եապանճը պիր գըզ վէրմէյէճէյինէ էմի՞ն միսինիզ։

— Խայըր . միսթրըս Պէդ բարա աչըգը վէ սէրվէթի հարիսի տէ. յիլ տիր . պէնտէն էօճ ալմագ տա՛իյէսինտէն սարֆը նազար իթմիշ օլտըղընը տա բանա պիլիրիմ . – տէ յէրէք , տուչար օլտըղը վէսավիս վէ չիւպհէլէրտէն եէկէնինէ պահս իթմէմէք իւզրէ , պու մէսէլէյի պու գատար իլէ գաբատը ։

Կրաթիէն՝ պիլա ֆիւթուր . – Չիեատէսիյլէ մէճհուն օլմանըզ լազըմ կէլիր , հագգընըզտա տէրքեար օլան մուհապպէթի ֆէրզէնտանէմ իլճաաթըյլա պու պապտէ պէնտէ մէճհուն վէ մէօրուր օլտըղմտան , ճանու կէօնիւլտէն թէպրիքէ միւսարաաթ խոէրիմ,

Մարքի տը Րօլլան , կէօղիւնիւ եիւզիւնտէն այըրմագսըզըն եէկէնինի տինըէմէքտէ վէ մէրգումըն քէմալը ըղթըրտապը գալպ ի-լէ սէօյլէմէքտէ օլտըղը սէօղլերտէն , կէօղէրի եաշ իլէ տօլմագտա ըտը :

— Լաքին հայը՛ֆ . . . պիր մէսէլէ վար տը քի , սեվինճիմի պիւսպիւթիւն իղալէ իտէյօր . պու մէսէլէ իսէ, պանա զիեատէսիյլէ թէէսիր իտէյօր :

— Նէ՞ կիպի . քիմ պիլիր օ մէսէլէյի նէ գատար մուպալաղա իլէ թէլագդը իտէյօրսընըզ . էյէր գըզընըզ մը՛մուլ վէ թէսավուր ելթմիշ օլտըղընըզ մէրթէպէտ հիւանիւ թէրպիյէ գապուլ ելթմէմիշ վէ ախլագը հասէնէյէ ղայրը մալիք պիր գըզ իսէ օրասընը պիլմէմ. պէօյլէ իսէ նէ գատար մահղուն վէ նէ գատար մուղթարըպ օլսա-ննըզ հագգընըզ վար տը :

— Հիւանիւ ախլագ վէ թէրպիյէ ճիհէթիյլէ , հաթթա մը՛մուլ ելթտիյիմտէն տէ զիեատէ միւքէմմէլ իմիշ : Պաշգա պիր մատտէ վար տը քի , պէնի ղէհրլէյօր . սաատէթի հալիմի մահվ վէ զիհնիմի բէրիչան իտէյօր : Մէնտէն այրըլմաղա մէճպուր օլաճաղըմ :

Կրաթիէն եիւզիւնտէն զէրրէ գատար թէլաշ վէ թէաճճիպ ալամէթի կէօսթէրմէտի . եալընըզ պիրազ մահզունիյէթի հալի թէզաեիւա իյլէյիպ .

— Ա՛յրըլաճաղըմըզ թապիի տիր : Գըզընըզ պուլընտըղը հալ-տէ , արթըգ սա՛իր խուսուսաթ հէր կէրիտէ գալըր : Պէն ղաթէն պէօյլէ պիր թէէլիֆ վագը օլաճաղընը քէչֆ իթմիշ վէ սէօզէ պաշ-լար պաշլամազ պէօյլէ պիր մէճպուրիյէթի միւսթէվֆիպ իւլ մահ-ղունիյէթէ տուշար օլաճաղըմը անլամըշ ըտըմ : Սիզ սէօյլէմէմիշ օլանընըզ պիլէ , պէն խօտ պէ խօտ պըրագըպ կիտէճէք իտի իսէմ տէ , անճագ պանա չիմտիյէ գատար բէտեր մագամընտա մուտամէլէ իթմիշ օլտըղընըզ ճիհէթլէ , հագգընըզտա մուհապպէթիմ պէր քէ-մալ օլտըղընտան , պու սուրէթլէ վուգու պուլան մուֆարագաթ-տան տօլայը տէրիճէճի նիհայէտէ մահզուն վէ միւքէտտեր օլտը-ղըմը տա քէթմ իտէմէմ :

Կրաթիէն չու սէօղլերի սէօյլէտիյի սըրատա եիւզիւնիւ էլլէ-րիյլէ գաբամըշ ըտը : Մարքի իսէ , էլէմ վէ քէտեր իլէ մալամալ օլտըղը հալտէ , ղարիպի մը՛ուսիյէթ օլան հէմշիրէզատէսինին ետ-նընա կէլիպ օթուրտը . մէրգումըն պօյնունա սարըլըպ , աընընտան պուա իյլէտի :

Կրաթիէն իսէ , պաշընը տայըսընըն սինէսինէ տաեաթտըրըպ , հէօնքիւր հէօնքիւր աղլաեա աղլաեա . — Ը՛հ տայըճըղըմ . մատամ քի պիրի պիրիմիզտէն այրըլմաղա մէճպուր օլաճագմըշըզ , չու հալտէ նիչին քէնտինիզի պու գատար սէվտիրտինիզ :

Հէեէճանը գալպի կիթտիքճէ արթմագտա օլան մարքի տը Սալճօն ճէվապ վիրմէտի : Անճագ Կրաթիէն , մարքինին գուճաղընտան սըյրըլըպ վէ կէօղլերինին եաշընը սիլէրէք աեաղա գալգըպ .

— Պէն տէ ճէսուր պիր քիմսէ տէյիլ իմիշիմ : Սիզի թէսէլլի վէ սաեէնիզտէ քէսպ իթմիշ օլտըղըմ մէթանէթի իպրաշ իտէճէք եէր-տէ , տուրմըշըմ տա մը՛եուս օլույօրըմ վէ գարը կիպի աղլայօրըմ : Էվվէլթ էվվէլթ սիզ մահզա , գըզընըզ Անժել եանընըզտա օլտըղը թագտիրտէ մէս՛ուտ վէ պախթիեար օլապիլիրսինիզ : Պէնիմ արզու ելթտիյիմ տէրիճէճտէ շաշ վէ մէճիտուն օլապիլէճէճ յինիզի ասլա մը՛-մուլ իթմէմ . նէ՞ գէման էվտէն չըգմագըղընըմը թէնոթիպ իտէրսինիզ :

— Տահա վագըթ վար . էվվէլ պէ էվվէլ Հասբարրէնսէ կիթ-մէլսինիզ :

— Նէ՞ եաբաճաղըզ :

— Օրատա հիսապլարընը րուեէթ վէ թէսվիյէ իթմէլսինիզ :

— Պէ յինիմիզտէ հիսապ րույէթ վէ թէսվիյէսի ճա՛իզ մի տիր :

— Հէմ ճա՛իզ , հէմ տէ էլվէմ տիր :

— Բազը օլմաեաճագ օլուր խսէմ :

— Րէճա վէ նիյազ իտէճէյիմ քի րազը օլասընն :

— Հիսապլարը սօնրա թէսվիյէ իտէրիզ :

— Խայըր . տէրհալ թէսվիյէ իթմէք էճմպ էճէբ :

— Ինճ՞պ ճը էճէբ : Պէօյլէ պիր չէյէ սիզի քի՞մ մէճպուր իտէպիլիր . քիմ սիզէ պէօյլէ պիր էմր վիրէպիլիր : Վէրմիշ օլսալար պիլէ պէօյլէ պիր էմրէ թապիիյէթ իտէճէք մի սինիզ , պունըն հիքմէթ վէ ելլէթինէ անլայամայօրըմ :

— Իլլէթ վէ հիքմէթի չու տըր քի , գըզըմա պիր ան էվվէլ մալիք օլմագ արզուսըյլա սուշանըմ :

Կրաթիէն՝ կէօեա քի ֆէվգելատէ մուղթարըպ ըմըշ կիպի պա-չընը էօնիւնէ էյտի , վէ պիր միւտտէթճիք սօնրա . — Էօմր տէնի-լէն չէյ , նագապլիլի թէհամմիւլ պիր պարը սագիլ տիր . լաքին ան-վալէ թապի օլմագտան պաշգա չարէ եօգ տըր : Պու սըրըլըգ է-պէտի օլմաեաճաղընա պէնի թէէմին իթտիյինիզ հալտէ , հէր տիւր-լիւ միհըն ու մէշագգաթա գաթլանաճաղըմը վէ սէնին մուհապպէ-

թին ուղըընա հէր կէօնէ էղիյէթէ թէհամմիւլ իտէճէյիմի պէեան իտէյիմ։ Պա խուսուս պէօյլէ պիր միւճազաթա միւսթահադդ օլմայըպ, անճագ մէճպուրիյէթ թահթընտա օլարագ, իթա իթմէքտէ օլտըղընըղը իթիրաճ իթմէնիղի ըէճա իտէյիմ։

Մարքի տը Րօլլան, թէքրար աղլաեարագ գօլլարընը աչըպ, կրաթիէնին պօյնընա սարըլտը. – Էվվէթ, էվվէթ։ Սէնին ղէրրէ գատար գապահաթըն եօգ տըր։ Պէօյլէ պիր ֆէտաքեարլըղա րաղը օլունճաեա տէյին, նէլէր չէքմիշ օլտըղըմը թէսավվուր իտէմէզսին. լաքին գըղըմըն պաշը իչին եէմին իտէյիմ քի, պու տէրէճէ աղըր պիր շարթը վազ՝ իտէն հէր քիմ իսէ, ոնը իսքեաթ իթմէք վէ չու իտտիասընտան վազ կէչէրմէք իչին օլանճա գուվվէթ վէ իգթիտարըմը սարք իտէճէյիմ։ Սէնին սէմահէթ վէ նէճապէթինի հիչ պիր զէման ունուտամամ. կիւնիւն պիրինտէ եինէ հէր պիր եէրէ թօքլանաճաղըմըզա վէ չիմտիքի կիպի իմրարը վագըթ իտէճէյիմիզէ ասլա վէ գաթ'ան չիւպհէ եօգ տըր։

Կրաթիէն պաշընը տայըսընըն օմուզընա տաեաթմըշ վիւթէմաոիյէն աղլամագտա ըտը։ Պիր միւտտէթ սօնրա պաշընը գալտըրըպ. – Հէր հալտէ չիմտիւնք տայըմըն գըզը Անժէլի կէօրէմէյէճէյիմ, տէյի՛շ մի։

— Հէյհա՛թ էյի քէչճ իթտին։

— Նէ՞ եաբմըշըմ. գապահաթըմ նէ՞ իմիշ։

— Սանա հիչ պիր գապահաթ աղվ իտիլմէ յօր։

— Պանա աղվ իտիլմէ յօր իսէ, տէմէք քի վալիտէմէ իտիլյօր։

— Սօրմա, չունքի ճէվապ վէրմէքտէ մա'զուրըմ։ Անճագ չուրասընա գանի՛ օլ քի, պու իչլէրին հէբսի թէսվիյէ իտիլճէէք տիր։ Սէն պէնի նէ գատար չօգ սէվճէէք օլուրսան, պու իչլէր տէ օ գատար չաբուգ թէսվիյէ իտիլիպ պիթէճէէք տիր։

— Հասբարրէնսէ պէրապէ՞ր մի կիթմէքլիյի արզու իտէյօրսընըզ։

— Խայր. էվվէլ պէն կիթմէյիյիմ, ֆէրտասը վէ եաիօտ իքինճի կիւնիւ տէ սէն կէլմէլիսին։ Իքիմիզ այըր այըր կիթտէք տահա իսապէթ օլմա՞զ մը։

— Ա՛յրը այրը եաշամա՞գ իչին մի. – տէյիպ, տայը իլէ եէկէն սէօզէ իսրթամ վէրտիլէր։

Պու միւլագաթըն պէօյլէ խաֆլիֆճէ իսրթամ պուլաճաղընը

մարքի տը Րօլլան մէ՛մուլ իթմէմիշ իտի։ Կրաթիէնին նիհանխանէի տէրուննինտէ քէթմ իյլէտիյի քէտէր վէ ըզթըրապտան, մարքի միտէրուննինտէ քէթմ իյլէտիյի քէտէր վէ պիր արալըգ Օլիվիէ իլէ մահրէմանէ եատէսիյլէ միւթէէսսիր վէ պիր արալըգ Օլիվիէ իլէ մահրէմանէ գօնուշտըգլարը սըրատա, եէկէնինին իսթիգամէթի հալինտէն չիւպհէ իթմիշ օլտըղընա նատիմ օլտը։ Տայըսընը պու տէրէճէէ սէվմէքտէ օլան պիր եէկէնին պէօյլէ զալըմանէ պիր գարարտան տօլայը նէ գատար տիլխուն օլսա պէճա օլտըղընը հիւքմ իյլէտի։ Մա մաճիհի միսթրըս Պէգի իտտիասընտան վազ կէչէրմէք խուսընտա հէր վէճհ իլէ ղայրէթ իթմէյէ գաթիյէն գարար վէրտի։ Մէրգումէ քէնտի հագդընտաքի ղարազ վէ նէֆսանիյէթի պէր թաբաճ իթմիշ օլտըղը ճիհէթիլէ, պու պապտէ տախի կիւնիւն պիրինտէ մէրհամէթէ կէլէճէյինէ իւմիտվար ըտը։ Պա խուսուս միսթրըս Պէգ գօնաղա կէլիպ տէ, կէրէք քէնտիսինտէն վէ կէրէք Անժէլտէն հիւսնիւ ըիայէթ վէ ասալը մուհապպէթ միւշահէտտէ իյլէտիյի, վէ Կրաթիէնին տէ պաշընա կէլէն ֆէլաքէթէ, մէրտանէ թէհամմիւլ իթտիկինի կէօրտիւիւ հալտէ, աղ վագըթ զարֆընտա գալպի եըիթտիկինի կէօրտիւիւ հալտէ, աղ վագըթ զարֆընտա գալպի եըմուշայըպ, ասարը ղարազ վէ նէֆանիյէթի գալմաեաճաղընը մէ՛մուլ իթմէքտէ իտի։

21

Ֆէրտասը կիւնիւ, Օլիվիէ, մատամ Պօվէսին օթէլինէ կիթմէզտէն էվվէլ տիկեր պիր մահալէ կիթմէք մէճպուրիյէթինտե իտի։ Գալպինի կիւնտէն կիւնէ իսթիղա իթմէքտէ օլան, օ մա'ի կէօզիւ տիլպէրին աչգ ու սէվտասըյլա սուղան օլտըղը ճիհէթիլէ, մէրգումէն Պուլօնիը գօրուսը ճատտէսինտէքի խանէսինէ կիթմէք լազըմ կէլտի. իքի իւչ հաֆթա մարքի տը Սալլօնըն իչլէրիյլէ ուղրաչմըշ օլտըղը ճիհէթիլէ, մէրգումէ գըզ իլէ վալիտէսինի կէօրմէք սաատէթինտէն մահրում գալմըշ ըտը։ Անճագ մատամ Մարանգէն էյի պիր գատընճըղազ օլտըղը միսիլու, գըզը Գաթէրին տախի, ղայէյ գըսգանճ վէ աչգ ու սէվտա խուսուսընտա ղայէթ հատիտ միզաճ օլտըղը հալտէ, Օլիվիէյէ զիեատէսիյլէ էմնիյէթի օլտըղընտան, մէրգումըն մէչղուլ օլտըղը սրրատա կէօրէմէտիքլէրինտէն նաչը բէք զիեատե թէլազ վէ վէսվէսե իթմէքտե իտիլէր։

Շէտաէթի մուհապպէթ, Գաթըրինին եալընըզ քիպը ու ղուրըրնը իզալէ իտէմէյիպ, պու խուսուստա հիչ պիր վէճմ իլէ վէ քիմսէյէ ընգըեաա իթմէքսիզին, քէմալը մէթանէթլէ սէպաթ իտէր իտի։

Օլիվիէ, կէլտիյի սըրաաա մատամ Մարանզէնն մահզունիյէթինի քէյֆսիզլիյինէ համլ իտէրէք, սա՛իր թաֆսիլաթա կիրիշմէտի։

Օլիվիէ վալիտէսինին սէպէպի մահզունիյէթինի Գաթըրինէ սուալ իթտիքատէ, մէրգումէ ճէվապէն տէտի քի.

— Վալիտէմ էսկի տօսթլարընտան պիրիյլէ կէօրիշմիշ։ Ամէրիգաաան վէ բէտէրիմոէն պահս իթմիշլէր. զաթէն վալիտէմ սինիրլի պիր գաարն օլտըղընտան, պէօյլէ շէյլէրտէն զիեաաէսիյլէ միւթէէսիր վէ պիլ ախըրէ խասթա օլուր։

Գաթըրինին պագըշը Օլիվիէնին ագլընը ֆիքրինի ալմագտա օլտըղընտան, մատամ Մարանզէնին ահվալինտէն տօլայը պուընտան զիեաաէ թաֆսիլաթա կիրիշէմէտի։

Մաատամ Մարանզէնէ կէլմէքտէ օլան միւսաֆիրլէրէ կէօրինմէմէք մագսատըյլա, Օլիվիէ իլէ Գաթըրին էքսէրիեա չիչէք գըշլաղընա չէքիլտիքլէրի միսիլլու, պու տէֆա տախի, մահալի մէզքիւրէ կիրտիքլէրինտէ, Գաթըրին քէլամա աղազ իլէ.

— Պու գաատար վագըթ նէ՞րէտէ իտին. նիչին կէլիպ կէօրիւնմէյտին։

— Չիեաաէսիյլէ մէշղուլ ըտըմ։

— Քէշֆ իթմիշ իտիմ. մարքի տը Սալլօնըն իչլէրիյլէ, տէյի՞լ մի։

— Էվվէթ։

— Թէսավվուրաթըն նէտէն իպարէթ օլտըղընը պարի չու միւտէթ զարֆընտա մարքիյէ անլաթը՞ն մը։

— Խայըր, անլաթտըրամատըմ. չունքի մարքի տէ չու արալըգ ֆէվգէլաատէ թէլաշ վէ ըղթըրապ իչինտէ պուլընտըղընտան, պէնի տիւշիւնէպիլէճէք պիր հալտէ տէյիլ իտի։

— Մարքինին նէ՞ կիպի թէլաշ վէ ըղթըրապը օլապիլիր։

— Պիր գըզը վար ըտը քի ֆէվգէլաատէ սէվիր իտի։ Պու գըզը պիր արալըգ ղա՛իպ իթմիշ իտի։ Օն պէշ սէնէէտէն պէրու միւթէմատիյէն արամագտա ըտը։ Պու կիւնլէրտէ պագը թէսաաիւֆաթա իսթինաատէն պուլապիլէճէյինի իւմիտ իթմէքտէ տիր։

Գաթըրին՝ պիր գահգահա սալը վէրիպ. — Էլան չօճուգ խըրսըզլըզը վա՞ր մը տըր. Է՛յ արա սըրա հինսան եէեէնլէր տէ զուհուր իտէյօր մը ըմըշ պագալըմ։

— Լաթիֆէ իտէյօրըն ամմա, պու օ գապիլտէն տէյիլ. մարքինին՝ գըզընը զա՛իպ իթմիշ օլտըղը մուհագդադ տըր. հէմ տէ օ գաատար սահիհ տիր քի, չաեէտ պու պապտէքի ղայրէթ վէ իգտամաթըմտան պիր նէթիճէի հասէնէ հուսուլէ կէլմէյէճէք օլուրսա, մարքի հա քէնտինի էօլտուրուր վէ հախօտ տիվանէ օլուր. մարքի տը Սալլօն իտէ պէնիմ էյլիքտարըմ տըր քի, սէն տէ պիլիրսին. չու հալտէ լաթիֆէյէ մահալ եօգ։

— Մարքիյի պէն տէ ճան ու կէօնիւլտէն սէվէրիմ, պիր գաչ տէֆա ճէմիյէթլէրտէ թէսաաիւֆ իթտիմ։ Ախըագը հասէնէսի հագդընտա, սէնտէն իչթիմիյիմ մէտիհէլէրտէն սօնրա, մարքիյէ պիր մուհապպէթ պաղլատըմ. գըսգանմասըն հա։ Ամտը իզտիվաճ իտէճէյիմիզի պիր ան եվվէլ մարքիյէ մալիւմաթ վէրմէլիսին քի, պու անէ տէյին սանա իթմիշ օլտըղը էյլիք վէ ֆէտաքեարլըգտան տօլայը կիտիպ տէ պիղգաթ պէեանը թէչէք-քիւր իտէպիլէ յիմ։ Պէլքի սէն ղանն իտէրսին քի, Ամէրիգանըն գարըլարը հագդընտա մարքինին արզուսընը իբմալ պիր ֆիքրի մախսուսը վար տըր. ամմա գօրգմա, պէն, էօյլէ նէյն պիր ֆիքրի օլսա պիլէ մարքիյի իսքեաթ իթմէյի տէրէօհտէ իտէրիմ։

— Մարքինին սէնի հէր ճիհէթլէ թագտիր իտէճէյինէ սալա վէ գաթ'ան չիւպհէմ եօգ տըր։

— Մուհիմ պիր մէսէլէյէ լաթիֆէ նաղարըլըյա պագմամըշ օլտըղմա, չիմտի սէն տէ գանի օլարն եա. լաքին սէն պանա օ ղա՛իպ օլան գըզտան պու անէ տէյին հիչ պահս իթմէմիշ օլտըղըն իչին, իպթիտաի էմրտէ քեք ղարիպ կէօրիւնտիւ։ Շիմտիյէ գաատար նէ՞չին սէօյլէմէմիշ իտին։

— Տօղրըտան տօղրըեա պանա ա՛իտ պիր սըրր տէյիլ իտի՛քի, սանա թէվտի իտէ իտիմ, վէ պիր տէ պէօյլէ քէտէրնաք պիր չէյտէն պահս իթմէքտէ նէ մա՛նա վար։

— Թաֆսիլաթը մատատէյի սէօյլէյէպիլի՛ր միսինիզ։

Օլիվիէ պիր արալըգ թէրէտտիւա իթտի իսէ տէ, իչին թաֆսիլաթընա կիրիշմէքսիզին, էսասը մատատէյի անլաթտը, վէ մատամ Պօվէստէն պահս իտիպ, եագընըարտա մարքինին արզուսընը իբմալ իտէճէյինի վատ իթմիշ օլտըղընը պէեան իլէ իբթիֆա իթտի։

Գաթըրին . – Պու հիքեայէ մէրագըմը մուճիպ օլաը . մէսէլէյի պիրազ տահա թաֆսիլ իթսէն օլմազ մը . խուսուսըյլա սէնին պու պապատէքի ղայրէթ վէ համիյէթին , պէնի զիեատէսիյէ մէմնունն իթմէքտաէ իսի :

Օլիվիէ , պիրազ տուշիւնտիւքտէն սօնրա . – Շիմտիյիք պունտան զիեատէ պիր շէյ սէօյլէյէմէմ . րէճա իտէրիմ քի կիւճէննէ . էյէր կիւճէննէճէքսէն , սէօյլէմէյէ մէճպուրըմ .

— Սանա էմնիյէթիմ օլաըղը ճիհէթլէ , սէօյլէմէտիյինտէն տօ-լայը կիւճէննէմ : Անճագ նէզաքէթի թավ'ընա իմթիսալէն հարէ-քէթ իթմէքլիյի թավսիյէ իտէրիմ : Էլպէթթէ կիւն օլուր քի , մէ-սէլէյի պէր թաֆսիլ հիքեայէ իտէրսէն , տէյիր մի :

— Շիւպհէ՞ մի վար : Պէօյլէ սըրալարտա իպրազ իթտիյին ֆէ-թանէթ վէ թէէննի , պէնի հայրէթտէ պըրագըյօր : Աչգ ու սէվ-տամըն կիւնտէն կիւնէ նէ՛ տէրէճէ թէչէտտիւտ իթտիյինի պիլմ'ը-միսին :

— Սչգ ու սէվտանը եալընըզ պանա՞ մը հասը իթմիչսին տիր :

— Պու նէ՞ սէօզ . . . պու նա՞սըլ սուալ . . .

— Շաչըրմա , պանա հասը իթմիշ իսէն պիր տահա թագրիր վէ իթիրաֆ էթ :

— Իհթիեաճ կէօրմէմ , չունքի պաղը հիսսիեաթըն պահսընը չօգ իթմէմէլի տիր . իտիլիրսէ , օ տուրլու հիսսիեաթտա իրասը նա-գըսէ իտիլմիշ օլուր :

— Եա ալտանըյօրսըն , Օլիվիէ , վէ եախօտ գաատն կիւրուհը-նը էյիճէ թանըմայօրսըն : Մէվիչէն պիր քիմսէնին սէսի , սէվէն գա-տըն լինտինտէ պիր մուսիգա սէտասը հիւքմիւնտէ տիր քի , տա՛ի-մա գուլաղընա խօշ կէլտիյինտէն վէ գալպէ քիւշայիշ վէրտիյին-տէն , վէ օ սէտանըն խարըճընտա հիչ պիր սէս իշիթմէք իսթէ-նիլմէտիյինտէն , աչըգ միւթէմմատիյէն իշիթմէք արզուսընտա օ-լուր :

— Էօյլէ իսէ , թէքրար իտէյիմ : Էվվէթ ճէյէրքարտըմ , էվվէթ , նուրը տիտէմ , էվվէթ սէպէպի հաեաթըմ . սէնի ճանտան սէվէրիմ վէ սէնի սէվտիյիմ գաատը էօմրիւմտէ քիմսէյի սէվմէմիշիմ : Մէնի կէօրմէզտէն էվվէլ , հիչ պիր մախլուգ նաղարը հայրէթիմի ճէլպ իթմէմիշ իտի . գալպ չարըճընտըսը նէ օլտըղընը պիլմէզ իտիմ : « Մէ-վէրիմ » սէօզիւնիւ պու անէ տէյին հիչ պիր քիմսէյէ սէօյլէմէմիշ իմ , ա՛հ . գալպիմ թուրթուշույօր . ֆիքրիմ քէրիչան օլույօր . . .

Գաթըրին՝ պաչընը Օլիվիէնին օմուզընա տաեաթմըշ օլաըղը հալտէ , մէրգումընն տուտագլարը թէթրէյէրէք , գալպի չարըա-րագ , սէօյլէմէքտաէ օլտըղը աչըգանէ սէօզլէրի , քէմալը տըգգաթ-լէ տինլէտիքտէն սօնրա .

— Պու սէօզլէրինէ թէմմընըյլա լինանըրըմ : Ջաթէն սանա էմ-նիյէթիմ օլմասա ընը , պու գատար սէվգը մի իտիմ : Շիմտիյէ գա-տար գալպիմէ սէնտէն պաչգա հիչ քիմսէ հիւքմ իթմէմիշ օլաը-ղը վիսիյլու պունտան պէօյլէ տախի իթմէյէճէյինէ էմին օլապի-լիրսին : Սէն տէ պունա մուգապիլ պէնի չու սաատէթի հալիմտէն տուր վէ մահճուր իթմէմէլիսին :

— Շիւպհէսիզ :

Օլիվիէ՝ մէ'լուֆ օլաըղը մէթանէթի գալպիյէսի սաիգասըյլա , Գաթըրինին գօլլարընտան սըյրըլըպ , վէ պիրազ էօթէյէ կիտիպ օթուրուպ . – Ուսուլը մաեէչէթիմճէ գարիպէն աղիմ պիր թէպէտ-տիւլ վուգուա կէլճէճէք տիր . պիրազ տա պու խուսուստան պահս իտէլիմ : Շաեէտ մատմուազէլ Անժէլ տը Սալըն բէտերինին գօ-նաղընա ավտէթ իտէճէք օլուր իսէ , կէրէք պէնիմ վէ կէրէք վի-գոնթ տէ Գլերին օրատա գալմամըղ ճա՛իզ վէ միւնասիպ օլամազ . չու հալտէ հէքիմիլիք չահատէթնամէմի ալընճաեա տէյին , պաչգա պիր մահալտէ իգամէթ իթմէք իճապ իտէճէք տիր :

— Պաչգա եէրտէ իգամէթ իթմէն պիլէ եինէ մարքինին խըզ-մէթինէ տէվամ իտէճէքսին ա :

— Շիւպհէսիզ , էվէլճինճէյէ տէյին , մարքինին խըզմէթինէ տէվամ իտէճէյիմ :

Գաթըրինին եիւզլէրի գըզարտը . – վէ ֆագա՛թ . . .

— Ֆագա՛թ . . . նէ՞ վա՛ր . . .

— Սէօյլէմէյէ ճէսարէթի իթմէյօրըմ :

— Պէնտէ՞ն մի իհթիրազ իտէյօրսըն : Պէն սէնին հէր պիր ֆիք-րինի պիլմէ՞զ միյիմ :

— Պիլիրսին ամմա , պէօյլէ պիր շէյի սէօյլէմէք հէր հալտէ գօլայ տէյիլ տիր . լաքին սէօյլէյիմ վէսսելամ : Շիմտիտէն գըզ-գանմազա պաչլատըմ :

— Ֆի՞մտէն . եա՛ րապպիմ :

— Հէր կիւն տէյիլ իսէ տէ , սըզ սըզ կէօրէճէյին մատմուա-զէլ տը Սալընտան . ֆէվգէլատէ սէվմէքտէ օլտըղըն օլ զաթը գէլ տը Սալընտան . էյէր գըզը տա բէտերինէ պէնզէ-միւհթէրէմին գըզընտան . . .

յօր խսէ , ելպէթթէ քի սէնին նաղալը տըդամթընը ճէլպ իտէճէք տիր :

— Պունճա տէֆթալար եէմինլէր իթմիշ օլտըղըմ հալտե , պու եէմինլէրէ րիայէթ իթմէյէճէյիմի խաթըրընաան կէչիրէպիլ՛ըր միսին :

— Պէօյլէ իչլէրին նէթիճէսի նէ օլաճաղընը քիմսե պիլէմէզ : Մէնին իչին մարքի տը Սալոնըն դըղը , սակր դըղլարա մուդիս տէյիլ տիր : Իչթէ պու ֆիլքը պէնի մուղթադրըպ իտէ յօր :

— Նէ՞ խաթեր խսէն սէօյլէ , ոնը հաբայըմ :

Գաթըրին՝ Օլիվիէնին պօյնընա սարըլըպ . — Մարքինին սըրր քեռաթիպլիք խըզմէթինաէն իսթիֆա էթ : Խաթըրըմ իչին րէճա ի-տէրիմ :

— Մէպէպի իսթիֆամը մարքի սուալ իտէճէք օլուրսա նէ՞ սէօյլէյիմ :

— Մէպէպի սահիհ հանկըսը իսէ ոնը սէօյլէմէլի . էվլէնէճէ-յինի , սէնի սեվտիյիմի , վէ կէօրկէմսէն պիլէ դըղդանտըղըմ ճի-հէթլէ , պաշդա պիր գաապն իլէ հիչ պիր սուրէթ վէ նամ ի-լէ իսթիսլաթտա պուլընմադըղընա բաղը օլմաապղըմը պէհան ի-տէրսին :

— Հիչ պիր խուսուստա սանա մուխալիֆէթ իթմէք իսթէմէմ : Պու ֆէտաքեարլըդ պէնիմ իչին բէք պէօյլուք պիր ֆէտաքեարլըդ տըր ամմա , օէնին խաթըրըն իչին պունսան տա իճթինապ իթ-մէմ : Ումարըմ քի մարքի սաատէթի հալի էսնասընտա , պանա աֆվ իտէր . պաշդա սըրատա քէնտիսինտէն այրըլաճագ օլսա իտիմ պիճեատէպիլէ ֆիլթուր իտէր իտի . լաքին գըղընա գավուշմըգտան սօնրա , պէնիմ մուֆարագաթըմ բէք օ գաապ թէէսսիր իթմէզ :

— Թէչէք քիւր իտէրիմ , Օլիվիէ . սէնի նէ գաապ սեվտիյիմի պիլէճէք օլսա՞ն . . . էվլէնէճէյիմիզի նէ՞ զէման մարքիյէ սէօյլէ-յէճէքսին : Իմթիհան զէմանը կելիյօր զանն իտէրիմ :

— Իւչ այ գալտը : Պիր գաչ կիւնէ գաապ սէսէլէյի մարքի-յէ աչար վէ պիլ էթրաֆ անլաթտըրըրըմ :

— Էլհամտուլլահ . . .

— Էվվէթ . . . պէն մարքի իլէ պէրապէր կիթմէյէ մէճպու-ըրըմ :

— Գաթըրին՝ աղլամաղա պաշլայըպ . — Եի՞նէ մի այրըլաճաղըզ :

— Էօյլէ իճապ իտէյօր : Զունքի մարքի տը Սալոնըն գըղը է-

վէ կէլմէպտէն էվվել , եէկէնի վիգօնթ Կրաթիէն իլէ վէսայէթ մու-հասէպէլէրինի լույէթ վէ թէսվիյէ իթմէք իսթէյօր : Պունըն իչին Հասբարըէնսէ կիթմէյէ մէճպուր տըր . զիրա պու մուհասէպաթա եալընըզ տաիրէ միւտիրի աչնա վէ վագըֆ օլուպ , օ տա մէն-զուլ օլտըղընտան , եէրինտէն գըմըլտանամամագտա տըր : Մուհա-սէպաթըն հիչնի րույէթինտե պէրապէր պուլընմադըղըմը թաէպ իթմիշ տիր քի , թաապի մուխալիֆէթ իտէմէմ :

— Հադգըն վար . ղայպուպէթինիզ չօդ սիւրէճէ՞ք մի :

— Ին չօղը սէքիզ կիւն : Պէն օ միւտաէթ զարֆընտա , թէ-սավվուրաթըմըղը թէմամըյլա , մարքիյէ տըզ ու իֆաապ իտէ-րիմ :

— Աճապա իճրասընա մուվաֆֆադաթ իտէճէ՞ք մի :

— Շիւպհէմ եօգ :

Գաթըրին՝ կէօղլէրինի գաբայըպ . — Օ հալտե պէնիմտե սաա-տէթիմ պէր քէմալ օլաճադ տըր , չունքի մարքինին րիզասը իսթիհ-սալ օլունուր իսէ , արթըդ հէր չէյ միւքէմմէլ օլուր . նէ՞ զէման կիտե յօրսընըզ ,

— Պու ադշամ սաաթ սէքիզտե :

— Թաամը պէրապէր իտէլիմ :

— Ույայըր . չունքի էվէ իտապէր պըրագմամըշըմ տըր , վէ մար-քինին իչի իչին պիր մահալէ տահա կիթմէյէ մէճպուրըմ .

— Եագընտա կէօրիւշիւրիւզ .

— Եագընտա կէօրիւշիւրիւզտե ինշալլահ պիր տահա տա այ-րըլմայըզ . — տէյէրէք պիրի պիրլէրինտէն այրըլտըլար :

Պարօն Օլիվիէ տը Բիւյմիրօլ՝ տօղրը մատամ Պօվէսին օթէլինէ ազիմէթլէ , օրատա մէմուլ իթտիյի միւտաէթտէն զիճեատէ թէ-վազիմէթլէ , օրատա մէմուլ իթտիյի միւտաէթտէն զիճեատէ թէ-վագուճ իթմէյէ մէճպուր օլտը : Միսթըրըս Պէգ մահզունն պիր հալտե իտի :

Մէրգուսը կէօրտիւքտե . — Մարքի տը Սալոն ալէյհինտէքի ղա-րաղ վէ նէֆսանիյէթի պէր թարաֆ իթմէքլէ էյի պիր չէյ իթմիշիմ տէյու պէլլէմիշ իտիմ , լաքին գալպիմ ֆէվգէլատե մուղթարըզ օլուպ , տա՛իմա պիր գօրգու վէ թէլաշ իչինէ պուլընմադտայըմ :

Սիզին արզուընըզը իքմալ իթմէք մագսատըյլա պիզտե պու ադշամ հասբարըէնսէ կիտե յօրըզ : Տիւն ադշամ , պիր տահա կէլ-մէմէք իզուրե գօնագտան չըգըպ կիթմէսի լուզումը , վիգօնթ Կրա-թիէն տե Գլէրէ թէպլիշ օլունաը : Շու հալտե ինթիգամընըզը ալ-

մըշ օլաճաղընըզ ճիհէթլէ, հիչ օլմազսա սաթհի սուրէթտէ տաւ-
յըսը իլէ միւնասիպէթտէ պուլընմասընը վիգոնթա միւսաատէ իթ-
մէյէճէքմիսինիզ. Մարքի տը սալօն գըզընը էլէ կէչիրտիյի հալտէ
եէկէնինէ էհէմմիյէթ վիրմէյէճէյի տէրքեար խսէտէ, եալընըզ իհ-
թիրազ իթմէքտէ տիւ: Մաատմարքի պիր էյլիք իթմէյէ մուպա-
շէրէթ իթտինիզ պարի իքմալ իտինիզ, օ հալտէ չիմտիքի ըզթը-
րապընըզտա միւնատէֆի օլուպ, գալպինիզ քեավիլէն ըահաթլա-
նընը:

— Մէ՛մուլ իտէ՞րմիսինիզ:

— Սիզի ըահաթսըզ իտէն զամիրինիզ օլտըզը ճիհէթլէ, զա-
միրինիզ ըահաթլանտըզը հալտէ, գալպինիզին վէ ֆիքրինիզին տա-
խի ըահաթլանաճաղընա էվին իմ:

— Օ հալտէ կիտինիզ, սիզ քէնտի իշլէրինիզի սըրասընա գօ-
յունըզտա, սըրա պանա կէլիրսէ, տիւշիւնիւրիւզ:

— Պէն սիզին զայէթ մէրհամէթլի պիր գատըն օլտըզընըզա,
էլէք կէօրիւշիւմտէ գանատթ հասըլ իթմիշ իտիմ. — տէտի: Պատէ-
հու մէրգումէյի գարարընտան րիւճու իթտիրմէմէք իւզրէ պիր
չօգ սէօզլէր տահա սէօյլէտիքտէն վէ պու միւնասիպէթլէ խայըը ղէ-
ման օրատա օթուրտըգտան սօնրա, մուֆարագաթ կյլէտի: Անճագ
արապասընը պուլմագ իւզրէ, քիրա արապալարընըն մէրքէզինտէն
կէչտիյի սըրատա թէսատիֆքէն կէօղիւ մէրքէզին սաաթընա իլիշ-
տիքտէ, պուլընտըզը եէրտէ մընըլանտը գալտը: Օթէլտէ պիր ա-
բալըզ մատամ Պօվէսին սաաթընա պագմըշ իտի իսէտէ, օ սաաթ
եարըմ սաաթ կէրի իտիշ: Սաաթ սէքիզտէ գօնագտա պուլընմագ
միւմքին օլամաեաճաղընը անլատը: Արապաճըսը Կրէկուարա միւմ-
քինի մէրթէպէ չաբուգ սիւրմէսինի թէնպիհ իլէ պէրապէր, վագ-
թընտա եէթիչէպիլիպ եէթիչէմէյէճէյինի սու՛ալ, վէ մէրգում տա-
խի հէր հալտէ եէթիչէճէքլէրինի ճէվապէն պէյան իլէտիքտէն
սօնրա, էն գըսսա եօլտան արապայը սիւրմէյէ պաշլատը:

Անճագ եարը եօլտա, արապալարտան պիրի, պիր օճինպիւսէ
չաթմըշ օլըզը ճիհէթլէ, քեաֆֆէլ արապալար պիր չարեէք գա-
տար տուրմաղա մէճպուր օլմըշլար ըտը: Օլիվիէ արապանըն իչինտէ
չըրըննըպ տուրմագտա իտի իսէ տէ, վահի իտի: Մուահսարէն ա-
բապաճը քէմալը սիւր'աթլէ արապայը սիւրտիւ. լաքին գօնաղա
մուվասէլէթլէրինտէն պիր գաչ տագըգ եվվէլ, մարքի չըգմըշ կիթ-
միշ իտի:

Պարօն Օլիվիէնին պիեատէսիյէ ճանը սըգըլըպ, իրթէսի կիւ-
նիւ չանթասընը կէօնտէրմէսինի, ուշաղընա թէնպիհ իթտիքտէն
սօնրա, թէքրար արապասընա պինիպ, Օրլեան չըմէնտըֆէրի սթա-
սիօնընա միւթէվէճճիհէն ազիմէթ իթտի:

Անճագ պիր իշ թէրս պաչատըզը հալտէ, օ թէրսինէ սօնը-
նա գատար տէվամ իտէր: Սթասիօնա հիյնի մուվասէլէթինտէ,
գաթար հէնուզ հարէքէթ իթմիչ իտի. օրատա մարքինին խըզ-
մէթքեարը Անթուան, պարօն Օլիվիէյի կէօրմէքլէ եանընա եագլա-
չըպ.

— Մարքի, գաթարա եէթիչէմէտիյինիզտէն տօլայը թէլաշ իթ-
մէմէնիզի թավսիյէ իթտի: Անճագ պիր ֆէլաքէթէ ուզրամամըշ օ-
տըզընըզը իչ'արը զըմնընտա, Օպլէ սթասիօնընա պիր թէլեգրաֆ
չէքմէնիզի ըյճա իթտի:

Պարօն Օլիվիէ տէրհալ թէլեգրաֆ տաիրէսինէ գօչտը:

Խըզմէթքեար. — Եարըն սապահ կիտէպիլէճէ՞ք միսինիզ:

— Էվվէթ. նիչին սօրտըն:

— Էյէր եչինիզ վար ըսա, իքի իւչ կիւն տահա պուրատա գալ
մանըզտա պիր պէ՛իս օլմատըզընը սիզէ պէեան իթմէքլիյիմ, մար-
քի պէնատէնիզ թէնպիհ իթմիչ իտի:

— Րէք ալէա. արապաճըմա սէօյլէ քի, գօնաղա կիթսին. սէն
տէ պէքլէ չունքի մարքինին արապասընա պինէճէյիմ:

Օլիվիէ թէլեգրաֆը չէքաիրիպ, չըգտըզը սըրատա, գաբունըն
էօնիւնատէ պիր գատըն կէօզիւնէ իլիշտիքի, եիւգիւնէ էօրթմիչ օլ-
տըզը թիւլիւն ալթընտան քէնտիսինէ պագմագտա ըտը: Տըշարը
չըգտըգտա, գատըն արգասընտան կիտիպ վէ եանընա եագլաշըպ
ղայէթ լաթիֆ պիր սէտա իլէ. — Միւսաատէ իտէ՞րմիսինիզ, ազի-
զիմ. — տէտի:

Պարօն Օլիվիէ հայրէթտէ գալտը: Պու սէսի պաչգա տէֆա իւ-
չէթմիչ օլտըզընը խաթըրընա կէթիրտի իսէ տէ, մէրգումէնին քիմ
օլտըզընը թանըեամատը. գատըն եիւգիւնաէքի թիւլիւ գալտըրտըգ-
տա, Օլիվիէ պիր սէտայը հայրէթէտա սալը վէրէճէք իքէն, հէման
ադըը պաչընա կէլտի: Պու գատըն մարքիզ տը Սարլօվէզ իտի:

— Պէն սիզի Զինտէ սինիզ տէյու պէլլէմիչ իտիմ, մարքիզ. հա՞ն-
կի րուզկեար սիզի պուրալարա աթտը:

Մարքիզ թէքրար էօրթիւլիւ եիւգիւնէ էնաիրէրէք.

— Սո՛ւս... պէն սիզին իլէ կէօրիւշմէք իսթէրիմ ամմա, քիմ-

ան խապերտաբ օլմամալը տըր։ Պու ագշամը վէ եարընքի կիւնիւ-նիւզիւ պանա ֆէտա իտէպիլմիսինիզ։

— Պաշըմ իւսթիւնէ, մարքի տը Սալլօնըն արապասը, մէվգը-ֆին էօնիւնտէ պէքլէյօր, պինելիմ կիտէլիմ մի։

— Խայր. հաթթա օ արապայը սալը վէրինիզ տէ, պիզ պիր քիրա արապասընա րաքիպ օլալըմ։

Օլիվիէ՝ մարքիզ տը Սարլօվէզին էմրինէ իմթիսալէն մարքի-նին արապասընը գօնտալա կէօնտէրտի։ Եաղմուր քէսրէթլէ եաղ-մագտա վէ հավա տախի կիթաիքճէ սօղումագտա ըտը։

Օլիվիէ՝ մարքիզի արապանըն պիրինէ իրքեապ իյլէտիքտէն սօն-րա. — Նէ՞ թարաֆա կիթմէք իսթէրսինիզ։

— Նէրէյէ քի միւնասիպ կէօրիւրսէնիզ, Լաքին կիտէլիմ էվ-վէլ էմրտէ եէմէք եէյէլիմ, չունքի աճլըգտան պայըլըյօրըմ։ Պու-ղընտըղըմ օթէլէ ավտէթ իթմէյէ իհթիեաճըմ եօդ տըր։ եէմէք-տէն սօնրա, սիզէ պիր չօդ սէօյլէյէճէյիմ չէյլէր վար. — տէտի։

Օլիվիէ էն մա՛մուճ լօգանթալատան պիրինէ արապայը չէք-տիրիպ, լօգանթաճըտան խուսուսի պիր օտա թալեպ իթմէքլէ պէ-րտազէր.

— Թաամլարըն քհաֆֆէսինի պիրտէն կէթիր, եէմէքլէրի չու-րտա սրճադա վէ թապագլարը տա եանընա գօ տա, սէն չէքիլ։

Իքիսի եալընըզ գալտըգլարընտա, մարքիզ Ֆրանսուազ տը Սարլօվէզ, եիւզիւնիւ աչտը. բալթօսընը չըգարտը վէ Օլիվիէյէ եագլաշըպ.

— Ալթը եէտի կիւնտէն պէրու Բարիտտէ իմ։ Եարըն ագշամ Լիօնըն սիր՛աթ գաթարըյլա պուրատան հարէքէթ իտէճէյիմ։ Պու կիւն էօյլէտէն սօնրա տաաթ իքիտէն պէրու սիզի թէագըպ իթմէքտէ իտիմ։

Օլիվիէ պէրաղ միւթէաճճիւպանէ մարքիզին եիւզիւնէ պագ-տը. էվրօբալը գարըլար, սրճադ մէմալիքէ կիթտիքլէրի հալտէ. ըէնկլէրի տէյիշիպ, լաթիֆ պիր սրֆաթ մէյտանա չըգտըղը մի-սիլու, մարքիզին տախի, եիւզիւ ղայէթ կիւզէլ, տուտագլարը գըր-մըզը օլուպ, իքի կէօզլէրի տախի գըղըլճըմ կիպի բարլամագտա ըտը։

— Պէնի կէօրմէք իչին պունճա քիւֆէթի նի՞չին իսթիեար իթ-տինիզ։ Մուվասէլէթինիզտէն տօլայը նի՞չին մա՛լիւմաթ վէրմէտի-նիզ. պէն տէրհալ քէնտիմ նէզտինիզէ կէլիր իտիմ։

— Պլնիրիմ, լաքին խապէր վէրմէք միւմքին տէյիլ իտի։

— Նիչի՞ն։

— Պիր ադտան անլաթտըրըրըմ։

— Վէ լաքին նա՞սըլ վէ նի՞չին պուրատա պուլընմադտա սը-նըզ։

— Ուզուն պիր հիքեայէ տիր։ Զէվճիմին, նաղըր ըլա մահրէ-մանէ սուրէթտէ միւլադաթ իթմէյի լազըմ կէլտիյինտէն, քիմսէ-յէ կէօրիւնմէմէք վէ պէրապէրինճէ կէլմիշ օլտըղըմա քիմսէ խա-պէրտաբ օլմամագ չարթը-յլա, խայրը մուխալիֆէթտէն սօնրա պէնի տէ պէրապէր կէթիրմէյէ րաղը օլտը։

— Թօհաֆ պիր շարթ... Ա.ճապա մարքի թիթիպլէնտի՞ մի։

Մարքիզ, ինճու տանէսինէ միւշապիհ օլան տիշէրինի կէօսթէ-ըէրէք կիւլմէյէ պաշլայըպ. — Թիթիպլինին լագըրտըսը՞ մը օլուր։ Ա.տէթա գաբլան կիպի տէսէմ ճա՛իզ։

— Սիզ պէօյլէ միւճիզլէր իչլէմէյէ միւգթէտիր սինիզ։ Շու հալտէ սատըդ պիր տօսթ սրֆաթըյլա սօրարըմ քի, պախթիեա՞ր մըսընըզ։

Ֆրանսուազ՝ աղիմ պիր խէյլէճանա տուչար օլուպ. — Էվվէթ. սիզ պէնիմ գուրթարըճըմ օլմանըզ հասէպիյլէ հէր չէյի սու՛չ իս-տէպիլիրսինիզ։

— Գուրթարըճընըզ. նէ՞ տէյէք, տօսթընըզ տիսէնիզ օլ մա՞զ մը։

— Հէմ գուրթարըճըմ, հէմ տէ տօսթըմ։ Էվվէթ, պազը չէյ-լէր սաեէսինտէ մէս՛ուտըմ. մէսէլա, օղլըմ զէքի պիր չօճուգ տըր. վէ պէնի զիեատէսիյլէ սէվէր։ Լաքին, պու գատար կիւզէլ պիր վազ-թըմը, քէտէրնաք սէօղլէր իլէ կէչիրմէյէլինի թէրվիճ իտէմէմ։ Պու ագշամ վէ եարըն ագշամա գատար սէրպէսթճէ կէզէպիլմէք իչին, նէ գատար չալըշմըզ ուղրաշմըզ օլտըղըմը թէտավվուր իտէմէզ սի-նէ գատար չալըշմըզ ուղրաշմըզ օլտըղըմը թէտավվուր իտէմէզ սի-նիզ։

— Թաֆսիլ իտինիզ տէ պիզ տէ խապէրտար օլալըմ։

— Պաշ իւսթիւնէ։ Զէվճիմին, Զինատէքի սէֆիրլէ արապարը էյի օլմատըղընտան, նազըրա իշարը քէյֆէսէթլէ պէրապէր, պիզգաթ քէնտիսինէ պագը չէյլէր արզ իթմէք արզուսընտա օլտըղընը պէեան էլէ պուրաեա կէլմէսինի իսթիտա իթտի. վէ պու իսթիտասը տա դապուլ օլընագ։ Սէֆիր էլէ պէյնիլէրինտէ տէրքեար օլան խուսու-մէթի տէրէճէյի նիհայէյէ վարտըրմամագ իչին, ասըլ մագսատընը

կիզլէյիպ , Պօրտօտա խասթա եաթմագտա օլան թէալլիւգաթընտան պիրիսինի կէօրմէք վէ Բարիսէ աեագ պասմագսըզըն ավտէթ իթմէք իւզրէ սէեահաթա մէճպուր օլտըղընը պէեան իլէ եօլա չըգտըգ : Պինաէն ալէյհ աչիքեար սուրէթտէ Պօրտօեա կէլտիք . վէ օրատան կիզլիճէ Բարիսէ կէչտիք : Բարիսէ մուվասըլէթիմիզտէ , իսմիմիզի թէպտիլ իթտիք , վէ տօղրու կրան Օթէլէ էնտիք . չունքի մէղթիւր օթէլէ կիտէն կէլէն չօգ օլտըղը ճիհէթլէ , թանընմաեաճաղըմըզ տէրքեար ըտը : Ձէվճիմ , նաղըրա իֆատէի հալ իթտիքտէն վէ մէմ նուն օլաճագ սուրէթտէ թէէմինաթ իսթիհսալ իթտիքտէն սօնրա , իշին հիյլէսի մէյտանա չըգմամագ իւզրէ , տիւն ագշամ եինէ Պօրտօեա կիթտի : Պէն իսէ արզու իթտիյիմ մէրթէպտէ սիզի կէօրմէմիշ օլտըղըմտան , պիր կիւն տահա Բարիստէ գալըպ , ֆէրտասը կիւնիւ Պօրտօեա կիտիպ քէնաիսինի պուլմագլըղըմը թէքլիֆ իլէ պու թէքլիֆի զէվճիմէ գապուլ իթտիրտիմ :

— Լաքին զէվճինիզ պանա բէք չօգ էհտիյէթի օլտըղը հալտէ , նասըլ օլուպ տա , պէնի պիր քէրրէ օլսուն կէօրմէքսիզին կիմտի :

— Գապահաթ պէնտէ օլտը : Գալպիմ , օ գատար հիսսէեաթը վէֆաքեարի իլէ մէմլու իտի քի , միւթէմատիյէն սիզին պահսընըղը իթմէքտէ իտիմ : Ինթիեաթսըզլըղըմտան պէյքի չիւպհէ վէ վէսվէսէյէ զահիպ օլտը : Պու սէօզլէրի պըրագալըմ . սիզ նա՞սըլսընըզ . պահթիեա՞ր մը սընըզ : Սէվմէքտէ օլտըղընըզ մատմուազել Գաթբուրին Մարանգէն էվվէլքի կիպի կիւզէ՞լ մի տիր . եինէ սիզի այնը մէրթէպտէ սեվիյօր մը . եագընլարտա էվլէնիպ տէ թէմամիի սատէթէ նա՛իլ օլապիլէճէ՞ք մի սինիզ :

— Պու գատար սուալլէրին հէբսինէ պիրտէն նա՞սըլ ճէվապ վիրէպիլէյիմ :

— Պէն մութէէհիլ պիր գարըյըմ հէմ տէ իքի սէնէտէն պէրու , չէքիլմիշ կիթմիշիմ . հիչ չէքինմէքսիզին ճէվապ վէրէպիլիրսին : Լաքին ճէվապընըզա իհթիեաճ եօգ . եիւզիւնիւզտէն պահթիեար օլտըղընըզը անլաեօրըմ , կէօրիյօրըմ : Եալընըզ թաֆսիլաթընը վէրինիզ . չունքի սիզին սատէթի հալինիզ պէնի տէ մէ՛սուտ իտէր :

Մարքիզ տը Սարլօվէզին սատըգ վէ խալխ պիր տօսթ օլտըղընա վէ հիչ պիր ֆէտաքեարլըգտան կէրու տուրմաեաճաղընա Օլիվիէ գաթիյէն էմին օլտըղընտան , նէ՛ սուրէթլէ իհրարը վագըթ իթտիյինի վէ Գաթբուրին իլէ միւնասիպէթի նէ րաստէտէ օլտըղընը

պէր թաֆսիլ հիքեայէ իյլէտի : Գաթբուրինտէն պահս իտիլտիյի ճիհէթլէ վագըթըն կէչտիյի տուրումտը .

Մարքիզ սատթընա պագտրգտա տուչարը թէլաշ օլուպ .

— Վա՛յ սատթ օնա վարմըշ : Պուրատա թապիի քիմսէլէր գալմամըշ տըր : Կէօրէնլէր նէ ֆիքրէ զահիպ օլաճագլար : Տահա տա պիր չօգ սէօյլէյէճէյիմ չէյլէր վար : Հայտէ կիտէլիմ տէ եինէ Գաթբուրինտէն պահս իտէիպ . – տէտի :

Պիր միւատէթ տէ Կրանա Օթէլտէքի օտասընըն եանընտաքի օտատա գօնուշտըլար : Հէր նէ գատար կէօրիւշտէլէր . եինէ այրըլմաղա վէ պէյքի տէ միւէպպէտէն այրըլմաղա մէճպուր օլաճագլարը տէրքեար ըտը : Զին կիպի սըթմա վէ հիւմմա վէ Թիֆօ խասթալըգլարընըն տա՛իմի սուրէթտէ հի՛քֆէլմա օլտըղը պիր մահալտէ ուզուն միւատէթ եաշայըպ գալապիլէճէյի մէճհուլ օլտըղընտան , էօլտիւյիւ հալտէ , հիչ օլմազսա ուզագտան օլսուն օղլընա նէզասրէթ իթմէպի զըմընտա , օղլընտան տա պահս իթմէք լազըմ կէլէ տիյինտէն պիր խայլը միւատէթ տէ պու պապտէ օրատա գօնուշտըգտան սօնրա , մարքիզ .

— Եարըն ագշամա գատար գօնուշուրուզ . ա՛հ պու նէ սատթէ :

Ֆրանսուազըն չու մուհապպէթի զարիպէ վէ սատագաթը խասլհասանէպինէ Օլիվիէ հայրան օլմագտա ըտը , կէօրիւնիւ քեամիլէն Գաթբուրինէ վէրմիշ օլտըղը հալտէ , մարքիզին իպրաղ իթմէքտէ օլտըղը սատրը վէֆատարի պէյնէլբինտէ օ տէրէճէ րէվապըթը գատըղը սատրը վէֆատարի պէյնէլբինտէ օ տէրէճէ րէվապըթը գատըղը վիյէի տօսթանէ բէյտա իթտիրմիշ իտիքի , մէրգումէյէ մէնֆատէ պուլընան պիր հէմշիրէ նաղարըյլա պագմագտա , վէ լուզումը թագտիրինտէ մէրգումէնին նէտայիհ մուհիպպանէպինտէն իսթիֆատէ իտէպիլէճէյինի հիսս իյլէմէքտէ իտի :

Պինաէն ալէյհ , ճանը կիպի սէվտիյի Գաթբուրինէ մէֆխուզ օլտըղը վէզաիֆէ պու եիւզտէն սօնա խալէլ կէթիրմէտիյինէ միւսթէրիհէն ֆէրտասը կիւնիւ տահի մարքիզ Ֆրանսուազ տը Սարլօվէզին վէզ իլէ գօնուշմաղա գարար վէրտի :

Հասբարըհնսէ կիթմէք իւզրէ Գաթբուրինէ վէտա՝ իտիպ այրըլմըշ օլտըղընտան , մարքիզ տը Սարլօվէզին Բարիստէ պուլընմասընտան տօլայը թաֆսիլաթա կէրիշմէք մէճպուրիյէթինտէն խէլաս օլմագ իւզրէ , Հասբարըհնսէ կիթմէզտէն էվվէլ պիր տահա մէրգումէ իլէ գօնուշմաղա իհթիեաճ կէօրմէտի :

Քէսրէթլէ եաղմուր եաղնադաա օլաբղը հալաէ, մաշիեէն գօ-
նաղա ավահէթ լէթաի. վէ իչէրիյէ կիրմէք իւղրէ, պիր վագըթ մար-
քինին վէրմիշ օլաբղը քիւչիւք պիր անախթաբը իսթիսմալ էյլէսի
քի, պաղչէնին թա նիհայէթլինաե վագը օլան պիր գաբուռնըն մի-
թահը ըաը: Խըղմէթքեարը եաթմըշ օլաբղընաան, քիմսէյի ուեան-
աբրմագսըղըն խօա պէ խօա սոյունաը. ֆէլրասը կիւնիւ ուչանաբդ-
աա, աթիաէքի թէչէկրաֆնամէյի վէրտիլէը:

« Պօրտօան Բարիսէ.

« Թէլաշ վէ աճէչէ լէթմէ. պէն կրօպռա իլէ իչէբրի սբրասընա
« գօեաճաղըմ. եէնի պիր վագըա ղուհուր իաէր իսէ թէչէկրաֆիա
« պիլմիր:»

ՏՐ ՍԱԼԼՕՆ

Օլիվիէ եաթագտան գալդը, հավա ղայէթ սօղուգ ըաը. տօղրու կրանա Օթէչէ, մարքիզ սը Սարլօվէղին նէզտինէ կիթտի: Մարքիզ զաթէն արտապայը հաղբը իթտիրմիշ օլաբղընտան, պինիպ կիթտիբէը. Բասիտե գուշլուգ թաամընը իտիզ; Բարիսէ ավահէթ իթ-
տիբէը: Հավա ղայէթ սօղուգ օլմագ հատեպիչէ, թէնհալըգ հիւքմ իթմէքտաե իտի, կէչիրտիքլէրի կիւնիւն լէթաֆիէթի թա'րիֆ իտիլէ-
մէղ. իլէրիտի իչին պիր չօգ թէտավվուրաթ վէ թէխայէիւլաթտա պուլունտուբար: Մարքիզին օղլը տօգուգ նաշընտա օլաբղընտան, Օ-
լիվիէնին գբղը իլէ էվլէնէճէյի, վէ մարքիզ սը Սարլօվէգ նամընը թաշբեաճաղը կիտի մուգաբրէրաթա կիրիշտիբէը. էմնիյէթ վէ նէ-
զաքէթ վէ խուբուսը թամ իւղէրինէ միւաթէնի օլմագ հատեպիչ-
լէ ղայէթ լաթիֆ վէ ղայէթ նատիր օլան պիր տօսթլըգ մարքիզ ի-
լէ Օլիվիէ պէ յինինտե վագը վէ պագը օլաբղընտան, պէրապէրճէ
կէչիրտիքլէրի վագընըն նէ գատար լէզիզ օլաբղընը թաֆսիլէ գալէ-
միմիզ կիտի պիր համէի նաչիզ մուգթէտիր օլամագ:

Օ սաաթլարը իլա ախտէլ էօմր ունուտամեեաճաղընը Ֆրան-
սուազ իքիտե պիրտե թէչբար իթմէքտե իտի:

Պարօն Օլիվիէ սը Բիւյմիրօլ, չըմէնաբֆէր մէվգըֆընա գատար մարքիզէ րէֆագաթ իթտի:

Պիրի պիրլէրինտէն այրըլաճադլարը սբրատա, մարքիզ՝ պարօ-
նըն էլինի թուրթուպ. – Ի յէր պէնիմ իսթիրահաթըմ ինտինտե միւ-
թէղէմ իսէ, պէնի կէօրմիւշ օլաբղընը քիմսէ յէ սէօյլէմէմէնի թավ-
սիյէ իտէբիմ. – տէմիքտե, պարօն Օլիվիէ վակօնըն գաբուսը էօ-

նիւնտե տուրմըշ օլաբղը հալաէ, հիչ պիր քիմսէյէ ազդընը աչմա-
եաճաղընը մարքիզի եէմին իլէ թէչէմին իթտի:

Գաթարընն հարէքէթինտէն ոօնրա խայը միւտաէթ տուրուպ, կիւրիւլթիւ քէսիլինճէյէ գատար տինլէտի. գալպի չարբամագտա ը-
տը, մէվգըֆտէն մուֆարագաթ իտէճէյի սբրատա քէնտի քէնտինէ տէտի քի. – Հայը՛ֆ քի պէօյլէ պիր գարընըն գատընի կրաթիէն պիլմէմիշ. սատ հայըֆ...

Գոնագա կիտէճէք օլսա, կրաթիէն իլէ գօնուշմագ մէճպուրի-
յէթինտե պուլընաճաղը միւթալաատընա մէպնի, ագշամ թաամընը իթմէք իւղրէ վէրօնէղ նամ գէչօպէ կիտիպ, պիր միւտաէթ օրա-
տա իմրարը վագըթ էյլէտի: Ֆէրտասը սապահ, սաաթ ոէքիզի գբըգ պէշ կէչերէք Պօրտօեա հարէքէթ իտէն չըմէնտըֆէրե բա-
քիպ օլուպ, իբինճի կիւնիւ Հասբարրէնտե մուվասէլէթ էյլէտի:

Մարքի սը Սալլօն նիյէթ վէ էֆքեարընը տաիրէ միւտիրի կրօ-
պուտա անլաթմըշ ըաը: Հէր նէ գատար կրաթիէն պիր գաչ կիւն-
լեր ոօնրա Հասբարրէնտե կէլմիշ իտի իսէ տէ, հիսապլար հէնուզ թանզիմ վէ իբմալ իտիլմէմիշ իտի: Միւտիրի մէրգումի հիսապաթը վէ րէճա իթմիշ իտի: Օլիվիէ շու թէէբիֆի րէտա իթմէքտի իսէ տէ, պիր թարաֆտան մուղլագ հիսապլարը թէվիյէյէ ալընմըշ օլմատը-
ղընտան, վէ տիկեր թարաֆտան տաիսի զիհնի քետիլէն Գաթարընն իլէ մէչղուլ օլուպ, մէրգումէ իլէ էվլէնէճէյինի մարքի սը Սալ-
լօնա նէ եօլտա իֆտատե իթմէք լազըմ կէլտիյինի տիւչիւնմէքտե ի-
տիյինտէն, հիսապաթը մէղքիւրէնին թէվիյէտի խուսուսընտա խայը զահմէթ վէ էզիյէթ չէքտի:

Մարքի սը Սալլօն իսէ իչէրին պիր ան էվվել պիթմէտի արղու-
սընտա օլմասը հատեպիյէ թէէխխուրաթը վագըտտան ճանը սըգըլ-
մագտա իտիյինտէն, արա սբրա Օլիվիէյէ զիհնինին տաղընըգ օլաբ-
ղընը, վէ պու տաղընըգլըղը նէյէ համլ իտէճէյինի պիլէմէտիյինի իխթար վէ պէեան իթմէքտե պուլընմըշ ըաը:

Նիչէ նիչէ տէֆալար Օլիվիէ էօրարը գալպինի մարքիյէ սէօյ-
լէմէյէ գալգըշաը իսէ տէ, հիչ պիր տէֆտասընտա ճէտարէթ իտէ-
մէյիտ. քէնտի քէնտինէ տէմէքտե իտի քի. – Մարքի նա'իլի սատ-
տէթ օլմաղտան էվվել, քէնտի սաատէթի միւթագպէլէմտէն պահս
իտէճէք օլուր իսէմ, պէլքի ճանը սըգըլըր. սապը իտէյիմ տէ գը-
ղընա գալուշաբգտան սօնրա, սըրրըմը աչայըմ:

Պիր գաչ կիւն սօնրա, կրաթիէն տախի Հասքարրէնսէ կէլտի։ Կեահ նէ եաբաճաղընը չայընրմըշ, վէ կեահ տախի, մարաղ հալինի քէօպ իթմիշ պիր մահզունիյէթի հալէ տուչար օլմագտա ըտը։

Մարքի տը Բօլշան իսէ մէրգումըն եիւզիւնէ պագտըգճա քէնտի քէնտինէ. – Զէվալլը տէլիգանլը նէ գատար թէպտիլ օլմըշ. նէ գատար միւքէտտէր հալ. – տէմէքտէ իտի իսէ տէ, հէր իքիսինի տէ տահա զիեատէ մուղթարըպ իտէճէք պիր հալին վուգուրնա մէյտան վէրմէմէք իւզրէ միւմքինի մէրթէպէ հիսսիեաթը գալպիյէսինի եիւզիւնտէն պէլլի իթմէմէյէ չալըշմագտա ըտը։

Վիգոնթ Կրաթիէն զիհնինի տաղըթմագ իւզրէ պիր մէշղուլիյէթ պուլուպ անըն իլէ իչթիղալ իթմէյէ պաշլամըշ ըտը. չէօյլէ քի, քէմալը նէզաքէթլէ վալիտէսինէ վէ քէնտինէ մախսուս օլան էչէայը, մարքի ֆարգընա վարմաեաճագ սուրէթտէ թօքլաթտըրըպ, Բէրիկօրտա քեայինի օլուպ, մարքինին սէխաավէթի սայէսինտէ ըէհնտէն գուրթարըլմըշ օլան գոնաղընա նագլ իթտիրմէյէ մուվաֆֆագ օլմըշ ըտը։ Հիսապլար բուեէթ վէ գաթ' օլունարագ թարաֆէյնտէն իմզա իտիլտի։ Կրաթիէն քէտէր վէ մահզունիյէթիլէ իմթիղաճ իտէճէք բատտէտէ պիր ֆիւթուրսըզլըգա կէօսթէրիլէն հիսապլարը գապուլ իթմիշ իտի։

Եալընըզ Բարիսէքի գոնագտան չըգմագտան պաշգա Կրաթիէնին պիր իչի գալմամըշ ըտը։ Անճագ մարքի, ազիմկէթինտէն էվվէլ պու պապտէ էվամիրի լազըմէ իթա էյլէմիշ օլտուղը ճիհէթլէ, Օֆֆէմճն սօգաղընտա վիգոնթ Կրաթիէնէ մախսուս օլմագ իւզրէ պիր խանէ իսթիճար վէ քեաֆֆէյի լէվազիմաթըյլա թէֆթիշ իտիլմիշ իտի։ Պինաէն ալէյհ տայըսը վէ պարօն Օլիվիէ իլէ պէրապէր Հասբարէնտէն թէքրար ավտէթ իտէպիլմէք իւմիտիյլէ, զիեատէսիյլէ սէվմէմէքտէ օլտուղը Հասբարրէնս գոնաղընտան հարէքէթ իթտի։

Հասբարրէնտէն հարէքէթլէրինտէն օն կիւն սօնրա, սապահ սաաթ ալթըտա, մարքի իլէ եէկէնի վէ քեաթիպլի Օլիվիէ Բարիսէ մուվասէլէթ իթտիլէր։

Վիգոնթ Կրաթիէնին ֆէրտասը կիւնիւ Օֆֆէմճն սօգաղընտաքի խանէի մախսուսընա նագլ իթմէսի, վէ մուախխարէն Օլիվիէնին կիտիպ Կրաթիէնին էվտէն չըգմըշ օլտուղընը մատամ Պօվէսէ մահիւմաթ վէրմէսի մուգաբրէր իտի։ Բարիստէն Հասբարրէնսէ միւթէվէճիհէն հարէքէթլէրինտէն սօնրա, նէ մարքի, վէ նէ տէ Օլիվիէ տը Բիւյիրօլ, մատամ Պօվէստէն հիչ պիր խապէր ալմամըշ ըտը։ Իքիսինին տէ զիհնի պիրեր տիւրլիւ տիւշիւնճէ իլէ մէշղուլ օլտուղընտան, ղաղէթա օգուտագ պիլէ խաթըրլարընա կէթիրմէմիշլէր իտի։

Կրաթիէն իլք ադշամտան, խէլէճանը ազիմ իլէ վէ սէյլ կիպի կէօղ հաշլարը տէօքէրէք, տայըսը իլէ վէտալաշը։ Պիր գաչ սաաթ գատար տայըսընըն խանէսինտէն չըգմասը, վէ էմրի ճէտիտ ղուհուրինէ տէյին աեագ պաամամասը թէգարրուր իթմիշ իտի։ Մա մաֆիհի Կրաթիէնին կիտէճէյի հէնուզ թէվաթուր պուլմամըշ ըտը. մարքի քիմսէ իլէ կէօրիւշմէյի միսիլլու, Օլիվիէ տախի քիմսէ իլէ իխթիլաթտա պուլընմամագտա ըտը։ Կրաթիէնին պէօյլէ անսըղընը էվտէն չըգտըղընըն սէպէպինի սօրանլարա, րէսմէ մէրագ վէրմիշ օլմասը հասէպիյլէ, քէնտինէ միւնասիպ պիր խանէյէ լուղումը օլմասընտան նաչի չըգմըշ օլտուղընը սէօյլէմէքլիյի պէյնլերինտէ գարարլաշտըրմըշլար ըտը։ Պունտան մաատա, Անժէլին էվէ ավտէթ իթտիյինի վէ Օլիվիէնին տախի էվտէն չըգտըղընը խալգ կէօրսէթ իթտիկինի վէ Օլիվիէնին տախի էվտէն չըգմասընա քիմսէնին պիր սուչի մա'նա վէրմէմէյէճէյի տէրքեար տը։

Կրաթիէն հէր նէ գատար պէօյիւք պիր խէլէճան իչինտէ իտի իսէ տէ, իչէ էհէմմիյէթի վէրմէյօր կիպի կէօրիւնմէք վէ ուսուլ ու սաաթընը թէպտիլ իթմէք իւզրէ, Օլիվիէ իլէ պէրապէր մուաեէնէյէնտէ կիթտիլէր։

Սապահ.քի տէրսլէրինի եաբըպ պիթիրտիքտէն սօնրա, վիգոնթըն էվտէն չըգմըշ օլտուղընը խապէր վէրմէք, վէ մարքինին, գըղընը նէ վագըթ կէօրէպիլէճէյինի անլամագ իչին միսթրըս Պէգճ կիթմէյէ գարար վէրտի։

Մարքի տը Բօլշան իսէ զիհնի քեամիլէն բէրիշան օլտուղը հալը տէ, օտաոընտա Օլիվիէնին ավտէթինէ պէքլէմէքտէ իտի։ Ադրա պըրա վալիտէսի մարքիզ տը Հասբարէնսին րէսմինէ աթթը նազար իտէրէք.

— Անճապա գըղըմ կէլէճէ՞ք մի, գըղըմ կէլիպ տէ սէնին եէնէրինի թուխաճաղ մը։ Նէ՞ վագըթ կէլէճէք։ Ա՜հ. նի՞չին սաղ տէրինի թուխաճաղ մը։ Նէ՞ վագըթ կէլէճէք։ Ա՜հ. նի՞չին սաղ տէրինի թուխաճաղ մը։ Նէ՞ վագըթ կէլէճէք։ Ա՜հ. նի՞չին սաղ տէ

մըշլար ըտը։ Իքիսինին տէ զիհնի պիրեր տիւրլիւ տիւշիւնճէ իլէ մէշղուլ օլտուղընտան, ղաղէթա օգուտագ պիլէ խաթըրլարընա կէթիրմէմիշլէր իտի։

Կրաթիէն իլք ադշամտան, խէլէճանը ազիմ իլէ վէ սէյլ կիպի կէօղ հաշլարը տէօքէրէք, տայըսը իլէ վէտալաշը։ Պիր գաչ սաաթ գատար տայըսընըն խանէսինտէն չըգմասը, վէ էմրի ճէտիտ ղուհուրինէ տէյին աեագ պաամամասը թէգարրուր իթմիշ իտի։ Մա մաֆիհի Կրաթիէնին կիտէճէյի հէնուզ թէվաթուր պուլմամըշ ըտը. մարքի քիմսէ իլէ կէօրիւշմէյի միսիլլու, Օլիվիէ տախի քիմսէ իլէ իխթիլաթտա պուլընմամագտա ըտը։ Կրաթիէնին պէօյլէ անսըղընը էվտէն չըգտըղընըն սէպէպինի սօրանլարա, րէսմէ մէրագ վէրմիշ օլմասը հասէպիյլէ, քէնտինէ միւնասիպ պիր խանէյէ լուղումը օլմասընտան նաչի չըգմըշ օլտուղընը սէօյլէմէքլիյի պէյնլերինտէ գարարլաշտըրմըշլար ըտը։ Պունտան մաատա, Անժէլին էվէ ավտէ գարարլաշտըրմըշլար ըտը։ Պունտան մաատա, Անժէլին էվէ ավտէթ իթտիկինի վէ Օլիվիէնին տախի էվտէն չըգտըղընը խալգ կէօրսէթ իթտիկինի վէ Օլիվիէնին տախի էվտէն չըգմասընա քիմսէնին պիր սուչի մա'նա վէրմէմէյէճէյի տէրքեար տը։

Կրաթիէն հէր նէ գատար պէօյիւք պիր խէլէճան իչինտէ իտի իսէ տէ, իչէ էհէմմիյէթի վէրմէյօր կիպի կէօրիւնմէք վէ ուսուլ ու սաաթընը թէպտիլ իթմէք իւզրէ, Օլիվիէ իլէ պէրապէր մուաեէնէյէնտէ կիթտիլէր։

Սապահ.քի տէրսլէրինի եաբըպ պիթիրտիքտէն սօնրա, վիգոնթըն էվտէն չըգմըշ օլտուղընը խապէր վէրմէք, վէ մարքինին, գըղընը նէ վագըթ կէօրէպիլէճէյինի անլամագ իչին միսթրըս Պէգճ կիթմէյէ գարար վէրտի։

Մարքի տը Բօլշան իսէ զիհնի քեամիլէն բէրիշան օլտուղը հալը տէ, օտաոընտա Օլիվիէնին ավտէթինէ պէքլէմէքտէ իտի։ Ադրա պըրա վալիտէսի մարքիզ տը Հասբարէնսին րէսմինէ աթթը նազար իտէրէք.

— Անճապա գըղըմ կէլէճէ՞ք մի, գըղըմ կէլիպ տէ սէնին եէնէրինի թուխաճաղ մը։ Նէ՞ վագըթ կէլէճէք։ Ա՜հ. նի՞չին սաղ տէրինի թուխաճաղ մը։ Նէ՞ վագըթ կէլէճէք։ Ա՜հ. նի՞չին սաղ տէրինի թուխաճաղ մը։ Նէ՞ վագըթ կէլէճէք։ Ա՜հ. նի՞չին սաղ տէ

ԳԸՍՄԸ ՍԱՆԻ

1

Մարքի Բօլլան տը Սալլօն, սըր քեամիկալ պարօն Օլիվիէ տը Բիւմիրօլըն եիւղիւնիւ կէօրծիւքտէ տամարլարընաւալի գան տոնուպ, մէզարտան չըգմըշ պիր էօլիւ հալինի քէսպ խոէրէք.

— Նէ՞ վար, պէօյիւք պիր ֆէլաքէթի վուգու պուլմըշ օլըղը եիւզիւնտէն պէլլի։

Օլիվիէնին նուէթգա մէճալի գալմամըշ ըտը։

Մարքի՝ սաչլարընը գօբարարագ. – Նէ լանէթլի գուլ ըմըշըմ։ վա՛հ գըղըմ. . .

Օլիվիէ. – Գըզընըզ տէյիլ. – տէտիքտէ, մարքի նէֆէս ալը։

— Օ հալտէ մատամ Պօվէ՛ս մի։

— Էվվէթ։

— Գըղըմը իատէ իթմէք իսթէմէմէյինի անլայօր ըտըմ. իքիմիշ պիրտէն քէնտի հալինէ թէրք իթտիյիմիշէ էյի պիր շէյ իթմէմէք։

Օլիվիէ քէմալը թէէսսիւֆլէ պաշընը սալլայըպ. – Էօլմի՛ւշ. . .

Մարքի՝ տիվանէ կիպի աեաղա գալգըպ. – Էօլմի՛ւշ միւ. . . Էօլմի՛ւշ միւ. Գըղըմըն նէրէտէ օլըղընը սէօյլէմէքսիզին Էօլմի՛ւշ միւ. . . լա՛նէթլի պիր ատամըմ տէ՛մէմիշ մի իտի. – տէյէրէք, Էօ՛ւիւ կիպի սանատալիէնին իւզէրինէ տէվրիլտի։ Պիր միւտտէթ օտանընըն իշինտէ մարքի տը Սալլօնըն աղշամասընտան պաշգա պիր սէս իշիտիլմէմէքտէ իտի։

Օն տագըգա գատար նէֆէսի քէսիլիրճէսինէ աղշատըգտան սօնրա, պաշընը էօգարը գալըրըպ. – Պէլքի նէզտինտէ պաղը քեաղըտալար զուհուր, վէ գըղըմըն նէրէտէ օլըղընը թէպէյիւն իտէր՝

— Պէլքի։

— Սէօյլէյիշինին թարղընը հիչ պէյէննէյօրըմ. տահա պէնտէն քէթմ իտիլէճէք պիր շէյ վա՛ր մը տըր. վար ըսա սէօյլէ։

— Հէյհա՛թ. . .

— Նէ՞ վար սէօյլէ. եղինէ եէնի պիր պէլա՞ մը վար։

— Մատամ Պօվէսին նասըլ էօլտիւյիւնիւ սօրմայօրսընըզ. սէօյլէյի՞մ մի։

— Պիւթիւն իւմիտլէրիմ պիր անտէ մահվ ու զա՛լ օլտը. պաշընմտա ագլ գալմատը։ Նա՛սըլ էօլտիւյիւնիւ սէօյլէյէճէք օղուրսամ, մէ՛նէուսիյէթիմ մէսէրրէթէ թէպտիլ օլապիլի՞ր մի. լաքին օ պիչարէ գատընըն տա, նէ օլտըղընը պիլմէք լազըմ կէլիր. էյի վէ սէմահաթ սահիպի պիր գատըն ըտը։ Պէնտէ իսկ խօտպինլիք կիթտիքճէ իլէրիլէյօր։ Աճապա տուչար օլտըղը խէլէճանա թէհամմիւլկիւզար օլամաեատագ, նուղո՞ւմ մը իսապէթ իթմիշ։

— Խայըր, մագթուլէն վէֆաթ իթմիշ։

Մարքի տը Սալլօն պայըլմագ տէրէճէսինէ կէլտի. սաչլարընըն քէօքլէրինէ գատար սօղուգ սօղուգ թիթրէմէյէ պաշլայըպ.

— Գըղըմըն նէրէտէ օլտըղընը սէօյլէյէճէյի սըրատա, մատամ տը Պօվէս եանի միսթըրըս Պէգ տէտիքլէրի գատըն թէլէֆ մի իտիլմիշ. գա՛թլ մը իտիլմիշ. ղարի՛պ չէյ։

— Վուգու պուլան ճինայէթի քիմէ աթֆ իթմէքտէ օլտըգլաըրընը սօրմայօրսընըզ. չունքի պու գապահաթը պիրիսինէ աթֆ իտէյօրլար։

Բօլլանըն տիլինին ուճունա պիր իսմ կէլտի իսկ տէ, այնը զէմանտա չէհրէսի օ գատար պօզուլտը քի, պարօն մէրդումըն հալինէ աճըյըպ, սատէճէ.

— Պէնի իթհամ իտէ յօրլար. – տէտի։

— Սէնի՞ մի. սէնի՞ մի. օղլըմը՞, տօսթըմը՞ մը իթհամ իտէ յօրլար. սէն խալիսէթ վէ իսթիգամէթը միւճէսսէսէմէսին։ Պուընը սէօյլէյէնլէը, սէնի թանըմայօրլար տէմէք տիր։

Պիր նուրը մէսէրրէթ չէօլէսի եիւղիւնէ աքս իթմիշ կիպի Օլիվիէնին սօղուգ օլան չէհրէսինտէ պիր ըէճէագը մախսուս քէյտա օլարագ, տէտի քի.

— Վէրմիշ օլտըղըմ խապէրին նէ կէօնէ թէէսսիր իթտիյինի անլատըմ. պու պապտէքի պիլտիյիմի հիքմէյէ իտէյի՞մ մի։

— Տինլէ յօրըմ, սէօյլէ։

— Պու սապահ պէր վէճճի սապըգ քէնտի իշլէրիմիճ իչթիղալէ պաշլամագ նէյէթիյլէ, երքէնճէ գալգմըշ ըտըմ։ Կրաթիէն իլէ պէրապէր մուաեէնէխանէյէ կիթտիմ։ Զունքի սիպտէն այրըլտըղընը տապէր մուաեէնէխանէյէ կիթտիմ։ Զունքի սիպտէն այրըլտըղընը տան տօլայը միւքէտտեր օլտըղընը պէլլի իթմէմէք իչին ալէսսէվիյէ

կիթմէքտէ օլորդը մահալէ պու կիւն տախի կիթմէք արդուսընտա պուլընմըշ ըտը ։

— Մուահէնէխանէյ՞ մի կիթտին. ոբ՞ն մի ։

— Էվվէթ ։

— Մատամ Պովէսին օթէլինէ կիթմէզտէն էվվէլ, էօյլե՞ մի ։

— Էվվէթ ։

— Ղարի՛պ չէյ. մատամ Պովէստէն կէթիրէճէյին խապէրէ նէ գատար մէրագ վէ թէլաշ իլէ պէքլէմէքտէ օլորդըմը պիլոխին հալտէ, իպթիտա օրաէա կիթմէյիպ տէ մուահէնէխանէյ կիթմէ՛քնէ՞ տէմէք տօդրուսը տէեէճէք եօգ ։

— Պու հարէքէթ գալպիմին էն ղիեատէ կիղլի օլան պիր հիսինտէն հուսուլէ կէլմիշ պիր հարէքէթ տիր. միւսատէ խտէրսընիղ, պու սըրրը տա սիղէ թէվտի՛ իտէյիմ։

— Սէօյլէ ։

— Էվլէնմէք իստէրիմ։

— Եա՛ ։

— Կէչէնլէրտէ կէնճ պիր գըզա թէսատիֆ իթտիմ. ադըրմ ֆիքրիմ վէ գալպիմ տէրհալ մէրդումէյէ մէյլ էյլէտի ։ Պիւթիւն արդուլէրիմ, քեաֆֆէյի իւմիտլէրիմ պու գըզըն վէսաթէթիյլէ մէվգըյը իճրայէ կէլէճէք զանն իթտիմ։ Պէնտէնիղ ֆագըր վէ աճիղ վէ հէր տիւրլիւ վէսայիթի մահէչէթտէն մահրում պիր քիմսէ օլտըղմը պիլ միւթալաա, մէրդումէյի քէնտիմէ ճէլպ իթմէք, խաեալթ գապիլինտէն օլորդընա գանտաթ հասըլ իթմիշ իտիմ։ Պու գըզըն վալիտէսի իստ, զայէթ զէքի վէ միւսթա՛իտ պիր գատըն օլորդընտան, պէնիմ թէքլիֆ իթմէյէ ճէսաբէթ իտէմէյէճէյիմ պիր չէյի, ընալ պանա թէքլիֆ իթտիղը ։

— Ցէմէք քի պունլար հէր ճիհէթլէ սէնին մաֆիվգինտէ իմիշլէր ։

— Պէնիմ ֆագըր հալիմէ մուդաֆիլ, պունլար ճէսիմ պիր սէրվէթ մալիք տիրլէր ։ Օ գըզը կէօրտիւյիւմ կիւնտէն պէրու քէմալը չէվդ ու դայրէթլէ չալըշմազա պաշլատըմ։ Մագսատը եէկեատնէմ մէրդումէյէ չաեէսթէ օլապիլէճէք սուրէթտէ պիր մէվգը իհրազ իթմէքտէն իպարէթ իտի ։ Ֆիքրիմին վէ զայրէթիմին մահսուլը օլաբազ էվվէլա պիր հէքիմ շահատէթնամէսի վէ մուախխարէն տախի պիր մըգտար միւշթէրի բէյտա իտէպիլտիյիմ հալտէ, հէմ մագաամա նա՛իլ վէ հէմ տէ հայսիյէթի շախսիյէմի մուհաֆազա իթ-

միշ օլուրըմ կիպի պիր ֆիքրէ զահիպ օլըմ։ Պէնտէն պին գաթ զէնկին օլան պիր գըզ ըլա էվլէնմէք պէնճէ գապիլ իտի իսէ տէ, պէնտէ քէնտի ֆիքրիմին վէ զայրէթիմին մահսուլընը պէրապէր կէօթիւմէքսիզին վէ քէնտի քէնտիմի իտարէյէ վէ չօճուգլարըմընն թէրպիյէսինէ եարտըմ իթմէյէ զայրը մուգթէտիր պիր հալտէ էվլէնմէքսիզին թէրվիճ իթմէտիյիմտէն, հէքիմ օլորգտան վէ պիրազ տա միւշթէրի թէտարիք իթտիքտէն սոնրա էվլէնմէյէ գարար վէրտիմ, Հասբարրէնատէ պուլընորդըմըզ սըրատա, օ գըզըն լաթիֆ չէհրէսի կէօզիւմիւն էօնիւնտէն պիր տագրդէ պիլէ այրըլմամագտա ըտը ։ Սիղին գարիպէն նա՛իլ օլաճաղընըզ սաատէթ պանա տա քէնտի սաատէթի հալիմի տիւչիւնտիւրմէքտէ իտի ։ Տիւն պուրատա մուվասէլէթ իտէր իթմէզ, տօղրը մէրդումէյէ գօյտըմ կիթտիմ։ Էվտէ պուլատմատըմ. կէօրէմէտիմ։ Պու սապահ իսէ մատամ Պովէսէ կիթմէզտէն էվվէլ, մուահէնէխանէյէ կիթտիմ։ Օրատա իլմի թէպապէթ տա՛իր իսթիհսալ իտէկէլմէքտէ օլորդըմ մա՛լիւմաթ սաեէսինտէ, եէվվէն ֆի եէվվէն սէվտիյիմէ թէգարրուպ իտէյօրըմ իթիգաատընտա պուլընմագտա ըտըմ։

— Պէն սէնին տօսթըն վէ բէտէրին մագամընտա օլորդըմ հալտէ, չիմտիյէ գատար պունլարտան նիՓչին պանա հիչ պահս իթմէտին ։

Օլիվիէնին եիւգիւ գըզարտը. – Նշանլըմ Ա.մէրիգալը տըր ։

— Իչթէ պու ղարիպ, նշանլընըն Ա.մէրիգալը օլմասը հասէպիյլէ, պիր միւտտէթ սէօյլէմէյէ ճէսարէթ իտէմէտիյին ֆարզ օլունսա պիլէ, չու սօն զէմանլարտա, պու խուսուսըն եհէմմիյէթի գալմամըշ օլորդընը պիլիր իտին, վէ եախօտ հիսս իթմէյէ իտին ։

— Լաքին պէնի սէվգերսինիղ տէյօ պէլլէմիշ օլորդըմտան, սիղ գաթիյէն մէրամընըզտա նա՛իլ օլմատըգճա սիղի թէրք իթմէյէ սէլահիյէթիմ օլամաեաճաղընը հիւքմ իլէտիմ։ Սիղտէն այրըլմագ վէ սիղի եալընըզ պըրագմագ, վէ խուսուսըյլա զիհնինիղի քէնտի թէլաշընըզ արատընտա ֆազլա օլարագ, պիր տէ պէնիմ խուսուսի իշլէրիմ իլէ իշղալ իթմէք իստէմէտիմ։ Գըզընըզը պուլտըգտան սոնրա, հէր չէյի սերպէստիճէ սէօյլէյէճէքտիմ. օ հալտէ այրը պաշըմա էվ պարգ սահիպի օլմազա վէ քէնտի սէնա՛թըմտա կէչինմէյէ տէ միւսատէ իստէճիյինիղէ չիւպհէմ եօղրտը ։

Մ. տը Սալսն ըէֆթէ ըէֆթէ թէչէտիւտ իթմէքտէ օլան խէլէճանընը սէթը ու իթֆա իթմէք աղմինէ տիւչիւպ պիր միւտտէթ ճիք սոնրա.

— Պու ճիհէթի անլատըմ. չիմի միսթըրս Պէգին թէլէֆ իտիլ տիյինէ նասըլ քէսպի մա'լիւմաթ իթմիշ օլտըղընը հիքեայե էթ :

— Օ՛հ , միսթըրս Պէգին թէլէֆ իտիլտիյինի խապէր ալըշըմ, տէհղիթլի պիր շէյ իտի. նէ գատար տէհղիթլի օլտըղընը քիմսէ թէսավվուր իտէմէզ :

— Կրաթիէն իլէ պէնատէնիզ, մուաեէննէխանէնին թէշրիհ տաիրէսինտէ պուլընմագտա ըտըզ . րէֆիգէրիմիզ չօգտան պէրու պիզի օրատա կէօրէմէմիշ օլտըգլարընտան տօլայը , պու տէֆա կէօրտիւքլէրինտէ ըզհարը մէճպուրիյէթ իթմէքտէ պուլընմըշլար ըտը : Շու սըրատա ումուրը զապթաեա ափտ թէշրիհ ամէլիեաթընա թէշէպպիւս օլընաճաղը խապէր վէրիլտի : Գալըն պիր քէֆինէ սարըլըմըշ վէ գըրմըզը մէօհրլէրըէ միհրլէնմիշ պիր նասաշ կէթիրտիլէր : Զապըթա հէքիմի միհրլէրի սէօքիւպ քէֆինի աչտըգտա , միսթըրս Պէգին նասաշը մէյտանա չըգտը : Պիր արալըգ հէքիմ « պու գարը սաղ տըր » տէյու պիր սէտա սալը վէրտի :

Մարքի տը Սալճօն եէրինտէն ֆըրլայըպ . — Սաղ օլտըղը հալտէ գըզըմ Անժէլինէնէրէյտէ օլտըղընը սօրմատըն մը . ա՛հ , պիր տահա էլէ կէչիրիլմէսի միւմքին օլմաեան պիր ֆըրսաթը գաչըրմըշսըն :

— Սաղ ըմըշ ամմա , էօլիւ կիպի պիր հալտէ իտի , հէքիմ սաղ օլտըղընը նէչթէրի տօգունտըրտըղը սըրատա ագան գանտան անլատը , չաքին պիչարե էօլիւ կիպի պայղըն ըտը : Պու պայղընլըգտան պիր արալըգ այըլապիլէճէյինի վէ ֆագաթ զաաֆը հալի մէրթէպէի ղայէտէ օլտըղը ճիհէթլէ քէնտիէի էճելտէն հիչ պիր վէճհ իլէ գուրթուլամաեաճաղընը հէքիմ լէյտել մուաեէննէ պէեան կալէտի : Պունըն ըշա պէրապէր , պէնատէնիզ ճիւմլէտէն էվվէլ , էսրարը սաատէթինիզի տօնմուշ օլան էլլէրինտէ թուրթմագտա օլան պիչաըէնին նասաչընըն թա եանընա կիթտիմ : Քէմալը իհթիմամլէ թէտավիսինէ ղայրէթ իթտիմ . հաղըր պուլընանլարըն ճիւմլէսի չէհտաէթ իտէպիլիր : Օնա հաեաթ վիրմէք իչին քէնտի հաեաթըմը ֆէտայէ հաղըր ըտըմ : Լաքին հիչ պիր շէյ խայր իթմէտի , էօլտիւ կիթտի : Հէմ տէ նա՛սըլ էօլտիւ պիլի՛րմիսինիզ : Սօն նէֆէսի չըգտաճաղը սըրատա , պիր տահա հարէքէթ իտիպ , պէնի քէնտի գաթիւլի մագամընտա կէօսթէրըէք , էօլտիւ . ա՛հ տէհղիթլի շէյ . . . տէհղիթլի . . . ղայէթ տէհղիթլի . . .

— Նէ՞ սէօյլէտի . աղղընտան նէ՞ չըգարտը . սէնին խամինի սէօյլէտի՞ մի :

— Նէ՞ օլտըղընը սօրմայընըզ . չունքի խապէրիմ պիլէ եօգ տըր: Անսըղըն ճհինէթէ ուղրատա իտիմ, եինէ օ տէրէճէ ագլըմը ֆիքրիմի շաշըրմազ ըտըմ: Պիլ ախըրէ ագլըմ պաշըմա կէլտի ամմա , պիչարէ գատըն հաեաթը էպէտիյէյ նագլը մէքտան իթմիշ պիթմիշ իտի : Պու տէրէճէ իթհամ իտիլտիյիմին տէրէճէի վէկխամէթինտէն կէօղլէրիմ գարարտը : Գաթլ թէօհմէթիյլէ միւթթէհիմ օլտըղըմը , վէ պէնի իթհամ իտէն պիր տահա թաֆսիլաթ վէրմէք իգթիտարընը հաիզ օլմաեան վէ եախօտ եանընըզ օլտըղընը սէօյլէյէմէէճէք օլան պիր մագթուլ օլտըղընը թանընտըմ. կիտէրէք ագլըմը պիւսպիւթիւն զաեի իթմէքտէ իտիմ: Նամուս սահիպի օլան պիր քիմսէ իչին պուննատան տահա վէկիմ պիր հալ թէսավվուր օլունապիլի՛ր մի :

— Եանընըզ յօրսըն , Օլիվիէ : Ըէնին կիպի էհլի նամուս օլան , պիր քիմսէ բէք գօլայ թէպրիյէէ զիմմէթի իտէպիլիր . լաքին պէնիմ հալիմ նէ՞ օլաճագ . պատէղին գըզըմը նա՛սըլ պուլաճաղըմ:

Օլիվիէ՝ մարքինին էլինի թուտմըշ, միւքէրրերէն էօգմէքտէ իտի : Մարքինին քէնտի հագգընտա հիչ պիր շիւպհէ վէ վէսվեսէյէ զահիպ օլմամըշ իտիյինի , սէօյլէտիյի քէտէրնաք սէօզլէրին սուրէթի իֆհատէսինտէն ֆէհմ էյլէտի :

— Ալէյհիմտէ զուհուրը մէչհուզ օլան շիւպհէտէն չաքը կէրիպան իտէպիլէճէք օլուր իտէմ, գըզընըզը պուլաճաղըմը ալէնէն վէ գաթիյէն վատ վէ թէահհիւտ իտէրիմ, մարքի : Էլհալէթիւ հաղիհի միսթըրս Պէգէ իթմիշ օլտըղըմ նէմինին հիւքմիւ գալմամըշ օլտըղընտան , մէրգումէնին՝ գըզընըզը թէպլիմ իթմիշ օլտըղը գարընըն քի՞մ օլտըղընը վէ ախըրէն նէ՞րէտէ միւլագաթ իթմիշ օլտըգլարընը հէք անլաեաճաղըմ: Անճագ պուննատան պէօյլէ սապը վէ թէհամմիւլ լազըմ տըր . ղայրէթ վէ մէթանէթի էլտէն պըրագմամալը տըր . պունլար պէնատէ զաթէն մէվճուտ օլտըղը կիպի , պա՛տէղին տախի , պա խուսուս սիղին ուղրընըզա պիր գաչ գաթ տահա զիեատէ չալըշաճաղըմ:

Պարօն Օլիվիէ , պու սէօզլէրի օ տէրէճէ պիր էհմիյէթի գալպ էլէ սէօյլէմէքտէ վէ վէրմիշ օլտըղը գարար, գաթի պիր գարար օլտըղընը էօյլէ պիր թավրը մէթանէթքեարանէ էլէ իֆհատէ իթմէքտէ իտի քի , մարքի տը Ճալճընըն մէ'եուս օլան գալպինատէ եինէ պէօհիւք պիր իւմիտ բէյտա օլտը :

2

Շու սըրատա պիր թագըմ աեագ կիւրիւլթիւսիւ վէ սէսլէր իշիտլէրէ.ք , մարքի իւէ Օլիվիէ շաշըրտըշար : Պիր գաչ քիչի նէրսիւ-պանտան եօգարը չըգմագտա ըտը : Օլիվիէնին ֆիքըրինէ վէխիմ չէյլէր կէլէրէ.ք պէնզի.քեամիլէն ուչտը :

Օլիվիէ աճապա քէնտինի թէվգըճ իթմէ.ք իչին մի , կէլիյօրտար տէյու տիւշիւնմէյէ պաշշատըղը միսիլու , մարքի տախի պաշընա եէնի պիր ֆէլաքէթ մի կէլէճէ.ք տէյու գօրգմագտա ըտը :

Մարքինին խըզմէթ.քեարը թարիֆի նագասիվ պիր թէլաշ իւէ իչէրիյէ կիրտի , վէ գըսըգ պիր սէս իւէ , կէլէննէրին պարօն Օլիվիէ իչին կէլմիշ օլտըգլարընը իֆատէ էյլէմի :

Մարքի տը Սալլօն պիր թավըր միթէզգըմանէ վէ պարիտա-նէ վէ ֆագաթ զիեատէ պիր հայրէթ վէ թէճաճիւպլէ . – Նէ՞ օլմըշ, Անթուան , վէզիֆէնին իճապ իթտիրտային թավը ու հարէ-քէթ վէ թէճապիրի նէ՞ սէպէպէ մէպնի ունուրթմըշ տա պու հալ վէ գըեաֆէթտէ իչէրի կիրմէյէ ճէսարէթ իթմիշսին :

Խըզմէթ.քեար թէքէսինտէն թըրնաղընա գատար թիթրէմէյէ պաշլատը իսէ տէ , թէճքինի իսէլէճանընա միւմքինի մէրթէպէ մու-վաֆֆագ օլարագ . – Անֆվընըղը քէմալը թէվազու իւէ իսթիրհամ իտէրիմ, մարքի . անճագ կէլէնլէր բօլիս մէմուրլարը օլուպ . . . պարօն Օլիվիէյի սօրուշօրլար:

— Սօրարլար ա՛ . Նէ՛ օլուր , պուշուրտուն լար կէլսինլէր գօ-նաղըմտա գալմագ իսթէյէն խըզմէթ.քեարլար , պէօյլէ չէյ-լէրէ միւտահիէլէ էթմէմէլի տիրլէր . ճիւմլէսինէ պու էմրիմի թէպ-լիղ էթ :

Անթուան քէմալը իհթիրամ իւէ պաշընը էյիպ տըշարը չըգ-ատը : Պիր միւտաէթ սօնրա , մարքի տը Սալլօնըն նէզտինէ իւչ քի-չի կէլտի :

Պունլարըն պիրիսի մուսթանթըգ մօսիէօ Վիլթար վէ իքինճի-սի հէմ մարքինին վէ հէմ տէ Օլիվիէնին սուրէթի մախսուսէտէ

տօսթլարը օլան բօլիս միւտիրի Մ. Մէրի իտի : Իւչիւնճիսիւ իսէ , քէօչէ պուճագ պիր մասա արամասընա նէզարէն , զապթ քեաթի-պի օլտըղը աչիքեար ըտը :

Մարքի տը Սալլօնըն գըզընը թէհարըի իթմէ.ք միւնասիպէթէյ-լէ , բէ.ք չօգ տէֆալար բօլիս միւտիրիյէ իլթիճլաթտա պուլընմըշ օլտըղընտան , Մ. Մէրիյի կէօրտիւքտէ , Օլիվիէնին պէնզի ուչտը : Մարքի տը Սալլօն զապթ քեաթիպլինի հիսապա գօյմաեարագ , մուս-թանթըգ իւէ միւտիրէ պիրեր սանտալիյէ իպրազ իյլէտի :

Մէրգուման օթուրտըգտան սօնրա . – Սէպէպի թէչրիֆի-նիզ նէտէն իպարէթ օլտըղընը անլաեապիլի՞ր միյիմ, էֆէնտիլէր:

Մուսթանթըգ . – Ղայէթ էլէ՞ճնաք վէ քէտէրնաք պիր մէսէ-լէտէն տօլայը սիզի թա՛ճիզ իթմէյէ մէճպուր օլտըգ , մարքի : Ի-չիմիզ պաշլըճա պարօն տը Բիւյիւքօլ իւէ օլտըղընտան , պիզի պա-րօն իւէ պըրագաճագ օլուրսանըզ, սիզ տէ պէյքի պա՛իսի խէլէճան օլաճագ ահվալտէն լիհաեապ օլուր սընըզ:

Մարքի . – Նի՞չին սիզի պարօն Օլիվիէ իւէ եալընըզ պըրագա-յըմ. պարօն ատէթա քէնտի էվլատըմ կիպի տիր . պարօն տախի պէնի օ գատար սէվէր քի , պէնտէն կիզլի պիր իչի օլմասընը ում-մամ:

Օլիվիէ . – Սէօզլունիւզ բէ.ք սահիհ տիր , մարքի . պէն քէնտի-մի պիլտիյիմ գատար սիզ տէ պիւրը սինիզ, էօմրիւմիւ նասըլ կէ-չիրմիշ օլտըղըմա թէմամըյլա վագըֆ սընըզ:

Մուսթանթըգ . – Ա.ճապա պիր գաչ սաաթ էվվէլ Գլամար մուաեէննէխանէսինտէ զու-հուրա կէլէն վագաայը պարօն տը Բիւյ-միրօլ սիզէ հիքեայէ իյլէտի՞ մի :

Մարքի . – Պէր թաֆսիլ:

Մուսթանթըգ . – Օ պապտէքի ըէյինի՞զ:

Մարքի՝ պիր ազամէթի ֆէվգէլատէ իւէ . – Ա.ֆվ իտէրսինիզ , սիզ քի՞մսինիզ քի պէնի պու սուրէթէ իսթիճվապէ թէ-ամմա , սիզ քի՞մսինիզ քի պէնի պու սուրէթէ իսթիճվապէ թէ-չէպպիւս իտէյօրսընըզ: Պէն սիզի թանըմագ վէ եախօտ պիր եէր-տէ կէօրմիւշ օլմագ չէրէֆիյէ միւֆթէխիր տէյիլ իմ:

Բօլիս միւտիրի սէօզէ կիրիշիպ . – Էֆէնտիյի թանըմագ իսէնիզ, պէնտէնիզի թանըըսընըզ եա , մարքի:

Մարքի՝ էվվէլ ազիզիմ, հագգընտա սէպէպի իտէն հիմէմա-թը միւթէվալիյէնիզէ վէ իպրազ իտիկէտիյինիզ մուամէլէի նուս-վազիչքեարանէյէ բաշվէն , մա էթթիէսսիֆ թանըտրմ:

Մխտիր . – Օ հալտէ մխսաատէ պուչրուչուր խսէ , էֆէնտիյի տէ թանըթտըրայըմ։

Մարքի . – Թէշէք քիւր իտէրիմ։

Մխտիր . – Ֆէնտիլերի մուսթանթըզ մօսիէօ Մէյլէն վիլթար տըր . (Մուսթանթըզա մխթէվէճճիւհէն .) Մարքի Րօլլան տը Մալլօն ։

Մարքի . – Շիմտի թէքլիֆինիզի թաֆսիլ իտէպիլերսինիզ էֆէնտիմ։

Մուսթանթըզ . – Պիրազ էվվէլ վերմիչ օլտըղընըզ ճէվապա նազարէն , պուրաեա կէլիչիմիզին սէպէպինի պիրազ անլամըչ օլմաննըզ լազըմ կէլիր . մատամ քի մուահէննէխանէտէքի վազըատան խապէրատան օլմըշսընըզ . . .

Մարքի . – Լաքին օ գարը մէճնուն ըտը ։ Անմըչ օլտըղը թէհլիքէլի եարանըն թէէսսիրկէյէ պիր խայը միւտաէթ պայըլմըչ գալմըչ օլան պիր քիմսէնին գուվվէթի ֆիքրկյէսինէ թէմամըյլա խալէլ կէլմիչ օլա՞մազ մը ։

Մուսթանթըզ . – Ինթիմալ տըր . լաքին չիմտիլիք , պու անէ տէյին մէրգուժէնին սուրէթի գաթլինէ տաիր պիր կէօնա մա՛լումաթ ալընամամըչ օլմասընա վէ մագթուլէնին ալէնէն պարօն տը Բիւյիրօլը էթհամ էթմիչ պուլընմասընա, վէ նիհայէթ պազը քէսանըն տախի իֆատէլերինէ նազարէն , պարօնը պիր քէրէ իթիճապ էթմէքլիյի վազիֆէտէն ատտ իտէյօրըզ։

Մարքի . – Իտինիզ էֆէնտիմ, իտինիզ։ Սըրր քեաթիպիմ պարօն Օլիվիէ քէնտի քէնտինի միւտաֆաաեա միւգթէտիր տիր ։

Մուսթանթըզ . – Պիլիմ տէ արղուժըզ պու մէրքէզտէ տիր , մարքի . հաթթա սիզի պու սուրէթլէ քէնտի խանէնիզտէ թա՛ճիզ էթտիյիմիզտէն տօլայը թէքրար աֆվընըզը իսթիրհամ իտէրիզ։

Մարքի ճէվապ վերմէյիպ , պիր ան էվվէլ նէ եաբաճաղլար իսէ եաբըպ պիթիրմէկլէրինտէն պաչգա պիր չէյ արղու էթմէյօր կիւպի սանտալիէսինէ եասլանը վէրտի ։

Մուսթանթըզ՝ Օլիվիէյէ խըթապէն . – Մատամ Պօվէսին աէյհինիզտէ վագը օլան իֆատէսինի իչէթտինիզ տէյի՞լ մի , պարօն . պունա նէ ճէվապ վէրէճէքսինիզ։

Օլիվիէ ճիւճիճէ թէրէատիւտ էթտի . մարքի խսէ սանտալիէսինտէ տիքիլիպ . – Հէր չէյ սէօյլէմէյիսին . պունը հէմ թալէպ , հէմ տէ ըէճա իտէրիմ։

Օլիվիէ . – Էվվէլա պէն օ էանատէ եալընըզ տէյիլ իտիմ։ Պիր թագըմ քէսան իլէ պէրապեր պէն տէ օ պիչարէնին պաշը ուճընտա տուրմըչ , քէսպի հաեաթ էթմէկի խուսուսընա ուղրաչմագտա ըտըզ ։ Մատամ Պօվէսին եալընըզ պէնի կէօսթէրիպ տէ , սաղըմտա վէ եա սօլ թարաֆըմտա վէ եախօտթա արգամտա տուրան ղէվաթտան պիրիսինի կէօսթէրմէմիչ օլտըղընը ղէվաթտան պիրիսինի կէօսթէրմէմիչ օլտըղընը քի՞մ իտտիա իտէյօր։

Մուսթանթըզ . – Հազըր պուլընան ղէվաթըն իչինտէ , սիզտէն պաչգա մատամ Պօվէսի թանըեան եօղըմըչ։

Օլիվիէ . – Պէնտէն պաչգա թանըեան օլմատըղընը նէտէ՞ն պիլմյօրսընըզ։

Բօլիս միւտիրի . – Պիրիսինտէն ղէրըէ գատար պիր չիւպհէնիզ վար իսէ, վէլէվ բէք ճիւզի օլսա տախի, քէնտի մէնֆաաթընըզ իչին սէօյլէմէյիսինիզ, պարօն ։

Օլիվիէ . – Պէն էմնալիվին հուգուգաա սէլահիյէթինի հիչ պիր վէճհ իլէ սէքթէտար իտէմէմ։ Պու մէսէլէնին զահիրէ իկրաճը պիլ խասսա սիզին վէզիֆէի մէ՛մուրիյէթինիզ իգթիզասընտան օլտըղը ճիհէթլէ, պէնիմ մէսէլէի մէզքիւրէ իլէ իչթիղալ իտէմէ յէճճիմ տէրքեար տըր . զաթէն իչին պու տէրէճէ տօղրուտան տօղրուեա պանա տըր . զաթէն իչին պու տէրէճէ տօղրուտան տօղրուեա պանա թէեալլիւգիւ օլաճաղընը խաթըրըմտան պիլէ կէչիրմէմիչ իտիմ։

Մուսթանթըզ . – Մէսէլէ բէք մուհիմմ օլտըղը ճիհէթլէ , լաթիֆէյէ պօղմայընըզ , պարօն ։

Օլիվիէ . – Էյէր լաթիֆէ իթմէյէ կէօյնէմ վար զանն իտէյօրսանըզ , զիեատէսիյէ եանրըլյօր սընըզ։

Մուսթանթըզ . – Մատամ Պօվէսի նէ գատար վագըթտան պէրու թանըր ըտընըզ։

Օլիվիէ մարքինին եիւղիւնէ պագտը ։

Մարքի . – Մէօյլէ ։

Օլիվիէ . – Թագրիպէն իւչ այտան պէրու ։

Մարքի . – Նէ՞ միւնասիպէթլէ , վէ նէ՞ սուրէթլէ թանըտընըզ։

Օլիվիէ . – Մարքի պիր խայը սէնէլէրտէն պէրու չալտըրմըչ օլտըղը պիր գըզընը արամագտա տըր . էլան տախի արայօր . (բօլիս միւտիրինէ խըթապէն) պու ճիհէթի սիզ բէք ալէտ պիլիրսինիզ, հաթթա պիր գաչ տէֆալար , կէրէք մարքի ճէնապէլերի վէ կէրէք պէնտէնիզ , պու պապտէ սիզէ պազը իֆատաթտա պուլընմըչ ըտըք ։

Բօլիս Միւտիրի . – Էօյլէ տիր , էֆէնտիմ :

Օլիվիէ . – Պիր վադըթ մարքի տը Սալօնըն խըզմէթինտէ պուլընմըշ վէ մարքինին բէք չօգ էյլիյինի կէօրմիւշ օլան պիր դըզ, պունատան պիր գաչ այ էվվէլ, մարքիյէ պիր մէքթուպ եազարադ , ղայպ ետիմիշ օլըդը գըզ հադգընտա բէք չօգ մուհիմմ մալիւմաթ-լար ալմըշ օլըդընը իչար իյլէմիշ իտի : Մարքի պիլա թէրէտտիւտ մէրգումէյի կէօրիւպ իսթիյազհը մատտէ ետիմէք իւզրէ , հէման եօլա տիւշիւպ Օվէրնեը էեազէթինին թա օ պիր ուճունա գատար կիթմիշ իտի : Օրայա կիթտիյինտէ , մէքթուպը եազան գըզ, էվ-տէքի խըզմէթճի գըզլարտան պիրիսինին չօճուդը ալըպ գաչըրմըշ վէ մարքիզ տը Սալօնըն գըզլըդը զէմանընտա խըզմէթինտէ պուլընմըշ օլան միսթրըս Պէգէ թէսլիմ ետիմիշ օլըդընը մարքիյէ իֆատէ իյլէմիշ :

Մուսթանթըդ . – Չէվճէնիզին խըզմէթ-քեարը տէնիլէն գա-րը , գըզընըզըն ղայպ օլըդը էտնատէ խըզմէթինիզտէ տէյթ մի իտի :

Մարքի . – Խայըր էֆէնտիմ : Պէ յնիմիզտէ վուգուա կէլէն մու-խալիֆէթի էֆքեարա պինատէն , միսթրըս Պէգ էվտէն չըգմըշ կիթ-միշ իտի : Հաթթա էօյլէ պիր սուրբէթտէ կիթմիշ իտի քի , պէնտէն ինթիգամ ալմադա տա գալգըշճադը մէ՛մուլ իտի :

Մուսթանթըդ . – Տէվամ իտինիզ , պարօն :

*Օլիվիէ . – Եինէ մարքիյէ մէքթուպ եազան գըզ, միսթրըս Պէ-գինն իսմինի թէպտիլ իլէ մատտամ Պօվէս նամընը թադընմըշ օլը-ղընը, վէ տէօշէլի պիր էվ իսթիճարըյլա , տաիրէլէրինի չունա պու-նա իճար իթմէքլէ կէչինտիյինի տախի սէօյլէմիշ : Մարքի ճէնապէ-րի , պու մալիւմաթը իսթիհսալ իթտիքտէն սոնրա , խօտ պէ խօտ թէհարրիեաթ վէ թահգըգաթը լազըմէյէ մուպաշէրէթ իթմէք իսթէտի : Պու եիւզտէն բէք չօգ զահմէթ վէ էզիյէթ չէքիպ զիեա-տէսիյլէ եօրըլաճադընը , վէ էյէր միսթրըս Պէգին զաղապ վէ զա-րաղը էլան թէսքին օլմամըշ իսէ , տօղրուտան տօղրըեա միւրաճաա-թը թադտիրինտէ , իչինի թէսվիյէ իթմէք չէօյլէ տուրսուն , պէլքի տէ տահա զիեատէ պօզաճադընը մարքիյէ իխթար իյլէմիշ իտիմ : Մարքի՝ իխթարաթը վադըամընն սէվապընը թաստիդլէ պէրապէր , պու պապտէ տիլէտիյիմ վէճճ իւզրէ հարէքէթ իթմէքլիյիմէ միւ-սաատէ իթմիշլէը իտի : Էվվէլ պէ էվվէլ տաիրէի զապըթաեա կի-տէպ իֆատէի հալ իթտիմ . վէ բօլիս միւտիրի թարաֆընտան վէ-

րիլէն էմր մուճիպինճէ , տէօշէլի օլարադ տաիրէ վէ օտա քիրալա-եան քէսանընն էսամի տէֆթէրինի թէտադըդ էթտիմ :

Բօլիս Միւտիրի . – Պունտան իչ այ էվվէլ, այնը իֆատէնիզ կի-պի պէնտէնիզէ միւրաճաաթ իթմիչ օլարադընըդ բէք ալեա խաթը-րըմտա տըր :

Օլիվիէ . – Սրատըդըմ մալիւմաթը զիքր օլընան տէֆթէրտէ պուլտըմ : Մատամ Պօվէսին, էլինդէտէ Պօ զ'Ար բասաժընտա ի-գամէթ իթմէքտէ օլարադընը անլատըմ : Օ կիւնիւ էվինէ կիթ-տիմ : Թախմինիմ վէճճ իւզրէ զարադ վէ նէֆսանիյէթինտէ մուսիրը վէ ֆագաթ զայէթ զէքի պիր գարը օլարադընը թավր ու հարէքէ-թինտէն տէրհալ անլատըմ : Շուրասը ինքեար օլընամազ քի , մար-քի ալէյհինտէ բէք չիտտէթլի պիր քին ու զարադ էլամէթի իպրադ իյլէմիշ իտի : Պիր գաչ այլար պիր չօգ բէճա վէ նի-եազ իթտիքտէն սոնրա , բէտէրիմէ մէֆրուզ օլարադընը պիլտիյի վէզիֆէի վէֆատարի ուղուրունա իտտիաադընտան սարֆը նազար իթտի :

Մուսթանթըդ . – Մատամ Պօվէսին նէտէն տօլայը մարքիյէ պու-տէրէճէ ղարաղքեարանէ տավրանտարընը աէօյլէ յէպիլիր միսինիզ :

Օլիվիէ . – Թահգըգըյլէ մէչղուլ օլարադընըդ մէսէլէյէ չու-մուլի օլմատըդընտան , պու թաֆսիլաթա իհթիեաճ կէօրէմէմ :

Մարքի . – Սըրր քեաթիպիմ, հասպ էլ նէզաքէթ պու պապ-տէ սիւքութ իտէյօր . լաքին պէնտէնիզ պունըն սէպէպինի սէօյ-լէյէպիլիրիմ : Պարօնըն բէէտէրի , պարօն Օգթավ տը Բիւյմիրօլ , զէվճէմին պիր հալը էսէֆ իչթիմալտէ օլարադ վէճֆաթ իթտիյի սըրատա եանը պաշընտա պուլընմըշ ըտը : Միսթրըս Պէգ իսէ, զէվ-ճէմի էլինտէ պէօյիւթմիւշ օլարադընտան , այնը վալիտէսի կիպի մեր-գուժէյի սէվգը իտի : Զէվճէմին պուլընտըդը հալ, միսթրըս Պէգէ զիեատէսիյլէ թէէսսիը իթմիչ օլմադ լազըմ կէլիր :

Բօլիս Միւտիրի . – Իշ անլաշըլտը . պույուրունըդ տէվամ իտի-նիզ, պարօն :

Օլիվիէ . – Հէր նէ հալ իսէ , պէն միսթրըս Պէգին մերհամէթի-նի թահրիք իթտիմ : Կերչի զահիրէն մարքիյի նա՛իլ ատատէթ իթմէք իսթէմէյօր կիպի կէօսթերմէքտէ իտի իսէ տէ , պաթրընէն ալըուս պընը իքմալ իթմէյէ գարարը գաթի վիրմիշ իտի : Մարքի ճէնապ-էրի տախի իքի տէֆա մերգուժէնին նէզտինե կիթմիչ օլարընտան, պիւսպիւթիւն երմուշամըշ պիթմիչ իտի :

Բօլիս միւտիրի . – Պազը կէօնա վատլար իթմիչսինիզ։

Մարքի . – Էվվէթ ։

Բօլիս միւտիրի . – Նէ՞ կիպի , սէօյլէյէպիլիրմիսինիզ։

Մարքի . – Շիւպհէսիզ։ Պու գարըտան նապէճա սուրէթտէ այ-
րըլմադ իգթիզա իթթիչինտէն , հէր իքի թարաֆտան օ սըրատա
պազը խաթալարտա պուլունըլտը . խուսուսըյլա պէն , պէլքի տէ
մէչրու՝ օլան հըրս ու հիտտէթիմ արասընտա պէօյիւք պիր խաթա
իշլէտիմ . եանի , ալէմտէ քիմսէսի օլմաեան պիքէս պիր գարըեա օ-
լան վէզիֆէյի ինսանկյէթքեարանէյի քեամիլէն ունուրթարմ։ Մու-
ախխարէն քէնտիսինի կէօրտիւյիւմտէ , իսթիֆայը գուսուր իթտիմ.
վէ եինէ պէր վէճհի սապըդ խանէյէ կէլիպ էօլիւնճէյէ տէյին օ-
թուրմասընը րէճա իթտիմ։

Մուսթանթըդ . – Իթտիյինիզ վատլար պուննլարտա՞ն իպարէթ
մի տիր ։

Մարքի . – Էվվէթ , էֆէնտիմ։

Մուսթանթըդ . – Պաշդա պիր շէյ սէօյլէմէտինիզ մի ։

Մարքի . – Խայըր . լաքին պու գաատարը քիֆայէթ իթմիչ իտի ։

Մուսթանթըդ թէքրար Օլիվիէյէ խըթապէն . – Սօն տէֆա օ-
լարադ մատամ Պօվէսի հա՞նկը կիւն կէօրմիւշ իտինիզ։

Օլիվիէ . – Սալը ադշամը ։

Մուսթանթըդ . – Սաաթ գա՞չտա օրատան չըգտընըզ։

Օլիվիէ . – Եէտի պուչուգտա ։

Մուսթանթըդ . – Էյի խաթըրընըզտա՞ մը տըր ։

Օլիվիէ . – Խաթըրըմտա գալմըշ օլտըղը էսպապը սաիրէ իլէ
տէ միւսապէթ տիր ։

Մուսթանթըդ . – Նէ՞ կիպի ։

Օլիվիէ . – Զունքի պազը մէսալիհին թէսվիյէսի զըմնընտա , մար
քի օ ադշամ սաաթ սէքիզի եիրմի պէշ կէչէրէք գաթարըյլա Հաս-
բարըհնոէ կիտէճէք իտի . պէնիմ տախի մարքի իլէ պէրապէր կիթ-
մէքիյիմ մուգարրէր իտի ։ Հասբարըհնոտէն ավտէթինտէ , միսթրըս
Պէգ գըզընըն նէրէտէ պուլընտըղընը մարքիյէ սէօյլէյէճէքտի ։

Մուսթանթըդ . – Նիչի՞ն պու գաատար թէէխիր իթմիչ իտի ։

Օլիվիէ . – Մատամ Պօվէսին արզուսը պու մէրքէզտէ իտի . պէլ-
քի սէքիզ կիւն տահա տիւչիւնմէք խսթէմիչ իտի ։

Մուսթանթըդ . – Էյէր օ ադշամ հադըգէթէն մարքի իլէ պէ-
րապէր Հասբարըհնաէ կիթմիչ իսէնիզ , վադը օլան ազվիեաթըն պի

էսաս օլտըղը տէրհալ թէպէյեիւն իտէր . չունքի օ կէճէ սաաթ օն
պիրտէ օթել խալդընտան մատամ Պօվէս իլէ կէօրիւշէն վար ։

Օլիվիէ . – Խայր էֆէնտիմ , օ ադշամ մարքի իլէ կիթմէտիմ։

Մուսթանթըդ . – Եա՛ . նի՞չին ։

Օլիվիէ . – Մխաթըրս պէգին սաաթը եարըմ սաաթ կէրի իմիչ.
չըգտըղըմ զէման օ սաաթ եէտիյէ չէրէք վար ըտը ։ Մարքինին ա-
րապասընըն պէքլէմէքտէ օլտըղը մահալէ կէլիպ տէ սաաթա պագ-
տըմ ըսա , եէտի պուչուգ օլտըղընը կէօրտիւմ։ Եինէ չըմէնտըֆէ-
րէ եէթիչէպիլէճէք գատար վադթ վար իտի իսէ տէ , Րուսեաչ սօ-
գաղընտա , պիր օֆիսիպիս իլէ պիր արապա պիրի պիրինէ չաթտը-
ղընտան , վէ արապալար իլէրիլէմէտիյինտէն պիր չարեէքտէն զիեա-
տէ վադթ ղալ իթտիք ։

Մուսթանթըդ . – Մատամ քի վադթընըդ տար ըմըշ , նիչին Մա-
ճէնթա պուլվարընտան վէ ըրխթըմըզար եօլընտան տօղրու Օրլէան
մէվգըֆինէ կիթմէտինիզ տէ , օ գատար եօլ տօլաշտընըդ։ Էյէր
հադըգէթէն մարքի իլէ մէվգըֆտէ պիրլէշմէք արզուսը վար ըտը
ըսա , էն գըսսա եօլտան կիթմէք լազըմ կէլմէ՞զ մի իտի ։

Մուսթանթըդըն պու միւթալաասը բէք տօղրու իտի իսէ տէ ,
պու ճիհէթը օ էսնատէ Օլիվիէնին խաթըրընա կէլմէմիչ իտի ։ Բէք
սաաէ վէ գօլայ չէյլէր , պազը քէրրէ ինսանըն ֆիքրինէ կէլմէզ ,
լաքին պէտապախթըղընտան խաթըրընա կէլմէմիչ օլան , պէօյլէ
թապիի պիր չէյին ալէյհինտէ էսասը հիւքմ իթթիխազ իտիլէճէ-
յինի աչիքեարէն կէօրմէքտէ իտի ։ Պիր արալըդ մարքինին եիւզիւնէ
պազըպ գաչլարը չաթըլմըշ օլտըղընը կէօրտիւքտէ , եինէ միւ՛թա-
տը վէճհ իւզրէ պիր թադըմ չիւպհէ վէ վէսվէսէնէրէ զահիպ օլ-
մագտա իտիյինի անլաեարադ , կէրիֆթարը եէէս ու ֆիւթուր օլ-
տը ։ Մարքի տը Սալոն չիւպհէյէ զահիպ օլտըղը թագտիրտէ , պաչ-
գալարընըն արթըդ պիւսպիւթիւն ալէյհինտէ հիւքմէ գըեամ իտէ-
ճէքլէրինէ թէրէտտիւտ իթմէմէքտէ իտի ։

Օլիվիէ . – Պու միւթալաանըդ բէք տօղրու տըր ամմա պէնիմ
խաթըրըմա կէլմէմիչ։ Պէն իսէ պիր ան էվվէլ էվէ կիտիպ տէ մար-
քիյի օրատա պուլմագ ազմինէ տիւչմիւշ իտիմ։

Մուսթանթըդ . – Մարքիյի էվտէ պուլմատըղընըդ հալտէ նէ՞
եաբտընըդ։

Օլիվիէ . – Էրթէսի կիւնիւ պանա չանթամը կէօնտէրմէմինի
խըզմէթքեարըմա թէնպիհ պիրլէ տօղրու Օրլէան մէվգըֆընա կիթ-

տիմ։ Ա՛րագայը միւմքինի մէրթէպէ սիւր՛աթլէ սիւրտիւրտիւմ։

Մուսթանթըզ. – Ամմա եէթիշէմէմիշսինիզ։

Օլիվիէ. – Գաթար թահրիքի չարխ իթմէյէ պաշլար իքէն մուվասէլէթ իթտիմ։

Մուսթանթըզ. – Թապիի։

Պու «թապիի» սէօզիւ, հէնուզ աչըլմըշ օլան պիր եարաէա տամլաեան էրիմիշ դուրշուն տամլասը միսալի Օլիվիէյէ թէէսսիր իթտի։ Մա մաճիհի ֆիքրինի տաղրիմամադ իւզրէ էլտէն կէլէն ղայրէթի իթմէքտէ իտի։

Մուսթանթըզ. – Օ կէճէ նէ եաբմըշ օլտըղընըզը սէօյլէյէմիլ՛րմիսինիզ։

Օլիվիէ ճէվապ վիրմէք իւզրէ իքէն պիր միւթալաաեա մէպնի սիւքութ իթտի. մարքիզ տը Սարլօվէղին էմինիյէթինի սուլի իսթիմալ իթմէք ճա՛իզ օլուպ օլմաեաճաղընը տիւշիւնմէյէ պաշլատը։ Մարքիզի մութէզարրուր իտէրէք, թէպրիյէի ղիմմէթ իթմէք մուվաֆըզը նէզաքէթ օլմաեաճաղընը, վէ օ կէճէ մարքիզ իլէ պէրապէր պուլընմըշ օլտըղընը սէօյլէսէ պիլէ, սէօղիւնիւն սըտգընը թաստիղ իթմէք իւզրէ մարքիզ օրատա պուլընմատըզը ճիհէթլէ, քիմսէնին ինանմաեաճաղընը վէ չու հալտէ մարքիզին նամուսընը բայիմալ իտիպ, քէնտիսինճէ տէ հիչ պիր ֆա՛իտէ հասըլ օլմաեաճաղընը հիւքմ իլէ, մարքիզին պահսընը ասլա վէ գաթ՛ան իթմէմէյէ գարար վէրտի։

— Օ կէճէ պիր տօսթ իլէ պէրապէր իտիմ։

— Օ տօսթընըն քիմ իտի. ատը նէ՞ տիր։

— Ա՛ատընը սէօյլէյէմէմ։

— Ղարի՞պ չէյ. էյի տիւշիւնիւն. քէնտի քէնտինիզի մահվ իտէյօրսընըզ։ Օրլեան մէրքեզինէ կիտիպ տէ գաթարա եէթիշէմէտիքտէն սօնրա նէ՞ եաբտընըզ. սէօյլէ՞րմիսինիզ։

— Եվվել էմրտէ մարքիյէ պիր թէլեգրաֆ չէքտիմ. չունքի մատամ Պօվէստէն նէ՞ խապէր օլտըղընը պիր ան եվվել քէնտիսինէ իչ՛ար իթմէքլիյիմի խըզմէթքեարը վասըթասըլա թէնպիհ իթմիշ իտի։ Պինաէն ալէյհ, հէր չէյին սըրասընտա օլտըղընը պա թէլեգրաֆ իշար իթտիմ։

— Թաամը նէ՞րէտէ իթտինիզ։

— Զայըն սօլ թարաֆընտաքի պէօյիւք լօգանթալարտան պիրինտէ։

— Հա՞նկըսընտա։

— Պունը տա սէօյլէյէմէմ։

— Օ լօգանթալարտան պիրինտէ թաամ իթմիշ օլտըղընըզ սահիհ իսէ, հանկըսընտա իթմիշ օլտըղընըզը պիղ անլարըզ։

— Օ լօգանթաեա նասըլ կիթտինիզ, եիւրիւյէրէ՞ք մի, արապա՞յըլա մը։

— Ա՛րագայըլա։

— Մէր.քէղէ կիթտիյինիզտէ արագայըլա մը կիթտինիզ։

— Խայըր. պիր քիրա արագասըլա կիթտիմ։

— Մարքինին լանտօսընը, եախօտ քէնտի գուբէնիզի նի՞չին պէքլէթիպ տէ օնլարտան պիրիսիյլէ կիթտէմէտինիզ։

— Ֆէնտիմճէ պաղը էսպապէ մէպնի։

— Թաամը եալընը՞ղ մը իթտինիզ։

— Խայըր։

— Ֆիմի՞ն իլէ։

— Իսմինի սէօյլէմէք իսթէմէտիյիմ տօսթըմ իլէ։

— Օ տօսթ իլէ օ կէճէ չօգ օմ՛ուրտընը՞ղ մը։

— Խայըր զէման օմ՛ուրտըզ։

— Սաաթ գա՛չտա օ տօսթընըզտան այրըլտընըզ։

— Սաաթ իքիյէ եա իքի պուչուղա վէ պէլքի տէ իւչէ տօղրու։

— Մուախխարէն եինէ գօնաղա ավտէթ իթտինի՞զ մի։

— Լ՛վվէթ. եիւրիւյէրէք։

— Էլպէթթէ գաբուլը գաբուճը աչմըշ տըր. սաաթ գաչտա ավտէթ իթմիշ օլտըղընը գաբուճըտան թահգըզ իսթէպիլիր։

— Եանըլըյօրսընըզ։ Գօնաղա, վաննօ սօգաղընտաքի քիւչիւք պաղչէ գաբուսընտան իչէրիյէ կիրտիմ։ Մէզքիւր գաբունըն անախթարընը չօգտան պէրու մարքի պանա թէսլիմ իթմիշ իտի։

— Հասըարրէնսէ ֆէրտասը սապա՞հ մը կիթտինիզ, եօգսա, տահա սօնրա ագչա՞մ իւսթիւ միւ։

— Խայըր, մարքի րահաթ օլտըղընը վէ տա՛իրէ միւտիրիյլէ թէսվիյէի մասլահաթ իթմէք իքի կիւնէ մուվաֆըզի պուլընտըղընը, վէ պիր իքի կիւն սօնրա կիթմէմտէ պիր պէ՛իս օլմաեաճաղընը թէլեգրաֆլա պիլտիրմիշ օլտըղընտան, ֆէրտասը կիւնիւ կիթմէյիպ, իքի կիւն սօնրա Հասըարրէնսէ միւթէվէճճիհէն եօլա չըգտըմ։

— Պու միւտտէթ զարֆընտա, հիչ պիր եէրէ կիթմէտինիզ մի. պիր քիմսէյէ կէօրմ՛ընմէտինիզ մի.

— Նա՞սըլ կիթմէ՛տիմ. նա՞սըլ կէօրիւնմէ՛տիմ: Զարշամպա ագ-
չամը պիր վագըթ վէրմէդ գէօպիւնտէ կէչիրտիմ: Օրատա պու-
լընան վիգոնթ տէ Գլէր, վէ ըէսսամ կասթօն Սօվէ վէ հէյքէլ-
թրաշ Ֆօրթիւնա Մաթօն չէհատէթ իտէպիլիրլեր:

— Էլպէթթէ ոնըար տա իսթիճվապ օլընաճադլար:

Բօլիս միւտիրի. — Էյի տիւշիւնիւնիւզ, չունքի պու մէսէլէ բէք
մուհիմմ տիր. վէ նէթիճէսի հագդընըզտա ղայէթ վէյիմ օլապի-
լիր: Հէր պիր ֆէրտին նամուսընը մուհաֆազա իթմէք պիղիմ ագ-
տէմի վէզաիֆիմիզտէն տիր. Էյէր օ կէճէյի պիր գատըն իլէ կէ-
չիրմիշ իսէնիզ, օ գարընըն քիմ օլըդընը սէօյլէյէպիլիրսինիզ. պիղ-
տէն սէօզ չըգմազ. պիզ իչիթիյիմիզի ունութմազա մէճպուրըզ:

— Ինթարաթ վէ միւթալաաթընըզա թէչէքքիւր իտէրիմ. լա-
քին պունտան պաչգա պիր տէյէճէյիմ եօգ ոըր:

Մարքի տը Սալլօն տախի հագդըդէթի հալի սէօյլէմէսինի Օլիվիէ-
յէ պիր գաչ տէֆալար թավսիյէ իտէրէք. — Հագըդէթի հալի սէօյլէ-
մէտիյինէ էյի պիր չէյ օլմայօր: Հէր հանկը գատըն իչին օլուր ի-
սէ օլսուն, նամուսըմըզա արի օլապիլէճէք էն ճիւդի պիր լէքէյէ
պիլէ բազը օլամաեաճազըմը, բա՛նա պիլիրսինիզ:

Օլիվիէ. — Պէն վէզիֆէմի իճրա վէ իքմալ իթտիմ: Ֆիչի էվ-
վէլ պէ էվվէլ քէնտի վէզիֆէսինի իքմալ իթմէյէ մէճպուր օլոը-
ղընը սիզտէն թահսիլ իթտիմ:

Մարքի ատէթա տուչարը թէլաչ օլոը: Զիհնինտէ թէվէլլիւտ
իտէն չիւպհէ վէ վէսվէսէտէն զիեաէսիյլէ մուզթարըզ օլմագտա
ըոը. գալպէն Օլիվիէյէ օլան մուհապպէթիյլէ, ֆիքրէն զահիպ օլ-
տըոը չիւպհէլէր եէկտիկէրիյլէ չաթըչըզ, պու չաթըչմատան հու-
սուլէ կէլէն էլաիմի քէտէր մարքինին սըճաթընա գատար աքս իթ-
մէքտէ իտի. բօլիս միւտիրի Մ. Մէրի տախի, մարքի տը Սալլօն կի-
պի չայըրմըշ գալմըշ ըոը: Եալընըզ մուսթանթըզ Մ. Վիլթար աս-
լա թէրէտտիւտ իթմէյիպ, քէնտի քէնտինէ տէմէքտէ իտի քի. —
Պու տէլիգանլը ղայէթ ղէքի պիր ատամա պէնղէյօր. Էլան հա-
միսինի քէնտի լէյհինտէ մէյլ իթտիրմէյէ ղայրէթ իտէյօր: Եա
պէն եանըլըյօրըմ վէ եախօտ մարքինին եաբմըշ օլտըղը վասի-
յէթնամէտէն պու տէլիգանլը մատամ Պօվէսի թանընմըշ օլսա ըմըշ,
բէք չօգ իսթիֆատէ իտէճէքմիշ: Իչին պու ճիւէթթինի զահիրէ չը-
գարմազ լազըմ կէլիր:

3

Պու սըրատա օտանըն գարուսը վուրուլտը: Մարքի գաչլարընը
չաթտը:

Ամիյէ մէ՛մուրլարը հէր նէրէտէ պուլունուրլար իսէ, օրատա
պիր պաչգասընըն իճրայը հիւքմ իտէմէյէճէյի թաապիե օլտըղընտան,
մարքի վուրուլան գարուեա ճէվապ վէրմէնիղի ըէճա իտէրիմ. — տէ-
տիքտէ, բօլիս միւտիրի, իչթիրամ մագամընտա պաչընը էյտիք-
տէն սօնրա.

— Պույուրուն. — տէյտու սէալէտի:

Գարունըն բէրաէսի գալգըպ, կրաթիչէն տէ Գլէր նիւմաեան
օլտը: Պէննինին սօլուգ օլմասընա նազարէն, պէօյիւք պիր խէլէ-
ճան իչինտէ օլտըղը զահիր վէ պահիր իտի: Եալընըզ կէօզլէրի բէք
ղիեատէ բարլամագտա ըոը:

Հազըր պուլընան զէվաթա պիր քէրրէ աթթը նազար իլէ բօ-
լիս միւտիրինի թանընտըղը ճիհէթլէ տուչարը խէլէճան օլարագ,
տօղրը մարքինին պօյնունա սարըլըպ. — Ա՛հ, մարքի, պու նէ՛ ա-
ղիմ ֆէլաքէ՛թ. պու նէ՛ տէհշէթլու ֆէլաքէթ. — տէյտու, հէօն-
քիւր հէօնքիւր աղլամաղա պաչլատը, վէ պու աղլամագ օ տէրէ-
ճէլէրէ վարտը քի, ատէթա պիր սինիր չարըճնտըսը հալինի քէսպ
իթտի:

Մուսթանթըզ պու միսիլու ահվալը բէք չօգ տէֆալար միւ-
չահէտէ իթմիչ օլտըղը ճիհէթլէ, պիլա ֆիւթուր վէ սաքին պիր
հալտէ տուրմագտա իտի իսէ տէ, մուղայիրի օլարագ բօլիս միւտի-
րի Մ. Մէրի, վիգոնթ Կրաթիչէնին հալի եէէս իչթիմալինէ վէճճի
միւշարէքէթթ կէօսթէրմէյէ պաչլամըշ ըոը ըսա տա, եիւզիւնտէն
հիչ պիր շէյ պէլլի իթմէմէյէ զայրէթ իթտի:

Վիգոնթ Կրաթիչէն, տայըսընըն պօյնընը պըրագըպ, վէ էլլէ-
րինի Օլիվիէ տը Բիւյմիրօլա ուղատըպ.

— Պէօյլէ տէհշէթլու պիր գօմէտիանըն տէվամընա նիՙչին մէ-
սաղ կէօսթէրիյօրսըն, սէնին կիպի մէրա վէ նամուսալը պիր ատամ,
սէնին կիպի հէր քէսին հիւրմէթթ վէ թէվէճճիւհիւնէ մազհար օլմուշ

պիր տէլիգանլը իւրի չիֆթ սէօզ իլէ թէպրիյէի ղիմնէթ իսէ՞մէզ մի ։

Ֆէնտի սէօզլէրինտէն քէնտիսի ճէսարէթ ալըրճասընա , Վիգոնթ տէ Գլէր պիր տէրէճէյէ գատար , խելէճանը գալպինէ ղալէպէ լատէրէք , եւզիւս գըզարըզ , սէսի տահա զիեատէ պիր մէթանէթ քէսպ էյլէտի ։ Մարքի տը Սալըօն՝ եէյէնինին սէօզլէրինի թահսին վէ թագտիր էթմէքտէ իտի ։ Անճագ Օլիվիէ հիչ ճէվապ վիրմէյիպ , կեահ Կրաթիէնէ վէ կեահ տահի մարքիյէ վէ բօլիս միւտիրինէ աթֆը նազար էթմէքտէ իտի ։ Մէրգում բօլիս միւտիրի , միւմքինի մէրթէպէ տըգդաթը թամամ իլէ ահվալը վագըայը թէտդիդ իտէրէք , վիգոնթ տէ Գլէրին մարքի տը Բօլզանա ֆէվգէլատէ իպրազը մուհապպէթ էթմէքտէ օլտըղընը ֆէհմ ու տէրք էյլէմի ։

Կէրէք մարքինին վէ կէրէք եէյէնինին վէ խուսուսը յլա Օլիվիէ տը Բիւյմիրօլըն էն քիւչիւք հարէքէթլէրինի պիլէ կէօղտէն գաչըրմաղա տէրէճէի նիհայէտէ ղայրէթ էթմէքտէ վէ էթհամ իտիլէճէյի զահիրէն կէօրիւմէքտէ օլան Օլիվիէ տը Բիւյմիրօլ հագդընտա իպրազը թէվէքճճիւհտէն ֆարիղ օլամամագտա ըտը ։ Զունքի մարքի տը Սալըօնըն գըզընը պուլմագ խուսուսընտաքի թէհարրիւաթը միւթէվալիյէսի ճիհէթիյլէ, բօլիս միւտիրի Օլիվիէյի բէք էյի թանըմագտա ըտը ։

Էն ատի վէ ալչագ ատամլար ըլա հասպ էլ վէղիճէ էմնիյէթ էթմէքմէք խուսուսընը էսասը հարէքէթ էթթիխաղ էյլէմիշ օլտըղը հալտէ , եէրմի եէտի հաշընտա օլան պարօն Օլիվիէնին եիւզիւնտէ սախթէ վագարըլըգ վէ ֆէնալըղա մէյլ կիպլի պիր հալ կէօրիւնմէյիպ , միսթըրը պէդին դաթիլի պուլընմագ միւրատ օլունտըղը հալտէ , պաչդա թարաճլարտա արամագ լաղըմ կէլտիյինի քէնտինճէ հիւքմ էթմէքտէ իտի ։

Պիր միւտաէթճիք սօնրա վիգոնթ տէ Գլէր սէօղէ միւտախէլէ իտէրէք · – Էճէնտիլէր · զանն իտէրիմ քի մարքի տը Սալըօն , պարօն տը Բիւյմիրօլ էչին քէճալէթ էթմիշ տիր · լաքին էյէր պու քէտճի օլմայըպ տա պէնիմ վէսաթէթիմին տէ էհէմմիյէթի օլապիլիրսե , պէն տէ քէճալէթէ հազըրըմ ։

Մուսթանթըգ · – Բէք օ դատար թա՛ճիլ էթմէյին , վիգոնթ · իպրազ իտէկէլտիյինիզ էմնիյէթ չաեանը թահսին իսէ տէ , քեարը ադըլ տէյիլ պիր ։

Կրաթիէն · – Սիզ նէրէյէ կիտէճէք օլսանըզ ճանի վէ ճինայէթ կէօրմէյէ ալըշմըշ օլտըղընըզտան , զիհնինիզ չաշըյօր ։ Մուահէնէխանէտէքի հատիսէյէ ըէյ իւլայն միւշահէտէ էթթիմ ։ Օ պիչարէ դարընըն պաշը ուճունտա տուրանլարտան պիրի տէ պէն իտիմ ։ Տօգարընըն պաշը ուճունտա տուրանլարտան պիրի տէ պէն իտիմ ։ Պրօգարատէն , մէրգումէնին էօլմէմիշ օլտըղընը պէեան էթտիյի սըրատա , պարօն Օլիվիէ տը Բիւյմիրօլ իլէ պէրապէր մէրգումէյի թէտավի իտինլէրտէն պիրի տէ պէն իտիմ ։ Մէրգումէնին վումգու պուլան իֆատաթը ղարիպէսինի էչէթտիքճէ , ճինէթէ ուղրամըշ օլտըղընա էն էվվէլ պէնտէնիզ գանատթ հասըլ էթտիմ · չունքի պարօն Օլիվիէնին մէրգումէյի կէօրմիշ վէ թանըմըշ օլմասընը մէ՛մնու էթմէմիշ իտիմ , հաթթա պարօն Օլիվիէ քէչիճիին մուհասլիճի օլարագ մէրգումէյի թանըտըղընը պէեան էթմիշ օլտըղը հալտէ պիլէ եինէ թէպտիլի էճքեար էթմէտիմ ։ Պաչընտաքի տէրին վէ միւհիմ եարատան , եալընըզ չաղընըզ վէ տալղընըզ հասըլ օլմայըպ , ադըննա տախի խըճֆէթթ արըզ օլտըղը տէրքէար տըր ։ Պինտէն ալէյհ իւչիւնճիւ տէֆա օլարագ , պէն նամուսըմ հագդը իչին վէ այնէն մէչհուտըմ օլտըղը վէճհ իւզրէ պէեան իտէրիմ քի , օ զէվալը գարընըն ույուշըգուզուղը վէ տալղընըզղը միւնաէճճի օլտըղը սըրատա ագըզ ասլա վէ գաթ՛ան պաչընտա տէյիլ իտի ։

Մուսթանթըգ · – Սիզին կիպի մա՛ուճ վէ միւ՛թէպէր պիր զաթըն չէհատէթի ղայէթ ճիտտի օլտըղընը թէսլիմ իլէ պէրապէր , սիլքի աթրպպատէն օլմատըղընըզ ճիհէթլէ , չահատէթինիզին մէ՛մուրլարընը պէեատնէ մէճպուրըմ , վիգոնթ ։

Կրաթիէն · – Հէքիմ տէյիլ իմ ամմա իքի կէօզէ մալիքիմ · վէ վուգու պուլան ահվալի կէօրէպիլիրիմ ։

Մուսթանթըգ · – Շիւպհէսիզ · չէհատէթինիզին մագպուլ օլմատըղընը իտտիա էթմէյօրըմ · անճագ պիր հէքիմին չէհատէթի գատար հա՛իզի էհէմմիյէթի օլմատըղընը անլաթմագ իսթէյօրըմ ։ Վէ պիր տէ պարօն Օլիվիէյէ քէճալէթի իտէճէք եէրտէ , սալը ագշամընը վէ չարշէնպիհ կիւնիւնիւ նէրէյտէ կէչիրմիշ օլտըղընը իգրար էթտիրճէք , վէ եախօտ պիլտիյինիզ հալտէ , սիլ սէօյլէյէճէք օլուր իսէնիզ , պարօնա տահա պէօյիւք պիր խըզմէթի էթմիշ օլուրսընըզ ։

Կրաթիէն պիր միւտաէթճիք տիւչիւնտիւքտէն սօնրա ·

— Հա՞նկը ագշամը տէտինիզ ։

Մուսթանթըգ · – Սալը ագշամընը ։

Կրաթիէն . – Պու կէյէն սալըյը՞ մը :

Մուսթանթըդ . – Թայըր . տահա էվվէլքի :

Կրաթիէն . – Պէնիմ Հասբարըէնսէ ազիմէթիմին սալըսը :

Մուսթանթըդ . – Տիւնքի վէ էվվէլքի ադշամտան էվվէլ նէ եաբմըշ օլտըղըմ խաթըրըմտա տէյիլ իսէ տէ, օ սալը, պարօն Օլիվիէնին նէ եաբմըշ օլտըղը բէք ալէա խաթըրըմտա գալմըշ տըր :

Կրաթիէնին իճատէի վագըսընտան հաղըրուն՚ըն հէր պիրի պիրէր տիւրլիւ մէրագա կիրիճիթար օլտըլար :

Կրաթիէն . – Էվվէլթ : Մարքի տը Սալըն օ ադշամ Հասբարըէնսէ կիտէճէքտի . սաաթ սէքիզ պուչուղա պէչ գալարագ դաթարըյըլա զան՚ն իտէրիմ, սաաթ ալթը պուչուգտա եէմէյէ օթուրտըդ :

Մուսթանթըդ . – Պարօն տը Բիւյմիրօլ տա պէրապէ՞ր մի :

Կրաթիէն՝ տիւչիւնմէյէ պաշլատը :

Օլիվիէ . – Եէմէքտէ պուլընմամըշ օլտըղըմը պէեան վէ հաթթա օ ղէման նէրէտէ պուլընտըղըմը տա թա՛րիճ իթմիշ իտիմ :

Օլիվիէնին վէրտի՛յի սէրահէթտէն , Կրաթիէն՝ ղիեատէսկի՛յէ մէմնուն օլարագ , սէօղիւնէ տէվամ իլէ . – Շիտտէթլէ եաղմուր եաղմագտա օլտըղը վէ մարքինին տէ բէք արզուքէշ օլմատըղը՛ն կէօրտիւիւմ ճիհէթլէ , քէնտիլէրինէ չըմէնտըճիէր մէվզըճինէ գատար բէճագաթ իթմէտիմ : Օտամտա թախմինէն սաաթ տօգուղա գատար օգուտըմ սիկարա իչտիմ . պատէհու գլէօպէ կիտիպ , սաաթ օն պուչուղա գատար վագթ կէչիրտիմ : Պիրագ եօրղուն օլմագ հասէպիլէ նիյէթիմ էրքէն եաթմագ օլտըղընտան , հավա ֆէնէա օլտըղը հալտէ տախի արապամը սալը վէրմէմիշ իտիմ :

Մուսթանթըդ . – Օ ադշամ պարօն տը Բիւյմիրօլ տա գլէօպտէ՞ մի իտի :

Կրաթիէն . – Կէօրմէտիմ : Զաթէն Մ. Օլիվիէ գլէօպէ բէք պէեատէ տէվամ իթմէդ իտի :

Մուսթանթըդ . – Ա՛վտէթ իթտիյինիդ ղէման գլէօպտէ՞ մի իտի :

Կրաթիէն . – Պիլմէյօրըմ . արդ իթմիշ օլտըղըմ վէճճ իւզրէ , սաաթ օն պիր պուչուղա գատար քլէօպտէ օյնատըմ , գօնուշտըմ , մուախխարէն եարը կէճէտէն էվվէլ էվէ ալտէթ իթտիմ : Դաբուճը հէնուդ եաթմամըշ ըտը . հաթթա պիր թէդքիրէ տէ վէրմիշ իտի : Խըղմէթքեարըմ սօյունտըրտը , անճագ պարօն իլէ օ կէճէ պիր իշիմ օլմատըղընտան , էվտէ օլուպ օլմատըղընը սօրմատըմ , զաթէն՝

մարքի իլէ պէրապէր Հասբարըէնսէ կիթմիշ տիր տէյու պէլլէմիշ իտիմ :

Մուսթանթըդ . – Ֆէրտասը կիւնիւ Բարիստէ կէօրտիւն իսէ թէճճիւպ իթմէտին մի :

Կրաթիէն . – Խայր , էրթէսի ադշամա գատար կէօրմէյիպ , ադշամ վէրօնէղ քլէօպտրանտէ բասթ կէլտիմ : Դաթարա եէթիչէմէմիշ օլտըղընը սէօյլէտի : Հալ ու թավրը զայէթ թապիի իտի :

Մուսթանթըդ . – Ֆիւթուրսըղ վէ սաքին պիր հալտէ՞ միիտի :

Կրաթիէն . – Դայէթ ֆիւթուրսըղ :

Մուսթանթըդ . – Հէր ղէմանքի հալինտէ մի իտի :

Կրաթիէն . – Հիչ պիր ֆէրդի եօղըտը :

Մուսթանթըդ . – Էյ նէ՞ վագըթ Հասբարըէնսէ կիթտի :

Կրաթիէն . – Էրթէսի կիւնիւ զան՚ն իտէրիմ :

Մուսթանթըդ . – Զարչէնպէ՞ մի բէնչէմպէ՞ մի :

Կրաթիէն . – Բէնչէմպէ :

Մուսթանթըդ՝ մարքիյէ խըթապէն . – Հասբարըէնսէ պիր իքի կիւն սոնրա կէլմէսինտէ պէիս օլմատըղընա տա՛իր հագըգէթէն թէլէղրաֆ չէքմի՞շ մի սինիզ :

Մարքի . – Շիւպհէ՞ մի վար :

Մուսթանթըդ . – Հասբարըէնսէ կէլտիյին տէտա՛իմաքի հալինտէ՞ մի իտի :

Մարքի . – Տաիմաքի հալինտէն չօգ պէօյիւք պիր ֆարդը եօղ ըտը , եանի թէլաշը տէյիլ իտի :

Մուսթանթըդ . – Զօգ պիր ֆարդը եօղըտը նէ՞ տէմէք : Զինէնի մէչղո՞ւ մը ըտը :

Մարքի . – Էվվէլթ , ղինէնի պիրագ տաղընըդ ըտը . պունուն սէպէպինի մուախխարէն անլատըմ :

Մուսթանթըդ . – Մէպէպի նէ՞ իմիշ , սէօյլէ՛ըմիսինիզ :

Մարքի . – Բէնտիսինէ ա՛իտ պիր սըրր :

Օլիվիէ պիլա թէրէտտիւտ պու պապտէ լաղըմ կէլէն իշահաթըն իթտասընա պիլ մուպատէրէ .

— Եագընլարտա թէէհհիւլ իտէճէյիմ . վէ եախօտ իտէճէյիմի իւմիտ իտէյօրըմ : Պու թէտավվուրըմը մարքիյէ Հասբարըէնսէ պուլընտըղը սըրտտա արդ իթմէճէքիյէ քէնտիմճէ գարար վէրմիշ իտիմ : Անճագ թապա՛էն բէք ճէտուր օլմատըղըմտան , մէսէլէյի նասըլ աչաճաղըմը տիւչիւնմէքտէ իտիմ : Մարքի ճէնապլէրինին պէ-

եան լեթափքէրի մէշղուլիյեթի ալիճնիյէ վէ եախօա ֆիքը տաղընըգ-
լըղը պուճտան թէվէլլիւա իթմէքտաէ իտի :

Մուսթանթըգ . – Ֆէվգէլատէ սէվմէքտաէ օլարղըն ղահիր օլան
պիր ղաթա պէօյլէ պիր մէսէլէյի պէեան լեթմէյէ նիչի՞ն ճէսարէթ
իտէմմէմլի :

Օլիվիէ . – Օրասընը պէն տէ պիլմէմ. լաքին պու միսիլլու խու-
սուսաթտա ճէսուր օլմատըղըմ մուհադդադ տըր :

Մուսթանթըգ . – Մարքի տը Սալլօն թէէհհիւլ իթմէնիղէ էսա-
սէն մուխալիֆ մի տիր :

Օլիվիէ . – Խայր , էֆէնտիմ. մ'մուլ իթմէմ. ղաթէն պու մի-
սիլլու չէյլերտէն մարքիյէ հիչ պահս իթմէմիշ իտիմ :

Մուսթանթըգ . – Մարքի ալաճաղընըգ դըղը թանը՞ր մը ըտը :
Թանըը ըտը խէ աճապա թէվէճճիւհիւ եօ՞դ մըյըտը :

Օլիվիէ . – Թանըմազտը քի , թէվէճճիւհիւ օղուպ օլմատըղը մա-
լիւմ օլսուն :

Խաթիճվապաթըն պու սօն ճիհէթինէ մարքի տը Սալլօն Օլիվիէ-
նին նէ լէյհինտէ վէ նէ տէ ալէյհինտէ օլարագ միւտախէլէ իթ-
մէմիշ օլարղընտան , միւտիրին իպթիտաատէքի չիւպհէ վէ վէվէսէսի
եէնիտէն ֆիքրինտէ թէհաքքիւմ իթմէյէ պաչլատը : Պարօն Օլիվիէ
մարքի տը Սալլօնըն վարիսի օլաճաղը ճիհէթլէ , մարքինին ղա՛իպ
օլան քէրիմէսինին պուլընմատը պարօնըն թէհավվուրաթընը տէյիլ
իսէ տէ , էֆքեարը հասէտքեարանէսինի թէմամըյլա իհլալ իտէ-
պիլճէյինի թէէմմիւլ իտէրէք , մէսէլէնին ճանլը ճիհէթի պուրա-
սը օլարղընա , բօլիս միւտիրի դանատաթը թամմէ հասըլ իթմէքտաէ
իտի :

— Պու սապահ մուահէննէխանէտէ , իպթիտա Պօղ'ար բասա-
ժընտա վուգու պուլան ճինայէթտէն պահս իտիլտիյի վէ մուախ-
խարէն տէ մատամ Պօվէսին նա՛ղընը կէօրիւպ թանըտըղընըզ սըրա-
տա տուչար օլարղընըզ խէչէճանը ազիմին սէպէպինի թարիֆ ու
թաֆսիլ իտէպիլը՞ր միսինիզ, խէչէճանընըղը ըէֆիդէչերինիզին ճիւմ-
լէսի տէ միչահէտէ իթմիչլէր տիր :

Օլիվիէ . – Պու ճիհէթի թա՛րիֆ ու թաֆսիլէ հաճէթ վա՞ր մը
եա : Վէլինիմէթիմ մագամընտա օլան մարքինին ղայիպ իթմիչ օ-
տրղը դըղըն ներէտէ պուլընտրղընը անլամագ իւղրէ , իչի այտան
պէրու միւթէմատիյէն մատամ Պօվէսէ միւրաճաաթ վէ ղայրէթ վէ
սէպաթ իթտիյիմ թագտիրտէ, մագսատըմա նա՛իլ օլաճաղըմը մէ՛-

մուլ իթմէքտաէ իտիմ : Հասըարէնտաէն ավտէթիմտէ , մարքինին գը-
ղընըն ներէտէ պուլընտրղընը սէօյլէյէճէյինի վատ իթմիչ իտի :
Պէնիմ եարտըմըմա եէթիչմիշ վէ բէտերիմին վէֆաթընտան սօնրա
խանէսինէ գապուլ իթմիչ օլան ղաթըն պա՛իսի մէսրուրիյէթի օլա-
ճագ պիր խապէրի թէպլիղ իտէպիլմէքլիյիմէ պիր գաչ սաաթ վա-
դըթ գալմըշ օլարղը հալտէ, մէրգումէնին վէֆաթը խապէրինի ալ-
ատըմ . . . Պէօյլէ պիր հալ ինսանը, տուչարը խէչէճան իթմէմէք գա-
պլի՞լ մի տիր : Պէնիմ եէրիմտէ հէր քիմ օլսայըտը , կիրիֆթարը խէ-
չէճան տէյիլ, տուչարը ճինննէթ օլուր ըտը :

Մուսթանթըգ . – Մարքի տը Սալլօնըն քէմալը թէչաշ իլէ սիզ-
տէն ճէվապ պէքլէտիյինի պիլտիյինիզ հալտէ , Բարիսէ մուվասէլէ-
թինիզ ագըպլինտէ նիչին մատամ Պօվէսին օթէլինէ կիթմէյիպ տէ ,
ֆէրտասը կիւնիւ կիթմտինիզ :

Կրաթիէնին խանէսինտէն չըգմըշ օլարղընը սէօյլէմէք իստի-
յինտէն վէ Օլիվիէնին տէ պունա տա՛իր աղղընտան պիր չէյ գա-
տիյինտէն վէ Օլիվիէնին տէ պունա տա՛իր աղղընտան պիր չէյ գա-
չըրմասընը թէրվիճ իթմէտիյինտէն , մարքի , պու սըրատա սէօզէ
միւտախէլէ իտէրէք , օ ագշամ ղայէթ եօրղուն օլարղը ճիհէթլէ ,
նէ թէհամմիւլ կիւղար օլամաեաճաղընը պիլտիյինտէն , ֆէրտասը
կիւնիւնէ թա՛լիգ իթմէսինի պարօն Օլիվիէյէ պիղղաթ քէնտիսի
թավսիյէ իթմիչ օլարղընը մուսթանթըգա իֆատէ իյլէտի :

Մուսթանթըգ . – Է՛յ պու սապահ էրքէն մատամ Պօվէսին օ-
թէլինէ կիթմէյիպ տէ նի՞չին Գլամար մուահէննէխանէսինէ կիթ-
միչ :

Մարքի . – Պարօն Օլիվիէ հէքիմլիք իմթիհանընը վէրմէք ար-
ղուսընտա օլուպ , պու մագսատընա պիր ան էվվէլ նա՛իլ օլմագ ի-
չին ֆէվգէլատէ ղայրէթքէշ օլարղընտան , պուրատա վուսուլի ա-
դըպլինտէ , տէրսխէրինէ տէվամ իթմէյէ պաչլամըշ :

Օլիվիէ . – Մարքինին սէօյլէտիյի հագըգէթի հալտէն իպարէթ
տիր :

Մուսթանթըգ . – Օ հալտէ մարքիյէ սաարդ օլարղընըզը պու
տէրէճէ թանթանա իլէ թէվաթուր իթմէնիզ ճա՛իզ օլամագ : Իօյլէ
պիր սաատագաթ քի , մէնաֆիի չահսիյէնիզտէն սօնրա խաթըրընըզա
կէլիյօր :

Բօլիս միւտիրի Մ. Մէրի , էսնայը իսթիճվապտէ հիչ պիր քէ-
լիմէ սէօյլէմէմիշ իլքէն , պու սըրատա սէօզէ դարըշըպ .

— Գըզընըզտան տօլայը մատամ Պօվէս նէզտինտէ թէչէպպիւսաթը լազըմէյի իճրա էթմէք իւզրէ, էվլատընըզ մադամընտա օլան եէյէնինիզ վիգոնթ կրաթիէնի թա՛յին էթմէյիպ տէ, էօյլէ պիր նադիք մէսէլէնին թէսվիյէսինի պէլիոտա վէ ֆոսֆաֆէլէն պարօն Օլիվիէյէ իհալէ էթմէնիզին էսպապընը պէեան իտէպիլի՛ր միսինիզ. — տէյու սուալ էթտի:

Վիգոնթ կրաթիէն, հիսսիեաթը գալպիյէսինի քէթմ էթմէյէ տա՛իմ իւզ զէման մուդթէտիր օլմըզ իքէն, միւտիրին պու սուալ իւզէրինէ պէնզի պէմ պէեազ օլաը: Մէրդումըն պու հալի բօլիս միւտիրինին նադաըը տըզդաթընը ճէլպ էթմէքլէ, աճապա մարքինին հագդընտա կէօսթէրմիշ օլտըզը էմնիյէթսիզլիքտէն նաչի մի եօգտա սա՛իր սէպէպէ մէպնի մի վիգոնթըն ճանը սըզդըլմըզ օլաըզընը տիւչիւնմէյէ պաշլատը: Մարքի տը Բօլլան տախի, մահմուզ եէմիշ ալէտ աթ կիպի եէրինտէն սըչըրտաը ըսա տա, քիպը սւ զուրուրը ըզթընրտապը տէրուինինէ զալէպէ իտէրէք, եիւզիւնտէն հիչ պիր չէյ պէլլի էթմէյիպ.

— Պուընըն սէպէպի բէք աչիքտար տըր: Պարօն Օլիվիէ տը Բիւյիլը, նէզտիմտէ գապուլ վէ տէրէօհտէ էթմիշ օլտըզը խըզմէթ վէ վէզիֆէ իգթիզասընճա, սուրէթի մա՛եչէթիմէ, վէ ամալ վէ արզուլէրիմէ վէ ուսուլ ու ատաթըմա վիգոնթ տէ Գլէրտէն զիեատէ քէսպի վուգուճ էթմիշ օլտըզընտան, խըզմէթի մալիւմէյի տախի մէրդումա իհալէ էթմիշ իտիմ: Գօնաղըմա կէլտիյի կիւնտէն պէրու գըզըմ էչին էթմէքտէ օլտըզըմ թէչէպպիւսաթըմա իչթիրաք էթմիշ իտի: (Բօլիս միւտիրինէ խըթապէն) Պու պապտէ սիզին էլէ բէք չօգ իլէթիլաթտա պուլընմըզ օլտըզընտան, սէօզլէրիմին սէվապընը սիզ տէ թաստիգ իտէպիլիրսինիզ: Ո գատար զէման պէնիմ էլէ ուղրաչարադ նիհայէթ գըզըմընն պուլընաճաղը սըրատա, մէսէլէյէ ասլա վէ գաթ'ան վագըճ օլմաեան պիրիսինի մատամ Պօվէսէ կէօնտէրմէքտէն իսէ, պարօնը կէօնտէրմէք տահա թապիի տէյի՛լ մի իտի:

Մուսթանթըզ. — Պու ճիհէթի պէն տէ թաստիգ իտէրիմ. լաքին միւսաատէնիզէ մէպնի պէեանէ մէճպուրըմ քի, պու պապտէ եէյէնինիզ վիգոնթ տէ Գլէր հադդընտա իթթիխաղ էթմիշ օլտըզընըզ հարէքէթտէ տէ, իհթիեաթա պիրաղ լուզումընտան զիեատէ բիայէթ էթմիչսինիզ, պագընըզ եէյէնինիզ, մատամ Պօվէսին խամին պիլէ պիլմէյօր:

Մարքի. — Գըզըմը գարիպէն պուլմագ իւզրէ օլտըզըմը եէյէնիմ պիլիը իտի: Պէն քէնտիմ, իչի պիլ էթրաֆ անլաթմըզ ըտըմ:

Մուսթանթըզ. — Հէր հալտէ եէյէնինիզէ վէրմիշ օլտըզընըզ մա՛լիւմաթ բէք սաթհի օլմագ լազըմ կէլիր. չունքի մատամ Պօվէսին ատընը պիլմէտիյի չէօյլէ տուրսուն, հաթթա պարօն Օլիվիէնին մէրգումէյի թանըմատըզընը տա մուեաեէնէխանէտէ պէեան էթմիշ իտի:

Կրաթիէն. — Ճիլ հագդագ տայըմ գարիպէն բէք պէօյիւք պիր սաատէթէ նա՛իլ օլաճաղը իւմիտինտէ պուլընտըզընը պէնտէնիզէ սէօյլէմիշ իտի: Մարքիյի զիեատէսիյլէ սէվմէքտէ օլտըզըմ միսիլլու, հագդըմտա իպրաղ էթմէքտէ օլտըզը նիչէ նիչէ հիմմաթ վէ թէսաթթուֆաթտան տօլայը մինէթտարը օլտըզըմտան, վէրմիշ օլտըզը խատպերտէն տօլայը գալպիմտէ հասըլ օլան մէսրուրիյէթիմի թա՛րիֆ իտէմէմ: Էսասը մատատէ, գըզը Անժէլ տը Սալլօնա մարքինին գավուշաճաղընտան իպարէթ օլտըզընտան, թաֆախլաթա կիրիչմէյէրէք, մարքինին գըզընտան տօլայը վագը օլան մուպահասաթընը տինլէյիպ, պէն տէ ըզհարը չատըմանի, վէ թէզէիտի մէճմունիյէթինէ սայ ու զայրէթ էթտիմ: Ամմա, գըզընըն զէմանը չէպապէթինի նէրետէ կէչիրմիշ օլտըզընը... իատէ իտէն քիմ իտիյինի... վէ նասըլ իտէճէյինի սօրուպ արատատըմ: Իլէրիտէ գըզը Անժէլ էվէ կէլտիյի թագտիրտէ մէսէլէնին պու ճիհէթլէրի տէ թապիի անլաշըլաճաղընը պիլտիյիմտէն հասպ էլ նէզաքէթ վագընը միւնասիպէ թէալիդ էթտիմ:

Իգթիատըը ֆէվգէլատէ վէ հարէքէթի իհթիեաթքեարանէ վէ էթիատլքեարանէսիյլէ բօլիս միւտիրի քէնտիսինի զիեատէսիյլէ էօրսէլէյէճէյինի, մուսթանթըզ պիլտիյի ճիհէթլէ, Կրաթիէնին իֆատաթը մէչրուհէսինտէն մէճմուն օլարագ, վիգոնթա խըթապէն. — Նէզաքէթ վէ տիրայէթլէ մե՛լուֆ օլան պիր քիմսէ պուընատան պաշգա սուրէթտէ հարէքէթ իտէմէզ իտի. — տէտի:

Մուսթանթըզ՝ պարօն Օլիվիէյէ խըթապէն. — Տաիրէի մախսուսէնիզի կէօրմէք իսթէրիմ. պարօն. — տէտիքտէ, մարքի տը Սալլօն գաչլարընը չաթտը վէ ֆագաթ ասլա իթիրազ էթմէտի: Պարօն Օլիվիէ իսէ պէմ պէեազ քէսիլիպ.

— Էճրինիզէ հազըրըմ. — տէյէրէք, մէմուրիյնտէն էվվէլ գաբուեա տօղրը կիթտի: Դաքունըն էօնիւնտէն կէրի տէօնտիւ. Մար-

քի տը Սալոն Եէրինտէն գըմըլտամամըշ վէ հալ ու թավրը ասլա վէ գաթ'ան թէպէտիւլ իթմէմիշ իտի։ Եալընըզ կէօզլէրինտէ պիր չէօ'լէ բէյտա օլմըշ ըտը քի .

Պարօն Օլիվիէ մարքինին հալինի կէօրտիւքտէ քէնտի քէնտինէ տէմտի քի .

— Էյէր պէնտէն չիւպհէ իտէճէք օլուրսա , մահվ օլուրըմ։

4

Պարօն Օլիվիէ գօնաղըն թէնհա պիր ճիհէթինտէ քէնտինէ մախսուս պիր տաիրէ ինթիխապ իթմիշ իտի . պու տաիրէնին-մէֆրուշաթը էզմինէի գաատիմէտէն գալմա տօլապալար վէ քիւթիւպխանէլէրտէն իպարէթ իտի ։ Տաիրէնին հէր ճիհէթինտէ պիր ինթիզամ միւշահէտէ օլընմասընա նազարէն , սաքին օլանըն մունթազամ պիր քիմսէ օլտըղը զահիր իտի ։ Ընվինէնին իւզէրինտէ մէրմէրտէն մա'մուլ , քիւչիւք պիր սանէմ տուրմագտա օլուպ , պու սանէմին Օլիվիէյէ միւշապէհէթի ճիհէթիյլէ , վալիտէսի մատամ լա պարօն տը Ռիւյմէրօլ օլտըղը , անլաշընըլմագտա ըտը ։ Եաղը մասասընըն թա գարշընսընա տախի բէտէրի պարօն Օգթավըն եաղը պօճա ըէսմի թէճալիդ իտիլմիշ տի ։ Մասանըն իւզէրինտէ պիր թագըմ աչըգ քիթապլար , եաղընմըշ քեաղըտլար կէօրիւնմէքտէ իտի ։

Բօլիս միւտիրի Մ. Մէրի տաիրէի մէզքիւրէնին ինթիզամ վէ ազամէթի հալինի քէմալը մէմնունիյէթլէ թէճագըդ վէ պէօյլէ պիր տաիրէտէ օթուրան քիմսէնին ատի պիր ատամ օլմաճաղընը թաստիդ իթմէքտէ իտի ։ Օլիվիէյէ զիճատէսիյլէ թէվէճճիւհիւ օլմագ հասէպիյլէ , էսասը մատտէ նէտէն իպարէ օլտըղընը վէ Օլիվիէնին գապահաթը օլուպ օլմատըղընը անլամագ ազմինէ տիւշմիւշ իտի ։

Պարօն Օլիվիէնին պիր թագըմ խույլարա մալիք իտիյի վէ պու խույլարընը եա քեաճճէսինին էյի վէ եա քեաճճէսինին ճէնա օլտըղը միւսթաշնիի շէքք ու չիւպհէ իտի իսէ տէ , օ տէրէճէ ղէքի վէ ճէթին պիր սըճաթատա , էյինին մի ճէնատա եօխսա ճէնանընը մը էյիյէ ղալէպէ իթտիյինի քէչճ իթմէք մուհալ գապլընտէն իտի ։

Գապլի ճէրհ օլմատան պիր շէյ վար իտի իսէ , պու տա մատամ

Պօվէսին վէճաթընտատ մէնճատաթ պէքլէյէն , եանի մարքինին գըզընընէն նէրէյտէ պուլընտըղընը միւպէյինին մէքթուպլարը չալմըշ օլան քիմսէնին ճինայաթը վագըայա ճիւր'աթ իյլէմիշ օլմասը մատտէսի իտի ։ Իսթինթագ վէ իսթիճվապաթընը պիտատէթինտէն պէրու զիհնինի թէչվիշ իթմէքտէ օլան պիր շիւպհէ վէ վէսվէսէ կիթտիքճէ ճիքըրինտէ թագվիյէթ պուլմագտա ըտը ։ Մարքինին գըզընընը պուլընմասը , պարօն Օլիվիէ գատար Մ. տէ Գլէրին տէ իշինէ կէլմէտիյինի իհթիմալտէն ատտ իթմէքտէ իտի ։ Հէքիմին նէչթէրի տօգանտըղը անտէ , մատամ Պօվէս գալգըպ տա գաթիլինէ լանէթ օգուտըղը սըրատա , Կրաթիէննի տէ Օլիվիէնին եանընտա պուլընմըշ օլտըղընը վէ Օլիվիէ իլէ Կրաթիէնին մուաճէնէխանէտէ եան եանտա վէ հաթթա պիրի պիրլէրինէ տաճանմըշ օլարագ տուրմագտա օլտըղլարընա տա'իր շահիտլերին իֆատէսինի խաթընրընտան չընգարմամագտա , վէ թահգընգաթը լայգէ վէ միւքէմմէլէ իճրա օլընմատըղա , իշին զահիրէ չընգամաճաճաղընը տիւշինմէքտէ իտի ։

Մուսթանթընգ . — Եաղը օտանընզտաքի էվրագընընզը վէ սա'իրէյի թէգագընտէն էվվէլ եաթագ օտանընզը վէ խուսուսըյլա չամաշընը վէ ելպխէ տօլապալարընընզը մուաճէնէ իթմէք խաթէր իտիմ . — տէտիքտէ , պարօն Օլիվիէ ասլա իթիրազ իթմէքսիզին մուվաֆագաթա միւսաթաատէլէ .

— Չամաշընըլարըմ վէ մէլպուսաթըմ եանընտաքի օտատա տընը , խաթէրսիզինիզ պույուրուն կիտէլիմ . — տէտի ։

Չագաթ քեաթիպլի մուսթանթընգընը էմրինէ թէվֆիգէն պիրագ էվվէլ մէյտանատա զա'իպ օլմընզ օլտըղընտատ , չու սըրատա նէրտիւպանընն իւսթիւնտէ պիր բաթընըտը զուհուր իթտի ։ Մուսթանթընգընը էմրինտէ պու բաթընըտը աչըպ իչէրի կիրտիյի սըրատա , զագաթ քեաթիպլինտէն մա'ատա իչի մէ'մուր տաճա օտատա կիրտիլէր ։ Մէրդուման բօլիս միւտիրիյլէ մուսթանթընգընը հուզուրընտա , թէհաըրիճաթա մուպաշէրէթ իյլէտիլէր ։

Մէ'մուրինի մէրդումէ , 1° պիր պէճաղ քէթէն կէօմլէք . 2° չամուրը պիր բանթալօն (պու բանթալօն իչի տօլու սանտընգ արամընտատ չընգարընմընզ ըտը . զանն իտէրսին քի մախսուսէն օրատա հընֆզ իտիլմիշ իտի .) 3° քէօմէլէսի աչընմըշ պիր չիֆթ պօթին . (պու պօթին թինէչերին հալինէ նազարէն , կիչէն ատամընն եաղմուրը վէ չամուրը պիր հավատա ուզուն պիր եօճընըզ իթմիշ օլտըղը տէրքաար ըտը ։) 4° էրպապընըն էլինտէ օլտըղը հալտէ պիր էօքիւզիւ պիլէ կէպէրթմէ-

յէ քեաֆի չէլիքտէն պիր գոսուլմէթէ . եանի գաֆա տաղընտան թապիր օլունան պիր սիլահ պուլտուրլար :

Օտանըն իչինտէ վէ խուսուսըլա եչեայը մէղթիւրէ իւզերինտէ ղարիպ վէ միւֆսիր պիր գօգու վար ըսը քի , պու գօգույը Օլիվիէ ալէսսէվիյէ գուլլանըր ըսը :

Մուսթանթըգ՝ եչեայը մէղթիւրէյէ աթֆը նազար իթտիքտէն սօնրա . – Պու գունտուրալար նի՞չին թէմիզլէնմէմիշլեր :

Պունլարը մարքի տը Սալլօնըն կիթտիյի ագչամ կիյինմիշ իտիմ : Պուրատա կէճէ վագթը եվրիւյերէք կէլմիշ օլտուղմը պէեան իթմիշ իտիմ : Յօգադլարըն վէ պուլվարլարըն չամուրլարընա պատարագ կէլմիշ օլտուղմ հալտէ , գունտուրալարըմ պէրպատ օլմըշ ըսա , թէճաճիւպ իտիճէք նէ՞ վար :

Մուսթանթըգ . – Վէ ֆագաթ , օ վագըթտան պէրու գունտուրալարըն պու հալտէ գալմըշ օլմասընա նէ՞ մանա վէրէճէյիզ :

Օլիվիէ . – Սիզ խըզմէթքեար գուլլա՞նմամըշ մըսընըզ :

Մուսթանթըգ . – Հէր քես կիպի պէն տէ գուլլանմըշըմ :

Օլիվիէ . – Օ հալտէ խըզմէթքեար մագուլէսինին նէ օլտուղունը պիլմէնիզ լազըմ կէլիր : Պէնիմ խըզմէթքեարըմ միւտաէթի մէտիտէ բէտէրիմին խըզմէթլինտէ պուլտուղտան սօնրա , օն սէքիզ սէնէտէն պէրու տէ պանա խըզմէթ իթմէքտէ տիր : Մատադաթըննա հիչ պիր տէճէճէյիմ եօգ տըր . լաքին ղայէթ միւսէյիպ տիր : Հասբարըէնսէ կիթտիշ իտիմ , տահա տիւն ալտէթ իթտիմ : Պէնիմ էտուարըն ախլագընը պիլտիյիմ ճիհէթլէ , պու կէօսթէրտիյինիզ չէյլէրին էլան պու հալտէ գալմըշ օլմասընա ասլա թէճաճիւպ իթմէմ :

Մուսթանթըգ . – Պու տա պիր սէօզ տիր . լաքին նէ տէրէճէյէ գատար չաեանը իսթիմա՝ տըր , օրասընը պիլմէմ . է՛յ , չու տէմիր բարչասընա նէ՞ տէյէճէյիզ , պու տա սիլահ սայըլըր . սիզին կիպի պիր զաթ պու ճընս պիր սիլահ գուլլանմալը՞ մը տըր :

Օլիվիէ . – Թապանճա գուլլանաճադ օլսամ ճէպէլերէ բէք գօլայ սըղմաըղընտան , պիչիմիզ կէօրիւնիյօր . լաքին պունըն չէքըլ եասը օլտուղընտան , ճէպտէ գօլայ հրգըզ օլունապիլիյօր . ճէսուր պիր տատմըն եէտինտէ պուլտուղտան հալտէ , պու տա տապանճանըն եէրինի թուրթար :

Մուսթանթըգ . – Պու սիլահը չօգտա՞ն պէրի մի գուլլանմագտասընըզ :

Օլիվիէ . – Թախմինէն իքի սէնէտէն պէրի :

Մուսթանթըգ . – Տօսթլարընըզ կէօրմի՞չ մի տիր :

Օլիվիէ . – Պիլմէյօրըմ :

Մուսթանթըգ պու սուա՛լլէրի սօրտուղը սըրատա , պէեազ կէօմլէյի աչմըշ տըղգաթլա մուաեէնէ իթմէքտէ իտի . թահգըգաթա տէվամ իթտիքճէ , սըֆաթընտաքի ալախի մէճմունիյէթը թէղաեիւտ իտէյօր իտի . մաղնունըն քիմ օլտուղընը անլամագտա իտիյինէ ըէֆթէ ըէֆթէ գանի՛ օլմագտա ըտը : Նակէհան եանընտաքի ճիւղտանտան միհրլի պիր բաքէթ չըգարտը : Հէր քես , հաթթա ըէք պէօյիւք մէհարէթլէ իճրա իտիլէն թահգըգաթ էսնասընտա ղարիպ վուգուաթլար կէօրմիւշ օլան , վէ չու սըրատա ըէֆագաթ վէ մա՛եէթինտէ պուլունան քէսան պիլէ մուսթանթըգըն ահվալ ու հարէքեաթընա ըէք չօգ տըղգաթ իթմէքտէ իտիլեր : Մէղթիւր բաքէթ՝ միհրլերի սէօքիւլիւպ աչըլտըգտա , իչինտէն թուղտա ըէնկինտէ գըրմըզը լէքէլի պիր պէգ բարչասը չըգտը : Պու պէգ , ճինայէթին վուգու պուլտուղը կէճէնին ֆէրտասը կիւնիւ , Պուլվար Մաէրպտէ , պիր բաչավրաճընըն պուլմըշ օլտուղը կէօմլէք գօլու ըտը : Օլիվիէ տը Բիւյմիրօյ պիլա ֆիւթուր մուսթանթըգըն հարէքեաթընա նազար իթմէքտէ իտի :

Մուսթանթըգ իսկ , բօլիս միւտիրինէ խըթապէն . – Պագընըզ էֆէնտիմ , պու գօլըն չէքըլի վէ գուլաչը , չու կէօմլէյին գօլընըն այնը տէյի՛լ մի տիր . – տէյէրէք , պարօնըն տօլապընտան չըգարըլմըշ օլան կէօմլէյի վէ չէքըլի գօլու կէօսթէրտի :

Պէօյլէ միւնասիպէթսիզ տէլա՛լլի էսաս իթթիհամ իտէրէք , քէնտիսինի իթհա՛մ մը իտէճէքսէր , վէ եախօտ օ գանը պէգին քէնտի կէօմլէյինին գօլու օլտուղընը հիւքմ՛ մի գալգըշաճագլար , տէյու Օլիվիէ տուչարը թէսլաչ օլմագա պաշլատը :

Բօլիս միւտիրի , տըղգաթը ֆէվգէլատէ իչէ կէօմլէք իչէ գօլու թահթիհ իչէ էօլչմէքտէ վէ գուսմաչլարընը մուաեէնէ իթմէքտէ իտի : Լաքին պու սըրատա պէնզի կիթտիքճէ սօլմագտա , ալտէ իտի : Լաքին պու սըրատա պէնզի կիթտիքճէ սօլմագտա , ալնը պուրուչմագտա , վէ էլլերի թիթրէմէքտէ իտի : Մուաեէնէ վէ թահթիհգահընը իքմալ իթտիքտէն սօնրա .

— Պու կէօմլէք գօլընըն , հէր ճիհէթլէ չու կէօմլէյին գօլընա միչտապէհէթի օլտուղը չէօյլէ տուրսուն , հաթթա հէր իքիսինին այնը մագաստան չըգմըշ օլտուղընա եէմին իտէպիլիրիմ :

Կէօղիւնիւն էօնիւնէ եըլտըրըմ տիւչտէ , Օլիվիէ պէյքի պու

գառաւր կիրիֆթառրը խավֆ ու տէհչէթ օլմազ ըառը : Բօլիս միւտիրի Մ. Մէրկիյ չօգառան պէրու թառնըտըղը ճիհէթլէ , մէրգումըն հարէքեառթը միւտէդգըգանէսինէ էմնիյէթի քեառմիլէսի վառ ըառը : Հիչ պիր մաշնուն հագգընառա թառաֆկիրլիյի իլթիզամ իթմէսիյինի, վէ պիր չէյի րէյ իւլ այն կէօրմէսիքճէ վէ եախօա տէլա՛իլ վէ պէրահինի գավիյէ պուլմառըգճա , հիւքմ վիրմէսիյինի պիլիր խալ : Պինաէն ալէյհ , միւտիրին կէօրմէք հագգընառաքի իֆառաթընառան զիեառտէսիյլէ միւթէէսիր օլմըշ ըառը :

Օլիվիէ պիզզաթ լէքէլի գօլու էլինէ ալըպ , էյիճէ մուաեէնէյէ պաչլառըգտա պէնզի աթմաղա պաչլառը :

Օլիվիէնին թէչլաչընը բօլիս միւտիրի ֆէրգ խաերէք , պիլա իմթիեար քէնառիսի տաիսի մուղթառրըպ օլմագտա ըառը :

Ֆիլ վագը պու կէօմլէքլէրին , գօլլառրընըն ալթ թառաֆընառա էմնալի միսիլլու հալընըշ պիր տիւյմէ տէլիյի օլմայըպ , իքի տիւյմէ տէլիյի վառ ըառը քի, Օլիվիէ, վալիտէսինին հատիկեառը օլան ղայէթ քիւչիւք պիր տուրպինի տաիսա իւշէրինառէ թաչընմագ իւզրէ, մէզքիւր տէլիքլէրի պիլ խասա հաբառրմշ վէ տուրպինի օրաեա թագմագտա պուլընմշ ըառը :

Պիր միւտաէթճիք սօնրա Օլիվիէ՝ մուսթանթըգա խրթապէն .

— Պու գօլ պէնիմ կէօմլէքլէրիմառէն պիրինին գօլը օլառղընը ինքեառ իտէմէյէճէյիմ զանն իտէրիմ: Շահէա պէօյլէ խա , պիրիսինին չալմշ վէ խաթիմալ իթմիչ օլառղընը նամուսըմ իւշէրինէ եէմին իտէրիմ: Զունքի պու գօլըն պէնիմ իւսթիւմառէ իքէն վէ եախօա քէնառի թառաֆընառան լէքէլէնմիչ օլմառըղընա եմին իմ:

Մուսթանթըգըն աղղընառա միւսթէհզիեառանէ պիր թէպէսիւմ հուսուլէ կելէրէք . — Շիմառի մառքի պուրառա տէյիլ տիր ա՛ . արթըգ իթիրազառը վահիյէյի պէր թառաֆ իտէպիլիրսին . — տէտի :

Միւտիրին թաւրը հաքիմանէ վէ միւթէազըմանէսինառէն վէ աէօյլէսիյի հագառէթ ամիղ աէօղլէրինառէն Օլիվիէ զիեառտէսիյլէ հիտտէթլէնէրէք, հէյման մուդապէլէյէ գըեառմ իթմէք իսթէտի իսկ տէ , իչինի քէնառի էլիյլէ պօղմառագ իւզրէ սիւքութի թէրճիհ վէ թէրվիճ էյլէտի . — տէտի:

Մուսթանթըգ . — Դապահառթը օլառըղը զահիրէն սուպութ պուլառըղընառան , միւտաֆառեա մէճալի գալմառը . — տէտի :

Բօլիս միւտիրի տաիսի քէնառի քէնառինէ տէտի քի . — Էյէր հադգէթէն գապահառթը՞ ըսա պէն մաշուչլայօրըմ տէմէք տիր , չունառի իսթիֆամը վէրմէք տահա խայրլը տըր . պէն իսկ պու ատամտան հիչ չիւպհէ իթմէմէքտէ իտիմ . — տէյէրէք , մուսթանթըգ դը պիր թառաֆա ալըպ , դուլաղընա պագը չէյլէր աէօյլէտի :

Մուսթանթըգ ըզհառը թէֆաճճիւպլէ պէրապէր չէտիտէն միւտաֆառա իթմէքտէ իտի իսկ տէ , էնճամքեառ միւտիրին ըսրառընա մուգավէմէթ իտէմէյիպ , սէօղլէրինէ գանի օլմըշ կիպի կէօրիւնէրէք .

— Պէնճէ լուզումը եօգ ամմա , հէր նէ հալ իսկ , տիլէտիյինիզ կիպի հարէքէթ իտէրիմ. չունքի սէօղիւնիւղիւ ըէտտ իտէմէմ. — տէյիպ , վէ բօլիս նէֆէրառթընառան պիրիսինի չաղըրըպ , պաղը թառլիմաթլար վէրտի , վէ մէրգում նէֆէր չըգըպ կիթտիքտէն սօնրա մուսթանթըգ , պարօն Օլիվիէնին տաիրէսինին գառուլառրընը վէ էշէայը սաիրէսինի թէմինիրէ պաչլառը :

Բօլիս միւտիրի Մ. Մէրի պու սըրառա բէնճէրէնին էօնիւնտէ տուրմուշ պաղչէյէ նազառ իթմէքտէ իտի :

5

Պիրազ սօնրա գառու աչըլըպ , կիտէն նէֆէր լուէ կրաթիէն տէ Գլէր էչէրիյէ կիրտիլէր :

Միւտիր . — Պարօն Օլիվիէնին տաիրէսինի թէհարրի վէ մուաէնէ իթտիյիմիզ, միսիլլու սիզին տէ տաիրէնիզի թէհարրի իթմէք իսթէրիմ:

Կրաթիէն ասլա վէ գաթ՛ան ֆիւթուր իթմէքսիզին վէ թէճաճճիւպ էլամէթի կէօսթէրմէքսիզին մուվաֆագաթը միպէյէն պաչընը էյիպ . — Աըղու իտէյօրսունըզ, պույուրունըզ, պէնճէ հալտէ , նիչին պու սէլահիյէթի իսթիմալ իթմէյէսինիզ :

Բօլիս միւտիրի կիթտիքճէ վիգօնթառան թէվէհհիւշ իթմէքտէ օլառըղընառան , մէրգումըն ֆիւթուրսըզլուղընը կէօրտիւքտէ գաչլառրընը չաթառը :

Կրաթիէն . — Պէնիմ պէրապէր կէլմէքլիյիմ իպթիդա իտ՛ը մի , եօգսա հուզուրըմ ճա՛իզ տէյի՛լ մի տիր :

Մուսթանըդ՝ քեմալը նէզա.քէթլէ. – Նիչին ճա՛իզ օլմասըն. սիզ տէ հազըր պուլընապիլիր սինիզ. մա մաֆիհի նասըլ քի. խոթէրսէնիզ հարէքէթ իտէպիլիրսինիզ։

Կրաթիէն. – Պէնիմ տաիրէմ, չու եօլըն թա նիհայէթինտէ տիր. պիրիսինի վիրէյիմ տէ կէօսթէրսին. – տէյիպ, ճէվապա պէքլէմէքսիզին չանըն տիւյմէսինէ տօգունտը։

Տէրհալ պէնզի սօլմըշ իսթիւար պիր խըզմէթ.քեար կէլտի։ Կէլէն խըզմէթ.քեար պարօն Օլիվիէնին էմէքտաշը Լ.տուար ըտը։

Կրաթիէն. – Լ.տուա՛ր, պու էֆէնտիլէրի պէնիմ տայիրէմէ կէօթիւր վէ էմիրլէրինէ իթաաթ իթմէսինի խըզմէթ.քեարըմ Ա.չիյլէ էյիճէ թէնպիհ էթ։

Մասանըն էօնիւնտէ Օլիվիյէ էլլէրինի պաշընա գօմուշ տիւշիւնմէ.քտէ իլքէն, մէ՛մուրինին ճիւմլէսի տրշարը չէգտըգլարընտա, Կրաթիէն մէրգուսըն գօլունտան թուրթուպ աշաղա ալարագ, հաքիմանէ պիր թավը իլէ.

— Պու նէ հալ տիր. աեաղա գալգ. սէնին կիպի նամուսլու պիր ատամ պէօյլէ պիր հալտէ գալը՛ր մը. Օլիվիէ՛. ատէթա սէնի թանըմայօրըմ. քէսպի ճէսարէթ իտէրէք, վագը օլան միւֆթէրիեաթա գարշը միւտաֆաա իՙթմէյէճէք միսին։

Պարօն Օլիվիէ՝ ագլընը չաշըրմըշ կիպի էթրաֆընա պագադրագ. – Իւզէրիմէ ճիննէթ կէլիյօր, չըլըրըյօրըմ։

Կրաթիէն. – Իչթէ օ վագըթ իչիմիզ այնա կիպի օլուր. րէճա իտէրիմ, սաղլարտան վէ էօլմիչլէրտէն սէվտիյինին պաշը իչին օլսուն քէնտինէ կէլ, ֆիւթուր իթմէ։

Օլիվիէ. – Լաքին պիլմիյօրմուսուն քի պու ատամլար պէնի գաթլ թէօհմէթիյլէ իթհամ իտէյօրլար։

Կրաթիէն. – Շիմտիլիք սէնի իթհամ իտէյօրլարսա, սօնրա տա սըրա պանա կէլէճէք։

Օլիվիէ. – Սըրա սանա՞ մը կէլէճէք, պու նէ՞ տէմէք, անլամայօրըմ։

Կրաթիէն. – Շիւպհէսիզ. չիմտի տէ պէնիմ օտամտա մէչղուլ ոըրլար, պագալըմ ալթընտան նէ՞ չէգաճագ։

Օլիվիէ. – Էյ գօ՞րդմայօր մըսըն։

Կրաթիէն. – Նի՞չին գօրդայըմ, պէնիմ զամիրիմ բահաթ օլոըղը հալտէ պունլարըն աթվարը էպէյհֆէրիպանէսինէ էհէմմիյէթ վէրի՞րմիյիմ։

Օլիվիէ. – Լաքին խապէրին վա՞ր մը. պուրատա պիր թագըմ խապաթլար պուլորլար. էվվէթ, պուրատա, պէնիմ օտամտա խապաթլար մէյտանա չէգարտըլար, գալպիմ բահաթ ըտը ամմա, չիմտի հալիմէ պագսանա, պէնիմ գաթիլ օլորղըմը մէ՛մուլ իտի՛րմիսին, Կրաթիէն։

Կրաթիէն. – Սէնին կիպի նամուսլը ատամ պէնճէ ղայէթ նատիր տիր. քէնտիմին մուսթագիմ օլորղըմը պիլտիյիմ միսիլու, սէնին տէ մուսթագիմ օլորղընա գաթ՛ան իչթիպահըմ եօգ տըր. պէօյլէ պիր պէլայը ադիմ հէր.քէսին պաշընա կէլէպիլիր. լաքին սէնին կիպի մէրա վէ մուգթէտիր պիր զաթ պու միսիլլու պիր պէլատան բէք չարուդ թախլիսի կէրիպան իտէպիլիր։ Պաշընը էյմէ, ֆիքրինի ղայիպ իթմէ. ճէսարէթի էլտէն պըրագմա։ Մուչըղլըղըն ղարիպէն ղալէպէ խոպ ղահիրէ չէդաճագ տըր. պիր գաչ կիւնլիք պիր իշ տիր։ Պու. ատամլարըն իսպաթ տէյու իթթիֆաղ իթմիշ օլորղլարը խուսուսաթ, մէ՛մուլին ղայրը պիր միսիպէթ տիր քի, պունը տա չիւրիւթմէնին եօլընը պուլաճաղընմը վալիտէյին րուհու հիւրմէթինէ օլարադ թէքհհիւտ իտէրիմ, օլանճա ղայրէթ վէ մէթանէթ վէ սէպաթընը պու խուսուսա սարֆ իտէճէյիմ։ Իհգադը հադգ խիլինճէյէ տէյին, հուզուր ու բահաթընը պէր թաբաֆ իտիպ, կէճէ կիւնտիւզ ուղրաչաճաղընմ. – տէտի։

Կրաթիէնին պէճանաթը սատըգանէ վէ իֆատաթը խալիսանէսիյլէ պէրապէր թէչվիգաթը մէթանէթ.քեարանէսի, պարօն Օլիվիէյէ զիճեատէսիյլէ թէէսիր իյլէտի։

Մարքինին սըֆաթընտա միւչահէտէ իթմիշ օլորղը էլտիմի չիւպհէ վէ վէսվէսէտէն վէ քէնտինէ մախսուս օլան տա՛իրէտէ իճրա իտիլէն թահգըգաթ վէ թէհարրիեաթատան, վէ մուսթանըթըգըն հագարէթամիզ ահվալինտէն բօլիս նէֆէրաթընա վարընճաեա գատար իթթիֆաղ օլընան նապէճա աթվարտան իպթիտաատէ տուչըը մէհուսիյէթ վէ հիտաէթի օլորղը միսիլլու, պիլ ախընէ կէօմէք գօլը հատիսէի խարիգ իւլ ատէսինտէն, Օլիվիէ ագլընը զաեի իտէճէք մէրթէպէյէ կէլմիշ վէ քէնտի նէֆսինտէն պիլէ չիւպհէ իթմէյէ պաշլամըշ ըտը։ Ա.ճապա ույգուսընտա կէզէնլէր վէ եախօտ ճինէնէթ ուղրամըշ օլանլար կիպի քէնտիսի տէ ույգուտա իչթն վէ եախօտ պիր արալըգ ճինէնէթէ ուղրաեարագ, պատէթթամ մարքիզ Ֆրանսուազ տը Սարլօվէզտէն այրըլորգտան սօնրա, Կրանտ Օթէլէ կիպի մաեկթմէյէպ տէ էլիզէ տէ Պօ գ՛Ա.ր բաստաժընտաքի օթէլէ կիպիպ մա.

տամ Պօվէսի գաՓԹԼ մը լԹմիշ տիր . տէյու ճիտտէն տիւչիւնմէյէ պաչլամըշ օլմըրը սըրատա , Կրաթիէն գօլընտան ԹուԹուպ աեա-ղա գալտըրմըշ ըտը . օ անէ տէյին Կրաթիէն , հիսսիեաԹը գալ-պիյէ վէ տօսԹանէսինի պէօյլէ ալէնէն Օլիվիէյէ պէեան լԹմէմիշ օլտըղընտան , պու տէֆաքի պէեանաԹընա Օլիվիէ գիեատէսկյլէ րապԹը էհէմմիյէԹ իտէրէք , վէ հէնուզ հէր քէսին քէնտիսինի եիւզ-տէն պըրագմամըշ օլտըղընա մէմնուն օլարագ , մէրգում հագգըն-տա գալպինտէ բէք պէօյիւք պիր հիւանի սատագաԹ վէ մուհապ-պէԹ հուսուլէ կելիպ , աղլաեարագ ՐէժինէՆ մախտումը Կրաթիէ-նին պօյնունա սարըլտը :

— Ա՛հ . Կրաթիէն , պանա լԹտիյին էյիլիյի էօմրիւմ օլտըգ-ճա ունուլԹմաեագաղըմ . նէ սուրէԹլէ Թէչէքքիւը իտէյիմ , պէն տէ պիլմէմ :

— Քէսպի ճէսարէԹ վէ նամուսը պիր քիմսէ կիպի միւտաֆաա վէ իպԹիտա քէնտինէ վէ սանիյէն պանա էմնիյէԹ իտէճէք օլուր-սան պէնիմ իչին քեաֆի տիր :

ՊիտաեէԹի Թահգըգաթտան պէրու , մարքինին ֆիքրինտէ հա-սըլ օլան չիւպհէ վէ վէսավիսի հիսս իտէրէք , գալպի հիտտէԹ վէ ղաղապլէ մալամալ օլտըղը հալտէ ; Նշանլըսը Դաթըրին Մարանղէ-նի պիր սանիյէ պիլէ ունուԹմայըպ , նիչէ նիչէ տէֆալար . — աճա-պա օտա պէնտէն չիւպհէ իտէճէ՛ք մի տիր . — տէյու , ԹէքքրարլԹ-միշ իտի :

Պու սըրատա տախի եինէ գիհնի նշանլըսըյլա մէչղուլ ըտը : Պու հալին նէԹիճէսի , քէնտինճէ ղայէԹ վէխիմ կէօրիւնտիւյիւն-տէն , շաեէտ Թէվգըֆի իտիլէճէք օլուրսա , նշանլըսընըն, պունը ղա-ղէԹալարտան վէ եախօտ չունտան պունտան խապէր ալմասը ճա՛իզ օլամաեագաղընը տիւչիւնէրէք , պիր արալըգ մարքի տը Սալլօնա միւրաճաաԹլէ պաչընա կելէն տէհչէԹլի ֆէլաքէԹի նշանլըսընա խապէր վիրտիրմէմէյէ գարար վէրտի իսէ տէ , տիւնեատա ճանը կիպի սէվտիյի վէ հէր քէստէն գիեատէ բաղպէԹ լԹտիյի նշանլըսը մատմուաղէլ Դաթըրին Մարանղէնին նէգտինէ , քէնտիսինտէն չիւպ-հէ լԹմէքտէ օլան պիր քիմսէյի կէօնտէրմէքլիյի ԹէրվիճԹմէյիպ իչի ԹէՀատիւֆէ հէվալէ լԹմէքլիյի , հագգընտա տահա գիեատէ նաֆի ատտ լԹմէքտէ իտի :

Մա մաֆիհի , Կրաթիէնին պէեանաԹը խալիսանէսինտէն վէ ճէ-սարէԹպախշ լֆատաԹընտան , գալպը տիլխունընտա իւմիտի սէ-

լամէԹ Թէվէլլիւտ լԹմէյէ պաչլամըշ օլմաղլէ , մարքիտէն իսէ , Կրաթիէնէ տահա գիեատէ էմնիյէԹ վէ լԹիխատ իտէրէք .

— Սանա էմնիյէԹ վէ լԹիխատ լԹմէքլիյի պէրաղ եվվէլ Թավ-սիյէ լԹմիշ իտի : Շու հալտէ պանա պիր խուսուսատա մուավէնէԹ իտԷր միսին :

Կրաթիէն . — Հէր խաՀէտիյինի իճրա լԹմէյէ հազըր ըմ : Սէօյ-լէ , նէ՞ իսԹէրսին , շու ատամլար կէլմէզտէն եվվէլ սէօյլէ :

Օլիվիէ . — ճան ու տիլտէն պիր գըզ սեվէրիմ , վէ պու գըզ ըլա ագտը իղտիվաճ լԹմէքլ արզուսընտայըմ :

Կրաթիէն . — Սէ՞ն մի . պիր գը՞զ մը սեվէրսին : Գապի՞լ մի տիր :

Օլիվիէ . — Սահիհ տիր :

Կրաթիէն . — Սէվտիյին ֆէվգէլատէ պիր գըզ օլմագ լազըմ կելիր :

Օլիվիէ . — Սէվտիյիմ գըզ , ղայէԹ աֆիֆ վէ նէճիպ վէ հէր վէճհ իլէ էմնալինէ ֆա՛իգ պիր մէլէք տիր : Ալէյհիմտէ վագը օլան խըեանէԹի , Թէսաատիւֆէն պիրիսինտէն խապէր ալմասը կիպի պիր իհԹիրաղ ԹէՀամմիւլիւմիւն մաֆէվգընտէ օլարագ պատիի ըղԹըրա-պըմ օլույօր : Գապահաթլը օլտըղըմա զէրրէ գատար չիւպհէ լԹ-քի պէօյլէ պիր սըրատա ագլընը զաեի իտէր :

Օլիվիէ՝ խէլէճանընտան սէսի ԹիԹրէյէրէք . — Կիտէր նշանլը-մը կէօրի՞ր միսիւն , պաչըմա կէլէն ֆէլաքէԹի հիքեայէ խտիպ , պի կիւնահ օլտըղըմը անլաթտըրը՞ր մըսըն :

Կրաթիէն . — Շիւպհէսիզ . պէն սէնին սուչսըզ օլտըղընա գան-մըշ օլտըղըմ իչին , մէրգումէյի տէ գաթիյէն գանտըրմաղա վէ սը-բարըշընը իճրա լԹմէյէ հէր ան հազըր վէ ամատէ իմ :

Օլիվիէ . — Ա՛հ Թէչէքքիւը . . .

Կրաթիէն . — Թէչէքքիւը լԹմէ , սէն տէ պէնիմ եէրիմտէ օլ-սան օ վէճհ իլէ հարէքէԹ լԹմէ՞զ մի խտին :

Օլիվիէ . — էլպէԹԹէ , լաքին սէվտիյիմ գըզըն խամինի վէ մա-հալը իգամէԹինի սէօյլէմէլիյիմ :

Կրաթիէն . — Թամամ :

Օլիվիէ ճէպինտէն պիր գաղԹ չըգարըպ , պիր գաչ քէլիմէ եաղտըգտան վէ զարգ եվինէ վաղ՝ իլէ ատրէսի տէ գօյտըգտան

սօնրա աչըդ օլարագ կրաթիէնէ թէսլիմ լիթի։ Կրաթիէն խսէ, զարիքըն իւզէրինէ աթիը նիկեահ իլէ պէնդի քեամիլէն ուչուր։

— Նչանլըն մատմուազէլ Գաթըրին Մարանղէ՞ն մի տիր։

Գաթըրինին մուհապպէթի վէ հադդընտաքի թէվէճճիւհիւ պէր վէճճի սապըդ պագը գալաճագ իւմիտիյլէ մալամալ օլտըղընտան, Օլիվիէ՝ տօսթը կրաթիէնին եիւզիւնտէ հասըլ օլան թէպէտիւլիւ ֆարգ լիմէքսիզին.

— Էվվէթ, նչանլըմ, մատմուազէլ Մարանղէն տիր, աճապա թանը՞ր մըսըն։

— Բէք ազ. պիր իքի տէգիա Օբէրա թէատրօսընտա կէօրմիւշիւմ տիր. լաքին գօնուշմաչըմ։ Ղայէթ կիւզէլ տիր։

Պու սըրատա տըշարատա պիր կիւրիւլտիւ զուհուր լիթի։ Մուսթանթըգ իլէ բօլիս նէֆէրաթը կրաթիէն տէ Գլէրին տա՛իրէսինտէ իքմալը թահգըգաթ լիմիչէր իտի։ Պունլար, պարօն Օլիվիէնին օտասընա կիրէճէքլերի սըրատա, բօլիս միւտիրի պէմ պէեազ պիր սուրաթլա, Օլիվիէնին եազը օտասըյլա լիթիհագ իտէն պիր գաբուտան րունումայը զուհուր օլմագտա ըտը։

Միւտիր. — Պու մէսէլէտէ ագլըմը պիւսպիւթիւն չաշըրտըմ. պու վիգօնթ կրաթիէն տէտիքլերի գալպ թաչը՞ր մը յըմըշ։

Մուսթանթըգ՝ մէրգումըն նէզտինէ կիտիպ. — Սիզտէ աճայիպ պիր հալ կէօրիյօրըմ։ Մ. տէ Գլէրին տաիրէսինին թէհարրի օլընմասընը թալէպ լիթինիզ ամմա, էնայը թահարիյաթտա հազըր պուլընմատընըզ։

Միւտիր. — Պէնիմ հուզուրըմա իհթիեաճ եօգ. մաեէթիմ տէքի մը՛մուրլարըն մէհարէթինի պիլիրիմ։ Պա խուսուս քեաթիպիմէ էճնիյէթի քեամիլէմ վար տըր։ Օնա թալիմաթը լազըմէյի վէրմիշ իտիմ, չունքի պէնիմ պուրատա պիրազ իշիմ վար ըտը։

Մուսթանթըգ. — Եա՛. եէնի պիր էմարէ տահա մը պուլտընըզ։

Միւտիր. — Թայըր, էհէմմիյէթլի պիր շէյ եօգ։

Մուսթանթըգ. — Զաթէն սիզ պու իշտէ հիչ խահիշ կէօսթէրմէյօրսընըզ։

Միւտիր. — Էօյլէ՞մի մը՛մուլ իտէ յօր սընըզ։

Մուսթանթըգ. — Շիւպհէ եօգ։

Միւտիր. — Զանն իտէրիմ քի եանըլըյօրսընըզ։

Մուսթանթըգ. — Եանըլըյօրսամ, տահա զիէեատէ մէճիւուն օլուրըմ. չունքի պու մէսէլէ զայէթ նազիք պիր մէսէլէ տիր։

Միւտիր. — Պէլքի պու մէսէլէ սաեէսինտէ տիվանը թէմէվիզ ազալըզընա տա նա՛իլ օլուրսընըզ։

Մուսթանթըգ. — Պէլքի. պէլքի, լինսան հիչ պիր խուսուստա թէսէ յեիւպ լիթմէմէլի։ Սա՛իր մէ՛մուրիյէթլէրե զըեասէն, տիվանը թէմէվիզ էն սազլամը տըր։ Սիզտէ պու սաեէտէ պիհագդըն թալիթիֆ պէքլէրսինիզ։

Միւտիր. — Պէն, սէն՛աթըմա մէրագըմ օլտըղը իչին չալըշըյօրըմ.

Միւտիրին քեամիլի եանընա կէլիպ. — Պիր շէյ պուլամատըգ. կէօմլէքլերին հիչ պիրինին գօլը բաչավրաճընըն պուլմըշ օլտըղը լէքէլի գօլա պէնզէմէյօր։

Միւտիր. — Հէր թարաֆը պիր էյի արատընը՞զ մը։

Քեամիլ. — Հէր թարաֆը։

Միւտիր. — Բէք ալէա, Սիզ չիմտիլիք պուրատա տուրընըզ տա, չիմտի տէ պէն եալընըզճա կիտէյիմ պագայըմ։ Պէն, էն նազիք թահգըգաթը եալընըզ քէնտիմ իճրա լիթմէք խսթէրիմ. — տէյիպ, վիգօնթ կրաթիէնին տաիրէսինէ կիթի խսէ տէ, պիր միւտէթճիք սօնրա, հիչ պիր շէյ պուլամագ՝ըզըն ավտէթ լիթի։ զիհնի էվվէլքինտէն զիէեատէ մէչղուլ ըտը։

Մուսթանթըգ. — Նէ՞ եաբտընըզ.

Միւտիր. — Հիչ։

Մուսթանթըգ. — Քեամիլինիզին իֆատէսինէ նէզարէն, խըզմէթքեարլարտան պագը մալիումաթ խսթիհսալ օլընապիլէճէյի ճիհէթլէ, օնլարը տա խսթինթագ իտէճէյիմ. — տէտիքտէն սօնրա, միւտիր պիր քեաղըտ ուզաթարագ. — իչթէ պարօն տը Բիւյիրօլըն թէվֆիկ միւզէքէրէսի պուրատա. իճրայը իճապընա պագա՞լմըսընըզ.— տէյու սուալ լիթի։

Բօլիս միւտիրի, միւզէքէրէյի ալըպ, կրաթիէն իլէ Օլիվիէնին պուլընտըգլարը օտայա կիրտի։

Կրաթիէն. — Սիզին զայէթ նազիք պիր զաթ օլտըղընըզա չիւպհէմ եօգ, պունըն ըլա պէրապէր, հիչ պիր քիմսէ հաթթա էն միւթէպէր պիր քիմսէ պիլէ, սիզին իլէ էվինտէն տըշարը կէօրիւմէք իսթէր։ Օտամտա նէ՞ պուլտընըզ պագալըմ։

Միւտիր. — Հէնուզ հիչ պիր շէյ պուլամատըգ։

Կրաթիէն . – Հէնպէր ձեյ սէօղիւ ֆէնա տէյիլ, լաքին հէնոպ սէօզիւնիւ պէյէնմէտիմ։

Միւտիր . – Լաթիֆէ էթմէյինիզ, մէսէլէ բէք ֆառղէ պէր. ղիւառտէսկյլէ քէսպի էհէմմիյէթի իտէյօր . չունքի , պարօն տը Բիւյիւրօլա պէնիմ իլէ պէրապէր կէլմէսինի ըէճա էթմէք մէճպուրիյէթինտէ պուլընմագտայըմ։

Օլիվիէ տուչարը խէվֆ ու տէհչէթ օլտըղընտան , զանղըր զանղըր թիթրէմէքտէ իտի։

Կրաթիէն . – Պէն տէ պարօնա ըէֆագաթի իտէյիմ։

Միւտիր . – Իհթիմալի եօգ , թահգըգաթըն էքմալինէ տէյին պարօն հիչ քիմսէ իլէ էխթիլաթ իտէմէզ։

Օլիվիէ . – Շապգամ իլէ բարտըսիւմիւ ալայըմ. – տէյէրէք եա-նընտաքի օտայա կիտիպ պիր միւտաէթճիք սօնրա , չապգասը վէ բարտիւսիւսիյլէ տըշարըճա չըգտը ։

Միւտիր ։ – Աչաղըտա արապա պէքլէյօր պույուրուն կիտէ-լիմ. – տէտի ։

Օլիվիէ օտատան չըգըպ , աչաղըճա էնտի ։

Խըզմէթքեարանըն քեաֆֆէսի չաշըրըպ գալըպ , պարօնըն սէ-պէպի թէվգըֆինի պիրի պիրլէրինէ սօրմագտա ըտրլար ։

Օլիվիէ էքի բօլիս նէֆէրէյլէ արապաեա պինտի ։

6

Պիր քաչ կիւն սօնրա մուսթանթըդ տա'իրէի ատլիյէտէ օտա-սընտա մէչղուլ օլտըղը սըրատա , խատէմէտէն պիրիսի պիր դարթ կէթիրտի ։ Դարթա աթֆը նազար էթտիքտէ , վէ վիգօնթ կրաթիէն տը Գլէր տէյու օգուտըղտա , եիւզլէրի գըզարտը ։

— Պու դարթը կէթիրէնի , տերհալ իչէրի ալընըզ – տէյու էմր էթտիքտէն սօնրա , չիրին պիր գատըն իչէրի կիրեճէք կիպի , պօյուն պաղընը վէ սաչլարընը տիւզէլթիպ , եէրինէ օթուրտը ։

Իքի կիւնտէն պէրու Կրաթիէն տը Գլէրէ , մարքի տը Սալլօնըն գօնաղընտաքի խըզմէթքեարլարըն քեաֆֆէսինէ , էլիզէ տէ Պօղ'ար բասաժընտաքի քէօմիւրճիւ իլէ զէվճէսինէ վէ գօմիւլարա , վէ

մատամ Պօվէսին օթէլինտէքի միւսթէճէրլէրէ վէ տօգթօր Պրօգար-տըն իլէ չայիրտըէրինէ վէ կասթօն Սօվէյէ , վէ նիհայէթ պու պապ-տէ մալիւմաթ խթիհսալ օլընապիլէճէք հէր քիմ օլուր ըսա ճիւմ-լէսինէ լի էճլիւլ խթիճվապ միւզէքէրէլէր կէօնտէրիլմիչ օլտըղը ճի-հէթլէ , իպթիտա , հաթթա թայէին օլընան վագըթտան էվվէլ կը-րաթիէն տը Գլէր կէլմիչ իտի ։

Կրաթիէն . – Պէնտէնիզէ պիր իհզարնամէ կէօնտէրմիչ օլտը-ղընըզտան , ալտըղըմ անտէ հէման իճապէթէ միւսաթաաթ խթ-տիմ։ Էյէր պիր նէվի թէպտիլ մէսաքէն խթմէմիչ օլսայըտըմ տիւն կէլէճէքտիմ։

Մուսթանթըդ՝ թէճաճիւպլէ . – Մարքի տը Սալլօնըն գօնաղընտա իդամէթ իթմէյօրմըսընըզ։

Կրաթիէն . – Էվվէթ , տա'իմա . լաքին Բարիս ըէսամբէյրինին էք-սէրիսինին պուլընտըղը ճիվարտա ըէսմխանէ խթթիխսաղ խթմէք իւզրէ պիր էվճիյէ պիյատէսիյլէ հավվէսիմ վար ըտը ։ Ըէսմճիլիք սէնաաթընտա թէրտագը խթմէք իչին , մարքի տը Սալլօնըն գօնա-ղընտա էօրնէք մագամընտա չունը պունը գապուլ խթմէք ճա՛իզ օլամաեաճաղընա , տայըմ տախի գանաաթ հասըլ իտերէք , պու հավվէսիմի իքմալէ պիլ միւսաթաա , Օֆֆիսին սօգաղընտա գանաա-եա գաֆէսի գատալ պիր խանէ թէտարիք խթտիրտի ։ Շու կիւն-լէրտէ տայըմ պիր միւտաէթ եալընըզ գալմագ արզուսընտա պու-լընտըղընը պէյան խթմիչ օլտըղը միսիլու , պէն տէ պայընմըղա կէ-լէն ֆէլաքէթտէն զիյատէսիյլէ տուչարը բէրիչանի օլտըղըմտան , ըէսմխանէմէ չէքիլտիմ, վէ զիհնիմի տաղըթմագ իւզրէ , կէճէ կիւն-տիւզ ըէսմէ տալտըմ։

Մուսթանթըդ . – Շու հալտէ կէօնտէրմիչ օլտըղըմ իհզարնա-մէ օրաեաճ մը կէլմիչ իտի ։

Կրաթիէն . – Խայըր էֆէնտիմ, պէնտէնիզ տայըմ մարքի տը Սալլօնըն խանէսինէ կիթտիմ օրատա պուլտըմ, կէճ վագըթ էլիմէ վասըլ օլմըչ խախինտէն , տիւնքի կիւն կէլէմէյիպ , պու կիւն կէլ-տիմ։

Մուսթանթըդ . – Թէշէքքիւր իտերիմ։

Կրաթիէն . – Թէշէքքիւր իթմէյինիզ, չունքի եալընըզ պիղի մէճպուռն իթմէք իւզրէ իճապէթէ միւսաթաաթ խթմէմիչիմ տիր . պաչգա պիր սէպէպ տահա վար . ա՛հ մարքի տը Սալլօնըն նէ հալտէ օլտըղընը պիլսէյինիզ. գըզընըն քէնտիսինէ թէօլիմ օլընմաեաճաղընա

գաթ'ը իւմիտ իտէմէյօր, վէ պիչարէ էվլատը կիպի սեվմէքտէ օլ-
մըղը էն աղիզ աօսթը պարօն տը Բիւյիւրօլլէն պէօյլէ պիր խապա-
սէթէ իրթիքեապ իթմիշ օլտըղընա պիր վէճհ իլէ ինանամայօր:
Պու իւքի մատտեատէն նաչը ֆէվգելատէ մէ'նուս օլույօր, վէ տայը-
մըն մէ'նուսկէթի հալինի կէօրէրէք պէն տէ տիլխուն օլույօրըմ:

Մուսթանթըգ. – Քեաչքի էլխտէն կելսէ տէ չու հալէ պիր
նէթիճէ վիրէպիլսէմ:

Կրաթիէն. – Ղայէթ միւշքիլ տիր. պուրաեա կելմէքտէն մագ-
սատըմ պու ճիհէթի տէ արզ իթմէքտէն վէ պիր տէ տօսթըմ պա-
րօն Օլիվիէնին ղայէթ իւլ ղայէ նամուսը պիր զաթ օլտըղընա սիղի
թէէմին իլէմէքտէն իպարէթ տիր:

Մուսթանթըգ. – Պարօնա քէֆալէթի իտէպիլէճէյինիզի պիր տէ-
ֆա տահա սէօյլէմիշ վէ պէն տէ գանուէնըն պանա միւսա'իտ օլմա-
տըղընը ճէվապէն արզ իթմիշ իտիմ:

Կրաթիէն. – Հէյհա՛թ. էվվէթ. պու ճէվապընըզ խաթըրըմա
կէլիյօր, լաքին օ զէմանտան պէրու պարօնը թէպրիյէ իտէճէք էս-
պապ վէ վէսաիլէ տէսթրէս օլամա՛մընըզ մը:

Մուսթանթըգ. – Օլամաըմ:

Կրաթիէն. – Պուլաճագսընըզ տէ յու իւմիտ իտէ յօրտըմ. Ֆրան-
սատա ումուրը աալիյէ միհվէրի լայըգընտա ճէրեան իթմէքտէ տիր:

Մուսթանթըգ. – Շիւպհէսիզ: Ումուրը աալիյէ միհվէրի լայը-
գընտա ճէրեան իթտիյի իչին, սիեահա պէեազ տէմէք գապիլ օ-
լամայօր:

Կրաթիէն. – Լաքին սիզ եանըլըյօրսընըզ. չունքի պէն պարօն
տը Բիւյիւրօլ իւլէ պէրապէր պէօյիւմիւշ օլտըղըմտան, միւհիպպի-
մին ղայէթ ալիճէննապ վէ լէքէսիզ վէ միւսթագըմ պիր զաթ օլ-
տըղընը բանա պիլիրիմ: Պարօն տօղրը ֆիքրի վէ սահիպի մէթանէթ
վէ ֆագաթ պիրազ սէրթ իսէ տէ, հիչ պիր կէօնա ֆէննա ֆիքրէ
զահիպ օլամազ: Պէօյլէ պիսուչ պիր քիմսէ պու հալէ տիւշտիւյիւ
թագտիրտէ, նէ տէրէճէ մուզթարրըպ օլաճաղընը պիր քերրէ թէ-
սաւվուր պույուրընըզ, պիսուչ օլտըղընա տա հիչ չիւպհէմ եօք.
պիսուչ օլտըղը հալտէ թահթը թէկվգըֆտէ պուլընմազա թէհամմիւլ
օլընապիլի՞ր մի: Պունտան պէօյլէ քեամիլէն պիսուչ օլտըղը թէհագ-
գուգ իթտէ պիլէ, «աթէշ օլմայընճա տիւման օլամազ» տէյէնլէր
պուլը՞նմաեաճագ մը տըր:

Մուսթանթըգ. – Պու սէօզ պու աէֆա իչին քէք պէճա տըր.

չունքի, պու ատի պիր աթէշ տէ օլմայըպ, էօյլէ պիր չիտտէթի-
հարիգ տիր քի, սէնի մահվ իտէպիլիր:

Կրաթիէն. – Պէն պարօն Օլիվիէյի սիղտէն էյի թանըտըղըմ
ճիհէթլէ, մէրգումըն պէօյիւք պիր եանլըշլըղա գուրպան կիթմէք-
տէ օլտըղընը թէէմին իտէպիլիրիմ.

Մուսթանթըգ. – Եանլըշլըգ տէյիլ: Հիւքիւմէթ չիմտի բէք գօ-
լայ եանըլմազ: Սիղին տէտիյինիզ կիպի սէհվիեաթ, բօմպանըատա
կէօրիւնէպիլիր. իտարէի աալիյէ եանըլմամագ իչին իհթիեաթքեա-
րանէ տավրանտը:

Կրաթիէն. – Էվվէթ. վէ լաքին եանլըշլըգ օլմատըղը հալտէ,
նիչի՞ն Օլիվիէ, մատտամ Պօվէսի թէնէֆֆ իթմիշ օլսուն. պիր սէպէպ
կէօրէմէյ յօրըմ. Օլիվիէնին նէ՞ մէճպուրիյէթի օլապիլիր քի մէգումէ-
յի պու սուրէթտէ մահվէ գալգըշըր:

Մուսթանթըգ. – Էվվէնէճէք տէյի՞լ մի իտի:

Կրաթիէն. – Էվվէնէճէյինի պիլիյո՞ր մըսընըզ:

Մուսթանթըգ. – Շիւպհէսիզ:

Կրաթիէն. – Էվվէթ էվվէնէճէք, սահիհ տիր. պարօնըն էօյլէ
պիր թասավվուրը վար ըտը. պիլիրիմ. լաքին էվվէնմէք մատտե-
պիր թասավվուրը վար ըտը. պիլիրիմ. լաքին էվվէնմէք մատտե-
սիյլէ պու մէսելէպէֆնինտէ նէ միւնասիպէթ օլապիլիր:

Մուսթանթըգ. – Նչանըլըսը քի՞մ տիր:

Կրաթիէն. – Ամերիգալը կէնճ վէ ղայէթ կիւզել վէ զէնկին
պիր գըզ:

Մուսթանթըգ. – Ամերիգալը գատընըլար իչէրինէ պիլիրլէր.
մարքի տը Սալոնըն սէրվէթլիտէն Օլիվիէնին մահրում օլտըղընը
հիսս իյլէտիքլերի հալտէ, նիքահ հագգընտա վէրիլէն գարարտան
բուճու իտիլմէյէճէյի նէ՞ մա'լիմ:

Կրաթիէն. – Օլիվիէնին նէ տէրէճէ ալիճէննապ օլտըղընը պիլ-
մէզլինիզ:

Մուսթանթըգ. – Պարօն պէյլքի բուճու իթմէյէն. լաքին գը՛զ:

Կրաթիէն. – Սէքիզ կիւն էվվէլինէ տէյին, պարօն Օլիվիէնին
նչանը օլտըղընը պիլմէզ իտիմ: Էնսայը թէվգըֆինտէ, եանի սիղին
պէնիմ տա'իրէմտէ...

Մուսթանթըգ. – Պէն տէյիլ... տաիրէնիզտէ թէհարրիեա-
թա գալգըշան բօլիս միւտիրի իտի:

Կրաթիէն. – Բիմ օլուրսա օլսուն, նէթիճէյի հէք պիր տիր:
Իմտի, տաիրէմտե իճրայը թէհարրիեաթ իտիլտիկի սըրատա, պա-

րօն Օլիվիէ աչգ ու մուհապպէթինտէն պահս իթտի։ Պէօյլէ պիր չէյ քէնտիսինտէն մէ՛մուլիթմէտիյիմ իչին թէաճճիւպտէ գալտըմ. մուախխարէն պու տէհչէթլի ֆէլաքէթի կիտիպ նչանլըսընա պէեան իթմէքլիյիմի ըչճա իթտի։

Մուսթանթըգ. – Պարօնըն պու սըքսարըշընը իճրա իթտինի՞ մի։

Կրաթիէն. – Իթմէք իսթէտիմ ամմա մուվաֆֆագ օլամատըմ։

Մուսթանթըգ. – Նի՞չին։

Կրաթիէն. – Զունքի նչանլըսըյըլա վալիտէսի պիր գաչ կիւնտէն պէրու Բարիստէ պուլընմայըպ, պու սապահ կելէճէքլէրմիչ։ Նիյէթիմ պու ադչամ պիր տահա էվլէրինէ կիթմէք տիր։

Մուսթանթըգ. – Մէրգուման ամէրիգալըլարըն նէ ճընա գաըրըլար օլտըղընը պիլի՞րմիսինիզ։

Կրաթիէն. – Պիր գաչ տէֆա թէաթրօտա կէօրմիչիմ ամմա, միւլագաթ իթմէմիչ օլտըղըմ ճիհէթլէ պիր էյի թանըմամ։

Մուսթանթըգ. – Նչանլըսընըն ատը նէ՞ տիր։

Կրաթիէն. Մատմուազէլ Մարանգէն։

Մուսթանթըգ. – Բիմի՞ն իլէ պէյթուխթէթ իտեր։

Կրաթիէն. – Պիր վալիտէսի վար, օնըն ըլա պէրապէր տիր. վալիտէսի տէ հէնուզ կէնճ տիր. բէտերի չօգտան պէրու վէֆաթ իթմիչ տիր։

Մուսթանթըգ. – Էհլի ըրզ ատամլար մը տըր։

Կրաթիէն. – Ամէրիգալըլարըն ճէմիյէթլէրինտէ բէք չօգ իթիպար պուլմըշլար տըր։ Հէր քէս քէնտիլէրինի պիլիր վէ րհայէթ իտէր։

Մուսթանթըգ. – Բարիստէ մուվագգաթ սուրէթի՞յլէ մի պուլընմագտա տըրլար, եօղսա իգամէթկէ՞ահ մը իթթիխաղ իթմիչլեր տիր։

Կրաթիէն. – Բէք չօգ սեեահաթ իտէրլէր, լաքին Պուա տը Պօլօնեը ճատտէսինտէ կիւղել պիր էվլէրի օլուպ, չօգտան պէրու օրատտա իգամէթ իթմէքտէ տիրլէր։

Մուսթանթըգ. – Օ՛րաեա մը կիտիպ կէօրիւշէճէք սինիզ։

Կրաթիէն. – Էվվէթ էֆէնիմ։

Մուսթանթըգ. – Բէք ալէա. կէլէլիմ պիզիմ մաշնունա. սիզ պու զաթ ըլա զայէթ տօսթ ըմըշընըզ։

Կրաթիէն. – Էվվէթ. պարօն տը Բիւյմիլօլ պէնի զիեատէ-

սիյէէ սեվտիյի միսիլլու. պէն տէ քէնտիսինէ չօգ մուհապպէթիմ վար տըր. չօճուգլըգտան պէրու արամըզ էյի իտի.

Մուսթանթըգ. Պարօնտա հասէտաքեարլըգ վա՞ր մը տըր։

Կրաթիէն. – Ա՛ալա, հաթթա սատէ պիր տէլիգանլը տըր։ Մուսթաֆիմ իւլ ահվալ ֆագաթ հատիտ միզաճ պիր քիմսէ տիր. ուլուվու ճէնապալէ պէրապէր քիպր ու աղամէթ սահիպի տիր։

Մուսթանթըգ. – Փի՞պր մի. աղամէ՞թ մի։

Կրաթիէն. – Փիպր տէյիլ. լաքին պուլուխթան նէմ գաբար պիր ատամ տըր։ Պու իսէ, չիմտիքի վազըխտա, պիր գապահաթ ատտ օլընամայըպ, բէք պէօյիւք պիր ֆազիլէթ սայըլըր։

Մուսթանթըգ. – Իչինէ կէօրէ. լաքին պու պահսը պէր թաբաֆ իտէլիմ։ Պու կիւնլէրտէ պարօն Օլիվիէ իլէ պէրապէր Հասբարբէնիսէ իմիչսինիզ. տէյի՞լ մի։

Կրաթիէն. – Էվվէթ էֆէնիմ։

Մուսթանթըգ. – Անգլը ֆիքրի նէ՞ հալտէ իտի։

Կրաթիէն։ Ուունըն ճէվապընը ղաթէն վէրմիչ իտիմ. տախմաքի հալինտէ իտի։

Մուսթանթըգ. – Վէ ֆագաթ մարքի տը Սալոն պիրագ թէլլաչը կէօրմիւչ։

Կրաթիէն. – Էվվէլա, տայըմ քէնտիսինէ բէք նազիք իչլեր հէվալէ իթմէքտէ օլտըղընտան, պարօնըն նէ հալտէ պուլընտըղընը թապիի պէնտէն էյի թադտիր իտէպիլիր. վէ սանիյէն, պարօնըն սահիպի սերվէթ օլապիլմէսի հագգընտաքի զիւրմէրինիզտէն սաֆը նազար իտէրէք, թէլլաչը օլտըղընը ֆարզ իթտէմ պիլէ, պունը տա ուսուլը մաեէչէթինճէ վուգու պուլաճագ թէպտիլաթտան պաչգա հիչ պիր չէյ համլ իտէմէմ։

Մուսթանթըգ. – Նէ՞ կիպի թէպտիլաթ։

Կրաթիէն. – Էվվէնմէք մատտէսի թէպտիլաթ սայըլմա՞զ մը։ Պու պապտէ վէրմիչ օլտըղը գարարը օ անէ տէյին մարքիյէ պէեան իթմէմիչ օլտըղընտան, Հասբարբէնտէ պէեան իթմէք թէսավվուրընտա ըմըչ. պունտան մա՛տա մարքինին գըղը պուլընըպ տա էվէ կէլտիյի հալտէ, հէմ պարօնըն հէմ տէ պէնիմ էվտէն չըգմըղ լաղըմ կէլմէքտէ օլտըղընտան, պու տա հէր իքիմիզ իչին պա՛իսի քէտեր օլմագտա ընը. չունքի մարքիտէն այրըլմագ ասլա խութէժէյիզ։

Մուսթանթըգ. – Եա՛. պու ճիհէթի պիլմէյօրտըմ։

Կրաթիէն . – Թապիի տէյլ մի եա . իպթիատաէ բէտէը իլէ դըզընը պիր միւտաէթ եալընըզ պըրագմագ իգթիղայը հալտէն օլտըը կիպի , պիզ եաչտա տէլիգանլըլարըն էօյլէ կէնճ պիր դըզըն պուլընտըը խանէտէ իգամէթ իթմէմիզ ճա՛իզ օլամաեաճաղը պէտիի տիր : Պէն քէնտիմ իչին Օֆֆէնտն սօգաղընտա պիր խանէ թէտաբիք իթմիշ օլտըղըմ միսիլլու , Օլիվիէ իչին տէ մարքինին պիր մահալ թէտաբիք իտէճէյինէ չիւպհէ եօղըտը : Պունըն ըչտ պէրաբէր պէն Օլիվիէնին թէչտշը օլտըղընը ասլա ֆարգ իթմէտիյիմէ եէմին պիլէ իտէպիլիրիմ :

Մուսթանթըգ . – Պու նիքահ մատտէսինտէ , մարքինին՝ քեաթիպի պարօն Օլիվիէյէ մուտավէնէթ իտէճէյինի մէմուր իտէրմիսինիչ :

Կրաթիէն . – Շիւպհէսիզ , մարքի տը Սալլօնըն սէմահէթ վէ սէխավէթի մէրթէպէի քէմալտէ տիր . պա խուսուս քի , պարօն՝ զիեաէսիյլէ իպրաղը սատագաթ իթմիշ օլտըղընտան , պիր վագըթ վալիտէմէ վէ մուտախխարէն տէ պանա իթմիշ օլտըղը ֆէտաքեարլըղը մէրգումտան տա տիրիչ իթմէ յէճէյի աչիքեար տըր : Մարքի դըղընը պուլտա պիլէ , ախտագ վէ սէրվէթի ճէսիմէսի իդթիղասընճա , պու միսիլլու ֆէտաքեարլըղլարտան իճթինապ իթմէ յէճէյի տէ պիչէք ու չիւպհէ տիր :

Մուսթանթըգ . – Ճինայէթին ֆէրտասը կիւնիւ եինէ պարօնը վէրօնէզ քէօպիւնտէ կէօրտիւնիւզ մի :

Կրաթիէն . – Էվվէթ , էֆէնտիմ :

Մուսթանթըգ . – Օ՛ կիւնիւ տէ մի թէչտշը տէ յիլ իտի :

Կրաթիէն . – Ասլա :

Մուսթանթըգ . – Սաաթ գա՛չտա էվէ ավտէթ իթտի :

Կրաթիէն . – Եարը կէճէյէ եադըն , պէրապէր ավտէթ իթտիք :

Մուսթանթըգ . – Գէօպիւն աղասընտան Մ. Մօրիս Բէքէօր , գանը կէօմէք գօլընըն նէ սուրէթլէ պուլընմըշ օլտըղընը գէօպտէ հիքեայէ իթմիշ , օ էսնատէ օրատա՞ մը ըտընըզ :

Կրաթիէն . – Էվվէթ , էֆէնտիմ :

Մուսթանթըգ . – Մէրգումըն պու հիքեայէյի իթտիչի զէման , պարօնըն եիւզիւնտէ հիչ պիր խէչէճան ելամէթի միւշահէտէ իթմէմէյինիզ մի :

Կրաթիէն . – Խէչէճան էլամէթի եօղըտը քի միւշահէտէ իտէ իտիմ :

Մուսթանթըգ . – Ղարի՛պ չէյ . հիչ պիր միւթալաա պէեան ըթմէմէի մի :

Կրաթիէն . – Խաթըրըմա կէլմէյօր . պու միսիլլու վուգուաթ հէր կիւն իչիտիլմէքտէ օլտըղը ճիհէթլէ , իթմիշ պիլէ օլսա էհէմմիյէթ վէրմէմիշ օլտըղըմ ճիհէթլէ պէլքի խաթըրըմտա գալմամըշ տըր :

Մուսթանթըգ . – Էյ ճինայէթին վուգու պուլտըղը կէճճէ պարօն Օլիվիէնին ավտէթ իթտիյինի եվտէ տօ՛ւյմատընըզ մը :

Կրաթիէն . – Խայըր . չունքի իքիմիզին տաիրէսի պէյինինտէ էբէյիճճէ մէսաֆէ վար տըր : Օ կէճճէ պէնտէնիզ միւ՛թաատըմ վէճճի իւզրէ , սաաթ օն պիր պուչուղա վէ եախօտ եարը կէճճէյէ տօղրու ավտէթ իթմիշ իտիմ , խըզմէթքեարըմ սույունտըրտը . պիր միւտաէթ օգուտուսմ , պատէհու սապահ սաաթ եէտիյէ գատար ույուտուսմ :

Մուսթանթըգ . – Ա՛ճապա մատմուազէլ Մարանղէնէ օլան մէյլինտէն պաչգա , պարօնըն պաչգա պիրիսինի սէվտիյինի վէ եախօտ էնթրիգալը պիր իչի օլտըղընը մէ՛մուլ իտէ՛րմիսինիզ :

Կրաթիէն . – Ա՛սլա . ասլա . պէօյլէ պիր չէյ օլմատըղընտա էլիմի աթէչէ սալտըրմագ լազըմ կէլսէ սալտըրըրըմ :

Մուսթանթըգ . – Սիղին կիպի տէլիգանլըլար պիրի պիրլէրինէ էն կիղլի սըրըլարընը պիլէ աչարլար . պարօն սիզէ պէօյլէ մահրէմանէ պիր չէյ սէօյլէմի՛չ մի իտի :

Կրաթիէն . – Ա՛սլա . սէօղիւմէ էմնիյէթ խոհնիզ , հաթթա պարօն չաեանը իսթիհզա տէհնիլէպիլէճճէք բատտէտ հէր խուսուստա ագըլանէ վէ միւտէպպիրանէ հարէքէթ իտեր իտի :

Մուսթանթըգ . – Վիճտանէն վէ գալպէն պունտան պաչգա հիչ պիր մա՛լիւմաթընըզ եօ՛ղ մը տըր :

Կրաթիէն . – Նամուսըմ իւզէրինէ եէմին իտէրիմ քի , պունըն խարըճընտա հիչ պիր մա՛լիւմաթըմ եօղ տըր . քէնտիմի նասըլ պէսուչ վէ պիկիւնահ պէլլէմիշ իսէմ , հնտիմտէ պարօն տա այնը մէրթէպէտէ պիսուչ վէ պիկիւնահ տըր :

Մուսթանթըգ . Մէյանէմիզտէ ճէրեան իտէն մուսապէհէթի միւպէեին օլան մաղպաթայը քեաթիպ պիր քէրրէ օգուսուն տա լութֆէն իմզա իտինիզ :

Կրաթիէն զիեատէճճէ դօրդուղ պիր միւտաէթճիք թէրէէտիւտ իթտիքտէն սօնրա . – մատամ քի էօյլէ իճապ իտէ յօր , իմզալայըմ :

Ջապէթ քեաթիպի Մ. Կէնօ, մուսթանթըդըն թէնպիհի մուճի-
պինճէ, հիչ տուրմագսըղըն, պիր չէյ անլաչըլմայաճագ սուրբէթէ
մաղպաթայը օգուտմաղա պաչլատը։ Մամաճիհի վիգոնթ քեմալը
տըգգաթլէ տինլէմէքտէ իտի։ Օգուչուպ պիթիրտիքտէն սօնրա,
մուսթանթըդ գալէմի կրաթիէն տէ Գլէրէ վէրտի։ Կրաթիէն էլի
խաֆիֆճէ թիթրէյէրէք վազ'ը իմզա իյլէտի։

Մուսթանթըդ քեմալը իհթիրամ իլէ մերգումը գաբուչա գա-
տար կէօթիւրտիւքտէն վէ մերգում տըշարը չըգտըգտան սօնրա,
խատէմէտէն պիրինի չաղըրըպ, մարքի տը Սալճօնըն կէլիպ կէլմէ-
միչ օլտըղընը սուալ իթտի։

Խատէմէ՝ մարքինին կէլմէմիչ օլտըղընը վէ ֆագաթի սա'իր պիր
չօդ չահիտլէրին հաղըր պուլընտըգլարընը իֆատէ պիրլէ, պիրէր
պիրէր իսմլէրինի վէրտի։

Մուսթանթըդ իպթիտա գօնաղըն էթպասընըն իսթինթա-
գընտան պաչլամագ իւզրէ, արապաճըլարը ճէկպ իթտի։

Էվվէլա ճինայէթին վոէդու պուլտըղը կիւն, Օլիվիէյի, մատամ
Պովէնին խանէսինէ կէօթիւրէն արապաճըյը իսթինթագ իյլէտի։
Մէրգում, պարոնը Լը Բիդ սօգաղընըն քէօչէսինէ գատար կէօթիւր-
տիւյիւնիւ, վէ կէճ գալմըշ օլմասընտան տօլայը պարոնըն ճանը սը-
գըլտըղընը վէ խուսուսաթը սաիրէի մա'լիւմէյի հիքայէ իյլէտի։

Մուսթանթըդ. – Գօնաղա վասըլ օլուպ տա մարքինին կիթ-
միչ օլտըղընը խապէր ալտըղընտա, պարոնըն հէրկէն ճանը սըգըլմըշ
մը ըտը։

Արապաճը. – Ջահիրէն ճանը սըգըլմըշ օլտըղը աչիքէար ըտը-
լաքին պաթընըն նէ օլտըղընը պիլէմէմ։ Պարօն, չանթասընը ֆէր-
տասը կիւնիւ կէօնտէրմէսինի խըղմէթ-քէարընա թէնպիհ իթտիք-
տէն սօնրա, տէրհալ եօլա չըգարդ, երլտըրըմ կիպլի Օրլէան մեր-
քէզինէ կիթտիք։

Մուսթանթըդ. – Կիթմիչսինիզ ամմա, եէթիչմէմիչսինիզ։

Արապաճը։ – Գաթար հէնուզ հարէքէթ իթմիչ իտի։

Մուսթանթըդ. Օ ագշամ պարօն արապայը ալը գօ'յմատը մը։

Արապաճը. – Խայըր, հայվանըն գիւճատէսիյլէ հարէրէթի օլ-
տըղընտան, վէ մարքինին արապաճըսըյլա խըղմէթ-քէարը Անթուան
օրատա պուլընտըգլարընտան, պարօն, մարքինին արապասըյլա ավ-
տէթ իտէճէյինի պէյտան իլէ պանա իզն վէրտի. պէնիմ արապամ
պօչ օլարագ ավտէթ իթտի. – տէտի։

Մարքինին արապաճըսըյլա խըղմէթ-քէարը տախի, տիկէր ա-
րապաճընըն պու պապտէքի իֆատէլէրինի թաստիգ եօլընտա ճէ-
վապ վէրտիլէր։

Մուսթանթըդ. – Պարօն եալընը՞զ մը յըտը. – տէ յու սօրտը գ-
տա, արապաճըլար եալընըզ օլտըղընը պէյտան իթտիլէր։

Մուսթանթըդ՝ մարքինին էմէքտարը Անթուանա խըրթապէն. –
մարքի տը Սալճօն՝ պարօն տը Բիւյմիրօլը սէվի՞ր մի իտի։

Անթուան. – Բէնտի օղլը կիպլի սէվէր վէ պարօնա տանըշմագսը-
ղըն հիչ պիր չէյ եաբմազըտը։ Պարօնտան պաչգասընըն սէօղիւ-
նիւ տէ տինլէմէզ իտի։ Պարօն, մարքիյէ իսթէֆտիյինի եաբտըրըր
ըտը։

Մուսթանթըդ. – Մարքի հագգընտաքի նուֆուզ ու թէէսի-
րինի, պարօն սույը իսթիխալ իտի՞ր մի իտի։

Անթուան. – Խայըր էֆէնտիմ. պարօն իհթիեաթքէար վէ մու-
թէազզըմ պիր զաթ ըտը։

Մուսթանթըդ։ – Մարքի տը Սալճօնըն Հասբարրէնսէ կիթտիյի
կիւն, պարօնըն սաաթ գաչտա գօնաղա ավտէթ իթմիչ օլտըղընը
պիլդիյօրմըսընըզ։

Անթուան. – Պիլմէյօրըմ. պու ճիհէթի մարքինին քէնտի էմէք-
տարը էտուարտան իսթիզահ իթմէնիզ լազըմ կէլիր։ Դաբուճը Տիւ-
մարթէնէ տէ սօրուն՞զ, պէյքի ճէվապընը ալապիլիրսինիզ։

Գաբուճը ճէլպ իտիլտիքտէ. – Վիգոնթ եարը կէճէտէ ավ-
տէթ իթտի՝ մէքթուպլարընը թէսլիմ իթտիմ, օնտան սօնրա տը-
շարը չըգմատը։ Մուղայիրի օլարագ պարօն օ կէճէ հիչ էվէ կէլ-
մէտի։

Կրաթիէնին խըղմէթ-քէարը Աչիլ տախի պու եօլտա իֆատէի
հալէ պիլ իպթիտար.

— Վիգոնթ եարը կէճէյէ չէրեէգ գալարագ կէլիպ եաթտը,
էրթէսի սապահ սաաթ սէքիզտէ օտասընա կիրտիյիմտէ քիւթիւք
կիպլի ույումագտա ըտը։

Պատէհու պարօնըն էմէքտարը էտուար իսթիճվապա պաչլա-
նըլտըգտա, պէր վէճհի աթի ճէվապ վէրտի։

— Մարքինին Հասբարրէնսէ կիթտիյի ագշամ, վիգոնթ կրա-
թիէն կէլինճէյէ տէյին Աչիլ իլէ գօնուշտըգ. լաքին պարօնըն գա-
թարա եէթիչմէմիչ օլտըղընը Անթուանտան խապէր ալմըշ օլտըղմ
ճիհէթլէ, խայըը ղէման եաթմայըպ պէքլէտիմ, լաքին ույգուսըզ-

լըղա տաեանամատըղըմտան, եաթմաղա մէճպուր օլտըմ. սաաթ լաքի վուրույօրտը։

Մուսթանթըգ. – Պարօնըն կէլտիյինի տո՞ւյմատըն մը։

Իտուար. – Նա՛սըլ տույմատըմ։

Մուսթանթըգ. – Գալգտը՞ն մը։

Իտուար. – Ույումըշ օլտըղըմ հալտէ պարօն գալգմամը խաթէմէղ իտի. հաթթա գալգաճագ օլսար հիտաէթլէնիր իտի։

Մուսթանթըգ. – Սաաթ գա՞չ ըտը։

Իտուար. – Պիր էյի պիլմէմ. լաքին պէն ույուտըգտան խայըը վագըթ սօնրա կէլտի։

Մուսթանթըգ. – Նէ՞ գատար վագըթ սօնրա։

Իտուար. – Պիլէմէմ։

Մուսթանթըգ. – Իքի սաաթ գատա՛ր...

Իտուար. – Լա ագալը։

Մուսթանթըգ. – Տէմէք սաաթ տէօրտէ տօղրու ավտէթ լիմիյէ։

Իտուար. – Թախմինէն. պէյքի տէ տահա սօնրա, չունքի պիր միւտաէթճիք սօնրա Վաննօ սօգաղընտաքի մանասթըրըն չանը չալընմաղա պաշլատը քի, էքսէրիւա սաաթ տէօրթ պուչուգտա չալընը։

Մարքի. – Սապահ պարօնըն օտասընա կիթտիյինտէ նէ՞ հալ տէ իտի։

Իտուար. – Զիհնի օ գատար բէրիչան ըտը քի, սէօզիւմիւ պիլէ իչիթմէմէքտէ իտի։

Մուսթանթըգ. – Սաաթ գա՞չ ըտը։

Իտուար. – Թամ ալթը պուչուգ, պարօն տա՛իմա օ ղէման գալգար։

Մուսթանթըգ. – Ույույո՞ր մը ըտը։

Իտուար. – Խայըը. ույանմըշ ըտը. մօմլարը էլան եանը յօր ըտը. էլպիսէլէրի ըսլանմըշ վէ չամուրա պաթմըշ ըտը։ Մէդքիւր էլպիսէլէրին եէրինէ հանկըլարընը կիյինէճէյինի սօրտաղընտա, հիտտէթլէնիպ.

— Շունլարը պիր եէրէ սագլա, պէնէնտիյին եէրէ կէօթիւր. պիր տահա կէօզիւմ կէօրմէսին. – տէտի։ Պիրազ սօնրա գահվալը Թըսընը վէրմէք իսթէյիմ իսէ տէ, աճ օլմատըղընը պէեանլէ ծնը տա իսթէմէտի։

Մուսթանթըգ. – Սաաթ գաչտա տըշարը չըգտը։

Իտուար. – Տօգուզտա։

Մուսթանթըգ. – Օ ղէմանա գատար նէ՞ եաբտը։

Իտուար. – Հիչ. Թէլաշ իլէ տաիրէսինին պիր օտասընտան տիկէր օտասընա տօլաչտը տուրտը։ Պիր արաըգ պիր քիլաթապ ալտը օգուտը. մուախխարէն օնտան տա վազ կէչիպ, եինէ տօլաչմաղա պաշլատը. բալթօսընը կիյինտէյի սըրատա, եէմէյէ կէլիպ կէլմէյէճէյինի սուալ իթտիմ։ Հէմ էօյլէ հէմ տէ ագշամ եէմէյինի տըշարտա եէյէճէյինի պէեան իթտի։

Մուսթանթըգ. – Ագշամ սաաթ գաչտա ավտէթ իթտի։

Իտուար. – Եարը կէճէտէ, վիգոնթ կրաթիչէն իլէ պէրապէր կէլտի։ Հէման եաթըպ սապահա գատար ույուտը։

Իտուար, իչթիեար վէ պօչպօղազ պիր էմէքտար օլտըղընտան, լիֆատաթը վագըասընըն էհէմմիյէթի վէչխմէսինի վէ ֆէվգէլատէ սէվմէքտէ օլտըղը էֆէնտիսի իչին նէ գատար մուղիրը օլտըղընը պիլմէքսիզին պիլտիյինի վէ կէօրտիւյիւնիւ սատէտիչանէ սէօյլէտի։

Իքի սաաթ զարֆընտա, մարքի տը Սալօնըն էմէքտարանըն իսթինթագլարը խըթամ պուլտը։

Մարքի տը Սալօնըն գօնագը կիպի միւթէաատիտ խըղմէթքեարլար պուլընան պիր էվտէ եաշայան պիր քիմսէնին, հէր պիր աթվար ու հարէքեաթը հատտետէն կէչիրիլմէքտէ օլտըղը պէտիհի օլուպ, պարօն Օլիվիէ իսէ մարքիտէն դիեատէ հէր խուսուսա միւտախէլէ վէ էվամիրի լազըմէյի տօղրուտան տօղրուեա իթա իթմէքտէ օլտըղը հալտէ, նատիրաթտան օլարագ, էմէքտարանըն ճիւմլէսի ըզհարը խօչնուտի վէ մէրգումընն իսթիգամէթի հալինի վէ հարէքեաթը ատիլանէսինի թասվիպ վէ թէսլիմ իթմէքտէ իտիլէը։

Մուախխարէն մատամ Պօվէսին գօմիւլարընըն իսթինթագընա պէտ՝ օլունտը։ Տիքիչճի գարը իլէ բաչավրաճըլար իսպիտաքի իֆատէլէրինի թէքրար իթտիլէը։ Եալընըզ քէօմիւրճիւնիւն լիֆատէսինտէ պիր թէխալիւֆ վար ըտը. եանի խաթըրընա եէնի պիր չէյ տահա կէլմիչ օլտըղընտան, մուսթանթըգըն ըսրարը իւզէրինէ պունը տախի պէր վէճհի աթի պէեան կյլէտի.

— Օ ագշամ, պիր պաչդասընը զանն իթմիչ իտիմ. լաքին զէվճէմ պէնտէն էյի պէլլէմիչ իմիչ։ Եէմէքտէ միսաֆիրիմիզ վար ըտը։ Եարը կէճէտէ միսաֆիրլէրիմիզէ եագընտա պուլընան Բիկալ օմնի-

պուս մէրքէղինէ գատար թէչելի իթմիշ իտիմ։ Սօն բօսթա կիթմէք իւզրէ իքէն բասաժա կիրտիմ, չէմնիյէլի պիր ատամա բասթ կէլ-տիմ. մէրգուտ՝ մատամ Պօվէսին օթէլինէ կիրտի։

Մուսթանթըզ. – Ֆիմ օլտըղընը թանըը՞ն մը։ Տօղրուսընը սէօյլէ։

Քէօմիւրճիւ. – Էվվէթ, թանըտըմ. լաքին օթէլէ կիրտիքտէն սօնրա, քիմ օլտըղը խաթըրըմա կէլտի։

Մուսթանթըզ. – Է՛յ քի՞մ իտի։

Քէօմիւրճիւ. – Պիր գաչ հաֆթատան պէրու սըզ սըզ մատամ Պօվէսին էվինէ կէլմէքտէ օլան տէլի գանըլայա պէնզէյօր ըտը։

Մուսթանթըզ. – Օ տա սէնի կէօրտի՛ւ միւ։

Քէօմիւրճիւ. – Պիլմէմ ամմա, ումմամ. գարանըզ ըտը. ֆաղ-լա օլարագ եաղմուր տա եաղայօր ըտը։

Մուսթանթըզ. – Իլք խաթինթագընտա պու ճիհէթլէրի բօլիս միւտիրինէ սէօյլէմէյինն էյի օլմամըշ։ Հաթթա օ կէճէ, օ ատամը կէօրմէմիշ օլտըղընը իֆատէ իթմիշսին։

Քէօմիւրճիւ. – Ինսանֆ էտին էֆէնտիմ. մահալլէմիզտէ հէբսի-միզին սէվտիյի պիր գարընըն պաչընա կէլէն ֆէլաքէթի անօրզըն տույտուզ, ագլըմըզը չաչըրտըզ ագըպինտէ կէլիպ խաթինթագա պաչլատըլտը. պիլտիյիմիզի տէ ունութտուզ, պէն պիլտիյիմի սէօյ-լէյօրըմ, խաթէը ինանըն խաթէը ինանմայըն, սիզ պիլիրսինիզ։

Մուսթանթըզ. – Եալան չահատէթին ճէզասը բէք աղըր օ-տըղընը պիլիրսին ա՛...

Քէօմիւրճիւ. – Պէն եալան չահիտի տէյիլիմ. պիլտիյիմի սէօյ-լէյօրըմ։ Ունութմադ, եալան սէօյլէմէքատտ օլունամազ։ Պէն քեամիլէն ունութմըշ ըտըմ, գարըմ խաթըրըմա կէթիրտի։

Մուսթանթըզ. – Գարընն պուրատա՞ մը տըր։

Քէօմիւրճիւ. – Էվվէթ, էֆէնտիմ։

Քէօմիւրճիյիւ տըշարը չըգարըպ, գարըսընը ճէլպ իթտի։ Նէ-մին իթտիրտիքտէն, վէ ուսուլը տաիրէսինտէ խամ վէ էլգապ վէ տաիրէսինի սօրուպ պիթիրտիքտէն սօնրա։

Մուսթանթըզ. – Իլք խաթինթագտա, նէչին պիլտիյինի սէօյ-լէմէտին։

Գարը. – Պիղիմ կիպի ֆագըր ատամլար չաչըրըր իսէք թէֆաճ-ճիւպ օլունո՞ւր մը. օ գատար տուչարը խէլէճան օլտըզ քի, հէր չէ-յի ուչնութտըզ։ Ագլըմըզա կէլէնի սէօյլէմիշ իտիք։

Մուսթանթըզ. – Օ կէճէ չօդ օթուրտընը՞զ մը։

Գարը. – Միտաֆիրլիմիզ վար ըտը. գօճամ օճիպուս մէրքէ-ղինէ գատար միտաֆիրլէրի թէչելի իյլէտի։ Սվտէթինտէ եաթտըզ-տան սօնրա, գօճամ պանա չէօյլէ տէտի։ «Մատամ Պօվէսէ կէճ վագըթտա պիլէ ատամ կէլիյօր. սարը պիր ատամա բասթ կէլ-տիմ։» Պէն պու սէօզէ էհէմմիյէթի վէրմէտիմ. հէր քէս քէնտի իշինի պիլիր. նէմէ՞ լազըմ. սօնրատան խաթըրըմա կէլտի. գօճամա տէտիմ քի, «Պօրէլ, պու ճիհէթի հիւքիւմէթէ սէօյլէմէտիք.» պիչարէ օ տէրէճէ չաչըրտը քի, շարապ չէքէր իքէն տըշարըճա տէօքտիւ։ «Պէն քիմսէյի ալտաթմամըշտըմ, պօշ լագըրտը էթմէ» տէտի։ Կէ-լիպ տէրհալ պու խուսուսու տա իֆատէ խտէճէքտի ամմա թէչքրար ճէլպ օլընաճաղըմըզը պիլտիյիմտէն պըրագմատըմ, էյի ի՞թմէմիշ-միյիմ։

Քօմիւրճիւնիւն ղէվճէսինին իֆատաթը սատէտիլանէսինէ, մուս-թանթըզ, նաղարը էհէմմիյէթլէ պագտը։

Պատէհու եարը կէճէտէն սօնրա սաաթ իքիտէ մատամ Պօվէ-սին օտասընտա լագըրտը սէսի իչիթմիշ օլան բաչավրաճըյը թէք-ըրար ճէլպ իլէ. օտանըն բէնճէրէսինտէն պագմըշ վէ եա պագմամըշ վէ մատամ Պօվէս իլէ գօնուչան չախսը թէչխիս իտիպ իթմէմիշ օլըը-ղընը թէքրար սօրտը իսէ տէ, բաչավրաճը իֆատաթընտան չաչ-մայըպ, բէնճէրէտէն պագմամըշ օլտըղընը ըսրար իյլէտի։

Մուսթանթըզ՝ հիչ պիր չէյ մէ՛մուլ իթմէքսիզին օթէլին գօն-չուլարընը վէ միւսթէֆիրլէրինի իսթիճվապ իթտիյի սըրատա, իս-չիւնճիւ գաթտա մուգիմ Օկիւսթ Պայօս նամընտա պիր պանգա մէմուրը պէր վէճհի աթի իթտայը մալիւմաթ իյլէտի։

— Ղայէթ ֆագըր օլտըղմտան վէ պանգատան ալտըղմ եիւզ էլլի ֆրանգ իլէ կէչինէմէտիյիմտէն, մուսիգաեա օլան խաթիատտմ-տան իսթիֆատէ իթմէք իսթէտիմ, Թէաթրօ մուզիգասընա տախիլ օլտամ, հէր ագշամ վագթը մուայեէնտէ կիթմէք մէճպուրիյէթինտէ պուլընաճաղըմտան, վէ պունը տա վիճուտընըն աաէմի թէհամմիւլիւ-նէ մէպնի կէօղիւմէ ալամատըղըմտան, ատա սըրա խասթալըգ վէ եա-լօտ սայիր պիր սէպէպլէ պուլընամաեան չալաճըլարընն եէրինէ կիթ-մէքտէ իմ։ Պու դապիլտէն օլարագ օ կէճէ տէ միւթէպէր պալօլար-տան պիրինտէ, պօրու չալմաղա կիթմիշտիմ։ Պալօլարտան չըգարըգ-տան սօնրա, ահպապլար ըլա պիր գատէհ պիրա իչմէք վէ պիրագ գօ-նուչմագ ֆիլան տէր իքէն, սաաթ իքիտէ օթէլէ մուվասէլէթ իթ-

տիմ։ Մատամ Պօվէսին օտասընատա լադըրտը սէսլերի իչլեթտիմ, ի-
չերտէ մևնաղատա խոխլայօր կիպի սէսլեր եիւքսէքճէ չըգտըղը ճի-
հէթլէ, իչերիյէ պագտըմ։ Էօնտէքի օտատա ըշըդ եօղ ըտը։ Լա-
քին արգատաքի եաթադ օտասընատա կիւրիւլթիւլիւճէ պիր միևնա-
զատա վագը ըտը։ Մատամ Պօվէս, գաբունըն գարշըսընատա մատա-
նըն էօնհևնտէ օթուրմըշ ըտը, սիւրաթլէ լադըրտը իթմէսինէ նա-
զարէն, հիտտէթ իչինտէ օլտըղը տէրքեար ըտը։

Մուսթանթըդ. – Սէօյլէտիքլէրինի իչլեթտի՞ն մի։

Օկիւսթ. – Խայըր, պիր քէլիմէ պիլէ անլատեամատըմ։

Մուսթանթըդ. – Օտատա քի՞մ վար ըտը։

Օկիւսթ. – Գրեաֆէլթի տիւզկիւն, ուզուն չապգալը պիր քիմ-
սէ վար ըտը։

Մուսթանթըդ. – Օ ատամը կէօրէճէք օլուրսան թանըեապի-
լի՞ր միսին։

Օկիւսթ. – Խայըր։

Մուսթանթըդ. – Ղարի՛պ չէյ, տէմէք քի սէնին հիչ գուվվէի
հաֆըզան եօգ։

Օկիւսթ. – Հաթթա գուվվէի հաֆըզամ բէք չօգ տըր։ Ան-
ճագ օ ատամ սըրթընը գաբուեա չէվիրմիշ տուրմագտա ըտը։

Մուսթանթըդ. – Օ ֆէնա. է՛յ, գրեաֆէլթինէ վէ թավր ու
հարէքէթինէ տա՛իր մալիսմաթ վիրէպիլի՞ր միսին։

Օկիւսթ. – Պու ճիհէթի պիրագ տահա գօլայ տըր. օրթա պոյ-
ը օմուզլարը էնլի պիր ատամ ըտը։ Միեահ էլպիսէլեր կկյինմիշ ի-
տի. կէօմլէյինին եագասը տօղրը ըտը. սաչլարընըն արգասը քէ-
սիք իտի։

Մուսթանթըդ. – Սաչլարը նէ՞ ըրնկ։

Օկիւսթ. – Սարը. հաթթա լամբանըն ըշըղընատան պիրագ տա
ալթունն կիպի բարլամագտա ըտը։

Մուսթանթըդ. – Եիւղիւնիւ հիչ կէօրմէ՞մին մի։

Օկիւսթ. – Խայր. պիր արալըդ պաղչէ գաբուսը թարաֆընա
տէօնտիւքտէ եիւղիւնիւ եանտան կէօրտիւմ ամմա, թանըեապիլէ-
ճէք գատար էյիճէ կէօրէմէմիմ։

Մուսթանթըդ. – Սագալը վա՞ր մը յըրտը։

Օկիւսթ՝ պիրագ տիւշիւնտիւքտէն սօնրա. – Պըյըդը ըտը. սա-
ըը պըյըդը։

Մուսթանթըդ. – Սարը օլտըղընա էմի՞ն միսին։

Օկիւսթ. – Շիւպհէմ եօգ։

Մուսթանթըդ. – Օ ատամը պաչգա տէֆա կէ՞օրմէմիշ իտին։

Օկիւսթ. – Խայըր, ասլա։

Մուսթանթըդ. – Օթէլտէ իսթինթագ վէրտիյին զէմման չիմտի-
քի սէօյլէտիքլէրինի նի՞չին բօլիս միւտիրինէ սէօյլէմէմիշլին,

Օկիւսթ. – Էսնայը իսթինթագատա օրատա տէյիլ իտիմ, պէն
պուրատան սատթ պէչտէն էվվէլ չըգամամ. հաթթա օ ագշամ
պիր տօսթըմա կիթմիշ իտիմ։ Ագշամ ավտէթիմտէ քիմսէյի կէօր-
մէտիմ։ Ֆէրտասը կիւնիւ տիքիչճի դարը վուդուը հալի պանա հի-
քեայէ իյլէմիշ իտի։ Անճագ պիր կիւն զաեի իթմէք իչիմի կէմէ-
տիյինտէն, քէնտիմճէ ճէլլ օլընտըղըմ հալտէ իֆատէ իթմէքլիյէ
գարար վէրմիշ իտիմ. – տէտի։

Օկիւսթ Պայօս Ֆիլէմէնքլի իտի։ Ճընսընա մախսուս օլան թավրը
պի գայտի իլէ իֆատէսինի իմդա իթտի։

Մուահխարէն տօգթօր Պրօգարտըն իլէ չայիրտըէրի ճէլլ օլու-
նուպ, էսնայը թէչրիհտէ զուհուրեաֆիթէ օլան վագըյայը տէհչէթ-
ալամէյի պիրըր պիրըր հիքեայէ իյլէտիլէր։

Տօգթօր Պրօգարտէն տէտի քի.

— Վիգոնթ տէ Գլէր իլէ պարօն տը Բիւյմիրօլ մուաեէնէխա-
նէտէ օ գատար եան եանա տուրմագտա ըտըլար քի, մատամ Պօ-
վէս գաթիլլին իտմինի վէրմէմիշ օլտըղընատան, հանկըտընը կէօտթէր-
միշ օլտըղը պէլլի օլամատը։ Անճագ մէքթէպտէ հէր քէսին պա-
րօն տը Բիւյմիրօլա թէվէճճիւհիւ օլտըղը ճիհէթլէ, հագգընատա
հիւանիւ չահատէթ իտիլէճէյի պէտիհի տիր։

Մուսթանթըդ հէքիմին սէօզիւնէ մուգապէլէ իթմէտի։ Զա-
թէն զայէթ միւվէֆֆիս պիր քիմսէ օլտըղը միսիլտու, թարաֆկիրլիք
վէ պիր ֆիքրի մախսուս իլէ իյֆայը վէղիճէ իթմէմէքտէ, վէ քէնտի
քէնտինէ տէմէքտէ իտի քի. – ինսանլարըն ճիւմլէսինին տէ հիչ գըյ-
մէթլէրի եօգ տըր։ Էն զիեատէ ֆազըլ օլան պիլէ բէք գօլայ ալ-
տանըր։ Պու ճինտաեէթտէն մագսատ, նէթիճէսինտէն իսթիֆատէ
իթմէք օլտըղը տէյգեար օլտուպ, ֆաիլէ, նա Օլիվիէ եա տա կը-
րտաթիէն իտիյի աչիքտար իսէ տէ, ատապա հա՞նկըտը տըր։ Կրա-
թիէն, եարը կէճէ էվէ ավտէթ իթմիշ. խըզմէթքեարը սօյունտըրմըշ
վէ բահաթճա եաթմըշ։ Էրթէսի կիւնիւ սատթ սէքիզտէ խըզմէթ-
քեար օտասընա կէլմիշ, Իլք ագշամքի պըրագտըղը կիպի հէր չէյ
մունթազամ ըմըշ։ Վիգոնթ էլան ույույօր ըմըշ. ուեանտըրմըշ։

Եաթմա իլէ գալգմանըն արասընտա պիր ֆաճիա ղուհուրևաֆլթէ օլմասը միւհթէմէլ մի տիր։ Մէ'մուլ իթմէմ քի Կրաթիէն էվէ կէ-լիպ եաթաըգտան սօնրա, քիմսէ իչիթմէքսիզին վէ կէօրմէքսիզին պիր տահա տըշարը չըգմըշ վէ ավտէթ իթմիշ օլսուն։ Օլիվիե խսէ մուղայիրի օլարագ, օ կէճէ նէ եաբմըշ օլտըղընը սէօյլէմէմի վէ եախօտ սէօյլէյէմէմի։ Իվվէլա գըսսա եօլտան կիթմիշ օլսա, վագ-թընտա եէթիչէպիլէճէք իքէն Օրլէան մէվգըֆընտէ մարքի տը Սալ-լօնը պուլամամըշ։ Մէրքէզտէ միւթէրէտտիտ պիր հալէ տուչար օլմըշ։ Սրապալարը իպթիտա թէվգըֆ իթմիշ, պատէհու հէմ մար-քինին հէմ տէ քէնտի արապասընը գօնաղա կէօնտէրիպ, եաղմու-րըն ալթընտա եիւրիւյէրէք էվէ ավտէթ իթմիշ։ Կէօրիւնիւր քի օ կէճէ պիր գատըն ըլա պէրապէր իմիշ։ Թէսավվուր իթմիշ օլտըղը ճինայէթի իճրա իտէճէյի սըրտատա, էքսէրիեա ինսանըն սինիրլէրի աեաղա գալգար. պիր գատըն իլէ պէրապէր պուլըշմադ արղու-տէր. Օլիվիէ տէ իթիրաֆը մուճիպինճէ, օ կէճէ եարը կէճէյէ գա-տար պիր գատըն իլէ պէրապէր իմիշ. եարը կէճէտէ օ գատըն-տան այրըլմըշ, պատէհու նէ՞ եաբմըշ։ Գօնաղա սաաթ տէօրթտէ ավտէթ իթմիշ։ Սաաթ գաչտա ավտէթ իթմիշ օլտըղընը գաբուճը անլամասըն իչին պէօյիւք գաբուտան իչէրի կիրմէյէ ճէսարէթ իտէ-մէմիշ։ Գունտուրալարը չամուրա վէ էլպիսէլէրի սուեա պաթմըշ ը-մըշ։ Ալէսսէվիյէ սաքին օլան ատամ, էրթէսի սապահ ֆէվգէլատէ պիր թէլաշ իչինտէ իմիշ։ Կէճէ ույումամըշ, խըզմէթքէարը սապահ օտասընա կիրտիյի սըրտատա, մօմլարը էլան եանը յօրմըշ։ Կէօրիւնիւր քի, գարանլըգտան գօրգմուշ, մագթուլըն նա'աշընը կէօրէճէք զանն իթմիշ։ Էն զատտար ճանիլէր պիլէ, պազէն պու միսիլլու խաֆվ ու տէհշէթէ տուչար օլուրլար։ Եաթագտան գալգտըգտան սօնրա, քէմալը բէրիշանիի զիհն իլէ տէլի կիպի օտատան օտաեա տօլաշ-մըշ. կիրմիշ չըգմըշ։ Հաթթա օ գատար զիհնի մէշղուլ ըմըշ քի, խըզմէթքէարլարա ըէնկ վէրմէմէք մագսատըյլա, ագշամա գատար կէլմէյէճէյինի պէեան իտէրէք չըգմըշ կիթմիշ։ Ագշամա գատար տօլաշտըգտան վէ զիհնի պիրազ րահաթլանտըգտան սօնրա, Հաս-բաըրէնսէ կիթմէզտէն էվվէլ, հիւքիւմէթ մէմուրլարընը լուզում թագտիրինտէ չաշըրթմագ իչին Վ.էրօնէզ քլէօպատրանէ կիթմիշ։ Հաս-բաըրէնսէ մուվասէլէթինտէն սօնրա պիլէ թէլաշը պէր քէմալ ըմըշ. հաթթա պու հալի, մարքի տը Սալլօնըն պիլէ նաղարը տըգդաթը-նը ճէլպ իթմիշ։ Հալպու քի Կրաթիէնին հալի ասլա թէպէտտիւլ

իթմէտիյի ճիհէթլէ, հագգընտա քիմսէ չիւպհէյէ վարմամըշ, հաթ-թա օ գատար ֆիւթուր իթմէմիշ քի, մագթուլ, գաթիլինէ լանէթ օգուտըղը սըրտատա, քէնտինէ խըթթապ իթմիշ օլտըղընը խաթըրըն-տան կէչիրմէտիքտէն պաշգա, քէմալը մէթանէթ վէ հիտտէթլէ տօսթընը միւտաֆաա իթմէյէ թէչէպպիւս իթմիշ։

Մուսթանթըգ՝ պու վէճհ իլէ իչի մուհաքէմէ, վէ Օլիվիե իլէ Կրաթիէն ահվալ վէ հարէքեաթընը թաթպիգ իթտիքտէն սօնրա, հէր տիւրլիւ չիւպհէսի զա'իլ օլարագ... հանկըսընըն միւթթէհիմ օլտըղընա քէնտինճէ գարար վէրտի։

7

Ֆեաֆֆէի չահիալէր իսթիմա՝ օլընմըշ վէ կէճէ սօգադտան կէ-չէր իքէն, էվվէն պիրիսինտէն տէհշէթլի պիր սէս իչիթմիշ օլան կաս-թօն Սօվէ իլէ մարքի տը Սալլօնըն եալընըզ իսթիճվապը գալմըշ ը-տը. մարքի տը Սալլօն հէնուզ կէլմէմիշ իտի վէ լաքին կասթօն Սօվէ հազըր ըտը։

Թէհլիքէլի պիր խասթալըգտան գուրթուլմըշ կիպի, կասթօն Սօվէնին չէհրէսի պիւսպիւթիւն թէպտիլ օլմըշ ըտը։ Ալէսսէվիյէ զարիֆանէ կիյինիր վէ ընթըզամը հալէ րիայէթ իտէր իքէն, պու սըրտատա պունլարը տա պէր թարաֆ իթմիշ իտի։ Հաթթա զարիպի չու քի, ազ պիր միւտտէթ զարֆընտա հէր նէտէն իսէ եիւզիւնտէ գըվրըմըշ պիլէ հասըլ օլմըշ ըտը։ Օ կէճէ մատամ Մօպրէօնիւն սուարէսինէ կիթմիշ օլտըղընա պին քէրրէ բէչիման օլմըշ ըտը։

Ֆիլ հագգըգա օ կէճէ պիրիսինի էօլիւմտէն գուրթարմագ իսթէ-միշ վէ պու պապտէ բէք չօգ ուզրաշմըշ վէ բօլիս միւտիրի Մ. Մէ-րիյէ քէյֆիյէթէ իչար իթմիշ իտի իսէ տէ, նիչին հէր չէյի սէօյլէ-մէմիշ օլտըղընը վէ օ կէճէ ալմըշ օլտըղը վէ մուախխարէն պարօն Օլիվիե տը Բիւյմիրօլըն տա իսթիւնտէն ալտըղը ղարիպ վէ միւէսսիր գօգուտան պահս իթմէմիշ իտիյինի խայը միւտտէթ տիւչիւնտիւք-տէն սօնրա, Օլիվիէյի զիեատէսիյլէ սէվտիյինտէն, պէօյլէ պիր ճի-նայէթէ մէրգումըն հիչ պիր սէպէպ մէպնի երթիքեատ իտէմէյէ-ճէյինէ էմին օլտըղը ճիհէթլէ, գօգուտան պահս իթմէմէք լազըմ կէլտիյինէ քէնտինճէ գարար վէրմիշ իտի։ Անճագ կասթօն Սօվէ

ղայէթ էհլի ըրդ օլաըղը ճիհէթլէ , հիւքիւմէթի ալտաթմադըղը տա թէրվիճ իտէմէմէքտէ իտի : Եիրմի տէֆա բօլիս միւտիրինին օտասը- նա գատար կիթմիշ իտի իսէ տէ , եիրմի տէֆասընտա տա ճէսարէթ իտէմէ յիպ րիւճաթ իթմիշ իտի : Պու տէֆա մուսթանթըղըն նէղտի- նէ տէ միւթէրէտտիա պիր հալտէ կէլիպ , իֆատաթը սապըգասընը թէէեիա իթմիշ , վէ գաթիլ օլաըղընը թախմին իթտիյի չախասըն կա- նընտան կէչէր իքէն , ղարիպ վէ միւէսսիր պիր գօրդու պըրագմըդ օլաըղընը տա իլավէթէն պէկտան իյլէտի :

Մուսթանթըգ պիրտան էվվէլ մարքի տը Սալլօնը իսթիճվապ իթմէք արզուսընտա օլաըղընտան , կասթօն Սովէյ տախի իֆատէ- սինի իմզա իթտիրիպ , իսթիճվապընա նէթիճէ վէրտի :

Մարքի տը Սալլօն հէնուզ պիր գաչ տագըդէ էվվէլ կէլմիշ իտի : Պիր թագըմ քէտէրնաք տիւշիւնճէլէր իլէ , աէհղէթլի սու- րէթտէ տիլիսուն ըրդ . գըզընա օլան մուհապպէթի չէտիտէսի , վէ քէաթիպի պարօն Օլիվիէ տը Բիւյմիրօլ հագդընտաքի մէյլ վէ թէ- վէճճիւհիւ ֆէվգէլատէսի հասէպկյլէ նէ եաբաճաղընը շաշըրմըշ գալմըշ ըրդ : Գըզընը պու-լմըշ կիպի իքէն թէքրար ղայպ վէ էվլա- տը կիպի սեվտիյի Օլիվիէ հագդընտա չիւպհէ վէ վէսվէսէ իթմէք խուսուսլարը , մարքիյի տէլի տիվանէ յէ տէօնտիւրմէքտէ իտի : Ան- ճագ պիր թագըմ էմարէլէր մէյտանտա օլաըղը հալտէ պիլէ , Օ- լիվիէնին միւճրիմ օլաըղընա ինանամատըղը ճիհէթլէ , մարքի տէ ֆէվգէլատէ պիր սապը ու թէէհամմիւլ իլէ քէնտի քէնտինէ պիր խայլը միւտտէթ թէէմմիւլ վէ մէսէլէյի մուհաքէմէ իթմիշ իտի . Օլիվիէ կիպի քիպր վէ ազամէթ սահիպի վէ մուսթագըմ պիր տէ- լիգանլըեա պու տէրէճէյէ գատար գաբըլմըշ օլաըղընը մէ'մուլ իթմէմէքտէ , վէ էյէր Օլիվիէ տէ քէնտիսինի ալտաթմըշ իսէ , ար- թըգ հիչ պիր չէյ վէ հիչ պիր քիմսէյէ էմնիյէթ իտիլէմէյէճէ- յինէ գարար վէրմէքտէ իտի :

Տիկէր թարաֆտան , կրաթիէնին տէ պու ճինայէթի իրթիքապ իթմիշ օլմասընը իհթիմալտէն ատտ իտէր իտի : Դաթիլ, ատէթա պիր ճանի օլսա , մատամ Պօվէսին միւճէվհէրաթընը վէ բարալարը- նը չալմասը լազըմ կէլէճէյինտէն , պունլարա տօգուննուլմամըշ վէ եալընըգ պաղը մուհիմմ էվրագ աշըրըլմըշ օլմասընա նէղարէն , մա- տամ Պօվէսի՝ եա կրաթիէնին եա տա Օլիվիէնին թէէֆֆ իթմիշ օլ- աըղընը հիւքմ իթմէքտէ իտի իսէ տէ , հանկըսընը իթհամ իտէ- ճէյինի պիլէմէմէքտէ իտի :

Եէ յէնի կրաթիէնէ հիչ պիր վագըթ էճնիյէթ իթմէմիշ իտի . հալպուկ քի Օլիվիէ հագդընտա տա հիչ պիր զէման զէրրէ գատար չիւպհէ վէ վէսվէսէ յէ վարմամըշ ըրդ : Լաքին Օլիվիէ տէ միւպթէ- լայը աշգ օլուպ , աշգ ու սեվտա իսէ՝ ինսանա հէր շէյի եաբտըրը- մադտա , վէ ինսանը քէնտի հալինէ պըրագմաճադտա օլաըղընտան, դըզը պուլընտըղը թագտիրտէ , Օլիվիէնին միրաստան մահրում գա- լաճաղընը Ա.մէրիգալը գըզ անլայընճա , Օլիվիէտէն եիւզ չէվիրմիշ օլմասընա մէպնի , աշգ ու սեվտա իլճաաթըյլա մէրգումընը պէօյլէ պիր ճինայէթէ թէսատտի իթմիշ օլմասընը իհթիմալտէն ատտ իթ- մէքտէ իտի : Պունըն ըլա պէրապէր , միւպհէմ վէ մէշգիւք օլան զաննիյաթա իսթինատ իտէրէք իշի հիւքմ իթմէքլիյի թէճվիզ իթ- մէտիյինտէն , մարքի տը Սալլօն տախի պիր թագըմ թահգըգաթա պէտ վէ մուպաշէրէթի իթմիշ , վէմուսթանթըգը իգնա՝ իթմիշ օլան տէլաիլ վէ իսպաթլար պիր տէրէճէյէ գատար քէնտիսինէ գա- նաաթ հասըլ իթտիրմիշլէր իտի , էնճամընտա Օլիվիէ հագդընտա օ անէ տէյին հիսս իթմիշ օլաըղը մուհապպէթ եէրինէ, գալպինտէ պէօյիւք պիր ղաղապ վէ հիտտէթ գա՛իմ օլմըշ ըրդ :

Պարօն Օլիվիէ հագդընտա մարքինին էֆքէարը նէ մէրքէզտէ օլաըղընը մուսթանթըգ տէրհալ ֆէհմ իթմիշ օլաըղընտան , պու հալտէն իսթիֆատէյէ գալգըշարագ , մարքինին սէրվէթինէ պարօն Օլիվիէնին մուհագգագ սուրէթտէ իւմիտ իտիպ իթմէմիշ օլաըղընը անլամագ ազմինէ տիւշտիւ :

Իքի տէֆա ալտանմըշ օլան մարքի կիպի միւվէսվիս պիր քիմ- սէնին ալալագընը մուսթանթըգ էյիտէն անլամըշ օլաըղընտան , մէր- գումը ֆէվգէլատէ պիր մէհարէթլէ իսթիճվապ էյլէտի . իքի սաաթ իսթինթագատան սօնրա , անլամագ իսթէտիյի չէյլէրին քեաֆֆէսինի անլատը իսէ տէ , քէնտինէ տիւշմէն իտէճէք տէրէճէտտէ մարքինին տէ խաթըրընը գըրմըշ ըրդ :

Ֆիլ վագը մարքի տը Սալլօն վարիսի մահզա քէնտիսի օլաճա- ղընը պարօն Օլիվիէյէ սեօյլէմիշ, վէ հաթթա գըզընըն պուլընաճա- ղընը իւմիտ իթմէքտէ օլաըղը պիր սըրատա սեօյլէմիշ օլաըղընը ի- թթիրաֆ իթմիշ իտի :

Մուսթանթըգ՝ պու ճինէթի թահգըգէ պաչլաեարագ . – Պա- րօն Օլիվիէյէ վարիսինիզ օլաճաղընը սեօյլէտիյինիզ զէման , պու իֆատէնիզի նէ սուրէթլէ թէլագգը էյլէտի :

Մարքի . – Ֆէմալը սիւքունէթի հալ վէ թավրը պիֆիւթուրի

իլէ տինլէտի։ Զաթէն պարօն ֆէվգէլատէ պիր մէթանէթէ մալիք պիր քիմսէ օլուպ, նէֆսինի իտարէ իթմէնին եօլընը բէք ալէա պիլիր։

Մուսթանթըգ. – Պէօյլէ պիր թէհլիքէլի սըրրը պարօնա աչտըգտան սոնրա, մէրգումըն հալ ու հարէքէթինտէ հիչ թէպտիլաթ կէօրմէտինիղ մի։

Մարքի. – Պէլքի տէ կէօրտիւմ. չունքի ասլա վէ գա'թան էհէմմիյէթ վէրմէտիմ. խաթա իթտիմ։

Մուսթանթըգ. – Ի՛հէմմիյէթ վէրմէմիշ օլտըղընա սահիհէն խաթա իթմիշսինիզ. զիրա պարօն Օլիվիէ ատի պիր ատամ տէյիլ տիր։ Պարօն կիպի պիր ատամ ըլա միւնասիպէթտէ պուլընան պիր քիմսէ, էն ճիւզի պիր չէյ պիլէ էհէմմիյէթ վէրմէք իճապ իտէր. վէ լաքին օ սըրատա պարօնըն հալինտէ նէ հիսս իթտիյինիզի սէօյլէյէպիլիր միսինիզ։

Մարքի. – Հասըլ օլան հիսս գըզըլմտան տօլայը ըտը։ Սէրվէթիմին գըսմը ազամընը քէնտինէ թէրք իթմէք նիյէթինտէ պուլընտըրմը պարօնա սէօյլէտիյիմ կիւնտէն իթիպարէն, ղայրէթ վէ իգտամաթընը զէրրէ գատար էքսիլթմէտի իսէ տէ, իքիմիզին նիյէթ վէ մագսատը պիրի պիրինէ մութապըգ տէյիլ տիր կիպի պիր շիւպհէյէ ղահիպ օլտըմ։ Գըզըմընն մէսէլէսինտէ գալպիմին հիսսիյաթը-նա թէվֆիգի հարէքէթի իթմէք խաթէմէքտէ իքէն, պարօն, իչին միւնասիպէթ այրընա կէօրէ հարէքէթի խիլմէսինի թավսիյէ իթմէքտէ իտի։

Մուսթանթըգ. – Եա՛. պու ճիհէթի պիրազ տահա թաֆսիլ վէ թասրիհ իտէպիլի՛րմիսինիզ։

Մարքի. – Նի՞չին իթմէյիմ. գըզըմ Անժէլին նէրէտէ օլտըղընա տա՛իր մալիւմաթը սահիհէյի վէրմէք խուսուսընտա, մատամ Պօվէս պիր թագըմ ղարիպ չարթլար մէյտանա գօյմագտա ըտը։

Մուսթանթըգ. – Նէ՞ կիպի չարթլար։

Մարքի. – Գըզըմ Անժէլի պիր տահա խաթիրատա իթմէմէք չարթըյլա տօսթլարընտան պիրինէ թէսլիմ իթմիշ օլտըղընը իտտիա իթմէքտէ իտի։ Սապր ու թէհամմիւլիւմ թիւքէնմէճէք աէրէճէլէրէ գատար ուզուն ուզուն մէշվէրէթլէրտէն սոնրա, պապասը օլտըղըմը գըզըմա միւէպպէտէն սէօյլէմէմէք չարթըյլա գըզըմընն անալըղընըն, պէլքի մէրգումէյի իտտէյէ պիլ ախըրէ բազը օլաճաղընը միսթըրա Պէգ վէ եախօտ մատամ Պօվէս պէհան իթտի։ Օն պէշ սինէտէն պէրու ճիյէրլէրիմ բարաչանարագ գըզըմը արամըշ իքէն,

պէօյլէ զալըմանէ վէ զատտարանէ պիր չարթ խաճալ օլընապիլիը-մի։ Գըզըմը պիր չախսը սալխըն էվինտէ կէօրէճէքմիչիմ։ Պէյնիմիզ-տէքի միւնասիպէթ նէտէն իպարէթ օլտըղընը գըզըմ անլամաճա-ճագմըշ։ Գօլլարըմը աչարագ, գըզըմը գուճագլամայըպ, գարշը-սընտա եապանճը պիր ատամ կիպի ֆիւթուրսըզճա տուրաճագմը-չըմ։ Պու տէրէճէ աղըր չարթլար գապուլ օլընամազ իքէն, պարօն տը Բիւյմիրօլ պու չարթլարըն բէք թապիի վէ չաճանը գապուլ օլ-տըղընը պէճան իլէ պէրապէր, սապր ու թէհամմիւլ իթմէքլիյիմի, վէ Անժէլի կէօրմէք խուսուսընտաքի ճէվը ու ճէֆտամ ուզանտըգ-ճա, պիլ ախըրէ գաթի էն գաթ մէսնուա վէ պախթիճար օլաճաղըմը թէքրար իթմէքտէ իտի։

Մուսթանթըգ. – Վագըա աճայիպ պիր սատաէ՛թ։ Էյ վարիս-լիք մէսէլէսինի աչմազտան էվվէ՛լ տէ մի պու սուրէթլէ իտարէի լի-սան իթմէքտէ իտի։

Մարքի. – Նէ՛ միւնասիպէթ, թարիֆ օլընամաճաճագ սուրէթ-տէ պիր ղայրէթ վէ խահիշլէ չալըշմագտա օլուպ, հէր տիւրլիւ մէ-վանիէ ղալէպէ իթմէքտէն պաշգա հիչ պիր տիւշիւնճէսի եօղընը։ Մատամ Պօվէսին ղարազ վէ նէֆսանիյէթինի պիւսպիւթիւն մահվ իտէճէյինի վէ իթմիշ օլտըղը եէմինլէրի հիւքմիզ պըրագաճաղընը իտտիա իթմէքտէ իտի. լաքին սօնրա...

Մուսթանթըգ. – Սօնրա՞... սօնրա՞։

Մարքի մուսթանթըգըն հալ ու թավրընտան, սէօյլէտիքլէրի-նէ բէչիման օլմըշ կիպի պիր հալէ տիւչար օլուպ. – Նէ սէօյլէտիյիմի պէն տէ պիլմէմ. էլէմ ու քէտէր զիհնիմի բէրիչան իթտի... ագ-լըմ պաշըմտա տէյիլ. տիվանէ օլտըմ վէսսէլամ. – տէյիպ աեաղա գալգտը. խըզմէթքեար նէ՞րէտէ։

Մուսթանթըգ. – Ֆիւչիւք պիր մուամէլէի րէսմիյէ վար, օնը տա իքմալ իտինիզ տէ, խըզմէթքեարընըզը չաղըրսընլար։

Մարքի. – Հա՞նկը մուամէլէ։

Մուսթանթըգ. – Իֆատէլէրինիզ զապթ իտիլմիշ օլտըղըն-տան, զիյրինի իմզա իթմէնիզի րէճա իտէրիմ։

Մարքի. – Պէնիմ խուշուս վէ բասթի տէրունիմտէն իթթիֆա-տէյէ գալգըշմըշընըզ։ Պէն հիչ պիր չէյ իմզալամամ։

Մուսթանթըգ. – Օ հալտէ, եա հագըդէթի հալ սէօյլէմէ-միշսինիզ, վէ եախօտ էֆքեարընըզտա սէպաթ վէ մէթանէթէ մէյ-եալ տէյիլսինիզ։

Մարքի . – Մէօղիւնիւղիւ պիլի՛յօր մը սընըզ . . . .

Մուսթանթըգ . – Բէք ալէա պիլիրիմ. նամուս սահիպի պիր ա-տամ, աղըընաան չըգանը իմզալամագտան կէրի տուրապիլի՛ր մի . պէօյլէ պիր չէյ օլապիլտիկինի խաթըրըմտան պիլէ կէչիրէմէզտիմ. լաքին ասրըմըզտա հէր տիւրլիւ չէյի կէօրիւյօրըզ :

Մարքի եէրինտէն ֆըրլանըպ , միւնասիպէթսիզ պիր թաւըր իլէ . – Հադգընըզ վար . պէնիմ կիպի պիր ատամ քիմին մուվաճէհէնտէ սէօզ սէօյլէտիկինի պիլմէյէրէք , սէօյլէյէճէք օլուր խսէ , պիլ ախըրէ հէր չէյէ րագը օլմասը իճապ իտէր . – տէյիպ , իֆա-տաթընըն զիյրինի իմզա իթտիքատէն սօնրա , տէրհալ մուսթանթը-գըն օտասընտան տըշարը չըգտը :

Տրշարըտա խըզմէթքեարը Ընթուանը կէօրտիւքտէ . – Զաբուգ օլալըմ, պիր ան էվվէլ շուրատան չըգալըմ կիտէլիմ. – տէտի :

8

Վիգոնթ Կրաթիէն տէ Գլէր , մուսթանթըգըն նէզտինտէն չըգ-տըգտան սօնրա , իւչիւնճիւ տէֆա օլմագ իւզրէ , մատամ Մարան-ղէնին խանէսինէ ադիմէթ իթտի : Մատամ Մարանղէնին սէհահէթ-տէն ավտէթ իթմիշ օլտըղընը խըզմէթքեար պէհան իլէ , մէրգումը իչէրի ալտը : Կրաթիէն՝ պիր թագըմ ավիղէլէրին ըշըղը վէ միւճէվ-հէրաթըն բարըլտըսը իչինտէ պիր գաչ տէֆալար ուղագտան կէօր-միւշ օլտըղը մատամ Մարանղէնի , պու տէֆա բէք եագընտան կէօրտիւքտէ , լէթաֆէթ վէ ղէրաֆէթ ճիհէթիյլէ գըզը գատար կիւղել պիր գատըն օլտըղընը անլատը :

Մատամ Մարանղէն սէօզէ պիլ իպթիտար . – Պիր գաչ տէֆա-լար կէլմիշ օլմալըսընըզ, վիգոնթ. զիրա , գարթլարընըզը կէօրտիւմ: Սիղի պու գատար թա՛ճիզ իթմիշ օլտըղըմտան տօլայը թէէսսիճ իտէրիմ: Էրթէսի կիւնիւ ավտէթ իթմէք նէյէթի գավիյէսսիլէ օն իքի կիւն էվվէլ Բարիտէն մուճարագաթ իթմիշ իտիմ: Կէօրիւշ-մէք իչին կիթմիշ օլտըղըմ զաթ , հիչ պիր ղէման սէօղիւնտէն նիւ-կուլ իթմէմիշ օլտըղը հալտէ , պու տէֆա հէր նատըլ ըսա պու-լընամամըշ :

Կրաթիէն . – Սիղէ ղայէթ քէտէրնաք պիր սըքարըշ իճրասը ղըմիրնտա կէլտիմ , մատամ :

Մատամ Մարանղէնին պէնղի անսըղըն ուչուպ . – Քէտէր սէօ-ղիւնիւ ադղընըզա արայըն , վիգոնթ . զիրա , պէնիմ քէտէրիմ պանա քեաֆի տիր :

Կրաթիէն . – Պու կիւնլէրտէ ղաղէթալարը միւթալաա իթմէ-մի՞շ մի սինիզ :

Մատամ Մարանղէն . – Ֆրանսը՞զճա ղաղէթալարը մը : Օգու-մատըմ. մէվատտը բօլիթիգէյէ իլէ վուգուաթը ֆաճիայը հավի օ-լան ղաղէթալարտան ասլա խօչլանմատըղըմտան , գըզըմ իլէ իլմ ու էտէպէ տա՛իր օլան ըէսաիլի մէվգուէթէտէն պաչգա հիչ պիր չէյ էլիմիզէ ալմայըզ :

Կրաթիէն . – Տէմէք օլուր քի Բարիս խալգընը մէրագա տիւչիւր-միւշ օլան մէսէլէի մուհիմմէյէ խապէրտար տէյիլսինիզ :

Մարանղէն . – Խայըր . հա՞նկը մէսէլէ տիր . չաբուգ սէօյլէյի-նիզ . զիրա պէնի տէ մէրագա տիւչիւրտիւնիւզ :

Կրաթիէն . – Էլիղէ տէ Պօ-ղ'Ար բասաժընտա վագը պիր օթել-տէ դաթլ ու թէէֆֆի իտիլմիշ օլան պիչարէ դարըտան քիմսէ պահս ի՞թմէյտի մի :

Մարանղէն . – Էլիղէ տէ Պօ-ղ'Ար բասաժընտա մը . խայըր . խապէրիմ եօգ . էօյլէն գատընըն իսմի նէ՞ իսմիշ :

Կրաթիէն . – Մատամ Պօվէս :

Մատամ Մարանղէն , պիր միւտտէթ սիւքութտէն սօնրա . – Մատամ Պօվէս տէնիլէն գարընըն գաթլ իտիլմէսինտէն պանա՞ նէ: Ֆիմ օլտըղընը պիլէ թանըմամ. պօշ եէրէ պէնի գօրգուէթտընըզ: Գաթլտէն պահս իթտինիզ իսէ , տօսթլարըմտան պիրինէն պաչընա պիր ֆէլաքէթ կէլմիշ զանն իթտիմ:

Կրաթիէն . – Ճէսուր պիր գատըն օլտըղընըզը անլատըմ: Պու-նըն ըլա պէրապէր հէր նէ գատար ճէսուր օլսանըզ, վէրէճէյիմ խապէրտէն զիեատէսիյլէ միւթէէսսիր օլաճագընըզ. զիրա հագը-դէթէն պա՛իսի եէէս ու քէտէր պիր խապէր տիր : Մատամ Պօվէսի գաթլ իթմէք թէօհմէթիյլէ պարօն Օլիվիէ տը Բիւմիրօլ մաղնուն օլտըղընտան , էլհալէթի հազիհի մահպուս տըր :

Մատամ Մարանղէն՝ գալպինտէն ուրուլմըշ կիպի եէրինտէն սըչըրայարագ . – Ծահիհ տէյիլ տիր . . . վա՛յ գըզըմ, գըզը՛մ . . . տէյէրէք , պիր թարաֆա եաբըշմագ իսթէտի իսէ տէ , էլի պօշա

կէլիպ, եէրէ տիւշէճէք իքէն, Կրաթիէն հէմեն եադլաշըպ, գա-նաբէյէ եաթըրը վէրտի։ Ֆէնտի պէնզի տախի պիւսպիւթիւն սօլ-մըշ օլտըղը հալտէ, պիր միւտտէթ մէրգումէնին եիւգիւնէ պադ-տըգտան վէ հալին թէհլիքէլիճէ օլտըղընը անլատըգտան սօնրա, չանըն իբինի չէքտի։ Ֆէնտիսինի իչէրիյէ իտխալ իթմիշ օլան խըզ-մէթքեար տէրհալ քէմալը թէմքին իլէ կէլտի իսէ տէ, մատամըն հալինի կէօրմէքըէ, թէմքինի ունուտտուպ.

— Վա՛հ, մատամ. պիչարէ՛ մատամ. նէ՞ օլտընըզ։

Կրաթիէն. — Ջարարը պիր չէյ օլմամալը։ Պիրտէն պիրէ պա-յըլտը։ Օրթալըղը վէլվէլէյէ վէրմէքսիզին, խըզմէթճի գըզլարտան պիրինի չաղըը։

Խըզմէթքեար. — Կիտէյիմ՛ էվվէլ պէ էվվէլ մատմուազէլէ խա-պէր վէրէյիմ՛։

Կրաթիէն. — Մատմուազէլի գօրգուլթաճադսըն. կիլիմէ, սէօյ-լէմէ։

Խըզմէթքեար. — Մատմուազէլ էօյլէ գօրդադ. գըզլարտան տէ-յիլ տիր. տէրհալ իճապընա պադար. — տէյիպ, տըշարը չըդտը։

Պիր միւտտէթճէք սօնրա, մատմուազէլ Գաթըրին Մարանղէն, քէմալը թէլաշ իլէ պիր թադըմ պէսլէմէլէր իլէ իչէրիյէ կիրտի։ Էվվէլա վիդօնթա միւթէքէպպիրանէ աթֆը նազար էյլէտի։

Մէրգումը թանըմատըղը իչին լագըրտը իթմէյէ ճէսարէթ ի-տէմէտի։ Պինապէրին տօղրը վալիտէսինին նէզտինէ կիթտի։

Գանաբէնին էօնիւնէ տիզ չէօքիպ, խասթանըն գուլագլարը-նը օվալամաղա վէ բուհլար գօգլաթմաղա պաշլատը. չօդ սիւրմէ-յիպ մատամ Մարանղէն կէօղլէրինի աչտը. պատէհու պիրազ գը-մըլտանարագ վէ նէ օլտըղընը խաթըրընա կէթիրիրճէսինէ էլինի աշընընա կէօթիւրտիւ։ Ույանմըշ տա բուհա կէօրմիւշ զանն իթտի։ Գըզընը կէօրտիւքտէ, հէօնքիւր հէօնքիւր աղլաեարագ պօղաղընա սարըլըպ.

— Ա՛հ. պիչարէ՛ գըզըմ. ղե՛վալը գըզըմ. պու նէ ազիմ ֆէ-լաքէթ։

Գաթըրին, խըզմէթքեարընը պիր իշարէթլէ օտատան թէպեիա իթտիքտէն սօնրա. — Նէ՞ օլմըշ, վալիտէճիյիմ։

Մատամ. — Էօյլէ պիր տէհղէթլի վագըա քի, իչիթտիյիմ ան-տէ՛ երլտըրըմ չարբմըշ կիպի սարսըլտըմ։

Գաթըրին. — Լաքին կէչիյօր եա. էյիլէնիյօրսըն եա։

Մատամ Մարանղէն. — Էվվէթ. չիմտի պիրազ տահա էյի իմ, պունըն ըլա պէրապեր թա ճիյէրկեահըմտան մէճրուհըմ. քէնտիմ-տէն զիեատէ սէնի տիւշիւնիյօրըմ։

Գաթըրին. — Պէնիմ իչին թէլաշա տիւշմէ. մուզթարըպ օլմա, վալիտէճիյիմ. սէնին իչին պիր թէհլիքէ օլմատըղը հալտէ, պէն հէր չէյէ թէհամմիւլ իտէրիմ. սէօյլէ, պէն ճէսուր ըմ. գուվ-վէթլի իմ։

Մատամ Մարանղէն. — Մէսէլէ պարօն տը Բիւյիւրօլա բաճի ի-սէ, եինէ ճէսարէթի վէ մէթանէթի մուհաֆազա իտէպիլի՞ր միսին։

Գաթըրին. — Էյէր պարօնա բաճի իսէ, մուհաֆազայը մէթա-նէթի վէ ճէսարէթի տահա գօլայ տըր. զիրա, մարքի հիչ պիր խաթա-տա պուլընմաեաճաղընը վէ չիւպհէյի հալաթտէն իճթինապ իմ-տիյինի ըանա պիլիրիմ. սէն տէ պէօյլէ պէլլի՞ մէմիշ միսին։

Մատամ Մարանղէն. — Էվվէթ. հաթթա տօսթը վիգօնթ տէ Գլերէ տէ չիմտի սէօյլէմիշ իտիմ։

Կրաթիէն իամինին վէրիլտիյինի իչիթտիքտէ, մատմուազէլ Գա-թըրինէ պաշընը էյտի. Գաթըրին իսէ, Օլիվիէնին տօսթը օլտըղը-նը անլատըգտա, սիւր'աթլէ մէրգումը թէտգիգ իթտիքտէն սօնրա. — Մօսիէօ Բիւյիւրօլը միւտաֆտա իտէյօրտընըզ, պարօնըն ալէ յհինէ՞ մի գըեատ օլունույօր։

Կրաթիէն. — Խայըր, մատմուազէլ, պէն պարօնըն էն սատըգ տօսթը օլտըղըմտան, վէ սատադաթըմը տա իսպաթ իթմիշ պու-լընտըղմտան, ալէյհինտէ պուլընմամտ. պէն սեվտիյիմ տատմը վի-գայէ իթմէքլիյին եօլընը պիլիրիմ։

Գաթըրին. — Պարօն տը Բիւյիւրօլըն թէսահուպա իհթիեաճը եօք տըր։

Կրաթիէն. — Հէյհա՛թ, մատմուազէլ, եանլըլըյօրսընըզ։ Ասլը ֆասլը եօք ամմա, տէհղիթլու պիր ճինայէթլէ պարօն տը Բիւյիւրօլ մաղնուն տըր։

Գաթըրին. — Ճինաեէթլէ՞ մի։ Ամմա եաբտընըզ հա՛. սէն տէ պունա ինանտը՞ն մը վալիտէճիյիմ. միննասիպէթսիզ պիր լաթիֆէ օլտըղը աեան աչիքտար։

Մատամ Մարանղէն. — Լաթիֆէ տէյիլ, մուղայիրի օլարագ քէնտ սահիհ տիր. վէ սահիհ օլմասընտան նաչի տիր քի, պու հալէ տուչար օլտըմ։

Գաթըրին. — Թօհաֆ չէյ, սէն պու գատար տիրաեէթ վէ գէ-

քեամլէթէ մալիք իքէն, պէօյլէ միւնասիպէթսիզ չէյլէրտէն նա՛սըլ միւթէէսսիր օլըւրսըն։

Կրաթիէն. – Պունըն ըլա պէրապէր, պարօն տը Բիւյիւրօլ էլ-հալէթի հազիհի Մաղաս հապսխանէսինտէ տիր։

Գաթըրին. – Մաղաս հապսխանէսինտէ՞ մի։

Կրաթիէն. – Էվվէթ, մաամուազէլ։

Գաթըրին. – Էօյլէ իսէ, հիւքիւմէթ եանըլմըշ, պիւսպիւթիւն չաշըրմըշ։

Կրաթիէն. – Հիւքիւմէթին եանըլմըշ օլտըղընա պէն տէ էմին իմ։ Սէքիզ կիւնտէն պէրու, հաքիմլէրէ վէ գօվխէրլէրէ, վէ տայըմ մարքի տը Սալլօնա վէ նիհայէթ ոէսիմին եէթիշտիյի եէրլէրէ պաղըրտըմ չաղըրտըմ, սէօյլէտիմ, ամմա տինլէթտիրէմէմ։

Գաթըրին. – Հէյհա՛թ. մարքի տը Սալլօ՚նտա մը պարօն տը Բիւյիւրօլըն սուչըզլըղընա ինանմայօր. ոնը տա մը թէէմին իթմէք իճապ իտէյօր։

Կրաթիէն. – Սիզին իլէ պէնտէն պաշգա, էլհալէթիւ հազիհի հէր քէս, պարօն տը Բիւյիւրօլըն գապահաթլը օլտըղընա գանի օլմըշ տըր։

Գաթըրին. – վա՛հ, պիչարէ Օլիվիէ, քի՛մ պիլիր նէ գաատար ճէվը ու ճէֆա իչինտէ տիր։

Կրաթիէն. – Զօգ միւքէտտեր. նէ գաատար մուղթարըզ օլտըղընը թէսավվուր իտէմէզսինիզ։ Ա՛հ սէօղլէրիմիզի իչիտէճէք օլսա, վէ քէնտիսինէ էմնիյէթի քեամիլէնիզ օլտըղընա գանտաթ հասըլ իթսէ, նէ գաատար մէմնուն օլաճաղընը պիլէմէզսինիզ. չունքի էն պէօյուք քէտէրի, քէնտինտէն չիւպհէ իտէճէյինիզի տիւշիւնէ տիւշիւնէ հուսուսուլէ կէլիյօր։

Գաթըրին. – Տէմէք օլսուր քի, պարօն հէնուզ պէնի թանըմամըշ։

Կրաթիէն. – Մէ՛եուսիյէթի մերթէպէի քէմալէ վասըլ օլմըշ տըր։ Պարօնըն էն մուազզէզ օլան արղուսընը իքմալ իթմէք իչին, պէօյլէ պիր տէհչէթլի վագըայա խալրճտան խապէրտար օլմամանըշ իչին, պէօյլէ պիր խըզմէթի տէրէօհտէ իթմէյէ մէճպուր օլտըմ։ Պու խըզմէթին պէնիմ իչին նէ գաատար միւշքիլ օլտըղընը պէնի լայըգը վէճհ իւզրէ թանըմալըսընըշ քի, թաղտիր իտէպիլէսինիզ։

Գաթըրին. – Թէշէք քիւր իտէրիմ. – տէյիպ, էլինի ուզաթտը։

Կրաթիէն նագապիլի թարիֆ պիր խէլէֆան իլէ Գաթըրինին էլինի թուԹուպ, տուտագլարընա թագրիպ իթթիքատէն սօնրա. – Սիզէ քէտէրնաք պիր խաապեր վէրէճէյիմ, ամմա աֆվընըզը ըճճա իտէրիմ։

Գաթըրին. – Սիզին նէ՞ գապահաթընըզ վար. վուգուաթ էօյլէ կէթիրիմիշ, (վալիտէսինէ խըթապէն.) վուգուը հալտէն սէնին խաապերին վա՞ր մը տըր։

Մաամամ Մարանղէն. – Բէք ճիւզի, չիմտի վիգօնթ տէ Գլէրտէն տույտըմ քի, պէր ֆուըտ գաթլ վէ թէլէֆի իտիլմիշ, վէ պունտան տօլայը պարօն տը Բիւյիւրօլը իթհամ իտէյօրլարըմըզ։

Պէր ֆուըտ սէօղլիւնտէն, Գաթըրին չաշըրըպ գալըպ.

— Պիր էյիճէ հիքմայէ իտինիզ, պէն հէր չէյի տինլէյէպիլիրիմ։

Կրաթիէն. – Հիքմայէ իտէրիմ, մաամուազէլ. Զունքի պարօն Օլիվիէ պիր թագըմ զարիպ իհթիմալաթա խաթիւնատէն իթհամ իտիլմիյօր. լաքին տօսթըմըզ պարօն կիպի նամուս սահիպի պիր քիմսէնին պէօյլէ պիր մէսէլէնին իչինտէն լէքէսիզ գուրթուլաճաղընա սալա վէ գաթ՚ան չիւպհէ եօգ տըր։

Գաթըրին. – Զաթուգ օլունըզ, պիր ան էվվէլ նէթիճէյի հալի սէօյլէյինիզ. չունքի մէրագըմտան էօլէճէյիմ։

Կրաթիէն. – Էլեէվմ մարքի տը Սալլօն զայէթ նազիք վէ ֆագաթ զայէթ միւշքիլ պիր մէվգըտե պուլունմագտա տըր. խայը սէնէ մուգատտեմ, մարքիսին գըզընը աչըրմըշլար. պունըն նէ սուրէթլէ վուգու պուլտըղընը թաֆթիլ իթմէք բէք ուզուն օլուր; Օ զէմանտէն պէրու տաիմի սուրէթտե արամըզ խէ տե պուլմագա մուվաֆֆագ օլամայըպ, նիհայէթ էյիք իթմիշ օլտըղը պիր գարըննըն տէլալէթիյլե, գըզընըն իղինի պուլմուշ. մէյէր գըզընը եվտէքի պէսլէմէկէրտէն պիրի աչըրմըշ, վէ օ էանատե մարքի իլէ արալարը աչըդ օլան վէ գըզընն վալիտէսինին խըզմէթինտե պուլունան միսթըրըս Պէգ նամընտա պիր գարըկա թէելիմ իթմիշ խիչ։

Գաթըրին. – Անլայօրըմ. միսթըրըս Պէգ տէհկին մարքիտէն լինթիգամ ալմըշ օլմալը, տէյի՞լ մի։

Կրաթիէն. – Քէնտինճէ էօյլէ. լաքին միսթըրըս Պէգի էօլմուշ գանն իտէրէք, մարքի՝ կէօյնիւնիւ ալմագլըզը պիլէ խաթըրընա կէթիրմէմիշ։ Ախիրէն պու թաֆսիլաթը մարքիյէ վիրճէն չաես, գըզը-

նըն էլան մխթրըս Պէգին եանընտա օլտըղընը իշ'այ իթմիշ։ Տայըմ մարքի քէնտինճէ ֆէվգէլատէ մուհիմմ օլան պու խապէրի ալտըգտա, տէրհալ Պէգի պուլմազա վէ հէր տիւրլիւ թէտապիրին իթթիխազըլա գըղընը խոթկրտաա իթմէյէ գալդըշտը։ Լաքին պարօն տը Բիւյմիրօլ մէն' իթմիշ, վէ Պէգին ղարազը պագը ըսա, գըղընը իատէ իթմէտիքտէն պաշգա, մուղայիրի օլարագ պիր թագրիպ նապէտիտ իտէճէյինի վէ պիլ ախըրէ պիր տահա պուլմագ միւմքին օլամաեաճաղընը պէեան իթմէսի իւղերինէ, մարքի տը Սալլօն իշին տէրէճէյի էհէմմիյէթինի անլաեարագ վէ տուշտըը եէէս օլարագ, պարօն Օլիվիէ պու խուսուստա քէնտիսինէ վէքեալէթ իթմէգլիյի տէրէօհատէ իթմիշ։ Պարօն տը Բիւյմիրօլըն բէտէրի հաեաթընտա, մարքինին ղէվճէսինէ բէտ պէօյիւք պիր խըղմէթ իթմիշ օլմասը հասէպկյէ, վէ Պէգին տէ մէրգումէյի պէօյիւթմիւշ օլմասը վէ գիեատէսիյէ սէվմէսի միւլապէսէսիյէ, պէյքի մէրգումէնին հիտատէթ վէ ղաղասընը Օլիվիէնին թէսքին իտէպիլեճէյինի իւմիտ իթմիշ։

Գաթըրին. – Մխթրըս Պէգին պիր խոմի տէ մատամ Պօվէս տէյլ մի տիր։

Կրաթիէն. – Էվվէթ. թանըտընը՞զ մը։

Գաթըրին. – Պէօյլէ պիր իսմ խաթըրըմա կէլիյօր. է՛յ, նիհայէթ պարօն տը Բիւյմիրօլ մուվաֆֆադ օլա՞մամըշ մը։

Կրաթիէն. – Իպթիտաատ Պէգ, թէսքինի նագապիլ պիր չիտատէթ վէ հիտատէթ կէօսթէրմիշ. կիւնիւն պիրինտէ, հէր հալտէ մարքինին քէնտի իգամէթկեահընը պուլաճաղընա էմին օլտըղընտան գըղընըղընը եանընտա սագլամայըպ, տիկէր պիր մահալէ կէօնտէրմիշ վէ քէմալը տըգգաթ վէ իհթիմամ իլէ մուհաֆազա իթտիրմիշ. իպթիտաէրի պարօն տը Բիւյմիրօլ տախի մարքինին գըղընը մէյտանա չըգարաճաղընը իւմիտ իթմիշ։ Լաքին մուախխարէն մխթրըս Պէգին բէտ ադրը չարթլար իլէ գըղընըն նէրէտէ օլտըղընը սէօյլէմէյէ բիպա կէօսթէրտիյինի մարքի տը Սալլօնա պէէեան իթմիշ. վէ կէօսթէրիլէն չարթլար տա մարքինին գիեատէսիյէ քիպը ու ադամէթինէ տօդունմըշ. լաքին պիլախըրէ մուհապպէթի բէտէրանէսի հէր չէյէ ղալէպէ իտէրէք գապուլէ մէճպուր օլմըշ։ Պիր չօգ միւճատէլաթտան, միւզաքէրաթտան վէ թէրէտտիւտլէրտէն սոնրա, նիհայէթ գըղընըն նէրէտէ օլտըղընը սէօյլէյէճէյի կիւնիւ Պէգ թայնին իթմիշ։ Մարքի տը Սալլօն ֆէվգէլատէ թէլաշ վէ մէրագ

իլէ օ կիւնիւն հուշուլինէ պէքլէմէքտէ իքէն, պիչարէ Պէգ գաթլ իտիլմիշ։

Գաթըրին. – Մարքի տը Սալլօն իչին բէք ագիմ պիր ֆէլաքէթ գապկընտէն օլան պու վագըանըն պարօն տը Բիւյմիրօլա թէվլիւգ իտէն ճիհէթի հանկըսը տըր, օրասընը անլայամայօրըմ։

Կրաթիէն. – Մխթրըս Պէգ պիղղաթ քէնտիսի սէպէպկյէթ վիրմիշ տիր քի, պարօն տը Բիւյմիրօլ տա օ եիւղտէն իթհամ իտիլմիշ տիր։ Պիր քերրէ պու ճիհէթի տրղ իթմէմիշ մի իտիմ։

Գաթըրին. – Պէն տէ սիղէ թէքրար պէէեան իտէրիմ քի եալան տըր, օլամազ։ Պէգին հիտատէթինի թէսքին իթմէք վէ մարքինին գըղընըն նէրէտէ օլտըղընը իդրար իթտիրմէք վազիֆէսինի տէրէօհատէ իթմիշ իքէն, նիհայէն պարօն տը Բիւյմիրօլ գալդըսըն տա օ գարըյը էօլտիւրսիւն։ Պէն պարօնըն մահրէմի իտիմ. իչի թաֆսիլէն պիլմէզսէմ տէ էտասէն պիլիրիմ։ Մարքիյէ վէզիֆէի ղիմմէթինի իյիճա իթմէյէ չալըշմագտա օլտըղընը վէ քէմալը ղայրէթլէ մարքինին գըղընը պուլմազա ուղրաշտըղընը կէօրիւյօր ըտրմ։ Մխթրըս Պէգին վէճաթը պարօն իչին բէք տէհշէթլի պիր տարպէ սայըլըը. լաքին պարօնը պունտան տօլայը իթհամ իթմէք տաէթա տիվանէլիք տիր։ Տէմէք քի սիղին հաքիմլէրինիղին գաֆալարընտա ղայրճիլէգ օլմալը քի, պուրալարընը թէմիզիղ իտէմէյօրլար։

Կրաթիէն. – Պաղը քէրրէ վուգուր վար, մատմուազէլ։

Գաթըրին. – Լաքին պու խուսուստա պարօնը թէվգըճ իթմէք իչին նէ տէլիլ պուլապիլմիշտէր։ Էյի քէօթիւ պիր սէպէպ պուլմատըգճա, նամօսըլ հապտա իլգա իտէպիլիրլէր։

Կրաթիէն. – Մարքի տը Սալլօն պա վասիյէթնամէ սէրվէթինին գըսմը ազամընը պարօն տը Բիւյմիրօլա թէրճ իթմիշ իտի։ Մէմուրինի հիւքիւմէթ տօսթըմընն ախտագը թապկյէ վէ սահիհէսինի նազարը իթիպարա ալարագ, պարօնընն ըճճէթ վէ խոթիգամէթինի թատմիգ իթմէք լազըմ կէլիր իքէն, կէօրա իրին ուճունը էլինտէն գաչըրմամագ վէ գըղը մէյտանա չըգարմամագ իչին մատամ Պօվէսին հիտատէթինի թէսքին իթմէք վազիֆէսինի տէրէօհատէ իթմիշ. վէ մարքինին գըղընը մէյտանա չըգարմազա մուվաֆֆադ օլամիշ. վէ մարքինին գըղընը մէյտանա չըգարմազա մուվաֆֆադ օլաճաղընա պիր տէրէճէյէ գատար էհտիյէթ հասըլ իթտիյի սըրատա, պիր գաչ միլեօնտան մահրում օլմամագ նիյէթի ֆասիտէսիյէ համէինտէն Պէգի մահվ ու թէլէֆ իթմիշ։

Գաթըրին. – Ա՜ճապա պարօն տը Բիւյմիրօլըն նշանլըմ օլտը-

ղընտան խապէրինիզ եօգ մը տըր ։ Ո միւեօնլաւա նէ՞ իմիտիեաճը օ-
լապիլիր , զիրա պիզիմ սէրվէթիմիզ , մարքի տը Սալլօնըն սէրվէ-
թինտէն չօգ զիեատէ տիր ։

Կրաթիէն . – Թէէսիւֆ օլունուր քի , նէզաքէթի ֆէվգելատէ-
նիզ իլճաաթըյլա տէրմէեան իյլէտիլինիզ պու միւթալաա տախի
պարօն տը Բիւյիւրօլ ալէյհինտէ հիւքմէ մէտար օլապիլիր ։ Ֆիլ
հադըգա պաղըլարը իտտիա իտիյօրլար քի , մալիք օլտըղընըզ սէր-
վէթէ մուգապիլ քէնտիսինին հապպէի վահիտէսի օլմամասը վէ եա-
խօտ պիր մէվգըյը լայըգտա պուլընմամասը խուսուսը , մարքինին
քիպր ու ղուրուրընա տօգընմըշ տըր ։ Պաղըլարը տա Ս.մէրիգալը
գատընլար իչլէրինի բէէ ալա պիլտիքլէրինտէն , պարօն Օլիվիէնին
զէնկինիք իւմիտլէրինին մահվ օլմասըյլա , նիքեահ թէէսավվուրա-
թընըն պէր թարաֆ իտիլմէսինտէն գօրգտըղընը ըսրար իտէյօր-
լար ։ Պարօն տը Բիւյիւրօլ իսէ սիզի զիեատէսիյլէ սէվմէքտէ օլտը-
ղը վէ զէքեավէթի վէ սէպաթ ահիպի պուլընտըղը ճիհէթլէ , գա-
պիլ տիր քի էօյլէ պիր զէնկինիլիյի զայպ իթմէք ֆիքրիյլէ , ճինայէթ
իճրասը ֆիքրի պէյնինտէ պէօյիւք պիր մէսաֆէ կէօրմէմիշ օլսուն ։

Գաթըրին . – Պու սէօզլէր վահի վէ միւնասիպէթսիզ սէօզլէր
տիր . նէ վալիտէմ նէ տէ պէն հադգըմըղտա պու սուրէթլէ իտա-
րէյի լիսան իթմէյէ վէ հանլըղ հիւքմլէր վէրմէյէ քիմսէյէ սէլա-
հիյէթ վէրմէմիշիզ ։ Ֆրանսա կիպի հէր խուսուս կէնիչի կիւղել
հիւքմօլընան պիր մէմլէքէթտէ եաշամալը ըմրղ քի պէօյլէ չէյլէր ի-
չիտիլսին ։

Մատամ Մարանղէն . – Տօսթընըզըն աթվար ու հարէքեաթընա
վէ քէնտի րիզասըյլա ֆադր ու զարուրէթէ տուչար օլմասընա հայ-
րէթտէ գալտըղըմտան , նիքեահ մատտէսինի էն էվվէլ պէն քէն-
տիմ դէղըմա աչտըմ ։ Մարքինին նէ տէրէճէ ալիճէնապլըգ վէ
քիպարլըգտա , սէրվէթի մէվճուտէսինտէն վազ կէչմիշ օլտըղընը
պիզ պիւիր իտիք . չու հալտէ զէնկինիք հասէտա իտէյօրմըշըզ կի-
պի հիւքմլէրէ ալէյհիմիզտէ գալգըչմագ , բէէ ապէս տիր ։

Կրաթիէն . – Պէնի իսքեաթ իթմէյէ չալըշմայընըզ , մատամ .
չունքի պու հիւքմլէրի վէրէն վէ բէյլէրի պէեան իտէն պէնտէնիզ
տէյիլ իմ . հաթթա մուղայիրի օլարագ , պէնտէնիզ պարօն Օլիվիէ-
յէ զիեատէսիյլէ հիւքմէթ վէ րիայէթ իտէրիմ ։ Պարօնը թանըմա-
եարագ էօյլէ պիր բաք վէ ալիճէնապ պիր զաթ հադգընտա չիւպ-
հէ վէ վէսվէսէյէ վարանլարըն ճիւմլէսինի նամուսըմ իւզէրինէ եէ-

մին իտէրէք թէէմին , վէ պարօն իչլին հէր տիւրլիւ թէէահհիւտաթը
տէրէօհտէ իթմէյէ հազըրըմ ։ Պաշընա կէլէն ֆէլաքէթի կէլիպ սիզէ
իհպար իթմէք վէզիֆէսինի տէրէօհտէ իտէրիմ ։ չունքի պարօնը ճան
ու տիլտէն սէվէրիմ ։ Սէվտիյիմի քէնտիսի տէ պիլտիյինտէն , ինտին-
տէ էն զիեատէ գըյմէթտար օլան սիզին կիպի տօսթլարընը նէզտինէ
կէօնտէրմէք իչլին , պէնտէն միւնասիպ պիրիսինի պուլամատը ։ Ո
պիչարէնին սուչսըզ օլտըղընա պէնիմ գատար հիչ քիմսէ գանաաթ
հասըլ իտէմէզ ։ Շունըն պունըն լիսանընտա կէղէն սէօզլէրի , մա-
լիւմաթընըզ օլմագ իչլին սիզէ հիքեայէ իթմէյէ մէճպուր օլտըմ ։
կէրէք պունատն վէ կէրէք տէրէօհտէ իթմիշ օլտըղմ խըզմէթ-
տէն նաչի , պանա նազարը հիտտէթլէ պագմամանըզը րէճա իտէ-
րիմ ։

Մատամ Մարանղէն , էլինի Կրաթիէնէ ուղաթըպ . – Ա.ֆվ
իտէրսինիզ , պու տարպէ օ տէրէճէ չիտտէթլի պիր տարպէ ի-
տի քի , նէ սէօյլէյէճէյիմիզի վէ նէ եաբաճաղըմըզը պիզ տէ չա-
չըրտըգ ։

Կրաթիէն . – Հէյհա՛թ . չաչըրըլմա՞զ մը եա , պէն չաչը՛րմա-
տըմ մը ։

Գաթըրին . – Լաքին մէ՛մուլ իթմէմ քի Մ. տը Սալլօն քէնտի
մահրէմի հագգընտա միւտտէթի մէտիտէ չիւպհէտէ գալսըն ։

Կրաթիէն . – Գըզընը պուլմագ խուսուսընտաքի իւմիտինին պօչա
չըգմասընտան տօլայը , տայըմ տտէթա տիվանէ կիպի օլմըշտ ըր ։
Նէ եաբաղընը պիւիյօր , նէ տէ սէօյլէտիյինի ։ Սէքիզ կիւն զար-
ֆընտա , եիրմի սէնէլիք տահա իսթիեարլանտը ։ Կէօրէպիլէնլէր հա-
լինէ աճըյօրլար ։

Գաթըրին . – Մարքինին՝ պարօն Օլիվիէ տը Բիւյիւրօլա էմին-
յէթի վա՛ր մը տըր , եօգ մը տըր . չուրասընը սէօյլէյին ։

Կրաթիէն . – Թէէսիւֆ օլունուր քի եօգ տըր , մէ՛մուլ իթմէմ
քի էմինյէթի օլսուն ։

Գաթըրին . – Պարօն տը Բիւյիւրօլըն էլինտէ պէօյլիւմիւշ օլտը-
ղը վէ մէրգուճընն հէր էֆքեարընա աչնա վէ վագըֆ պուլընտըղը
հալտէ , մարքինին էմինյէթի իթմէմէսի , տօղրըսը ղայէթլէ ղարիպ ,
հաթթա ադրէպ տիր ։ Օլիվիէ իչլին էն պէօյիւք ֆէլաքէթի պու տըր ։
Մ. տը Սալլօն տա Օլիվիէյէ քէֆալէթի իթմէքտէն իսթինա իտէ-
ճէք օլուրսա , խալգ նէ՞ սէօյլէր ։ Խայըր . խայըր . պէօյլէ չէյ օ-
լամազ ։

Մատամ Մարանղէն . – Իչիթախիմէ նազարէն մարքի տը Սալ-
ըօն պէօյլէ խուսուսաթտա , էվվէլինտէն պիր թաղըմ էֆքեարա զա-
հիպ խիչ· գօրգարըմ քի , պարօնըն սուչսըզլըզընա մարքիյի գան-
տըրմագ վէ մուավէնէթինի խաթիճլապ իթմէք վիգոնթ տէ Գլէր ի-
չին քէք գօլայ օլմայօր :

Գաթըրին . – Պէլքի վիգոնթ տէ Գլէր մուվաֆֆագ օլմասըն ,
լաքին պէն պիր քէրըճ թէճրիւպէ իտէճէյիմ :

Մատամ Մարանղէն . – Սէ՞ն մի . . . գըզըմ :

Գաթըրին . – Պունատա չաշաճագ նէ՞ վար , վադըա պու թէչէպ-
պիւսին պիրագ ճէսուրանէ օլտըղընը պիլիրիմ : Լաքին պու տա քէք
թապիլ տիր , հիչ տիւչիւնէճէք վադըթ տէյիլ տիր : Հարիզ օլտըղը
նուֆուզ վէ իգթիտար սահիպինտէ , մարքի տը Սալէօնտան պաչգա
էֆքեարը ումուվիյէյի թատհիհ իթմէյէ վէ պարօնը գուրթարմագա
միւգթէտիր պիր քիմսէ օլմատըղը հալտէ , տուրայըմ տա մարքիյէ
միւրաճաաթ իթմէքճէն իճթինա՞պ մը իտէյիմ : Պէն պարօնըն սուչ-
սըզ օլտըղընա նատըլ էմին իտէմ , մարքի տէ էօյլէ էմին օլմալը տըր ·
պիր արալըդ չիւպհէ վէ վէտվէտ իթմիյինտէն տօլայը մարքիյի մահ-
ճուպ իտէճէյիմ : Օլիվիէնին հատէտինի հիչ պիր վճճ իլէ թահ-
րիք իթմէմիշ օլտըղըմըղը սեօյլէյէճէյիմ : Մուվաֆֆագ օլամատա-
ճագ օլուրսամ նէ՞ լազըմ կէլիր : Իտէճէյիմ թէչէպպիւս տօղրը
վէ նամուսը պիր թէչէպպիւս տէյի՞լ մի տիր : Նէտո՞ն գօրգույօր-
սըն : Մարքի տը Սալէօն նէ գատար տէհղէթլի պիր ատամ օլսա ,
պէնի եէմէյէճէք տիր ա : Միւտաֆաատա մուգթէտիր պիր գըզ
օլտըղըմը պիլիրսին :

Մատամ Մարանղէն տիւչիւնճէյէ տալմըշ վէ տիւչիւնէ տիւ-
չիւնէ գիհնինի պիրագ թօբլատապլըմիշ իտի : Գաթըրինին սատէ-
լիյինի վէ ճէսարէթի վէ ազամէթինի կէօրմէքլէ , մաղրուրլանա-
րագ աչընտան պիր քէրէճիք էօբտիւքտէն սօնրա . – Կիթ . էյէր պու
իչի պաշա չըգարաճագ պիր քիմսէ վար բատա չիւպհէսիզ սէն սին :

Գաթըրին . – Սէն տէ պէրատէր կէլէճէ՞քսին հա :

Մատամ Մարանղէն . – Խայըր : Եալընըզ կիթտէն տահա էյի
օլուր : Պէն տէ այրըճա թէչէպպիւսատթը լազըմէյի իճրա իտէճէ-
յիմ : Մէսէլէնին նէտէն իպարէթի օլտըղընը անլամալըյըմ , չունքի
հէր իքիմիչին պիլտէսի լազըմ կէլիր : Պիզ քէնտիմիզ պիզդատի գա-
նի օլմալըյըզ : Սէն միաս Քինի ալ մարքիյէ կիթ տէ , պէն տէ քէնտի
իչմէ պագայըմ :

Գաթըրին . – Սէնին տէրէճէի տիրայէթ վէ զէքեավէթինի պիլ-
տիյիմտէն վէ սանա էճնիյէթիմ պէր քէմալ օլտըղընտան , նասիհա-
թընը տինլէր եալընըզ կիտէրիմ :

Կրաթիէն՝ աեաղա գալգըպ . – Գըզընըզը պանա թէսլիմ ի-
տ՞ր միսինիզ : Ալրատամ պէքլէյօր : Մատմուազէլէ գօնաղա գա-
տար ըէֆագաթ իտերիմ վէ կէօրիւշիւքտէն սօնրա եինէ ալըր կէ-
թիրերիմ :

Մատամ Մարանղէն . – Գըզըմ նէ իսթէրսէ եաբսըն :

Կրաթիէն . – Հիչ օլմազսա եալընըզ գալմազսանըզ , սիզին իլէ
պիրագ տահա գօնուշմըզ օլուրըմ . պարօն Օլիվիէյէ իճատէ իթտի-
յիմ հալտէ , օ տա տահա զիեաաէ մէսմուն օլուր :

Գաթըրին . – Պէրատէր կիտերիմ : Լութֆ իսինիզ պիրագ պէք-
լէյինիզ տէ կիյինէյիմ կէլէյիմ . – տէօի :

9

Մարքի տը Սալէօն ատիկէ տաիրէսինտէն ավտէթինտէն սօնրա ,
տէհղէթլի պիր հալէ տուչար օլմըշ ըտը : Կեահ հիտատէթ իտէը , վէ
կեահ տաիսի ույուշուր գալըը ըտը : Զէվզէք կիպի օ մէ՛լուն մուս-
թանթըգըն ելինէ նասըլ տիւշիւշ օլտըղընը , վէ պագը լուզումըն-
տան զիեաաէ չէյլերի նասըլ սեօյլէմիշ իսկինի տիւշինիւպ , քէն-
տի քէնտինէ տէտի քի . – Տէլի՞ մի իսիմ քի , սիւքունէթի վէ պիրու-
տէթի հալիմի վէ հաթթա հայսիյէթիմի պիլէ ունուրմըշըմ : Օլի-
վիէնին բէտերի , զէվճէմ պիչարէ Սարայը գուրթարմըշ ամմա , օղ-
լը գըզըմ Անժէլի մա՞հվ մը իթմէյէ գալգըշմըշ : Պունատան պէօյլէ
արթըգ սօն նէֆէսիմէ գատար եալընըզ ըմ . հաթթա սօն նէֆէսի-
մին չըգաճաղը կիւն աակի , սեվտալընա կէօղիւմիւ գարաատաճագ պիր
քիմսէ պուլընմաեաճագ տըը :

Պու միւթալաալար իլէ գալպի տիլխուն օլմագտա վէ Օլիվիէ
տը Բիւյմիւօլ ալէյհինտէ հիտատէթ վէ ղաղապը մէրթէպէի ղայէյէ
վարմագտա ըտը : Պու սըրատա խըզմէթքէարը Անթուան իչէրկէ
կէրիպ , կէնճ պիր գատըն կէլմիշ կէօրիւշմէք իսթէտիյինի պէեան
իթտի :

Պիր թագըմ քեսէրնաք միւթալաալար արասընտա ալմըշ օլ-
տըղը ինսան սէսի, մարքիյէ ղարիպ սուբէթտէ թէէսսիր իթտի։ Իպ-
թիատէ էմէքտարանըն սէօյլէտիյի սէօզլէրի անլաեամամըշ օլտը-
ղընտան, Անթուան թէէքրար իթտի։

Մարքի. – Քիմնէյի գապուլ իտէմէմ, տէյու սէօյլէմէմիշ մի
իտիմ։

Անթուան. – Սէօյլէմիշ տինիզ. ամմա աֆվ իտինիզ, չունքի
պու կէչէն գաատըն ըսրար իտէյօր։

Մարքի. – Թանըտըղըմ պիր գաատըն մը տըր։

Անթուան. – Պիլմէյօրըմ։

Մարքի. – Գարթընը վէրմէտի մի։

Անթուան. – Գարթը եօղ ըմըշ. էլաքին պարօն իչին կէլմիշ. էլ-
ղէմ պիր իշ իչին կէլմիշ։

Մարքի՝ պիրազ տիւշիւնտիւքտէն սօնրա. – Օլիվիէ՛ իչին մի
... նէ՞րետէ տիր օ գաատըն։

Անթուան. – Պէօյիւք հավըտա։

Մարքի. – Ա՛շաղրտաքի քիւչիւք սալօնլարտան պիրինէ ալ տա,
պէն տէ կէչիյօրըմ. – տէտի.

Մարքի օտայա կիրտիյինտէ, մատմուազէլ Գաթըրին այաղա
գալդը։ Մէրդուվէնին լաթիֆ վէ ֆագաթ միւթէազզըմ սըֆա-
թընը վէ խուսուսըյլա, կէօզլէրինին էթրաֆընտաքի մավիլիյի վէ
կէօզ պէպէէլէրինի կէօրտիւքտէ պիրտէն պիրէ թիթրէմէ յէ պաչլա-
տը։ Մէրդուվէնին՝ վալիտէսի մարքի տը Բօլլանա միւշապէհէթի օլ-
տըղընը, վէ վալիտէսինին տէ մա՛ի կէօզլէրինին էթրաֆընտա այնը
մատմուազէլ Մարանգէն կիպի մա՛ի չէմպէրլէր պուլընտըղընը պիլ
միւշահէտէ թէտաճճիւպտէ գալտը։ Թա դարչըսընտա աեագտա
տուրմըշ, թէֆթիշ ու թէտագիգ իթմէքլէ պէրապէր պէօյլէ պիր բէ-
րիի պինադիրի ղա՛իպ իթմէք իհթիրազընտա մէպնի, հարէքէթէ պի-
լէ ճէսարէթ իտէմէմէքտէ վէ գալպի չաթլաեաճագ մէրթէպէտէ
չարբարագ եիւղիւնէ պագմատա ըտը։

Գաթըրին. – Պէն, քեաթիպինիզ պարօն տը Բիւյիրօլըն նչան-
լըտը մատմուազէլ Մարանգէն իմ։

Մարքի տը Բօլլան օ տէրէճէ միւթէէսսիր օլտը քի, եէրէ
տէվրիէճէք ղանն իթտի։ Գաթըրինին եալընըղ կէօզլէրի վէ չէհ-
րէսի մարքիզ տը Սալընըն կէօզլէրինէ վէ չէհրէսինէ պէնդէմէ յիպ,
սէսինին պէրագըղը վէ սուրէթի իֆտատէի հաքիմանէ վէ միւթէքէպ-

պիրանէսի տախի մարքիզինքինէ մուշապիհ իտի։ Օ գաատը տալ-
մըշ եիւղիւնէ պագմատա ըտը քի, սէօյլէտիյինի անլամամըշ օլ-
տըղը հալտէ տինլէմէքտէ իտի։

Մարքի. – Ա՛ֆվ իտէրսինիզ, մատմուազէլ, ուղրամըշ օլտըղըմ
տարպէ օ գաատը հէվէնաք պիր տարպէ տիր քի, զինհիմ քեամի-
լէն բէրիշան տըր։

Գաթըրին. – Հագըգէթէն պու տարպէ ղայէթ աէհչէթլի պիր
տարպէ տիր. պա խուսուս քի պարօն Օլիվիէ սուչընըշ վէ գապա-
հաթսըշ տըր։ Պարօն Օլիվիէյի խայլը պէմանտան պէրու թանըմագ-
տա օլտըղընընշ ճիհէթլէ, գապահաթսըշ օլտըղընը էլպէթթէ սիշ
տէ թէօլիմ իտէրսինիզ։

Մարքի. – Գապահաթսը՞շ մը. էօյլը՞ մի զանն իտէյօրսընըշ։

Գաթըրին. – Զա՞նն մը էթմէք. գապահաթը օլմատըղընա գա-
վիյէն էմին իմ։ Պէն պարօնը պիր էքի սէհէթէն պէրու թանըմագտա
օլտըղըմ հալտէ, օնըն նամուսը վէ հաեաթը ուղուրընա, քէնտի
նամուսըմը վէ հաեաթըմը ֆէտա իթմէյէ հազըր վէ ամատէ իքէն,
սիշէ խաղալինի պէքեավէթինի վէ գալպինին օլանճա սատագաթը-
նը սարֆ իթմիշ օլտըղը հալտէ, սիշ չիմտիյէ գաատը պարօնա քէ-
ֆալէթ իթմէտինիշ մի։ Ա՛հ։ Էրքէքլէր տա՛իմա քէնտի նէֆսլէ-
րինի տիւշիւնիւրլէր. – տէտի։

Մարքի տը Բօլլան ֆէվզէլատէ պիր ղայրէթլէ տուչար օլտըղը
ըղթըրապը ղալէպէ իթմէյէ մուվաֆֆագ օլուպ. – Խայըր. էրքէք-
լէրին հէբսի եալընըղ քէնտիլէրինի տիւշիւնմէզլէր. լաքին իչլէ-
րինտէ օ գաատը մուղթարըպ օլանլար, օ գաատը իւմիտլէրի պօշա
չընգանլար վար տըր քի, էնճամընտա եալընըղ քէնտի նէֆսլէրինի
տիւշիւնմէյէ գարար վէրմիշլէր տիր. – տէտի. վէ պունը էօյլէ պիր
հիսսի միւշֆիգանէ վէ սէտայը միւսսիրանէ իլէ սէօյլէտի քի, Գաթը-
րին, պիր գաչ տագըգէ էվվէլ թանըմատըղը պիր եապանճը հագ-
դընտա մուգավէմէթի մուհալ պիր մուհապպէթի հիսս իյլէտի, վէ
սուրէթի ղարիպանէ տէ տուչարը հէեէճան օլարագ, մա՛ի կէօզլէրինի
մարքիյէ աթֆ իլէ.

— Օլիվիէնին իֆտատէսինէ նազարէն, սիշ ախլագը ալիյէյէ
մալիք պիր զաթ օլտըղընըղ հալտէ, պու տէրէճէ տուչար հիւն ու
քեաէր օլմանըղա թէաճճիւպ իտէյօրըմ։ Մէմահաթ վէ ուլուվվու
ճէնապ սահիպի օլանլար ֆէլաքէթի վուգուբնտա քեամիլանէ հարէ-
քէթ պիրլէ, մէրհամէթի գաթ՛ան էլտէն պըրագմամալը տըրլար։

Մարքի . – Պաղը ֆելաքէթլէը վար տըր քի , ինսանըն ճիսմինի պէրպատ իտէյօր , մահվ իտէյօր վէ հէր տիւրլիւ հիսսիեաթը տա- խիլիյէյի ույանաըրըյօր . չու հալտէ էմնիյէթ վէ սէմահէթ տէնիլէն չէյլէր , ինսանըն խաթըրընտան պիւսպիւթիւն չըգայօր :

Գաթըրին . – Էվվէթ , գալպինիզին ղիեատէսիյլէ միւնքէսիր օլ- տըղընը պիլիրիմ : Ոիչ հէր խուսուստա ալտանմըշընըղ . հիչ քիմսէ գատրնիզի պիլմէմիշ . վէ ֆագաթ պիր սօն տէֆտա պէնի տին- լէմէք զահմէթինի իսթիեար իթմէ՞զ միսինիզ :

Մարքի . – Սէօյլէյինիզ , տինլէրիմ . սիզէ եարանմադա հազրը վէ ամատէյիմ :

Գաթըրին . – Պանա էմնիյէթ իտինիզ . սիզտէն , պաշգա հիչ պիր չէյ թալէպ իթմէմ . եանի Օլիվիե տը Բիւյմիրօլա պիր զէման նա- սըլ իթիմտա իտէր իտինիզ իսէ , եինէ այնը մէրթէպէտ իթիմտա ի- տինիզ . զիրա չիմսի օ պիչարէ զիեատէսիյլէ տիւլսուն օլտըղը ճի- հէթլէ , եվվէլտէն զիեատէ չաեանը էմնիյէթ վէ իթիմտա տըր : Հիչ Օլիվիե կիպի պիր ատամ հասէտքեար վէ մէնֆաաթքէրէսթ օլապի- լիր մի : Բէտէրինէն վէֆաթը ագըպլինտէ նէ սուրէթլէ տավրանմըշ օլտըղընը ունուԹտընը՞զ մը : Զէվալլընըն պաղը գուրունթըլտըրընը եղալէ իթմէք իչին , վալիտէմ պէնի Օլիվիէյէ զէվճէ մագամընտա թէքլիֆ իթմիշ օլտըղընա տէմէք օլսուր քի խապէրտար տէյիլսինիզ : Զանն իտէրիմ քի պէնի ֆէվգէլատէ չօգ սէվդի . չաեէտ պիր սէպէ- պէ մէպնի պէնատէն այրըլմադ լազըմ կէլէճէք օլուրսա , եէյս ու քէտէրինտէն էօլէճէք տէրէճէտէ պէնի սէվտիյինի նիճէ տէֆտալար սէօյլէմիշ իքէն , իւչ սէնէտէն պէրու , միւէպպէտէն պիրի պիրիմիզէ գավուշմադ կիպի պիր սատաէթի կէրույէ պըրագմագտա տըր . զի- րա էվվէնտիյի թագտիրտէ իսթիդլալիյէթի հալտէ պուլընմադ վէ քիմսէյէ միւհթաճ օլմագսըզըն կէչինմէք վէ խուսուսըյլա հայտիյէ- թինի մուհաֆազաեա իգթիտարը թամ բէյտա իթմիշ օլմագ ար- զուսընտա տըր : Օլիվիէնին պու ֆէտաքեարլըզընը գապուլ իթտիմ վէ պու գարարընտան բուճու՝ իթտիրմէյէ զայրէթ պիլէ իթմէտիմ . չունքի քիպարլըզ վէ նէզաքէթ վէ քիպր վէ մուհաֆազայը նամուս մատտէլէրի , ճիհանտէ էն զիեատէ թագտիր իթտիմ ֆազիլէթլէր տիր քի , պունլարա , իսմինի թաչըեաճազըմ զաթ թէմմընըյլա մալիք տիր : Պու միսիլու ֆէզալիլ իլէ մուԹթասըֆ օլան պիր քիմսէնին , տիլէտիյինիզ զէման կէլիյէ ալապիլէճէյինիզ պիր սէրվէթէ նա՛իլ օլմագ իհթիմալինէ մէպնի , քէնտիսինէ թէվէճճիւհ կէօսթէրմիշ օ-

լան պիչարէ պիր գարըյը գաթլ ու թէլէֆ իթմիշ օլմասը խաթըրա կէլէպիլիր մի : Ա՜լա՜ , տա՜լա՜ , մարքի . Օլիվիէ կիպի նամուսլը ատամ նատիր տիր , եէվնի իտէրիմ քի էնտէր տիր : Օլիվիէ հագդընտա նա՞սըլ չիւպհէյէ զահիպ օլապիլտինիզ , չաշըյօրըմ :

Մարքի . – Օլիվիէնին նամուսլը օլտըղընա գանատթը թամմէ հասըլ իթմիշ իտիմ . չու ֆիքրիմ ասլա թէպէտտիւլ իթմէյէճէքտի , էյէրչի . . . – տէյիպ , ալթ թարաֆընը սէօյլէմէք խուսուսընտա թէ- բէտտիւա իթտի : Գաթըրին իսէ մարքինին ֆիքրի ներէլէրտէ տօլաշ- տըղընը ֆէհմ իտէրէք , նըշանլըսընը միւտաֆաա իթմէք խուսուս- սընտա տահա պիւեատէ ըտտար պիրլէ .

– Նի՞չին թէրէտտիւա իտէյօրսընըզ : Եալընըզճա գալդըպ պու- բաեա կէլիչիմտէն , հէր չէյէ թէհամմիւլ իտէն պիր գատըն օլտը- ղըմ միւսպէթթ տէյի՞լ մի տիր :

Մարքի՝ եավաշ պիր սէս իլէ . – Էյէր . . . Օլիվիէ միւպթէլայը աչգ ու մուհապպէթ օլմասա ըտտ . . . Սիպ հէնուզ ղայէթ կէնճ սի- նիզ , կէրչի տէրէճէյի նիհայէտէ պիր զէքեավէթթէ մալիք խէնիզտէ , ճիտտի պիր մուհապպէթ պագդէն ինսանը նէ տէրէճէլէրէ գատար պաշտան չըգարտըղընը պիլմէզսինիզ :

Գաթըրին . – Պիլիրիմ . եէյէնինիզ վիգօնթ տէ Գլէր , իչին պու ճիհէթլէրինի հէմ պանա հէմ տէ վալիտէմ անլաթտը : Ամերիգա- լըլար իչլէրինի պիլիր օլտըգլարընտան , սէրվէթտէն մահրում գա- լաճագ տէյու Օլիվիէ իլէ եվվէնմէքտէն վազ կէչէճէյիմ կիպի իս- տիատա պուլընանլար վար ըմըշ : Վահի իտտիա . պէն ֆագըր տա օլ- սայրտըմ եինէ պարօն Օլիվիէ պէնի սէվճէքտի . թէհայիւչիմիւ թէէմին իթմէք իչին չալըշաճագտը վէ զէնկին օլտըղը հալտէ տէ սէրվէթինէ պէնի հիսսէտար իտէճէքտի : Պէնի թանըմատըգլարը հալտէ նի՞չին պէօյլէ ալալադըմա տապան տապանա զըտտա սէօպլէր սէօյլէյօրլար : Նի՞չին հագդըէթի հալէ ինանմայօրլար . վէ Օլիվիէնին ֆագըր հալէ քէմալը մէթանէթլէ թէհամմիւլ իթմէսինէ գաբըլա- ըագ , քէնտիսինի սէվմիշ օլտըղընա ինանմագ իսթէմէյօրլար :

Մարքի , Գաթըրինին էթթաֆէթի սէտտասընա , վէ ֆէսահէթի լիսանընա հայրան օլարագ , ճէվապ վէրմէքսիզին խաթըրընա պիլէ կէթիրմէքսիզին կէօպհունու մերդումէնին եիւգիւնտէն այրըլմագա- տա ըտտ :

Գաթըրին իսէ՝ սէօպհունէ տէվամ իլէ . – Շուրասընը տա քիմ- սէ հիսսագ իտէմէյօր քի , վալիտէյին վէ պէնիմ մալիք օլտըղընմըզ

սէրվէթի ճէսիմէ յէ նիսպէթլէ պիր գաչ միլեօնըն նէ՞ էհէմմիյէթի օլապիլիր . պիր գաչ միլեօն եա ղիեաաէ օլմուշ եա տա էքսիք , պիղիմ իչին միսաավի տիր : Պիղիմ սէրվէթիմիզ կիպի ճէսիմ սէրվէթլէր եալընըզ Ամէրիգաատա պուլընապիլիր . պարօն Օլիվիէնին թէսաավվուր իտէպիլէճէյի մըգտաարտան իչ , տէօրթ , ալթը վէ պէչէի տէ օն գաթ ղիեաաէսինէ մալիք իզ : Նէ վալիտէմ , նէ տէ պէն բաբայը սէվմէյիզ . էլիմիզաէն կէլիպ կէչէր : Դուլլանըրըզ , ֆագաթ նէֆրէթ իտէրիզ : Իսթիգլալիյէթ վէ գուվվէթ վէրտիյի իչին բարաայը սագլարըզ : Աճապա սիղի իգնա իտէպիլտի՞մ մի :

Մարքի . – Միւսաահէնիզլէ սիզէ մահրէմանէ պիր չէյ սէօյլէյէճէյիմ : Ղայպընտան տիլխուն օլաըզըմ գըզըմ չիմտի սիղին չաղտա օլաճագտը տէյու քէնտի քէնտիմէ տիւչիւնմէքտաէ իմ : Ութսինիզի իչլիթտիքճէ , նիչին գըզըմ տա սիղէ պէնզէմէյէ իտի , նիչին գըզըմ տա սիղին կիպի կիւզէլ , սէրպէսթ , մէրա վէ մութէաղղըմ օլմահա ըտը տէյու թէէսսիճ իթմէքտաէ իմ . զիհնիմի պիւսպիւթիւն բէրիչան վէ պանա այնը վագըթտա հէմ էյիլիք հէմ տէ ֆէնալըգ իթտիյինիզ ճիհէթլէ , խահաալ օ գատար պանա թէէսսիր իթտի քի , հէր նէ սէօյլէ յէճէք օլսանըզ լինանաճաղըմ :

Գաթըրին . – Հիսսիեաթընըզտան միւթէէսսիր օլուչօրըմ : Լաքին միւրաատըմ սիզի խահաալթ վէ եախօտ լէթաֆէթիտիլէ իսքեաթ իթմէք օլմայըպ , հագըդէթլէ գանտըրմագ տըր . էյէր ճիտտի սուրէթտէ պու մէսէլէ հագդընտա միւզաքէրէ իթմէք իսթէր իսէնիզ իտէլիմ :

Մարքի . – Պու մէսէլէնին հանկը ճիհէթի ճիտտի վէ հաթթա ղայէթ ճիտտի տէյիլ տիր քի , միւզաքէրէսի տէ ճիտտի օլմասըն :

Գաթըրին . – Բէք հագդընըզ վար . տէմէք օլսուր քի խուլտա իչէ գօնուշաճաղըզ :

Մարքի . – Պէնճէ էօյլէ :

Գաթըրին . – Օլիվիէ հագդընտա հէր նէ քի սէօյլէյէճէյին վար ըսա , քեաֆֆէսինի սէօյլէ :

Մարքի . – Նիչին պիլտիյիմի սէօյլէյիմ տէ , Օլիվիէյի էն պէօյիւք սաահէթինտէն , եանի սիղին թէվէճճիւհիւնիզտէն մահրում իտէյիմ :

Գաթըրին . – Պու ճիհէթ գապիլ տէյիլ : Պէնիմ իթիմատ վէ էմնիյէթիմ ղայէթ գալի տիր :

Մարքի . – Ցէմէք օլուր քի մութլագա սէօյլէյի՞մ մի :

Գաթըրին . – Բէճա իտէրիմ . – տէտիքտէ , մարքի արթըգ սապը իտէմէյիպ , Օլիվիէ հագդընտա զահիպ օլտըղը վէսվէսէ վէ զանեաթընըն էսպապընը թաֆսիլ իյլէտի , վէ խըթամընտա . – Ցէմէք օլուր քի ճինայէթին վուգու պուլտըղը ագչամ սիղին իլէ պէրապեր իմիչ քի , նէրէտէ օլտըղընը սէօյլէմէք իսթէմէյօր : Օ կէճէ նէրէտէ օլտըղընը պիլիր վէ սէօյլէր իսէնիզ , Օլիվիէյի . գուրթարըրսընըզ :

Գաթըրին . – Պէնզի քեամիլէն ուչմուչ օլտըղը հալտէ , մարքիյի տինլէմէքտէ իտի : Ֆիլ հագդըգէ պարօն Օլիվիէ օ ագչամ Համբարէնտէ կիտէճէյինի քէնտիսինէ հիյնի մուֆարագաթընտա սէօյլէմէիչ իտի իտէ տէ , մարքի տը Սալըն մէրգուսընը գաթարա եէթիչէմիչ օլտըղընը պէէտան իյլէտիյի ճիհէթլէ , քէնտիսինի տէ ալտաթմէմիչ օլտըղընը պէէտան իյլէտիյի ճիհէթլէ , քէնտիսինի տէ ալտաթմըշ օլմասը չիւպհէսինէ զահիպ օլտը . վէ ֆագաթ պու չիւպհէյէ բէք տէ էհէմմիյէթի վիրմէյէրէք , քէնտի քէնտինէ . – Պէնիմքի տէ տիվանէնիճի տիր . պէնիմ տէ մի էճնիյէթիմէ խալէլ կէլիյօր . նէ՞ օլույօր . – տէյու տիւչիւնտիւքտէն սօնրա . – Խայըր էֆէնտիմ , խայըր . եանլըչընըզ վար , հաթթա պարօն Օլիվիէ օ կիւնիւ սիղէ բէֆագաթ իտէմէտիյինտէն տօլայը , ելպէթթէ քի ճանը սըգըլմըշ տըր . պիր գաղա վուգու պուլմըշ օլմալը տըր քի , գաթարա եէթիչէմէ՞միչ տիր . օ կէճէյի նէրէտէ վէ նասըլ կէչիրտիյինի սէօյլէմէմէսի տահսընա կէլինճէ , պու տա պիր նէզաքէթ վէ տուրէնտիշլիյէ մէպնի իտիյի պէտիհի վէ աչիքտար տըր :

Մարքի . – Օ հալտէ օ կէճէ նէրէտէ օլտըղընը սէօյլէմէմէսի խուսուսընտաքի նէզաքէթի , երթէսի կիւնիւ տէ ագչամա գատար նէ եաբտըղընը սէօյլէմէմէյէ քէնտիսինի մէճպուր իթմիչ օլմագ լազըմ կէլիր :

Գաթըրին . – Թապիի . հաթթա պէօյլէ օլտըղընա օ գատար էմին իմ քի , հիչ քիմսէյէ սէօյլէմէմիչ օլտըղը պիր չէյ , պանա սէօյլէյէճէյինէ հիչ չիւպհէմ եօգ տըր . չունքի չիմտիյէ գատար պէնտէն հիչ պիր չէյ քէթմ իթմէմիչ տիր :

Մարքի . – Սիղէ սէօյլէսին տէ , սիղ տէ լազըմ կէլէնլէրէ սէօյլէր վէ քէնտիսինէ բէք պէօյիւք պիր խըզմէթ իթմիչ օլուրսընըզ :

Գաթըրին . – Պէյքի . լաքին իչին տահա իլէրիսինէ վարըպ , քէնտիսինէ հիչ պիր չէյ սէօյլէթտիրմէքսիզին տէ էճնիյէթ իտէճէյիմ : Պու պապտէ կէչիրմիչ օլտըղը եօմրիս թէճրէսիսէ պաշլատաճաղըմ :

ճաղըմ։ Նիչին օն պէշ սէննէլիք հարէքեաթը նամուսքեաբանէսինի պէօյլէ անսըզըն բայիմալ լեթսին։ Նիչին մաաամ Պօվէսի գաթլ ու թէլէֆ լեթսին։ Լեթմիշ իսէ մահզա պիր ճինննէթ էսէրի օլմադ լաղըմ կէլլեր. մէննֆաաթ իչին օլամազ, չունքի պէննիմ իլէ էվլէննակի հալտէ, մէ'մուլ լեթակինիզ կիպի սիզին սէրվէթինիզէ հարիս օլաճագ իչի օլմայըզ, տերհալ զէննկինլէննէճէյի աչիքեար տըր։

Մարքի. – Օլիվիէ միւթէքէպպիր պիր տէլիգանլը օլտըղը ճիհէթլէ, պէյքի սիզին քէննաիսինէ թէֆթէվվիւդ լեթմէննիղի, հիչ օլմազսա զահիրէն օլսուն թէերվիճ լեթմեմիշ իսի։

Գաթըրին. – Էօյլէ օլսա ըտը, նէ օ քիպարըզա նէ տէ օ նէզաքէթէ մաիք օլապիլիր իսի. վէ պէն տէ պու տերչճէ մեֆթուհունը օլմազ ըտըմ. պէն պարօնըն էֆքեարընա թէսմամըյլա վազըֆ օլտըղըմ իչին քէննաիսինի պու գաատար սեվմէքաէ իմ. պարօնըն ֆիքրինտէ պիր քիպիրլիք հուսուսէ կէլմիշ օլտըղընը ֆարդ լեթսէմ պիլէ, գուվվէի մէթանէթի հասէպկիյէ հիչ օլմազսա պէչինիմիզտեքի ալադայը միւթէգապիլէյի խաթըրընա կէթիրերէք էօյլէ այնադ պիր ֆիքրի ըհտա իսէճէյինի պիլիրիմ։ Մուհապպէթլէ գալպիմիզ օ տերչճէ տօլու տըր քի, պայդա հիսս, պայդա արդու իչին գալպիմիզտէ եէր գալմամըշ տըր։ Պէօյլէ պիր մուհապպէթ էն ֆէննա քիմսէյի պիլէ եյի իսէր։ Պէօյլէ պիր մուհապպէթ հէր շէյի պէալէր, վէ այնվրիպի իչթիսալ օլտըղը զէման, հէր տիւրլիւ ֆէննա հիսսիեաթը հադար մահվ իսէր։ Կէօրիննիւր քի սիզ էօմրիննիւզտէ հիչ սէվմէմիշ սինիզ. զիրա իհսանըն պիր քիմսէյի ֆէվգէլատէ սեվմէսի վէ օ քիմսէտէն այնը մէրթէպէտէ տէ սէվիլմէսի, ճէննապը Հադդըն պիր իհսանը օլտըղընը պիլմէյօրսունուզ։ Էօյլէ պիր իհսանը մուգաատէս տիր քի, էն էտնա վէ այնադ մախլուգ պիլէ պու իհսանըն գըյմէթինի ինքեար իսէմէզ. – տէհի։

Մարքի տը Բօլէնըն պէննի, էօլիւ պէննի միսալի պէմ պէեաղ օլտըղը հալտէ, Գաթըրինի տինլէմէքտէ իսի։ Զէվճէսի Սարայը կէօրմիշ վէ տիվանէճէսինէ սեվմիշ օլտըղը կիւնլեր կէօղիւնիւն էօնիւնէ կէլտի։ Բէննաիսինին տէ օ մուհապպէթ եիւղիւնտէն պիր թագըմ լեթիգաատաթա զահիպ օլմուշ իսիյի, վէ հէմշիրեսինէ վէ քեաֆֆէլ էգարիպինէ էյլիք լեթմէքտէն ֆարիգ օլմաըղը վէ գալպինտէ հիչ պիր ֆէննա հիսսէ մահալ գալմամըշ օլտըղը խաթըրընա կէլտի. գարչըսընտա տուրմագտա օլան գըզ կիպի մէրա պիր գըզըն, պիր գաթիլի սեվմէք տերչճէսինէ գաատար ալտանմըշ օլմասընը իհթիմալտէն պա'իտ ատտ լեթմէքտէ իսի։

— Նէ քի միւնասիպ կէօրիւրսէնիզ, եաբաճաղըմ. սէօյլէյինիզ.

Նէ՞ վէճհ իլէ հարէքէթի իտէյիմ, մաամուաղէլ։

Գաթըրին. – Տէմէք օլուր քի, սիզի իսքեաթի իտէպիլմէմ մի։

Մարքի. – Պիր տերչճէյէ գաատար։

Գաթըրին. – Պիր տերչճէյէ գաատար իսքեաթի օլտընըզ ըսա, իլէրիտէ գանաաթը թամմէ հասըլ իտէճէյինիզ տերքեար տըր։

Մարքի. – Թապիի. պա խուսուս վալիտէյնիզ էվինիզէ կէլմէքլեյիմէ միւսաատէ իտեր իսէ. . . .

Գաթըրին. – Նիչին միւսաատէ լեթմէսին։ Մաամ քի էվլատընըզ մագամընտա օլան Օլիվիէյնին զէվճէսի օլաճաղըմ, չու հալտէ զայըրնտան տօլայը պու տերչճէ միւքէտաէր օլտըղընըզ գըզընը ղայըրնտան տօլայը պու տերչճէ միւքէտաէր օլտըղընըզ գըզընը եէրինէ գա'իմ օլմագ, վէ օ սըրատա գըզընըզը պուլմաղա ղայրընէ եէրինէ գա'իմ օլմագ, վէ օ սըրատա գըզընըզը պուլմաղա ղայրընէ թէմէք լեթմէք իչին թայէին օլունմըզ ըմ. տէմէք տիր։

Մարքի թէսլիմի բուհ իտէճէք տերչճէյտէ տուչարը հէեէճան օլարագ. – Էվլատըմ մագամընա գա'իմ օլմանըզը գապուլ իտերիմ, գըզըմ. լաքին չու գարարը հէր իքիմիզ թաատիգ լեթմէյէլիմ մի. պանա պիր պուսպճիք վէրմէյէ բազը օլ՞ուր մընըզըզ։

Գաթըրին. – Մա էլ մէճպուռնիյէ. – տէտիքտէ, մարքի նէ եաբտըզըն պիլմէյէն մէճնուն միսալի. – Մի թաթրըս Պէգ թէլէֆ իտիլմէմիշ օլսա ըտը, գըզըմը տա պէօյլէ էօրմէյէ մուվաֆֆագ օլաճագմիշ օլսա ըտը, գըզըմը տա պէօյլէ էօրմէյէ մուվաֆֆագ օլաճագմիշ օլսա ըտը, գըզըմը տա պէօյլէ էօրմէյէ մուվաֆֆագ օլաճագ տըմ. – տէյերէք, մէրդումէնին աչընտան էօրմէյէ պաչլատը։

Գաթըրին մահճուպանէ վէ սատէտիլանէ պիր թէպէսսիմէ. – Տէմէք քի Օլիվիէյի գուրթարաճագսընըզ։

Մարքի. – Գուրթարապիլիրսեմ, գուրթարաճաղըմ։ Լաքին սիզճէ մէրդումը գուրթարմագ իչին նէ եաբմագ լազըմ կէլիր։

Գաթըրին. – Բէֆիլ օլմանըզ վէ օլանճա գուվվէթի վէ նուֆուզընըզը սարֆ իտերէք, Օլիվիէյի միւսաֆաա լեթմէնիզ վէ մէրդումընը պիկիւնահ օլտըղընը սէպսինիզին նեթիչէպիլտիյի գաատար պաղըրմանըզ վէ թէքրար լեթմէնիզ վէ քէննաի նամուսընըզը մուհաֆիզա լեթմէնիզ լազըմ կէտերճէսինէ, օնըն տա նամուսընը մուհաֆիզա լեթմէնիզ լազըմ կէլիր։ Պուլընտըղընըզ մէվգը եգթիսասընճա, սիզ եալընըզ պաչընըզա էֆքեարը ումումիյէյէ ըհտիյաճ կէօրսէնիզ։ Պա խուսուս ֆըրսաթ կիպի պիր մէմլէքէթտէ քի, հաքիմլերին վէրտիքլերի հիւքմիւնտանա

բայէթ վէ ղէքեավէթճէ տէ եէքթա պիր դըզ օլաբղընըզտան , սիղի տինլէմէքլէ ինսան պիր վէճհ իլէ տօեաամազ : Շու հալտէ նէ եաբաճաղըմըզ մուգաբրէր տիր · սիզ պանա թալիմաթ վէրէճէքսինիզ , պէն տէ պէր մուճիպի թա'լիմաթ հարէքէթ իտէճէյիմ :

Գաթըրին . – Բէք ալէա : Շու վատ վէ թէհհիւտիւնիզլէ պէնի մէսուա վէ պախթիեար ելթտինիզ : Լաքին վալիտէմ պէնտէն տէ էյի վէ պէնտէն տէ ղէքի պիր գատըն տըր : Մէվկիւլիւմիւզ Օլիվիէնին պու պէլատան գուրթուլմասը ղըմընտա նէ եաբմազ լաղըմ կէլտիյինի , վալիտէմ տահա պիէտտէ պիլէպիլիր :

Մարքի . – Վալիտէնիզի թանըմաթըղըմա թէէսսիւֆ իտէրիմ :

Գաթըրին . – Թանըմաթըղընըզը պիլիրիմ . արզու իտէրսէնիզ , պէն սիզէ թանըթտըրըրըմ :

Մարքի . – Էվէտէթ . արզու իտէրիմ . նէ՞ զէման պու չէրէֆէ նա'իլ օլապիլիրիմ :

Գաթըրին . – Իսթէտիյինիզ հալտէ , չիմտի , տէրհալ :

Մարքի . – Լաքին չիմտի եէմէք վագթընըզ տէյի՞լ մի տիր :

Գաթըրին . – Սիղ տէ թաամը պիղիմ իլէ իտէրսինիզ . նէ՞ լազըմ կէլիր . կէլին շու թէէլիֆիմի րէտտ էթմէյին քի , պէնի սէվտիյինիզի իսպաթ էթմիշ օլասընըզ :

Մարքի . – Գապուլ էթտիմ . – տէյիպ , չըմինէ յէ եադըլաշը :

Գաթըրին . – Նէ՞ եաբաճաղասընըզ :

Մարքի . – Արապամը գոչտունըար :

Գաթըրին . – Պէն վիգոնթ տէ Գլէր վէ մաեէթիմտէ պուլընան Միսս Քին իլէ կէլմիշիմ :

Մարքի . – Էվէ պէնիմ իլէ ավտէթ իտէճէյինիզի չիմտի վիգոնթա խապէր վէրտիրիրիմ . միսս Քինի պէրապէր ալըրըզ . գոնագտա պուլընտըղըմ սըրտտա , գոչուլը արապա տա'իմա հազըր պուլընտըղընտան , սիղի չօգ պէնջէթտիրմէմ . տէրհալ կիտէպիլիրիզ . – տէյիպ , իսթէմէյէրէք կիպի օտատան տըշարը չըգտը վէ պիր միւտաէթճիք սօնրա , ելտիվէնլէրինի գոյմուշ վէ աչըգ րէնկ բարտիւսիւսինիւ կիյինմիշ օլտըղը հալտէ չապգասը էլինտէ ավտէթ էթտի , ղանն իտէրսին քի օ ղարիպ կէօղիւ վէ ղարիպ սէպի գէղը կէօրմէսինտէն նաչը , մարքի կէնճլէնմիշ վէ թաղէլէնմիշ իտի · պիրա մէրդումէ գըզ , գալպինէ վէ ֆիքրինէ վէ պիւթիւն ճիսմինէ տէրէճէճի նիհայէտտէ ղարիպ պիր սուրէթտէ թէէսսիր էթմիշ իտի : Գաթըրինի գօչունա ալըպ , պէրապէրճէ աչաղը էնտիլէր , վէ արապատա բարքիպէն մուֆարագաթ էթտիլէր :

40

Ինսանըն էօմրիւնտէ ղուհուրեաֆէթէ օլան մէմուլին ղայրը ֆէլաքէթէրտէն պիրի տէ պարօն Օլիվիէ տը Բիւյիրօլըն պաչընա կէլտիկ , պիչարէնին մէթանէթինի տէ , ճէսարէթինի տէ , թէսավվուլիպ , պիչարէնին մէթանէթինի տէ , ճէսարէթինի տէ , թէսավվուրտըն տա հէր պէրպատ վէ տարմա տաղընըզ էթմիշ պըրագմըշ ըտը : Հէնուզ պիր կիշի եվվէլ , Բարիզին էն միւթէպէր վէ մա'րուֆ ղէվաթը սըրտասընտա իքէն , էլհասէթիւ հաղիհի , թէվգըֆխանէտէ սօն խաթինթագա պէքլէմէքտէ իտի քի , անտէն սօնրա տա Մազտա հապսխանէսինէ նագլ էտիլճէճ յի պէտիհի վէ աչիքեար ըտը :

Մահպէտտէ մէղարա միւշապիհ օլան օտանըն պիրինտէ եալընըզ պաչընա օլարտը վէ սիւքութթ ու սիւքունէթթ հէր թարաֆընը խաթիլա էթմիշ պուլընտըղը հալտէ , եաթաղըն իւսթինէ օթուրմուշ վէ տիրսէքլերինի տիկլերինէ վէ պաչընը տա էլլերինէ տաեաթմուշ տիւչինիւպ տուրմագտա ըտը : Մարքի տը Սալէօնըն գըզը Անժէլի պուլմագ իւզրէ էթմիշ օլտըղը թէչէպպիւսաթը միւթէվալիյէսինին հէր պիր ճիհէթի եէկեան եէկեան կէօզիւնիւն էօնիւնէ կէլմէքտէ վէ խըզմէկ ճի Էլիզա Պօֆօրըն վիրմիշ օլտըղը խապէրտէն պիլ իպթիտար միսթրըս Պէգի վէ եաճօտ մատամ Պօվէսի մուաեէնէսխանէտէ էնանյը թէչրիհատ էյօրմուշ օլտըղը տագըգէյէ գատար կէչիրտիյի պէմանըն վուգուաթընը թէֆէնքիւր էթմէքտէ իտի : Գուվվէթի պէչէրիյինին մաֆէվգինտէ օլան պիր թէլաշըզըղըլա , պիլ էթրաֆ տիւչիւնմէքտէ իտի խսէ տէ , էսասը մատտէ վէ մագսատ նէտտէն իպարէթթ օլտըղընը ֆէրդ ու թէէմեիզ իտէմէմէքտէ իտի :

Մուսթանթըգ Մ . Վիլթար վէ եաճօտ բօլիս միւտիրի Մ . Մէրինին տիւչիւնտիւքլէրի միսիլլու , պէօյլէ պիր ճինայէթին նէթիճէսինտէն քիմին միւսթէֆիտ օլմագտա խտիյինի Օլիվիէ տիւչիւնմէմէքտէ իտի : Միսթրըս Պէգին էօլմէսի վէ եաճօտ մատմուազէլ Անժէլ տը Սալէօնը բէտէրինէ վէրիպ վէրմէմէսի մատտէսի , քիմին մէնֆաաթընը մուճիպ օլապիլէճէյինի թայնին վէ հիւքմ իտէմէմէքտէ իտի :

Փէնտիսի իլէ վիգոնթ կրաթիէն տէ Գլէրտէն պաչգա հիչ պիր քիմ-

սէնին մարքինին սէրվէթինէ հարիս վէ հասէաքեար օլամաեաճաղը խուսուսընա էֆքեարը ումուժիյէ վէ խուսուսիյէ գարար վէ հիւքմ վէրէճէյինի խաթըրընա կէթիրէմէմէքաե իտի ։

Պիր թագըմ եէկտիկէրինէ ույմաղ միւթալաալարտան սօնրա , պէօյլէ պիր սըրատա ինսան ճէսարէթտէն վէ գուվվէթտէն տիւշ-տիւյիւ վէ ֆիքրի քեամիլէն զաիֆլէնտիյի թագտիրտե նէթիճէսինին տահա վէխիմ օլաճաղընը հիսս իտէրէք , Օլիվիէ ոը Բիւյիւլ ագ-լընը պաշընա թօբլամաղա վէ մէթանէթի էլտէն պըրագմամաղա ղայրէթ իտիպ , քէնտի քէնտինէ տէտի քի . – Իտամ ճէզասընա հիւքմ իթմէսինլէր տէ , նէ եաբարլարտա վարսընլար եաբսընլար . սաղ գալտըգճա հէր նասըլ օլսա թէպրիյէի զիմմէթ վէ ախըր ինս-թիգամ իթմէյէ մուվաֆֆադ օլուրըմ, Պէյքի մագաստըմա նա՛իլ օլընճայա տէյին պիրտաղ վագըթ կէչէր , լաքին հէր հալտե նա՛իլ օլաճաղըմա չիւպհէ իթմէմ ։

Մուհաֆաղասընա մէ՛մուր օլան պէքճիլէր, պարօնըն թաշ կիպի եէրինտէն հարէքէթ իթմէտիյինի խարըճտան կէօրմէքլէ թէաճ-ճիւպ իթմէքտե իտիլէր ։ Եանընա հօգգա իլէ պիր գալէմ գօնմըշ իքէն պիր սաթըր պիլէ եազը եազմամըշ ըտը ։ Իչէրինտէն պիրիսի պիր չէյ սուալ իթսե ճէվապ պիլէ վէրմէմէքտե իտի ։

Օլիվիէնին պու հալի պիր չօգ ղէմանլար թէպէտտիւլ իթ-մէտի ։

Մուսթանթըգ չահիտլերին քեաֆֆէսինին իսթինթագընը պիթիրտիքտէն սօնրա , Օլիվիէյի հուզուրընա ճէլպ իթմէյէ գա-րար վէրտի ։

Պէքճիլէրտէն պիրի կէլիպ իսթինթագա չաղրըլտըղընը պէհան էյլէտի ։

Օլիվիէ՝ մահպէսէ կիրէլիտէն պէրու , էլպհսէ իչէ թէմիզ չա-մաշըրտան պաչգա հիչ պիր չէյ իսթէմէմիշ իտի ։ Պինաէն ալէյհ մարքի ոը Սալլօնըն գօնաղընտան , չըգայօրմըշ կիպի մունթա-զամ պիր գըյաֆէթէյէ , մուսթանթըգ Մ. Վիլթարըն հուզուրընա չըգտը ։

Մուսթանթըգ , մէրգումըն պարիտ վէ սաքին վէ պիրտաղ սօլ-ղուն եիւղիւնէ պագտըգտա , նէ էյի վէ նէ տէ քէօթիւ հիչ պիր ալէյհտէթ միւչահէտե իտէմէտի ։ Օլիվիէնին նազարը ազամէթ վէ մէթանէթտիսարընը կէօրտիւքտե , ճճապա եանըլըշ պիր մուամէլէ-տե վէ եախօտ ղաֆլէթտէ՞ մի պուլունույօր տէյու վէօվէսե իթմէ-

յէ պաչլատը ։ Մէրգումա եէմին իթտիրտիքտէն վէ մէրասիմի սահ-րէյի իքմալ իլլէտիքտէն սօնրա , մարքի ոը Սալլօնըն գօնաղընտա իթմիշ օլտըղը իսթինթագա թէքբարէն մուպաեէրէթ իլլէտի ։

Օլիվիէ մուգաատէման վէրմիշ օլտըղը ճէվապլարտան գըլ բա-յը այրըլմայըպ , այնը սէօյլէրի թէքբար իլլէտի ։

Մուսթանթըգ . – Թէվգըֆինիպտէն սօնրա , հագգընըզտա մու-ղիրր պիր վագըա զուհուր իթտի . – տէտի ։

Օլիվիէ վագըայը մէղթիւրէնին հանկըսը օլտըղընը սուալ իթ-մէքսիղին, մուսթանթըգըն իչի թաֆսիլ իթմէսինէ ինթիզարտա պու-լընտը ։

Մուսթանթըգ իսէ մաղնունըն թէլաշ վէ մէրագ իթմէտիյի-նի պիլ միւչահէտե , պիրտաղ հիտտէթլէնէրէք , սէօղիւնէ տէվամ իտիպ .

— Բէօմիւրճիւնիւն ախըրէն պիր իֆտատըսի վար ոը քի , սիղի տէհշէթլի սուրէթտե իթհամ իտէյօր . – տէտիքտե .

Օլիվիէ ղայէթ պարիտանէ պիր թավր վէ ֆիւթուրսըզ պիր վաղիյէթլէ . – Եա՛ . – տիմէքլէ իքթիֆա էյլէտի ։

Մուսթանթըգ . – Եարը կէճէ քէօմիւրճիւ Պօրէլ , էվինտէքի միւ-սաֆիրլերի Բիկալ Օճիպուս սթասիօնունա թէչեի իթտիքտէն սօն-րա , էվինէ կէրի տէօնէր իքէն Էլիզէ բասաժընըն քէօչէսինտե սիղէ թէսատիճի իթմիչ վէ մուախխարէն մատամ Պօվէսին խանէսինէ կիր-տիյինիզի կէօրմիւշ ։

Օլիվիէ . – Պու քէօմիւրճիւ Պօրէլ տէտիյինիզ հէր քիմ իսէ , պու մալիւմաթը իպթիտատե նի՞չին վէրմէմիշ տե , սօնրա իֆտատե իթմիչ ։

Մուսթանթըգ . – Իպթիտատե խաթըրընա կէլմէմիշ ։

Օլիվիէ . – Եալան սէօյլէմիշ ։ Պու իֆտատե յի գաթիյէն թէքզիպ իտէրիմ ։ Պէն օ սաաթտա օրատա տէյիլ իտիմ , վէ օլամազ ըտըմ ։

Մուսթանթըգ . – Եա նէ՞րէտե իտինիզ ։

Օլիվիէ . – Նէրէտե օլտըղըմը սէօյլէմէքլէ , օ սաաթտա քիմին իլէ պէրապեր պուլընմըշ օլտըղըմը սէօյլէմիշ օլմամ ։ Օ կէճէ կրանտ-Օթէլտե 45 նումէրօյը օտանըն եանընտաքի քիւչիւք սալօնտա ը-ռըմ . – տէտի ։

Մուսթանթըգ պիր քուսուլա եազըպ , խատէմէտէն պիրիսինի չաղրըտը , վէ քուսուլայը բօլիս միւտիրի Մ. Մէրիյէ կէօթիւրմէսինի թէնպիհ էյլէտի , վէ պատէհու .

— Սաաթ օնա գաատար նէրէտէ պուլընմըշ վէ նէ եարմըշ օլ-
տըղընըզ, պիղճէ մալիւմ տիւր. Ֆիլվադը եիւղիւ իհթիմամլըճա
էօրթիւլիւ պիր գաատըն իլէ նէհրին սօլ սահիլինտէքի լօգանթալա-
րըն պիրինտէ թաամ իթմիշսինիզ. լաքին սաաթ օն օն պուչուգ
րաատէլէրինտէ օրատան չըգմըշընըզ. օնտան սօնրա նէ՞ եարմըշ
օլտըղընըզը անլամադ իսթէրիզ:

Օլիվիէ. – Շիմտի սէօյլէտիմ, օ գաատընը Կրանտ-Օթէլէ կէօ-
թիւրտիւմ, օտասընա չըգտըմ վէ խայլը ղէման կէօրիւշտիւք:

Մուսթանթըղ. – Սաաթ գա՞չա գաատար կէօրիւշտիւնիւզ:

Օլիվիէ. – Վէրէճէյիմ ճէվապ սիղճէ ապէս սայըլաճագ, օ-
թէլտէն չըգտըմըմ ղէման սաաթ իքիյի կէչմիշ իտի:

Մուսթանթըղ. – Ապէս տէյիլ ամմա թէէսսիւֆ օլունուր քի,
հագըգէթէ մուգարին օլտըղը չիւպհէլի տիր, Զունքի մատամ Պօվէ-
սին միւսթէճիրլէրինտէն պիրիսի, սաաթ պիր պուչուգ իքի րատտէ-
լէրինտէ էվինէ ավտէթ իթտիյի սըրատա, մէրգումէնին օտասընտա
լագըրտը սէպէլերի իչիթմիշ. մէրագ իտիպ բէնճէրէտէն պագմըշ. վէ
սիղին միւճատէլէ իտէրճէսինէ մէրգումէ իլէ կէօրիւշմէքտէ օլտը-
ղընըզը իչիթմիշ:

Օլիվիէ. – Պէ՞ն մի:

Մուսթանթըղ. – Էվվէթ սիղ:

Օլիվիէ. – Պու իֆատէնին տէ ուիկէրի կիպի թէէմամէն եալան
օլտըղընը իտտիա իտէրիմ:

Մուսթանթըղ. – Պիրազտան սիղի պու ատամ Հարըլա մուվաճէհէ
իտէրիզ: Շիմտիկիք սիղտէն պիր մա՛լիւմաթ իսթէրիզ. պու մալիւ-
մաթը վէրի՞ըմիսինիզ:

Օլիվիէ. – Մալիւմաթընա կէօրէ:

Մուսթանթըղ. – Մի՞սթըրըս Պէգին, մատամ Պօվէս նամը ալ-
թընտա սագլանտըղընը վէ էլիզէ տէ Պօ ղ'Ար բասաժընտա իդամէթ
իթտիյինի վիգոնթ Կրանթիէն տէ Գլէր պիւլվ՛ր մի իտի:

Օլիվիէ. – Պիլմէյօրըմ:

Մուսթանթըղ. – Հիչ պունտան պահս իթմի՞միշ մի տիր:

Օլիվիէ. – Խայըր. ասլա:

Մուսթանթըղ. – Էյ սիղ պահսընը իթմի՞շ մի սինիզ:

Օլիվիէ. – Պէն տէ իթմէմիշիմ:

Իսթինթագա պու սիեագտա տէվամ իտիշտի:

Մուսթանթըղ՝ պարոնը իթհամ իտէճէք էսպապ վէ տէլա՛իլ

արամագտա ըտը: Օլիվիէ իսէ սէօղիւնիւ վէ թավրը պարիտանէսինի
ասլա թէպտիլ իթմէմէքտէ իտի. զիրա իֆատաթընըն քեաֆֆէսի
սահիհ վէ տօղրու ըտը: Իքի սաաթ զարֆընտա, մուսթանթըղ,
պարօն Օլիվիէտէն զիեատէ եօրուլտը. այնընտան աչաղըա թէր-
լէր ագմագտա ըտը: Մաղնուն իսէ, քէմալը սիւքիւնէթի հալ իլէ վէ
պէլքի տէ իլինճի տէֆա օլմագ իւզրէ թէէբրար իթտի քի.

— Պու ճինահէթտէն իսթիֆատէ ճիհէթի պէլէյէն իւչ քիչի
օլապիլիր. նիչին տիկէր իքիսինի պըրագմըշընըզ տա, եալընըզ պէ-
նիմ իւզէրիմէ հիւճում իտէյօրսընըզ:

Մուսթանթըղ. – Զունքի եալընըզ սիզտէն չիւպհէ իտէյօրըզ.
Մ. տէ Գլէրին եարը կէճէտէ էվէ ավտէթ իթմիշ վէ սապահա գա-
տար տըշարը չըգամամըշ օլտըղը մուհագդագ տըր: Էյհէր չըգմըշ
օլսա, խըզմէթքեարլարըն մալիւմաթը օլմագ լազըմ կէլիր:

Օլիվիէ. – Նէ՞տէն մա՛լիւմ: Մարքի տը Սալլօնըն գօնաղը կի-
պի պին տանէ քէօշէսի վէ պուճաղը վէ պիր չօգ նէրտիւպանը պու-
լընան ճէսիմ պիր գօնագտա, քիմսէյէ կէօրիւնմէքսիզին տըշարը
չըգմագ զո՞ր պիր շէյ մի տիր տէյու զանն իտէյօրսընըզ:

Մուսթանթըղ. – Վագըա միշքիլ տիր ամմա, մուհալ տէյիլ
տիր: Լաքին սիզ իւչ քիչիտէն պահս իտէյօրսընըզ, պէն ի-
քիտէն զիեատէ չիւպհէյի տավէթ իտէն կէօրէմէմտիյիմի իզրարա
մէճպուրըմ: Պիրիսի Վիգոնթ տէ Գլէր, պիրիսի տէ սիզ:

Օլիվիէ. – Էյ միսթըրըս Պէգին քիմսէյէ թէէլիմ իթմէմէք իւզ-
րէ մատամուազէլ Անժել տը Սալլօնը թէէվսի իթմիշ օլտըղը տօսթը...

Մուսթանթըղ. – Պու մասալ գապիլինտէն տէյի՛լ մի տիր:

Օլիվիէ. – Մասալ օլմատըղընը զանն իտէրիմ քի, մարքի տը
Սալլօն տա թատտիգ վէ թէէեիա իտէպիլիր:

Մուսթանթըղ. – Էյ սիղճէ մատամ Պօվէսի քէնտի տօսթը մը
թէելէֆ իթմիշ օլույօր:

Օլիվիէ. – Մատամ Պօվէսի, տօսթը թէելէֆ իթմիշ տիր տէ-
մէտիմ: Անճագ պէօյիւթմիւշ օլտըղը չօճուգտան այրըլմագ մէճ-
պուրիյէթինտէն նաչի զիեատէ տուչտըր քէտէր օլարագ վէ միսթ-
րըս Պէգին տաեանամայըզ տա չօճուղըն քէնտի նէզտինտէ պու-
լընտըղընը սէօյլէմէքսինտէն վէվէյսէ իտէրէք, պէլքի պէնտէն զի-
եատէ մէրգումէնին մէյտանտան գալդմատընը արզու իթմիշ տիր:

Մուսթանթըղ. – Չօճուղը պէօյիւթտիւրէն վէ նէզտինտէ սագ-
լաեան գալը քի՞մ տիր:

Օլիվիէ . – Օ գարբընըն քիմ օլսըղընը քի՛մ պիլիր . քի՛մ օլսըղընը անլամագ իչին , մարքի տը Սալէօն հէր նէ թալէպ օլունսա վէրմէյէ հազըր վէ ամատէ տիր . – տէտի :

Պու սըրատա օտանըն գաբուսը ուրուլսը վէ բօլիս միւտիրինէ կէօնտէրիլէն քուսուլանըն ճէվապը վիւրուա իթտի :

Պարօն Օլիվիէնին պահսընը իթմիշ օլսըղը Կրանտ օթէլտէքի 45 նումէրօլը տա՛իրէ , մատամ Սիմէոն նամընտա պիր գատընա իճար իտիլմիշ , վէ մէրգումէ սէքիշ կիւն գատար , հանի պիր բէնչէմպէ սապահընտան իրթէսի ճումսա կիւնիւնէ գատար օրատա իգամէթ իթմիշ վէ ֆագաթ օթէլտէ թամամ իթմէմիշ իմիշ : Օլիվիէյէ հիչ պիր ճիհէթլէ պէնզէմէյէն պիրիսի , մէրգումէ մատամ Սիմէոն իլէ պէրապէր կէլմիշ վէ բազար իրթէսի ադշամընա գատար գալտըգտան սոնրա կիթմիշ իմիշ : Օնտան սոնրա մէրգումէ իլէ կէօրիւշմէք իչուն , խուսուսուլա նէ սալը կէճէսի , վէ նէ տէ ֆէրտասը չարչըմպէ կիւնիւ քիմսէ կէլմէմիշ իմիշ :

Բօլիս միւտիրինտէն կէլմիշ օլան պալատէքի ճէվապտան , պարօն Օլիվիէ ասլա վէ գաթտան չաչըրմայըպ . – կէօրիւնիւր քի պէնիմ կիտիպ կէլտիյիմի կէօրէն օլմամըշ , վէ հալօտ տըգգաթ իթմէմիշլէր . Կրանտ օթէլէ սապահտան ադշամա գատար վէ կէճէ սապահա գատար նէ գատար ատամ կիրիպ չըգտըկը պիր քէրըճէքէք միւթալաա օլունաճագ օլուրսա , պէնի կէօրմէմիշ օլմալարընա բէք տէ թէհաճճիւպ իտիլմէմէք լազըմ կէլիր . – տէտի :

Ֆէօվիւրճիւ մուվաճէհէհ իտիլտի : Մուգատտէմքի իֆատտաթընը թէքրար հյլէտի , վէ ֆագաթ Օլիվիէնին պագըշընը պէյէնմէտի :

— Էյի պագ հիւզիւմէ : Թէսատիւֆ իթմիշ օլսըղընն չոխս պէն օլսըղըմը պիր տահա սէօյլէ . նամուսալը ատամ ըսան տօղրուսընը սէօյլէ :

Ֆէօվիւրճիւ՝ չաչըրըպ գալտը : – Ջանն իտէրիմ քի . . . պիր տէրճէճ յէ գատար էմին իմ քի . . . Հէր հալտէ պէն զէվալը պիր ատամ ըմ . նէ՞ պիլէյիմ :

Մուսթանթըգ՝ մաշնունա խըթապէն . – Ատամլարըն հիւզիւնէ պէօյլէ տիդ տիդ պագմազլար . մանհէթիզմա իտէյօրսընըզ :

Օլիվիէ . – Պու ատամըն հալան սէօյլէմէքտէ օլսըղընը պիր քէրըճ իֆատէ իթտիմ : – տէտի :

Մուսթանթըգ ճէվապ վէրմէյիպ Օկիւսթ Պաէօս նամընտաքի չայիրտըն կէթիրիլմէսինի էմր իթտի : Պու ատամ մանասըզ սըճաթը վէ սօղուգ չէհրէմի վէ եիւքսէք աընըյլա , Օլիվիէյէ ղարիպ սուրէթտէ թէէմիր էյլէտի :

Մէրգումէ , քէօմիւրճիւ Պօրէլ կիպի չաչըրմայըպ , հաթթա մուղայիրի օլարագ , ղարիպ պիր ֆիւթուրսըղըգլա , մուգատտէմանի իթմիշ օլսըղը իֆատէյի հարֆ պէ հարֆ թէքրար էյլէտի :

Օլիվիէ . – Սէն պէնի կէօրմիւրսէն միւ : Եէմին իտի՛րմիսին :

Օկիւսթ . – Ա՛րգանըզտան կէօրմիւմ :

Մուսթանթըգ՝ Օլիվիէնին եիւզիւնիւ գաբուեա տօղրը տէօնտիւրիպ , Օկիւսթէ արգասընը կէօսթէրտի :

Օկիւսթ . – Էվվէթ . թա քէնտիսի . ճինայէթին վուգու պուղտրուղը կէճէ , սաաթ իչի բատտէչէրինտէ միսթրըս Պէգին օտասընտա կէօրմիւշ օլսըղըմ ատամ պու զաթ օլսըղընա հիչ չիւպհէմ գալմատը :

Պարօն Օլիվիէ տը Բիւյմիրօլ մէրգումընն սէօզիւնիւ քէսիպ , պարիտանէ պիր թավր իլէ . – Պու չահատէթ էյնն սանա հէր նէ քի վատ օլընմըշ ըսա , իւչ միլիոնի վէրիրիմ , էյէր սահիհէն կէօրտիւրիւնիւ սէօյլէյէճէք օլսըր խէն :

Հէնէճան իլէ մուսթանթըգըն եիւզիւնէ պագմազատա օլան Օկիւսթ , թավր ու հարիչքէթինտէն հիչ պիր չէյ պէլլի իթմէմէի : Հալընըզ սօլ կէօզիւնիւ գըրբաը . պու կէօզ գըրբըշընը մուսթանթըգ կէօրմէմէի ամմա , Օլիվիէնին նազարընտան գուրթուլմաը :

Մուսթանթըգ՝ հիտտէթլէ . – Էյէր չահիտլէրի պէօյլէ իղֆալ իթմէյէ գալըշաճագ օլսըրսանըզ հագգընըզտա խայըրը օլմազ :

Օլիվիէ . – Հէր հալտէ պու ատամը պէն իղֆալ վէ իգնա՝ իտմէյէճէյիմ . պու ատամ զաթէն իղֆալ իտիլմիշ , վէ էյիճէ հաշլանմըշ :

Օկիւսթ . – Հագգընէթի հալի սէօյլէմիմ : Եագընտան վէ հաթտա ուզագտան նէ պարօն Օլիվիէ վէ նէ տէ մարքի տը Սալէօն իլէ միւնասիպէթտէ պուլընան քէսանըն հիչ պիրիսինի թանըմամ : Պէն ֆագըր պիր ատամ ըմ ամմա , նամուսալըյըմ . – տէտի :

Մահպեսէ նագլ վէ իտտէ օլընտըղը սըրատա , Օլիվիէ պու տէհչէթլի վէ մուղլագ հիսապըն նէթիճէսինի պուլմազա չալըշըպ , քէնտի քէնտինէ տէմէքտէ իտի քի .

— Ճինայէթին մուհէնդէրինտէն վէ պէլքի տէ ֆաիլէրինտէն իքսիրի կէօրտիւմ . լաքին պունլարը պու խըզմէթտէ քի՛մ գուլլանմըշ : Զօճուղը նէզաքէտէ սագլայան գարը՛ մը , հօգսա վիգոնթ կրա-

թիւ՞ն մի . . . Ա՛հ խոթիգլալիչէթիւն, ա՛հ սէրպէսթիչէթի՛մի , չիմաի արզուլէյօրըմ: Լաքին կիւն օլուպ տա թէչքրար նա՛իլի խոթիգլալիչէթի վէ սէրպէսթի օլաճագ օլուրսամ, նէ վէճհ իլէ մուգապէլէի պիլ միալ իտէճէչիմի պիլիրիմ:

11

Մա մաճիւհի պարօն Բիւյիւրօլըն չիւպհէ վէ վէավէսէլէրինին էասալը օլորղընը պարօնըն էանայը մէվգուֆիչէթինտէ, Կրաթիէն տէ Գլէրին իթթիխազ իլէմիչ օլորղը մէսլէք իսպաթ իտէմէտի :

Կրաթիէն ֆէվգէլատէ մահղուն վէ միւքէտաէր իտի . տօսթը պարօնը հեր քէսէ գարշը միւթէմատիչէն միւտաֆաա իթմէքտէ իտի : Ա.ղընա լօգմա գօյմայըպ , Օլիվիէնին սուչօրդ օլորղընը զահիրէ չէգարմագ իչին թէվասուլ իթմէսի զրմինընտա մարքի տը Սալընա րէճա վէ նիհազտան ֆէրազէթ իթմէմէքտէ իտի : Մատամ Մարանգէնին խանէսինէ տէ սըգ սըգ կիտիպ , մահզա Օլիվիէնին հալը հիւշն իզթիմալինտէն պահս իլէ , մէրգումա ճէօարէթ վէրմէք , վէ թէվէճճիւհի էքսիք իթմէմէք լուզումընը իւմթար վէ թավսիյէ իտէր իտի :

Պիր գաչ տէֆալար պարօնը թէվգըֆխանէտէ կէօրմէյէ չալըշմըշ իտի իսէ տէ , մուվաֆֆագ օլամամըշ ընը :

Մատմուազէլ Գաթըրին իսէ , հեր կիւն հէեէճան իլէ վիգոնթըն կէլմէսինէ պէքլէմէքտէ իտի . վէ հեր կէլիշինտէ , էվվէլա . – էյ նա՞ընը պու կիւն կէօրէպիլէճճ՞ը միյիդ, կէօրմէյէ բուխսաթ չընգը՞ մը . – տէյու սուալ, վէ Կրաթիէն տավսի – մուսթանընըգ Մ. Վիլլթար , պիչարէ տօսթըմընը իսթինթագ իթմէյէ հէնուզ գարար վէրմէյօր . – տէյու ճէվապ վիրմէքտէ իտի :

Կրաթիէնին միւքէտաէր հալինտէն վէ միւթէմատիչէն Օլիվիէտէն պահս վէ մէրգումա իսպրազը թէվէճճիւհ էյլէմէսինտէն, վէ քէնտիսինին վէ վալիտէսինին սուալլէրինէ ճէվապ վիրմէսինտէն Գաթըրինին գալպի եումուշամագտա , վէ իպթիտաէ Կրաթիէն տէ Գլէր ալէյհինտէ զահիպ օլորղը ֆիքրին եանլըշ օլորղընա րէֆթէ րէֆթէ գանաալի հասըլ իթմէքտէ իտի : Վալիտէսի մատամ Մարան-

զէնէ կէլինճէ , Կրաթիէն հագգընտա իսպազը մուհապէթ վէ թէվէճճիւհ կէօսթէրմէքտէ վէ պու մուհապէթ վէ թէվէճճիւհ թապիի գըշընտա տախի թէէսսիր իթմէքտէ իտի : Պունըն ըշտ պէրապէր մատամ Մարանգէնին գըզը հագգընտա մարքի տը Րօլընըն աէրքեար օլան թէվէճճիւհիւ , վալիտէսինին թէվէճճիւհիւնտէն պիր գաչ գաթ գիէտտէ իտի , ֆիլհագըգտա Գաթըրինին մարքի իլէ պէրապէր էվէ կէլտիյի աղշամ, մատամ Մարանգէն պիր միւտաէթ հայրէթտէ գալըպ , մարքիյի լայըգը վէճհ իւզրէ թէլագգը իտէմէմիչ օլորղընտան .

Մարքի . – Հալինիզէ նազարէն , գըզընըզըն տավէթինէ իճապէթ իթտիիմ էյի պիր չէյ օլմամըշ. սիզի կէօրմէք թանըմագ արզուսընա մուգավէմէթ իտէմէտիմ: Ճէօարէթիմէ աֆվ իտինիզ:

Գաթըրին . – Մարքի տը Սալընը սանա բրէգանթէ իտէրիմ: Էյի պիր գատըն օլորղընըզը վէ պէնիմ կիպի սիզին տէ քէնտիսինէ մուհապէթ պաղլաեաճաղընըզը պէեան իյլէ :

Մատամ Մարանգէն . – Մարքիյի թանըմագարզըն հէման պու միսիլլու պէեանաթա նասըլ ճէօարէթ իտէպիլէրիմ՝

Գաթըրին . – Մատամ քի արզու իտէյօրըմ, սէօյլէ . նէ՞ օլուր :

Մատամ Մարանգէն , մարքիյէ խրթապէն . – Գըզըմընն էմրլէրինէ մուխալիֆէթ իտէմէմ. վալիտէ օլորղըմ հալտէ վալիտէյէրին էն կէվշէք թապիյէթլի սիյիմ՝

Մարքի . – Անլայօրըմ, մատամ. սիզին կիպի նա՛իլի սատաէթ օլան պիր գատընըն թապիյէթի նէ գատար կէվշէք օլսա , վէ գըզընը նէ գատար մէճնունանէ սէվճէք պուլունսա , երինէ մուաֆագարը : Պէն տէ նա՛իլի մէսէրրէթ վէ սատաէթ օլմագ իւմիտինտէ իտիմ, ամմա . հէյհա՛թ . կէօրիւնիւր քի պէօյլէ պիր սատաէթէ չաեէսթէ տէյիլ իմիշիմ, քի նա՛իլ օլամատըմ. – տէյէրէք աղլամագա պաշլատը :

Մատամ Մարանգէն , մարքինին հալինտէն ֆէվգէլատէ սուրէթտէ միւթէէսսիր օլարագ , տըգգաթլա մարքինին եիւղիւնէ պագտը : Ջանն իտէրսին քի գալպինին քեաֆֆէի էսրարընը անլատագ տէվատսընա տիւշմիւշ իտի :

— Գըզըմը բէք զիեատէ սէվմէքտէ օլորղըմտան , քեաէր վէ մէեուսիյէթինիզին աէրէճէսինի բէք ալէա թագտիր իտէպիլիրիմ. լաքին նիչի՞ն պու գատար մէ՛եուս օլույօրսընըզ. իւմիտ օլմագսա էօմրիւն մէչագդաթ վէ էզիյէթլէրինէ թէհամմիւլ իթմէք գապիլ

օլմաթղընը բանա պիլիրսինիզ։ Իւմիտիվիզի մէզարըն գաբուսընա կիտինճէյ գաթար գաթ՝ իթմէմէյիզ։

Մարքի. – Ա՛հ, քեաչքի իտէպիլսէմ տէ, իւմիա իթսէմ. քեաչքի սէօյլէտիքլէրինիզ տօղրու օլսա. գըզընըղըն հագգը վար ըմըշ, մատամ. ղայէթ էյի պիր գատըն ըմըշսընըզ. սէօղլէրինիզնէն միւթէսէլլի օլույօրըմ. գալպիմ ֆէրահլանըյօր։ Միւսաատէ իտինիզ տէ արա սըրա կելէյիմ, չու թէսլիյէթպախչ սէօղլէրինիզի տինլէյիմ։

Մատամ Մարանղէն ըրգդաթը գալպիյէսի իլճաաթըյլա, էլինի մարքիյէ ուզաթտըրըպ. – Նէ զէման իսթէրսէնիզ, կէլէպիլիրսինիզ։ Զաթէն չու արայըդ հէր իքիսիզ այնը քեաէրլէ տիլսուն տէյի՛լմիյիզ. սիզ էվլատլըղընըզը ղա՛իպ իթմիշսինիզ, պէն տէ գըզըմ նշանլըսընը։

Գաթըրին՝ վալիտէսինին սէօղիւնիւ քէսիպ. – Ղա՛նչ իթմէք սէօզիւ ղա՛իա տէյի՛լ մի, վալիտէճիյիմ. օ պիչարէ Օլիվիէյի պիր տահա կէօրմէյէճէքմիյիզ քի ղա՛նչ ընոյե տէյօրսընըզ։ Օուչըզ օլտըղը հալտէ նի՛չին կէօրէմէյէյիմ։

Մատամ Մարանղէն. – Օուչը՛ղ. – տէմէքլէ պէրապէր, սըճաթընա պիր բէրաէի մահզունիյէթ չէքիլի վէրտի։

Գաթըրին՝ խաճիճէճ թիթրէմէյէ պաշլայըպ. – Ա՛հ, եա՛ Բապպիմ... Ա.ճապա Օլիվիէնին սուչըղ օլտըղընա թէրէատի՛ւա մի իտէյօրսըն, վալիտէճիյիմ։

Մատամ Մարանղէն. – Պիլմէմ։ Մէսէլէնին թէֆէրրիւաթընը հէնուզ պիր էյիճէ թէտգըդ իտէմէմիշիմ տիր։ Պու պապատէ տահա պիր չօգ մալիւմաթ խոթիհսալ իթմէք լազըմ կէլիր, վէ լաքին էյէր պարօն Օլիվիէ գապահաթսըզ տէյիլ իսէ, պիր թադըմ վուդուաթը մէչ՛ումէ պիր եէրէ կէլիպ ալէյհինտէ սույը ղաննը տավէթ իթմէքտէ տիր քի....

Գաթըրին. – Խայըր, Օլիվիէնին գապահաթը եօգ տըր, գալպիմ պէօյլէ չահատէթ իտէյօր. վէ չիմտիյէ գատար գալպիմ չէհատէթինտէ ալտանմամըշ տըր. – տէտի։

Վալիտէսինին պէեան էյլէտիյի էֆէնտիտան, Գաթըրին՝ խըլչաֆը ըրղասը օլարագ միւթէէսսիր օլտը. զիրա վալիտէսինէ թէմամըյլա էմնիյէթ իթմէքտէ իտի։ Մէրդումէնին էֆէնտիրը վագասընը իզալէ իթմէյէ չալըշմագըղը գուրտը։ Կրաթիէն՝ Օլիվիէյի միւտաֆաա վէ մէրդումէն սուչըղըղընը իտտիա իթմէքտէ տէ օլտըղը ճիհէթլէ, թէմամըյլա Գաթըրինին թէվէճճիւհիւնիւ գազանմըշ ըտը. պու թէվէճճիւհ, մէրդումէնին Օլիվիէյի ղաչէթ խալիսանէ սէվմէքտէ օլտըղընա պիր տէյիլի գավի իտի։ Պու խուսուստա մարքի տը Սալոնը հիսապա գօյմամագտա ըտը։ Չունքի մարքիյէ հէր սէօղիւնիւ տինլէթտիրէճէյինէ Գաթըրին գավիյէն էմին իտի։

Մարքի՝ սըդ սըդ մատամ Մարանղէնի վէ գըզընը կէօրմէյէ կէլմէքտէ իտի. գալիլ օլսա, օրատան չըգմայըպ պէրապէրինճէ իգամէթ իտէճէք իտի։ Մատամ Մարանղէն իսէ մէրդումը մէճիուլ յէթլէ գապուլ իթմէքտէ վէ հաթթա մարքիտէն ըէֆթէ ըէֆթէ այրըլմագ իսթէմէմէքտէ իտի։

Կէրէք վալիտէսինտէն վէ կէրէք գըզընտան այնը բատտէտէ հիւանիւ գապուլիյէթ վէ մուհտապպէթ կէօրմէքտէ օլմաը հասէսիյլէ, հէր իքիսինին պիր բատտէտէ չաեանը բէրէսթիշ գատընըլար օլտըղընը մարքի քէնտի քէնտինէ հիւքմ իթմէքտէ իտի։

Րէվապըթը տօսթանէ վէ մուհիպպանէ օ տէրէճէյէ գատար քէսպի թագվիյէթ իյլէտի քի, մարքի իքի կիւն կէօրիւնմէյէճէք օլսա, մատամ Մարանղէն միւթէէսսիր վէ մահզուն օլուրտը։

Մարքիյէ կէօսթէրիլէն թէքլիֆ գատար կրաթիէնէ կէօսթէրիլմէքտէ իտի իսէ տէ, օնա տա իպրաղը խուլուս իտիլը իտի։ Կրաթիէն իսէ նէզաքէթէ րիայէթէն իհթիրազա հարէքէթ իտէր վէ բէք սըդ կելմէզ իտի. վէ կելսէ տէ տայըսը գատար ուղուն օթուրմաղ ըտը։

Պիր կիւն սէվինճլի պիր չէհրէ իլէ կելտիքտէ, Գաթըրին տէրհալ ֆարգընա վարըպ. – Պու տէֆա եէնի պիր խապէր օլմալը։

Կրաթիէն. – Էվվէթ, մատմուազէլ, թահդըգաթ խըթամ պուլտը. Օլիվիէյի կէօրմէք մէճիուլիյէթի գալտըրըլտը։

Գաթըրին. – Շիւքրլէր օլսուն, նէ՞ զէման կէօրէպիլէճէյիմ, զէ՛վալը Օլիվիէ...

Վալիտէսի մատամ Մարանղէն գըզընը տինլէմէքտէ իտի. գըզը իսէ, վալիտէսինին էօնիւնտէ պիլէ պարօնատան զէրրէ գատար չիւպհէ վէ վէսվէսէ իտէյօր կիպի կէօրիւնմէքլիյի թէրվիճ իթմէքտէ իտի։ Շուրաը սահիհ տիր քի, վալիտէսինին զահիպ օլտըղը էֆէնտիտար եավաշ եավաշ գըզընա տա սիրաեէթ իթմէյէ պաշլամըշ ըտը։ Մատամ Մարանղէն պիր գաչ կիւնլէրտէն պէրու, գօյու էավապ ըլա եալընըզ պաշընա տըշարըրըեա չըգմագտա օլտը.

տըղընատն, գըղը նէրւէյէ կիթտիյինի սօրար տուրուր ըտը։ Եվինէ պիր տէֆա գըղը մուսիրրանէ սէպէպինի անլամաղա գալդըշտըգտա.

— Պէնիմ մուանինիտ օլտըղըմը պիվիրսին, սէն թէլաշ էթմէ. իշին նէթիճէսինէ պէտլէ։

Գոթըրին. – Կէօրիւնիւր քի քէնտի հիսապընա օլարագ խաֆիյէյիյէ պաշլամըշըն։

Մատամ Մարանղէն. – Քէնտի հիսապըմա տէյիվ, սէնին հիսապընա տըր, ամմա, հէր պիր։

Գաթըրին. – Է՛յ նէթիճէսի նէ՞ օլույօր անլայապիվիրմիյիմ։

Մատամ Մարանղէն. – Տահա վագըթ վար։

Գաթըրին. – Էլպէթթէ թախմին իսէ՞յօրսըն ետա։

Մատամ Մարանղէն. – Իսէ յօրըմ, եվվէթ։

Գաթըրին. – Նէ՞ քէչիճ իսէ յօրսըն։

Մատամ Մարանղէն. – Ֆէննա՛, չօդ ֆէննա՛։

Գաթըրինին վալիտէսինէ տէրէճէյի նիհայէտէ էմնիյէթի օլտըղընատն, պագը էթիրագաթա գըյամ իյէտի իսէ տէ, ֆէվգէլատէ մահզուն վէ միւքէտտէր օլարագ, գիւետտէ պիր չէյ սէօյլէմէյէ գուտրէթէտապ օլամատը վէ քէնտի քէնտինէ տէտի քի. – Հէր հալտէ Օլիվիէյի քէնտիմ կէօրմէլիյիմ. գօնուշմալըյըմ. օնուն կէօղլէրինէ պագմատըգճա, դանատթ հասըլ իտէմէմ։

Պատէմա Գաթըրին եալընըդ Օլիվիէյի կէօրմէք մագսատըյլա եաշամագտա ըտը։ Պինատէն ալէյհ, Կրաթիէն կիտիպ տէ Օլիվիէյի կէօրմէք միւմքին օլապիլէճէէյինի իֆատէ իյէտիքտտէ, չըլտըրըճատընա սէվինիպ, նէ՞ ղէման կէօրէպիլէճէէյինի սուալ էթտի։

Վիգօնթ. – Մահպուսլար, բենչէնպիհ վէ բաղար կիւնէրի կէօրիւլէպիլիր։

Գաթըրին՝ աեաղընը եէրէ վուրուպ. – Էօյլէ կէօրմէք տէմէյօրըմ։

Կրաթինէ թէճաճճիւպլէ մէրգուվէնին եիւղիւնէ պագմագտա ըտը։

Գաթըրին՝ սէօղիւնէ տէվամ իյէ. – Պէնիմ էօյլէ մահպէսե կիտիպ տէ պիր թագըմ խալդ էչինատ կէօրիւշէմէյէճէէյիմի պիվիրսինիզ։

Օլիվիէյի պաշգա սուրէթլէ կէօրմէնին չարէսինի պուլմալըսընըզ։ Կէրէք մարքի վէ կէրէք սիզ նուճուզը ատամլարսընըզ. պու նուճուզունուզը խոթիմալ իթմէք զէմանը իչթէ չիմոի կէլմիչ տէմէք տիր։

Կրաթիէն. – Զալըշըրըմ։ Սիզին արզունըզա մուխալիֆէթ իթմէք քիմի՞ն էլինատէն կէլէպիլիր։

Վիգօնթ պու սէօզլէրի օ գատար լէթաֆէթ վէ զայրէթլէ սէօյլէտի քի, իյէ տէֆա օլարագ Գաթըրին՝ մէրգումըն քէնտիսինի սէվմէսի իհթիմալինէ զահիպ օլտը։ Պէօյլէ տէ օլսա, կէրչի քէմալը իհթիրագ վէ իհթիրամ իլէ արզ ու պէհան օլունմըշ պիր հիսսի աչըգանէ ատտ օլունուր իտի խէ տէ, հէր հալտէ Գաթըրինի տուչարը հիսատէթ իյէտի։

Իչի կիւն սօնրա Կրաթիէն կէլիպ, նշանլըսը պարօն Օլիվիէտէն խապէր կէթիրտի։

Մատմուազել Գաթըրինին մահպէս միւտիրինի կիտիպ կէօրմէսի վէ միւտիրին պարօն Օլիվիէյի ճէլպ իլէ թէէմինաթը լազըմէյի իսթիհսալ իթտիքտէն սօնրա, նշանլըսըյլա կէօրիւշմէսինէ միւսատտէ իյէմէսի գարարլաշտըրըլմըշ ըտը։ Մարքի տը Սալճօն իսէ իչի գարընըն եալընըզճա մահպէս կիպի պիր մահալէ կիթմէչէրինի թէճնիսինատէն, մատամ Մարանղէն քէնտի եէրինէ, մարքինին Գաթըրինէ րէֆագաթ իթմէսինի թէրճիհ իյէտի։ Կիտէճէլէրի զէմանի գարարլաշտըրըլտը վէ միւտիրէ մալիմաթ վէրիլմէք իւզրէ Կրաթիէնէ խապէր վէրիտի։ Ֆէրտասը կիւնիւ, Գաթըրին մարքի տը Սալճօն իլէ պէրապէր մահպէսե կիթտիչէր։ Ապապանըն իչինատ Գաթըրինին գալպի միւթէմատիյէն չարըմագտա օլուպ, պիր քէլիմէ պիլէ սէօյլէմէյէ թագաթը գալմամըշ վէ մարքի իսէ մէրգումէսի եօլը պաշա քէնտի հալինէ պըրագմըշ ըտը։

Մահպէսե մուվասէլէթ իթտիքլէրի սըրատտա.

Մարքի. – Նէ՞ գատար սէվիյօրսըն. պու նէ՞ մուհապպէթ. – տէտիքտէ.

Գաթըրին՝ պաշընը գալտըրըպ. – Էվվէթ, սէվէրսէմ պէօյլէ ճան ու կէօնիւլտէն սէվէրիմ. – տէտի։

Մարքի՝ Գաթըրինի գօլընա ալըպ, հապսխանէնին պիթմէզ վէ թիւքէնմէզ օլան միւթէատտիտ տար եօլլարընատն կէչիրտի։ Պիր պէքճի մէրգումանէ գըլաղուզլուզ իթմէքտէ իտի. Մէյտան կիպի պէքճի մէրգումանէ, պէքճի՝ մէրգումանը րէֆիքլէրինա պիր մահալէ կէլտիքլէրինտէ, պէքճի՝ մէրգումանը րէֆիքլէրինտէն պիրինէ թէսլիմ իլէ մուճարագաթ իյէտի։ Մարքի տը Սալճօն գարթընը մէրգումա վէրտիքտէ, պէրապէրլէրինճէ եօլա տէ-

վամ լեթաի ։ Պիրաղ տահա եւրլուսլուքաէն սօնրա , եէչիլ չուլաա գաբլը պիր գաբուեա վասըլ օլորլար ։

Պէքճի · – Պուրատա եալընըզ մատմուազէլէն կիրմէօի թէնպիհ խոիլմիշ տիր · սիղ լոթֆէն պէնտէնիղլէ կէլինիղ ։

Մարբի թէրէտտիւա լեթաի խէ տէ , Դաթըրին պիր իչարէթլէյլէ պէքճինին սէօղիւնէ իմթիհսալը հարէքէթը լեթմէյէ մէճպուր օլոը ։

Դաթըրին՝ Մարբիյէ իրթապէն · – Նէ՞ գօրդույօրսընըզ, պուրատա նէ՞ օլապիլիր ։ Պուրատա տօղրուտան տօղրուեա դանունըն թահթը հիմաեէսինտէ տէյի՞լմի յիմ։ Կիտինի՛զ, կիտինի՛զ · տրչարը չըգտըղըմտա սիղէ խապեր կէօնտէրիրիմ · – տէտի ։

Մարբի լեթաաթ իչէտի · Դաթըրին իչէրիյէ կիրտի · գաբուլ հէնուզ գաբանմագսըզըն պիր սէտա սալը վէրճէճէք իքէն զապթ իչլէտի ։ Սըրթընը բէնճէրէ յէ վէրմիշ պիր քիմսէ աեագտա տուրմագտա ըտը ։ Հէր նէ գաատար ըշըգ եիւզիւնէ վուրմամըշ իտի իսէ տէ , աեագտա տուրան մահպէս միւտիրի օլմաըզընը Դաթըրին թէչլեխա իչլէտի ։ Հէր տիւրլիւ ֆիքր վէ արզուտան տահա գուվվէթլի պիր չէվգի ֆէվգէլատէ սահիդասըլա , հէման մէրգումըն պօյնընա սարըլըզ վէ պաչընը օմուզընա տաեաթտըրըզ ·

— Ա՜հ , ազիզի՜մ . . . նըշանլըմ . . . Օլիվիէմ . քիմ պիլիր նէ գաատար էզիյէթ չէքտին ։

Օլիվիէ՝ մէսլէքի միւթթէխիզինտէ սապիթ պիր քիմսէ օլտըղը հալտէ , ազղընը կէնճ գըղճըղազըն պաչընա տօգունտըրմադ կիպի պիր մէյլի տէրուննիյէ մուգավվէմէթ իտէմէտի · վէ հէեէճանը իսպիր մէյլի տէրուննիյէ մուգավվէմէթ իտէմէտի · վէ հէեէճանը իսպիր մէյլի տէրուննիյէ մուգավվէմէթ իտէմէտի · վէ հէեէճանը իսպիր մէյլի տէրուննիյէ մուգավվէմէթ իտէմէտի · վէ հէեէճանը իսթէքին օլտըգտան սօնրա , մէրգումէյի սանտալիյէյէ օթթուրթտըրըզ ·

— Խայըր , մէ՛մուլ իթտիխին գաատար զահմէթ վէ մէշագգաթ չէքմէտիմ։ Շիմտիյէ գաատար վիճտանըմըզըն չահատէթի , վէ հադըզնտա տէրքտար օլան էմնիյէթիմ սաեէսինտէ քէսպի գուվվէթը վէ հէր չէյէ մուգավվէմէթ իչլէտիմ։ Սլտանմամըշըմ · զիրա , իչթէ եինէ սէնին իլէ կէօրիւշմէյէ մուվաֆֆագ օլտըմ։

Դաթըրին պու տէֆա Օլիվիէնին սըֆաթընտա միւշահէատ իթմիշ օլտըղը ասար վէ ալամի օ անէ տէյին կէօրմէմիշ օլտըղընտան , թէճաճճիւպտէ գալըպ ·

— Սըֆաթըն նէ գաատար թէպտիլ օլմըշ · տէտիքտէ ·

Օլիվիէ՝ մահզունանէ պիր թէպէսսիւմլէ · – Պէօյլէ պիր միւսիպէթ քիմին պաչընա կէլճէճէք օլսա , էլպէթթ սէկյէսինի կէօրիւր ;

պէօյլէ պիր սաաթ զարֆընտա իդպալ ու չէօհրէթին մէրթէպէի պալասընտան , կիրտապը րէզալէթէ եուվարլանըպ տիւշմէք բէք վէխիմ տիր ։ Պէնիմ թապիյէթիմէ կէօրէ եա տիվանէ օլմալը վէ եախօտ իտրաք վէ իրատէթիմի թէզէիտ իթմէմէլի իտիմ · պախթըմտան գիհնիմի թօբլաեաալըտիմ · իտրաք վէ իրատէթիմի մուհաֆազա իյլէտիմ։ Լաքին նէ գաատար զահմէթ նէ գաատար էզիյէթ չէքտիմ · Ալլա՜հ պիլիր վէ Ալլահտան պաչգա տա քիմսէ պիլմէյէճէք ։ Պունտան սօնրա հէր նէ քի վուգու պուլսա վազիֆէմ տէյիլ · սիլսէ էյլէրըմ միւքէմմէլ տիր ։ Էյլէր սաղ պըրագըրլար ըսա , պիր կիւն օլմազսա , պիր կիւն էլպէթթ մուգապէլէյի պիլ միսլ իտէրիմ ։

Դաթըրին , հէմ հայրէթ վէ հէմ քէտէրլէ , Օլիվիէյի տինլէմէքտէ իտի ։

— Էյ նիչին պէնի թէսավվուրաթընա թէզրիք իթմէյօրսըն , նի՞չին պէնիմ տէ իսմիմի վէրիպ , պէնտէն տէ պիր խըզմէթ պէքլէմէյօրսըն ։

Օլիվիէ · – Զունքի խաեալ ու խաթըրտան կէչմէյէն պիր ֆէլաքէթին սըդղէթի ալթընտա էզիլմէքտէ իմ։ Պաչըմա կէլէն մուսիպէթի նէ վէճհ իլէ թէլաֆը իտեճէյինի պիլմէզ իտիմ քի , խաթա պէր վէրէ իտիմ · զիհնիմի չիմտիքի բէրիչանիի հալինտէ , խալֆըն սէհվիեաթընըն վէ հիսսալըրընըն պէնիմ իչին հիչ պիր էհէմմիյէթի եօք ըտը ։ Պունտան պէօյլէ եա մահվ օլմալըյըմ , վէ եախօտ իքմալը նամուս իթմէլիյիմ։ Պու շարթ իլէ պանա մուավէնէթ իտէրմիսին ։

Օլիվիէնին լիսանը ֆասիհանէ վէ հաքիմանէսինտէն տուչաըը թէլաշ օլոը · Օլիվիէ մէրգումէնին հալի բիւրմէլանընը կէօրտիւքտէ ·

— Տուրմա · պէնիմ իսթէդիյիմ վէճհ իւզրէ պէնի սէվմէտիյինի թագրիր էթ · վաղըա , պու տա ֆազլա օլարագ պիր ֆէտաեա քեարլըզ տըր , իթմէյէճէքսէն նիչին կէլտին ։

Դաթըրինին կէօղլերի եաշ իլէ տօլոը ։ Օլիվիէ աեագտա գալգտը իսէ տէ , Դաթըրին թէքրար պօյնունա սարըլըպ · – Նիչին պէնտը իսէ տէ , Դաթըրին թէքրար պօյնունա սարըլըպ · – Նիչին պէնտէն չիւպհէ իտէ յօրսըն , սէնի սէվէրիմ · սէվմէյիմի սէն տէ պիլիրսին ։ Սէն նէրէյէ պուլունուր իսէն , պէն տէ օրատա պուլընմազ իսթէրիմ · Նէրէյէ կիտէճէք օլուրսան հէր չէյի թէրք իտիպ արգատան կէլէճէյիմ։

Օլիվիէ · – Պէն սէնին եալընըզ մուհապպէթինէ հարիս տէյիմ ·

լիմ, Գաթըրին. պաշըճա սէնին հիւանիւ զանընը թալէպ իտէրիմ։ Պանա տէրէճէի ղայրը մահտուտէտ էմնիյէթին օլտըղընա, վէ պէնիմ ալշագըդ վէ խըճանէթ իթմէյէ ղայրը մուգթէտիր պիր ատամ օլտըղըմա եէմին իթմէնի իսթէրիմ։ Շիմոխի հալտէ հիչ պիր ատամ գալմամըշ տըր. եալընըդ նամուսըմ գալմըշ տըր։ Գաթըրկեահա պիրէ չըդաճագ օլտըղըմը պիրէճէք օլսամ, իսթէրիմ քի գալպիմի վէրէճէյիմ վէ գալպիմին սօն չարըքընտըլարընը տինլէթտիրէճէյիմ դըդ, պիրա թէրէտտիւտ պանա գավուշէն եմին օլսուն։

Վալիտէսի մատամ Մարանղէնին գալպինտէ թէվլիտ իլէմիշ օլտըղը վէսվէսէ նէ գատար վահի օլտըղընը, վէ պէօյլէ եալվարըդ եագարաճագ եէրտէ մէթանէթլէ սէօզ սէօյլէյէն վէ մարքինին թէնըք իթմէսինտէն ատօլայը ասլա վէ գաթա՞ շիքայէթ իթմէյէն պիր տէլիգանլընըն սուչընըդ օլտըղընա շիւպհէսի գալմամըշ իտիյինտէն, քէնտինճէ նէ եարաճաղընը գարարլաշտըրտըգտան սօնրա. – Օլիվիէ, քէնտիմէ նէ գատար էմնիյէթիմ վար ըսա, սէնտէն տէ օ գատար եմին իմ։ Սէնի կէօրմէյէ միւսաատէ իտիլմիշ օլտըղընը, տիւն կրաթիէն տէ Գլէր լոպեր կէթիրտի։ Գու կիւն տէ գալգարմ կէլտիմ։ Կէլտը կէլմէդ, աճընաճագ պիր հալտէ պուլընտըղմը պէեան իթտիմ. սէնին ըգֆէթ ու իսթիգամէթինէ էմնիյէթի քեամիլէմ օլմասա ընը, սէնի աճը՞ր մը յըրտըմ։ Նէվէթ սանա հիւրմէթ վէ ըհայէթ իտէրիմ. սէնի սէվէրիմ։ Պէնտէն պաշգա սէնի քիմսէ հիմայէ իթմէսէ պիտէ, պէն էնինէ տա՛իմա սէնի հիմայէ վէ վիգայէ իտէճէյիմ . . . տա՛իմա, սօն նէֆէսիմ չըգընճաեա գատար . . .

Օլիվիէ. – Թէչէք քիւր իտէրիմ . . . պէն տէ սէնի պէօյլէ պէլլէմիշ իտիմ. լաքին ալտանմըշըմ տէյու չօգ դօրդույօր ըտըմ։

Գաթըրին. – Ալտանմա՞գ մը։

Օլիվիէ. – Հէյհա՛թ։ Շու պուլընտըղըմ հալտէ էն քիւչիւք պիր իւմիտէ պիտէ կէօյնիւմիւն գաբուսընը աչըդ պըրագասպիտ՛ը միյիմ։ Թէլաշըմը թէսքին իթմէք իչին սէվտիյիմ հէր նէ քի վար ըսա ֆէտա իթմէտի իտիմ. էյէր պիրագ գիւեատէ թա՛ճիլ իթմէգ իսէմ, տահա գիւեատէ պէօյիւք պիր սատատէթէ նա՛իլ օլաճաղըմ տէմէք տիր։ Պանա սատագաթի կէօսթէրէճէք վագըթի չիմոխ տիր. պէննիմ իւմիտիմի պօշա չըգարմամալը. գիրա բէք պէօյիւք պիր ղատտարլըգ օլուր։

Գաթըրին ղատտարլըգ նէ տէմէք օլտուղընը պիլմէհիյինտէն, ճէվապ վէրմէյէ մէճպուր գալմայըգ, ույուշըը գալը. վէ պիր ա-բալըգ պաշընը գալտըրըգ.

— Սանա ղատտարլըգ իթմէքտէն իսէ էօլմէյի թէրճիհ իտէրիմ։

Օլիվիէ. – Պէն տէ էօյլէ պէլլէմիյիմ։ Հէր իքիմիզ գուվվէթ վէ մէթանէթի էլտէն պըրագմաեալըմ. պէօյլէ հէյճանլարա տուշար օլմաեալըմ. եօգսա պէն մահվ օլուրըմ։

Գաթըրին. – Հադգըն վար, պէն պուրաեա սանա ղաաֆը ֆիքըր վիրմէք իչին կէլմէտիմ, իլլա թաղէ պիր գուվվէթ վէ տահա զիեատէ ճէսարէթ վիրմէք իչին կէլտիմ։ Պիրագ եվվէլ ղայէթ քէտէ ճէսարէթ վիրմէք իչին կէլտիմ։ Պիրագ եվվէլ ղայէթ քէտէրնաք պիր սէօզ սէօյլէտիմ. պիր տօսթըմ եօգ տըր տէտիմ. պէն նէ՞ իմ. տօսթ տէյի՞լ միյիմ. գատընըդ սըֆաթըմ պէր թարաֆ օլտունա պիտէ, պէն սանա բէֆիփ, սատըգ տօսթ վէ սէնի գուրթարմագ իչին միւ՛ճիզէ պիտէ եարմաղա մուգթէտիր պիր քիմսէ տէյի՞լ միյիմ։

Օլիվիէ. – Պէօյլէ օլտըղընա հիչ չիւպհէմ եօգ տըր. պէյքի իտէրիտէ սանա միւրաճաատ իտէրիմ։

Գաթըրին. – Շիմոխ միւրաճաատ էթ. չիմոխ պէնի խըզմէթինտէ գուլլան։ Տիւնեայը աեաղա գալտըրաճաղըմ. տահասընը իտէ թէրսէն, քէօր քէօրունա սանա իթաատ իտէճէյիմ։

Օլիվիէ. – Շիմոխիկ գապիլ տէյիլ. չէքտիյիմ էզիյէթլէրի պաշտասընա տա չէքտիրմէք նէ՞ լազըմ. էյէր մահպէստէն գուրթուլաճագսամ էն կիպի էֆքեարըմը սանա պիտէ սէօյլէմէքտիյին նէ ֆահտէսի օլապիլիր, եօգ մուղայիրի օլարագ մահքիմ օլուրսամ, կէլ, օ հալտէ եալընըդ սանա էսրարը գալպիմի սէօյլէյէճէյիմէ եէմին իտէրիմ։ Քիմսէյէ սէօյլէմէյէ ճէսարէթ իտէմէյէճէյիմ չէյի, սանա սէօյլէրիմ։ Օ սըրտատա նամուսըմը իպգա իտէճէյիմ վէ սէնին մուվաճէհէնտէ պէօյլէ պիր վէզիֆէ իչէ միւքէլլէֆ օլտըղըմտան տօլայը միւֆթէէկիր օլաճաղըմ. – տէյիպ, ելլէրինի Գաթըրինէ վէ մէրգումէ տահի ճէպհէհինի Օլիվիէյէ թագրիպ իլլէտի։

Գաթըրին. – Ալլահ էմանէթի օլ. պիր տանէճիք տօսթըմ, տահմա խաթըրըմտա օլան ադիզիմ, սէվկիւլիւ զէվճիմ։

Օլիվիէ. – Սէն տէ Ալլահա էմանէթի օլ։

Գաթըրին՝ պէհաղ եանագլարը գըզարըպ, վէ եիւզիւնտէն աչաղը սէյլ կիպի կէօղ եաշը ագմաղա պաշլայըպ,

նանէ . – Սէնտէն պաշգա պիր սէօզ պէ.ըլէը իտիմ. տահա պու սէօզիւ աղըընտան իչէրմէտիմ. պէնի սէվմէդ միսին . – տէտի.քտէ , Օլիվիէ մէրգումէյէ թէգարրուպլէ կէօղլէրինի կէօղլէրինին իչինէ տի.քտի , տուտագլարընը տուտագլարընա եաբըշարըրտը , վէ մէլիհ պիր սէտա իլէ . – Ա՛հ ղէվճէճիյիմ. – տէտի :

Գաթըրին՝ կէօղլէրինի գաբայըպ . – Իչթէ էօմրիւմտէ իլ.ը տէֆտա օլարագ նաիլի սատատէթ օլտըմ :

Օլիվիէ . – Ձէսարէթին , էմնիյէթին վէ տօղրուլըղըն իչին պին եաշա . գօրգմա , պէնի սէվ, չունքի սանա չայէսէթէ պիր սատմըմ : Սէնին տէ եաբտըղըն պա՛իսի մէտհ ու սէնա տըր . խուսուսըյլա , գարը օլտըղընը ունութ վէ ղայրէթի էլտէն պըրագմա , չունքի հագգըմտա ղէրրէ գատար չիւպհէ իտէճէ.ը օլուրսան պէնի մահվ իտէրսին :

Գաթըրին՝ Օլիվիէնին պօյնընա սարըլըպ . – Սէն եաշաեաճագսըն . պէնի սէվմէ.ը վէ .քէնտինի ալէմէ սէվտիրմէ.ը իչին .քէմալը սատաէթլէ եաշաեաճագսըն վէ իատէի նամուս իտէճէ.քսին :

Գաթըրին իլէ մարքի տը Սալլօնա գըլաղուղլուգ իթմիշ օլան պէ.քճի , գաբունըն էօնիւնէ կէլիպ . – Մարքի իչէրի կիրմէ.ը իսթէյօր . – տէտի :

Օլիվիէ . – Հա՞նկը մարքի :

Գաթըրին . – Մարքի տը Սալլօն , Օլիվիէ . պէրապէր կէլմիշ իտի . կէօրինիւը քի սէնի կէօրմէ.ը իսթէյօր :

Օլիվիէ՝ պիր թավըը պարիտանէ իլէ . – Լուզումը եօգ , մարքի տէ հագգըմտա չիւպհէյէ վարմըշ :

Գաթըրին . – Բէճա իտէրիմ . . .

Օլիվիէ . – Խայըր . իսթէյմէմ : Սօն սէօղլէրինտէն գալպիմտէ հասըլ օլան լէթաֆէթտէն պէնի մահրում իթմէ : Հէլավէթի սէտանը գուլաղըմտան վէ գալպիմտէն չըգարամամ. ույումագսըզըն կէչիրմէ.քտէ օլտըղըմ կէճէլէրիմին սիւքունէթի հալինտէ , սէնտէն պաշգասընը խաթըրըմա կէթիրմէ.ը իսթէյմէմ : Պու լութֆը պանա իթմէ՞զ միսին :

Գաթըրին . – Պէն սէնտէն նէ՞ էսիրկէյէպիլիրիմ, լաքին մարքիյի պաշգա պիր կիւն գապուլ իտէրսին :

Օլիվիէ . – Պիր տահա կէլէճէ.ը օլուրսան օ հալտէ մարքիյի տէ պէրապէր կէթիր :

Գաթըրին . – Սլլահա էմանէթ օլ. սէվտիճէյիմ. – տէտի :

12

Մարքի տը Րօլան օ գատար վագըթ , քիւչիւ.ը պիր օտատա եալընըզ պաշընա գալտըղընատան տօլայը սըգըլմաղա պաշլայարագ, պիր արալըգ օրատան չըգըպ , կէօռա.քի իչէրտէ մըգնատըս վար ըմըշ կիպի մատմուազէլ Գաթըրին իլէ պարօն տը Բիւյմիրօլին գատ բուսընա թէգարրուպ իյլէտի :

Մէրգումանըն պիրի պիրըէրինէ նէ սէօյլէտի.քէրինի , վէ նիչին Գաթըրինին օ գատար ուզուն վագըթ օթուրատըղընը վէ աչգ ու սէվտա իչճաաթըյլա ինթիխապ իթմիշ օլտըղը չախսըն հիւանիւնէ ելինէ Գաթըրինին միւպթէյա օլտըղընը եա եօգսա հագգըգէթէն Օլիվիէնին սուչսըզլըղընա մը գանի օլմըշ իտիյինի տիւչիւնմէ.քտէ վէ հանկը չըգգա գարար վէրէճէյինի մարքի պիլէմէմէ.քտէ իտի : Տօսթը Օգթավ տը Բիւյմիրօլին օղլը Օլիվիէ հագգընատա գալպինտէ.քի չիւպհէյի տէֆ իթմէ.ք իչին հէր տիւրլիւ ֆէտաքեարլըղա հազըր ը միշ իտի իսէ տէ , պունը մահզա Գաթըրինին խաթըրը իչին եաբմըշ վէ ֆագաթ ելինէ չիւպհէյի.քեամիլէն միւնտէֆի օլմամըշ ըտը : Բէնտինի վարիս իթթիխաղ իթմիշ օլտըղընը Օլիվիէյէ սէօյլէմիշ օլմասընա , .քէնտիսի տէ ըէչիման օլմագտա ըտը :

Օլիվիէ հագգընատա չիւպհէ՞ մի եօգսա էմնիյէթ մի իթմէ.ք ղամ կէլտիյինի խայըը միւտատէթ աչաղը եօգարը տօլաչարագ տիւ չիւնտիւ.քտէն սօնրա , նիհայէթ մահպուսը կէօրմէյէ գարար վէրտի : Սէվկիւլիւսիւ Գաթըրինին հուզուրընատա Օլիվիէնին եալան սէօյլէյէ մէյէճէյինի , պինատէն ալէյհ հագգըգէթի հալի անլաեաճաղընը մ՛ մուլ իթմէ.քտէ իտի :

Պիր գաչ տագըգա սօնրա , մարքի Գաթըրինին օտատան չըգ տըղընը կէօրտիւ վէ .քէնտիսինի չաղըրաճագ զաննըյլա մէրգումէյէ տօղրուս կիթմէյէ հազըրլանմըշ .ք.էն , Գաթըրին . – Խայըր . կիտէ մէյիղ, պէրապէր կէլինիլ.տէ տըշարը չըգալը՛ :

Մարքի . – Պէնի գապուլ իթմէ.ք իսթէ՞մէյօր մը :

Գաթըրին . – Գապուլ լեթմէք իսթէմէմէք տէյիլ . կէլինիզ , եօլա տա անլաթըրըրըմ :

Ամրապա խայլը իլէրիլէմիշ օլտըղը հալտէ Գաթըրին ադղընը աչմամըշ օլտըղընատան , մարքի . – Նէ՞ խապէր , պու միւլագաթ սանա նէ՞ սուրբէթլէ թէէսիր լեթափ :

Գաթըրին . – Էօմրիւմտէ պու գատար միւթէէսիր օլմամըշ ըտըմ : Պիրազ եվվել կէօրմիւշ օլտըղըմ պարօն տը Բիւյիրօլ , պիւթիյիմիզ պարօն տը Բիւյիրօլա ասլա պէնղէմէյօր :

Մարքի . – Կէօրիւնիւր քի , մէթանէթինի պիւսպիւթիւն ղա՛իպ լեթմիշ . էօյլէ՞ մի :

Գաթըրին . – Հաթթա մուղայիրի . . . Օ հալիմ օ նադիք առաջըն եէրինէ էօյլէ պիր ղայեուր վէ ճէսուր առամ գա՛իմ օլմըշ քի , սըգաթընատա էօյլէ պիր անլաշըլմազ վէ թէրահհիւմէ եանաչմազ պիր հալ բէյտա օլմըշ քի թէսավվուր իտէմէզսին , էօյլէ պիր չիտէթ վէ իսթիդլալիյէթ քի ինսանը առէթա իղֆալ իտէյօր :

Մարքի . – Մա մաֆիհի սուչսըզ օլտըղընը իտտիա լեթմէյօր եա :

Գաթըրին . – Հիչ տօսթըմ գալմամըշ տըր . եալընըզ նամուսըմ վէ միւրատըմ գալտը քի պունլարը մուհաֆազա լեթմէք իսթէրիմ . էյէր քէնտէմի պէրթաղըրլարսա , կիւնիւն պիրինտէն ախտը սար իտէճէյիմ . տէյօր :

Մարքի . – Պունա տէյէճէք եօգ , պէնքի Օլիվիէ հադգընատա չիւպհէ լեթմիշ օլտըղըմա էյի լեթմէմիշ իմ :

Գաթըրին . – Էօյլէ զանն իտէրիմ :

Մարքի . – Է՛յ սանա սըրրընը սէօյլէմի՞ մի . գալպինի ճէլպ լեթմէյէ չալընշը՞ մը :

Գաթըրին . – Ա՜սլա : Էյէր պէնտէն չիւպհէ իտէյօրսան , սէօղլինիւ կէրի ալ , սէվմիյիմ առամտան թէմամ մուհապպէթ պէքլէրիմ . եօգսա հիչ օլմայը վէրսին , տէմի :

Մարքի . – Պէն եանընըմըշըմ . պանա արթըգ աֆիվ լեթմէյէճէք . անլայօրըմ : Է՛յ պէնիմ իչին նէ՞ սէօյլէմի :

Գաթըրին . – Հիչ . պիր քէլիմէ պիլէ՞ սէօյլէմէմի :

Մարքի . – Պէքճի կէ՞լմի խսէ տէ մի պիր շէյ սէօյլէմէմի : սէօյլէ , գօրդմա , նէ՞ սէօյլէմի . վէրմիշ օլտըղը գարար նէյտէն իպարէթ օլտըղընը անլաթ . չունքի քէնտիսինէ եարտըմ իտէպիլէճէյիմի Օլիվիէ պիլիր :

Գաթըրին . – Սիզի կէօրմէսինի բէք չօդ ըչճա լեթափ խէ տէ , հադգընատա չիւպհէ լեթմէքտէ օլտըղընատան , պահս իլէ , եիւզիւնիւզիւ կէօրմէք իսթէմէմէյինի պէեան լեթափ :

Մարքի . – Պու ատամըն սուչսըզ օլտըղընա պէն տէ ինանըյօրըմ , ա՜հ . հադգըն վար ըմըշ , Գաթըրին :

Գաթըրին . – Պէնիմ կիպի կէօրմիւշ վէ իչիթմիշ օլսա ըտընըզ , տահա չաբուդ գանի օլաճագտընըզ . քէնտինին տէ հէր շէյտէն չիւպհէսի վար ամմա , քէնտի շախսընա թէմամըյլա էմին տիր .

Մարքի . – Պիր պաշգասընը գապահաթլը չըգարըճ՛օր մը , եթհամ իտէ՞յօր մը :

Գաթըրին . – Խայըր , քիմսէյի :

Մարքի . – Միւտաֆաա իտէ՞յօր մը :

Գաթըրին . – Խայըր :

Իվէ վասըլ օլտըգլարընատա , եինէ այնը իսթինթագա պէտ՝ վէ մուպաշէրէթ իտիլտի . մատամ Մարանղէն՝ մարքիտէն պիւտատէ Օլիվիէնին սուչսըզ օլտըղընա ինանմագ իսթէմէմէքտէ իտի :

Գաթըրինին ըէֆթէ ըէֆթէ հէյէճանը հալի արթմագտա վէ լիսանընատան Օլիվիէտէն պաշգա պիր շէյ չըգմամագտա ըտը . վալիսէնին ֆիքըրինէ ույուպ տա , Օլիվիէ հադգընատա պիր արաչըզդ քէնտիսի տէ չիւպհէ լեթմիշ օլմասընատան տօլայը ըղհարը թէէսիսի վէ եվվլտալըզը մագամընատա օլան Օլիվիէյէ սէհապէթ լեթմէսի ճիհէթլէ մարքի տը Սալէոնը թա՛եիպ իտեր իտի :

Հէլէ կրաթիէն իլէ միւթէմատիյէն պարօնըն սէօպհունիւ լեթմէքտէ իտի : Օլիվիէ հադգընատա հիսս իտէկէլտիյի չիտտէթի մուհապպէթինի թէէֆիմ իտերէք , մէրգումըն գըսգանճլըզընը թահրիք լեթմէք սուրբէթիյլէ , կրաթիէնին , Օլիվիէյի հադըգէթէն սէվիպ սէվմէմէքտէ օլտըղընը անլամագ իսթեր իտի :

Վիդօնթ իսէ , հէր խուսուսատա Օլիվիէյի մէտհ ու սէնա իտէրէք . – Պարօն Օլիվիէնին ղայէթ աֆիֆ վէ նամուսլը պիր տէլիգանլը օլտըղընը նիճէ նիճէ տէֆալար վալիտէնիզէ տէ սէօյլէմիշ իմ , մէրգումըն սահիպ օլտըղը մէթանէթի ֆիքրիյէսի հադգընատա սէօյլէտիյինիզ սէօղլերէ կէլինճէ , ասլա թէճաճճիւպ լեթմէմ , տէր իտի :

— Օլիվիէ՝ « հիչ պիր տօսթըմ եօգ տըր » տէյօր , պիղ քէնտիսինի պու տէրէճէ միւտաֆա լեթմէքտէ օլտըղընըզ հալտէ , սիպհինի պու տէրէճէ թանըմայօր տէմէք տիր . պունա թէէհամիղնի տէ տօսթլըղընըզը թանըմայօր տէմէք տիր .

միւլ օլուննուր մը : Պու ֆիլքրի եանլըշ պիր ֆիլքը տէյի՛լ մի տիր .- տէտիքտէ :

Կրաթիէն . - Օլիվիէ պէտպախթ պիր քիմնէ տիր . - քէտէր վէ եալընըզլըգ էն միւ-քէմմէլ քէսանը պիլէ , քէնտիլէրինին խապէրի օլմագսըզըն հադդսըզլըղա սէվգ իտեր . - տէ յու ճէվապ վէրմէքտէ իտի :

Կիւնլէր կէլիպ կէչմէքտէ , վէ խոթինթադլար վէ խոթիճվապլար եէքտիկէրինի թէագըպ իթմէքտէ . վէ գարինի խըթամ օլմագտա ըտը : Մ՛ատամ Մ՛արանղէն պիր միւտտէթ թահգըգտթը խաֆիյէյէ տէվամ իթտիքտէն սօնրա անսըզըն վազ կէչմիշ վէ ֆէվգէլատէ սուրէթտէ տուչարը թէլազ օլմըշ ըտը : Գաթըրինին դիհնի նչանըսը Օլիվիէ իլէ քեամիլէն մէչդուլ օլտըղընտան , վալիտէսինին պուլընտըղը հալին վէխամէթինի ֆարգ ու թէմէվիզ իտէմէմէքտէ իտի : Օլիվիէյի պիր տահա կէօրմէք իւզրէ թէչէպպիւսաթը ճէտիտէյէ պէտ՛ վէ մուպաչէրէթ իթտի իսէ տէ , մէրգում նէ քէնտիսինին վէ նէ մարքինին, նէ Կրաթիէնին վէ նէ տէ մատամ Մ՛արանղէնին վիկիթալարը գապուլ իտէմէյէճէյինի պէեան իլէ պէր վէճհի աթի թահրիրէն իթտայը ճէվապ իթմիշ իտի:

« Պէնի կէօրմէք խուսուսընտա ըսրար իթմէ . սէնին իլէ կէօ-
« րիւմէք , պէնիմ իչին պախի սաատէթի թամմէ օլտըղընա հիչ
« չիւպհէ եօգ ըտը . անճագ իլք տէֆաքի միւլագաթըմըզտան սօնրա
« չօգ մէմնուն օլարմ աննա , էվվէլքի չիտատէթ վէ ղայրէթիմ էք-
« սիլմիշ օլտըղընը տա անլաատըմ. պինաէն ալէյհ պէնի թէքրար
« կէօրիւշմէք իչին թէչէպպիւսատէ պուլընմա , չունքի գուվվէթ վէ
« ղայրէթիմի մուհաֆազաէա միւհթաճ վէ հաթթա մէճպուրըմ քի
« իլէրիտէ տահա զիեատէ սուհուլէթլէ կէօրիւշէպիլէյիմ: »

Գաթըրին պալատէքի մէքթուպը մարքի իլէ եէյէնի կրաթիէնին մուվաճէհէսինտէ օգուտըգտան սօնրա , պէչլիսիզճէ աղղընա թադրիպ վէ պուս իլլէտի : Մ՛արքի տը Սալլօն սէս չըգարմաաը լաքին էլէմ ու քեաէրտէն պէրպատ օլան սըճաթընտա Օլիվիէնին պուլընտըղը հալէ աճըյօրմըշ կիպի պիր ալէամէթ բէյտա օլտը : Կրաթիէն իսէ կէօզլէրինտէն ագան եաչլարը սիլտիքտէն սօնրա պիր սէտայը հիւզն էտա իլէ .

— վա՛հ զավալը Օլիվիէ , չաեէտ իհգադը հադգ օլունուրսա, մահզա քէնտի ղայրէթ վէ մէթանէթի սայէսինտէ օլմուշ տէմէք օլաճաղը պի իչթիպահ տըր :

Էլիզէ տէ Պօ զ'Ա՛ր բասաժը ֆաճիայը ղարիպէ վէ միւթէէլլիմէսի սէրնամէսիյէ ղազէթալարըն սիւթունլարը իմլա իտիլմէքտէ, վէ մաղնուն օլան Օլիվիէնին էն քիւչիւք վէ էհէմմիյէթսիզ ահվալ վէ հարէքեաթը հադգընտա , ուզուն ուզատիյէ մուպահասալար եաքէքեաթը հադգընտա , ղըլմագտա ըտը : Հէր սապահ խալգ ղազէթալարը պիրի պիրինտէն գաբարճասընա սաթըն ալմագտա , վէ թաֆսիլաթը ճէտիտէ արամագտա ըտը : Օլիվիէնին ահվալը մութէազզըմանէսի վէ ղայրէթ վէ մէթանէթի իհթիեաճքեարանէսի իգթիղասընճա էֆքեարը ումումիյէ լէյհինտէ հիւքմ իթա իյլէմէքտէ իտի : Մ՛օսիէօ Գամպրի նամընտա ճէմիյէթլէրտէ թանըմըշ օլտըղը պիր ալօգաթը թարաֆընտան թէվքիլ իթմիշ օլտըղընտան , միւտտէթի գալուէ ղարֆընտան , պէյնէրինտէ թէմամըյլա մուհապպէթ վէ րէվապըթը տօստա , պէյնէրինտէ թէմամըյլա մուհապպէթ վէ րէվապըթը տօսթան հուսուլէ կէլմիշ իտի իսէ տէ , Օլիվիէնին քէնտիսինէ քեամիլէն թէսլիմ օլմատըղընը պիլ միւչահէտտէ կիւնիւն պիրինտէ .

— Պու կիւն մատմուազէլ Գաթըրին էվիմէ կէլմիշ իտի : Միղի հէր կիւն կէօրէն պիր քիմսէ իլէ կէօրիւշմէք իսթէմիշքի պէն իմ: Պիր տանէ պիլէ տօսթունըզ գալմամըշ օլտըղընը սէօյլէմէյինիզի պէեան իյլէտի : Պէնիմ պուննճա սաատագաթըմը նիչին թանըմայօրսընըզ . նիչին պէն , իհթիեաճընըզ օլան օ սաատը տօսթընըզ օլամայըմ:

Օլիվիէ . - Եանըլըյօրսընըզ, հադգըմտա տէրքեար օլան խուսուսի վէ մուհապպէթինիզի կէօրմէյէճէք օլսամ, պէն տէ սիղէ պուլուս վէ մուհապպէթ իտէպիլիր միյիմ, աէրէճէ իսպրազ խուլուս վէ արզը մուհապպէթ իտէպիլիր միյիմ, աղիզիմ:

Ա.վօգաթ . - Պէօյլէ օլտըղընը սէօյլէմէք քեաֆի տէյիլ, ֆիլիպէն տէ իսպաթ իթմէնիզ լազըմ կէլիր : Պէնիմ սիղտէն հիչ պիր շիւպհէյէմ վէ վէսվէսէմ օլմատըղը իչին , պաննա թէմամըյլա էմնիյէթ իթմիշ իսէնիզ, սալը կէճէսի պէրապէր պուլընտըղընըզ գաատընըն խամինի սէօյլէյինիզ:

Օլիվիէ . - Պու մէսէլէ նամուս մէսէլէսի օլտըղընտան , օ գատընըն քիմ օլտըղընը սէօյլէյէմէմ. խամինի սէօյլէյէճէք օլուրսամ, քէնտիմ իչին հիչ պիր ֆա՛իտէ հասըլ օլամատըղը հալտէ , օ գատընըն պագըյէի հաեաթընը պէրպատ իթմիշ օլուրում. չունքի վէրէճէյիմ թաֆսիլաթա սիղտէն պաչգա հիչ պիր քիմսէ իննանմաեաճագ վէ հէր քէս կէօնա կէօն մանալար վէրմէյէ գալգըչաճագ ըտը :

Ա.վօգաթ . – Հիչ օլմաղսա վուգու պուլան ճինաեէթաէն տօ-
լայը քիմնէն չկապհէ էթաէյինի՞զ տե մի սէօյլէ յէմէզսինիզ :

Օլիվիէ . – Շիմտիլիք պու ճիհէթի տե սէօյլէ յէմէմ. սըրրըմը
քէնտինտէն պաշգա քիմնէյէ աչմաեաճաղըմը Դաթըրինէ վատ իթ-
միչիմ տիր . ամմա , մահքիւմ օլմատըգճա օնա տա աչմաեաճաղըմ,
չունքի պիկիւնահլըզըմ սայէսինտէ վէ խուսուսույլա սէնին հիւնէր
վէ մէհարէթինէ թէպրիյէի գիմմէթ խէպիլէճէյիմէ ղայէթլէ է-
մինիմ :

Ա.վօգաթ . – Էյէր պաշգալարընը իգնա իթմէք իչին էվվէլա
պէնիմ դանի՛ օլմագլըզըմ լազըմ իսէ , գապահաթսըզ օլարզընըզը
խապաթ խէպիլէճէյիմ զահիր վէ պահիր տիր :

Օլիվիէ . – Էվվէթ իպթիտա սիզճէ գանատաթ հուսուլէ կէլ-
միչ օլմասը չարթ տըր : Շաեէտ պու չարթ իլէ տե նա՛իլի մէրամ
օլմաեաճագ օլուրսամ, վէ չաեէտ մատմուազէլ Մարանգէն տե
հագգըմտա չկապհէ վէ վէվէսէյէ տուչար օլաճագ օլուրսա , օ
հալտէ , սիզտէն պաշգա տօսթում գալմամըշ տէմէք օլաճաղընը-
տան սըրրըմը եալընըզ սիզէ աչմաղա մէճպուր օլաճաղըմ :

Ա.վօգաթ . – Մ՛ատմուազէլ Դաթըրինէ կիւվէ՛նմէյօր մըսընըզ :

Օլիվիէ . – Կիւվէննիրիմ. լաքին հէր տիւրլիւ իհթիմալաթա գալ-
չը գօմաղա հաղըր օ՛լմամալը մըյըմ : Շիմտիլիք պէնիմ իչին էն խա-
յըրլը օլան չէյ , քէօմիւրճիւ Պօրէլ իլէ Օկիւսթ Պաեօս նամընտաքի
պանդա եագըճըսընըն չէհատէթլէրինի եալանա չըգարմագ մատ-
տէսի տիր :

Ա.վօգաթ . – Օկիւսթ Պայօսըն տա եալան շահիտի օլտըղընը մէ՛-
մուլ իտի՛ր միսինիզ :

Օլիվիէ տուչարը բա՛չէ օլարագ ավօգաթըն եիւղիւնէ պագտը ,

Ա.վօգաթ . – Թէաճճիւպ իթմինիզ. չունքի ,քէնտի ֆիքրի մախ-
սուսընըզըն թէրճէմանը օլտրմ : Պու մէսէլէյէ տա՛իր օլան էվրագը
միւթալաա իթմէմիշ վէ կէճէ կիւնտիւզ միւթէմատիյէն ուղրաչ-
մամըշ օլմալը ըտրմ քի , պէօյլէ պիր ֆիքրէ զահիպ օլմայըմ :

Օլիվիէ . – Հա՞նկը ֆիքրէ :

Ա.վօգաթ . – Մ՛ատամ Պօվէսին նէրէտե օլտըղընը պիլէն վէ
մէրգումէնին մահվընտան ճէսիմ մէնֆաաթ պէտլէյէն պիր շախս ,
քէնտիսինի սիզէ պէնզէմէմէք իչին հէր տիւրլիւ իհթիեաճը իթթի-
խազ իտէրէք պու ճինայէթի իրթիքեապ իթմիշ օլապիլիր :

Օլիվիէ . – Պունա քի՞մ ինանապիլիր :

Ա.վօգաթ . – Պէն . հէմ տե պէօյլէ օլտըղընա գավիյէն էվինիմ,
միւսաատե իտէրսէնիզ թաֆսիլ իտէյիմ :

Օլիվիէ . – Մ՛իւսաատէյ իհթիմաճ եօգ . խաթէտիյինիզի մի սէօյ-
լէմէյէ սէլահիյէթինիզ վա՛ր տըր :

Ա.վօգաթ . – Իտմ վէրմէյէ տե սէլահիյէթիմ վա՛ր մը տըր :

Օլիվիէ . – Շիապհէպիզ :

Ա.վօգաթ . – Վիդօնթ Կրաթիէն տե Գլէր սիզին կիպի , էվ-
լէնմէք նիյէթինտե օլմատըղը կիպի զէնկինլիքտէն վէ տարաթ ու
տէպատէպէտէն սիզին գատար նէգիրէթ իթմէդղ իտի՝ Տայըսը մարքի տը
Մալլընըն էթմիչ օլտըղը վասիյէթնամէտէն խապէրտար օլմատըղը՝
վէ տայըսընըն բարաչարընը քէնտիսինտէն պաշգա քիմսէնին թէվարուս
իթմէյէճէյինի պէլլէմիչ տուրմուշ օլտըղը հալտէ , մարքինին գը-
ղընըն մէյտանա չէգմատըյը զարարտիտե օլաճաղընը վիդօնթ Կը-
րաթիէն ֆարգ իթմիչ օլմա՛զ մը : Կրաթիէն պէօյլէ պիր հալէ թէ-
համմիւլ իտէնէրճէ՛ն մի տիր . պէօյլէ չիտաեէթլի պիր գարար վէր-
մէյէ իտէնէրճէ՛ն մի տիր . պէօյլէ չիտաեէթլի պիր գարար վէր-
մէյէ իգթիտարը օլանըլարտա՞ն մը տըր :

Օլիվիէ . – Մ՛արքինին եէյինի վիդօնթ Կրաթիէն տե Գլէր հագ-
գընտա պու էֆքեարա զահիպ օլանըլար եալընըզ սիզ տե յիչ սինիզ :
Հապս իտէլէյիմ կիւնտէն պէրու , ադըլմ ֆիքրիմ պու միսիլու
մէսէլէլէր իլէ մէչղուլ տըր :

Ա.վօգաթ . – Է՛յ պու մէսէլէլէրի հալ իտէպիլտի՞զ մի :

Օլիվիէ . – Օ գատար մուհիմմ մէսէլէլէր տիր քի հալ իտէմէ-
յօրըմ :

Ա.վօգաթ . – Մ՛ատամ Պօվէսին քիմ օլտըղընը Մ. տե Գլէր պի-
լի՞ր մի իտի :

Օլիվիէ . – Դարունըն արդասընատ տինլէմիշ իսէ պիլիր
իտի :

Ա.վօգաթ . – Մ՛ատամ Պօվէստէն չիապհէ իտի՞ր մի իտի :

Օլիվիէ . – Պիլմէյօրըմ. լաքին պու մէսէլէտե պիր հիւանիւ նէ-
թիճէյէ նա՛իլ օլմագ իւզրէ նէ գատար միւշքիլաթ վագը օլտըղը-
նը սիզ տե թէպլիմ իտէպիլիրսինիզ ա : Քէնտիսինի պէնիմ չախսը-
մա պէնզէմէմէք իչին պէնիմ Բարիստէ պուլընտըղըմը պիլմէմի լա-
զըմ կէլիր իտի : Կրաթիէն իսէ օ ագշամ մարքի տը Մալլոն իլէ հաս-
բարընէնտե կիթմիչ իմ տէյտ պէլլէմիչ իտի զանն իտէրիմ :

Ա.վօգաթ . – Կէրի կէլմիչ օլտըղընըզ արապանըն արապաճըզը
կրեկուաբըն , գալտարա եէթիչմէմիչ օլտըղընըզը վիդօնթ Կրաթիէ-

նի օ ագշամ թէսատիւֆէն կէօրիւպ տէ սէօյլէմիշ օլմատըդը նէ՞ մալիւմ։

Օլիվիէ. – Պէօյլէ պիր թէսատիւֆ վուդու՝ պուլմուշ իսէ հադ-գըմտա ղայէթ վէհիմ տիր։

Ա.վօգաթ. – Օլսպիլիր ա՛։

Օլիվիէ. – Բէք ալէա, լաքին վիգօնթըն եարը կէճէտէն պիր աղ էվվէլ եաթմըշ օլաըդընը տա ունուդմայըն։

Ա.վօգաթ. – Եարը կէճէտէն էվվէլ եաթմըշ վէ ֆէրտասը կիւ-նիւ տէ սաաթ եէտի սէ.քիվէ գաատար բահաթճա ույումըշ. էվվէթ պուրալարը մա՛լիւմիւմ տիր։ Լաքին պու ճիհէթին պէնճէ հիչ էհէմմիյէթի եօգ տըր։ Քիմսէյէ սէզմիրմէ.քսիզին էվտէն չըգմըշ վէ մուախխարէն եինէ ավտէթ իթմիշ օլապիլիր։ Օկիւսթ Պայօսըն եալան չահիտ օլըդըընը իսպաթ իթմէյէ չալըշաճագ եէրտէ, տա-հա գիւեատէ պիր գօլը նօգսան օլան կէօմլէյի վէ պէյքի գանա պո-եանմըշ օլան էլպիսէլեր իլէ, եաբմա սարը սագալը պուլմադա չալըշ-սամ տահա խայըրլը օլմա՞զ մը։

Օլիվիէ. – Բէճա իսէրիմ, հաթթա կէօմլէքտէն վէ սագալտան ֆիլանտան ասլա պահա իթմէյէսինիզ. չունքի պէնիմ էն սօն իւմի-տիմ ծնլար տըր. էյէր մահվ ու նապէտիա իտիլմէմիշլէր իսէ, ծնլարը պէն պուլաճաղըմ։

Ա.վօգաթ. – Մահքիւմ օլըդընըզ հալտէ նա՞սըլ պուլապիլիր-սինիզ։

Օլիվիէ. – Իտամ ճէզասընա հիւքմ իթմէզլէր իսէ պուլուրըմ եա... Անլա՞մայօրմըսընըզ. պունտան պաշգա հիչ պիր իւմիտիմ գալմամըշ տըր։ Ճանիլէրին չօգ տէֆա պէօյլէ խուսուսլարտա եա-նըլաըգլարը մէսպուդ տըր։ Իչլէմիշ օլաըգլարը գապահաթը խա-թըրլարընա կէթիրէն չէյլէրտէն օ գաատար գօրգարլար քի, օ չէյ-լէրի մէյտանտան գալըրմադ իւղրէ եանընա պիլէ վարմադա ճէսարէթի իտէմէզլէր, իւք կիւնլէրի սագլարլար քի գապահաթ-լարը մէյտանա չըգմասըն. մուախխարէն սագլատըգլարը քէօ-չէտէն չըգարմադա ճէսարէթի իտէմէզլէր, չունքի օ չէյլէրին եիւղիւնիւ կէօրմէք խաթէմէզլէր։ Պէն պու իհթիմալաթա կիւվէնի-յօրըմ։ Բէճա իսէրիմ քի պու տէլիլէրի պէնիմ էլիմտէն ալմաեա-սընըզ։

Ա.վօգաթ թէրէտատիւտա իթմէյէ պաշլատը։

Օլիվիէ. – Էվվէթ, բէճա իսէրիմ. էյէր պու բէճամը գապուլ

իթմէյէճէք օլսբսանըզ, պէնիմ իւմիտէրիմի հէք պօշա չըգարմըշ օլսւրսընըզ։

Ա.վօգաթ. – Սիզտէն բուխսաթը մախսուսէ խաթիհսալ իթմէտիք-ճէ հիչ պիր չէյ եաբամսեաճաղըմա էմին օլապիլիրսինիզ։

Օլիվիէ. – Պու գաատար ըլա գանաաթ իտէմէմ։ Թախմինէէրի-նիզի քիմսէյէ սէօյլէմէյէճէյինիզ եէմին իթմէյիսինիզ։

Ա.վօգաթ. – Եէմին տէ իտէրիմ. լաքին բօլիս միւտիրի գալըգըպ պու խուսուսլարտան պահս իտէճէք օլսւրսա, պէն սէօյլէմիշ իմ. զանն իթմէյէսինիզ։ Զունքի մնատամ քի եէմին իթտիմ սէօյլէյէ-մէմ։

Օլիվիէ. – Պիլիրիմ. բօլիս միւտիրի Մ. Մէրինին պու եօլտա պիր հարէքէթ իթմէսի խաթըրըմա կէլէյօր իսէ տէ, պէնտէն պաշգա հիչ պիր քիմսէյին թէհարրիեաթա մուպաշէրէթ իթմէսինի թէճվիզ ի-տէմէյօրըմ։

Ա.վօգաթ. – Նի՞չին։

Օլիվիէ. – Մ. Մէրի հէմ մարքի տը Սալոնըն Բարիստէքի գօ-նաղընը հէմ տէ Հասբարրէնստէքի քէօշքիւնիւ արատը թարատը, նէ՞ պուլապիլտի։

Ա.վօգաթ. – Հիչ պիր չէյ։

Օլիվիէ. – Պունընշա պէրապէր չօգ մէհարէթլի տէ պիր ատամ տըր։

Ա.վօգաթ. – Էվվէթ։

Օլիվիէ. – Լաքին արաբաղընը պուլմադ իչին տահա գիւեատէ մէհարէթի տահա գիւեատէ սէպաթ լաղմ ըտը։ Պէնիմ կիպի լինսա-նըն նամուսը թէհլիքէտէ օլմալը քի, արաբաղընը պուլապիլսին. էվ-վէթ, էվվէթ. մէսէլէնին պու ճիհէթի հադգընտա քիմսէնին տըգ-գաթընը ճէլպ իթմէյէճէք սուրէթտէ հարէքէթ իտէրիմ, խուսու-սըյլա, քիմսէնին, հիչ պիր քիմսէնին, պու խուսուսաթըն պէնիմ խա-թըրըմտան կէչմէքտէ օլաըդընը պիլէ տույմասը իչիմե կէլմէդ։

Ա.վօգաթ. – Բէք ալէա։

Օլիվիէ. – Թէչէքքիւր իտէրիմ. – տէտի։

Պունըն ըլա պէրապէր, բօլիս միւտիրի էօյլէ պիր չէյ պուլմըշ մէյտանա չըգարմըշ ըտը քի, պիր տէրէճէյէ գաատար պարօն Օլի-վիէ տը Բիւյմիրօլ ալէյհինտէքի տէլիլէրի չիւրիւտէպիլիր իտի։ Մէ-հարէթ վէ տէսիսէ վէ սապը ու թէհամմիւլիւ սայէսինտէ, թէչէք-իտիչէն գարընըն ֆօթօղրաֆ ըչամինի հէր թարաֆա տաղըթտըրա-

լաց, մատամ Պօվէսին էվինտէն ղայպուպէթ իթտիյի սըրատա նէրէյէ կիթմէքտէ օլտըղընը անլատապիլմիշ իտի։ Մէրգումէնին Սօմ գաղատընատա վագը, Գօրպի նամընատա քիւչիւք պիր գասապանըն պիր ուճընատա պիր նէվի չիֆթլիք կիպի, թէննա պիր մահալէ կիթտիյինի վէ պու խանէնին մուհաֆազասընը իթթիհատ պիր գարըեա հէվալէ իթմիշ օլտըղընը խապեր ալմըշ ընը։ Պու նէթիճէյէ պէր վէճհի ղիյը ատսըրէս օլապիլմիշ իտի. չէօյլէ քի միսթրըս Պէգին եախօտ մատամ Պօվէսին գօնշուլտրընատան պիրիսի, մէրգումէյի ճէնուպ չըմէնտրֆէրի մէրքէզինատ կէօրմիշ օլտըղընը սէօյլէմիշ իմիշ։ Պիլէթլէրի վիրէն մէմուրլատան պիրինի ատ կէօրմիշ օլտըղը ֆօթողրաֆա պէնղէյէն պիր գարընըն օրատան կէչմիշ օլտըղընը թասատիգ իթմիշ իմիշ։

Մէրգում մէմուրտան իսթիղահը մատաէ իտիլտիյի սըրատա.

— Պու գարը պաղը տէֆա օն պէշ կիւն ղարֆընատա պիր գաչ տէֆա կէլիպ կէչէր, վէ պաղէն տէ այլար իլէ կէլիպ կէօրիւնմէղ։

Նէրէյէ կիթմէք իւղրէ պիլէթ ալտըղը մէմուրա սօրուլտըգատա, մէմուր չօղ տէֆալար մէվգըը մէ'մուրիյէթինի թէպտիլ իթմէսի հասէպիյլէ, նէրէյէ կիթմէքտէ օլտըղը խաթըրընատա գալմատմըշ իտիյինի պէհան իթմիշ իտի իսէ տէ, իչին պու գատարընը բօլիս միւտիրի Մ. Մէրի խաթիխապար իյլէտիքտէ, մէ'մուրլարընատան էն էյիլէրինի մէղքիւր չըմէնտրֆէր խաթթը պօյունա թայեին իթմիշ, վէ ֆագաթ պու պապտէքի ղահմէթի պօչա չըգմըշ ընը։ Պինտէն ալէյհ մէ'մուրլարը սըդ սըդ պէճայիշ իթմէյէն մահալլէրտէն թահդըդը մատաէ իթմէք լազըմ կէլիպ, պու եօլտա քեաֆֆէի սթատսիօնընը տօլաչարադ, բօլիս միւտիրի Մ. Մէրինին մէմուրլարընատան պիրի, Գօրպի սթատսիօնընա գատար մուվասէլէթ իթմիշ իտի։ Մէղքիւր գասապատա մէ'մուր թահդըդաթա մուպաշէրէթ իյլէտիքտէ, կիրտիքլէրի էվինի խալդը մէ'մուրընը ատատրդը գատընը մատամ Լըֆէպր օլտըղընը պէհան իթմիշլէր իտի։ Մէ'մուր իսէ ատատրգլարը գատընըն իսմինին մատամ Լըֆէպր օլմատընատան նաչը մէեուս օլմաեարադ, մէրգումէնին նէրէյէ իգամէթ իյլէտիյինի սօրմուշ, վէ գասապանըն թա նիհայէթինտէքի խանէտէ սաքին օլտըղընը իսթիխապար իյլէմիշ. վէ օ սըրատա խանէսինտէ պուլընըպ պուլընմատըղընը սուալ իթտիքտէ, պու պապտէ ճէվապ իթտը միւչքիլ օլտըղընը, վէ մէրգումէնին ատա՞սըրա պիր իքի կիւն կէլիպ օրատա գալտըղընը վէ պիր գաչ կիւն էվվէլ եինէ կէլմիշ օլտըղընը վէ գա-

գաթ օ սըրատա օրատա պուլընըպ պուլընմատըղընը վէ մէղքիւր խանէտէ սաքին օլան մատամ Պօգուր նամ գատընըն պու պապտէ մալիսմաթը սահիհէ վիրէպիլէճէյինի ճէվապէն պէհան իթմիշ իտի. բօլիս միւտիրինին թայեին իթմիշ օլտըղը մէ'մուր, թարիֆ օլընան մահալէ կիթմիշ էվի պուլմըշ գաբուլը չալմըշ վէ իթթիհատ պիր գարը կէլիպ գաբուլը աչմըշ վէ պէյնլէրինատ աթի իւզ դիքը մուհավէրէ ճէրէյէան իթմիշ իտի։

Գատըն. — Ֆի՞մ սինիդ։

Մէ'մուր. — Մատամ Լըֆէպրի արայօրըմ։

Գատըն. — Իչէրի պույուրուն։

Մէ'մուր. — Մատամ Լըֆէպր պուրատա՞ մը տըր։

Գատըն. — Նէ՞ իսթէրսինիդ. մատամ Լըֆէպր պուրալը տէյիլ տիր. պուրատա քիմսէյի թանըմազ։

Մէ'մուր. — Պիր միրաս մատատէսինատէն տօլայը կէօրմէք իսթէր իտիմ։

Գատըն. — Մատամ Լըֆէպր միրա՞ս մը եէմիշ։

Մէ'մուր. — Էվվէլթ. հէմ տէ ճէսիմ պիր մէպլաղ. լաքին նէրէյատէ օլտըղընը պուլամայօրըղ. Ամիէնա նօթէրինին թարաֆընատան կէլտիմ, արայօրըմ։

Գատըն. — Պուրատա տէյիլ։

Մէ'մուր. — Նէ վագըթ կէլիր։

Գատըն. — Պիլմէմ. պէլլի տէյիլ։

Մէ'մուր. — Լուղումը հալինատէ սէն նէրէյէ միւրաճաատ իտէրսին, նէրէյէ մէքթուպ եազարսըն։

Գատըն. — Պէն հիչ մէքթուպ եազմամ։

Մէ'մուր. — Եազարըղընը պիլիրիմ։

Գատըն. — Պէն սէօյլէյէմէմ. չունքի սիւքիւթ իտէճէյիմէ նէվինի իթմիչիմ տիր. լաքին սիղին պիր մէքթուպընըղ վար ըսա, վէրինիղ կէօնտէրիրիմ։

Մէ'մուր պիլա թէրէտտիւտ, պիր գաչ սաթըը չէյ եազըպ վէ պիր ղարֆ իչինէ գօյուպ պիր մըգատար ագչէ իլէ պէրապէր, մէրգումէյէ թէսլիմ իթտի։

Գատըն. — Պիր ֆյի չըրամ վար, պիրազ իչմէ՞ղ միսին։

Մէ'մուր. — Մէմնունէն. — տէյիպ, իքիսի պէրապէր իչմէյէ պաչլատըլար. պիրազ սոնրա գատընըն տիսի չէօղիւլիւպ, մատամ Լըֆէպրին մէղքիւր խանէյէ սէքիղ տօգուպ սէնէ էվվէլ սաթըն ալ-

*սըղընը վէ արա սըրա կէլլիպ օրատա , ղայէթ մուխթէպեր պիր գա-
տըն իչէ գօնուշըղընը պէեան էյլէմի :*

Մէ'մուր . – Էյ նէ՞ գօնուշըրլար :

*Գատըն . – Ֆրանսըզճա գօնուշտըգլարընատան , սէօղլէրինատէն
հիչ պիր չէյ անլաեամամ :*

Մէ'մուր . – Օ գատըն եալընը՞ղ մը կէլիր :

Գատըն . – Տա'իմա :

Մէ'մուր . – Շու արալըդ սըդ սըդ կէլիյօ՞րլար մը :

*Գատըն . – Էվվէթ , ղայէթ սըդ , հաթթա էվվէլէրի պու գա-
տար սըդ կէօրինմէղէր իտի :*

*Մէ'մուր . – Սօն տէֆա կէլտիրլէրինատէն պէրու գա՞չ կիւն
տիր :*

*Գատըն . – Թագրիպէն պիր այ . օնտան էվվէլ իչ տէօրթ տէ-
ֆա իւսթ իւսթ կէլտիլէր : Հիչ խապէր վէրմէտէն կէլիրլէր իտի .
խապէթ քի էվին ինթիղամը հալի տա'իմա մուքէմմէլ տիր :*

Մէ'մուր . – Կէննիրլէր իսէ , պուրատա գալըրլա՞ր մը :

Գատըն . – Պաղը տէֆա :

Մէ'մուր . – Գա՞չ կիւն գալըրլար :

*Գատըն . – Իչինէ կէօրէ , օ էճնէպի գարը պաղը պիր կիւն ,
պաղը իքի կիւն վէ մատամ Լըֆէպը տա օ հալտէ իքի իւչ կիւն
գալըր ըտը :*

*Մէ'մուր . – Սօն տէֆա հանկը կիւն կէլմիչ օլտըգլարընը պիր
էյիճէ տիւչիւն տէ սէօյլէ :*

*Գատըն . – Հանկը կիւն օլտըղընը տօղրըճա սէօյլէյէմէ յէճէ-
յիմ . խաթըրըմա կէլմէ յօր , շու գատարը ֆիքրիմտէ գալմըչ ըտը
քի , սօն տէֆա պէ յինլէրինատէ պիր նիֆտագ վար ըտը . չունքի միւթէ-
մատիյէն միւճատէլէ իտէ յօրլար ըտը :*

Մէ'մուր . – Հիչ ֆրանսըզճա գօնուշմազլա՞ր մը յօրտը :

Գատըն . – Աալա :

*Մէ'մուր . – Պիրի պիրլէրինէ տատըտմը՞չ օլտըգ մը այրըլտը-
լար :*

*Գատըն . – Պիլմէ յօրըմ ամմա , օ միւթէպէր գարը բէք մէն-
նուն պիր հալտէ կէօրինմէ յօր ըտը : Հէր տէֆա կէլիշինատէ , կի-
րէր իքէն պանա պախշիչ վէրիր իտի , սօն տէֆա օ գատար հիտ-
տէթլի իտի քի պախշիշիմի տէ ունուԹտը :*

Մէ'մուր . – Է՛յ մատամ Լըֆէպը տա հիտտէթլի՞ մի իտի :

*Գատըն . – Խայըր , ասլա : Հաթթա մուղայիրի օլտըգ , էր-
թէսի կիւնիւ , շու սէնին օթուրտըղըն եէրտէ օթուրուպ բահաթ
խէճէյինի պէեան էյլէմի :*

*Մէ'մուր՝ շու սըրատա աեաղա գալգըպ , մէրգումէ յէ պիր պախ-
չիչ տահա վէրտիքատէն սօնրա . – Շու մէքթուպը կէօնտէրմէղտէն էվ-
վէլ , պիր էյիճէ պիրի պիրիմիզի անլամալըյըզ : Ածապա սէնին մա-
տամ Լըֆէպը տէտիյին պէնի՞մ պիլտիյիմ մատամ Լըֆէպը մը տիր :*

*Մէրգումէ՝ կիւլէրէք . – Օրատընը պէն տէ պիլմէմ : Պիլսէմ տէ
նէ՞ օլուր . մատամ քի թանըմայօրսըն :*

*Մէ'մուր . – Թանըմամ ամմա , միրատը պըրագան ատամ , մի-
րատսօրըն ըէսմինի վատիյէթնամէսինէ րագթ իթմիչ :*

Գատըն . – Օ ըէսմ եանընտա՞ մը տըր :

*Մէ'մուր . – Իչթէ . – տէյիպ , ճէպհինատէն մատամ Պօվէսին ըէս-
մինի չըգարտը :*

*Մէրգումէ մատամ Պօգուր ըէսմի կէօրտիւքտէ . – Զօգ պէն-
ղէյօր , վագըա պու ըէսմ չօգտան եաբընմըչ ամմա , այնը քէնտի-
սի մատամ Լըֆէպը :*

Մէ'մուր . – Էյմի՞ն միսին :

*Գատըն . – Էմին օլմամագ օլո՞ր մը . թա քէնտիսի , էյէր մէք-
թուպ պու գատըն իչինն իսէ , բօսթաեա պըրագապիլիրիմ :*

Մէ'մուր . – Ալլահա ըսմարլատըգ :

Գատըն . – Եինէ կէլի՞ր մի սինիչ :

*Մէ'մուր . – Էյէր պուրատա կէօրիւշմէքլիյէ գարար վէրէճէք
օլուրսագ , կէլիպ միրատը թէօլիմ իտէրիմ :*

Գատըն . – Օ հալտէ եինէ կէօրիւշիւրիւչ :

Մէ'մուր . – Մէքթուպըմը ունուԹմա :

Գատըն . – Միւսթէրիհ օլ , չիմտի կէօթիւրիւրիւմ :

*Մէ'մուր . – Մուֆարագաթի իտիպ գարչըսընա բօսթա գուԹու-
սը թէալիգ իտիլմիչ օլան պիր գահվէյէ կիթտի . վէ ֆիւԹուր-
սը թէալիգ իտիլմիչ օլան պիր գահվէյէ կիթտի . վէ ֆիւԹուր-
սըղճա ղազէթա օգուտմաղա պաչլատը : Պիր չարեէք սօնրա , մա-
տամ Պօգուր կէլիպ , վէ մէքթուպը գուԹուեա աթըպ կիթտի :*

*Մէ'մուր՝ եարըմ սաաթ գատար վագըթ կէչիրտիքտէն վէ սօ-
գագլար թէնհալանտըգտան վէ օրթալըգ գարարտըգտան սօնրա
գահվէնին բարասընը վէրիպ , բօսթա իտարէսինէ կիթտի . օրատա
եէտինատէի էվրագ իլէ սըֆաթը մէ'մուրիյէթինի թանըթտըրտըգ-
տան սօնրա , կէլէն մէքթուպլարը թէտագըգ իթմէսի լազըմ կէլտի-

յինի պէեան իյլէտի : Բօսթա մէ'մուրը պիլա իթիրազ մուվաֆագաթ իյլէտի : Մէքեաթիպի վարիտէ ճէման եէրմիտէն իպարէթ օլսըղընսան , տէրհալ թէտգըգէ պաշլաեարագ , զարֆըն իւզէրինտէ ,

« Մատամ Պօվէս »

« Էլիզէ տէ Պօ-զ'Ար բասաժը· »

« Բարիս »

եաղըլը պիր մէքթուպ կէօրմէքըէ , պէօյլէ պիր մուվաֆֆագըյէթէ նա'իլիյէթինտէն տօլայը տուչարը խէյլեճան օլսը · վէ պունտան տօ-լայը քիմսէյ սէրրիշթէ վէրիլմէմէսինի բօսթախանէ մէ'մուրընա պիրթաւսիյէ մուֆթարագաթ վէ հէման կէլիպ , նէթիճէյի մուամէլաթը-նը բօլիս միւտիրի Մ. Մէրիյէ արդ իյլէտի ։

Շու հալտէ մատամ Պօվէսին , մարքի տը Սալօնըն գըղը Ան-ժէլին էօյէ անասըյլա միւնասիպէթ վէ իհթիլաթտա օլսըղը մէյ-տանը պէտահէթէ կէլմիշ իտի ։

Անճագ մէզքիւր խանէտէ պէքճիլիք իտէն մատամ Պօդուրըն իֆատաթը սատէտիլանէսինտէն , մատամ Պօվէս իյլէ տօսթը մէնա-նէլէրինտէ սօն տէֆա վուգու պուլան միւշագաթըն պիրազ կիւ-րիւտիւլճէ օլսըղը անլաշըլմըշ , վէ պունտան , մէրգումէ էճնէպի գարընըն՝ մարքինին գըղընը կէրի վէրմէմէք ինատընտա ըսլար իհ-միշ օլսըղը խաթիֆհամ գըլընմըշ ըտը ։

Ա.ճապա մէրգումէնին պու սուրէթլէ մուխալիֆէթինին նէթի-ճէսի ճինայէթէ գատար տահանմի՞շ մը տըր տէյու , տիւշիւնիւլ-մէյէ պաշլատը ։ Իյլին պու ճիհէթինի հալ իթմէք մէրգումէ էճ-նէպինին ախլագը նէտէն իպարէթ օլսըղընը պիլմէքտէն իպա-րէթ իտի ։ Դօրպի գաասպասընտաքի խան թէհարրի իտիկէ , պէյ-քի մէրգումէնին չախսը վէ իսմի վէ սէվապըգը հագգընտա պաղը էմարէյէր պուլունաճաղը իհթիմալտէն ատտ օլընմագտա ըտը · Պու գարըտան պիր տէրէճէյէ գատար Օլիվիէ՝ մուսթանթըգա պահս իթմիշ իտի ։ Մէրգումէնին սէրտ պիր գարը օլսըղընը վէ մարքինին գըղընը կէրի վէրմէք իսթէմէտիյինի վէ եախսո պու պապտէ պիր չօգ միւշքիլաթ իյգա իյլէտիյինի մատամ Պօգուր իֆատէ իթմիշ իտի։ Պունտան մա'տա . մէրգումէ ղայէթ ղէննկին պիր գարը օլմագ հասէ-պիյլէ , վէրմիշ օլսըղը գարարը գօլայճա իճրա իտէպիլէճճէյի տէ տէրքէար օլսըղընտան , ճապա հագգդէթէն ճինայէթի վագըայը իրթիքաթապ իթմիշ մի տիր կիպի պիր վէսվէսէ հուսուլէ կէլմիշ իտի։

Պու մէսէլէյի հալ իթմէք իչին մէրգումէյի պուլմագ իճապ իտէր իտի իսէ տէ , հիչ պիր մալիմաթ վէ էմարէ օլմատըղը հալ-տէ մուվաֆֆագ օլունապիլիպ օլունամաեաճաղը մէճհուլ իտի · վէ պիր տէ ճինայէթի իրթիքաթապ իթմիշ վէ եախսո իթտիրմիշ իսէ , Ֆրանսատա գալմըշ օլմասը տա մէչքիւք վէ հաթթա իհթիմալտէն պա'իա կէօրիւնմէքտէ իտի ։

Հէր նէ գատար պէօյլէ պիր մուվաֆֆագըյէթէ նա'իլ օլապի-լէճէյինէ իւմիտվար տէյիլ իտի իսէ տէ , կէրէք միւքէլլէֆ օլսըղը վէզիֆէյէ իմթիսալէն վէ կէրէք մահպուս հագգընտա տէրքեար օ-լան թէվէճճիհինէ իսթինատէն , պու տէֆա տախի էն էյի մէ'-մուրլարընը թալիմաթը լազըմէնին իթտասըլա , իչէ սալտըրը վէրտի ։

Պիր թագըմը Դօրպի գատապասընա կիտիպ , մա'լիւմ օլան խանէնին հէր թարաֆընը թէհարրի իթտիլէր · պիր գըսմը տա մար-քի տը Սալօնըն գըղը Ընժէլին էօյէ անասընը արամագա պաշլատը-լար ։ Պու պապտէ Պուասսի տ'Անկլաս սօգաղընտա վագը պիր խա-նէտէ միսթրըս Պէգին խըզմէթքեարլըղ իթտիյի զէմանտան պէտ' իլէ թահգըգաթա պաշլանտը քի , քիմլեր իլէ իհթիլաթ բէյտա իթ-միշ օլսըղը զահիրէ չըգարըլըրըն ։

13

Պիր կիւն , մարքի տը Սալօն մատամ Մարանգէնին նէգտինտէ պուլընմագտա ըտը ։ Մատամ Մարանգէն պիր գաչ կիւնաէն պէրու , կէրէք պարօն Օլիվիէ հագգընտա զահիպ օլսըղը չիւպհէ վէ վէսվէ-սէլէրտէն , վէ կէրէք Դաթըրինին մէրգում հագգընտաքի իֆատաթ վէ պէեանաթը էճնիյէթքեարանէսինտէն տօլայը ֆէվգէլատէ պիր ըղթըրապա տուչար օլմուշ ըտը · Դաթ ըրին իսէ , հէր տէֆա վիգօնթ կրաթիէնի կէօրտիքտէ , Օլիվիէնին թէպրիյէի գիմմէթ իտէճէյինի սուրէթի գաթիյէտէ իտտիա իթմէքտէ իտի · Չունքի մէրգումէն թէպրիյէի գիմմէթ իթմէսինտէքի իհթիմալաթ կիւնտէն կիւնէ կիթ-տիքճէ արթմագտա ըտը ։ Հէր քէս բօլիս միւտիրի Մ. Մէրինին , Սօմ գաղասընտաքի գաասպայա կէօնտէրմիշ օլսըղը մէ'մուրըն իճ-րաաթընտան վէ պուլսըղը էմարէլէրտէն պահս իթմէքտէ իտի · Կրաթիէն իսէ , թաֆսիլաթը մէզքիւրէյէ հէնուզ խապէրտար օլ-

մըշ իսիյինաէն , օ կիւնիւ մատամ Մարանղէնէ հիքեայէ իթմէքատէ պուլընմըշ ըտը :

Գաթըրին . – Պու Մ. Մէրի , զէմանընըն էն մահիր բօլիս մէմուրը օլտըղընա հիչ չիւբհէ եօգ . տօղրուսը պու ատամըն իչկիւզարլըղընա ինսան հայրէթատէ գալըը . տէմէք քի թէքմիլ սթասիօն միւտիրլէրինի վէ Շըմալ չըմէնտըֆէրի մէ'մուրլարընը իսթինթա՞գ մը էթատի տէսինիզ :

Կրաթիէն . – Հէման քեաֆֆէսինի . վէ պունընընըլա տա նէթիճէյի մաթլուպէյէ մուվաֆֆագ օլամատըղընտան , մադթուլէնին ֆօթօգրաֆընը վէրիպ , պիւթիւն քեօյլերի տօլաշտըրմըշ :

Գաթըրին . – Պարի պիր էմարէ էլէ կէչիրէպիլմի՞չմի :

Կրաթիէն . – Էվվէթ , պիր խանէ պուլմըշ : Պու խանէյէ մատամ Պօվլէս կիտէր, վէ մարքի տը Սալոն դըզընընը էօյէ անատըյլա գօնուշըը ըմըշ :

Գաթըրին . – Տէմէք օլուր քի , իչլեր թէմամըյլա զահիրէ չըգաճագ : Պու նէ՛ մէճիւուն օլաճագ խապեր . (Մարքիյէ խըթապէն). Խապերինիզ վա՞ր մը , մէճիւուն օլաճագ պիր հալատիս վար :

Մարքի . – Մա՛լումաթըմ վար . զաթէն վալիտէն իլէ տէ պունըն պահսընը իսիյօրտըք :

Գաթըրին . – Լաքին իչին տէրէճէյի էհէմմիյէթինի անլատընը՞զ մը : Դըզընըզ պուլունույօր . չունքի իքի գարը պիր իւչիւնճիւ գաըընըն էօնիւնատէ պիրիպիրլէրիյլէ գօնուշուրլար իսէ, հէր հալատէ սըրրլարը մէյատանա չըգար վէ եագայը էլէ վէրիրլէր :

Մարքի . – Աչընմա էօյլէ եաղըլմըշ քի , պէն էօմրիւմատէ ֆէլաքէթատէն գուրթուլմայըմ : Օ գատընլար ասլա ֆրանսըզճա գօնուշմազլար ըմըշ : Պէքճինին անլամատըղը պիր լիսան իլէ գօնուշըրլար ըմըշ :

Գաթըրին . – Պէյքի օ հիքմէթլի էվէ կիտիչէճէք օլուրսա , պիր մալիւմաթ ալընապիլիր , պիր մէքթուպ , պիր ատրէս վէ եախօտ պիր էմարէ պուլընապիլիր :

Մարքի . – Հիչ պիր շէյ պուլընամամըշ . բօլիս միւտիրի պիղզաթ քէնատսի մէդքիւր խանէյէ կիթմիչ , վէ քէմալը տըդդաթլէ հէր թատրաֆը թէհարրի իթմիչ , ամմա հիչ պիր շէյ պուլամամըշ :

Մատամ Մարանղէն , պէնզի սօլմըշ օլտըղը հալատէ , լագըրտըճա գարըշմագտըղըն տինլէմէքատէ խոի :

Մարքի . – Պու խապերատէն պէնիմ իչին հիչ պիր լումխա քէօչէ-

սի եօգ տըր ամմա , սէնին իչին էօյլէ տէյիլ . կրաթիէն պու ճիհէթի անլաթտը՞մը :

Գաթըրին . – Նա՛սըլ :

Մարքի . – Կէօրիւնիւր քի մատամ Պօվլէս իլէ օ հիքմէթլի տօսթը , սօն տէֆաքի միւլագաթատա , չիտտէթլի պիր միւնազատեա թուրթուշմուշլար : Մատամ Պօվլէս հէր նէ քի սէօյլէմիշ իսէ , տիկէրի մուվաֆֆագաթ իթմէյիպ , ըհտատ իլէ ճէվապ վէրմիշ : Բէք իհթիմալ տըր քի , դըզըմ Անժէլի իտատէ իթմէսինի մատամ Պօվլէս թէքլիֆ վէ ըսրար իթտիքճէ , տիկէրի գաթիյէն ըհտատ իտէր իմիչ :

Գաթըրին . – Անլայ՛ըմ : Կէօրիւնիւր քի պիչարէ գարը օ դըզա զիեատէսիյլէ մուհաֆազէթ պաղլամըշ . վէ պէօյլէ սէվմիյի պիր դըզը էլինատէն չըգարմագ , բէք տէ գօլայ պիր շէյ տէյիլ : Գալգսալար տա չիմտի պէնի սէնատէն այըրսալար . սէն բաղը օլո՛ւրմըսըն : Օլմաեաճաղընա չիւպհէ՛ մի վար : Պէն տէ տիվանէճէ պիր սէօզ սէօյլէյօրըմ . պէն սէնին էօզ դըզըն օլտըղըմ հալատէ , քի՛մ պիլի պիրի պիրիմիզատէն այըրապիլիր :

Մատամ Մարանղէնին պէնզի կիթտիքճէ տահա զիեատէ սօլմագտա վէ հէեէճանը թէզաեիւտ իթմէքտէ իտի : Գաթըրինին պու սուրբէթլէ իտարէի լիսան իթմէսինէ թէհամմիւլ կիւզար օլամաեաբագ , մէրգումէնին պօյնունա սարըլըպ , էօբմէյէ պաչլայարագ .

— Սէնի պէնատէն քիմսէ այըրամազ , տէյի՛լ մի դըզըմ :

Գաթըրին . – Ասլա . սէնի սէվտիյիմ գատար քիմսէյի սէվմէմ . գօրգմա , վալիտէճիյիմ , նէ՞տէն գօրգույօրսըն . սէնին կիպի պիր վալիտէ պիր տահա պուլապիլի՞ր միյիմ :

Վալիտէսիյլէ դըզը պէյնինատէ ճէրևան իտէն պու մուհավէրեատէն մարքի րըգգաթա կէլէրէք .

— Էյէր օ գատընճըղազ պէնի կէօրմէյէ բազը օլմըշ օլտայըտը , վէ եախօտ մէմուրլին ղայրը պիր ղէմանատէ միսթրըս Պէգէօլմէյիպ տէ օ գատընը պանա թանըթտըրմըշ օլտայըտը , պէն գըզըմը օ գատընտան այըրը՞ր մըյըտըմ : Գըզըմ իլէ պու անէ գատար նա՛սըլ օթուրմըշ իսէ, եինէ էօյլէ օթուրաճաղը պէտիհի իսատի . պէն պապա մագամընտա օլուպ , օ տա պէր վէճհի սապըգ անալըղընը իճրա իտէճէքտի :

Մատամ Մարանղէն . – Սիղին ալիճէնատ պիր դաթ օլտըղընըղը պարճն տը Բիւյիրօլ տա՛իմա սէօյլէր իտի . բէք տօղրը ըմըշ :

Գաթըրին . – Վալիտէսին հադդը վար , սէնին կիպի մէրհամէթ-

լի վէ տօղրու ատամ բէք նատիր տիր ։ Էօբ պէնի ըէճա իտէրիմ ։

Մարքի մէճհունկյէթլէ Գաթըրինի էօբմէյէ պաշլատը ։

Գաթըրին . – Պու սէօյլէտիքլէրինիզէն պարօն Օլիվիէնին թէպրիկէի զիմմէթ իթմէսինէ նէ մետար օլապիլէճէյինի անլաեամայօրըմ ։

Մարքի . – Իշ մէյտանտա ։ Բօլիս միւտիրի Մ. Մէրինին էֆքեաըընա նազարէն , պիչարէ միսթըրս Պէգին տօսթը , օլտըգճա տա զէնկին օլտըղընտան սէվտիյի չօճուղա միւսթագիլէն մալիք օլմագ իւզրէ , պու ճինայէթի իրթիքեապ իթմիչ ։

Մաատամ Մարանղէն . – Ա՜պէս վէ մա՛նասըղ պիր ֆիքը ։ Պիր գատըն ագշամտան սապահա գաթիլ օլամագ . իհթիմալի եօգ տըր ։

Կրաթիէն . – Բէնտիսի պիզզաթ գաթլէ թէսատտի իթմէղ ։ Լաքին գըզըղընտան այրըլմագ մատտէսի պիեատէսիյէ թէէսիր իթմիչ վէ օլտըգճա սէրվէթէ մալիք իմիչ իսէ , քէնտի եէրինէ պըչաղա սաըրըլաճագ էլպէթէթէ պիրիսինի պուլմըշ տըր ։

Մաատամ Մարանղէն . – Պու տէտիյինիզ չէյ , իհթիմալին խաըրճընտա տըր . գապիլ տէյիլ տիր ։ Պէօյլէ տէհղէթլի չէյլէր սէօյլէմէյին , ըէճա իտէրիմ ։

Գաթըրին . – Սանա իհթիմալտէն պա՛իտ վէ գապըլսիզ կէօրիւնիւյօր , ամմա , գապիլ վէ միւհթէմէլ տիր ։ Օլիվիէ կիպի ալիճէնագ վէ քիպար վէ սէրվէթի հարիսի օլմաեան պիր զաթը գապահաթը զանն իթմէքտէն իսէ , պիր վալիտէնին զիդըյմէթի պիր մալինի , եանի գըզընը պու սուրէթտէ միւտաֆտա իթմիչ օլմասը տահա թապիի , վէ տահա ագլէ մադրուն տըր ։

Պու սըրտատա , կիւմիւշ թէբսի իչինտէ պիր մէքթուպլա խըզմէթքեարըն պիրի իչէրիյէ կիրտի վէ Գաթըրինին եանընա եագլաշըպ մէքթուպը թագտիմ իթտի ։ Մէրգումէ մէքթուպը ալըպ , զարֆա աթֆը նիկեահ կյէտի վէ եազըսընը թանըմտատըղընտան , կէլիչի կիւզէլ եանընտաքի մատանըն իւզէրինէ պըրտագը վէրտի ։

Մարքի . – Օղուման՞զմըսըն , մատմուազէլ ։

Գաթըրին . – Թանըմտատըղմ պիր քիմսէտէն օլտըղընտան , ա՜ճէլէսի եօգ ։ Ինչ պիլիր նէ պօշ չէյլէր եաղմըշ տըր ։

Մարքի . – Հէր հալտէ օղու . եօգտա վիդօնթ տա պէն տէ սիզի եալընըշ պըրտագմաղա մէճպուր օլաճաղըզ ։

Գաթըրին մէքթուպը աչտը , մարքի տը Բօլեան մատամ Մարանղէն իլէ միւսահէպէթէ տէվամ իթտի ։ Գաթըրին մէքթուպը

օղուտուղճա , պէնզի աղարմագտա ըտը . կրաթիէն իսէ մէրգումէյի թէտագըգ իթմէքտէ օլտըղընտան , պաղթէթէն պիր սէտա սաւը վէրիպ .

— Ա՜հ, եա Բապպիմ . մատմուազէլ Մարանղէնէ պիր չէյ օղուլօր ։

Մաատամ Մարանղէն տէլի կիպի եէրինտէն ֆըրլատը ։ Մարքի տախի քէմալը թէլաշ իլէ Գաթըրինին եանընա գօչտը ։

Մաատամ Մարանղէն . – Նէ՞ օղուլօրսըն , գըզըմ . նէ՞ օղուլօրսըն . – տէյտու պիր գաչ տէֆալար սօրտը իսէ , Գաթըրինտէ ճէվապ վէրմէյէ գուտրեթի գալմամըշ ըտը , կէօզլէրի եարը գաբալը օղուպ , տուտագլարը պէմ պէեազ քէսիլմիշ , պաչը էօնիւնէ սարգըլմըշ գալմըշ ըտը ։

Մաատամ Մարանղէն հէօնքիւր հէօնքիւր աղլամաղա պաշլայարագ . – Նէ՞ օղուլօր գըզըմա . նէ՞ օղուլօր ։

Կրաթիէն . – Շու մէքթուպը օգուեաճագ օղուրսանըզ , պու հալին սէպէպինի էլպէթ անլարսընըզ ։

Մաատամ Մարանղէն . – Սահիհ , պէնիմ խաթըրըմա կէլմէմիշ իտի . ճինայէթէ մի ուղրայօրըմ , նէ՞ օղուլօրըմ . – տէյիպ , հէման վիգօնթ Կրաթիէնին վէրմէքտէ օլտըղը մէքթուպը ալըպ իպթիտա իմամընա պագտըգտան սօնրա . – Իմզա եո՛գ . իմզասըզ պիր մէքթուպ քի , ապէս չէ՛յ . մանասըզ չէ՛յ . գըզըմ պէօյլէ պիր մէքթուպա նասը՞լ էհէմմիյէթի վէրմիշ ։

Մարքի . – Էհէմմիյէթի վէրմիշ օլտըղը աչիքեար . օղուլընըզ մատամ տա , էհէմմիյէթինի հէբ անլայալըմ ։

Մաատամ Մարանղէն մարքինին թէբլիֆինէ իմթիսալէն , եիւքսէք սէս իլէ պէր վէճհի աթի մէքթուպը օգուտը ։

« Մատմուազէլ Մարանղէն միւսթերիհ օլսուն , իհթիմալ տըր քի պարօն տը Բիւյմիրօլ ալէյհինտէ հիւքմ վագը օլմաեաճագ տըր ։ Ճիլ հագըգա մուհաքէմէնին թաֆսիլաթը իլան իտիլմիյի թագտիրտէ , պարօնըն սալը կէճէսի վէ չարչէմպիհ կիւնիւ պէրապեր պուլընմըշ օլտըղը գումրալ վէ չիրին գաատընըն , մէյտանա չըգըպ չէհատէթ իտէճէյի վէ մէրգումը գուրթարաճագը պի իշթիպահ տըր ։ Պու մէքթուպը եազան , օ գաատընը օլտըգճա թանըր . վէ պարօնըն , մէրգումէ հագըգընտա իպրաղ կյէտիյի չիտտէթի մուհապպէթ վէ սատտագաթա իսթինատէն մէրգումըն իթհամ օլընմասընը թէճվիզ իթմէյիպ , պու ուղուրա հէմ հաեաթընը հէմ տէ նամուսընը ֆէտտա իթմէյէ հազըր օլտըղընը բանա պիլիր ։

Գաթըրին , պիրազ ագլը պաշընա կէլմէքտէ օլտըղընտան , վա-
լիտէսինին ազղընտան չըգան սօն սէօղլէրի իչիտիպ .

— Պու պէօյիւք խըբանէթ տիր . լաքին եալան տըր . պին քէր-
քէ եալան տըր . իմղասըղ պիր մէքթուպ : Նիչին պու մէքթուպ պու
գատար պանա թէէսսիր իթտի : Պէ՞ն տէ մի նամէրտ օլաճաղըմ.
պէ՞ն տէ մի Օլիվիէտէն չիւպհէ իթմէյէ պաշլաեաճաղըմ. ասլա ,
ասլա . – տէյիպ էթրաֆընա պագտը , էթրաֆընտա պուլունանլա-
րըն թէլաշընտան քէնտիսի ղիեատէսիյլէ միւթէէսսիր օլտը վէ էլ-
լէրինի պաշընա տօղրու կէօթիւրիպ . – Եա սահիհ իսէ՛ . . : (Վալի-
տէսինէ խըբթապէն .) Օլիվիէնին օ կէճէ պիր գատըն իլէ պէրա-
պէր պուլընմըշ օլտըղընը սէն պիլի՞ր մի իտին . պէօյլէ չէյ օլապի-
լի՞ր մի :

Մատամ Մարանղէնին ճէվապ վէրմէտիյինի կէօրտիւքտէ.

— Սիւքութ իտիյօրսըն , վալիտէճիյիմ. տիմէք օլուր քի սահիհ
տիր . սահիհ տիր : Պէնի ալտաթմը՛շ, Օլիվիէ պէնի ալտաթմը՛շ. . .
լաքին ալտաթմըշ իսէ , տէհղէթլի չէյ : Օ պիչարէ գարըյը էօլտիւ-
միւշ իսէ աֆիվ իտէրիմ, ամմա պու խըբանէթինի հիչ պիր վէճհ
իլէ աֆիվ իթմէմ:

Մարքի տը Սալլօն , Գաթըրինին սըֆաթընտա վէ կէօղլէրինտէ
նիւմառեան օլան ճիննէթ ալէամէթլէրինտէն ատէթա գօրգմադա
պաշլաեարագ . – Օլիվիէ սէնի ալտաթմամըշ , մատմուազէլ. Օլիվիէ
սէվտիյինի քէմալը սատագաթլա սէվէր . պիրիսինի սէվտիյի հալտէ ,
պաշգասընը սէվէմէղ վէ միւէպպէտէն օնը սէվէր . պու խուսուս-
տա պէն Օլիվիէյէ քէֆալէթ իտէրիմ :

Վիգոնթ կրաթիէն տէ Գլէր . – Պու պապտէ պէն տէ քէֆիլ օ-
լուրըմ:

Գաթըրին պիր նազարը վէֆատարի իլէ մէրգումանա պագտըղ-
տան սօնրա վալիտէսինէ միւթէվէճճիհէն . – Սէն տէ պիր չէյ սէօյ-
լէ , վալիտէճիյիմ. սէն տէ ֆիքրինի պէեան իյլէ : Պէնիմ թատիյէ-
թիմի պիլմէ՞ղմի սէն . պէօյլէ պի գարար հալտէ տուրմագտան ըսա ,
հէր կէօնա ֆէտաքեարլըղըն իճրասընը թէրճիհ իթտիյիմի պիլմէ՞ղ-
մի սէն :

Մատամ Մարանղէն . – Պէնճէ զանն իտէրիմ քի , պու մէքթու-
պըն միւնտէրիճաթը սահիհ տիր :

Գաթըրին . – Օնըն իչին չիմտիյէ գատար Օլիվիէտէն չիւպհէ ի-
տէ յօրտըն. օնըն իչին չիմտիյէ տէյին պու տէրչճէ մահղուն վէ միւ-

քէտտէր իտին , Տէմէք օլուր քի պու տէհղէթլի մէսէլէյի պիլիր ի-
տին , վէ պէօյլէ օլտըղընա գանի օլմըշ ըտըն :

Մատամ Մարանղէն . – Էվվէթ :

Գաթըրին . – Պէնին եանըլմագտա օլտըղընը իսպաթ իտէպիլմէք
իչին , ճանըմը տախի ֆէտա իտէրիմ. ա՜հ , պօղուլույօրում. . . վէ
լաքին էյէր պանա պէօյլէ պիր նամէրտանէ սուրէթտէ խըբանէթ
իթմիշ իսէ , տէմէք օլուր քի պու ատամ հէր չէյէ մուգթէտիր
տիր . գաթիլ տէ օլապիլիր , խըրսըզ տա . լաքին սէ՛ն նասըլ պու
մէսէլէյէ վագըֆ օլապիլտին :

Մատամ Մարանղէն . – Կիթտիմ բօլիս միւտիրինի կէօրտիւմ,
պուլընտըղըմ հալէ մէրհամէթ իթտի : Պէնիմ թէլաշ վէ ըղթըրա-
պըմը թէսքին իթմէք իչին , պարօն տը Բիւմիրօլըն գապահաթը օլ-
մասընը մէ՛մուլ իթմէտիյինի , վէ օ գատըն իլէ սաաթ իքի յէ կէ-
լինճէյէ տէյին պէրապէր պուլընմըշ օլտըղը հալտէ , սաաթ պիր
իլէ իքի արասընտա էլիզէ տէ Պօ ղ՛Ա.ր բասաժընտա պուլընմըշ օլ-
մասը միւմքին օլմատըղընը պէեան իյլէտի :

Գաթըրին՝ աեաղա գալգըպ . – Ֆէօր քէօրունա սանա ինանը-
յօրում. տիկէր թարաֆտան մարքի տը Սալլօնա տա գավիյէն էճմի-
յէթ իտէ յօրըմ. սէն Օլիվիէյի իթհամ իտիյօրսըն , մարքի իսէ միւ-
տաֆատա իտէ յօր . հանկընըզըն հագգը օլտըղընը թագտիր իտէմէ-
յօրըմ: Մ . Մէրի սանա սէօյլէտիյինի էլպէթ պանա տա սէօյլէր :
Սէօյլէտիյինէ քէնտիսի գանատթ հասըլ իթմի՞շ մի, իթմէմիշ մի տիր,
պէն եիւղիւնտէն տէր հալ անլարըմ: Պինապէրին պու հիքեայէյի
միւտիրտէն պիղղաթ քէնտիմ տինլէմէլիյիմ. հէր չէյի անլամալըյըմ.
պատէհու նէ եաբաճաղըմըզը տիւչիւնիւրիւզ. – տէյիպ, չանը ուրտը:

Մատամ Մարանղէն . – Նէրէյէ կիտէյօրսըն գըզըմ:

Գաթըրին . Բօլիս տաիրէսինէ , տալիյէյ , միւտիրին վէ մուս-
թանթըզըն օտալարընա . նիհայէթ նէրէյէ կիթմէք իճապ իտէրսէ
կիտէճէյիմ քի , թաֆսիլաթը լազըմէյի ալապիլէյիմ վէ օնա կէօ-
րէ հիւքմ իտէպիլէյիմ:

Մատամ Մարանղէն . – Էօլէճէքսին սէն , գըզըմ:

Գաթըրին . – Հիչ պիր չէյտէն խապէր ալամագտըզըն , հէր ան
վէ տագըգէ թէլաշ վէ խէլէճան իչինտէ պուրատա տուրաճագ օ-
լուրսամ էլպէթ էօլիւրիւմ : Կիտէյիմ, նէֆրէթտէն էօլմէմ, գօրգ-
մա . հաթթա մուղայիրի օլարագ , բէք չաբուգ միւթէսէլլի օլուրըմ,
պէլքի տահա զիեատէ պախթիեար օլուրում, ինսան էօյլէ ելի գօ-

ԼՈՒ պաղլը տուրարագ Նա'իլի սաատէթ օլամազ տէրլէր։

Մարքի՝ պու տէֆա տախի մատմուազէլ Գաթըրին Մարանղէնէ ըէֆագաթ իթմէյէ գալգըշար. վիգոնթ Կրաթիէն մատամ Մարանղէնին եանընտա գալար։

14

Թէրս օլաճագ էա, մարքի որ Սալլօն իլէ մատմուազէլ Մարանղէն բօլիս միւտիրի Մ. Մէրլէյի, ժէշաղիլի քէսիրէսինտէն նաչի, տաիրէի մախսուսէսինտէ պուլամատըլար։

Մարքի՝ պաշ քեաթիպէ միւրաճաաթլէ, նէ՛ վագըթ ավտէթ իտէճէյի մէ՛մուլ իտիյինի սուալ իթտիքտէ, քեաթիպ. – Սաաթ եէտիտէն էվվէլ ավտէթ իթմէզ, պու տա մուհագագ տէյիլ տիր. պէլքի տէ տահա չօգ կէճ կէլիր. – տէյօ, ճէվապ վէրտի։

Սաաթ պէշ իտի։

Գաթըրին. – Իքի, իքի պուչուգ սաաթ գատար պէքլէմէք միւմքին տէյիլ. օ վագըթա գալմազ պէն էօլիւրիւմ։

Մարքի. – Միւմքին տէյիլ ամմա, պաշգա չարէ կէօրէմէյօրըմ. էյէր տօղրու մալիւմաթ ալմազ իտթէյօրսան, զանն իտէրիմ քի պէքլէմէք խայըրլը օլուր։

Գաթըրին. – Մուսթանթըգ Մ. Վիլթարըն տա պու խուսուսա մալիւմաթը օլտըղընը սիզ սէօյլէմէմիշ մի իտինիզ։

Մարքի. – Էվվէլթ սէօյլէմիշ իտիմ։

Գաթըրին. – Օ հալտէ, կիտէլիմ Մ. Վիլթարը պուլալըմ, սաաթ ալթը պուչուղա գատար օտասընտա պուլընտըղընը պիլիրիմ. – տէտի։

Մարքի իլէ Գաթըրին մուսթանթըգըն նէզտինէ կիթտիլէր։ Մուսթանթըգ ըտա, օ սըրա Գօրպի գասապասընտաքի խանէտէ պէքճիլիք իթմէքտէ օլան մատամ Պօգուրը իտթինթագ իթմէքտէ իտի։ Մարքի որ Սալլօնըն գարթընը ալտըգտա, մէրգուէմէյի տըշարը չըգարար։

Շէհատէթ իչին ճէլպ օլընան պիր քիմսէնին իտթինթագընը իքմալ իթմէքսիզին մուսթանթըգըն սալը վէրմիշ օլմասը մէսպուղ օլմատըղընտան, զապթ քեաթիպի Մ. կէնօ թէճաճճիւպ իթտի, վէ

մուսթանթըգըն քէնտիսինին կիրէպիլէճէյինի սէօյլէմէսի, չու թէճաճճիւպիւնիւ պիր գաթ տահա արթըրտը։

Մուսթանթըգ Մ. Վիլթար, Գաթըրինին կէօզլէրի բարըլ բարըլ բարլաեարագ իչէրիյէ կիրտիյինի կէօրտիւքտէ, տուչարը թէլաշ օլտը։ Հասպ էլ մէսլէք իթթիխաղ իթմիշ օլտըղը թավրը պարիտանէ իլէ պէրապէր, հիւանիւ ճէմալ աչըգը օլտըղընտան, մարքի տը Սալլօն իլէ պէրապէր, կէլմիշ օլան Գաթըրինին ահվալը ումումիյէսինի տէրհալ թէճագըգ վէ թագիպիր իթտի։

Մարքի՝ քէլտա աղաղ իլէ. – Մատմուազէլ Գաթըրին Մարանղէն, սիզտէն պագը մալիւմաթ ալմագ իչղրէ կէլմիշ տիր։ Ա.ճապա մալիւմաթը մաթլուպէյի վիրէպիլի՞ր միսինիզ. – տէմէսինէ։

Մուսթանթըգ. – Իչինէ կէօրէ. լաքին, մատմուազէլ պիր չէյ արզու իթտիյի հալտէ, զանն իտէրիմ քի ըէտտ իլէ ճէվապ վէրմէք միւմքին օլամազ. – տէյու, ճէվապ վէրտի։

Գաթըրին, մուսթանթըգտան պու գատար նէզաքէթ կէօրէճէյինի մէմուլ իթմէմիշ օլտըղը հալտէ, ալտըղը ճէվապտան տօղայը մէճհուլույէթ էլտաճթի կէօսթէրմէմէտի. չունքի գալպինի խաթիրա իթմիշ օլան ըղթըրապտան զիհնի տախի բէրիչան օլտըղընտան, հիչ պիր չէյ էհէմմիյէթ վէրմէմէքտէ իտի։

Մուսթանթըգ իսէ, մէրգուէմէնին կէօսթէրտիյի պարիտա հալտէն մահճուպ օլարագ, մագսատը նէտտէն իպարէթ իտինինի իճտատէ իթմէսինէ պէքլէմէքտէ իտի։

Գաթըրին՝ սէօզէ պաչլայըպ։ – Պէն պարօն Օլիվիէ տը Բիւմիւօլըն նչանլըսըյըմ, վէ պարօնը զիեատէսիյէ սէվէրիմ. – տէտի։

Գաթըրինին մանէ՛ն վէ մատատէթէն պախի հայրէթ օլան իճատէի վագըտտը, մուսթանթըգը ճիատէն թէճաճճիւպտէ պըրագտը։ Մարքիզ տը Սալլօն իլէ պէրապէր կէլմիշ օլան մէրգուէմ կէնճ գըպղըն քիմ օլապիլէճէյինի տիւշիւնմէյէ պաչլատը։ Մարքի կիպի միւթէպէր պիր զաթ իլէ պէրապէր կէլմիշ օլմասը հասէպիյէ, մէրգուէմէնին տախի միւթէպէր պիր ֆամիլիաեա մէնսուպ օլտըղը տէրքեար ըտը։ Հիսսիյաթը գալպինէսինի պէօյլէ զարիպ վէ գաթի սուրէթտէ պէեան իթմէսի տէ մուսթանթըգըն թէճաճճիւպիւնիւ մուճիպ օլմըշ ըտը։ Յրանսըզ օլսա պէօյլէ պիր չէյէ էհէմմիյէթ վէրմէմէքտէ իտի։ Յէմէյէճէճինի պիլմիյինտէն, մէրգուէմէնին էճնէպի օլտըղընա գարար վէրտի։

Գաթըրին՝ սէօղիւնէ տէվամ իլէ. – Մուսթանթըդ կիպի օլմայըպ, պիր գաաընըն հալինէ բահմ իտէն նամուսը պիր քիմսէ կիպի հագգըմտա մուամմէլէ իտէճէ՞ք միսինիզ։

Մուսթանթըդ. – Միւրաատընըդ նէ իսէ սէօյլէյինիզ, մատմուազել. արդունըդը իքմալ իտէպիլէճէք օլուրսամ, քէնտիմի պախթիեար ատտ իտէրիմ։

Գաթըրին. – Պիրազ էվվէլ, իմզասըդ օլարադ ալմըշ օլտըղըմ պիր մէքթուպա նէզարէն. ճինայէթին վուգու պուլտըղը կէճէ, վէ եահսոտ էրթէսի սապահ, պարօն Օլիվիէ Հասբարէնսէ կիլթմէյիպ, օ ադշամ վէ կէճէ պիր գաաըն իլէ պէրապէր իմիշ. պու սահի՞հ մի տիր։ Պէն իսէ գաթարա եէթիշմէմիշ օլտըղընտան էրթէսի սապահ կիլթմիշ տիր տէյու պէլլէմիշ իտիմ։

Մուսթանթըդ. – Սահիհ տիր։

Գաթըրինին կէօզլէրի աթէշ սաչարճասընա բարլամաղա պաշլայըպ. – Օլիվիէ՞ մի. օ՞ մը. Ա՜հ, իգրա՞ր տա մը իլթմիշ։ Տէմէք քի պէնի սէվմէյիպի չէօյլէ տուրսուն, պէօյլէ պիր հագարէթին պէնիմ եիւզիւմէ դարշը սէօյլէնմէսինտէն տէ իհթիրազ իլթմէյիպ, սէրահէթէն իգրար իլթմիշ։ Պու ատտամ նա՞սըլ ատտամ ըմըշ... անլաեամատրմ։

Գաթըրին՝ պիր միւտտէթ միւթալաատան սօնրա. – Հէր շէյի սէրահաթէն սէօյլէյինիզ. րէճա իտէրիմ։

Մուսթանթըդ Մ. Վիլթար, մէրդումէնին տուշար օլտըղը հալը քէտէրնաքտան գիեատէսիյլէ միւթէէսսիր օլարադ. – Էվվէլ էմրտէ շուբասընը իգրարէ մէճպուրըմ քի, բօլիս միւտիրի Մ. Մէրի, թահդըգաթը ամիդէ վէ միւքէմմէլէ իճրա իլթմիշ իսէ տէ, ճիտտի պիր էմարէ էլէ կէչիրէմէմիշ օլտըղը հալտէ, մազնունըն պու խուսուստաքի իգրար վէ իճատէսինէ լինանմագտա տըր. Հալ պու քի պէնտէնիզ, պու իգրարտա հիւքիւմէթի շաչըրթմադ, եանի պուլընտըղը մահալի սէօյլէմէմէք էչին պարօնըն էօյլէ պիր շէյ իճատ վէ իսթիրա իլթմիշ օլմասը թարաճրընտայըմ. պինաէն ալէյհ պու իճատէյէ բէք տէ սահիհ նաղարըյլա պագամամ. պարօն Օլիվիէ, գաթարա եէթիշէմէմիշ օլտըղընը, վէ մատտամ Պովէս իլէ վուգու պուլան միւլագաթը ախըրէսինին նէթիճէսինէ պէքլէմէքտաէ օլան մարքի տը Սալլօնա թէլէղրաճ չէքմէք իւղրէ թէլէղրաճխանէյէ կիլթմիշ օլտըղընը իտտիա իտէյօր. թէլէղրաճխանէտէ պիր գաաընա րաաթ կէլմիշ, վէ չու թէքատիւճ միւնասիպէթիյլէ, մալքինին ա-

րապասընը սալը վէրմիշ քի, գօնագտաքի խըզմէթքեարլար մէրգումէյի կէօրմէսինէըր։ Պատէհու մէրգում իլէ նէհրինն սօլ թարաֆընտաքի լօգանթալարտան պիրինէ կիլթմիշ։ Օրատա խուսուսի պիր օտա իսթէմիշ, վէ եէմէյի օտայա կէթիրթմիշ. հաթթա էօնայը թատմտա թա՛ճիպ օլմամագ իւզրէ, եէմէքքէրին քեաֆֆէսինի պիրտէն կէթիրթտիրիպ, խըզմէթքեարլարը տըշարը չըգարմըշ, վէ գաաըը գաբատմըշ. սատթ օնա գատար օրատա օթուրմուշլար, պունա հիչ շիւպհէ եօգ։

Գաթըրին. – Էյ օ գաաընըն քիմ օլտըղը մա՛լիմ տէյի՛լ մի։

Մուսթանթըդ. – Օրատը նա մալիմ։ Եալընըդ, մէրգումէնին ուղրուն պօյլը, թավր ու հարէքէթի զարիֆ վէ կէնճ օլտըղը մուհադադ. նէ եիւզիւնիւ կէօրէն օլմըշ, նէ տէ սէսինի իչիտէն։

Գաթըրին. – Էյ սօնրա՞։

Մուսթանթըդ. – Սօնրա մէրգումէյի կրանտա օթէլէ կէօթիւրմիւշ, վէ օրատա սատթ իբի պուչուգ իւչէ գատար գալտըգտան սօնրա, եիւրիւյէրէք գօնագա ավտէթ իլթմիշ, վէ ֆէրատսը կիւնիւ եինէ մէրգումէնին նէզտինէ կիլթմիշ վէ ադշամա գատար պէրապէր օթուրմըշ վէ ադշամ տա վէրճնէդ նամ քէօպէ ապիմէթ իլէմիշ օլտըղընը իտտիա իլէմի. – տէմի։

Պու սէօզլէրին հէր պիրինի, պիրէր պրշագ տարպէսի կիպի Գաթըրինին սինէսինի ճէրիհէտտար իլէմի։ Օլիվիէնին սալը ադշամ մարքի տը Սալլօն իլէ պէրապէր կիլթմիշ օլտըղընը պիլիր իտի. էօյլէ օլմասա ըտը, վագը օլան իթհամըն քէնտի քէնտինէ հիւքմեթն սագըթթ գալաճաղը տէրքեար ըտը։ Օլիվիէ չարչէմպիհ սապահը Բարիստէն իլէ գաթար իլէ չըգմըշ կիլթմիշ տիր տէյու պէլլէմիշ իտի. մէյէր սահիհ տէյիլ իմիշ։ Չարչէմպիհ կիւնիւ ադշամա գատար Բարիստէ օլտըղը հալտէ, քէնտի էվինէ տապի կէլմէմիշ իմիշ։ Տէմէք օլուր քի մէրգումընն նէզտինտէ հիչ էհէմմիյէթի եօղըմըշ։ Գաթըրին պուրալարընը տիւչիւնմէքտաէ իբէն մուսթանթըդ սէօղիւնէ տէվամ իլէ.

— Հիքեայէնին լինանամատըղըմ ճիհէթի պու ճիհէթ տիր. բօլիս միւտիրի Մ. Մէրի իսէ, պու ճիհէթէ սահիհ նաղարըյլա պագայօր։

Գաթըրին. – Մ. Մէրի նէ չէյէ իտթինատէն պու ճիհէթէ էհէմմիյէթ վէրիյօր։

Մուսթանթըդ. – Պարօն Օլիվիէ տը Բիւյիրօլըն կրանտա Օթէլ-

տէ սալը կէճէսի պուլընմըշ օլարդը 45 նուժէրօլը տա՛իրէյի մատամ Սիմէոն նամընտա պիր գատըն իսթիճար իթմիշ իմիշ։ Պու գատըն կէօրիւնիւր քի իսմի սահիհինի սէօյլէմէմիշ. պիրա չամաշըրըլարըն քեաֆֆէսինտէ, քիպարզատէլիք էլամէթլէրի վար ըմըշ։ Պու վէճհ իլէ իսմինի վէ սրֆաթընը քէթմ իթմէսինէ նէզարէն, ժէրգուժէնին պէննկին պիր էճնէպի օլմասընտան իսէ, ատի պիր գատըն օլմասը պէննճէ տահա զիէատէ մէ՛մուլ տըր։

Գաթըրին էլլէրինի պիւքմէքտէ, վէ թըրնագլարըյլա էլտիվէննլէրինի բարչալամագտա վէ մարքիյէ խըրթապէն. – Հագըդէթի հալի քիմ պանա սէօյլէյճէք։ Վալիտէմ՝ պու խըճանէթի ըէզիլանէյէ լինանմագտա ըար. սիզ իսէ ասլա լինանմայօր ըարընըզ։ Շիմաի տէ այնը հալ վուգու՛ պուլույօր. Մ. Մէրի պարօն Օլիվիէնին կիճէնին գըսմը ազամընը մէրգուժ էճնէպի գատըն իլէ կէչիրմիշ օլարդընը իտալիա իտէյօր, մուսթանթըգ Մ. Վիլմար իսէ, պու ճիհէթի մէչքիւք վէ մէճհուլ ատտ իտէյօր։ Հանկըսընա լինանաճաղըմը պէն տէ շաշըրտըմ։ Տիվանէ օլուպ պիթէճէյիմ. – տէյու, պաղըրտը։

Մարքի. – Հէր չէյին խայըրլը թարաֆընը տիւշիւնմէլի վէ օ ճիհէթինի գապուլ իթմէլի տիր։

Գաթըրին. – Պարօն Օլիվիէնին սաաթ օնա գատար օ գատըն իլէ պէրապէր պուլընմըշ օլարդը տա չիւպհէլի տէյիլ տիր ա՛։

Մարքի. – Օ գատըն քիմ օլտըղընը վէ պարօն իլէ միւնասիպէթի նէտէն նէչ՛էթ իթտիյնի քիմ պիլիր։

Գաթըրինին հիտատէթի կիթտիքճէ արթարագ. – Էօմրիւնտէ պէննէն պաշգա հիչ պիր գատըն իլէ իսթիլաթ վէ միւնասիպէթտէ պուլընմամըշ օլարդընը վէ պուլընմաեաճաղընը նիչէ տէֆալար սէօյլէմիշ իսի. նէ վալիտէսի վար, նէ տէ հէմչիրէսի, չու հալտէ օ գատըն քիմ օլապիլիր։

Մուսթանթըգ. – Պունըն էն խայըրլըսը մէսէլէնին պու ճիհէթլէրինի պիղղաթ պարօնտան իսթիյզահ իթմէք տիր։ Անճապա պունա մուվաֆֆագաթ իտէ՞րմիսինիզ։

Գաթըրին. – Պարօնըն քէնտիսինտէ՞ն մի իսթիյզահ իտէյիմ։

Մուսթանթըգ. – Էվվէթ. պարօն աշաղըտա տըր։ Շահիտլէրտէն պիրիսիյլէ մուվաճէհէ իթմէք իւզրէ ճէլպ իթմիշ իտիմ։ Թահթը իսթինթագտա պուլունան մաղնունըլարա մախսուս օլան մահալտէ մէվգուֆ տըր։ Իսթէ՞րմիսինիզ. եօգարը չըգարթաըրա-ժը՞մ մը։

Մատմուազէլ Գաթըրին սաչընըն քէօքլէրինէ վարընճայա գատար գըպ գըրմըզը օլար։

Մուսթանթըգ. – Պէլքի պարօն իլէ եալընըզճա կէօրիւշմէք արզուսընտասընըզ։ Պու արզուընըզը տա իքմալ իթմէյէ հազըրըմ։ Պարօն կէլտիյի հալտէ, մարքի տէ, պէննէնիզ տէ տըշարը չըգար սիպի եալընըզ պըրագըրըզ. – տէտիքտէն սօնրա, նէօպէթճի բօլիսլէրտէն պիրիսինի չաղըրըպ, մահպուսը եօգարը չըգարմասընը թէննպիհ իյլէտի։ Պիր միւտատէթ սօնրա պարօն Օլիվիէ իչէրիյէ կիրտի. քիմին իլէ մուվաճէհէ իտիլէճէյինի անլամագ իւզրէ էթրաֆընա պագտը. պիրա օն պէշ կիւնտէն պէրու մուվաճէհէտէն գուրթուլամագտա ըար։

Օլիվիէ, Գաթըրին իլէ մարքի տը Սալօնը կէօրտիւքտէ կէօղլէրինէ անսըղըն պիր րէվնագ բէյտա օլտը իսէ տէ, սիւքունէթի պարիտանէսինի ասլա պօզմայըպ, աղընտան պիր քէլիմէ չըգարմագսըղըն մուսթանթըգըն էմրինէ հինթիզարէն գաբուեա տաեանտը տուրտը։

Մուսթանթըգ. – Մատմուազէլ սիպին իլէ կէօրիւշմէք արզու իտէյօր։ Պիզ մարքի իլէ տըշարը չըգալըմ տա սիզ բահաթընըզա պագընըզ։

Օլիվիէ՝ մէթին պիր սէտա իլէ. – Բէք ալէա, էֆէնտիմ. – տէտի։

Մէրգուժըն թավը ու հարէքէթի, կէրէք մարքիյէ վէ կէրէք Գաթըրինէ գիեատէսիյլէ թէէսիր հյլէտի։

Օլիվիէ. – Պէն պունտան պէօյլէ միւրատընը իճրա իթմէք հազըրնտան սագըթըմ, սիզ նասըլ քի էմր իտէրսէնիզ, օ վէճհ իլէ հարէքէթի իթմէյէ մէճպուրըմ։

Մատմուազէլ Գաթըրին Մալանգէն, սըրթընը սանտալիէյէ տաեաթտըրըպ, տըգգաթլա Օլիվիէնին եիւգիւնէ պագմագտա ըտը։ Մուսթանթըգ, մարքի տը Սալօնա պիր գաբու կէօսթէրիպ, տիկէր օտաեա կէչմէսինի ըէճա իթտի։

Մարքինին մէգքիւր օտաեա կէչմէք իւզրէ, մաղնունըն էօնիւնտէն կէչմէսի իճապ իթտի։ Օլիվիէ, համիի սապըգը օլան մարքիյէ աթֆը նիկեահ հյլէմէքլէ, մէրգուժը մուսթաղրագը ըգթըրապ վէ հէեէճան հյլէտի։ Մարքի՝ Օլիվիէյէ էլինի ուզաթտըրըպ. – Օլիվիէ՛, Օլիվիէ՛. – տէյու մըրըլտաար։

Օլիվիէ պաշընը տէօնտիւրիւպ, մարքինին հարէքէթինի կէօրմէսինի միսիլու, սէօզիւնէ տակի ճէվապ վէրմէտի։ Մարքի իսէ ըս-

րար լեթմէյիպ , հէման մուֆարադաթ լյլէսի : Գաբուլար գաբանըը գաբանմաղ, մահպուսըն չէհրէսի թէպէտաիւլ իսիպ , պէր լէթաֆէթի ազիմէ քէսպ լյլէսի :

Օլիվիէ . – Պէնի կէօրմէյէ կելմէմէնիզի ոիղէ րէճա լեթմիշ իտիմ : Նի՞չին եւինէ գալդըպ կելտինիզ : Պու կիւնըի կիւն էն ճիւզի պիր հէեէճան պիւլէ գուվվէթիմի թադիւլ լեթմէքտէ օլաըղընը կէօրմէյօրմըսըն : Պէնիմ իսէ գուվվէթիմի հըֆզ լեթմէյէ մէճպուր օլաըղըմը պիլմէյօրմըսըն :

Գաթըրին եէրինաէն գըմըլտամամագտա ըսը : Մօմ կիպի ագ պագ օլաըղը հալտէ , պիր չիւպհէ վէ վէվիէտ վէ եէէս իչինտէ պիլա հարէքէթ տուրմագտա ըսը . պարօն Օլիվիէ՝ մէրգուժէնին սըֆաթընտան տուչար օլաըղը հալին վէխամէթինի քէչֆ լյլէսի , վէ պաչընը եօգարը գալաըրըպ :

— Նէ՞ վար մատմուազել· աճապա եւինէ նէ՞ տէհչէթլի խապեր իլէ կելտինիզ :

Գաթըրին . – Օլիվիէ՛. հաեաթըմ թէհլիքէտէ տիր . րէճա խէրիմ, պանա մէրհամէթ լյլէ . Նէ տէրէճէ պէտապախթ օլաըղըմը թէսավվուր խէմէզսին :

Օլիվիէ . – Նիչի՞ն . սէօյլէ :

Գաթըրին . – Սէնին ուղուրընա չիմտիյէ գատար չօգ մէչագգաթ չօգ էզիյէթ չէքտիմ , ամմա ասլա չիքտայէթ իթմէտի մ. չունքի ճէֆասըղ՝ սէֆա օլմատաղընը պիւիրիմ :

« Մահոպպէն պէբ պէլ տըբ ւէ , ՀԷՒՆՔՈՒ օլմաեան պէլտիղ .
« Ճէֆֆասը ղէւղէյն աշըճ , ւէֆֆանըն գատրինէ պէլտիղ .

— Լաքին սէնին աշդընա էմնիյէթիմ պէրքէմալ օլաըգճա, հէր չէյէ թէհամմիւլ լեթտիմ, վէ միւսթագպէլէ կիւվէնէրէք , սատաթի հալ իլէ տէյիլ իսէտէ , քէմալը րահաթ վէ ֆիւթուրսըղուըգլա նէթիճէյի հալէ մունթազընը օլտրմ :

Օլիվիէ . – Էլհալէթիւ հազիհի այնը մէրթէպէտէ պանա էմնիյէթ լեթմէ յօրմըսըն :

Գաթըրին . – Իթմէ յօրըմ :

Օլիվիէ . – Գապահաթլըյըմ տէյի՞ մի պէլլէմիշսին :

Գաթըրին . – Մատամ Պովէսին գաթիլի սէնսին տէյի պէլլէմէմիշիմ. լաքին պանա խըրատնէթ իթմիշ սին , պէնիմ մուվաճէհէմ տէ գապահաթլըսըն . պուննա ասլա չիւպհէմ եօգ տըր :

Օլիվիէ . – Օ հալտէ պուրատա իչի՞ն նէ , նի՞չին կելտին :

Գաթըրին . – Հագըգաթը հալ նէտէն իպարէթի օլաըղընը սէօյլէմէքլիյին իչին րէճա իթմէյէ կելտիմ :

Օլիվիէ թավրը պարիտանէ իլէ մէրգուժէնին եիւզիւնէ պագտը: Խաֆիֆճէ տիթրէմէյէ պաչլատը ըսա տա , զայրէթ վէ մէթանէթին զայպ իթմէմէյէ չալըշըպ . – Հագըգէթի սէօյլէմէքտէն նէ՞ մէնֆատաթ հասըլ օլապիլիր : Պուլընտըղըմ հալ տէյիչէպիլի՞ր մի . էյէր պէն սանա խըեանէթ իթմիշ իսէմ, սէնին թէչէպպիւսաթընա պէնիմ գապահաթըմ մէյտանտան գալգապիլի՞ր մի . գապահաթ իչէմէյէ միգթէտիր օլմատաղըմը քէնտիմ պիլտիյիմ թադտիրտէ , սէնին պու վէճհ իլէ հագգըմտա չիւպհէյէ զահիպ օլմագլաղընը աֆվ իտէպիլի՞ր մի յիմ աէյու գըեաս իտէ յօրսըն :

Գաթըրին տուչարը էլէմ վէ քէտէր օլարագ , քէնտի քէնտինէ տէտի քի . – Էյէր եանընըմըշ իսէմ, սատաէթի հալիմի քէնտիմ խօտ պէ խօտ բայիմալ իտիյօրըմ տէմէք տիր :

Պատէհու էլինի Օլիվիէյէ ուզաթարագ , –Սիւքուր էթի, արթըգ պիր չէյ սէօյլէմէ , սանա էմնիյէթի քետմիլէմ վար տըր . – տէյճէք իչքն էլինի չէքիպ , պիր թավրը միւթէազըլմանէ իլէ .

— Սուալլէրիմին ճէվապընը խալխանէ վէրէճէ՞ք մի սին :

Օլիվիէ . – Նէ սուալ իտէճէյինի պիլմէմ քի , ճէվապ վէրիպ վէրմէյէճէյիմի չիմտիտէն սէօյլէյէպիլէյիմ : Հէմ տէ խալխանէ ճէվապ իսթէյօրսըն էօյլէ՞ մի : Պէնտէն հիչ եալան սէօզ իչիթմի՞չ մի սին :

Գաթըրին . – Միսթըրըս Պէգին գաթլ ու թէչէֆֆ իտիլտիյի ագշամ ղայէթ կիւզել պիր գատըն ըլա խուսուսի պիր մահալտէ թատամ իթմիշ օլաըղըն սահի՞հ մի տիր :

Օլիվիէ . – Սահիհ տիր :

Գաթըրին . – Մուախխարէն մէրգուժէ իլէ կրանտ Օթէլէ գատար կիթտիյին վէ սաաթ իչի եա իւչէ գատար օրատա օթուրաղըն տա սահի՞հ մի տիր :

Օլիվիէ . – Պու տա սահիհ տիր :

Գաթըրին՝ ֆէվգէլատէ չիտտէթ վէ հիտտէթլէ . – Օ հալտէ պանա խըեանէթ իթմիշ սին , ալչա՛գ ատատ. հէմ տէ կիթտիյինի իգրար իտէ յօրսըն : Նատէրտ օլաըղընը քէնտին իթիրաֆ իտէ յօրսըն:

Պարօնըն չէհրէսի տուտագլարընա վարընճաեա գատար պէմ պէեազ օլուպ , աղընտան պիր քելիմէ պիլէ չըգարմատը :

Գաթըրին այնը չիտաէթ վէ հիտաէթլէ սէօզիւնէ տէվամ ի-տէրէք .

— Ինքնար տա իթմէ յօրսըն էօյլէ՞ մի : Պէնի պէօյլէ պիր միւհ-ւիք հալէ կիրիֆմար իթմէմէք իւզրէ աճըլըպ տա հալան սէօյլէմէ-յիտէ թէճվիզ իթմէ յօրսըն, էօյլէ՞ մի : Ա՜հ . . . նէ՞ պէտպախթ մախ-լուգ ըմըշըմ, իչթէ պու ատամըն ահվալինտէ միւշահէտէ իթմիշ օլ-տըղըմ թէպահիլաթըն նէտէն նէ՛չէթ իթտիյի չիմտի զահիրէ չէգ-տը : Պէնի սէվմէմիյի չէօյլէ տուրսուն, մէ յէրչի պիր պաշգատըն-ը սէվէր իմիշ, Ալլահ աչգընա ադղընը աչ պիր չէյ տէ սէն սէօյլէ . սէօյլէ . . .

Օլիվիէ . — Լուզումը եօգ : Սէօյլէճէք օլսամ պիլէ նէ՞ ֆա՛իտէ հասըլ օլապիլիր:

Գաթըրին . — Տօղրու տըր . հիչ պիր ֆա՛իտէ հասըլ օլամազ : Սէնին ինտինտէ հիչ պիր էհէմմիյէթիմ օլմատըղընը ունութտուրմ : Պա-նա թէրճիհ իթտիյին գատըն պու գատար կիւղել, պու գատար չաեանը բէրէքէթի՞չ պիր գատըն մը տըր . պու գատար սէնի իղդ՞ալ մը իթմիշ տիր :

Օլիվիէ . — Կիւղե՞լ մի . . . Էվվէթ կիւզել տիր : Գալպ վէ հիս-սիեաթը ալիճէնապանէսի իսէ եիւղունտէն տէ կիւզել տիրլէր . իղ-ֆալ իտիճի օլուպ օլմամասը պահաընա կէլինճէ , պու ճիհէթի պի-լէմէմ . պու ճիհէթէ հասրը տըղդաթ իթմէտիմ : Սըրա մէրդումէ-յի ատնա թէրճիհ իթմէք մէսէլէսինէ կէլտի : Սիղին պու միսիլլու հիս-սիեաթ իլէ մե՛էլուֆէ օլմանըղ լազըմ կէլիր քի , պաշգալարընը տա քէնտինիզ կիպի գըրեաս իտէ յօրսընըղ : Պէն սիզի սէվէր իտիմ . վէ սէվտիյիմի տէ իսօտ պէ իսօտ սէրպէսթանէ իթիրաֆ իթմիշ իտիմ : Սէրպէսթանէ սէվտիյիմի իդրար իթտիյիմ միսիլլու , պու րէվապը-թը աչըգանէ յի եինէ սէրպէսթանէ վէ խալիսանէ գըրըդ աթմազա մուդթէտիր օլտըղըմ հալտէ , նիչի՞ն սիզէ խըրեանէթ իթմէք ճիհէ-թինի իլթիզամ իթմէյի իտիմ . պունա նէ՞ իհթիեաճ վար ըտը :

Գաթըրին . — Օ հալտէ պու գատըն իլէ նէ սըֆաթլա գօնուչը-յօրսըն :

Օլիվիէ . — Պիր տօսթ , հաթթա խալիս պիր տօսթ սըֆաթըյ-լա . իսթիեարը սիւքութ իթմէքթիյիմտէն նաչի պու կիւնքի կիւն նէ հալէ տուչար օլտըղըմը պիլէճէք օլսա , հադդըմտա տէրքեար օլան հիւրմէթ վէ րիայէթինի պէեան իտէրէք էօմրիւնիւ պիլէ ֆէտա իթ-մէյէ հազըր վէ ամատէ սատըդ պիր տօսթ օլտըղընա էմին իմ:

Գաթըրին . — Նէ՞ գատար սէվիյօրսըն . . .

Օլիվիէ . — Իվվէթ . տօսթ մադամընտա սէվերիմ, լաքին աչգ ու-սէվտա տէնիլէն չէյտէն նէ՛ քէնտիսի խատպերտար տըր , նէ՛ տէ պէն, վէ միւէպպէտէն տէ պէօյլէ պիր չէյ ֆիքրիմիզտէն կէչէմէզ :

Գաթըրին . — Օ հալտէ քիմ օլտըղընը սէօյլէ քի գալպիմ բա-հաթ օլսուն :

Օլիվիէ . — Խայըր . զիրա պու խուսուստա պէնիմ ըֆֆէթ ու-խաթիդաէթիմէ կիւվէնտի . պէն տէ պիր վէճհ իլէ պու թարիգ-տէն այրըլմազ : Սիղ, հադըմտա հէր նէ ֆիքրէ զահիպ օլտուրսանըղ օլունըղ . լաքին պէն քիմսէյէ խըրեանէթ իթմէմ . քիմսէյի էլէ վէ-րէմէմ :

Գաթըրին . — Լաքին պու հալէ թէհամմիլ օլընամազ, հասէտ վէ ըղթըրապտաման էօմիւյօրըմ կէօրիւյօրսըն տա , գալպիմի միւս-թէրիհ իսէճէք պիր քեվիմէյի տիրիղ իտիպ սէօյլէմէ յօրսըն :

Օլիվիէ . — Հաթթա պու գատար պիլէ սէօյլէմէք ճա՛իղ տէ-յիլ իքէն , խաթըրըն իչին սէօյլէտիմ : Տուչարը ըղթըրապ օլտյօր-սան գապահաթ քիմսէ՞ն տիր : Պէն սանա էօյլէ պիր գալպ վէրմիշ խիմ քի , սէնտէն պաշգա քիմսէնին ուղրընա չարըմազըղ վէ չարը-մանագադ ըտը : Եալընըղ սանա մահսուս օլան պէօյլէ պիր հիսսի էէկէանէյի սէն քէնտին բայիմալ իթմիշ խէն , նիչին պէնի մեմ-նուլ թուսթօյօրսըն : Կէչէն կիւն սանա իսթաթ իթմիշ խիմ. ամմա իթ-միշ օլտըղըն եէմինլէրի վէ վատալարը եինէ ունութմըշսըն : Հէյհա՛թ, հէյհա՛թ . պու դատար ատէմի թէգայեիւա օլապիլի՞ր մի . — տէյիպ, տուրտըղը եէրտէ սալանմազա , վէ ազամազա պաշլատը :

Գաթըրին՝ մէրդումըն նէզտինէ կիտէրէք . — Օլիվի՛է , րէճա ի-տէրիմ . պէնի թէէմին էթ . վէ էյէր գապահաթըմ վար ըսա աֆիվ էյլէ :

Օլիվիէ . — Խայըր , ասլա : Սէնի պունտան զիեատէ թէէմին էթ-մէք գապիլ տէյիլ տիր :

Գաթըրին . — Գապիլ տէյի՞լ մի տիր : Խաթըրընա կէթիր քի , պէն սէնի թանըեալըտան պէրու , տա՛իմա գըզդանճ ըտըմ. պիր զէման հիչ պիր սէրրիչթէ վէրմէմէք իչին էլտէն կէլէնի տիրիղ իթ-մէզ խոն :

Օլիվիէ . — Պիր զէման իչլէր պիւսպիւթիւն պաշգա մէրքէզտէ խոն : Օ զէման մե՛ուա ըտըմ. հէր քեսին հադդըմտա հիւանիւ թէ-վէճճիւհիւ վար ըտը : Հալ պու քի չիմտի մուղայիրի օլարագ , հէր

քէս պէնտէն նէֆրէթի իտէյօր. էլհալէթիւ հազիհի ինտիմտէ էն գըյմէթտար օլան չէյ, իպթիտա քէնտի նամուսըմ, սանիյէն սեվիշիլէճէյիմի մէ՛մռվ իթտիյիմ գարընըն նամուսը տըր: Կէչէն կիւն տախի սանա սէօյլէմիշ իտիմ քի, հագգըմտա ղէրրէ գատար չիւպհէյէ զահիպ օլտըղըն անտէ պէնի էօլտիւրիւրսիւն. հէր էօղրիւ աֆվ իտէպիլիրիմ ամմա, պունա իղմազը այն իտէմէմ. վագըտա ինսան էլէմ ու քէտէրտէն էօլմէզ ամմա, գալպ էօլիւր, գալպ տա էօլիւրսէ պիր տահա տիրիլմէզ: Ալլահա էմանէթ օլ, մատմուազէլ, պու կիւն մահպուս օլուպ վէ կարըն մահքիմ օլաճագ օլան չահսը պունտան պէօյլէ ունութ: Վէրմիշ օլտըղըն սէօղիւ, սանա հատէ իտէրիմ:

Գաթըրին. – Պէնիմտէ արզում էմէլիմ, սանա թէմամըյլա էմնիյէթի իթմէքտէն խպարէթ տիր. լաքին պիր քէլիմէ, պիր քէլիմէճիք քեաֆի տիր. պիր սէօզ սէօյլէ եէթիշիր:

Օլիվիէ. – Պիր սէ՞օզ մի. պիր սէօզ սէնին իչին օ գատար էհէմմիյէթսիզ տիր քի, սէօյլէմէսի տէյմէզ: Սէօյլէսէմտէ պիր չէյի մուճիտ օլամազ. չունքի պիր քերրէ չիւպհէհէ զահիպ օլան քիմսէնին գալպինտէն, օ չիւպհէ միէպպէնտէն չըգմազ:

Գաթըրինին հիտտէթի թէքրար արթմագտա ըտը: Պունճա խպրամ վէ իչհահրընըն սէմէրէպախշ օլմամասընտան նաչը տուչարը եէէս օլարադ.

— Պէն սէնին օյնատըղըն գօմէտիալարա ինանաճագ գատար ահմագ պիր գըզ տէյիլիմ: Էյէր պու գատար էհէմմիյէթ վերիպ տէ, սուալիմէ ճէվապ վերմէ յօր վէ օ գարընըն քիմ օլտըղընը սէօյլէմէ յօրսան, տէմէք օլուր քի, սէօյլէյէմէղսին, մա՛ղուրսըն:

Օլիվիէ. – Քիմ մանի օլապիլիր:

Գաթըրին. – Պէօյլէ միւթէազզըմանէ աթվար իլէ գալպիմի թէքրար զապթ ու թէսխիր մի իտէպիլէճէքսին տէյու, իւմիտ իտէյօրսըն:

Օլիվիէ. – Եանըլըյօրսըն մատմուազէլ, մագսատըմ պու տէյիլ:

Մատմուազէլ Գաթըրինին գալպի, պու տէֆա տա եումուշա-եարագ. – Բէճա իտէրիմ, ճէվապ վեր, սատտէթի հալիմիղին թէհլիքէտէ օլտըղընը կէօրմէյօր մըսըն: Ընէնի պու գատար սէվմէքտէ օլտըղըմ հալտէ, նիչին պանա պու գատար էզիյէթ վերիյօրսըն:

Օլիվիէ. – Թէէսսիւֆ օլունուր քի, բէք կէճ ֆարդընա վարմըշ

սընըզ, մատմուազէլ: Պահսընը իթտիյինիզ սատտէթ պին բարչա օլմըշ տըր. վէ բարչալարը տա օ գատար գօլայ գըրըլըր պիր հալտէ տիր քի, հիչ պիր վէճհ իլէ թամիր օլամազ:

Գաթըրին. – Էյէր սիւքուրթտէ ըսրար իտէճէք օլուրսան միւճրիմ օլտըղընա գանատթը թամմէ հասըլ իտէրէք, պուրատան չըգըպ կիթմէյէ մուգթէտիր օլաճաղըմ:

Օլիվիէ. – Զըգըպ կիտէճէք օլուրսան, միւսթահագգ օլտըղըն ճէղայը կէօրմիշ վէ պէնի տէ ինթիգամըմը ալմըշ օլուրըմ: Հէր իքիմիզ տէ հիսսէսիզէ տիւշէն ըզթըրապը չէքմէյիպիզ. – տէտի:

Գաթըրին, տէյի կիպի մէեուսանէ գաբուճա գօչտը. վէ գաբույը աչըպ իչէրտէ պուլընան, մարքի իլէ մուսթանթըգա խըթապէն. – Ա՜հ. կէլինիզ, կիրինիզ, սէօյլէյէճէյիմի տինլէյինիզ: Պաբօն Օլիվիէ տը Բիւյիրօլ նամէրտ տիր, խա՛ին տիր, եալանճը տըր, պէնի ալտաթտը. պանա խըեանէթ իթտի. պինատէն ալէյհ հէր շէյէ մուգթէտիր տիր... հէր շէյէ...

Գաթըրինին սէսի գըսըլըպ, չըգամազ օլտը: Կէօզլէրինին էթրաֆը պիւս պիւթիւն սիեահլանմըշ ըտը. բարմադլարընըն հէր պիր օյնաղընատան պիրէր տիւրլիւ սէս չըգմագտա ըտը, վէ չիտտէթլէ սինիրլէրի չարբմաղա պաշլայըպ, սանատալիէնին իւզէրինէ եըղըլըտը գալտը:

Մարքի վագըանընը խարըճա սիրայէթլէ սուլի թէէսիր իթմէսինտէն իհթիրազէն, մուսթանթըգա խըթապէն.

— Քիմսէյի չաղըրմայընը. պիրազ սօղուգ սու պուլընապիլիրսէ քեաֆի տիր. – տէյիպ, Օլիվիէյէ միւթէվէճճիհէն. – Նէ՞ եաբարըն քի պու գըղճըղաղ պու հալէ կէլմիշ:

Օլիվիէ. – Պիր շէյ եաբմատըմ: Եալընըզ կէրէք սիզին վէ կէրէք քէնտիսինին, պունտան պէօյլէ պէնիմ իչին եապանճը ատամ-լար օլտըղընըզը, պէէան իտէրիմ:

Գաթըրին՝ սօղուգ սու սայէսինտէ եավաչ եավաչ քէնտինի պուլմազա պաշլատը:

Օլիվիէ. – Պէնի քէնտի եէրիմէ կէօնտէրիր միսինիզ,

Մուսթանթըգ. – Կէօնտէրէյիմ, պաբօն. – տէյիպ, պիզզաթ քէնտիսի նէօպէթճիյի ճէլպ իլէ մահպուսա թէսլիմ իթտի:

Օլիվիէ տըշարը չագաճագը պըրատա, խըլաճը ըրզասը օլարադ կէրի տէօնիւպ, սոն տէֆա օլմազ իւզրէ Գաթըրինին եիւզիւնէ պագ-տը: Պիր միւտատէթճիք թէրէտտիւտ իթտիքտէն սոնրա. – Խայըր.

խայըը . եա ջեամկէն մուվաֆֆագըեէթ , վէ եախօա ջեամկէն բէ-
րիշանկյեթ . եա պիրի եա տիկէրի . – տէյէրէք , նէօպէթճինին ար-
գասընաան կիթմէյէ գաթկյէն գարար վէրտի : Մատմուազէլ Դա-
թըրին իսէ , հիտաէթ վէ վահչէթլէ աեաղա գալդըպ , չապգասընը
տուղէլթտի , էլտիվէնլէրինին տիյմէլէրինի գօյտը վէ մուսթանթը-
գա միւթէվէճճինէն . – Թէչէք քիւր իտէրիմ , էֆէնտիմ : Պունատան
պէօյլէ նէ եաբաճաղըմը պիլիրիմ . չունքի թաֆսիլաթը լաղըմէյի
խաթիհսալ կյլէտիմ . – տէտի :

Մարքի , պիրազ տահա խաթիրահաթ կիթմէսինի թավսիյէ կյլէ-
տիքտէ .

— Եօգ . եօգ , տէրհալ կիտէլիմ . պիր ան էվվէլ պուրատան
չըգալըմ . – տէյօ , իպրամ կյլէտի :

Մուսթանթըգ էօնտէն , մարքի իլէ Դաթըրին արգասընատան տը-
շարը չըգտըլար : Մուսթանթըգըն թագիյէթ մագամընտաքի սէօզ-
լէրինտէն , Դաթըրին պիր գաթ տահա մէ՛եուս օլմագտա ըտը : Ատ-
լիյէ տաիրէսինտէ , գօնագա կիտինճէյէ տէյին կէչէն զէման , մար-
քինին էօմրիւնիւն էն զիեատէ մուզթարըպ զէմանըտրընատան պիրի
իտի . Դաթըրինին կէօզլէրինի կչինէ պաթմըշ , պէնգի օալմագտա ըտը :
Տուչար օլտըզը մահճուպիյէթէ թէհամմիւլկիւղար օլամայարագ , Օ-
լիվիէտէն նէ վէճճ իլէ ինթիգամ ալագիլէճճէյինի վէ քէնտիսինին
կիրիֆթտար օլտըզը մահճուպիյէթ կիպի պիր մահճուպիյէթէ տէ մէր-
դումը նասըլ իւգա իտէպիլէճճէյինի թէէմիւլ կիթմէքտէ իտի : Լա-
գըրտը կիթմէքտիզին , գալտէն լաեէնգաթի գուրտըգճա գուրմագ-
տա ըտը : Օլիվիէնին իսրեանէթ կիթմիշ օլտըզընա չիւպհէսի գալմա-
մըշ ըտը : Պիրազ եվվել մէրդումըն մուվաճէհէսինտէ պուլընտըզը
սըրտատա , պիրազ չիւպհէյէ զահիպ օլմըշ իտի իսէ տէ , եալընըզ
գալտըգտա , մէրդումըն գապահաթը օլտըզընա էմնիյէթի քեամի-
լէ հասըլ կիթմիշ իտի :

Մարքի տը Սալլօն եօլը պաշա պիր քէլիմէ պիլէ սէօյլէմէյէ
ճէսարէթ կիթմէմիշ օլտըզը հալտէ , մատամ Մարանզէնին խանէսի-
նէ մուվաեէլէթ կյլէտիլէը : Կրաթիէն կիթմիշ օլտըզը ճիհէթլէ ,
մատամ Մարանզէն եալընըզ գալմըշ ըտը : Մարքի տը Սալլօն մեր-
գումէնին էլինի պուս կիթտիքտէն սօնրա , Դաթըրինի կէօսթէրէ-
րէք . – Պէն կիտէյօրըմ . չունքի պու գըղճըղազըն գալպինտէքի
աէհչէթլի եարայը , սիզտէն պաշգա քիմսէ կյլթիեամ կիթմէյէ մուգ-
թէքիր օլամազ :

Գաթըրին . – Թէչէք քիւր իտէրիմ . մարքի լաքին պիր ան էվ-
վէլ եինէ թէչրիճի խոճինիզ , չունքի սիզտէն պաշգա պէնիմ մուրա-
տըմը անլաեան վէ պէնի սէվէն օլմատըզընը անլատըմ , եարըն էր-
քէն կէլինիզ : Պիրազ սոնրա Մ . տը Գյէր տէ կէլտին , իքինիզէ տէ
սէօղիւմ վար տըր . – տէտի :

Մարքի՝ մէրդումէնին ճէպհէսինտէն էօքիւզ , զայէթ սէվտիյի
պիր գատըն , միւլագաթ զըմընտա վագըթ թայեին կիթմիշ կիպի
տուչարը խէյէճան օլարագ մուճարագաթ կյլէտի :

15

Մարքի տը Սալլօնըն տրշարը չըգմասընը միւթէագըպ , Դաթը-
րին հէօնքիւր հէօնքիւր աղլաեարագ վալիտէսինին գուճաղընա ա-
թըլըպ . – Խա՛ին ատամ , պէնի նասըլ ալտաթմըշ . ալտաթտըղընը
պէնտէ պիտիր իմիշսին տէ պիր շէյ սէօյլէմէմիշսին :

Մատամ Մարանզէն . – Սէօյլէյէպիլիր մի իտիմ . սէնին կիպի
սէվտիյիմ պիր մախլուգա էօյլէ տէհչէթլի պիր շէյի սէօյլէյէպիլի՞ր
մի իտիմ : Ա՛հ , գըղճըղազըմ , հաեաթ՝ մահզա պիր տէվրի էլէմ ու
քէտէր տիր : Գաչ տէֆալար սէօյլէմէմիշ միյիմ :

Գաթըրին . – Էվվէլթ սէօյլէմիշ իտին , լաքին սէն պէնտէն հիչ
պիր շէյի տիրիղ իթմէմիշ օլտըզընատան , էօմրիւն՝ էլէմ ու քէտէրի-
նի հիսս իթմէմիշ իտիմ :

Մատամ Մարանզէն . – Միւմքին օլտըզը հալտէ , պունատան
պէօյլէ տէ սէնտէն հիչ պիր շէյ տիրիղ իթմէյէճէյիմ աչիքտար վէ
իլք տէֆտա օլարագ հիսս կյլէտիյին պու ըզթըրտազը ունութ տըրմադա
չալըշաճաղըմ պէտիտար տըր :

Գաթըրին . – Զէքտիյիմ էղիյէթի , էօմրիւմ օլտըզճա ունութ-
մաեաճաղըմ :

Մատամ Մարանզէն . – Զէքտիյին էղիյէթի ունութմազտան է-
ղիյէթէ սէպէպ օլանը ունուտո՞ւրսըն ա :

Գաթըրին՝ մութէզաղըմանէ պաշընը գալտըրըպ . – Էղիյէթի վի-
ըէնի չիմտիտէն ունութմուշըմ :

Մարանզէն . – Ա՛հ . լինանապիլսէմ տէ լինանսամ , լաքին պու

տէտիչին սահիհ օլամաեաճագ սըը : Մէյհուսիչէթ՝ լինսանըն գալ-
պինի պիը տագըդէ զարիընտա իսթիլա իտէր . լաքին նիչէ սէնէլէր
կէչմէլի քի աչըլան եարա գուրուսուն տա գաբանըն :

Գաթըրին . – Հէր քէս հադգընտա պէօյլէ տէյիլ տիր : Պէն օ
գապիլտէն տէյիլ իմ :

Մարանղէն . – Բեաչքի սէօյլէտիչին սահիհ օլա :

Գաթըրին . – Էվվէթ . պիր քերէ մուղթարըպ օլուրըմ պիթէր :
Պուրատան կիթապիչիմ սըրատա , եա տահա պիեատէ վիւպթէլայը
աչգ օլաճաղըմը, եախօտ տուչար օլարդըմ իլլէթտէն պիւսպիւթիւն
էյիլէննէճէյիմի սէօյլէմիշ տէ էօյլէ կիթմիշ իտիմ : Պու իչի չըդգ-
տան սօն չըդգ ղուհուրեաֆթէ օլաը : Օ աէրչճէ տուչարը նէֆրէթ
օլարմ քի , գալպիմտէ էսէրի աչգ ու սէվատա գալմատը : Պունտան
պէօյլէ արթըդ գօրգմա , գալպիմ քեամիլէն քէսպի սիւքունէթ ի-
տիպ րահաթլանմըշ սըը :

Մատամ Մարանղէն՝ տէֆա տէֆա դըղընը էօբէրչէք . – Պու
սէօպլէրի գալպիմին ըղթըրապընը թէսքին իթմէք իչին մուհապպէ-
թի ֆէրզէնտանէ սաիգասըյլա սէօյլէյօրսըն , անլայօրըմ :

Գաթըրին . – Խայըր , վալիտէճիմ : Պէն օ ատամը չօգ սէվտիմ ,
տէլի կիպի սէվտիմ , քէմալը խուլուս վէ ճիտտի մուհապպէթլէ սէվ-
տիմ . քէնտիմէ չաեէսթէ պիը զէվճ մագամընտա սէվտիմ : Քիպար-
լըզը , ալիճէնապլըզը , իսթիգամէթի թավրըյլա պէնի իղֆալ իթմիշ
իտի . պիլիրսին : Օ պէնիմ ախլագըմը անլամըշ օլարդը կիպի , պէն-
տէ օնըն ախլագընը անլամազա զայրէթ իթմէքտէ իտիմ : Զանն ի-
տէրտիմ քի զիհնի տաիմա պէնիմ իլէ մէշղուլ սըը . նասըլ քի պէ-
նիմ գալպիմ տա՛իմա օնըն իլէ մէշղուլ իտի : Ումմա, հայը՛ֆ քի եա-
նըմըշըմ : Մատամ Պուվէսին գաթիլի օլարդընա լինանամամ : Լաքին
էսկի պիը խաթըրէյէ մուգալէմէթ իտէմէմիշ օլան ատի պիը քիմ-
սէ օլարդընա վէ րիզասընըն խըլաֆընտա օլարագ , պիը հէվվէսէ
թապի օլմըշ իտիյինէ հիչ չիւպհէմ եօգ սըը : Պէն , սաքին վէ նա-
մուս վէ մէթանէթի գալպիյէյէ մալիք պիը քիմսէ իսթէը իտիմ .
էլան տա իսթէրիմ : Պէն , քէմալը էմնիյէթլէ իլթիճա իտէպիլէճէք
պիը գալպ արայօրըմ . իսթէտիյիմ կիպի սէվիլմէլիյիմ . պէնի սէվ-
ճէք քիմսէ , տէրէճէի նիհայէտա սէվմէլի վէ եալընըզ պէնի սէվմէ-
լի տիր :

Մատամ Մարանղէն . – Գալպ թաչըեան հէր գատըն պու մի-
սիլու խաեալաթա զահիպ օլուր . ինչալլահ սէնին իւմիտին տէ պիր

չօգլարըն իւմիտի կիպի պօչա չըգըպ տա , մուէպպէտէն մէնաւս վէ
նալան օլմազսըն :

Գաթըրին . – Սէնի սէվէն , էօմրիւնիւն նիհայէթինէ գատար
սէվմէմի՞չ մի տիր , եալընըզ սէ՞ն մի սէվիլմիչսին :

Մատամ Մարանղէն . – Բէտէրին, նիքեահընտան պիը գաչ սէնէ
սօնրա վէֆաթ իթտի : Էօլմէմիշ օլսայլար մուսթաֆպէլիմ նէ օլա-
ճաղընը քիմ պիլիր իտի . բէտէրինին վէֆաթընտան սօնրա , նիչէ նի-
չէ էվվէլին կէօղիւմիւն էօնիւնտէ եըղըլըպ մահվ օլարդընը կէօր-
տիւմ . նիչէ մէեուսիյէթլէր , նիչէ կէօզ եաչլարը կէօրտիւմ . չու
հալտէ պու ալէմի ֆանիտէ լինսանըն սատտէթի թամէյէ նա՛իլ օլա-
պիլէճէյինի թէսավվուր իտէմէմ :

Գաթըրին . – Է՛յ նէ՞ եարայըմ :

Մատամ Մարանղէն . – Մէսերրէթէ վէ իսթիրահաթա լինսան
մահզա վէղիֆէսինի իյֆա իթմէքլէ մազհար օլապիլիր . եանի էվվէն-
մէքլէ : Ֆիքրէն վէ գալպէն թէմամըյլա միւթթէֆիք վէ միւթթէ-
հիտ օլմագ իւմիտիյլէ տէ էվվէնմէմէլի . չունքի պէօյլէ պիր իթթի-
ֆագ վէ իթթիհատ տա , պու ալէմտէ հուսուլբէղիր օլամազ : Իլլա,
ճէմիյէթի պէչէրիյէնին թապի օլարդը դանունա իմթիսալ իթմէք ի-
չին էվվէնմէլի : Պու գանուն մուճիպինճէ , գարը, թարիգի հաեաթ-
տան եալընըզ պաչընա միւրուր իթմէմէլի տիր . գարը, պիր էրքէք-
տէն հիմայէթ վէ մուավէնէթ կէօրմէլի վէ էրքէյին ահվալինէ հէր
ճիհէթլէ իլթիրաք իթմէլի տիր : Մուախխարէն չօճուգ սահիպի օ-
լուրսան , գալպինտէ պօչ գալան մահալ, նասըլ օլսա տօլար : Հէր
նէվի մուհապպէթ լինսանը ալտաթըր ամմա , վալիտէյին մուհապ-
պէթի սալա ալտաթմազ : Լաքին պունըն տա նէտէն նէչ՛էթ իթտի-
յինի վէ նէ գատար գըյմէթի օլարդընը պիլիրմիսին :

Գաթըրին . – Պունըն գըյմէթի , վալիտէյին չէքտիյի աղրըլար
վէ ճէֆալար իլէ թագտիր օլունուր . իլք աղրըլարտան պիր վալի-
տէյին նէ գատար գըյմէթտար օլարդը գահիր օլուր , պա խուսուս
սէյին կիպի պիր վալիտէյին գատր ու գըյմէթի :

Մատամ Մարանղէն . – Եօգ . եօգ . պու տա տէյիլ : Պիր վալի-
տէ , էվլատը հադգընտա օլան մուհապպէթլինտէն նատի , հիչ պիր
պէման մէ՛նաւս օլմազ . չունքի վալիտէ՝ տա՛իմա վէրիր վէ մուգապի-
լինտէ հիչ պիր չէյ թալէպ իթմէզ : Օ՛ն սէքիզ եիրմի սէնէ միւթէ-
մատիյէն մահզա էվլատընը սէվէն պիր վալիտէ , գըղընըն պիր մէյ-
ճէտտէ սաղիք օլարդընը վէ եախօտ օղլընըն պիր գաչ կիւն էվ-

վէլ թանըմաաըղը պիր գըզ իչին վալիտէսինի թէրք իմտիյինի կէօ-
ըէճէք օլուրսա, միւքէտտէր օլմայըպ ոնլարըն սաաատէթի հալլերի-
նի տիւշիւնմէյէ պաշլար. վէ քէնտիսինի, գըզընտան վէ եա օղլըն-
տան այըրան քիմսէյէ լանէթ օդուսմադ չէօյլէ տուրսուն, մուղայի-
ըի օլարադ, օնա թաբընըը. – տէտի:

Դաթըրին ֆէվգէլատէ պիր խէլէճան իլէ վալիտէսինին սէօղլե-
րինի տինլէմիշ վէ գալըպ պիհաատէսիյլէ միւսթէրիհ օլմըշ ըար:

Դաթըրին. – Տէմէք քի, սէն պարօն Օլիվիէյի գալըպէն գըզդան-
մայօրսըն. տէյիւ մի:

Մատամ Մարանղէն. – Պարօնը հէնուզ սէվմէյէ պաշլամըշ ը-
ատմ. սանա չաեէսթէ պիր քիմսէ օլաըղընա դանատաթը թամամ հա-
սըլ իթտիյիմ հալաէ, սէնի սէվմէյիմ գատար պէնքի ոնը տա սէ-
վէճէքտիմ:

Դաթըրին. – Մատամ Պօվէս վագըատընը սէն պիր էյիճէ թէտ-
գըզ վէ թահգիգ իթտի՞ն մի:

Մատամ Մարանղէն. – Էվէէթ, պիլ էթրաֆ:

Դաթըրին. – Գօրպի գատապասընտաքի խանէյէ կիտէն էճնէ-
պի գարընըն, օ պիչարէյի թէլէֆ իթմէյէ մուգթէտիր պիր գարը
օլաըղընը մէ՛մուլ իտի՞ր միսին:

Մատամ Մարանղէն. – Աչա:

Դաթըրին. – Օ հալտէ՞:

Մատամ Մարանղէն. – Պու մէսէլէյի հիւքմ իտէճէք ատամ-
լար վար. պիղ օնլարատան էվվէլ, հիւքմէ գալգըշմաեալըմ:

Դաթըրին. – Ա՛հ. անլայօրըմ: Պանա իթմիշ օլաըղը եէմինլէր
կիպի եէմինլէրի աեագ ալթընա ալան, վէ պիր տագըգէլիք պիր սէ-
ֆա վէ եախօտ հավվէս իչին էն ճիտատի վէ սատարգ պիր մուհապ-
պէթի ունուտան ատամտան հէր տիւրլիւ խատատէթ մէ՛մուլ օլու-
նուր: Պատէղին պունատան պահս իթմէյէլիմ. պէնիմ իչին օ ատամ
էօլմիւշ հիւքմիւնտէ տիր: Պէն սէնին ըէյինի ալմագ իսթէտիմ.
սէն տէ պէնիմ գարարլարըմը այնէն թատիգ իտէյօրսըն:

Պիր միւտտէթ սիւքութ իթտիքատէն սոնրա.

— Պիրազ էվվէլ տէմիշ իտին քի, ինսան նա՛իլի սատատէթ օլմագ
իչին միւքէլլէֆ օլաըղը վէզիֆէյի էքմալ, վէ ճէմիյէթի պէչէրիյէնին
թատի օլաըղը գանունա իթթիպա վէ իմթիսալ իթմէլի տիր:

Մատամ Մարանղէն թէաճճիւպլէ գըզընըն եիւղիւնէ պագըպ.

— Նէ՞ տիմէք իսթէյօրսըն. – տէյու սուալ իթտի:

Դաթըրին. – Միւրատըմ նէ օլաըղընը չիմտի անլաթաըըըմ: Պէնիմ էվլէնէճէյիմի հէր քէս պիլիր: Պարօն տը Բիւմիւօլըն թէվ-
գըֆի մատաէսինին, չախսըմ իւղէրինէ միւէսսէս չաեանը իսթիհզա պիր ըօման հիւքմիւնէ կիրմէսինի թէրվիճ իտէմէմ: Նամզէտիմին իս-
մինի հէնուզ ըէք աղ պիլմէն վար տըր: Պիպ ֆրանսըզ ճէմիյէթլէ-
րինէ տէվամ իտէնլէրատէն տէյիլիղ: Պինաէն ալէյհ, մէրգումըն եէ-
րինէ տէրհալ պիր տիկէրինի իգամէ իթմէքատէն պաչգա պիր չարէ կէօրէմէյօրըմ, պու տա զօր պիր շէյ տէյիլ տիր:

Մատամ Մարանղէն. – Թէհլիքէլի պիր թէհատիր տիր զանն ի-
տէրիմ: Պիր չէրչուպէնին իչինատէն էսկի թապըօյը չըգարմազատան էվ-
վէլ, եէնիսինի գօյմամալը տըր: Պու գարար, հըրսու հիտատէթ սաի-
գասըլա վէրիլմիշ պիր գարար տըր: Պունա տա քիպրի նէֆս կէօս-
թէրմէք իճապ իթմէղ, էն սատըգ վէ էյի տօսթըն պէն օլաըղըմ ճիհէթլէ, ֆիքրինի սէրատէթէն պանա պէեան իթմէլիսին:

Դաթըրին. – էն ազիզ վէ էյի տօսթըմ սէն օլաըղընը պիլիրիմ. իչ սէնին պէլլէտիյին կիպի աէյիլ տիր, սէնատէն պիր շէյ քէթմ իթ-
մէյօրըմ: Հէր նէ քի սէօյլէր իսէմ, թէհմամըյա հագըգէթի հալ տըր: Պու վագըա իւղէրինէ արթըգ էվլէնմէլիյիմ. չունքի ալէմին հէսաէֆի իթթիրադը օլամամ. չիվի չիվիյի սէօքէր:

Մատամ Մարանղէն. – Էյ ինթիհապ իթմիշ օլաըղըն զէվճ քի՞մ տիր:

Դաթըրինին եիւղէրի գըզարըպ. – Իչին էն մուղլագ ճիհէթի պու ճիհէթ տիր. – տէտի:

Մատամ Մարանղէն. – Նի՞չին մուղլագ օլույօր: Պու սէօզատէն բէք խօչլանմայօրըմ:

Դաթըրին. – Խօչլանմաեաճագ պիր շէյ եօգ. միւրատըմը թաֆ-
սիլ իտէյիմ: Մարքի տը Սալլօնա բէք պէօյիւք պիր մէյիմ վար. մարքի պէնի չօգ սէվիյօր զանն իտէրիմ. պուրատաբնը սէն տէ պիլիր-
սին:

Պու անե տէյին վէ խուսուսույա պու կիւն հագգըմտա իսպ-
րաղ իյլէտիյի մուամէլէի ինսանիյէթ քեարանէտէն, օ զաթըն ալի-
ճէնապ վէ ալիհիմմէթ պիր զաթ օլաըղընը անլատըմ: Մարքիյէ միւնասիպէթ վէ գարատպէթ բէյատա իտէճէք օլսամ, զայէթլէ մէմ-
նուն օլուրըմ: Զաթէն մուդատաէման, չօգտան պէրու արամագտա օլաըղը գըզընըն եէրինէ կէչմէք արզուսընտա պուլընտաըղըմը պէ-
եան իթմիշ իտիմ: Շիմտի սէն տէ պունա իսպաղը օլուպ տա միւքէտ-

տէր օլմազան, զանն իսէրիմ քի պէն տէ պախթիւար օլուրըմ։

Գաթըրին պու սէօղլէրինտէն մատամ Մարանղէնին պէնզի քեամիլէն ուչաը ըսատա, կէօղլէրինտէ ալահի մէհրուպանիյէթ հուսուլէ կելերէք. – Միւքետաէ՞ր մի օլմադ... սէնին պա՛հսի սատատէթին օլան պիր չէյտէն պէն միւքետաէր օլո՞ւրմըյըմ։ Հաթթա մուղայիրի օլարադ, պու էմել վէ արղուն պէնճէ տէ մուվաֆըղը մասլահաթ կէօրիւնիւյօր։ Ցէմէք օղուր քի նիյէթին վիճդանթ կրատթին տէ Գլէր իլէ ադաը իղտիվաճ իթմէք տիր։

Գաթըրին. – Էվվէթ. ոնըն իլէ էվլէնմէքլիյի թէսավվուր իսէյօրըմ։ Վիճդանթատա հէմ ասալէթ, հէմ նէզաքէթ, հէմ ղէրաֆէթ, հէմտէ ղէքեավլէթ վար. զանն իսէրիմ քի պէնի տէ սէվդը։

Մատամ Մարանղէն. – Սէվտիյինի սէօյլէմի՞չ մի տիր։

Գաթըրին. – Հասպ էլ նէզաքէթ սէօյլէմէմիչ տիր. հաթթա տա՛իմա սէվմէքտէ օլմըղըմը պէղլէմիչ օլմըղը շախսը մէտհ ու սէնա իթմիչ տիր, Էօգատա ոնտան տա թէննէֆֆիւր իսէր իտիմ։ Ան-ճադ, դատընլալըն միճճէրրէպ օլան նազարըննտան գուրթուլամաէան մէրդումըն պադը ահվալինտէն պէնի սէվմէքտէ օլմըղընա դանաթ հասըլ իթմիչիմ տիր։ Պու ինթիխապըմը պէճէնի՞ն մի։

Մատամ Մարանղէն, պիր միւտաէթճիք միւթալաատան սոնրա.

— Պու ինթիխապընը թատվիպ իսէրիմ ամմա, պիր շարթ ընա։

Գաթըրին. – Նէ՞ շարթ իլէ։

Մատամ Մարանղէն. – Արիչ ու ամիդ տիւչիւնմէք, վէ նադապիլի րուճհու օլան նիքեահ մատտէսինէ դարար վէրմէղտէն էվվէլ, դալմինին քեամիլէն պօշ վէ սերպէսթ օլմըղընա պէնի թէէմին իթմէք շարթըյըա։

Գաթըրին. – Շիմտի սէնի թէէմին իտէպիլիրիմ։

Մատամ Մարանղէն. – Պու թէէմինաթը պու կիւն իսթէմէմ. իքի իւչ այատն թալէպ իտէճէյիմ։

Գաթըրին. – Իքի ի՞ւչ այատն մը. քեք ուղուն օլմա՞ղ մը։ Էյհը էվլէնէճէքսէմ, նա տերհալ էվլէնմէլիյիմ վէ հախօտ պիւսպիւթիւն սարթը նազար իթմէլիյիմ։ Եարըն կէօրիւշմէքլիյի մարքի տը Մալօնա վատ իթմէլիյիմ իչինթատին. հարըննա գատար հէր իքիմիզ պիր էյիճէ տիւչինիւրիւզ։ Էյհը հարըն իքիմիզին ըէյտ պիր մէրքէզտէ թէճէմմիւ իտէր իսէ, մարքիյէ սէօղիւ աչարսըն. մուղայիրի հալինտէ, պու էվի սաթար վէ Ֆրանսատան չըդար կիտէրիզ, պիր տահատա կէլմէյիզ, օլմա՞ղ մը. – տէտի։

Զէրրէ գատար մուխալիֆէթ կէօրէճէք օլսա, Գաթըրինին թէհլիքէլի պիր մարազա կիրիֆթար օլաճաղընա, մատամ Մարանղէն դանի օլը. մա մաֆիհի, նիքեահ տէնիլէն չէյ պիր կիւնտէ իճրա օլունամահաճաղընը, վէ լուզումը թադտիրինտէ իչի թամըլ եէրինէ պաղլահապիլէճէյինի, վէ մարքի վէ հախօտ կրաթիէն իլէ գօնուշմադլա, նէ քէնտիսի վէ նէ տէ գըզը սուրէթի գամիյէտէ թէհահիւտա ալթընա կիրմէյէճէյինի խաթըրա կէթիրմէքլէ պէրապէր, էվվէլ էմրտէ Գաթըրինին խէլէճանը գալմինի թէսքին իթմէք լուզումընը հիսս իտէրէք.

— Հիչ պիր տէֆա պէն տէնին էմէլին խըլաֆընտա պիր հարէքէթտէ պուլընմը՞չմըյըմ։ Սէն նէ իսթէրսէն օ օլուր, վէ օլաճագը. – տէտի։

Օ կէճէյի մահզունանէ էվտէ կէչիրտիլէր. Գաթըրին տըշարը չըդմադ իսթէմէտիքտէն պաշգա, քիմսէնին գապուլ օլընմամասը ղըմընտա խըղմէթ քեարանա թէննալիհաթը լաղըմէ իճրա իտիլմէսինի րէճա խյլէտի։ Գաթըրին բէք գիւտատ պիգայա պիր հալտէ տէյիլ իտի. հաթթա, գիհնի գիւտատէսիյլէ մէշղուլ ըտը։ Մատամ Մարանղէն մէրդումէյի քէնտի հալինէ պըրագմադլըղը թէրճիհ իյլէտի։

Ֆերատասը կիւնիւ իքիսի տէ ղայէթ կէչ գալգտըլար։

Իօյլէն թատմընա գատար պիրի պիրլէրինի կէօրէմէյիպ, նէմէք օտասընտա պիրլեշտիլեր. Գաթըրինին պէնզի պիրազ սօղուգ իտի իսէ տէ, թավըը մէթանէթ քեարանէսի եէրինտէ, կէօղլէրինին րէնկնագը սըրսասընտա, վէ պագըչը պիրազ սէրա օլաըղընտան; վէրմիչ օլաըղը գարարըն գաթի պիր գարար օլաըղընը վալիտէսի ֆէհմ իյլէտի։ Վէրմիչ օլաըղը գարարը մահզա մարքինին հուզուրընտա թէպղիղ իտէճէյի մէ՛մուլիյլէ, մարքի կելինճէյէ տէյին, գըզընա հիչ պիր սէօղ աչմատը։ Մարքի իսէ կէչ գալմայըպ կէլտի։

Մարքի. – Տիւն ագշամ պէրապէրճէ վագըթ կէչիրմէմիղէ միւմանատթ իթտին գըզըմ. պէնիմ իչին պիր զուլմ ըտը. չունքի մուղթարըպ օլաըղընը պիլտիյիմտէն. պուրատան չըդարմ կելինճէյէ տէյին սէնի տիւչինտիւմ։

Գաթըրին. – Սիղին էյի պիր զաթ օլաըղընըզը պիլիրիմ. զանն իսէրիմ քի պէնի տէվերմինիղ. չաքին վալիտէմ իլէ պիրազ մահրէմանէ վէ ուղուճա կէօրիւշմէք իճապ իթմիչ իտի։

Մարքի. – Անլատըմ, գըզըմ. վալիտէն իլէ վուդու պուլաճագ

պիր միւլագաթաա հազըր պուլընմազա մէյլ ելթմէք զաննըմ պիրազ պիչիմիզ օլուր։

Գաթըրին. – Հիչ պիչիմիզ օլմազ. խապաթը տա չու տըր քի, պունտան պէօյլէ, տա՛իմա պուլընաճագսընըզ, էյէր արզու խաերսէնիզ։

Մարքի՝ թէաճճիւպլէ. – Պու սէօզլէրին մանայը հագըգէսինի անլաեամայօրըմ։

Գաթըրին. – Սէօզլէրիմ զայէթ սատ տիր. էվլատընըզըն մագամընա գա՛իմ օլմագ, վէ վալիտէմ իլէ զէվգիմ վէ սիզին իլէ պէրապեր եաշամագ վէ միւէպպետէն սիզի սէվմէք արզուսընյլա սուզան օլտըզրմ մուգատատէման տախի պէեան ելթմիշ խաիմ։ Պու կիւնքի արզում իսկ եինէ այնը մէրքէզատ տիր. անճագ էյէր բագը օլուրսանըզ, սիզէ պիր եէկէն տէ պէն օլմագ խոթէրիմ։

Մարքի՝ հայրէթ վէ խոթխղրապընը քէթմէ ուզրաշարագ.

— Կրաթիէն իչի՞ն մի սէօյլէյօրսընըզ։

Մատամ Մարանզէն, սէօզէ գարըշմագ զէմանը չաթմըշ օլտըզընը հիսս իլէ. – Գաթըրին հէնուզ չօճուգ տըր, մարքի. հաթթա, հէր չէյի պէր թարաճի խաէրէք, հագգընտա իպրագ խաէկէչախիլինիզ մուհապպէթի սույի խոթխմալ խաէն պիր չօճուգ տըր։ Ղայէթ մուհիմմ խուսուսաթտան պահս խաէյօր. պըրագտա ըտը տա պու մէսէլէյի էքիմիզ պէյնիմիզտէ միւզաքէրէ ելթսէ խաիք տահա խասյըրը օլուրտը. – տէտի։

Մատամ Մարանզէն պու սէօզլէրի սէօյլէր իքէն, մարքի պիրազ զիհնինի թօբզատապիլմիշ իտի։ Ֆիքրինտէ հասըլ օլան զարիպ պիր նէֆրէթին նէտէն նէչէթ ելթախլինի քէնախի տախի պիլմէյէչի հալտէ, Գաթըրինին, եէյէնի կրաթիէն իլէ ագտը իզտիվաճ ելթմէսինէ տա՛իր վուգու պուլան մուպահասատան բէք զիհատէ միւթէէսսիր օլմըշ ըտը, լաքին վալիտէսինին իֆատաթընտան, խաթըրընա էօյլէ պիր չէյ կէլտի քի, գալգի չիտաէթլիճէ չարբմազա պազլատը վէ պաչգա պիր չէյ տիւչիւնմէյէ մէճալի գալմատը. Գաթըրին, պագըյէի էօմրինիւ քէնտի եանընտա կէչիրմէք, վէ հէր պիր գամիլէա կիպի եաշամագ արզուսընտա օլտըզընը պէեան ելթմիշ օլտըզընտան, վէ քէնախի իսկ թէնհալըգտան արթըգ օսանմըշ վէ պըգմըշ օլուպ, էօյլէ պիր կէնճ վէ տիւպէր գարընըն վէ պիլախըրէ պիր գաչ մինի մինի եավրուճուգլարըն սաեէսինտէ, էվինի իչի պիրազ նէչէլէնէճէյինի թէսավվուր էյլէտիյինտէն, չօգտան պէրու

կէօրմէքտէ օլտըզը պէօյլէ պիր րուեանըն հագըզէթէ միւպէտաէլ օլմասը ճանընա մինէթ տիւչերէք, մատամ Մարանզէնէ խըթապէն. – Ա՛ֆվ խոնիզ, մատամ. մատմուաղել Գաթըրինին, պանա իզհար ելթմէքտէ օլտըզը սատատէթի հալտէն նաչի պիր արալըգ զիհնիմէ պիր ըգրիչանըզգ արզ օլտը։ Զունքի սատատէթէ ալըշմըշ տէյիմ. հաթթա պիր միւտատէթճիք քէնտիմի պիլէ զայպ ելթտիմ։ Վէ լաքին սիզ քի պու զիյգըյմէթ կէնճինէ յի պէնիմ իլէ թագսիմէ զաղը օլույօրսընըզ, քի՞մսինիզ, սիզին կիպի ալիճէնագ վէ էյի պիր գատըն էնտէր տիր։

Մատամ Մարանզէն. – Պէն բէք չօգ ըզմ ըրապա տուչար օլմըշըմ... գըզընմը զիեատէսիյլէ սէվէրիմ...

Մարքի. – Սիզին կիպի պէն տէ վէ պէնքի պիր իւչիւնճիւ տէ գըզընընըզը սէվմէճ յէդ։

Մատամ Մարանզէն. – Պէնքի պու տէրէճէ գըզըմա օլան մուհապպէթիմէ խօտպինիլիք նաղարըյլա պագաճագսընըզ ամմա, եինէ ֆիքրիմի թաֆսիլէ մէճապուրըմ։ Կիւնիւն պիրինտէ գըզըմ խոթէր խոթէմէզ էեատիի էճնէպիյէյ տիւչէճէք վէ պէնտէն այրըլմազա մէճապուր օլաճագ. հալպու քի սիզին, նուֆուզը մէվճուտընըզը խոթիմալ իլէ, գըզըմը պէնտէն մահրում ելթմէ յէճէյինիզ տէրքէտար տըր։

Մարքի. – Գօրգմայըն, մատամ. գըզընըզտան սիզի քիմսէնին այրըմաեաճագընը թէէմին իտերիմ։ Զաթէն պու խուսուստա պէնիմ վէսաթէթիմէ կրաթիէնին իհթիեաճ պըրագմաեաճագընտա էմին իմ. թագ՛էն ալիճէնագ պիր աէլիգանը օլտըզը ճիհէթէլէ, գարըսընըն միւրատը խըլաֆընտա հարէքէթտէ պուլընմաեաճագընը բանա պիլիրիմ. – տէտի։

Պու սըրատա, կրաթիէնին կէլմիշ օլտըզը խապէր վէրիլտի։ Մէրգում իչերի կիրտիքտէ, մարքի. – Սէօզիւմիւ տինլէմէզսին, կրաթիէն. սաաթ պէշտէ կէլմէնի թավսիյէ ելթմիշ իտիմ. չիմտի իսկ սաաթ տահա տէօրթ տիր։

Կրաթիէն. – Պու գապահաթըմ ագիվ օլընամա՞զմը։ Մատմուազել Գաթըրինին պէնի կէօրմէք իսթէտիյինի սէօյլէմիշ իտինիզ. մատմուազելն պէնի իսթէմիշ օլմասը, գապի՛լ մի տիր քի միւլագաթըն վագթընը, մահալինի վէ սաաթընը պանա ունութտըրմասըն։

Մատամ Մարանզէն էլինի Կրաթիէնէ վէրէրէք. – Մուաֆըգնըզ, վիդօնթ. հաթթա թամ վագթընտա կէլտինիզ. չունքի պիզ

տէ խւչիմիւզ տօղրուտան տօղրուեա սանա ա՛իտ օլան պագը մուհիմմ խաւսուսաթտան պահս իտէյօրտըդ ։

Կրաթիէն ճան վէրեճէք կիպի պէմ պէեաղ օլուպ . – Խուսուսաթը մէգքիւրէնին նէտէն իպարէթ օլտըղընը անլաեապիլիրմիյիմ։

Մարքի տը Սալլօն , մատամըն եէրինէ ճէվապա չուրու պիրլէ . – Էվվէթ անլայապիլիրսին . հէմ տէ պէն անլաթտըրաճաղըմ։ Պու դատընըլարըն հէր իքիսի հադգընտա հիւրմէթ վէ րիայէթիմ պէր քէմալ օլտըղընտան , սէնին իչին մատամ Մարանղէնին գըղընը իտթէտիմ ։

Կրաթիէն պիր սէտայը հայրեթէտա սալը վէրիպ , տուրտըղը եէրտէ սալանարադ . – Նէ՞ եաբմըշընընըզ , տայըճըղըմ։

Մարքի . – Գալպիմ նէ քի սէօյլէտի իսէ օնը եաբտըմ։

Կրաթիէն . – Էյ նէ՞ տիւրլիւ ճէվապ ալտընըզ։

Մատամ Մարանղէն . – Վուգու պուլան թէքլիֆտէն տօլայը ըղհարը մէճպուննիյէթլէ պէրապէր , գապուլ իթտիխիմիղը պէեան իթտիք ։

Կրաթիէնին կէօղլէրինտէն նօհուտ կիպի եաչլար ադմաղա պաչլատը ։ Գաթըրինին էօնիւնէ տիզ չէօքտիւ , վէ ֆագաթ նէ էլինի թուվմաղա , նէ տէ եիւգիւնէ պագմաղա ճէսարէթ իտէրէք , այնը պիր մէճնուն միսալի . – Էնճամքեար սիղի ճիտտէն վէ գալպէն սէվմէքտէ օլտըղըմը անլատընըղ մը , մատմուազէլ . – տէյէրէք , խաքիբայինէ գատար գաբանըպ էթէէլէրինտէն պուս իյլէտի ։ Գաթըրին իսէ գըպ գըրմըղը քէսիլմիչ վէ չաչըրմըչ գալմըչ օլտըղը հալտէ , կէրի կէրի չէքիլէրէք , կիրիֆթար օլտըղը հալի պէլլի իթմէմէք իւղրէ մարքի տը Սալլօնա միւթէվէճճիհէն .

— Ա.յնը քէնտինիզէ կիպի վիգօնթա տա քէֆալէթ իտինիզ , մարքի . սիղէ նէ գատար էմնիյէթիմ օլտըղընը վէ սիղի նէ գատար սէվտիյիմի պիլիրսինիզ . իչթէ պէն սիղէ ինանըպ թէսլիմ օլսյօրըմ , չաեէտ պիլախըրէ պէտապահթ օլուրսամ , մէսուլը սիզսինիզ ։

Կրաթիէն սատէ վէ ֆագաթ միւէսսիր վէ սահիհ սէօղլէր իլէ Գաթըրինի իսքեաթ էյլէտի . պատէհու աեաղա գալգարադ , եինէ մէրգումէյէ խըթապէն . – Մատմուազէլ , պիր ինսանըն պու ալէմի ֆանիտէ մադհար օլապիլէճէյի սատաէթին մէրթէպէի դայէսինէ պէնի մուվաֆֆագ իթտինիզ . վալիտէյնիզին վէ բէտէրիմ կիպի սէվտիյիմ մարքի տը Սալլօնըն հուզուրընտա , գալպիմի սիղէ աչարըմ վէ սիղի կէօրմիւչ օլտըղըմ օ քէտէրնաք վէ ֆագաթ սատատէթլի

կիւնտէն պէրու , սիղէ քէմալը իհթիրազլա հասը իթմիչ օլտըղըմ բաք մուհապպէթի կիպի պիր մուհապպէթ , պու անէ տէյինի հիչ պիր դարըեա հասը իտիլմէմիչ օլտըղընը ալէնէն պէեան իտէրիմ։ Լաքին պէտապահթ ըղընմատան ընտըքի օ զէմանքի հասէտիմ , խաեաղքերտէմ օլուպ տա անճագ չիմտի սաեէնիզտէ վասըլ օլտըղըմ մէրթէպէյէ գատար վարամամագտա ընը . – տէյէրէք , խէլէճանտան նէֆէսի քէսիլիրճէսինէ տուտագլարընը ըսըրմազա պաչլատը ։ Մարքի իսէ Կրաթիէնտէ պիր թէրէտտուր էլամէթի կէօրմիչ կիպի զիեատէսյլէ տուչարը թէլաչէ օլարագ գաչլարընը չաթըպ .

— Նէ՞ տիմէք իսթէյօրսըն , աճապա իհթիեաթսըզ պիր թէչպիւտտէ՞ մի պուլընտըմ . աճապա սէրպէսթ տէյիլմի սին ։

Կրաթիէն՝ մահզունանէ պաչընը սալլաեարադ . – Պէն սէրպէսթ իմ։

Գաթըրին՝ աղամէթլէ . – Պէն տէ . վիգօնթ , սէրպէսթ իմ . օ ճիհէթլէ գօրգմա վէ վէսվեսէ իթմէ ։ Էյէր թէհհիւտ ալթընտա պուլընմըչ օլսայընտըմ , նէ մարքի ճէնապէլէրինի վէ նէ տէ սիղի պու գատար վագըթ տինլէմէղ իտիք ։

Կրաթիէն թարիֆի նագապիլ պիր հիւրն վէ էսէֆ էլամէթլիլէ ճիյէրլէրի բարալարճասընա կէօղ եաչլարը տէօքէրէք . – Խայըր , մատմուազէլ . պէն սէրպէսթ իմ ամմա , սիղ սէրպէսթ տէյիլսինիղ ։ Հաթթա մուղայիրի օլարագ , սիղ պու կիւնքի կիւն տէրէճէլի նիհայէտէ պէտապահթ օլան վէ նամուսլը օլտըղընա զէրրա գատար իչթիպահրմ օլմաեան պիր մախլուգըն պիրիճիք իւմիտի , պիրիճիք համիսի սինիղ . օ պիչարէնին պու տիւնեատա կիւվէնէճէք իքի քիչիսի գալմըչ տըր քի . պիրիսի նչանլըսը վէ տիկէրի տէ տօսթը տըր . – տէտի ։

Մարքի տը Սալլօն՝ էլինի եէյէնինէ վէրիպ . – Բէք ալէա օղլում . բէք ալէա ։ Սէնին սէմահաթ վէ ուլուվվու ճէնապ սահիպլի օլտըղընը պիլիր իտիմ . լաքին պու սէօղլէրի սէնտէն իչթիտիյիմտէն տօլայը աչըրը վէրթէպէյէ վէյիրսուն օլտըմ . – տէտի ։

Մատամ Մարանղէն տախի վիգօնթըն հալինէ հայրան օլմըչ գալմըչ ըտը ։

Գաթըրին եէէա ու նէտատմէթինտէն էօլէճէք պիր հալտէ իտի իսէ տէ , քիպրինտէն վէ գըղգանճլըղընտան վիգօնթըն սատագաթը հալինէ թէճաճճիւպ իթմէմէքտէ իտի ։

Մարքի . – Էվվէթ , սէնին մէսլէքին չաեանը մէտհ ու սէնա

տըր : Պու գաաբնլար սէնի հէնուշ պիր էյի պիլմէդիէր խոե տէ , նէ տիւրլիւ ախլագա մալիք օլաբդընը գարիպէն անլաբլար : Լաբին սէն պիդէ էմնիյէթ էթ : Մաատ Մարանդէնէ էմնիյէթ էթ . չունքի էլպէթթէ գըդընըն պախթիեար օլմասընը հէբախիդաէն դիյաաե արդու խաէր : Մաամուաղել խե պիրիսինէ վէրմիշ օլաբդը կէօնիւլիւ , պիլա սէպէպ կէրի ալան գըդլարաան տէյիլ տիր : Պէն խե բէք չօգ չէյ կէօրմիւշ կէչիրմիշ օլաբդըմտան , տէլաիւլ գավիյէ կէօրմէ-միքճէ , հիւքմ վէրէնլէրտէն տէյիլ իմ : Սէնին իլթիդամ իթտիյնի տիքճէ , հիւքմ վէրէնլէրտէն տէյիլ իմ : Սէնին իլթիդամ իթտիյնի աաամ , նէ սէնին , նէ տէ պիդիմ մէրհամէթիմիդէ չաեէսթէ տիր :

Կրաթիչէն ճէվապ վէրէճէյի սըրաաա , Գաթըրին միւաահիլէ իտիպ .

— Ըսբար իթմէյինիդ , վիգօնթ . պարօն տը Բիւյմիրօլըն պանա նամէրաճէսինէ խըբանէթ իթմիշ օլաբդընը իսպաթ իտէպիլիրիմ . քէնտիսի աղդըյլա իգրար իթտի . ալմըշ օլաբդըմ մալիւմաթա նա-ղարչէն , պատէդին պարօն իլէ մէհանէմիդտէ իսթիչլաթ վէ միւնա-սիպէթ վագը օլամազ : Պարօն , պէնիմ իչին էօլմիւշ հիւքմիւնտէ տիր : Պու կիւն ոանա չիքէսթէ պիր գալպ վէրիյօրում . պու գալպ պէդբի պուռնտան պէօյլէ աչգ ու սէվտայա մէյլ իթմէսին , լաբին էտնա վէ նալայբդ ահվալէ տէ մէյլ իթմէյէճէյի տէրքճար տըր : Պու գատարլա գանատթ իտէրմիսին . էյէր իտէրսէն , իչթէ էլիմ , թուխթը վէր . էյէր գանի օլմազսան ատօթլբդըմըդ պադը գալսըն վէ ֆագաթ մարքի տը Ծալէոնըն թէօսավվուրընըն սէօդիւնիւ իթմէ-յէլիմ :

Կրաթիչէն . — Էյէր պու թէբդիֆինիդի գապուլ իթմէյէ ճէսա-րէթ իտէճէք օլուրսամ , սատատէթիմտէն էօլիւրիւմ . չունքի սիդի հէր խուսուստա գայըրաճաղըմ , վէ հաթթա աչգընըդ ըլա հէր ան ու զէման իչթիչալ իտէճէյիմ ճիհէթլէ , միւատէթի գալիչէ ղար-ֆընտա , էօմրիւնիդտէ իլք տէֆտա օլարագ սիդի ալտաթմըդ օլան խաեալաթը ունուԹտուրաճաղըմա էմին իմ . վէ լաբին պէնիմ ինա-նամատըդմ պիր ճիհէթի վար ըսա , սիդին ալտանմըդ օլմանըդ ճի-հէթի տիր . զիրա Օդիվիէ կիպի ատատ , իթմիշ օլաբդը եէմինի ու-նուԹմազ : Հէր էմարէ պարօնըն ալէյհինտէ օլսա պիլէ , սիդ պա-րօնա դապահաթլը նազարբյլա պագմամալըսընըդ :

Գաթըրին . — Սիդտէն Թալէպ իտէճէյիմ իլք եէմին , պատէդին պարօն տը Բիւյմիրօլըն սէօդիւնիւ իթմէյէճէյինիդէ տա՛իր տիր : Պու եէմինի իթմէյէ բաղը օլո՛ւր մըսընըդ :

Կրաթիչէն Թէբէտտիւա իթտի :

Գաթըրին՝ մարքիյէ խըԹապէն . — Էյէր պէնի եէյէնինիդ վի-դօնթա զէվճէ իթԹիխաղ իթմէք խսթէյօրսանըդ , սիդ պէնի բէք էյի Թանըաըդընըդ ճիհէթլէ եէյէնինիդէ սէօյլէյինիդ քի , եա պու եէմինի իթմէյի վէ եախօա պիւսպիւԹիւն վաղ կէչմէլիտիր :

Կրաթիչէն՝ աճը աճը աղլաեարագ . — Իտէրիմ : Սիդնի Թայէնի իթտիյինիդ մագսատա նա՛իլ օլմագ իչին , նէ՞ տէսէնիդ գապուլ իտէրիմ , լաբին , կիւնիւն պիրինտէ պու գարարընընդտան տօլայը բէ-չիման օլապիլէճէյինիդի խաթընընդա կէթի՛րմէյօրմըսընըդ , վէ բէ-չիման օլաբդընըդ հալտէ , պու կիւնքի հալիմի Թագսիհ է՛թմէյէ-ճէքմիսինիդ :

Գաթըրին . — Պէն սէօդիւմտէն բուճու՛ իտէն գըդլարաան տէ-յիլ իմ : Նասըլ քի եէմինիմէ բիայէթ իտէճէքսէմ , սէն տէ էօյլէ բիայէթ իթմէդիսին . — տէտի :

Կրաթիչէնին ագլը պաչընտան ուչուպ , ճիյէրլէրինի բարչալա-մագտա օլան , չիտտէթի աչգ ու սէվտաեա Թէհամմիւլիւզար օլա-մաեարագ , տիլպէր գըդճըդազըն էլինի չաբըր չաբըր էօբմէյէ պաչ-լատը :

Մատտամ Մարանդէն իլէ մարքի տը Բօլլան տիկէր քէօչէտէ , պիր Թադըմ Թէսավվուրլար իլէ մէչդուլ իտիլէր :

Գաթըրին՝ Կրաթիչէնէ խըԹապէն . — Պու անէ տէյին իթԹիխաղ իթմիշ օլաբդըմ մէսլէք , հագգընտա խայըրլը օլմատը , պունըն ըլա պէրաբէր , եինէ օ մէսլէքտէն այրըլմամ : Եա Թէքմիլէն նա՛իլ մու-վաֆֆագըյէթ օլմալըյըմ , վէ եախօա , հէր չէյտէն սարֆը նազար իթմէյինիմ : Հէր նէրէտէ պուլունուրսամ , պուլընտըդըմ եէր , քէն-տի մալիմ օլմալը տըր . սէնտէն , պունտան պաչգա պիր չէյ խսթէ-մէմ : Սէն պու մէսլէքի Թագտիր իթմէյէ վէ պունա բիայէթ իթմէ-յէ մուգԹէտիր մի սին , տէյիլմի սին :

Կրաթիչէն՝ Գաթըրինի չէչէք գըդլաղընա կէօԹիւրիւպ . — Պէն էօմրիւմիւ ծնըն կիպի մունԹազամ սուրէթտէ կէչիրմէմիշիմ : Հէր տալա գօնմուշըմ ամմա , ասլա սէվմէմիշիմ : Սէնի կէօրտիւյիւմ կիւ-նէ գատար , Թէհայեիւլ իթտիյիմ կիպի , աֆիֆ վէ միւԹէգազըմ վէ սէմիհ վէ մահճուպ վէ սէվմէյի պիլէն պիր գըդա Թէսաատիֆ իթմէտիմ : Պիր գաչ հաֆիթատան պէրու պուրաճըդա կէլմէքտէ օբ-տըդըմտան , կիւզէլիյին հիսսի աչըգանէյի ույանտըրտըդընա վէ ֆա-գաթ ֆաղիլէթին պու հիսսէ Թագվիյէթ վէրտիյինէ գանատթ հա-

սըլ էթաիմ։ Սէօղիւմէ էնանմադ էսթէ՛ր վիսին ։ Քէսպ էթմիշ օլաը-ղըմ թէճարիպի միւթէաատիաէ սէմէրէսի օլարագ , իպթիտալէրի խաքիքայինէ եիւզէրիմի սիւրէրէք սանա թաբընաճաղըմ վէ պիլա-խըրբ միւէպպէտէն սանա արզը սատագաթ իտէճէյիմ տէրքեար վէ աչիքեար տըր ։ Պունտան զիեատէ նէ՛ սէօյլէյիմ, տահա սէօյլէ-յի՛մ մի ։

Գաթըրին . – Խայըր . վալիտէվին հագգը վար ըմըշ։ ասաէթի օլան ատամ եալանը էրթիքեապ իտէմէզ։ Սէնին տէ խըեանէթ վէ հիյլէ էթմէյէ միւգթէտիր օլտըղընը խաթըրըմտան կէչիրէմէմ. սա-նա էմնիյէթ իտէրիմ։ Ինսաֆքնա , վար նէ եաբաըսան եար . – տէ-յիպ , ասլա նէտատէթ վէ բէչիմանի վէ զամիրինտէ բահաթըզլըզ հիսս էթմէքսիզին , սէվտասընըն գատրի պիլինմէմիշ օլմասընտան նաչի քէսպի գուվվէթ վէ ճէսարէթ իտէրէք , էլինի վիգոնթ կրա-թիէնին պուզ կիպի տոնմըշ օլան էլինէ ուզաթտը ։ Մէրգումընն էլինին սողուգլըզընտան միւրթէիշ օլուպ , գօրդմադա , վէ գալ-պի չարբմադա պաչլատը . Օլիվիէնին սըճաթը մէրտանէսի պիր ա-բալըգ կէօղիւնիւն էօնիւնէ կէլիպ , եէմիինինի կէրի ալմագ վէ աղլա-եարագ պըրագըպ սավուշմագ աղմինէ տիւշտիւ իսէ տէ , մէրգու-մընն պաչ պաչա գաբալը պիր օտատա կէնճ վէ գումրալ վէ քիպար չիեանէ պիր գըզգանճլըգ , գալպինի իսթիլա իտէրէք վէ ճիքըրինտէ լինթիգամ ալմագտան պաչգա պիր նիյէթ գալմաեարագ , թէպէս-սիւմլէ կրաթիէնին եիւզիւնէ պագըպ .

— Պագը չէյլէր վար տըր քի , եաբըլաճագտա պիր ան էվվէլ եաբըլմալը տըր . վէ միւմքինի մէրթէպէտէ վէվէլէսիզ իճրա իտիլ-մէլի տիր ։ Նիքեահըմըզըն թէտաարիքեաթընը պիր ան էվվէլ իքմալ իտէճէք օլուրսան , մէճմուն վէ մինիէթտար օլուրում. հէբսիմի-զին մաէթթէէսսիճ մալիմիմիզ օլան վագըայը քէտէրնաքտէն տօլայը , պու մէսէլէնին լագըրտըընը էթմէմէյէ օլտըգճա զայ-ըէթ էթ ։

Կրաթիէն . – Թալիմաթըն վէճհ իւզրէ հարէքէթ իտէրիմ. սէ-նին արզուլէրին պէնիմ իչին էմր գապիլինտէն տիր ։

16

Մատմուազել Գաթըրին Մարանզէնին խըլճաքը բիզատը օլա-րագ , նիքեահըն մուամէլաթը բէմմիյէսի բէք տէ չաբուգ իքմալ ի-տիչէմէմ։

Մօսիէօ Մարանզէնին վէճաթընըն գայտը էվրագը մէվճու-տէ մէեանընտա պուլընամատրզընտան , գայտը մէգքիւրիւն մահա-լը վէճաթը օլան Նուվէլ-Օրլէանտան ճէլպինէ լիւզում կէօրիւլ-տիւ ։

Պունտան մա՛ատա տիկէր պիր միւչքիլաթ տահա թէճհատտիւս իյլէմիշ իտի . չէօյէ քի Գաթըրինին վէլատէթ գայտը , Ամէրիգա-տաքի Ֆրանսըզ գօնսօլաթօսը թարաֆընտան թատտիգ իտիլմէմիշ իտի ։ Մօսիէօ Մարանզէն ան ասըլ Ֆրանսըզ օլտըղընտան վէ Ամէ-րիգա ճիւմհուրիյէթի թապիիյէթինի գապուլ էթմէմիշ պուլընտը-ղընտան , վէլատէթնամէնին մուսատտագ օլմասը իգթիզայը հալ վէ մասլահաթտան կէօրիւլմիւշ իտի ։

Պու ինթիզամընզ ահվալ մարքի տը Սալօնա պիրագ աճայիպ կէօրիւնտիւյիւնտէն , պունտան տօլայը մատամ Մարանզէնին պիր-ագ թէլաշա տիւշմէքտէ օլտըղընը միւշահէտէ իյլէտի վէ քէնտիսի տախի մէրգումէնին հալինտէն միւթէլաշի օլտը ։

Ինսաններն էօմրիւնտէ զարիպ թէտատիւֆլէր վուգուա կէլմէքտէ օլտըղը տէրքեար տըր ։ Ամապա մատամ Մարանզէն մէճհուլ իւլ ահվալ պիր գատըն մը տըր տէյու մարքինին ճիքըրինէ պիր վէսվէ-սէ արըզ օլտը ։ Մէրգումէ հագգընտա հիչ պիր մալիւմաթ ալըն-մագտըզըն , վէ քիմսէյէ պիր շէյ սօրմագտըզըն , նէտէն նէչ՛էթ իթ-տիյի մալիւմ օլմաեան պիր թէվէճճիւհ սաիգատըյլա , տիվանէճէ-սինէ պու նիքեահ մէսէլէսինէ բիզատատէ օլմուշ ըտը ։ Պիր արա-լըգ մատամ Մարանզէնէ աթթը նաղարը տըգգաթ իյլէյէրէք մէր-գումէնին սըճաթընտա պիր պէրրագլըգ վէ պիր սիւքիւնէթի հալ վէ չօճուգ կիպի պիր մահճուպիյէթ վէ սատէտիչանէ պիր թավր միշահէտէ իթմէքլէ , էօյլէ պիր սըճաթա մալիք օլան պիր գաբը-նէն եալանը իրթիքեապ իթմէսի մէ՛մուլ օլմատըզընա գանատթ հասըլ էթտի ։

Մա մաֆիհի պա՛տէղին վուդու պուլաճադ ահվալը, լայըդը վէճճ իւղրէ թէտգըդէ վէ մէրդումէ հադդընտա թահգըդաթը լաղմէնին իճրասընա գարար վէրտի։ Զօդ սիւրմէտի. պու գարարը-նը մէվգըը իճրայա վազ՝ իթմէք իւղրէ պիր ֆըրսաթ ղուհուրևաճի-թէ օլը, չէյլէ քի, պիր ադշամ, մատամ Մարանղէնին խանէսին-ատէ վուդու պուլան պիր ճէմիյէթատէ, քէնտիսիյլէ թանըլմադ ար-ղուսընտա պուլունան հէմշէհրիլէրինտէն պիրինի բրէզանթէ իթմէք իւղրէ մարքիտէն միւսաատէ թալէպ իթտիքատէն սօնրա.

— Բաթսօն ֆամիլեասըլա միւնասիպէթ վէ իխթիլաթը տօս-թանէատէ պուլունան Մ. Րիչար Մօնրոյը սիղէ բրէզանթէ իտէրիմ։ Պու ղաթ Ամէրիդանըն միւթէպերանընտան օլուպ կէրէք սիղի թա-նըմադ վէ կէրէք պաղը խուսուսաթը պէնտէնիզլէ թէսվիյէ իթ-մէք իւղրէ պուրաևա կէլմէք քիւլֆէթինի իխթիւար իթմիշ իտի։

Մարքի. — Տէմէք օլուր քի Մ. Րիչար տօսթընըզ տըր։

Մատամ Մարանղէն. — Տահա ղիեատէ ղէվճիմիմ տօսթը տըր տէյէպիլիրիմ. չունքի խայլը ղէմանտէն պէրու Մ. Րիչարը կէօրմէ-միշ իտիմ. — տէտի։

Մարքի տը Օլլան, Մօնրօ նամընը ղաղէթալարտա բէք չօդ տէֆալար կէրմիւշ իտի. չունքի Մ. Մօնրօ Ամէրիդատա բէք պէօ-յիւք ֆապրիդալար թէէսիս վէ բէք չօդ մուհիմմ իշլէրէ իշթիրաք իթմիշ ղայէթ ղէնկին պիր քիմսէ իտի։ Էօյլէ պիր սէրվէթի ճէսի-մէյէ մալիք իտի քի, մահզա Ամէրիդալըլարա մախսուս տըր։

Մ. Րիչար՝ մարքինին չաղընտա իտի. լաքին ղայէթ զա՛իֆ օլ-տըղը ճիհէթլէ, պիրազ տահա մարքիտէն կէնճ կէօրիւնմէքատէ ի-տի. ճէպհէսի ալեքընտաքի մա՛ի կէօղլէրի մէրտիք վէ տօղրուլըդ էլամէթի օլմադ իւղրէ բարլամադտա ըտը ըսա տա, պաղը քէրըչ տախի պադըշընտան, ֆիլինէքեար վէ ֆէսատքեար օլմասը ղան-նընա ղահիպ օլունապիլիրտի։

Մ. Րիչար Մօնրօ՝ ղայէթ ֆասիհ պիր լիսան իլէ ֆրանսըղճա օլարադ քէլամէ պաշլայըպ. — Սիղին իլէ տէ թէալիւդ վէ միւնա-սիպէթիմ վար տըր. շաեէա ղախպ օլան դրղընըղը պուլմադ կիսի պիր սաատէթէ նա՛իլ օլաճադ օլուրսանըղ, ճիհէթի թէալիւդիւմ օ ղէման պիր դաթ տահա սուպութ պուլուր։ Դա՛իմ բէտէրինիղի բէք զիեատէ սէվդէր իտիմ. օնըն կիսի էհլի ըրղ պիր քիմսէյէ էօմ-բիւմսէ թէսատիւֆ իթմէմիշիմ. իչէ պաշլատընըմ սըրատա լա-ղըմ կէլէն սէրմայէյի դա՛իմ բէտէրինիղ վէրմիշ իտի։ Զէվճէնիղ

դուճաղընտա պէօյիւմիւշ տիր. — տէսէմ ճա՛իզ տիր. չունքի հէ-նուղ բէք կէնճ իքէն Մ. ձօն Բաթսընըն մաղազասընտա միւսթախ-տէմ իտիմ. — տէտի։

Օ ադշամ մարքի տը Մալլօն, միսթրըս Պէդ հադդընտա պիր չօդ մալիւմաթ իսթիհսալ իյլէտի։ Ամըզ օլարդը մա՛լիւմաթը էվ-վէլինտէն վադթըյլա քէշֆ իթմիշ վէ անլամըշ օլմասը լազըմ կէ-լիր իքէն թէմամըյլա մէճճհուլը ըտը։ Մէրդումէնին տախմա իսթի-դամէթլէ տավրանմըշ վէ խըզմէթինտէ պուլունմուշ օլարդը ղէվա-թըն գըղընա սատադաթը ֆէվգէլատէ իլէ իյֆայը վէզիֆէ իթմիշ օլարդընը, վէ Մ. ձօն Բաթսընըն հիյնի վէֆաթընտան սօնրա, մէր-դումըն ճէսիմ ղարար վէ զիեանա ուղրամըշ օլարդընը խապէր ալ-տըդտա, հէնուղ թէվարուս իթմիշ օլարդը էլլի պին տօլլարը, պիլա թէրէտտիւտ մէրդումէնին գըղընըն եանի քէնտի ղէվճէսի օ-լան Սարանըն ուղրունա ֆէտա իթմիշ օլարդընը անլատը։ Վէ հաթ-թա նէ Օլիվիէյէ վէ նէ տէ քէնտիսինէ բատաժ տէ Պօ զ'Ընրտա վու-դու պուլան էն չիտատէթլի մուհավէրէլէր սըրատընտա պիլէ, պու բարատան պահս իթմէմիշ օլմասընա թէֆաճճիւպատէ դալմըշ օլարդը միսիլու, Սարանըն տախի միւտատէթի էօմրիւնտէ պու մէսէլէտէն խապէրտար օլմամըշ իտիյինէ գանատաթ հասըլ իթտի։

Բեաշքի գանատաթ հասըլ իթմէսէ իտի. զիրա վիճտանը էվ-վէլտէն զիեատէ բահատընըզ օլար։ Մէրդումէնին գատրինի պիլմէ-միշ օլարդընա բէշիման օլուպ, պաշընա կէլէն ֆէլաքէթէ վէ պուն-տան պէօյլէ տախի կէլէճէք ֆէլաքէթլէր քէնտի հարէքատընը միւ-թէքէպպիրանէսինին միւճադաթը օլարդընա դարար վէրտի։

Անճադ միսթրըս Քէթթի Պէդ, եանի մատամ Պօվէս էօլմիւշ օլարդընտան, էլինտէն պիր չէյ կէլմէյէճէյի ճիհէթլէ, պու բէշի-մանլարդըն խայրը օլմատատաղընը, վէ պատէղին հատատընտա օլան-լարա սարֆը զիհն իթմէք լուզումընը ֆէհմ էյլէտի։ Պէդթի Մ. Րի-չար Մօնրօ իլէ կէօրիւշէ կէօրիւշէ, զայպընտան տօլայը զիեատէ-սիյլէ միւթէէսսիր օլարդը գըղընըն իչինի պուլապիլէճէճյինէ լուժա-վար օլմադա պաշլատը։

Մէրդում Մ. Րիչար իլէ ճէրբեան իտէն մահրէմանէ սէօզ-լէր վէ պիր չօդ խաթըրհէր նէթիճէսի օլարադ, պէյնէրին-տէ պիր մուհապպէթի միւթէգապիլէ հուսուլէ կէլմիշ օլարդընտան, մարքի տը Սալլօն պիր աղ տահա մալիւմաթ ալմադ մադսատընա մէպնի.

— Բաթսըն ֆամիլեասը յլա, Մարանղէն ֆամիլեասը պէ յնինտէ պիր վագըթ միւնասէպէթ վէ իսթիւլաթ վագը՛մը յըսըր։

Րիչար. — Պիլմէ յօրում, մարքի. չունքի Մ. Բաթսընըն պանդասը Նիւ-Եօրգտա ըսը. հալ պու քի Մ. Մարանղէն Նուվել-Օրլեանտա մուդիմ իտի։

Մարքի. — Էյ մատամ Մարանղէն, միսթըրս Պէգի պիր եէրտէ կէ՛րմէմիշ մի իտի. մէրդումէյի հիչ թանըմա՞ղ մը յըսըր։

Րիչար. — Պունա տա՛իր հիչ պիր սէօզ ճէրեան իթմէմիշ տիր։ Լաքին, պու սուալլարտան մագսատ նէ օլտուղունը անլաեամայօրըմ։

Մարքի պիրազ չաչըրար ըսա տա, տէրհալ գիհնինի թօքլաեարագ. — Մագսատըմ նէ օլտուղը մէ յտանտա տըր։ Բաթսըն իլէ Մարանղէն ֆամիլեալարընտան պահս իթտինիգ։ Հէր նասըլ իսէ պու իքի ֆամիլեա պէ յնինտէ պիր միւնասիպէթ վագը օլմասը կիպի պիր ֆիքրէ զահիպ օլտըմ։ Եէ յէնիմէ զէվճէ օլաճագ գըզըն վալիտէսինին, զէվճէմ միւթէվէֆիյէ Սարանըն վալիտէ յնինէ թէալլիւգ վէ գարապէթի օլմասընը արզու իտեր իտիմ։

Րիչար. — Ումմամ քի պէօյլէ պիր թէալլիւգ վէ հախօտ գարապէթի վագը օլսուն։ Պէնտէնիգ Մ. Մարանղէնի թանըտըղըմ զէման, Մ. ձօն Բաթսըն վէֆաթ իթմիշ վէ միսթըրս Պէգ իսէ միս Սարա իւլէ Ա.մէրիգատան չըգմըշ կիթմիշ իտի։

Մարքի. — Մ. Մարանղէն նա՞սըլ ատամ ըսը։

Րիչար. — Ղայէթ զէքի վէ զայէթ միւթէպէր վէ հատտսըզ հիսապսըզ սէրվէթէ մալիք պիր զաթ ըսը։ Մութէսարրըֆ օլտուղը էմլաքը վասիտատան հասըլ օլան բամուդատան բէք չօդ իսթիֆատէ իտեր իտի։ Վէֆաթընտան սօնրա, զէվճէսի հէր չէյի սաթտը սավտը վէ նագտա թէպտիլ իթտի։ Մէրդումէնին էօյլէ մի՛եուս վէ միւքէտտեր օլտուղը պիր սըրատա, խուսուսաթը զաթիյէսինին թէսվիյէսի զըմիընտա, կէօսթէրմիշ օլտուղը իչկիւզարուզա հէր քէս թէաճճիւպ իթտի։

Մարքի. — Տէմէք օլուր քի հէր իքիսինի տէ բէք ալէտա թանըրտընըզ։

Րիչար. — Ղայէթ մահրէմանէ գօնուչուր ըտըզ. Մ. Մարանղէնին վէֆաթընտան էվվէլ, հէման հէր կիւն էվէերինէ կիտեր իտիմ, պիչարէ ատամ պիր գաչ սաաթ զարֆընտա, գարա սըթմատան վէֆաթ իթտի։ Հէնուզ պիր գաչ սէնէտէն պէրու էվլի օլտըրընտան, պիր պիրլէրինէ զիեատէսիյլէ թարըննըրլար ըսը։

Մարքի. — Օ զէման մատամուաղէլ Մարանղէն գա՞չ հաչընտա վար ըսը։

Րիչար. — Իքի իւչ հաչընտա վար ըսը։ Բէտէրինին արզուսը, մէրդումէյի Ֆրանսատա թէրպիյէ իթտիրմէք իտի։ Մատամ Մարանղէն հէր չէյտէն զիեատէսիյլէ միւթէէսսիր օլան պիր գատըն օլտըղընտան, զէվճինին վէֆաթընտան տօլայը, օ տէրէճէ մե՛եուս օլմըշ ըտը. քի, մէրդումըն վէֆաթ իթմիշ օլտըղը մահալտէ իգամէթէ կէօյնիւ բաղը օլամատըղընտան, զէվճինին միւրատընը իճրա իթմէք արզուսընա մէպնի, մուհիմմ վէ միւսթա՛ճէլ օլան էչլէրինի թէսվիյէ վէ պագըսընըն թէսվիյէսի զըմինընտա տախի պէնտէնիգի թէվքիլ իտէրէք էվրօբայա կիթմէյէ գարար վէրմիշ իտի։ Պինաէն ալէյհ զէվճինին վէֆաթընտան ալթը այ սօնրա, դըզըյլա պէրապէր Ա.մէրիգատան մուֆարագաթ էյլէտի։

Մարքի. — Ա.մէրիգատան մուֆարագաթընտան սօնրա, մէրդումէյի կէօրմի՞ւշ մի իտինիգ։

Րիչար. — Խայըր, չօգ արզու իթմիշ իտիմ ամմա, կէօրէմէմիշ իտիմ։ Եագընլարտա բէք չօգ տէֆալար մէսալիհի զաթիյէմ էյնին Ֆրանսայա կէլտիմ, վէ լաքին, մատամ Մարանղէն իլէ գըզը կէտի պիր թարաֆտա կէտի տիկէր թարաֆտա օլտուղընտան, մա էթթէէսսիֆ կէօրմէք գըսմէթ օլամատըղ ըտը։ Պու տէֆա պագը խուսուսաթը մուհիմմէնին թէսվիյէսի իճապ իթտիյինտէն, իչի էվվէլինտէն բէյլէտիմ։ Հարէքէթիմտէն էվվէլ մատամ Մարանղէնէ մէքթուպ եազըպ, պիլ խասսա քէնտի էլլէրի էյնին կէլմէքտէ օլտուղմը պէեան իթտիմ. — տէտի։

Հէնուզ թանըմըշ օլտուղը պիր քիմսէ իլէ պունտան զիեատէ թաֆսիլաթա կիրիշմէքլիյէ մարքի ճէսարէթ իտէմէտի. պունտան զիեատէ թաֆսիլաթ աշապիլէճէյինի տէ մի՛մուլ իթմէմէքտէ իտի։ Մատամ Մարանղէնին՝ Նուվել Օրլեանտա նէ սուրէթլէ իմրարը վագըթ իթմիշ օլտուղընը, վէ օրատան գըզըյլա պէրապէր մուֆարագաթ իտիպ, տա՛իմա մէրդումէ իլէ սէեահաթ իթմիշ պուլընտուղընը վէ պա խուսուս զէնկինի պիր գարը օլտուղը հալտէ, միւնասիպէթսիզ վէ լայըգսըզ ահվալէ սալիք օլմայըպ, քէմալը ըրզ ու իսթիգամէթլէ տավրանմըշ օլտուղընը անլատը։

Պու ճիհէթլէրի Ա.մէրիգա գօնսօլոսը տախի թատաիգվէ թէէեիտ իթմիշ օլմաղլէ, մարքի տը Սալլօն քեաֆի ատտ իտերէք, պիր

գաթ սահա մէճունկէթլէ մէրգումէնին խանէօինէ ազիմէթէ տէ-
վամ կլէտի ։

Կրաթիէնէ կէլինճէ , բէք չիտէթլի պիր աշդ ըլա գալպի մա-
լամալ օլտըղը տէրքեար ըտը ։ Զունքի ճիտտի աշդ ու սէվտատան
պաշդա հիչ պիր չէյ ինսանըն զիհնինի օ գատար իշղալ իտէմէ յէճէ-
յի վէ պու գատար թէպէտտիւլ հուսուլէ կէթիրէմէ յէճէյի պէտիհի
իտի ։ Մատմուազել Գաթըրինին ճանընտա պուլընմատըղը զէման կը-
րաթիէն էվտէն տըշարը չըգմազ ըտը ։ Մատամ Պօվէսին վէֆաթըն-
տան սօնրա , Օֆֆէմճն սօգաղընտա սաթըն ալընան խանէտէ իգա-
մէթ իթմէք թէսավվուրը տախի պէր թարաֆ օլմըշ ըտը ։

Մա մաֆիհի մէգըթիւր Օֆֆէմճն սօգաղընտաքի խանէ սաթըլմա-
մըշ ըտը , չունքի մարքի տը Սալճն իճրաաթընը քիմսէյնին տույմա-
մատընը արզու իթտիյի միսիլլու , սէրվէթի ճէսիմէ յէ մալիք օլմատը
հատէպիյէ , էլինտէ ֆազլա պիր միւգ տահա պուլընմատընտա էհէմ-
միյէթ վիրմէմէքտէ իտի ։ Պունընըլա պէրապէր , Կրաթիէն տէ Գը-
լէը , մէգըթիւր Օֆֆէմճն սօգաղընտաքի խանէյէ աեագ պիլէ պատ-
մամըշ ըտը ։ Գաթըրին իլէ նշանլանալըտան պէրու , բէսմէ օլան
մէրագընը տա պէր թարաֆ իթմիշ օլտըղը կիպի , նէ՛ քլէօպէ ,
նէ՛ սէյր մահալլէրինէ վէ նէ տէ տօսթլարընը զիեարէթէ կիտէր
իտի ։

Հէր կիւն հէր սահաթ , Բարիսին էն մա՛րուֆ մահալլէրինտէ վէ
էն միւթէպէր ճէմիյէթլէրինտէ տօշաշըպ տուրուր իքէն պաղթէթէն
էվտէն տըշարըեա չըգմամագլըղա գարար վէրմիշ իտի ։

Գօնագտա եալընըզ պուլընտըղը սըրատա , պիր թագըմ հա-
զին վէ քէտէրնաք տիւչիւնճէլէրէ տալմագտա ըտը ըսա տա , մա-
տամ Մարանզէնին խանէօինէ կիթտիքտէ , զայէթ նէշէ՛լի վէ սէ-
վիմլի պիր թավը վէ հալ կէօսթէրիր վէ ճիտտէն սէվմէքտէ օլտը-
ղընը , հէր վէճհ իլէ իսպաթ իտէր իտի ։ Պա խուսուս Գաթըրին պիր
նազարը հաքիմանէ իլէ եիւզիւնէ պագտագտա , գալպինի պիր հէ-
եէճանը ազիմ իսթիլա իլէր իտի ։ Մէրգումէյի խօշնուտ իթմէք իւ-
չէն Բարիսի ալթ իւսթ իթմէյէ պիլէ րազը օլմագտա ըտը ։ Մարքի
տը Սալճն հէր իքիսինին ահվալընը թէմամըյլա թագտիր վէ թատ-
վիպ իթմէքտէ իտի ։

Գաթըրինին ճէհէզի հագըզէթէն չաեան թէմնաշա պիր ճէհէզ
իտի ։ Մէրգումէ օն իւչիւնճիւ վէ օն տէօրտիւնճիւ Լուի գրալըրընը
պէմանլէրինտէ իմալ իտիլմիշ օլան գումաշլարընը մէֆթուննը օլտը-

ղընտան , մէզքիւր գումաշլարտան էլպիսէլէր եաբաբըմագ արզու-
սընտա օլտըղընը պէեան իթմիշ իտի ։

Մարգի իսէ, մէրգումէնին չու հավվէսինի կէօրտիւքտէ . – Զանն
իտէրիմ քի գըզըմ , սէնին պու խուսուսատքի արզունը իքմալ իտէ-
պիլիրիմ ։

Գաթըրին . – Նա՞սըլ ։

Մարքի . – Սէն պու իշի պանա հէվալէ էթ տէ գուսուրունը
տիւշիւնմէ . վէ նա՞սըլ օլաճաղընը մէրագ տա իթմէ ։

Գաթըրին . – Մէրագ իթմէմէք բէք միւշքիլ տիր . չունքի պա-
զը էօյլէ ինֆատէլէր իտէրսին քի , գարը ճընսընըն հէր տիւրլիւ մէյ-
լէրինի թէբրէթտիրիրսին ։

Մարքի . – Սանա վէրէճէյիմ շէյ Հասբարրէնստէ պուլընտըղըն
տան , Կրաթիէն պու ադշամ կիտէր , սէքիզ կիւնէ գատար կէ-
թիրիր ։

Գաթըրին . – Սէքի՞զ կիւնէ գատար մը . բէք ուզուն ։

Մարքի . – Շու սէօզիւնիւ Կրաթիէն իչիթմիշ օլտա ըտը . նէ
գատար մէճունն օլուր ըտը ։ Կրաթիէն եալընըզ պունըն իչին տէ
կիթմէյէճէք տիր ։ Տա՛իրէնիզի տէ հազըր իթտիրմէլի տիր . վէ իճ-
բաաթը վագըտա վէ խըզմէթքէարլարըն մուամէլէթընա պիղդամ
քէնահսի նէզարէթ իթմէլի տիր ։

Գաթըրին . – Տէնիզէ նազըր պիր օտա իսթէրիմ , վէ պիր տէ
էսկի էշեալէրին հիչ պիրինէ տօգունըլմամալը տըր ։

Մարքի . – Բէք ալէա ։ Ճէատէմին եաթագ տահրէսինի ոիզէ
թահսիս իթտիրիրիմ . մէգըթիւր տահրէ գօնագըն տէնիզէ նազըր օ-
լան գուլէլէրինտէն պիրինին իչինտէ տիր ։ Ճէատէմ չօգ տիւշիւ-
նիւր պիր գատըն ըմըշ ։ Տահրէի մէգըթիւրէ բէք սաքին վէ տէվաիրի
սահրէտէն պա՛իտ օլտըղընտան , ճէատէմին վէֆաթընտան սօնրա ,
հիչ քիմսէ օտատա իգամէթէ ըազը օլմամըշ տըր ։

Գաթըրին . – Պէն հալը հազըրընտա մէճունէն իգամէթ իտէ-
րիմ . – տէտի ։

Ֆէրտաոը կիւնիւ Կրաթիէն , Հասբարրէնսէ միւթէվէճճիհէն
հարէքէթ իթտի ։ Իքի կիւն սօնրա , մատամ Մարանզէնէ իւք կէ-
լէն մէքթուպ կիպի իսդասըդ պիր մէքթուպ տահա կէլտի ։ Մէգ-
քիւր մէքթուպը օգուր իքէն , մատամ Մարանզէն պիրագ թէլաշ
իթտի իսէտէ , մուահէտտէն թէլաշընը թէսքինէ մուվաֆֆագ օլա-
րագ , թահդիրամիշ պիր թավը իլէ թէպէսսիմ իտիպ , քէնահ

քէնտինէ տէտի քի . – Մէսէլէ հիւքմ օլընմըշ տըր . արթըդ պուն-
տան պահս իթմէյէ իհթիեաճ եօդ տըր :

Գաթըրին , մէքթուպը նէ սուրէթլէ թէքսիր իտէճէյինի ան-
լամադ իւղրէ , կէօզիւնիւ վալիտէսինին եիւղիւնտէն այըրմամըշ ը-
տը . մատամ Մարանղէն իսէ մէքթուպը ավուճընըն իչինտէ թօթ-
լայըպ , բէնճէրէտէն ֆըրըլատաճաղը սըրատա , Գաթըրին հէման իւ-
ղերինէ հիւճում իլէ էլինտէն չէքիպ ալըպ .

— Նիչին մէքթուպըն միւնտէրիճաթը նէ օլտըղընը սէօյլէմէ-
տին :

Մատամ Մարանղէն . – Էհէմմիյէթի եօդ քի սէօյլէյիմ :

Գաթըրին . – Էհէմմիյէթի օլմատըղընա պէն տէ գանի օլայըմ
տա , սօնրա աթ . – Րէզիլ հէրիֆ իմղասընը գօմաղա պիլէ ճէսարէթ
իտէմէտիյի հալտէ , էլան եաղայօր . լաքին պու միսիլլու իմղասըղ
մէքթուպլարտան ինսան պաղէն հիսսէ գաբար . սէն օգուտը՞ն մը ,
վալիտէ :

Մատամ Մարանղէն . – Խայըր . իմղասըղ պիր մէքթուպը օ-
գուտաղա թէննէղղիւլ իթմէյիմ :

Գաթըրին . – Պէն թէննէղղիւլ իտէրիմ . հիչ օլմազսա նէ՞ օլտը-
ղընը անլարըմ . – տէյիպ , եիւքսէ՛քճէ պէր վէճհի ղիյը օգուտաղա
պաչլատը :

« Մատամ .

« Գըղընըղ մատմուազէլ Գաթըրին , հէր նէ գատար սէպաթ-
« տան այրըլմազ իսէ տէ , պէլքի վէրմիչ օլտըղը գարարտան տօլայը
« գալպէն բէչիման տըր : Պէլքի իլը մէքթուպըմտա իթա իչլէտի-
« յիմ մա՛լումաթ , միւպալաղա իտիլմիչ տէյու գըբաս իթմէքտէ
« տիր . լաքին , պէօյլէ տէյիլ . մուպալաղա եօդ տըր : Էյէր էլան
« էօյլէ գըբաս իտէյօրսա , մէքթուպը եըրթընըղ աթընըղ , վէս-
« սէլամ . եօդ մուղայիրի իսէ , իշ պիւսպիւթիւն պաչդալաչըր : Ին-
« սաֆ վէ մէրհամէթ իտինիզ : Պէն , էմնալ ու ագրանըմա եար-
« մամ վէ ճիւմլէսինի թէսէլլի իթմէք իսթէրիմ : Հէլէ պիր քէրրէ
« մատմուազէլ Գաթըրին Մարանղէն , նօրմէ սօգաղընտա 170 նու-
« բէրօտա մուդիմ պիրինճի սընըֆ գապիլէլէրինտէն մատամ կո-
« թիէնին էվինէ կիթսին , վէ պուննան թագրիպէն օն սէքիզ մահ
« մուդատտէմ , պարօն Օլիվիէ տը Բիւյմիրօլըն օրաեա կիտիպ նէ
« եարմըշ օլտըղընը սօրսուն անլասըն : Մատամ կօթիէ , ղայէթ

« մա՛րուֆ վէ միւթէպէր պիր գատըն օլտըղտան մատա , էմնալ
« ու ագրանընը սէվմէք նէ տէմէք օլտըղընը պիլտիյինտէն , հէր չէ-
« յի սլա վէճհ էլ սըհհէ սէօյլէյէճէյի աչիքեար տըր : »

« ԹԱՆԸՄԱՏՂԸՆԸՋ ՊԻՐ ՏՕՍՓ »

Գաթըրին , մէքթուպը օգուտըղտան սօնրա , կէօզլէրի բարըլ
բարլամաղա պաչլայըպ . – Էյ տահա իսպաթ վէ տէլիլէ իհ-
թիեաճ գալտը՞ մը վալիտէճիյիմ : Օն սէքիզ այ էվվէլ , եանի պէնի
կէօեա էն զիեատէ սէվմիյի զէմման , քէնտիսինէ թէմամըյլա էճմի-
յէթի իթմիչ օլտըղմ զէմման . . . Տէմէք օլտու քի , պու գաթըն լ-
լէ սօն տէֆաքի միւլադաթը թէսաահիւֆի վէ մէ՛մուլին ղայըը պիր
միւլադաթ տէյիլ իմիչ , վէ եախօտ , կէլիպ կէչէն պիր հավ-
վէս վէ եա արզուտան նէ՛չէթ իթմիչ պիր միւլադաթ տէյիլ իմիչ :
Ջալըմ ատամ , չօգտան պէրու մէրգումէյի թանըը ըմըչ : Գալպի
էօյլէ պիր չիտտէթլի աչգ ու սէվտա իլէ մալամալ իքէն , պէնիմ
գարշըմտա օ գատար մէհարէթլէ օյուն օյնամըշ քի , էննճամքեար
ալտանմըշըմ . տուղաղա տիւչմիւչիւմ : Ա՛հ , նէ՞ տէհշէթլի չէ՛յ . պու
սուրէթլէ ալտանմադ չօդ պէօյիւք ղատտարըդ տըր . – տէյիպ ,
պաչընը արդասընա ատար վէ հէօնքիւր հէօնքիւր աղլամաղա պաչ-
լատը :

Մատամ Մարանղէնին պէնղի պիւս պիւթիւն ուչուպ գըղընա
թէգ արըուպլե .

— Էլան օ ատամը սէվիյօրսըն , գըղըմ : Օ սանա պու գատար
խըեանէթ պու գատար նամէրալիք իթմիչ օլտըղը հալտէ էլան սէ-
վիյօրսըն : Էյէր կրաթիէն իլէ Օլիվիէտէն ինթիգամ ալմադ նիյէ-
թիյէ էվվէնիյօրսան , սէնին սօնընն նէ՞ օլաճադ :

Գաթըրին . – Ինթիգա՞մ ալմադ իչին վի : Վազ կէչ : Տէմէք օ-
լուր քի , սէն պէնի էլան թանըմամըշսըն , վալիտէճիյիմ : Պարօն
Օլիվիէյի ըէտատ իթմիչիմ կիւնտէն պէրու գալպիմտէ աչգ ու մու-
հապպէթտէն էսէր գալմամըշ տըր : Սահիհ տիր քի վիգօնթ տէ
Գլէրի , աչգ ու սէվտա իլէ սէվմէմէքտէ իմ : Պէնիմ կիպի պիր գըղ ,
գալպինի իքի տէֆտա թէսլիմ իթմէղ : Լաքին պարօն Օլիվիէյի կէօ-
եա հիչ տիւնեատա կէլմէմիշ կիպի քեամիլէն ունուԹմըշըմ :

Մատամ Մարանղէն սէօղիւ քէամէյէ մէճպուր օլտը : Գաթը-
րինին քիպը ու ազամէթինէ տօգունուլտըղը թագտիրտէ , պիչարէ
գըղըն ճէրիհէի գալպինի կէօսԹէրմէքտէն իսէ , ըղԹըրապտան հէլա-

քի թէրճիհ իաէճէյինի պիւիը իաի։ Պինաէն ալէյհ, հասպէլ նէ-
ղաքէթ օտատա պիւէ օթուրմայըպ, քէնաի տա՛իրէսինէ չէքիլմէյէ
մէճպուր օրտը։

Գաթըրին. – Պէն տէ պէրապէր կէլէյիմ տէ, սէնի եաթըրա-
յըմ, վալիտէճկիմ։

— Լուզումը եօգ։ Պէչի՝ օ խըզմէթի կէօրէպիւիը։

— Նի՞չին օ խըզմէթի պէն կէօրմէյիմ։ Սէնաէն պաշգա սէվէ-
ճէք քիմի՞մ վար. – տէյիպ, վալիտէսինի գուճագլաեարադ, օտա-
սընա գատար կէօթիւրտիւ, սօյունտըրտը, վէ եաթաղընա եաթըր-
տը։

Մատամ Մարանղէն. – Սէն կիթ դըզըմ, պէն պիր աղ րահաթ
իտէյիմ. էյի օլաճագ օլուրսամ ադշամա տօղրու դալդարըմ։

Գաթըրին վալիտէսինէ եադլաշըպ, էօրմէյէ պաշլատը. նա-
կէհան մատամ Մարանղէն դըզընըն պաշընը թուրթուպ, վէ տըգ-
գաթըրճա եիւղիւնէ պադմալա պաշլայըպ.

— Օլիվիէյի ունունթմըշ օլտըղընը պիր տահա սէօյլէ. սէնին
դալպինտէ օ տէհշէթլի ճէհէննէմ աթէշինի կէօրմէքտաէն իսէ, էօյ-
լէ պիր խաին վէ միճրիմի սէվտիյինի կէօրմէքլիյի թէրճիհ իտէ-
րիմ, դըզըմ. – տէտի։

Գաթըրին վալիտէսինէն էլինի քէնաի սինէսինէ կէօթիւրիւպ.

— Պագընտը գալպիմ տահա գուվվէթլի՞ մի չարըայօր։

— Խայըր. պիր շէյ տույմայօրըմ։

— Ցույմաեաճագսըն եա. պու գալպ էօլմիշ տիր. պիւսպիւ-
թիւն էօլմիշ. վէ պիր տահա տիրիլէմէզ։

— Մատամ քի սէնտէն պաշգա քիմսէյի սէվմէյի թէրվիճ իթ-
մէյօրըմ, նի՞չին պանա լինանմայօրսըն։ Պէլքի տէ մահզա սէնի սէվ-
տիյիմէ ճանըն սրգըլըյօր. – տէտի։

Գաթըրինին չու հալի հիլմ վէ սիւքունէթ իշթիմալինէ, վալի-
տէսի ալտանըպ, քէնտիսի տահի պիր տէրէճէյէ գատար միսաթէ-
րիհ օլարագ մէճՇունիյէթինտէն աղլամաղա պաշլատը. – Շիմտի
արթըգ սահիհէն րահաթ եիւղիւ կէօրէճէյիմի անլայօրըմ. լաքին
սէն նէ՞ եաքաճագսըն։

— Պէն գօրուեա կիտիպ, տօլաշաճաղըմ. չունքի պիրագ հա-
վա աշմաղա իշթիեաճըմ վար։

— Միս Ֆի՞ն իլէ մի։

— Խայր, եալընըզ։

— Ալլահա էմանէթ օլ նագլըճըղըմ։

— Սէն տէ Ալլահա էմանէթ օլ, վալիտէճկիմ. – տէյէրէք, Գաթըրին մուֆարագաթ էյլէտի։ Մատամ Մարանղէնին գալպի քեամիլէն րահաթլանըպ, պաշընը եասաբղա գօտը վէ քէնաի քէն-
տինէ տէտի քի.

— Պէլքի տէ սահիհ տիր. պու գըզ օ գատար միւթէքէպիր պիր գըզ տըր քի, նէֆրէթտէն պէլքի աշգ ու սէվգատը քեամիլէն մահվ ու զա՛իլ օլմըշ տըր։ Իսապէթ. պուննան պէօյլէ տահա գի-
եատ քէնտինէ մալիք օլսուր։

17

Գաթըրին Մարանղէն, վալիտէսինին օտասընըն գաբուսընը եա-
վաշճա գաբայըպ մուֆարագաթ էյլէտի։ Տաիրէսինէ կիտէն սօֆա-
տա տուրտը. ահվալինտէ զարիպ պիր թէպէտտիւլ հուսուլէ կէլ-
մէքտէ իտի։ Պէնզի սօլմըշ, կէօզլէրի գարարմըշ, գիհնի բէրիշան օլ-
մըշ, աեագատա տուրմաղա մէճալի գալմամըշ ըտը։ Պիր սանիյէ
զարֆընտա, հալինտէքի ֆիւթուրսըզլըգ վէ սիւքունէթ վէ աղ-
ղընտաքի թէպէսսիւմ մահվ օլուպ, եէրինէ պիր եէէս վէ զաղաղ
վէ հիտաէթի ֆեվգելատէ գա՛իմ օլմըշ ըտը։ Իօլիս պէնզինտէն գի-
եատէ պէնզի պէմ պէեազ օլմըշ, էլինտէ սըգմագտա օլտըղը մէք-
թուպը պիր քէրրէ տահա օգուսմագ աղմինէ տիւշմիշ իտի։

Քէնտի քէնտինէ տէմէքտէ իտի քի. – Գապիլէյէ միւրաճաաթ
էթմիշ. աճապա օ սէվտիյի գարըտան չօճո՛ւգ սահիպի մի օլմըշ։ Օլ-
մուշ իսէ օ չօճուգլարը սէվմէսի լազըմ կէլիը. աճապա չու ճօ-
ճուգլարը մէյտանտան գալտըրայը՛մ մը։

Օտասընա գատար կիթմէք իսթէտի ամմա, եիւրիւմէյէ թա-
գէթի օլմատըղընտան, տուրուպ, իքի էլինի գալպինէ տաեաթտը
վէ եինէ քէնտի քէնտինէ.

— Ունունթմա՛գ մը. հէյհաթ. էօմրիւմ օլտըգճա ունուտա-
մաեաճաղըմը անլաեօրըմ։ Հէր հալտէ իչի պիւ էթրաֆի անլատագ
իսթէրիմ. – տէյէրէք, սալլանա սալլանա օտասընա գատար կիտէ-
պիլտի։

Պիր չարեէք գարգընտա , սատէ պիր գըեաֆէթ կէյինիպ աշաղըյա էնտի , վէ գաբալը պիր արապաեա րաքիպէն , արապաճըեա գօրուեա կէօթիւրմէսինի էմր էյլէտի ։

Անճադ պուլվարլարը կէչտիքտէն սօնրա էօնտէքի ճամը էնտիրիպ . – ժօպ . սաղա սաբմալըսըն , սօնրա Անթրըբօ սօգաղընա կիրմէլիսին վէ Գարտինէ սօգաղընըն քէօչէսինտէ տուրմալըսըն . – տէտի ։

Թայէին օլունան մահալտէ , արապա տուրտը ։ Գաթըրին ա-րապանըն գաբուսընը էլէյլէ պիր էյիճէ գաբատըգտան սօնրա , չըմէնտըֆէը ֆապրիգալարընըն տիվարընը պօյլայըպ , Նօլլէ սօգաղընա կիրտի ։ Ղայէթ սատէճէ կէյինմիշ օլտըղը ճիհէթլէ քիմսէնին տըդգաթընը ճէլպ իթմէտի . զաթէն մէզքիւր Նօլլէ սօգաղը թէնհա պիր սօգագ ըտը . 170 նումէրօնըն էօնիւնտէ տուրտը . Գաբուննըն իւսթիւնէ մուալլագ օլան լէվհանընը իւզէրինէ պէր վէճճի գիար եաղըլը ըտը ։

ՄԱՏԱՄ ԿՕԹԻԷ

Պէբէնճէ աընըֆ ֆոպէլէ .

Թէֆովէ էշէն խոսրա օլան ֆէոնէնճէրլէրէ վէ հէր կիշ սատ էյէրէն
ալընէքա ֆոպոբ խոսրուլտըը ֆոպոշ էրէր .

Մէզքիւր խանէ , ուճագ թէֆիէք աղաճլարը հավի օլան պիր պաղչէնին օրթասընա մէզնա քիւչիւք պիր եվ իտի ։ Գաթըրինի գայէթ թէմիզ պիր սալօնա ալտըլար ։ Պիրազ սօնրա եաշլըճա վէ չիշմանճա պիր գաատըն իչէրիյէ կիրտի . մէրգուվէնին գըեաֆէթի գայէթ թէմիզ վէ թավը ու հարէքէթի մունթազամ օլուպ , զէքեավէթէ վէ տիրայէթէ մալիք օլտըղը , եիւղիւնտէն վէ կէօղիւնտէն պէյլի իտի ։

Մատմուազել Մարանղէն էն ճիւղի չէյէ պիլէ տըդգաթ իթմէք միւթատը օլտըղընտան , հէր թարաֆը թէֆտըդ իտէրէք , կէօրտիւիւ ահվալ հիւանիւ սուրէթլէ թէէսսիր իյլէտի ։ Սըֆաթընտան դալպի խալես օլտըղը քէչֆի օլընապիլէն պիր գաատընըն , իմզասըդ մէքթուպլարը կէօնտէրմիշ օլան չախա իլէ պէյնինտէ նէ կիպի միւնասէպէթ վագը օլապիլէճէյինի տիւչիւնմէյէ պաշլատը ։ Մատամ կօԹիէ քէնտիսինի ալտաթմաեաճագ տէյու ղանն իթմէքտաէ իտի ։

— Պուննտան օն սէքիզ պյ էվվէլ էվինիպէ կէլմիշ օլան իքի քիչի հագդընտա , սիզտէն ահղհ մա'լիւմաթ ալապիլէճէյիմի խոպէր ալտըմ ։

Գապլէյ . – Մատամ , պէնտէնիզ սօլա եալան սէօյլէմէմ . սէօյլէյէճէք օլուրսամ , տօղրու սէօյլէրիմ . եախօտ հիչ սէօյլէմէմ ։ Անճագ , սէնա'թըմ իգթիգասընճա հէր պիլտիյիմի վէ կէօրտիւիւմիւ սէօյլէյէմէմէք մէճպուրիյէթինտէ պուլընտըղմտան , մէրագընըզը տէֆ' վէ սիզի մէյհուն իտէպիլէճէյիմի մէ'մուլ իթմէյօրըմ ։

— Պէն մէրագ իչէին կէլմէմիշ իմ . պուրաեա կէլիչիմ տէ մուհիմ սէպէպլէրէ մէպնի տիր ։

— Հէր նէ սէպէպէ մէպնի կէլմիշ օլսանընզ , պէն քէնտի վաղիֆէմի պիլիրիմ ։ Պու իքի չախս տէտիյինիզ քիմլեր իմիշ , մատամ ։

— կէնճ պիր քիմսէ , պուրաեա պիր գաըը կէթիրմիշ , մէրգումէ պուրատա վաղը համլ իթմիշ ։

— Իամլէրի ։

— Էրքէյին իամի , պարօն Օլիվիէ տը Բիւյմիրօլ ։

— Սիզին տէ իամինիզ , մատմուազել Մարանղէ'ն մի տիր . – տէյու , սուաչ իթտի ։

Գաթըրին զանղըը զանղըը թիթրէմէյէ պաշլատը ։

— Իամիմի նէ'րէտէն պիլիյօրսընըզ ։

— Սիզին թանըմատըղընըզ պիր գաատընտան իամինիպի էօյրէնմիշիմ . պու գաատըն պէնտէն հէր նէ խոթէյէճէք օլտա րէտտ իմէմէմ ։

— Օ գաատըն միւթէպէ'ր պիր գաատըն մը տըր ։

— Ղայէթ միւթէպէտր ։

— Իամիմտէն պաշգա տահա նէ' սէօյլէտի ։

— Ղայէթ միւքէտտէր պիր հալտէ պուլընտըղընըզը վէ պիր վագըթի ֆամիլեանըզը թանըմըշ վէ հիւանիւ խըղմէթի կէօրմիշ օլմատը հասէպիյլէ , սիզի թէսեյլի իթմէք արզուսընտա պուլընտըզընը սէօյլէտի . վէ պուննտան օն սէքիզ մահ ագտէմ պարօն Օլիվիէ տը Բիւյմիրօլըն նէ սէպէպէ մէպնի պուրաեա կէլմիշ օլտըղընը սուաչ իթտիկինիզ հալտէ , հագըգէթի հալի սէօյլէմէքլիյիմի թալէպ իյլէտի վէ պէն տէ վատ իթտիմ ։

— Պու գաատըն հէր քիմ իտէ , էօյլէ իսնասըզ մէքթուպլար եաղմագ կիպի պիր ալտադըզը իրթիքեապ իտէճէք եէրտէ , պիզ-

ղաթ կելիպ տէ եաղտըգլարընը սէօյլէսէ օլմա՞ղ մը։ Զունքի ալմըշ օլտըղըմ մէքթուպըն միւնաէրիճաթընա խաթինատէն, պուրաեա կէլմէյէ մեճպուր օլմըշըմ տըր։

— Քէնաիսինին կելմէսի միւմքին օլամատը։ Հաթթա մուղայիւրի օլարագ, պու մեսելէտե պաղը ահվալ վար տըր քի, ղայէթ իհթիեաթ իլէ վէ կիղլեճէ հարէքէթէ մեճպուր իթմիշ տիր։ Լաքին պահսընը իթաիյիմ գարընըն, կիւնիւն պիրինտե քէնաիսինի թանըթտըրաճաղընա էմին օլապիլիրսինիզ։

— Պու մեսելէ բեք աչըգ տէյիլ, պու իշին ալթընտա, բեք չօգ չիւպհելի ճիհէթլեր վար։ Նի՞չին խուլուսը թամ իլէ հարէքէթ իթմէյօր։ Սիզ քիմ օլտըղընը սէօյլէյին. պէն օ գատար խալիս պիր գըզ ըմ քի սէօյլեմէնիղլէ պէրապեր օ իսմի ունուտուրըմ։

— Ըսթար իթմէյինիզ, մատմուազել. ղիրա քիմ օլտըղընը սէօյլէյէմէմ։ Սէօյլէյէպիլէճէյիմի, սէօյլերիմ, սէօյլեմէք ճա՛իզ օլմաեան ճիհէթլեր հադգընտա հէր հալտէ սիւքութ իտէճէյիմ, պաշգա եօլտա հարէքէթ իտէմէմ։

— Նէ գատար քի սէօյլէյէպիլիրսէնիզ, օ գատարընը սէօյլէյին մատամ. չի չարէ, պունա տա րազընըմ։

— Սիզ սօրունըզ, պէն ճեվապընը վիրէյիմ. միւրատընըզ նէ՞ տիր։

— Պարօն Օլիվիէ տը Բիւյմիրօլըն, նասըլ պուրաեա կելմիշ վէ քիմին իլէ կելմիշ, վէ պուրատա նէ եաբմըշ օլտըղընը անլատագ իսթեբիմ։

— Քէնաիսինի թանըթմագ իսթեմէյէն պիր գատընը, վազը համ իթմէք իւզրէ եվիմէ գապուլ իտիպ իթմէյէճէյիմի անլամագ իւզրէ, կիւնիւն պիրինտե թավը ու հարէքէթինտեն միւթեպէր պիր զաթ օլտըղը զահիր օլան վէ հէքիմ օլտըղընը սէօյլեմիշ պուլունան պիր քիմսէ կելտի։ Զօճուղըն հաեաթը, վազը համտէն եվվել վէ եա էննայը վա՛զտա վէ եախօտ սօնրա թեհլիքելի տէ տէյիլ իսէ, գապուլ իտէպիլէճէյիմի ճեվապ պէեան իթմիմ. կելէն չախը մէճհուլ տէտի քի. — վազը համ իտէճէյի սըրատա հազըր պուլունըրսըն. վազը համտէն սօնրա նէ՞ օլաճազը մա՛լիւմ օլմատըղը ճիհէթլէ, իչինէ կելիր իսէ, չօճուղըն թէտավիսինի աէրէօհատէ իտէրսին, կելմէզսէ իթմէզսին։ Տէրէօհատէ իթաիյին հալտէ պիր սիւտանա պուլուրսըն վէ սէն տէ չօճուղա նէզարէթ իտէրսին. պունամուդապիլ իւճրէթինի տէ թայէին իտէրսին. ֆիեաթը պէյնիմիզ-

տէ գարարլաշըրըտգ։ Զօճուղըն վիճուտընը վէ նէրէտե պէօյիւտիւլմէքտէ օլտըղընը քիմէնէյէ սէօյլեմէյէճէյիմի թէհհիւտա իթտիմ։ Կէօրիւնիւր քի օ զաթ քիմ իսէ, հադգըմտա լաղըմ կելէն մա՛լիւմաթը իսթիհսալ վէ նահուսըմ եէրինտե օլտըղընը թահդիդ իթմիշ. զիրա սէօզիւմտե սէպաթ իտէճէյիմէ ասլա թէրէտտիւտա կէօսթէրմէտի։

Պիր պուչուգ այ սօնրա, բէճաղաթընտա կէնճ պիր գատըն պուլընտըղը հալտէ կելտի։

— Օ գատընըն իսմի՞։

— Իսմինի ելան պիլմէմ։

— Կէթիրէն ատամ, նա՞սըլ խըթապ իտէր իտի։

— Մ՛ատամ, տէյու խըթապ իտէր իտի։

— Պաչգա՞։

— Պաչգա հիչ. եաղընըզ մատամ։

— Կիւզե՞լ մի իտի։

— Ղայէթ կիւզել։

— Գումրի՞լ մը, սարը՞ մը։

— Գումրիալ, գատիճէ կիպի բարլագ կէօղլէրէ, մէրմէր կիպի պիր պէտէնէ, պէեազ վէ պէրրագ պիր սըճաթա մալիք իտի. սաչլարը կիպի սաչ, պու եաչըմա գատար կէօրմէմիշիմ։

— Թախմինէն գա՞չ եաչընտա վար ըտը։

— Թախմինէն եիրմի տէօրթ, եիրմի պէշ։

— Բէք ալէա. սօնրա։

— Վազը համի եագըն օլտըղընըն էմարելէրի կէօրիւնմէյէ պաչլատը. իլք չօճուղը տէյիլ իսմիշ. էվիմին էն մունթազամ տաիւրէսինի մերգուսէյէ թախսիս իթտիմ, տաիրէյէ եէրլէշմէսինի մուրէգուլագ թէտագըպ, աղրըլար պաչլատը վէ չօգ սիւրմէյիպ, գատըն՝ վազը համլ իթտի։

— Պու սըրատա պարօն տը Բիւյմիրօլ նէ՞րէտե իտի։

— Եանընտան այրըլմատը։

— Եանընտան այրըլմատը՞ մը. թէտաճճիւպ իտէճէք չէյ. սիզ տէ պունա միւսաատէ իթտինի՞ղ մի։

— Պարօն Օլիվիէ տը Բիւյմիրօլ հէքիմ օլտըղը հալտէ եանընտա պուլընապիլիր եա։ Կէթիրտիյի գատըն միւչթէերիսի օլտըղընը պէեան իթմիշ իտի. չու հալտէ հադգը թէտավիսէն սագլըթ օլուր մը։

— Հէքիմ օլտըղընա սիղ տէ ինանտընը՞ղ մը :

— Նէ սէպէպէ մէպնի ինանմայըմ: Գաոընըն տօղուրաճաղը սըրատա կէօսթէրմիչ օլտըղը մէհարէթտէն իսմինի էօյրէնմէղտէն էվվէլ սէն՝աթընը էօյրէնտիմ:

— Եա՛. տէմէք քի ամէլիեաթը քէնա՞սի մի իճրա իթտի :

— Թէմամըյլա :

— Էյ սի՞ղ, նէ եաբաընըղ:

— Եարտըմճը մագամընտա հաղըր պուլընտըմ:

— Զօճուդ նէ՞րէտէ :

— Տօղմատան էօլմիւշ իտի :

— Եալան սէօյլէյօրսընըղ:

— Եալան սէօյլէմէքտէ նէ՞ մէնֆաաթըմ վար տը՞ր : Տօղրույը սէօյլէյէճէյիմէ եէ՝մին իթտիմ իտի :

— Պու գաբը նէ՞ գատար վագըթ պուրատա գալտը :

— Եիրմի տէօրթ սաաթ :

— Եալընը՞ղ մը :

— Եօգ . պարօն Օլիվիէ իլէ պէրապէր :

— Պիրի պիրլէրինի սէվկի՞ը կիպի մի մուամէլէ իտէ յօրտար ըտը:

— Կէօրիւնիւր քի պիրի պիրլէրինի չօգ սէվկիօրտար ըմընչ. խուսուսըյա գատընն :

— Նէ՞տէն մա՛իւմ:

— Պէն պու գատընն կիպի ճէսուր գարը կէօրմէմիչ իտիմ. էն չիտտէթլի աղրըտարը սըրասընտա , սէս պիւէ չըգարմատը : Աղրըտար թէհամմիւլ իտէմէյէճէք տէրէճէտէ արթտըղը սըրատա , պարօնըն էլինի թուրթար , սըգար , պիւքեր վէ պէօյլէճէ տէրհալ քէսպի գուվվէթ վէ մէթանէթ իտեր իտի :

— Ո սըրատարտա նէ՞ սէօյլեր իտի :

— Հիչ պիր չէյ . աղըրնը աչմատը :

— Էյ պարօ՞ն :

— Օ տա . սիւքուր իթմէքտէ իտի : Ա՛րա սըրա , « Սապր էթ ... չիմտի պիթէը » տէմէքտէ իտի :

— Էյ տա՛իմա, « Մատատ » տէյու մը խըթթապ իտեր իտի :

— Տա՛իմա :

— Սէնի պէնի՞ մի կէօրիւչիւրէր իտի . եօգսա թէքէլլիւֆ իլէ, սիղ պիղ տէյու մի :

— Տա՛իմա թէքէլլիւֆլէ :

— Սաաթ գաչտա վաղը համլ իթտի :

— Ա՛գչամ սաաթ օնտա :

— Օնըա պարօն պաչընտա պէքլէտի՞ մի :

— Էվվէթ . օ տա պէն տէ պէքլէտիք . եվտէ պաչգա խասթա պուլընմատըղընտան , էվգաթըմը քեամիլէն մէրգումէյէ հասը իթմիչ իտիմ:

— Ա՛ճապա սիղին օրատա պուլընմանըղտան , պարօն տա խոչնուտսըզլըղ ելամէթի կէօրտիւնի՞ղ մի :

— Պէնիմ օրատա պուլընտըղըմ սըրատա , էօյլէ պիր ելամէթ կէօրմէտիմ: Պարօն միւշթէրիսինի իհթիմամ իլէ թէտավի իտէն պիր թաալիպ կիպի հարէքէթ իթմէքտէ իտի : Ա՛նճագ , պիր արապըղ տըշարը չըգըպ տա թէքրար իչերիյէ կիրտիյիմտէ , մուհիմմ պաչըմընղ օլտըղըտըրը պիր միւքեալէմէյի քէմիլ պուլընտըգլարընը հիսս իյլէտիմ:

— Օ միւքեալէմէտէն հիչ պիր չէյ անլաեապիլտիի՞ղ մի :

— Պիր քելիմէսինի պիլէ իչթիմէտիմ:

— Կիտեր իքէն իւճրէթինիզի պարօն Օլիվիէ՞ մի վէրտի :

— Էվվէթ :

— Իսմինի նա՞սըլ էօյրէնտինիզ:

— Սըրճ թէտատիւճիէն , պիր սապահ , մէքթէպի թըպպիյէ կէթմիչ իտիմ. մէրգումը օրատա բասթ կէլտիմ. իսմինի սօրտըմ, պարօն տը Բիւյմիրօլ օլտըղընը վէ ղայէթ չալըշտըտան պիր տէլի գանը իտիյինի վէ գարիպէն չէհատէթնամէսինի ալտճաղընը սէօյլէտիլէր :

— Սիղի կէօրտիւքտէ , չաչըրտը՞ մը , թէլաչտանը՞ մը :

— Ա՛սլա վէ գաթ՝ան , հաթթա քէմալը նէզաքէթ վէ թէմիզլինլէ սէլամ վէրտի :

— Պու մէսէլէտէն տօլայը քիմսէյէ պիր չէյ սէօյլէմէյէճէնիզի թէքրար թաալսիյէ իթտի՞ մի :

— Լադըրտը պիլէ իթմէտի :

— Պու սէօյլէտիքլէրինիզին , ղայէթ սահիհ օլտըղընա եէմին իտի՞ր միսինիզ:

— Էվվէթ , մաամմաղէլ:

— Պունլարը իսպաթ իտեպիլի՞ր միսինիզ:

— Պիր իսպաթըմ վար . օ տա բէք գավի տէյիլ տիր :

— Հա՞նկըսը :

— Պարօնըն պիր մէքթուպը։
— Ո մէքթուպը կէօսթէրիր միսինիզ։
— Մա էլ մէճպուննիյէ։

Գապիլէ մատամ կօթիէ եաղըխանէսինին չէքմէճէսինին իչին-
էքի քեաղըտլարըն արասընատան պիր զարֆ չըգարըպ Գաթըրինէ
ուղաթտը։ Գաթըրին՝ պաչընատան թըրնաղընա գատար թիթրէմէ-
յէ պաչլատը։

Գապիլէ. — Ողուչուն, մատմուազէլ, տէտիքաէ, Գաթըրին պէր
վէճճի զիր գրատար իթտի։

« Մատամ »

« Կէչէնէրատէ պահսընը իթմիչ օլտուղմ գատըն, այրն նիհա-
« յէթինէ տօղրու նէզտինիզէ կէլէճէք տիր։ Պու կիւնահէն իթիպա-
« րէն թախսիս իթմիչ օլտուղընըզ տա'իրէյի հաղըր իթմէնիզի ըչճա
« իտէրիմ։

« ՏՕԳԹՕՐ Գ... »

Պու մէքթուպըն հէմ իպարէսի հէմ տէ եաղըտը Օլիմիէնին օղ-
տըղընա չիւպհէ եօղ ըտը։ Պիր արալըգ մէքթուպը մատամ Կօ-
թիէյէ իտատ իթմէք իսթէտի. ֆագաթ մուախխարէն չաշըրմըշ պիր
հալտէ աեաղա գալգտը. սաչլարընըն հէր պիր թէլինտէն սուլտ
ագմագտա ըտը. կէօզլէրի գարարմըշ. ֆիքրի պուլանմըշ վէ աեագ-
տա տուրմաղա մէճպուրի գալմամըշ ըտը։

Գապիլէ՝ մէքթուպը կէրի ալմայըպ. — Սագլայընըզ, մատմուա-
զէլ, պէն հէր չէյի նիզամընատա իճրա իթմիչիմ տիր. պու մէքթու-
պա լուզումըմ գալմամըշ տըր։

Գաթըրին, կէլիչի կիւղէլ մէքթուպը ճէպինէ գօյուպ, տըշա-
րը չըգտը. Գապիլէ գաբուեա գատար մէրդումէյի թէչէհի իլլէտի-
Գաբու գաբանտըգտան սօնրա, Գապիլէ աճէլէթէն մատմուազէլ
Գաթըրինին պուլընմըշ օլտըղը օտաեա ավտէթ իթտի։

Մէղքիւր օտատա սարը պիր տէլի գանը, կէօզլէրի էլմաս կի-
պի բարլաեա բարլաեա եաղըխանէյէ տաեանմըշ աեագտա տուր-
մագտա ըտը։

Գապիլէ՝ օտաեա կիրաիքտէ. — Իսթիդպալիմի թէէվին էթտին
եա թէյղճիլիմ։

— Պու գըզճըղաղա պաղը չէյլէր սէօյլէտիմ ամմա, բէչիման

օլտըմ. վէ էօմրիւմ օլտըգճա պու բէչիմանլըգտան գուրթուլամա-
եաճաղըմ. վագըա սըրճ հագըգեթի սէօյլէտիմ. լաքին պէն սէն-
տէն պիր չէյ էսիրկէյէպիլիր միսիմ։ Մա մաճիհի գօրգարըմ քի
եաբտըղըմ չէյին նէթիճէսի էյի օլմաեաճագ տըր։

— Պօչ լագըրտը. գալպտէ աչըլան եարա, պիլ ախըրէ տա'-
մա գաբանըր։ Նուճուզ տա վար, սէրվէթ տէ վար։ Իւչ սէնէյէ
գատար միլեօնլար սահիպի օլաճաղըզ։

Տէլիգանլընըն պու իճատէսի մատամ կօթիէնին գալպինի միս-
թէրիհ խլէյիպ. — Պէլքի սէնին տէ հագգըն վար։ Պու սընրճտա
պուլընան գատընլար, հէր չէյին ալթընատա գալգմաղա մուգտէ-
տիր օլուրլար. — տէտի։

Սօգագտա Գաթըրին պաչը տօլանըյօր կիպի իչի թարաճա
սալանըպ տուրմագտա վէ հաթթա կէչէն տէօնէնէ չարըրըմագ-
տա ըտը։ Եօլտա պիրիսի մէրգումէնին չու հալինէ էսէճ իտիպ վէ
քիւչիւք պիր տիւքքեան կէօսթէրիպ.

— Սիզ րահաթսըզ սընըզ. պիրագ չու տիւքքեանրմընզտա եօր-
կունըզ ալմաղ մրսընըզ. — տէտի։

Գաթըրին խալգըն նազարընը ճէլպ իթտիխինի ֆարգ իտէրէք
տուչարը բա'չէ օլտը։ Հէր քէս սէպէպի քէտէր վէ ըղթըրապընը
անլաեաճագ տէյու զանն իթմէքտէ իտի. պինատէն ալէյհ մեր-
գումա խըթապէն. — Թէչէք քիւր իտէրիմ. եօրուլմամըշըմ, եօղուչ-
մա տէվամ իտէպիլիրիմ. — տէյէրէք, սիւրա'թլա եիւրիւյիւպ թէ-
պա'իտ վէ Գալտինէ սօգաղընատա պէքլէմէքտէ օլան արապասընա
թէգարրուպ էյլէտի։

Սրապաճը ժօպ, եէրինատէն հարէքէթ իթմէքսիզին. — Հա՞նկը
թարաճա կիտէճէքսինիզ, մատմուազէլ։

— Ուզագ պիր մահալէ կէօթիւր տէ նէրէյէ իսթէրսէն կէօ-
թիւր։ Լաքին հէր հալտէ իչի սաաթ գատար կէզմէլիյիմ։ Նէրէյէ
կիթտիխինի վէ նէ եարտըղըմը քիմսէյէ սէօյլէմէյէճէքսին։

— Բէք էյի, մատմուազէլ։ Վալիտէյնիզ տէ մի սէօյլէմէ-
յիմ։

— Վալիտէմ տէ սէս չըգարմա. արթըգ պէյէնտիյին թարա-
ճա կիտէպիլիրսին։

Սրապաճը գամչընըն ուճուչա աթլարա տօգունտըգտա, աթ-
լար գուշ կիպի ուչմաղա պաչլատըլար։

Գաթըրին՝ արապանըն իչինէ կէօմիւլմիւշ օլտըղը հալտէ, կէօր-

տիւխիւ աճապա բուեա՞ մը տըր տէյու տիւշիւնմէյէ պաչլատը վէ պէլախըրէ գալպինի բաբալամադատա օլան ըղթըրապըն բէք ճիատի օլաբղընա գանաաթ հասըլ իթտի։ Տէրէճէի նիհայէտէ սէվմիչ վէ ատէթա թաբընմըշ վէ խուլուս վէ մէրտալչինէ էմնիյէթ իթմիչ օլաբղը Օլիվիէնին պէօյլէ պիր խըեանէթէ թէսատտի իթմիչ օլմասընը էլան ադըընա սըղտըրամամադատա վէ քէնտի քէնտինէ տէմէքատէ իտի քի.

— Վահիւեանէ՛ պիր հարէքէթ. տէհչէթլի՛ պիր խըեանէթ. օ գատընը սէվտիյինէ հիչ շիւբհէ եօգ. հաթթա ղայէթ մուհադդադ, ղէվղէյիմ քի, էլան գալպէն ինանամայօրըմ. պէնի ալտաթմըշ օլաբղը զահիր տիր. չու հալտէ, օ խա՛ինի, օ զալիմի արթըդ ունութմալըյըմ. վէ լաքին էօմրիւմ օլտըգճա, պու խըչանէթ, պու ղուշմընը աֆվ իտէմէմ։

Էնանայը ավտէթինտէ, Գաթթըրին ֆիքրինի իշղալ իտէն չախտը պիւս պիւթիւն ունութմատա ղայրէթ իթտի վէ նէ եաբաճաղընը սուրէթի գաթիյէտէ գարարլաշտըրտը։ Վալիտէսինին նէզտինէ կէլտիքտէ, կէօնլիս ղայէթէչ բահաթ վէ ադը թէմմընյա պաչընտա պիր գըշ հալինտէ օլարադ կէլտի։

Մատտամ Մարանղէն՝ մէրդումէյի եօզարտան աշաղը թէտգըդ ու թէֆթիչ իթտիքատէն սօնրա.

— Նասը՞լ սըն գըշըմ։

— Բէք ալէա. իսապէթ քի չըգմըշ կէղմիշիմ. օ գատար ֆահատէ իթտի քի թա՛րիֆ իտէմէմ։

— Զօգ կէղմի՞ն մի։

— Հավա ալմադա զիեատէսկյէ միւհթաճ օլաբղըմտան, ժօպ՝ պէնի Սէն-Ղլուեա գատար կէօթիւրտիս. էյ սէն նա՞սըլ սըն. էյիլէնտի՞ն մի։

— Պիւս պիւթիւն էյիլէնտիմ։ Ուչուտըմ, կէչտի։

— Եաշասըն սինիրլի դարըլար։ Սապահլայըն էօլիս կիպի օլուրլար, ագշամ գաղըդ կիպի մէյտանա չըգարըլար։

— Պէօյլէ տէյէճէյինէ, դըշլարընը սէվէն վալիտէյէր չօգ եաշասընլար տեսէն օլմա՞ղ մը։

— Օրատը մա՛լում. սէօյլէմէյէ հաճէթ եօգ. պէնի նէ տէրէճէ սէվտիյինի պիլիրիմ։

— Օ գատար սէվէրիմ քի սէն պէտապախթ օլուրսան, պէն եաշամամ։

— Եաշամամագ օլո՞ւր մը. հաթթա եաշամալըսըն քի պէնի լուղումը թադիրինտէ թէսէլլի իտէսին։

— Օնա միւդթէտիր տէյիլիմ։

— Թէսէլլիյէ մուդթէտիր տէյիլիշ ամմա, պիր թադըմ լուղմընըշ վէ տիվանէճէճ պահս իթմէյէ մուդթէտիր իշ քի, հիչ պիր շէյէ ֆա՛իտէսի եօգ. վաղըա սապահլայըն պաղը շէյէր խաթըրըմա կէլիպ, պիհնիմի պիրաշ թէլաշա տիւշիւրտիս ամմա, չըգըպ կէլտիմ վէ հավա ալտըմ քեաֆֆէսի կէչտի կիթտի. չիմտի բէք բահաթլամ. ղայէթ մէհնունըմ։

— Սահի՞հ մի։

— Շիւպհէսիզ. – տէտի։

Պիր գաչ կիւն սօնրա, վիգոնթ Կրաթիէն տէ Գլեր, Հասբարըէնստէն ավտէթ խլէտի։ Կէթիրմիշ օլաբղը ճէսիմ սանտըգլարը, մարքի տը Սալճո պիղզաթ քէնտիսի մատամ Մարանղէնին խանէսինէ կէթիրտի։

Գաթթըրին՝ սանտըգլարը տէրհալ աչմաշա գալգըշտը. իւք սանտըգը պիր թադըմ նէֆիս վէ նատիտէ գումաշլարը չամիլ իտի. Գաթթըրին ճիատէն հայրէթտէ գալըպ։

— Պու նէ՛ կիւղել շէյլեր...

Մարքի. – Պունլար պէնիմ հէմչէլերիմ տիր։ Պու գըեաֆէթլերին պէեաղը կիւնահւդ կէյինմէք իչին տիր. պիր տանէսինի թէճրիւպէ իտի՞ր միսին, պագայըմ նա՞սըլ օլաճագսըն։

Գաթթըրին՝ սէվինճինտէն գըպ գըրմըղը օլուպ. – Պու սանտըգը բէք աղըր օլաբղընտան, պաչդա օտաեա նագլ օլընամաղ. սիզ եաընտաքի օտաստա պիրաշ պէքլէյին տէ, վալիտէմ պէնի կէյինտիրսին. – տէտի։

Մարքի տը Սալճո տըշարը չըգտը։ Պիր միւտաէթճիք սօնրա, կէլիպ Գաթթըրին կէյինմիշ կէօրտիւքտէ, հայրան օլտը գալտը։ Գաթթըրին պէեաղ էլպիսէյի կէյինմէյիպ, կիւլ տէմէթլերիյլէ միւղէյէն օլան մա՛իլ պիր էլպիսէ կէյինմիշ իտի։ Պաչընա գօյմուշ օլաբղը չինչէքլէր վէ կէրտանպահա միւճէվհերլէր, մէրդումէնին լէթաֆէթ վէ ազամէթի հալինի գաթ էն տէր գաթ թէղեիա իթմիշ իտի։ Էլինտէքի գալէմի միւնէքքատլի իլէ միւղէյնէն օլան եէլբազէ, դրալտըշալարա մահսուս պիր զիգըյմէթ նէմնէ իտի։

Մատտամ Մարանղէն. – Հայրէթինիզտէն նուէթգընըղ թուէթուլտը մարքի. – տէտի։

Գուվվեի պէշէրիյէնին մաֆէվգինաէ պիր հիսա իլէ վիւաաէսիյլէ միւթէէսիր օլմուշ վէ մէրգուժէնին դըւաֆէթինի վէ ահվալ ու աթվարընը կէօրմէքլէ խաթըրընա պիր չօգ շէյլէր ալուշվիւշ օլըղընան մարքի, մատամ Մարանղէնին սէօզիւնէ ճէվապ վէրէմէմէի։

Գաթըրին. – Պէնի պու գըւաֆէթաէ պէյէ՞նմէմինիզ մի քի, ալուքուլթ իսէ յօրսընըզ, մարքի։

Մարքի չիտաէթի հէէճանընը քէթմ իսէմէյիպ, գօլլարընը աչը վէ – կել գըղըմ. – աէյու պաղըրըմ։

Մատամ Մարանղէնին պէնգի պաղթէթէն ուշը։ Եէյէնի կըրաթիէնին նշանլըսը գուճաղընաա պուլընաըղը ճիհէթլէ, մէրգուժէնին տուշար օլըղը հալի մարքի կէօրէմէմի։

Գաթըրին իսէ պաշընը մարքինին սինէսինէ տաէաթըրըպ.

— Եալընըզ եէյէնինիզէ զէվճէ օլմադ միւնասիպէթիյլէ գըղընըզ օլմայըպ, հադգըմտա իպրաշ իյլէմիյինիզ մուհապպէթ վէ ղայրէթ միւնասիպէթիյլէ գըղընըզ մագամընա կէչէճէյիմ. – աէտի։

Պիր միւտաէթտէն պէրու թահդըդաթ խըթամ պուլմըշ վէ Օլիվիէնին մուհաքէմէի կիւնիւ թայէին օլընմըշ ընը։ Պու մէսՙէլէնին նէթիճէսի նէ օլաճաղընա Բարիս խալգը բէք գիւաաէ մէրագ իթմիշ իտի։ Հէր քէս պիրէր միւրիւ մաՙնա վէրմէքտաէ իտի։ Մուպահասաթ վէ միւճատէլաթը ճարիյէ բէք չէտիտ օլուպ, պու մէսէլէնին հիքմէթլի ճիհէթլէրի վէ պա խուսուս մաղնունըն ըրզ վէ իսթիդատէթի հալի հասէպիյլէ, էֆքարը ումումիյէտէ ֆէվգէլաաէ պիր հէյէճան հուսուլրէգիր օլմըշ ընը։ Զունքի պարօն Օլիվիէտէն պաշգա, իւի քիչինին տահա մատամ Պօվէսին վիճուաընըն մէյտանտան գալգմասընտան մէնֆաաթ պէքլէմէքտաէ օլաբգլարընը բէք չօգ քէսան քէչֆ ու ֆէհմ իթմիշլէր իտի։

Վիգոնթ տէ Գլէր հադգընտա չիւպհէ իտէնլէրին աատէտի աղ օլուպ, պունլար տա քէմալը իհթիրազ իլէ պէյանը ըէյ իթմէքտաէ լաթիլէր։ Վիգոնթըն հէր տա՛իմ պարօն Օլիվիէյի իլթիզամ իթմէսինէ վէ մուսթանթը Մ. Վիլթարըն իթիրազաթընը չիւրիւթմէք խուսուսընտաքի ղայրէթինէ խաթինտաէն, իչէ ագալը էրէն քիմսէլէր Կրաթիէնտէն ասլա չիւպհէ իթմէմէքտաէ իտիլէր։

Մէՙմուրինտէն Մ. Մէրի պու մէսէլէ հագգընտա աղգընը աչմամագտա, վէ պէէանը րէյ իթմէմէքտաէ վէ հաթթա էն ադիլ տօսթլարընըն պիլէ իպրամ վէ իլհահընա գաբըլմաեարագ ֆիքրի մախսուսը նէտէն իպաթէթ իտիյինի մէյտանա չըգարմամագտա ընը։

Բօլիս միւտիրի Մ. Մէրի, բէք չօգ տէֆալար Բարիստէն ղայպուպէթ իթմիշ իտի իսէ տէ, նէրէյէ կիթմիշ օլընը հէր քէսէ մէճհուլ ընը։

Ա.վօգաթ Գամպրի, բօլիս միւտիրինին սըգ սըգ Հասբարրէնսէ կիթմէքտաէ օլմասընը թախմին իթմէքտաէ իտի, զիրա կէօէա ասարը գատիմէ մէրագլըսը օլան պիր քիմսէնին, գարիյէյի մէզքիւրէտաէ իճրայը թէհարրիեաթ իթմէքտաէ օլընը միւթէվաթընը ընը։ Շուրասը սահիհ իտի քի, բօլիս միւտիրի թաչէպպիւսաթը վագըասընտան հիչ պիր սէմէրէ իսթիհսալ իտէմէտիյինտէն տօլայը հէմ եէէս, հէմ տէ հիտաէթ իչինտէ իտի։ Պու մէսէլէ ուղրընա, վիճուտի խարապ վէ պէրպատ օլընըղընը ֆէհմ իլէ, իսթիֆասընը վէրմէք թէսավվուրընտա պուլընմագտա ընը։

Ա.վօգաթ Գամպրի իլէ պարօն Օլիվիէ պէյինտէ վագը օլան միւնասիպէթի տօսթանէ օ գատար արթմըշ ընը քի, զէվալը ատամ միւվէքքիլինի գուրթարմագ իչին միւճիզէքեարանէ ղայրէթ վէ իգատաթտա պուլընմըշ իտի իսէ տէ, նէթիճէյի մէՙմուլէյէ մազհար օլամամագտա ընը։

Ա.վօգաթ Գամպրի ղայէթ զէքի վէ տիրայէթլի պիր քիմսէ օլընըղընը հալտէ, վիգոնթ կրաթիէն պահսընտա աչտանմըշ օլընըղընը քէնտիսի տախի թէսլիմ իթմէքտաէ իտի։

Ա.ճապա կրաթիէն, պարօն Օլիվիէ մարքի աը Սալէն իլէ պէրաբէր մի կիթմիշ տէյու զանն իթմիշ, եօգտա Օլիվիէնին գաթաըրմըշ օլընըղընը վէ պինաէն աչէյհ Բարիստէ պուլընտըղընը անլայըպ, մատամ Պօվէսին սուրէթի գաթըրընը տէրհալ գարարլաշընըրմըշ մը ընը տէյու, տիւշիւնմէքտաէ իտի։ Պու ճիհէթ աւօգաթ իչին բէք մուհիմմ, վէ պունա իսթիհսաէն էսպապը միւտաֆաա հազըրլամասը միմքին օլընըղը հալտէ, զէվալը ատամ պու խուսուստա տախի միւշքիլաթա թէսաուիճ իթմէքտաէ իտի։

Ա.րապաճը Կրէկուար, բէք չօդ տիւշիւնմէքաէ ի.քէն սթասիօնան ավահէթինաէ, Կրաթիէն իլէ լադըրըը իտիպ իթմէմիշ օլաըղընը խաթըըընա կէթիրէմէմէքաէ իտի։

Մարքինին խուսուսի էմէքտարը Անթուան խէ, սթասիօնատան տօղրու գօնաղա կէլմէյիպ Սէվը սօգաղընտա իգամէթ իթմէքաէ օլան զէվճէսինին նէզտինէ կիթմիշ իտի։ Հաթթա արապաճը տախի կիտիպ օ ագշամ պէյրապէրինճէ թաամ իթմիշ իտի. Կէճէ ավահէթինաէ արապայը սէիհլէրէ թէսլիմ իլէ քիմսէ իլէ լադըրըը իթմէքսիզին օտասընա չըգմըշ ըոը։

Օլսա օլսա, պարօն Օլիվիէնին գաթթարա եէթիշմէմիշ օլաըղընը Կրաթիէնին պիլմէտիյի եալընըզ պիր ճիհէթլէ մէ՛մուլ օլընապիլիրտի։ Նէօյլէ քի, տա՛իրէ միւտիրինէ վէ եախօտ սարայտա պարօնըն նէրէտաէ օլաըղընը միւթաամը վէճճ իւզրէ սօրմադըզըն, եալընըզ պաշընա սօֆրաեա օթուրմըշ ըոը։ Ֆէրտասը կիւնիւ պարօնը կէօրտիւքաէ, շաշըրըպ «վայ սէն կի՛թմէմիշ միսին» տէյու, սօրմըշ. վէ պու սուալի թապիի պիր թավը իլէ իրատ իթմիշ օլաըղընը Օլիվիէ ուննուԹմամըշ ըոը։ Իչթէ պու ճիհէթ ավօգաթը չիւպհէ վէ վէսվէսէյէ տիւշիւրմէքաէ իտի։

Տիկէր պիր խուսուս տահա ավօգաթըն նազարը տըգգաթընը ճէլպ իթմիշ իտի։ Պու տա միսթրըս Պէգին մարքինին գըղը Անժէլի թէսլիմ իթմիշ օլաըղը էճնէպի գարըյը արայըպ պուլմադ մէսէլէսի իտի։ Մաամամ Պօգուր կիպի էմին վէ սաագդ պիր չահիտին իֆֆաէսինէ նազարէն, մէրգումէ էճնէպի գարընըն, զիյաաէսիյէ սէվմէքաէ օլաըղը պիր չօճուղը եանընտան այըրմամադ մագսատընա մէպնի պիր խապասէթ իճրա իթմիշ օլմասընը տա իհթիմալտէն աաա իթմէքտէ իտի։ Անճագ մէրգումէնին նէրէտաէ պուլընտաըղընը վէ քիմ օլաըղընը պիլմէտիյի ճիհէթլէ, լայըգը վէճճ իւզրէ միւտաֆաա իաէմէտիյինէ թէէսիւֆ իթմէքտէ իտի։ Մէրգումէյի պուլմադ իչին իսէ բէք չօդ միւշքիլաթա ուղրամըշ ըոը։ Ենրմի սէնէ էվվէլ մարքինին էվինտէն չըգտըգտան սօնրա միսթրըս Պէգին էվվէլ էմրտէ քիմսէը իլէ միւնասիպէթ բէյտա իթմիշ օլաըղընը թահգըղ իթմէք իճապ իթմիշ իտի։ Պու խուսուստա բօլիս միւտիրի Մ. Մէրի ավօգաթտա զիհտաէսիյէ մուավէնէթէտէ պուլընմըշ օլտաըղը հալտէ, հիչ պիր նէթիճէյէ տէսթրէս օլամամըշ ըոը։

Պուտսի տ'Անկլա սօգաղընտա, մաամամ Պօվէս իլէ պէրապէր պուլընմըշ օլան խըզմէթքէարըլարտան եաշլը պիր դարը, մէրգուզ մէյլի խաթըըընա կէթիրմէքաէ իտի։ Պու իսթիեաը գարը, Լիօնը պիր գըղ օլուպ, օ սըրտաա խանէի մէգքիւրտէ քէնտի մահէթինաէ պուլընմադտա ըոը։ Օ էտնալէրտէ մաթէմ էլպիսէլերի կիյինմիշ կէնճ պիր գարընըն սըգ սըգ կէլիպ միսթրըս Պէգի կէօրմէքաէ օլտաըղընը, վէ ֆագաթ լիսանը ալսէրլէ գօնուշաըգլարը ճիհէթլէ նէ լադըրտա էթմիշ օլաըգլարընը անլաեամատաըղընը իֆաաէ իթմիշ իտի։

Բօլիս միւտիրի Մ. Մէրի, էճնէպի գարընըն նէ չէքլտէ վէ նէ տիւրլիւ գարը օլաըղընը մէրգուզ էյէ սուալ իթտիքաէ.

— Օրթա պօյլու, գումրալ, կէօզէրի պայէթ կիւզել, չաբուգ սէօզ սէօյլէյէն վէ թէսլաղը հարեքէթ իտէն պիր գարը ըոը. բէք գօլայ հիտաէթլէնիր, վէ էն ճիւզլի պիր չէյ իչին միւճաաէլէյէ թուրթուշուր ըոը։

— Մաամամ Պօվէս էվտէն չըգտըգտան սօնրա, էճնէպի գարըյը կէօրմէտին մի։

— Ա.սլա։

— Կէօրէճէք օլուրսան թանը՞րմըսըն։

— Մէ՛մուլ իթմէմ. օ գաամար վագըթտան պէրու քի՞մ պիլիր սրճաթը նէ՞ գաամար թէպտիլ օլմուշ ոըը։

Իչպու թահգըգաթ նէթիճէսինտէն մաամամ Պօվէսին պիր էճնէպի գարըյըա իսթիեաթ վէ միւնասիպէթտէ պուլընտըղը թէպտիլ իթմիշ իտի։

Պու ճիհէթլէրի պիր աերէճէյէ գաամար զահիրէ չըգտըրըգտան սօնրա, ավօգաթ Գամպրի պարօն Օլիվիէ տը Բիւյմիրօլա միւրաճաաթլէ.

— Տէլաիլի սաիրէ պուլընտաըղը թագսիրտէ, պու սուրէթլէ իսպաթը միւտտաա իթմէքլիյէ միւսաատէ իտի՞ըմիսինիզ։

— Եանըլըյօրսընըզ. մաամամ Պօվէսի գաթթ իտէն օ էճնէպի գարը տէյիկ տիր։ Վէ ֆագաթ մաամամ քի քիմսէյէ զարար տօգունմայօր, վէ մաամամ քի օ գարըյը պուլմադ միւմքին տէյիկ տիր, պէնի գուրթարմադ իչին իսթէտիյինիզ կիպի հարեքէթ իտէ. պէնիմ սիզէ էհթիյէթի քեամիլէմ վար ոըը. եալընըզ սիզէ թավսիյէ իթմիշ օլաըղըմ խուսուստան պահս իթմէմէնիզի թէքրար ըէճա իտէրիմ։

— Պաղը չէյլէր վար ոըը քի հէնուզ սէօյլէմէյօրսընըզ. պունլարը տա սէօյլէսէնիզ օլմա՞զ մը։

— Շխմախլիք հէնուշ վագթը տէյիլ. չունքի սէօյլէյճէք օլսամ, պէլքի խոթէմէյէրէք պանա պիր ֆէնալըգ խաէրսխնիզ։

— Էյ սօնրա սէօյլէյճէ՞քմիսինիզ։

— Վաարմը խաթըրընըզա կէթի՞րմէյօրմըսընըզ։ Մաէթթէէսիւֆ գօրդարըմ քի, օ վաարմնա սէպաթ իթմէյէ մէճպուր օլաճաղըմ։

— Հա՞նկը վաարընըզտա, անլաեամայօրըմ։

— Մաամուազել Մարանգէնի լուզումը թադտիրինտէ քէնտիմէ սըրրտաշ իթթիխազ խաէճէյիմի, վէ օնու իթմէտիյիմ հալտէ, պու նազիք վէզիֆէյի սիզէ իհալէ խաէճէյիմի սէօյլէ՞մէմիշ մի խոիմ։

Ա.վօգաթ էօնիւննէ պագտը։

Օլիվիէ. – Նի՞չին պիլտիյինիզի սէօյլէմէ յօրսընըզ։

— Զունքի ճէսարէթի վէ պօշ եէրէ սիզէ քէտէր վէրմէքլիյի թէճվիլ իթմէմէքտաէ իմ։

— Սէօյլէյին պէիս եօգ. հէր շէյի սէօյլէյին։

— Սէօյլէյիմ ամմա ճանընըզ սըդըլաճադ։

— Պէլքի, լաքին պու գաաարընը անլաթըդտան սօնրա ալթ թարաֆընը սէօյլէմէյէճէք օլուրսանըզ, տահա զիեաաէ պիլար օլաճաղըմ։

— Մաամուազել Մարանգէն թէքրար էվէ կէլտի։

— Կէլէճէյի մը՛մուլ իտի։

— Ֆէվգէլատէ տուչար հիտաէթի վէ ղաղապ օլմըշ։

— Սէպե՞պ։

— Կէօեա սատադաթսըզլըգ իթմիչինիզ։

— Եա՛։

Պու սէօզլէր ճէրէեան իթտիխի սըրրատա Օլիվիէ մահպէստէքի օտասընտա տօլաչմագտա, վէ արա սըրրա ալօգաթըն էօնիւննէտ տէքվիպ տուրմագտա ըտը։

— Նէ ճիհէթէ սատադաթսըզլըգ իթմիչիմ. աճապա ճինայէթին վուդու պուլտըդը կէճե՞մի սատադաթսըզլըգ իթմիչիմ տէյու գրեաս խաէյօր։

— Խայըր, պու տէֆաքի իտտիասը տահա մուհիմմ վէ տահա զիեաաէ չաեանը տըդդաթ տըր։

— Նի՞չին չիմախէ գաաար սէօյլէմէյինիզ. սէօյլէյին. մէսէլէ նէ՞ տիր։

— Նալլէ սօգաղընտա մուգիմ մատամ կօթիէյէ կիթմիշ օլմանըդտան տօլայը գիեաաէսէյլէ հիտաէթի իթմիշ։

— Նէ՞ տէմէք. մատամ կօթիէյէ կիթտիյիմի պիլէյօ՞ր մը, քիմտէ՞ն իչիթմիշ։

— Իմզատըզ պիր մէքթուպ կէօնտէրմիշլէր վէ քէյֆիյէթի մէրգումէյէ պէր թաֆսիլ անլաթմըշլար։

— Պունա՞ տա մը ինանմըզ։

— Պիլմէմ ամմա, ինանմըզ կիպի կէօրունիյօր. չունքի ֆէվգէլատէ թէչլաշ իչինտէ իտի։

— Պէն պու գըզը պիր էյիճէ թանըեամամըշ ըմ. պու գըզտա նէ մէթանէթ վարմըշ, նէ տէ սէպաթ։

— Պու գաաար չիտաէթլէ ալէյհինէ հիւճում իթմէյինիզ, պիրա օ պիչարէ տէ չօգ էզիյէթ չօգ մէշագգաթ չէքմիշ։

— Էզիյէթ վէ մէշագգաթ չէքմիշ օլմասը պէնիմ նէ՞ վազիֆէմ. պանա թէմամըյլա էճինիյէթ իթմէօխ, լազըմ կէլիր իտի. իչինտէ օլտըղընը քէնտիսինէ լայըգը վէճհ իւզրէ անլաթմըշ ըտըմ։ Տիւնէն պէնիմ ալէյհիմտէ պուլընտա, օ գըզ պէնի միւտաֆաա վէ մուհաֆազա իթմէյլի իտի։ Քէնտիսի պէնիմ պուլընտըղըմ հալտէ պուլընմըշ օլսայըտը, աճապա մէրգումէյի գուրթարմագ իչին պէն նէյլէր եապմագ ըտըմ. – տէտի։

Պու սէօզլէրի սէօյլէտիյի սըրրատա, պարօն Օլիվիէնին սըֆաթընտաքի տամարլարընը քէտֆիֆէսի գապարմըշ օլուպ, հէր թարաֆը թիթրէմէքտաէ իտի։

— Պու գըզը նէ գաաար սէվիյօրսընըզ։

— Եանըլըյօրսընըզ, տօսթըմ. օ գըզը չօգ սէվտիմ. մահզա քէնտիսինի սէվտիմ։ Պէն օ գըզը եալընըզ սէվմէք տէյիլ, խուսուսըյլա պուրաեա կէլտիքտէն սօնրա տիվանէճէսինէ մէրգումէյէ թարընմագտա ըտըմ։ Պուլընտըղըմ հալտէ, պէնտէն չիպհէ իթմէյէն վէ պանա էճինիյէթի օլան պիր գըզ վար տըր տէյու պէլլէմիշ վէ մէճպուռն վէ մէօրուր օլմագտա պուլընմըշ իքէն, իմզատըզ պիր մէքթուպըն միւնտէրիճաթընտա գաբըլարագ, իպթիտա պիր մահպուպէմ օլտըղընտա, վէ պու մահպուպէմի վազ՛ը համլ տա պուլընտըղըմտա, վէ պատէհու պու մահպուպէմի վազ՛ը համլ իթմէք իւզրէ պիր գապլէնին էվինէ կէօթիւրմիշ իտի։ Քէօրընտա ինանըյօր. իքի գաբըյը պիր արատա սէվմէք կիպի պիր տէնատէթ վէ խապատէթ իճրասընտա, վէ պիրինի, կիւչէյնի, վէ տիկէ-

ըինի տէ, ղէնկինղխի իչին սէվմէյէ մուգթէֆիր օլմատըղըմը հիւքմ իթմիչ. էյէր մատամ կօթիէնին էվինէ կէօթիւրմիւշ օլտըղըմ կիւղէ վէ քիպար վէ նամուսը գարըհա աչգոտատէ օլմըշ օլսա ըտրմ, Գաթըրինէ տէյիլ իսէ տէ վալիտէսինէ սէօյլէմէքտաէ պէնճէ նէ՞ մահղուր վար ըտը :

— Հագըգէթի հալ նէտէն իպարէթ օլտըղընը անլաթմըշ օլսայըտընըզ, օ միւթէքէպպիր վէ գալպի եարալը գըղըն եէէս ու ֆիւթուրընը թէսքին իթմիչ օլուրտընըզ :

— Հագըգէթի հալի սէօյլէմէ՞ք մի : Հագգըմտա չիւպհէ վէ պէնի ալշագ պիր ատամ մագամընտա թէչլագգը իթմէք կիպի աղիմ պիր հագարէթի էօմրիւմ օլտըգճա աֆվ իտէմէմ: Միւնասիպէթսիզ լիֆթիրալարա ալտանան, վէ էն մուգատտէս եէմինլէրինի վէ էն սամիմի հիսսիեաթը ունուտան պիր գըղա պուննտան պէօյլէ նասըլ էմնիյէթ իտէպիլէ յիմ: Ալլահ աչգընա, պիր տահա չու գըղընը լագըրտըսընը իթմէ : Օ գըղը սէհաիֆի խաթըր վէ գալպիմտէն սիլտիմ. վագըա ղայէթ իւլ ղայէ էսէֆ իտէրէք սիլտիմ, ամմա պիր տահա իխթիթար իթմէմէք իւզրէ սիլտիմ չըգարտըմ. պէյքի էօլիւնճէ յէ տէյին պու եիւզտէն էզիյէթ վէ մէչագդաթ չէքէճէ յիմ, վէ լաքին նէ օլմըշ ըսա օլտը պիթտի :

— Եա գալգըպ տա էօնիւ ալընամաեաճագ սուրէթտէ մէճունանէ պիր ֆիյէ թէսատտի իտ՞ըսէ . . .

— Օ տա քէնտի պիլէճէ յի չէ յ . պէն ասլա ֆիւթուր իթմէմ. ղիրա, պէնիմ իչին պիւս պիւթիւն պիր եապանճը գապիլինտէն տիր :

— Վիդօնթ կրաթիէն տէ Գիէր իլէ ագտը իզտիվաճ իթմէ յէ գալգըշաճագ օլո՞ւրսա :

Օլիվիէ, պիր միւտաէթճիք մըխլանմըշ կիպի տուրտըղը եէրտէ գալտը . վէ պատէհու պիր մէթանէթի ֆէվգէլատէ իլէ .

— Վիդօնթ կրաթիէն տէ Գիէր իլէ էվլէնսէ տէ ֆիւթուր իթմէմ . . . Հաթթա մուղայիրի օլարագ, պէն օ հալտէ լինթիգամըմը ալմըշ ատտ իտէրիմ:

— Սագըն պիլ ախըրէ բէշիման օլմաեասընըզ :

— Ասլա վէ գաթ'ան . սիղէ պու պապաէքի էֆքեարըմը թաֆսիլ իտէպիլիրիմ, չէօյլէ քի : Էլ հալէթիւ հազիհի նէ սուրէթլէ հարըէքէթ իտէճէ յիմի գարարլաշտըրմըշըմ տըր . չունքի գալպիմ ճէհննէմ աթէշլէրի իչինտէ գավրուլուրճասընա մուզթարըզ օլտըղը,

վէ պէնիմ ախլէագըմտա պուլընան պիր քիմսէնին տուշար օլապիճէյի աէրէճէյի մէ՛յուսիյէթտէ պուլընտըղըմ հալտէ, պէնտէն չիւպհէ իտէն պիր գըղա աֆվ իտէպիլէճէք միյիմ, վէ եախօտ աֆվ իտէմէմիյիմ հալտէ ունուտապիլէճէք միյիմ տէ յու կէճէ կիւնտիւզ տիւշիւնտիւմ. Աֆվ իտէմէ յէճէ յիմի անլատըմ. չունքի աչգ ու սէվտատէն գալպիմտէ էսէր պիլէ գալմամըշ ըտը : Ինճու տիղիլմիշ օլան կէրտանլըղըն իբինի քէնտի էվույէ գըրըպ, լինճուլէրի տաղըթտը, եղտի վէ գըրտը . քի՞մ պուլուպ տա թէքրար տիղէճէք վէ օ նատիտէ կէրտանլըղը մէ յատնա չըգարաճագ . . . Պէնճէ սէվմիյիմ քիմսէ, քիմսէնին եանաչամաեաճաղը պիր թահթ իւղէրինտէ տուրմալը տըր . է յէր քէնտիսի հիւսնիւ ըղպաըյլա օ թահթատան աչաղը էնէճէք օլուրսա, վարսըն նէթիճէտէ վէնտիմէսինէ թէհամմիւլ իթսինն . պէն պիր տահա էվինտէն թուռթուպ տա այնը թահթա չըգարամամ. ունութմագ պահսընա կէվինճէ, էօմրիւմ օլտըգճա ունուտամաեաճաղըմ տէ յու գըրեաս իթմէքտէ իտիմ: Մահպէստէ ույգուսըղ օլարագ կէչիրմէքտէ օլտըղըմ սօղուգ կէճէվէրտէ, նէ՞ գատար աղլատըմ, թէսավվուր իտէմէզսինիզ: Խաթա իթմիչիմ: Պու կիւն խաթամը թանըրտմ. պիթտի : Պէնիմ իչին արթըգ մատամաւաղէլ Գաթըրին եօգ հիւքմիւնտէ տիր : Շու էսրարը քիմսէ յէ սէօյլէմէմէնիզ ըճա իտէրիմ:

— Բէք ալէա :

— Եալընըզ սիզ կէլմիշ օլունըզ. պիր տահա էվէ կէլէճէք օլսա պէ յնիմիզտէ պէօյլէ պիր մուսահէպէթ ճէրէեան իթմիչ օլաըղընը սէօյլէմէ յինիզ:

— Մէօյլէմէ յէճէ յիմի նամուսըմ իւղէրինէ եէմին իտէրիմ:

— Թէչէք քիւր իտէրիմ. պու խուսուստա արթըգ միւսթէրիհ օլտըմ: Պիր չէ յ տահա սուալ իտէ յիմ: Մատամ կօթիէ նէ՞ սէօյլէմիշ. մատամուաղէլ Մարանղէն մէրգումէ իլէ կէօրիւշմիշ տէ յի՞լ մի :

— Մատամ կօթիէ էվինտէ կիւզէրան իթմիչ օլան ահվալի հիքեայէ իթմիչ:

— Օ տա իչէ եարար գարը տէ յիլ իմիչ. լաքին էվինտէ վագը համլ իթմիչ օլան գատընըն իտինի մատամ կօթիէ նէ՞ըճեէն էօյլենմիչ :

— Մէրգումէ յի թանըմայօր .

— Օլիվիէ՝ կէնինչէճ պիր նէֆէս ալըպ . — Ասճապա գալպիմի բահթլանտըրմագ իչի՞ն մի սէօյլէ յօրսընըզ:

— Խայըր. հաթթա մատմուազէլ Մարանղէն ատ մէրգումէնին քիմ օլտուղընը պիլմէք ազմինէ տիւշմիւշ տիր։

— Մատամ Կոթիէյէ պէնիմ ատըմը քիմ սէօյլէմիշ։

— Իամինիզի թէսատիւֆէն էօյրէնմիշ։ Մէքթէպլի թըպկիյէտէ սիզի կէօրմիւշ, թանըմըշ վէ իամինիզի սօրմըշ։

— Սահի՞ տիր. մէրգումէյի կէօրմիւշիւմ պէնիմ ատ խաթըրըմա կէլիյօր. պազը պէօյլէ ղարիպ թէսատիւֆլէր վուգու պուլուր։

Պարօն Օլիվիէ՝ պիր միւատէթճիք տիւշիւնմէյէ պաշլատը։ Նա-կէհան ավօգաթըն էլինի թուրթուպ. — Մատամ Կոթիէյէ կիթմիշ օլտուղմատան տօլայը բէչիհան ատ յիլիմ. հէր նէ գատար շու արա-լըզ պանա մազարրաթը տօգունույօրսա տա, պունընլա պէրապէր եաբատուղմ չէյ խայրլը պիր չէյ իտի։ Լաքին ուղրընա պու ֆէտա-քէարլըղը իթմիշ օլտուղմ գատընըն նէ գատար պէտապիթ վէ շա-եանը մէրհամէթ օլտուղընը պիլսէն...

Ավօգաթ՝ մէրգումըն սէօզիւնիւ քէսիպ. — Նի՞չին ըսրար խէ-յօրսընըզ, պարօն. պէն հադգընըզտա չիւպհէյէ զահիպ օլույօր-մըյըմ։ Սիզին սէմահէթ վէ ուլուվը ճէնապ սահիպի պիր զաթ օլ-տուղընըզը պի՛լմէյօր մըյըմ։

— Պէնի տուչարը զաաֆ իթմիշ։ Պա խուսուս չիմտի գալպիմ թէմամըյլա հիւրը վէ սէրպէսթ օլմազ հասէպիյլէ, զէրրէ գատար տուչարը զաաֆ օլմամազլուղմ իճապ իտեր։ Հիչ օլմազսա ֆիք-րիմ րահաթ օլսուն քի զահմէթիմին միւքեաֆաթընը կէօրէպի-լէյիմ։

Ավօգաթ. — Պէն սիզի գուրթարաճաղըմ. — տէտի։

19

Պու վագըայը տէհզիթէֆզա, հէր քէսի տուչարը հիատէթ վէ չիատէթ իթմիշ իտի։ Միւատաթի ուտմուի, պարօն Օլիվիէ տը Բիւյ-միրօլըն, վահչի պիր խապիս վէ զալըմ պիր զատատար օլտուղընը իա-տիա իտէրէք, իտատ ճէզասընա հիւքմ օլընմասընը թալէպ իթմէք-տէ իտի։ Ավօգաթ Գամպրի իսէ, զէքեա վէ տիրայէթի մէվճուտէսինի

սարֆ իտէրէք մէրգումըն գապահաթսըզ օլտուղընա մէհքէմէյի իս-քեաթ իթմէյէ ուղրաշմագատա վէ միւվէքքիլինին սուչսըզ օլտուղը-նը իսպաթ իթմէյէ ճան ու տիլտէն չալըշմագատա ըտը։ Պիր թա-րաֆտան միւատաթի ուտմուի ըսրար իթմէքտէ, վէ ավօգաթ իսէ խուլուս վէ իսթիդամէթլինատէն չիւպհէսի օլմատուղը միւվէքքիլի-նին պէրաիթի ղընընատա օլանճա դուվվէթիյլէ ղայրէթ իթմէքտէ իտի։

Մուսթանթըգ Մ. Վիլթար, իատիանամէսինատէ զահիրէն քէք մուհիմմ վէ մաղնուսընըն աչէյհինատէ օլան ահվալ վէ վուգուաթը պիր մէհարէթի մախսուսէ իլէ թէրթիպ իթմիշ իտի։

Մարքի տը Սալլօնըն թէսավվուրաթընը, եանի մարքինին քէն-տի հադդընատա պիր վասիյէթնամէ թէրթիպ իթմիշ պուլընտուղընը, վէ պու վասիյէթնամէնին մարքինին դէղը Անժէլին պուլընմասը յէ-հիւքմիշ դալաճաղընը, վէ պարօնըն ախալագընը վէ մարքինին ի-ֆատէսի մուճթիպինճէ, վասիյէթնամէտէն իսպէր ալըը ալմազ պիւս պիւթիւն ախալագընըն թէպէտտիւլ իթմէսինի, վէ ճինայէթին վու-գու պուլտուղը կէճէ սաաթ օն պիրտէն թաղրիպէն տէօրտէ, եանի էվէ ավաէթ իտինճէյէ տէյնն նէ եաբմըշ օլտուղընը սէօյլէմէմէք խուսուսընատա իտտիա իթմէսինի վէ էվէ պէօյիւք գաբուտան կիր-մէյիպ, կիշլի գաբուտան կիրմիշ օլմասընը վէ էրթէսի կիւնքի շաշղըն հալինի վէ օտասընըն տաղընըզ օլմասընը վէ սապահ սաաթ ալթը պուչուզ օլտուղը հալատէ մօմլարընըն եանմագատա պուլընմա-սընը վէ էլպիսէլէրինին մէյտանտա օլմամասընը, վէ գունտուբալարըն ըսլագ վէ չամուրլը օլմասընը վէ էսկի վէ իսթիտար պիր էմէքտա-րա չիտատէթ վէ հիտատէթ կէօսթէրմէսինի տէլաիլի մանէվիյէ գապի-լինատէն օլարագ պէեան իյլէմիշ օլտուղը կիպի, չէօհրէթի տէրքեար օլան րէսսամ Կասթօն Սօվէնին պարօն Օլիվիէնին իւզէրինատէն ալ-մըշ օլտուղը ղարիպ գօգույը վէ տիւյմէլերի տիկեր կէօմլէք տիւյմէ-լէրինէ պէնզէմէյէն կէօմլէք գօլընը, վէ մարքիյէ րէֆագաթ իթմէք-լիյի գաթիյէն վատ իթմիշ իքէն մէրգումէ իլէ Հասբարրէնսէ կիթ-մէմսինի վէ գաթարա եէթիչէպլիրքէն մախսուսէն ուզուն եօլ-լարտան տօլաչարագ եէթիչէմէմէսինի վէ սաիրէյի տէլաիլի մատախյէ մագամընատա օլարագ, իթթիհաթմէյէ տէր.ք իթմիշ իտի։ Պունա-տան մա՛տա, պանգատա միւսթախտէմ Օկիւսթ Պայօս վէ քէօ-միւրճիւ Ժան Պօրէլ կիպի միւ՛թէպէը չահիտլէրին, պարօնը եա-րը կէճէ իլէ սաաթ իքի արաչարընատա մէրգումէ մատամ Պովէ-

սին խանէսինտէ կէօրմիւշ օլտուղլարընը տա իլավէ իթմիշ իտի։

Էօնայը մուհաքէմէտէ Օկիւսթ Պայօս, խայլը վագըթտան պէ-
րու մատամ Պօվէսին խանէսինտէ իդամէթ իթմէքտէ օլտուղը հալ-
տէ, կէճէ վագթը մէրգումէնին օտասընտա ֆէվգելատէ օլարագ
պիր թագըմ եիւքսէք սէսլեր իչիթմիշ օլտուղը ճիհէթլէ բէնճերէ-
տէն իչէրիյէ պագտուղընը իֆատէ իյլէտիքտէ։

Րէիս. – Իչէրիտէ նէ օլույօր տէյու մէրաճ մը իթտին տէ պագտընն։

Օկիւսթ. – Խայըր, էյէր մէրգումէ պիր ֆէլաքէթէ ուղրատա եարտըմա եէթիշէյիմ տէյու տուրտում պագտըմ։

Րէիս. – Տէմէք օլուր քի պիր ֆէլաքէթէ ուղրաեապիլէճէյ իյի սէնճէ մէ՛մո՛ւլ մը ըտը։

Օկիւսթ. – Իպթիտատէ սէսլեր եիւքսէք չըգմագտա օլտուղը ճիհէթլէ, իչին նէթիճէսի վէխիմ օլաճաղընը քէշֆ իթտիմ իտի տէ, պատէհու իչէրտէ պուլընան ղաթըն պիր ֆիյիլ ճինայէթ իչլէմէյէ մուգթէտիր պիր քիմսէ օլտուղընը մէ՛մուլ իթմէտիմ. գիրա, գըեա-ֆէթի թէմիզ օլտուգտան պաչգա ահվալ ու աթվարճա ղայէթ քիպար պիր գաթ կէօրիւնտիւ. չու հալտէ մատամ Պօվէսին թէհլիքէլի պիր հալտէ պուլընմատուղընը վէ խուսուսի մէսաւիհտէն տօլայը գօնուշ-տուգլարընը թտախմին իլէ, միւտահէյէ իթմէք ճա՛իզ օլամաեաճա-ղընա գարար վէրտիմ։

Րէիս. – Էյ պիր սատթ սօնրա սէսլերի իչիթմիշ օլտուղըն հալ-տէ նի՞չին իմտատա եէթիշմէտին։

Օկիւսթ. – Հիչ պիր սէս իչիթմէտիմ քի իմտատա գօչայըտըմ։ Եօրղուն օլտուղմատան տէրին պիր ույգույա տալմըշ ըտըմ։ Շուրա-սը տա վար քի պէնիմ օտամ իւչիւնճիւ գաթտա կէչմա չըգմաղը-նա նաղըը օլտուղը ճիհէթլէ, մատամ Պօվէսին օտասընտան ղուհուր իտէն սէս տէ իչիտիլէմէզ։

Րէիս. – Մատամ Պօվէս իլէ գօնուշան ատամը կէօրտի՞ն միւ. – տէյու սօրտուգտա, Օկիւսթ մուսթանթըգա սէօյլէտիքլէրինի թէք-րար վէ շախսը մէրգում բէնճերէյէ սըրթընը տէօնմիշ օլմագ հա-սէպիյլէ եիւգիւնիւ կէօրէմէմիշ օլտուղընը իլավէ, վէ եալընըգ պիր տէֆա գըսմէն պաչընը չեվիրտիյի սըրատա, պարօն Օլիվիէնին պըլ-յըգլարընը միսիլլու, ուղուն վէ սարը պըյըգլարընը կէօրմիւշ իտի-յինի թէէյիտա իյլէտի։

Օկիւսթ Պայօսըն իֆատաթը վագըտասընտան սամիուն պէյնինո-

տէ պիր խէլէճան հասըլ օլուպ, հէր քէս նազարընը միւճրիմլէրէ մախսուս սանտալիէյէ ֆիւթուրսըզ վէ գայտսըզճա օթուրմըշ օլան պարօն Օլիվիէյէ տէօնտիւրտիւ։ Ընճագ մէրգում հէր նէ գատար իթհամ վէ պէօյլէ տէհշէթլի սուրէթտէ չէհատէթ իտիլմէքտէ իտի իսէ տէ, Օլիվիէնին կէօզլէրինտէ սիւքիւնէթի հալ վէ եիւղիւնտէ խուլուս վէ մէթանէթ զահիր վէ նիւմատան օլարագընատան, էֆ-քեարը ումումիյէ, օ զարիպ վէ սէվիմլի միւճրիմին լէհինտէ պուլ-լընմագտա ըտը։

Շահիտլէրին քեաֆֆէսի, քէօմիւրճիւ Պօրէլ վէ զէվճէսի վէ մալքի տը Ցալըօնըն գօնաղընատաքի էթպատա իսթիմա՝ օլընտը։ էթ-պատա մէհանընտատա Օլիվիէնին խուսուսի խըզմէթքեարը էտուարընն չէհատէթլի, սամիուընըն մաղնուն հագգընտաքի թէվէճճիւհիւնիւ էքսիլթտի։ Մէրգում էֆէնտիսինէ իրատ իթտիյի խալէլտէն տօլայը պիր թարաֆտան էսէֆինտէն աղլամագտա վէ ճիհէթլի ախերտէն տաիսի իֆատէլէրինէ մէհքէմէճէ ըտպթ օլընան էհէմմիյէթտէն նա-չի պիր տերէճէյէ գատար մէճպուն օլմագտա ըտը։ Ցիլ վագը սա-միուն վէ հաթթա հէյէթի մէհքէմէ, պարօնընն ֆէրտատը սապահ չաշընն պիր հալտէ պուլընմասընա վէ մօմլարընն սէօնտիւրիւլմէմիշ օլմասընա քէք զիհատէ էհէմմիյէթի վիրմիշլէր իտի։

Էֆքեարը ամմէճէ Օլիվիէ ալէյհինտէ հուսուլէ կէլէն թէպտի-լատ, վիգօնթ կրաթիէնին չէհատէթլէ թէխաֆֆուֆ իթմէտիքտէ-տէն պաչգա, Օլիվիէ հագգընտա տօսթ վէ ատէթա գարատաչ կիպի իպրազը խուլուս վէ մուհապպէթ վէ հիւրմէթ վէ սատագատ հյ-ղէտիյի սըրատա, մէրգումընն պարիտանէ վէ ֆագատ մուսիրրանէ Կրաթիէնին եիւզիւնէ պագըշընը պիլ միւշահէտէ, Օլիվիէ ալէյհին-տէքի խուսուսմէթ պիր գատ տահա արթմագտա ըտը։ Պու սըրա-տա մարքի տը Ցալըօն իչէրիյէ կիրմէքտէ օլտուղը ճիհէթլէ հէր քէս դաբույա տօղրու աթֆը նազար իթտիյի սըրատա, Կրաթիէնին չա-հիտլէրէ մախսուս օլան մահալէ գիտիպ օթուրաճաղը ղէման Օլիվիէ իչլէ պիրի պիրլէրինէ պագտըգլարընը ավօգատ Գամպրի ֆարգ, վէ մէրգումընն էհճամընտա պու իչին իչինտէն մուզաֆֆէր վէ ղալիպ չըգաճաղընը գաթիյէն հիւքմ իթմիշ իտի։

Պու սըրատա, տօսթընա մէ՛մուլ իթտիյի մէրթէպէտէ մուա-վէնէթ իտէմէմիշ օլմասընատա՞ն մը, եօգսա գարատաչը կիպի սէվմէք-տէ օլտուղը պիր տօսթընը միւճրիմլէրէ մախսուս սանտալիէտէ օ-թուրմըշ կէօրմէսինտե՞ն մի, եա եօգսա պաչգա պիր սէպէպտէն նա-

չի՛ մի խոխ նէ խոխ, կրաթիէնին չէհրէսինաէ ըէնկ գալմամըշ ըսը։ հաթթա էօյլէ պիր հալէ տուշար օլմըշ ըսը քի, ալօգաթ հէման պայըլըպ տուշէճճէք զանն իթտի։

Գաթըրլինին պախս օլտըղը սաատէթի ճէտիտէտէն տօլայը մէմնուն վէ ֆագաթ ճէզա մէհքէմէսի կիպի պիր մահալէ վէ օլտըղճա ատի պիր խալղ մուվաճէհէսինաէ չէհաատէթ ղըմընտատա կէնմէք մէճպուրիյէթինաէն տօլայը հէյէթի մէհքէմէյէ ղիէատէսիյլէ հիտատէթլէնմիշ օլտըղը հալտէ, մարքի Բօլշան տը Սալշօն իշէրիյէ կիրտի։

Մարքինին իլք սէօղլէրինաէն վէ խուսուսըյլա իլք պագըշշըրընատ, սապըղ քիթապէթ խըզմէթինաէ պուլընմըշ օլան Օլիվիէնին գուրթուլմասընա մէտար օլմագ վէ մուսթանթըդա վէրմիշ օլտըղը խաթինթագընը օլտըգճա խաֆիֆլէթմէք նիյէթինաէ պուլընտըղը անլաշըլտը։ Պու սուրէթլէ Օլիվիէյէ պէօյիւք պիր ֆէատաքարլըգ խաէրէք մէրգումը միէպպէսէն մինինէթտար խաէճէյի զաննընա զահիպ օլմըշ ըսը։

Օլիվիէ պիր քէրրէ տէօնիւպ, ֆիւթուրսըշ պիր թավը վէ նազար իլէ մարքիյէ պագտը։ Մարքի իսէ մէրգումընն պու ֆիւթուրսըշլըընա վէ պարիտանէ հալինէ թէճաճճիւպ իթտի։

Րէիսի մէհքէմէ իլէ մարքի տը Սալշօն պէյնինաէ չիտաէթլի պիր մուարագա վուգու պուլտը. մարքի խամինի վէ չէօհրէթինի սէօյլէմէք իսթէմէսիյի չէօյլէ տուրսուն, մուսթանթըգըն օ լանէթլի քէազրտալտը խմզալաթմըշ օլմասընատ տօլայը ըզհարը հիտատէթ իթմէքճաէ, վէ արա սըրա տախի կէօղիւնիւն ուճբյլա Օլիվիէնին եիւղիւնիւ պագմագտա վէ պէօյիւք օղլընըն իթմիշ օլտըղը քիւչիւք պիր խաթատան տօլայը պապասը Օգթավըն մէրգումըն եիւղիւնիւ կէօրսիլլու, քիմսէյէ աֆվ իթմէյէճէյինի անլամագտա ըսը։

Մարքի իլէ րէիս պէյնինաէ պիր չօգ չիտաէթլի վէ միւնասիպէթսիզ սէօղլէր թէաթթը օլընտըգտան սօնրա, րէիս մարքինին իֆտաթընը օգուրմազա պաշլատը։ Օլիվիէնին չէհրէսինաէ հասըլ օլան էլահմի նէֆրէթին կիթտիքճէ արթմագտա օլտըղընը մարքի կէօրիւնճէ, հէյէթի մէհքէմէ ալէյհինաէքի հըրս ու ղազապը արթտըգճա արթմագտա ըսը։

Խաթինթագնամէսի գըրաաթ օլընտըգտան սօնրա, մարքի չահալերէ մախսուս օլան մահալէ կիտիպ օթուրմազա թէնէզզիւլ իթմէյիպ, մութէազզըմնէ պիր թավը իլէ մէհքէմէտէն տըշըրը չըգտը։

Պատիհու կասթօն Սօվէնին իֆատէսի ալընմազա պաշլայըպ, պէր վէճհի սապըղ քէտէրի ազիմլէ վէ սէտայը նէտամէթլէ իֆատաթը սապըգասընը թէքրար խյլէտի։ Պիր արալըղ պարօնա միւթվէճճիհէն. կէօղլէրինաէն աճը աճը նաշլար ագըտարագ. – Աֆվ էյլէ ազիզիմ. աֆվ էյլէ պանա. սէնի տէրճէճի նիհայէտէ սէվմէքտէ օլտըղըմ հալտէ, պէնքի մահվընա սէպէպ օլսյօրըմ։ Ա՛հ, պու նէ մէ՛ճուսկյէթ. – տէտիքտէ.

Րէիս՝ հիտատէթլէ. – Էմնայը մուհաքէմէտէ մաշնունա խըթապ իթմէք մէճմու՛ տըր. – տէտի։

Օլիվիէ. – Սէն սէօյլէտիքլէրինի խուսուսը թամ խլէ սէօյլէօղսըն զանն իտէրիմ. չու հալտէ սանա աֆվ իտէրիմ. – տէտիքտէն սօնրա, հէյէթի մէհքէմէյէ միւթվէճճիհէն. – մատամ Պօվէսի գաթլ իթմիշ օլան չախսըն իւզէրինաէ պէօյլէ պիր գօղու պուլընմըշ օլմասը լազըմ կէլիր. նի՞չին Մ. կասթօն մէրգումըն թէճագըպ իտիպ տէ էլէ կէչիրէմէմիշ։ Պու խուսուսաթ էօյլէ հիքմէթլի վէ ղարիպ չէյլէր տիր քի, էսասը անլաշըլմայօր։ Հայաթըմը ֆէտա իթմէկիյիմ քի պու մուամմա՝ հալ օլընապիլընի. պունա տա մէ՛ճուննէն հաղըր վէ ամատէ իմ։ Ա՛նճագ չուրասը սահիհ տըր քի, կէրէք օ գօղու, կէրէք չու բարչասը կէօղիւնիւզիւն էօնիւնաէ տուրան կէօմլէք պէնատէն չալընմըշ օլտըղը կիպի գաթլինի չախսըմը տախի թագիտ իթմիշ օլտըղընը, հէնուզ հիքմիւնիւզէ լէքէտաթ օլմաեան նամուսուսմ հագգը իչինի իտատա իտէրիմ. վէ պու իտատանան էօմրիմ օլտըգճա վազ կէչմէմ։

Իտատ ճէղտասընա հիքմ օլընմասընա բամագ գալմըշ օլան պիր քիմսէնին պու գատար էմնիյէթի գալգ իլէ նամուսընատան պահս իթմէքի, վէ մէրտանէ վէ ճէսուրանէ պիր թավը կէօսթէրմէքի վէ մէթին պիր սէտա իլէ իֆատէի մէրտամ իթմէքի, ալէյհինաէ վուգու պուլան չէհատէթլէրէ բաղմէն, հէյէթի մէհքէմէյէ ֆէվգէլատէ սուրէթտէ թէչէսիր իթմէքտէ իտի։

Ա՛վօգաթ Գամպրինին միւտաֆտասը, էմնալի նատիրէն էչիտիլմիշ պիր միւտաֆտա գապիլինաէն օլուպ, նիչէ նիչէ պաշլարը՝ ճէլասըն սաթըրընատան գուրթարմըշ օլան տուտագլարընատան, պու տէֆաքի կիպի կիւղել սէօղլէր չըգմամըշ ըսը տէնուէ ճա՛իզ տիր։ Մատամ Պօվէսին գաթլինաէն տօլայը սապ քիմսէն չիւպհէ վէ

վէավէսէ էթախչինէ տա՛իր , աղղընտան պիր քէլիմէ պիւէ գաչըրմատը :

Հաթթա մուղայիրի օլարագ տէլափլի ույվճուտէյի մատամ Պօվէսին Անժէլ տը Սալլօնըն թէպլիմ իթմիշ օլաղդը էճնէպի գարըյա թահմիլ իթմէք խաթէյիպ , մատամ Պօգուրըն չէհատէթինի սահէի միւտաֆաատա վաղ էյլէմի : Գօլպի գարիյէսինատէքի խանէտէ պէքճիւիք իթմէքտէ օլան մէրգումէ մատամ Պօգուրըն չէհատէթի , հէյէթի մէհքէմէ վէ կէրէք պիղղաթ ըէիս թարաֆընտան տէֆտա տէֆտա խաթիյղահ խիւմիշ իսէ տէ, մէրգումէ ղէրրէ գատար իւք սէօղիւնտէն ինհիրաճ իթմէմի : Եանի մատամ Պօվէս իւլէ էճնէպի գարընըն միւճատէւէ էթախիքէէրինի , վէ մէրգումէ էճնէպինին , ճիւղի պիր չէյտէն տօլայը տուչարը հիտատէթ օլարդընը , վէ խուսուսըյա սօն տէֆտաքի միւլագաթտա հիտատէթի մէրթէպէի ղայէյէ վարմըշ վէ միւթատը վէճհ իւղրէ օ տէֆտա պիր իքի կիւն գալմայըպ , տէրհալ ավտէթ իթմիշ խիյինի , վէ գաբուլարը գըրտաճագ սուրէթտէ հըղղ իւէ չարբարագ ուրարագ սավուշտըղընը , վէ քէնտիսինին անլամատըղը պիր յիսանտան գօնուշտուգլարընը վէ օնտան սօնրա պիր տէֆտա տահա մատամ Լըֆէպրի արատըղընը վէ պուլամատըղընտան բէք զիյատէ ճանը սըգըլտըղընը իֆտատէ խյէմի :

Րէյիս . – Սօն տէֆտա կէլիյի մէ՛մուր կէլտիքտէն էվվէ՛լ մի սօնրա՛ մը վուգու պուլմըշ տըր :

Շահիտ . – Զօգ էվվէլ :

Րէյիս . – Նէ՛ վագըթ . ճինայէթին վուգուինտէն էվվէ՛լ մի սօնրա՛ մը . – տէյու սօրտը խսէ տէ , պունա տա՛իր մատամ Պօգուրըն աղղընտան պիր ճէվապ ալամատը :

Ա.վօգաթ Մ. Գամպրի պունտան խաթիֆատէ խտէրէք .

— Օ գատընըն ճինայէթտէն սօնրա կիթմիշ օլարդը մուհագդատ տըր . չունքի մէրգումէ ճինայէթ վուգու պուլտըգտան սօնրա , էլպէթթէ թէքրար մահալի մէզպուրէ կիթմիշ տիր քի լուզումը թագտիրինտէ հիւքիւմէթի թէչվիշ իթմէն : Միւճրիմ՝ օ գարը օլարդընա չիւպհէ էօգ տըր : Օ գարը քէնտի չօճուղընը ղա՛իպ իթմիշ օլմագ հասէպկյլէ պու չօճուղը էանընա ալըպ , պիր չօգ սէննէլեր էվլատ մագամընտա պէօյիւթմիւշ վէ պիւթիւն մուհապէթի մատէրանէսինի օ գըղա հասր իթմիշ : Նիչին օ գարը պուրատա պուլընմայօր . հէբսինիղ տէ էվլատ սահիպի սինիղ . օ գատըն պուրատա հաղըր պուլընագագ օլսա , հիսսյաթը բէտէրանէնիղ լաճաթըլա աճապա մէրգումէ յէ աֆվ իթմէյէճէք մի խոնիղ : Ա.ճապա ա՞րդ գապահաթը , գալպինտէ գաբանմըշ օլան ճէրիհէյի թէքրար աչմագ խոթէյէն պիր գարըյը մա՞հվ իթմէսի մի տիր . . . խայըր , մէրգումանի իչի գատըն պէյնինտէ քի՞մ պիւիր նէ ճէրէան իթմիշ տիր : Մարքի տը Սալլօնատան ախպը ինթիգամ իթմէք իւզրէ գէղընը էլինտէն գաբմըշ օլան մատամ Պօվէս , քի՞մ պիւիր տիկէր գարըճա նէ՞ վատալը , նէ՞ եէմինըէր , նէ՞ թէահհիւտէյը իճրա իթմիշ տիր . քի՞մ պիւիր տիկէր էճնէպի գարը նէ գատար թէրէատիւա նէ գատար չիւպհէ վէ վէավէսէ իթախիքտէն սօնրա էմինյէթ բէյատա իտիպ տէ գէղը նէղտինէ գապուլ իթմիշ տիր : Պէնճէօ գարը քէնտիսինի մա՛նէն էօլտիւրէճէք օլան գարըյը թէլէֆ իթմիշ տիր : Մատամ Պօվէս մարքինին գէղընը խաթիրատա իթմէք խաթմիշ , վէ գէղըն անալըղը տա բաղը օլմամըշ խոխինտէն , պէյնէրինտէ չիտատէթլի պիր մուարաղա գօրմըշ օլարդը տէրքէար վէ աչիքեար ըտը : Նիչի՞ն կէլիպ տէ հուզուրընըզտա . « Գապահաթը պէն իմ , սուչըղը սըզտա խոխինիղ » տէյու , իգրար իթմէյօր : Սիրի իչ այտան պէրու , չէհատէթի զամիրի խարլաֆընտա օլարագ , թէհլիքէտէ պուլընան ատատէթի հալինի , գուրթարմագ խոթէյօր : էյէր իֆտատը վագըտա տահիհ օլմատա ըտը , օ գարընըն պուրատա կէլիպ տէ , եա ինքեար վէ եախօտ հէր չէյի իգրար իթմէսի լազըմ կէլիր խտի :

Ա.վօգաթ Գամպրինին պու միւտաֆաատը , տավուննա ֆէվգէլատէ տուրէթտէ թէչէսիր իթտի : Անճագ թէչէսիւֆ օլընտուր քի միւտտաիի ումումի տէ այնը ճէրպէզէի լհան իւէ պարօն Օլիվիէ ալէյհինտէ վագը օլան տէլափլ վէ էմարէլէր իւէ մէրգումը իթհամ իթմէյէ գալգըշը :

Մէհքէմէ միւզաքէրէյէ չէքիլտի . ճիւմլէ հաղըրտըն քէմալը խէլէճան իւէ վէրիլէճէք գարարտա պէքլէմէքտէ խտի :

Լքսէրիսէթ տաիյէ իւէ Օլիվիէ տը Բիւյմիրօլըն մատամ Պօվէսին գաթիլի օլարդընա հիւքմ օլաւնտու : Րէյիսի մէհքէմէ ճանը չըգաճագ տէրէճէտէ միւթէսսիր օլարդը ճիհէթլէ , հիւքմիւ օգուտըղը սըրատա պիր գաչ տէֆտաչար տուրտը : Վէրիլէն հիւքմտէ էսպասը թախվիֆիյէ զիքր վէ տէրճ խոխմէմիշ զաննըյլա ավօգաթ Գամպրինին պէնզի էօլիս կիպի սօլտու , վէ քէնտի քէնտինէ տէտի քի ,

— Ալչա՛գ ատամլար , գաթիլ սի՛զ սինիզ :

Մուախխարէն քէսպի սիւքունէթի վէ իխլիւեարը սիւքութ իթ-ատի : Րէխսի մէհքէմէ , գրաաթա տէվամ իլէ էսպապը լճախֆիֆիյէ-յի զիքը իյլէտի : Ալօգաթըն նէֆէսի քէսիլիպ , ոանտաալիյէսինին իւ-զէրինէ տէվրիլի վէրտի : Հաքիմլեր թայեինի ճէզա հադդընատա միւ-զաքէրէտէ պուլընտըգլարը սըրատա , ալօգաթըն րէֆիգլէրի մեր-գումը պաղթէթէն իսաթալանմըշ զանն իտէրէք էթրաֆընը գու-շաթտըլար :

Մուախխարէն պարօն Օլիվիէյի մէհքէմէյէ կէթիրթատիրէրէք , եիրմի օչնէ միւտատէթլէ քիւրէք ճէզասընա հիւքմ օլընտըղընը պէ-եան իթատիլէր :

Օլիվիէ ֆիւթուրսըղճա հիւքմիւ գարարը տինլէտի ,

Րէխս , վէրիլէն հիւքմ հադդընատա պիր տէյճէյի օլուպ օլ-մատըղընը սուաշ իթատիքտէ .

Օլիվիէ . – Վէրտիյինիզ հիւքմ հադդսըղ տըր . լաքին իտամ ճէզասընա հիւքմ իթմէմիշ օլտըղընըղտան տօղայը եինէ թէչէէքքիւր իտէրիմ : Պունատան սօնրա սիզտէն զիեատէ պէն մութէպասըրանէ հարէքէթ իթմէյիյիմ . . . քիւրէք ճէզասընատան ինատան գուրթու-լապիւը . լաքին քէնտի եէրինէ պէնի քիւրէյէ կէօնտէրէն իլէ , կէօնտէրէնէ եարտըմ իտէնլէր էլպէթթէ պէլալարընը պուլուր-լար . – տէտի :

Պու սըրատա չահիալէր մէեանընատա պիր արպէտէ գօրտը : Կրաթիէն տէ Գլէր պայըլըպ աիւշիւշ օլտըղընատան , մէրգուճ մէհ-քէմէտէն տըշարը նագլ իտիլտի :

20

Հէր նէ գատար ալօգաթ Գամպրի ըսրար իթտի իսէ տէ , պա-րօն Օլիվիէ տը Բիւյիրօլ , իսթինաճը տավա իթմէքլիյի գաթիյէն ըէտատ իլէ . – Իտամ ճէզասընատան գուրթուլտըմ , չիմտիլիք պիր չէյ իսթէմէմ . – տէտիքտէ .

Ալօգաթ . – Պանա էմնիյէթի իտիպ , պաղը չէյլէր տահա սէօյ-լէյէճէյինիզի վատ իթմիշ իտինիզ . հէնուզ վագթը կէ՛լմէտի մի :

Օլիվիէ՝ պիր միւտատէթ տիւչիւնտիւքտէն սօնրա . – Խայըր , տա-հա բէք չարուգ տըր . պիրազ վագըթ կէչտին տէ , իքիմիզ տէ պիլ էթրաֆ տիւչիւնէլիմ . պու խուսուսատա պէնի սէրպէստիք պըրագը-նըզ :

Ալօգաթ . – Սէրպէստիք պըրագըրըմ տմմա , վատընըզը պիւս-պիւթիւն ունուԹմայընըզ :

Օլիվիէ՝ պիր թարզ ղարիպլէ թէպէսիւմ իտէրէք . – ՈւնուԹ-մատ , թէլաշ իթմէ :

Գամպրի՝ պարօնըն էլինի թուԹուպ . – Պէն քէմալը խուլուսը գալպ վէ սատագաթլա , հէր պիր էմրինիզի իճրա իթմէյէ հազըր ըմ : Սիզ պանա մինինէթտար օլուրսանըզ , րէվապըթը տօսթանէմիզ պիր գաթ տահա թէչէնիւս իտէր քի , պէնիմ տէ էմէլ ու արզում պունատան իսպարէթ տիր . – տէյիպ մուճարագաթ իյլէտի :

Պիր գաչ կիւն սօնրա ալօգաթ , ֆէվգէլատէ մի՛նուս վէ միւ-քէտտեր պիր հալտէ , պարօնըն նէզտինէ կէլտի :

Պարօն Օլիվիէ , պիր գաչ հաֆթատան պէրու պին տիւրլիւ պէ-լալարա ուղրամըշ օլտըղընատան , նինչին կէլմիշ օլտըղընը ալօգաթը-նա սու՛ալ իթտի :

Ալօգաթ պի գարար պիր հալտէ տուրուպ , ճէվապ վէրմէտի :

Օլիվիէ . – Բիւրէյէ կիտէճէք զէման կէլմի՞ մի :

Ալօգաթ . – Խայըր . մէսէլէ տահա մուհիմմ տիր :

Օլիվիէ . – Գօրգույօրըմ , նէ վար իսէ պիր ան էվվէլ սէօյլէ :

Ալօգաթ . – Հիտատէթլէնմէ՞զ մի սին :

Օլիվիէ . – Նինչին տահա հիտատէթ իտէյիմ . գապի՞լ մի տիր :

Ալօգաթ . – Մ՛ատմուազել Մ՛արանգէն եինէ էվէ կէլտի :

Օլիվիէ . – Պու իսէ պիր չէյ տէյիլ : Պէնիմ սէպէպի մահքիւ-միյէթիմ օ գըզ իլէ , պիր տէ քէմալը սատագաթլա խըզմէթի իթ-մէյէճէյիմ : Ամա վէ քիմսէ օլտըղընը սօյլա վէ գաթ՛ան ունուԹմահաճա-ղըմա եէմին իտէրիմ : Ամա վէ քիմ՞ան նէ տէմէք օլտըղընը պիլիրսին :

Ալօգաթ . – Պիչարէ գըզ , ղայէթ մի՛նուս վէ ղայէթ միւքէտ-տէր իտի :

Օլիվիէ . – Ինանըրըմ , չունքի հէր գապահաթ օ գըզտա տըր : Պէն օնա գալպիմի տէ հաեաթըմը տա ֆէտա իթմիշ իտիմ : Իքի-սինի տէ պէրպատ իթտի պըրագտը :

Ալօգաթ . – Սիղէ վէրիլմէք իւզրէ պիր մէքթուպ վէրտի :

Օլիվիէ . – Վէր պագայըմ :

Ա.վօգաթ՝ մէրդումըն ֆիլմուլօզը հալինաէն թէ ճաճճլուպաե գա-
լարագ , մէքթուպը Օլիվիէյե թէսլիմ իլմաի : Օլիվիէ՝ մուսանըն իւ-
ղէրինաէն պիր զարֆ աւըզ , մէքթուպը մէղքիւրը զարֆըն իչինէ
գօյաը գաբաաը վէ իւղէրինէ ատրէսի եաղարագ ավօգաթա պիմ-
թէսլիմ.

— Սէն մատմուազէլ Մարանղէնէ վէրմիշ օլաըղըն վաար իճ-
րա իլմիշ օլաըն . չիմտի պու մէքթուպը թէքրար մէրդումէյե կէօ-
թիւրմէքլիյի սե պանա վատ իլմէվլիսին :

Ա.վօգաթ . – Կէօթիւրէյիմ ամմա , պէօյլէ ադիմ պիր հագարէ-
թի պիլ ախըրէ աֆիվ իլմէզ :

Օլիվիէ . – Խօսափէթ : Պատէղին օ գըղըն լագըրտըսընը իլմէ :

Ա.վօգաթ . – Էյէր պէնիմ կիպի պիր տօսթընը պու խուսուսատա
ալտաթմատըղնա եէմին իտէճէք օլուրսան , պիր տահա պու գըղ-
տան պահա իլմէմ :

Օլիվիէ , չու սըրատա ինանըմըե էն գըյմէթտար օլան չէյ սի-
զին տօսթլըղընըզ օլաըղընատան , տօսթլըղընըղըն իւղէրինէ եէմին
իտէրիմ :

Մատմուազէլ Մարանղէնին գալպինատե աչըլաճագ ճէրիհէ զա-
յէթ միւհիւնք պիր ճէրիհէ օլաճաղընը պարօն Օլիվիէ բանա պիլիր
իտի : Ֆիլ հագըգե մէրդումէնին գալպինատե մուհապպէթլե գըղ-
գանճըզ եէքտիկէրիյլե տէօյիւչմէքատե իտի : Հէր նէ գատար Օլի-
վիէյի ունութմուշ օլաըղընը միթէմատիյէն թէքրար իտէր իտի ի-
սէտե , սահիհ տէյիլ իտի . ագիը ֆիքըր եինէ Օլիվիէտե իտի : Վի-
գօնթ կրաթիէն հագգընատա կիթտիքճճ նէֆրէթի արթմագատա ը-
սը : Պաշըճա քէնտիսինին Օլիվիէ հագգընատա չիւպհէ վէ վէսվէսէ
իլմէսի , վէ մարքի սը Սալըօնըն տա լայըգը վէճճ իւզրէ սըրր քիա-
թիպինի մուհաֆազա վէ վիգաեէ իլմէմէսի խուսուսլարը , հէյէհ-
թի մէհքէմէյէ գիեատե թէէսիր իլմիշ , վէ Օլիվիէնին մահքիմիյէ-
թինի միւնթիճ օլմըշ իտիկնի Գաթըրին ֆէհմ իլմիշ իտի :

Շու հալտէ Օլիվիէնին էն գիեատե սէվմիշ օլաըղը իւի քիչի ,
մէրդումըն մահվ օլմատընա սէպէպի միւսթագիլ օլմըշլար ըսը : Գա-
թըրին պուրալարընը տիւչիւնտիւքճճ վէ գալպինատե էլան սէօնմէ-
միշ օլան ալէվի աչգ ու սէվտա պու հիսսիեաթա մուննզամ օլաըգ-
ճա , ճիյէրլէրի բարա բարչա օլմագատա ըսը : Պիր չօգ գէմանլար
գինդի տախի պու էնտիշէլէր իւե մէչղուլ ըսը . քիպը ու ադամէ-
թինէ գալէպէ իտէրէք , Օլիվիէյէ պէեանը մաղէրսէթ վէ ըզհարը

նէտատմէթ իլմէք սեվտասընա տիւշմիշ իտի : Նիհայէթ պիր ագա-
լըգ , արթըգ տաեանամայըպ , բէճա վէ նիեագը վէ հիսսիեաթը
մուհիպպանէյի հավի պիր մէքթուպ եաղագը . պու մէքթուպտա
պաղը կէօնէ մուախազալար տա իլմի իտէ , գըսմը ադամը մէր-
համէթ վէ ըզգաթը ճէլպ իտէճէք սուրէթատ իսթիրհամըտ վէ
բէչինանլար վէ նէտատմէթլէր իւե մէմնու ընը . խըզմէթ.քեարը միս
Փին իւե պէրապէր մէքթուպը ավօգաթա կէօթիւրու , վէ իֆատա-
թը աչըգանէ վէ նէտատմէթ.քեարանէօյլե մէրդումընտա ըզգաթ
վէ չաֆագաթընը ճէլպէ միւգթէեիր օլաը :

— Ս.ճապա պու մէքթուպը օգուտըգտա հալիմէ բահմ իտէ-
ճէ՞ք մի . – տէյու սօրատըգտա .

— Ա.վօգաթ , պէյի . մատմուազէլ . էյէր օգուրսա , բահմ ի-
տէճէյինէ հիչ չիսպհէմ եօգ ատը . լաքին մէսէլէ չունատա տը՛ր քի
օգույաճա՞գ մը , օգումայաճա՞գ մը : Զունքի պարօն տը Բիւյիւրօ
տատի պիր քիմսէ օլմայըպ , հաթթա զայէթ զէքի վէ ադըլ պիր ա-
տատմ տը՛ր . պէօյլէ պիր տատմընն գատրինի նի՞չին պիլմէտինիզ . –
տէյու մուախազա իլմի :

Ֆիլհագըգե մատմուազէլ Մարանղէնտէ , մէրդումընն գատրի-
նի պիլմէմիշ օլաըղընա գիեատէսիյլէ բէչինան օլմըշ ատը պիր
չարէ . ատն բէչինանլըգ խայր իտի՞ր մի :

Հէր չէյ օլուպ պիթտիքատէն սօնրա , մատմուազէլ Գաթըրինին
միւրատը Օլիվիէնին աֆվընա միւսթահագգ օլմագտան իպարէթ
իտի :

Օլիվիէյի սեվմիշ օլաըղը կիւնէր կէօզիւնիւն էօնիւնէ կէլմէք-
տէ իտի , վէ մէրդումընն հիւրմէթ վէ րիայէթ գաբուսընատան կէչէ-
րէք նիհանիտանէի աչգընա տախիլ օլմըշ իտիկնի իսթիթատ եթ-
մէքտէ իտի . Ֆիլ հագըգա մէրդումա րեվապըթը աչգ ու սէվտա
իւե պաղանմազատան եվվէլ , հիսսիեաթը քիպաբանէ վէ ախըագը հա-
միտե վէ հասէնէօյինէ վէ ազամէթ վէ իսթիգամէթի հալինէ վէ օ-
մահաթը գալպինէ՞պինէ հայրատ օլմըշ ըսը : Պէօյլէ էմնալի նատիը
օլան պիր քիմսէնին գատրինի պիլմէյիպ տէ , խըրսըզլըգ թէօհմէ-
թինէ իթհամ վէ հիւքմ իտիկմինէ քէնտիսինին տէ սեպէպինէթ
վէրմիշ օլմասընատան տօլայը , նէ հաբաճաղընը չաչըրմըշ գալմըշ ը-
սը : Աչգ ու սէվտասը տահա գիեատե թէէչեատիւտ իտէրէք , գալ-
պի չայըր չայըր եանըպ թուրթուչմագտա ըսը : Պիր կիւն վէ պիր
կէճէ թարիֆի միւմքին օլմաեան պիր ըզթըրապ վէ խելճեան եչին-

ան, եաղմըշ օլոըղը մէքթուպըն ճէվապընա պէքլէմի. ֆէրաասը կիւնիւ ադշամ իւսթիւ ալօղաթըն կէլտիյինի խապեր ալոըգաա, հէման խսթիդպալինէ գօշոը։

Ա.վօղաթը այրը պիր օտաատա գապուլ իթաի, ալօղաթ իսէ Դաթըրինին լէթաֆէթի սիմասընա զիեաաէ հայրան օլմըշ իտիյի ճիհէթլէ, պու աէֆա տախի տիլի ադզընաա տօլաշմաղա պաշլայոզ, պիր լաագըմ չէյլէր սէօյլէմի իսէ ան, Դաթըրին հիչ պիր չէյ անլաեամաոը, վէ նիհայէթ սապը ու թէհամմիւլիւ թիւքէնիպ.

— Սըբաոըշըմը իճլա իթաինի՞ղ մի։

— Էվէթ, մաամուաղէլ։

— Մէքթուպըմը պիզղաթ քէնաինի՞ղ մի թէսլիմ իթաինիղ։

— Պիզղաթ քէնաիմ։

— Եա՛, պու էյի. է՛յ նէ՞ ճէվապ վէրաի. – տէյու սօրաըգ-տա, ալօղաի՝ Օլիվիէնին կէրի վէրմիշ օլոըղը մէքթուպը Դաթըրինէ թէսլիմ իթաի իսէ տէ, օ սըրատա պիր քէլիմէ պիլէ սէօյլէմէյէ ճէսաբէթ իտէմէաի։

Դաթըրին զարֆըն իւղէրինաէքի Օլիվիէնին եաղըսընը թանըտըգտա, սըֆաթընտա սէվինճ վէ մէճմուներյէթ էլամէթլէրի բէյտա օլոը։ Պաաէհու ալօղաթըն հուզուրընտան տա ֆիւթուր իթմէքսիղին, քէմալը իհթիրամ իլէ պէրապեր ֆէվգէլատէ պիր աշգ ու սէվտա իլճաաթըյլա մէքթուպը աղղընա պիթթադրիպ, միւքէրրէն պուս իյլէմի։

Ա.վօգաթ Դամպրինին ըէնկի պիւսպիւթիւն ուչտը. նիհայէթ Դաթըրին զարֆը աչտը, վէ ապա տօգունըլմամըշ վէ պիր քէլիմէ պիլէ ճէվապ վէրիլմէմիշ օլոըղը հալտէ, մէքթուպընըն իտաէ իտիըմիշ օլոըղընը կէօրտիւ։ Կէօզլէրի պէօյիւտիւքճէ պէօյիւտիւ, սըֆաթը սօլտըգճա սօլտը, մահճուպիյէթ վէ հըշմ վէ հիտաէթինէն գալպի բաւալանմաղա պաշլատը։ Թանըմաոըղը պիր քիմսէնին էօնիւնատ մէսէրրէթ վէ մէճմուներյէթինի պէէան իթաիքաէն սօնրա պու տէրէճէ մահճուպ օլմատընտան տօլայը, հիտաէթինտէն աղլամաղա պաշլատը. վէ ֆագաթ բէք չաբըդ զիհնինի թօբլայըպ, վէ ազամէթի մէ՛լուֆէսիյէ պաշընը եօդարը գալտըրըպ.

— Պարօն Օլիվիէ տը Բիւյմէրօլա թարաֆընտան թէչէք քիւր իտինիղ. պէն քէնաիսինի էհլի ըրդ վէ սուչըրդ տըր տէյու պէլլէմէք կիպի պիր տիվանէլիք իթաիքաէն պաշդա, գալպիմի քէնաիսինէ հաար իլէ էօմրիւմ օլտըգճա տաիրէի սաատադաթտան այրըլմամաղա գարար վէրմիշ իտիմ. քէնտի կիպի ալչագ վէ նամէրա պիր քիմսէյի սէվմէք այպընտան պէնի գուրթարան օ խա՛ին սատամա մէճմուներյէթիմի պէէան իթմէնիզի ըէճա իտէրիմ։

— Էյի տիւշմինիւն, մաամուաղէլ. զիրա քէն ու ղարաղ պիր կիւն օլուր մահվ ու զաիլ օլուր ամմա, լինսանըն պաշընա պիր ֆէլաքէթ կէլիպ տէ պէտապաթ օլուրսա, բէք գօլայ միւթէսէլլիմ օլամազ։

— Նէ՞ ֆէլաքէթ կէլէճէք, էյէր պուննտան պէօյլէ էօյլէ պիր ըէզիլէ տէ ալտանճաղ օլուրսատ, պէնիմ իչին էն պէօյիւք ֆէլաքէթ օ օլուր. – տէտի։

Ա.վօգաթ կիթաիքաէն սօնրա, գալպի վէ ֆիքրի իննիդամ ալմագ թէսավվուրաթըյլա մալամնալ օլոըղը, վէ քէտէր վէ հիտաէթինտէն տիվանէ օլաճագ պիր հալէ կէլմիշ պուլընտոըղը հալտէ, վալիտէսինին նէզտինէ ավտէթ իթտի։ Էն զիեաատ մէ՛եուս օլոըղը ճիհէթը չուրասը ըոը քի, պուլընտոըղը հալտէ նէ քէնտիսինէ պիր սըբրտաշ վէ նէ տէ նասիհաթ վէրէճէք պիր քիմսէ պուլամամագտա ըոը։ Տուչար օլոըղը աէհղէթլի մահճուպիյէթի ախէրէ սէօյլէյէ քիպը ու աղամէթի գա՛իլ վէ բաղը օլմատըղը միսիլլու, նասիհաթ տինլէմէյէ տէ մէեալ օլմատըղընտան, գանընը իչինէ ագլթաըրարագ սապը ու թէհամմիւլ իթմէյէ գարար վէրտի։

Օ ագշամ վիճօնթ կրաթիէն տէ Գլէր մատամ Մարանզէն թաւրիընտան թաամա տավէթլի իտի։ Դաթըրին պիլ խասսա մէրգուժ բէք զիեաատ նէզաքէթ վէ հիւսնիւ թէվէճճիւհ կէօսթէրտի։ Պէօյլէ հիւսնիւ գապուլիյէթ պիր զէմանտէն պէրու կէօրմէմիշ օլոըղընտան, տէրէճէյի նիհայէտէ մէճմուն վէ մէսրուր օլոը։

Օ ան տէյին թուրթմագ վէ մուհաճաղա իթմէք իսթէտիքճէ էլինտէն գաչան, խաեալի պիր սատատէթէ, աճապա պու տէֆա սուրէթի գաթիյէտէ նա՛իլ օլաճա՛գ մը տէյու տիւշիւնմէյէ պաշլատը, վէ չու հալտէն պիր ան էվվէլ իսթիֆատէ իթմէք էմմէլտէ։

— Էվրագը ըէսմիյէնին քէտֆիֆէսի հազըր տըր. – տէտէքատ.

— Դաթըրին օ հալտէ իլտանաթը ըէսմիյէյէ իպթիտաար օլընապիլը. – տէյու, պէէանը ըէյ իյլէմի։

Դաթըրին հիչ պիր չէյէ իթիրազ վէ մուխալիֆէթ իթմէտիքտէն պաշդա, սըֆաթընտա պիր հէլավէթ վէ պագըչընտա պիր թէրավէթի մախսուսէ օլոըղընը միւշահէտէ իյլէտիքատէ, կրաթիէն տէ

Գլեր սեվինճինտեն հելաք օլաճադ տերեճելերե վասըլ օլմըշ ըսը։ Հեեեճանը կիթտիքճե տահա զիեատե ատթարագ .

— Էվվելթ մատմուազել, հեր չեյ հազըր ատը։

— Էյ նիչին նիքեահըմըզը իճրա իտիպ պիթիրմեյօրըզ, վիգոնթ . նե՞ չեյե պեքլեյօրըզ։

— Րիզանըզա վե եմրինիզե պեքլեյօրըմ, մատմուազել։

— Պու ճիհելթի սիզ պենտեն պիլինիզ։ Պենիմ սապր ու թեհամիւլիւմ թիւքենմիշ գալմամըշ օլտըզընը պիլմեյօր մըսըն . մունհասըրեն պենիմ մալիմ օլաճաղըն եեվմի մեսուտա նասըլ մունթազըր օլտըզըմը կե՞օրմեյօր մըսըն։

Գաթըրինին պենզի պիրազ սոլտը իսե, վալիտեօնինե միւթեվեճճիհեն . — Վալիտեճիյիմ . կելեճեք հաֆթա նիքեահըմըզը իճրա իտելիմ . մարքի իլե պիլ իթթիֆագ կիւնիւնիւ թայեին իտինիզ։

Մատամ Մարանզեզին կեօզլերի սեվինճինտեն բարըլ բարըլ բարլամաղա վե մերգուզմե իլե մուսահեպեթ իթմեքտեե օլան մարքի Րօլլան թիրիլ թիրիլ թիթրեմեյե պաշլայըզ, իքիսի պիրտեն ելամի մեսրուրիյեթլե .

— Էլհամտիւլլահ . — տեյու , ֆըսըլտատըլար։

Անճագ մատամ Մարանզեն, մարքի կիպի պու գատարլա իքթիֆա իթմեյիզ , գըզընա թեգարրուպլե , պօյնունա ատըլտը վե շաբըր շաբըր եօքերեք .

— Ինճամքեար ճիմընեմիզին պահթիեար օլմասընա րազը օլուեօրսըն։ Իուչիմիւզտեն հանկըմըզ էն զիեատե միւթեչեքքիր օլմաըըյըզ։ Վիգոնթ Կրաթիչեն իլե նա՛իլ օլաճաղընն սատատեթե պի հագդըն չաեեսթե իմիշ սին։

Գաթըրինտե ճեվապ վերմեյե մեճաչ գալմայըզ, պաշընը վալիտեսինին օմուզընա տաեաթտը , կեօզլերինտեն ադան եաշլարը զապթ իթմեյե մուգթեիիր օլամատը։ Մատամ Մարանզեն գըզընըն աղլատըզընը ճիսմինին թիթրեմեսինտեն ֆարդ իտերեք , հեման պաշընը թուրթուպ վե կեօզլերինին իչինե կեօզիւնիւ տիքիպ .

— Նե՞ օլույօրսըն , գըզըմ. նիչի՞ն աղլայօրսըն ։

— Սեվինճիմտեն աղլայօրըմ։

— Սահի՞հ սի ։

— Բեք սահիհ ։

— Պիզտեն հիչ պիր շեյ քեթմ իթմեմեչիսին . . . սենի նե գատար սեվտիյիմ վե մարքինին սենին հագդընտա տերքեար օլան տերեճեչի մուհապպեթինի վե խուսուսըլա կրաթիչենին աչգ ու սեվատասընը պիչիրսին , հեր իչիմիզ սենին մե՛ատա վե պահթիեար օլմանն իչին հանկը ֆետաքեարլըզը տիրիպ իտեպիլիրիզ, վիգոնթ։

— Սանա եօմրիւմիւ դիլե ֆետա իթմեյե հազըր ըմ։ Հաթթա սենին սատատեթինի թեեեմին իտեճեյիմի պիլեճեք օլսամ , սենտեն պիլե վաղ կեչմեյե հազըր վե ամատե իմ։

Գաթըրինին պիր միւտատեթ քեմալը տըգգաթլե Կրաթիչենին եիւղինե պագտըգտան սոնրա .

— Սեօղիւնե ինանըրըմ, լաքին ֆիքրինե պեօյլե հազին չեյլեր կեթիրմե ։ Ադլայօրում. զիրա թալիիմին պու գատար եավեր օլտըզընը պեն տե պիլմեյօրսըմ. վալիտեմ վե մարքի կիպի մերհամեթլի քեսան , պեօյլե եանը պաշըմտա օլտըգճա , պահթիեար օլմա՞զմըյըմ. սեվինճիմտեն աղլամա՞զմըյըմ։

— Էյ Կրաթիչ՞ն ։

— Էվվելթ , էվվելթ , օ տա . — տեյու սերհալ ճեվապ վերտի ։ Օ ադշամ մատամ Մարանզեն գըզը Գաթըրին իլե եալընըզ գալտըգտա , պիր քերրե տահա մերգուզենին էֆքեարը գաթիյեսինի անլամադ ազմինե տիւշտիւ ։ Անճագ մերգուզենին խելեճան ու հեեեճանը քեամիլեն թեեսքին օլմըշ ըսը ։ Կրաթիչենին սեսինի իչիթտիյի վե տուտագլարընըն էլինե սիւրիւնտիւիւ սըրատա , հիսս իյլետիյի մեեուսիյեթ, վե Օլիվիչենին մեքթուպընա ճեվապ պեքլեմեքտե իքեն , մեքթուպընըն իտտեսիյլե տուշար օլտըզը քետեր վե մահզունիյեթ , քիպրի իգթիզասընճա մահվ ու զա՛իլ օլմըշ ըսը ։

Շու հալտե Գաթըրինին թավը ու հալեքեթինտեն մատամ Մարանզեն պիր շեյ անլաեամատը ։ Եալընըզ օ ադշամ տեյիլ, հաթթա սեքիզ կիւն հիչ պիր շեյ սեօյլեմեմե . կիւնլեր կելիպ չաթտըգճա , տիւշեճեյի կերտապը մեեուսիյեթ կեօղիւնե տերին վե մուհիւք կեօրիւնմեքտե վե ճերիհեի գալտի, նագապիլի թետավի պիր հալ տահա քեսպ իթմեքտե իտի ։ Օլիվիյենին թապիյեթինի բեք ալեա պիլտիյի ճիհելթլե , պատեղին օնտան խայր օլմատըզընա գանատթը թամմե հասըլ իթմիշ իտի ։ Մա մաֆիհի հիչ պիր տագըգե մեթանեթ վե ճեսարեթի ելտեն պըրագմայըպ , Կրաթիչենի կեօրտիւքճե եիւղիւ կիւլեր , մերգուզեյե քենտինի սեվտիրը վե եվլատ սահիպի օլմայընճա պիր վալիտենին թեմամըյլա պահթիեար օլմաեաճաղընա տա՛իր , վալիտեսինին իթմիշ օլտըզը մուպահասայը խաթըրընա կեթիրերեք քենտի քենտինի ալտաթմաղա սավաշըր ըսը ։

Մարքի տը Բօլլանըն մէճՈւնիյէթի հալի մատմուազէլ Մարանղէնին էլեմ ու քէտէրինի պիր տէրէճէյէ գատար թախֆիֆ իթմէքտէ, վէ հաթթա իթմէքտէ օլտուղը ֆէտաքեարլըղըն վէխամէթինի օլտուգճա ունուԹտուրմագտա ըտը։

Մարքի վէ վալիտէսինէ պէրապէր էօմր կէչիրէճէյինի, վէ մարքինին թահթը հիմաեէ վէ նուֆուզընտա պուլընաճաղընտան տօլայը, վալիտէսինին գալպինին քէամիլէն րահաթ օլաճաղընը խաթըրնա կէթիրտիքճէ, պիրազ քէսպի գուվվէթ իտեր իտի։ Հասբարրէնինի հավասը, քէօչքտէն կէօրիւնէն ադղըն տալղալար, գօրոնըն կիւղել վէ թապիի գօգուլարը, տէնիզին լէթաֆէթի, վէ կիւնիւն պիրինտէ, եավրուճըգլարընըն չայըր չիմէն իւղէրինտէ եուվարլանարագ օյնայաճագլարընը կէօզիւնիւն էօնիւնէ կէթիրէրէք, խուրտուս ու սատագաթտան այրըլմաեան ղէվճի կրաթիէն իլէ օլամազտա, հաեաթընըն ահվալը ումումիյէթսիյէ մէճՈւն օլաճաղընը մէ'մուլ իթմէքտէ իտի։

Վալիտէսի դըղընա թէքրար թէքրար տէր իտի քի.

— Հիւրմէթ վէ րիայէթ գաբուսընտան կիրէրէք, չահրահը մուհապպէթ վէ խալխէթէ վասըլ օլան քիմսէ պախթիեար օլուր։ Պէօյլէ օլմայընչ տա, չիտտէթի աչգ ու սէվտա պիր գալպի իթիլա իտէր իսէ, եա չաբուգ մահվ օլուր վէ եախօտ օ գալպի խաբտպ վէ պէրպատ իտեր պըրագըր։ Հիւրմէթ վէ րիայէթլէ հուսուլէ կէլէն մուհապպէթ, պիր նուրը տա'իմի իլէ տօղրու եօլը թէնվիր իտիպ, եօլըն նիհայէթինտէ օլան նօգթայը սաատէթէ եէթիշտիրիր. սէնէլէր կէչտիքտէ, պու նուր տահա պիեատէ քէսպի րէջՀատ իտիպ սաատէթի եպէտիյէյի տախի իզհար վէ թէէվին իտէ։ Շիտտէթի աչգ ալէվի իսէ ճէսիմ եանղըն միսալի հեր չէյի եագար, թուԹուշտըրըր, վէ էնճամընտա քիւլ իլէ խարապէտէն պաշգա պիր էսեր պըրագմազ։ Սէն տէ պէնիմ կիպի, գըղըմ, իքինճի նէվի մուհապպէթտէն եավէրիի թաալիինին եարտըմըյլա եադայը սըյլըրըպ, խալխ պիր մուհապպէթէ տիլտաատէ օլտըն սագըն քէչիման օլմա։

Գաթըրին չօճուգլուղընտան պէրու վալիտէսինի սէվմէքտէ օլտուղընտան, մէրդումէնին պու սէօզլէրինէ լինանմազա ճահտ ու ղայրէթ իթմէքտէ իտի։ Ո տէրէճէ սաքին վէ սաքիթ պիր հալտէ պուլընմագտա վէ էօյլէ պիր թավրը սաատէտիլանէ իթթիխաղ իթմէքտէ իտի քի, վալիտէսինին նասիհաթլարընա գաթիյէն իմթիսալ իթմէքտէ արղուսընտա պուլընտուղընա լինանըլապիլիր իտի։

Ընճամքեար, էլպիսէլէրինտէն էն զարիճ վէ էն չաչաալըսընը կիյինիպ վէ Մ. Րիչար Մօնրօնըն գօլունա կէրիպ, մէլէքլէրի պիրէ հայրէթտէ պըրագաճագ տէրէճէտտէ պիր լէթաճէթի ադիմէ իլէ մարքի տը Բօլլան վէ վալիտէսի վէ սաիր պիր թագըմ տօսթլար պէրապէր օլտուղը հալտէ, տա'իրէի պէլէտիյէյէ ադիմէթ կայէտի։

Սալճընտա բէք չօգ ճէմիյէթի պուլընտուղը հալտէ, րէօմի նիքահ պաշլատը. պէլէտիյէ միւտիրի էլպիսէի րէօմիյէսինի լապիս օլտուղը հալտէ, ուսուլտէն օլան սուալլէրի իրտա կայէտիքտէն սօնրա, գանունննամէսինին պէնտի մախսուսընը օգուտը վէ խաթիրտատը նագատիլ օլան իպարէլէրի սէօյլէտի։

Գաթըրին՝ պիր խէյճանը ադիմ էսէրի օլարագ թիրիլ թիրիլ թիթրէմէքտէ օլտուղը հալտէ, էլինի կրաթիէնէ վէրմիշ իտի։ Նակէհան վիգօնթա աթթը նագար իթտի. կրաթիէն զալիմանէ պիր նագար իլէ մէրգումէյէ մուգապէլէ կայէտի։

Պիր լահզատա Գաթըրին վահչիեանէ սուրէթտէ ալտանմըշ վէ էօմրինճէ մահվ օլմուշ իտիյինի, վէ պիր թագըմ հայլէքեարանէ վէ խրեանէթքեարանէ պաղլար իլէ պիր տահա չէօզիւլիպ գուրթուլամաեագ տէրէճէտտէ սըգը սըգը պաղլանմըշ օլտուղընը ֆէհմ էթտի։ Գուլագլարը էօթմէյէ, կէօզլէրի գարարմազա պաչլայըպ.

– պէն նէ՞ եարտըմ. – տէյու մըրըլտանարագ տէվրիւրճէսինէ արագաընտաքի սանտալիյէյէ օթուրտը։

Մատամ Մարանղէն, հէման եանընա կէրիպ. – Նէ՞ օլույօրսըն, գըղըմ, նէ՞ վար. եա Բապպի. – տէտի։

Կրաթիէնին տէ քեամիլէն պէնդի ուչմուշ, վէ մատամ Մարանղէնտէն պիեատէ տուչտըր թէլաշ վէ խէչէճան օլմուշ վէ կրաթիէնէ նէ տէմիշ իտի քի. – Րահաթսըզ մը սըն։

Գաթըրին թէքրար պիր տահա ղէվճինէ աթթը նագար էթտի։ Պիրազ էվվէլ քէնտիսինի տէհչէթէ տիւշիւրմիւշ օլան սույի թէէսիր պիր տէրէճէյէ գատար ղայպ օլմըշ ըտը։ Կրաթիէն իսէ մուղայիրի օլարագ, Գաթիրինին էն ճիւզի հիսսինի պիլէ թէտգըգ էթմէքտէ իտի։

Գաթըրին. – Խայըր. րահաթսըզ տէյիլմ. թէչէք քիւր իտէրիմ. լաքին պատէղին՝ հիչ պիր քիմսէնին պաթթալ իտէմէյէճէյի քէլիմէլէրի էչիթտիխիմտե նէ օլտուղըմը պէն տէ չաչըրտըմ։

Պու սէօզլէրին էհէմմիյէթինէ նիսպէթլէ, Գաթըրինին սուրէ-

Թի իֆատէսի խալիսանէ իտէյի իսթիտլալ օլընապիլիրտի ։

Ա.գշամ, ճիւմլէսի պէրապէր Հասբարրէնսէ կէթտիլէր , Պուա ժը Պուլօնեը ճատտէսինտէքի խանէսինտէն մուֆարագաթտան էվվէլ մատամ Մարանղէն Գաթըրինի մարքի ժը Սալլօնըն նէզտինէ կէօթիւրիւպ .

— Պէն վէզիֆէմի իքմալ իթտիմ, մարքի . չիմտի սէն քէնտի վէզիֆէնի իճրաեա պաչլամալըսըն . պատէղին Գաթըրինին մէ'սուտ օլմասընա սէն ժըգգաթ վէ իհթիմամ իտէճէքսին ։ Պունտան պէօյլէ Գաթըրինի պէնտէն ղիեատէ սէն սէվմէյիսին , չունքի . . . . – տէյէրէք սէօղիւ իքմալ իթմէյիպ , թաթիլ իթտի . էլլէրինի գալըփնէ կէօթիւրտիւ , կէօղլէրինի գաբաատը վէ սըճաթընը էլտիմի քէտտէր վէ ըղթըրապ իսթիլա էյլէտի ։

Մարքի ժը Սալլօն , մէրգումէնին էլինի թուԹուպ .

—Նիչին սէօղիւնիւ թէքմիլ իթմէտին. տահա նէ սէօյլէյէճէքտին։

Մատամ Մարանղէն րուհա կէօրմիւշ կիպի կէօղլէրինի աչըպ . – Հիչ պիր չէյ . հիչ. – տէյու ճէվապ վէրտի ։

Գաթըրին իսէ պու սըրատա վալիտէսինին նէզտինէ կիտիպ .

— Նէ՞ օլույօրսըն , վալիտէճիյիմ, նէ՞ օլույօրսըն , ըղթըրապը՞ն մը վար տըր . էվվէլթ , մուղթարըպ օլմալըսըն . . . սէօյլէմէ . . . պէն անլայօրըմ . . . սէնի ունուտուրըմ տէյու գօրգույօրսըն . . . Տիվանէլիք իթմէ . . . պէն սէնին գըզըն տէյի՛լ միյիմ. սէնին գատար հիչ պիր քիմսէյի սէվմէյէճէք օլան գըզըն տէյի՛լմիյիմ։ Ճանընըզ սըգըլմասըն , Մարքի . Վիգօնթ ։

Մատամ Մարանղէն. – Մէն եանըլըյօրսըն , գըզըմ. քիմի խաթէրսէն սէվէպիլիրսին . պէն գըզդանմամ. պէնի սէվտիյին գատար մարքիյի տէ վիգօնթը սէվմէլիսին . հաթթա տահա ղիեատէ սէվմէք վէզիֆէն տիր . վէ պէն տէ ասլա իթիրազ իթմէյէմ, լաքին չու էվտէն չըգըպ կիտէճէյիմիզ սըրատա , գալպիմի պիր գօրգու իհաթա էյլէտի . . . (մարքի իլէ Կրաթիէնէ խըթապէն) աֆվ իտինիզ. անճագ մահզա գըզընա պէզլի հաեաթ իթմիշ օլան պիր վալիտէյնին տէ պաղէն թէվէհհիւշ իթմէյէ վէ մուղթարըպ օլմաղա հադգը վար տըր . – տէտի ։

Պատէհու ճիւմլէսի պէրապէր Հասբարրէնսէ միւթէվէճճիհէն մատամ Մարանղէնին խանէսինտէն հարէքէթ իթտիլէր ։

ԽԸԹԱՄԸ ԳԸՍՄԸ ՍԱՆԻ Վ.Է ՃԻԼՏԻ ԷՎՎԷԼ

ՊԻՊԼԻՐԵԱՆ ՄԱԹՊԱԱՍԸՆՏ. ԹԱՊ' Վ.Է ՖԻՐՈՒԹՔ ՕԼՈՒՆԱՆ
ՓԻԹԱՊԱՐ

ՓՈՍԱՎԻՔ ՄՕՆԹՔՐԻՔՆ (Միւնթէրճիմի)

ԲԱՐԻԶ ՖԱՃԻԱԼԸՐԸ	Ց. Թօլայեան	4	ճիլտ	70	Ղրուշ.
ԷԹՄԷԲՃԻ ԽԱԹՈՒՆ	»	6	»	60	»
ԱՏՕԼՃ ՓԸԼՕ					
ՃԻՆԱԵԼԷԹ ՄԱՀՍՈՒԼԸ	Ա. Ալիք	2	»	18	»
ԺՕՐԺ ՕՆԷ					
ՆԷԹԻՃԷԻ ՄԷՐԱՄ	»	1	»	12	»
Ֆ. ՃԸ ՊՈՒԱԿՕՊՔ					
ՓԷՏԻ ԿԷՕԶԻԻ	»	1	»	20	»

ՏԷՐՏԷՍԹԻ ԹԱՊ'

ՂԱՐԻՊ ՊԻՐ ՍԸՐՐ *հախօտ* ՏԻՎԱՆԷՆԻՆ ՍԸՐՐԸ

—

ՍԷՐՍԷՐԻ ԵԱՀՈՒՏԻ

200 Ատէտ ըէսմի հավի·

Р. Ц.
№ 8579